EMILY BRONTË

La răscruce de vînturi

EDITURA EMINESCU

Colecția

ROMANUL DE DRAGOSTE

210

ULTIMELE APARIȚII :

204 Sarmiza Cretzianu	• Cronica Stăicului
205 Ludmila Ghițescu	• Enigma unui ametist
206 Honoré de Balzac	• Jean-Louis
207 Matilde Serao	• Speranțe
208 Gib I. Mihăescu	• Donna Alba
209 Constantin Vremuleț	• Insula

„*La răscruce de vînturi* este un roman uluitor. Esența lui este încordarea și lupta, o luptă fără preget, care se desfășoară pe o durată de douăzeci de ani și atinge patru generații. Conflictul și tensiunea care apar de la primele pagini cresc neîncetat, ajung la paroxism, se mențin la înaltă tensiune. Apoi calitatea tensiunii se schimbă și vuietul chinuit și sălbatic al romanului se încheie, grav, pe o notă de speranță și împăcare. La răscruce de vînturi furtuna urlă, devine uragan, se consumă în sinistre descărcări electrice ; apoi se potolește, natura se înseninează și oamenii zîmbesc din nou."

ANA CARTIANU

Lei 17,50

EMILY BRONTË

La răscruce de vînturi

În românește de
HENRIETTE YVONNE STAHL

Coperta colecției : Wanda Mihuleac
Ilustrația copertei : Vanda Boveanu

1985

EDITURA EMINESCU
București, Piața Scînteii 1

Ediția reproduce textul publicat în
Editura pentru literatură
Colecția „Biblioteca pentru toți", 1969

EMILY BRONTË

WUTHERING HEIGHTS

JONATHAN CAPE, LONDON
1935

CAPITOLUL 1

1801

ADINEAURI M-AM ÎNTORS DIN vizita făcută posacului meu proprietar şi vecin, singura făptură care ar putea să mă mai tulbure aici ! Într-adevăr, am poposit într-un ţinut minunat ! Desigur că n-aş fi putut alege, din toată Anglia, un loc mai la adăpost de orice frămîntare omenească. Un desăvîrşit rai al mizantropilor ; iar domnul Heathcliff şi cu mine sîntem parcă anume făcuţi să ne înfruptăm din acest ţinut al dezolării. Straşnic bărbat ! Totuşi, nu cred că şi-a închipuit cum mi s-a încălzit inima de simpatie pentru el cînd, apropiindu-mă călare, am văzut că ochii lui negri se întunecă bănuitori sub sprîncene şi că la auzul glasului meu îşi vîră, cu o hotărîre acră, degetele şi mai adînc în jiletcă.

— Domnul Heathcliff ? l-am întrebat.

Răspunsul a fost un semn făcut din cap.

— Sînt Lockwood, noul dumneavoastră chiriaş, domnule. Am luat asupră-mi îndrăzneala să vin în vizită la dumneavoastră imediat după sosirea mea aici. Nădăjduiesc că nu v-am plictisit prea mult stăruind să închiriez Thrushcross Grange. Am auzit ieri că aţi ayea oarecare griji...

— Thrushcross Grange .e proprietatea mea, domnule, m-a întrerupt el schimonosindu-şi faţa, şi, dacă mi-ar da mîna, n-aş îngădui nimănui să mă plictisească ; intră !

Acest „intră" a fost şuierat printre dinţi, vrînd să spună mai curînd : „Du-te dracului" decît altceva ; iar scîrţîitul porţii de care se sprijinea domnul Heathcliff n-a arătat mai

multă bunăvoinţă decît cuvintele lui. Cred că tocmai amănuntele acestea m-au făcut să-i primesc invitaţia : mă interesa să cunosc un om care părea şi mai posac decît mine.

Cînd văzu că pieptul calului meu împinge cu hotărîre poarta, întinse mîna şi-i scoase lanţul, apoi, posomorît, o porni înaintea mea pe alee. Ajunşi în curte, strigă :

— Joséph, ia calul domnului Lockwood şi adu vin !

„Desigur, omul acesta constituie întregul personal de serviciu, îmi zisei auzind dubla poruncă. Nu-i de mirare că iarba creşte printre lespezi şi că, fără îndoială, numai vitele mai tund gardurile vii."

Joseph era un om vîrstnic, ba chiar bătrîn, poate chiar foarte bătrîn, deşi părea voinic şi vînjos.

— Domnul să ne apere ! mormăi el morocănos, ajutîndu-mă să descalec.

Şi mă privi atît de acru, încît eu, indulgent, am vrut să cred că avea nevoie de ajutorul ceresc pentru a-şi mistui cina şi exclamaţia lui plină de evlavie nu avea nici o legătură cu sosirea mea neaşteptată.

Wuthering Heights [1] e denumirea reşedinţei domnului Heathcliff. O poreclă provincială potrivită pentru a evoca vuietul vîntului ce se dezlănţuie în jurul casei pe timp de furtună. Pe acele culmi, desigur, aerul e mereu tăios şi rece ; şi nu e greu de ghicit cu ce putere porneşte vîntul de miazănoapte peste creste, judecînd după apriga înclinare a cîtorva brazi pitici, sădiţi în apropierea casei şi a unor tufe prăpădite, cu crengile întinse într-o singură parte, cerşind parcă pomană de la soare. Din fericire, arhitectul a fost prevăzător şi a clădit casa solid. Ferestrele sînt înguste, tăiate adînc în zid, iar colţurile, apărate de pietre mari, ieşite mult în relief.

Înainte de a trece pragul, m-am oprit să admir mulţimea de sculpturi groteşti risipite cu precădere pe faţadă şi în jurul intrării principale, deasupra căreia, printre nenumăraţi grifoni care începuseră să se fărîmiţeze şi amoraşi lipsiţi de pudoare, am descoperit data — 1500 — şi numele *Hareton Earnshaw.* Aş fi vrut să fac cîteva comentarii şi să-l rog pe ursuzul meu proprietar să-mi facă un scurt

[1] Provincialism intraductibil, echivalent cu : La răscruce de vînturi.

istoric al acestei clădiri ; dar atitudinea lui, așa cum stătea în fața ușii, părea să-mi ceară ori să intru imediat în casă, ori să plec definitiv. Iar eu nu doream să-i sporesc nerăbdarea înainte de a fi pătruns în sanctuarul său.

Urcînd o singură treaptă, și fără să mai trecem prin vreun gang sau vestibul, ne aflarăm în odaia principală, numită prin partea locului „sală". De obicei, sala cuprinde și bucătăria și camera de primire, dar eu cred că la Wuthering Heights bucătăria cu toate rosturile ei a fost silită să se retragă în cu totul altă parte. Desluşeam glasuri pălăvrăgind și zgomot de vase venit de departe ; de altfel, în preajma căminului uriaș n-am văzut strălucind pe pereți vase de aramă, strecurătoare de cositor sau vreun alt obiect care să mă fi făcut a crede că acolo se coace, se fierbe sau se prăjește ceva. Însă într-un capăt al încăperii se răsfrîngeau minunat atît lumina cît și căldura, în enorme farfurii de cositor, ibrice și oale de argint, așezate rînduri-rînduri pe un imens bufet de stejar, înalt pînă-n tavan. Acesta nu fusese niciodată vopsit : pentru un ochi cercetător, întreaga lui structură era vizibilă, în afara unei porțiuni ascunse de o stinghie de lemn de care erau atîrnate turte de ovăz și nenumărate hălci de carne de vacă, berbec și porc. Deasupra căminului se aflau mai multe puști vechi, prăfuite și o pereche de pistoale de pus la coburi ; iar în chip de poboabă, înșirate pe marginea unui raft, trei cutii de metal, pictate în culori țipătoare. Pardoseala era de piatră albă, lustruită, scaunele rustice, cu speteze înalte, vopsite în verde. În umbră se întrezăreau unul sau două scaune masive, negre. În firida de jos a bufetului sta culcată o cățea roșiatică, voinică, din neamul prepelicarilor, înconjurată de o ceată de căței care scîrceau ; iar prin unghere dormeau alți cîini.

Locuința și mobilierul n-ar fi avut nimic deosebit dacă ar fi aparținut unui obișnuit fermier din nord, cu fața dîrză, cu picioare puternice, puse în valoare de pantalonii bufanți și jambiere. În orice casă, pe o rază de cinci sau șase mile printre aceste coline, dacă te duci la ora potrivită, după-amiază, poți găsi un asemenea personaj, așezat în fotoliul său, cu cana de bere spumegînd pe masa rotundă din fața lui. Dar domnul Heathcliff oferea un contrast izbitor față de casa și felul lui de viață. Ca înfățișare, părea

un țigan cu pielea tuciurie, ca îmbrăcăminte și purtare, un gentleman, atîta cît poate părea gentleman un om care trăiește la țară. Fiind bine făcut la trup și avînd o față plăcută, cu toată înfățișarea lui morocănoasă, nici chiar lipsa de cochetărie nu-i ședea rău. L-ai fi putut bănui că este de o îngîmfare de proastă calitate ; dar inima mea binevoitoare îmi spunea că nu poate fi vorba de așa ceva : nu știu ce instinct mă făcea să cred că rezerva lui izvorăște din sila pe care o are pentru orice exteriorizare a sentimentelor, pentru orice manifestare a unei simpatii reciproce, că iubește sau urăște în ascuns, și i s-ar părea o obrăznicie ca cineva să-i arate că-l iubește sau îl urăște. Dar mă cam pripesc : îi dăruiesc cu prea multă generozitate propriile mele însușiri. Motivele care-l fac pe domnul Heathcliff să nu întindă mîna pentru a face cunoștința unui străin, cu care, întîmplător, s-a întîlnit, pot fi cu totul diferite de ale mele. Îmi place să cred că structura mea sufletească e oarecum unică : sărmana mea mamă îmi spunea că n-o să am niciodată un cămin comod și, într-adevăr, chiar în vara trecută m-am dovedit cu desăvîrșire nedemn de a-l avea.

În timp ce mă aflam, pentru o lună de zile, pe malul mării, unde mă bucuram de aer curat, întîmplarea a făcut să întîlnesc acolo cea mai fermecătoare făptură : o adevărată zeiță în ochii mei, atîta vreme cît nu m-a băgat în seamă. Niciodată nu mi-am destăinuit iubirea prin viu grai, dar dacă privirile pot vorbi, atunci și cel mai idiot dintre idioți ar fi putut ghici că eram îndrăgostit de ea pînă peste cap. În cele din urmă m-a înțeles și mi-a răspuns cu cea mai dulce privire ce se poate închipui. Știți ce-am făcut ? O mărturisesc cu rușine : glacial, m-am retras în mine ca un melc, și la fiecare privire caldă de-a ei m-am retras mai adînc, mai rece, pînă cînd, în cele din urmă, biata făptură nevinovată a început să se întrebe dacă nu cumva și-a pierdut mințile și, năucită de nedumerire, rușinată de presupusa ei eroare, își convinse mama și amîndouă plecară din localitate. Această bizară atitudine mi-a creat reputația unui om cu desăvîrșire lipsit de suflet, reputație pe care numai eu știu cît de puțin o merit !

M-am așezat la capătul căminului, pe un scaun opus celui spre care pășea gazda mea ; și, ca să-mi fac de lucru,

am încercat să mîngîi căţeaua, care, părăsindu-şi culcuşul şi puii, se strecurase ca o lupoaică în spatele meu ; avea buza răsfrîntă, dinţii albi umeziţi de bale şi sta gata să mă înşface. Mîngîierile mele provocară o mîrîială îndelungă şi răguşită.

— Ai face mai bine să laşi căţeaua în pace, mîrîi şi domnul Heathcliff pe acelaşi ton, iar pentru a împiedica unele demonstraţii mai fioroase din partea ei, îi trase un picior. Nu-i învăţată cu mîngîierile, n-o ţin pentru răsfăţ. Apoi, făcînd vreo cîţiva paşi mari spre o uşă lăturalnică, strigă din nou : Joseph !

Dar Joseph mormăia ceva neînţeles în fundul pivniţei şi părea că nu are de gînd să vină sus, aşa că stăpînul său coborî chiar el, lăsîndu-mă singur, faţă-n faţă cu căţeaua aceea ameninţătoare şi cu o pereche de cîini ciobăneşti, flocoşi şi fioroşi, care, împreună cu ea, îmi urmăreau cu mare băgare de seamă toate mişcările. Nedorind să intru în contact cu colţii lor, am stat nemişcat ; dar, spre ghinionul meu, crezînd că nu vor înţelege insultele tacite, am avut nefericita idee de a mă strîmba şi schimonosi în faţa celor trei animale, pînă cînd una din strîmbături o enervă atît de mult pe „doamna", încît se înfurie brusc şi sări pe genunchii mei. Am azvîrlit-o cît colo şi m-am refugiat repede de partea cealaltă a mesei. Această mişcare a răsculat întreaga haită : o jumătate de duzină de monştri cu patru labe, de diferite dimensiuni şi vîrste, ieşiră din vizuinele lor ascunse şi veniră spre cămin, punctul principal al încăperii. Simţind cum călcîiele mele, cît şi pulpanele jachetei, devin obiectul precis al asaltului lor, m-am apărat de atacul celor mai puternici adversari cu vătraiul ; totuşi, pentru a restabili pacea, am fost silit să strig după ajutorul cuiva din casă.

Domnul Heathcliff şi omul lui urcară treptele pivniţei cu o indiferenţă jignitoare. Cred că nu şi-au iuţit cîtuşi de puţin pasul, cu toate că în jurul căminului se stîrnise o puternică larmă de lătrături şi chelălăieli. Din fericire, cineva din bucătărie veni în grabă. O femeie corpolentă, cu fusta suflecată, braţele goale şi obrajii rumeniţi de foc se repezi în mijlocul nostru învîrtind o tigaie. Cu ajutorul acestei arme şi al glasului ei, furtuna se potoli ca prin

farmec, iar cînd stăpînul intră nu mai rămăsese în arenă decît ea, suflînd din greu, ca marea după un vînt năprasnic.

— Ce dracu s-a întîmplat ? întrebă el, măsurîndu-mă într-un mod greu de îndurat după această primire atît de puţin ospitalieră.

— Ce dracu, într-adevăr ! mîrîii eu. Turma de porci în care-au intrat demonii [1] nu era stăpînită de duhuri mai rele decît jivinele dumneavoastră, domnule. Dacă părăseaţi un străin în mijlocul unei haite de tigri tot atîta era !

— Nu se leagă de oamenii care nu se ating de nimic, observă el, punînd sticla în faţa mea şi împingînd masa la locul ei. Bine fac cîinii dacă sînt atenţi. Bei un pahar de vin ?

— Nu, mulţumesc.

— Nu te-au muşcat, nu-i aşa ?

— Dacă m-ar fi muşcat, îi învăţam eu minte.

Faţa lui Heathcliff se destinse într-un zîmbet.

— Haide, haide, zise, eşti cam emoţionat, domnule Lockwood. Poftim, gustă puţin vin. Oaspeţii sînt atît de rari în această casă, încît, trebuie să recunosc, nici eu şi nici cîinii mei nu prea ştim cum să-i primim. În sănătatea dumitale, domnule !

Mă înclinai, făcîndu-i aceeaşi urare : îmi dădeam seama că ar fi o prostie să mă îmbufnez din pricina obrăzniciei unei haite de dulăi. Şi, în afară de asta, nu voiam să-mi las gazda să se mai distreze pe socoteala mea, căci atitudinea domnului Heathcliff cam înspre acolo tindea. Iar el, gîndindu-se desigur că e o prostie să te pui rău cu un chiriaş bun, renunţă în oarecare măsură la stilul său laconic şi, nemaiînghiţînd pronumele şi verbele auxiliare, începu a vorbi despre un subiect care credea că mă interesează — avantajele şi dezavantajele reşedinţei mele actuale. Din tot ce discutarăm, omul mi se păru foarte inteligent, de aceea, înainte de-a pleca, avusei îndrăzneala să-l rog să mă primească şi a doua zi. El, firește, nu dorea să repet incursiunea în casa lui. Totuşi, mă voi duce. Sînt uimit cît de sociabil mă simt în comparaţie cu el.

[1] Aluzie la o legendă biblică.

CAPITOLUL 2

ÎN DUPĂ-AMIAZA DE IERI SE lăsase ceaţă şi frig. Mă gîndeam că poate ar fi mai cuminte să rămîn acasă, în biroul meu, lîngă foc, în loc s-o pornesc prin bălării şi noroaie spre Wuthering Heights. Aşa că, întorcîndu-mă de la masă (n.b. — iau masa de prînz între ora douăsprezece şi unu, căci menajera mea, o matroană respectabilă, care face parte integrantă din casă, nu poate sau nu vrea să înţeleagă cererea mea de a fi servit la ora cinci), urcai scările cu intenţia de a-mi petrece după-amiaza lenevind. Cînd să intru în odaia mea, văzui o tînără servitoare, îngenuncheată lîngă sobă, înconjurată de perii şi găleţi cu cărbuni, şi care, scoţînd un praf infernal, încerca să stingă flăcările sub mormane de cenuşă. În faţa acestui spectacol m-am retras imediat, mi-am luat pălăria şi, după un drum de patru mile, am ajuns la poarta grădinii lui Heathcliff, tocmai la timp pentru a mă adăposti de primii fulgi de zăpadă ai viscolului ce se dezlănţuise.

Pe acel vîrf de deal pleşuv pămînul era îngheţat bocnă, iar aerul, tăios, mă făcea să dîrdîi din tot trupul. Nefiind în stare să desfac lanţul porţii, am sărit peste gard şi am început să alerg de-a lungul aleii mărginite, de o parte şi de alta, de tufe răzleţe de coacăze. Zadarnic bătui în uşă pînă îmi amorţiră pumnii, şi cîinii începură să latre.

„Oameni blestemaţi ! zisei în gînd, aţi merita să fiţi pe veci izolaţi de semenii voştri pentru lipsa de ospitalitate şi mojicia voastră. Nici chiar eu n-aş sta cu uşile ferecate în timpul zilei. Dar nu-mi pasă, trebuie să intru !“ Cu hotărîre, pusei mîna pe ivăr şi începui a-l zgîlţîi din răsputeri. Mutra acră a lui Joseph apăru la fereastra rotundă a hambarului.

— Ce caţi aici ? strigă el. Stăpînu-i jos, la vite. Dă ocol casei şi du-te pîn' la capătu' grajdului dacă vrei să vorbeşti cu el.

— Nu-i nimeni în casă să-mi deschidă ? răcnii eu drept răspuns.

— Nu-i decît cucoana, şi ea nu deschide chiar de-ai face larma asta turbată pîn' la miezu' nopţii.

— Dar pentru ce ? Nu-i poţi spune cine sînt ? Haide', Joseph !

— Ba nu ! Nu mă bag în treaba asta, mîrîi capul din fereastră şi dispăru.

Zăpada începu să se aştearnă, deasă. Pusei mîna pe clanţă pentru a face o nouă încercare, cînd în curtea din dos apăru un tînăr fără haină, cu o furcă pe umăr. Îmi strigă să-l urmez şi, după ce trecurăm printr-o spălătorie şi un spaţiu pietruit unde se afla o magazie cu cărbuni, o pompă şi un porumbar, sosirăm în sfîrşit în sala mare, caldă şi plăcută, unde fusesem primit în ajun. Încăperea strălucea minunat în lumina unui uriaş foc de cărbuni, turbă şi lemne, iar lîngă masă, aşternută pentru o cină îmbelşugată, am avut plăcerea s-o văd pe „cucoana", o fiinţă pe care nu mă aşteptam s-o găsesc aici. Mă înclinai şi aşteptai, crezînd că mă va pofti să iau loc. Ea mă privi, rezemîndu-se de speteaza scaunului, dar rămase nemişcată şi mută.

— Urîtă vreme ! zisei. Mă tem, doamnă Heathcliff, că uşa din faţă a suferit consecinţele nepăsării servitorilor dumneavoastră : am lovit din răsputeri ca să mă audă.

Ea nu deschise gura. Eu o priveam, ea mă privea : adică îşi aţintise ochii asupra mea cu o răceală şi o indiferenţă neplăcute şi stingheritoare din cale-afară.

— Stai jos, zise tînărul pe un ton răstit. Acuşi vine.

Îl ascultai ; apoi îmi dresei vocea, o chemai pe ticăloasa Junonă, care la această a doua întrevedere a noastră binevoi să dea din vîrful cozii, vrînd să arate că mă cunoaşte.

— Frumos animal ! zisei, încercînd din nou să intru în vorbă cu stăpîna casei. Aveţi de gînd să daţi din căţei, doamnă ?

— Nu sînt ai mei, răspunse plicticoasa gazdă cu un ton şi mai respingător decît ár fi răspuns chiar Heathcliff.

— A, favoriţii dumneavoastră fac parte dintre aceştia ? continuai eu, întorcîndu-mă spre un colţ întunecos al încăperii unde pe o pernă mi se părea că văd nişte pisici.

— Ciudată alegere de favoriţi ! remarcă ea cu dispreţ.

Spre ghinionul meu, acolo se afla un morman de iepuri morţi. Mai tuşii o dată uşor şi mă trăsei mai aproape de cămin, spunînd din nou că vremea e îngrozitoare.

— Nu trebuia să ieşi din casă, zise ea, ridicîndu-se şi luînd de pe cămin două dintre cutiile de metal pictate.

Aşa cum stătuse înainte, lumina nu ajungea pînă la ea ; acum însă i-am putut vedea deslușit trupul şi obrazul. Era zveltă şi, după cîte mi se părea, nu departe de vîrsta unei

fetişcane. Trupul frumos, iar obrazul — cea mai gingaşă şi distinsă faţă pe care am avut vreodată plăcerea s-o privesc. Trăsături fine, foarte frumoase, bucle bălaie, mai degrabă aurii, stăteau despletite pe gîtul ei delicat ; iar ochii, dacă ar fi avut o expresie binevoitoare, ar fi fost irezistibili. Dar, spre norocul inimii mele sensibile, singurul sentiment ce se putea citi în ei era dispreţul sau un soi de deznădejde, cu totul nefirească pe asemenea chip. Cutiile erau cam sus, cît pe-aci să nu le ajungă ; făcui o mişcare s-o ajut, dar ea se întoarse către mine ca un avar căruia cineva ar fi încercat să-i ajute să-şi numere galbenii.

— N-am nevoie de ajutorul dumitale, zise ea scurt. Pot să le iau şi singură.

— Vă rog să mă iertaţi ! mă grăbii să-i răspund.

— Ai fost poftit la ceai ? întrebă ea legîndu-şi un şorţ peste frumoasa-i fustă neagră ; apoi măsură o lingură plină de frunze de ceai pe care-o ţinu nemişcată deasupra ceainicului.

— Aş fi încîntat să beau o ceaşcă, îi răspunsei.

— Ai fost invitat ? repetă ea.

— Nu, răspunsei, pe jumătate zîmbind. Dumneavoastră sînteţi persoana îndreptăţită să mă poftiţi.

Ea aruncă ceaiul înapoi în cutie, puse lingura şi celelalte la loc, apoi se aşeză mînioasă pe scaun ; fruntea îi era încruntată, iar buza inferioară roşie şi bosumflată, ca la un copil care stă să plîngă.

Între timp, tînărul îşi trase pe umeri o haină foarte jerpelită şi, aşezîndu-se şi el în faţa focului, începu să se uite la mine pe furiş, ca şi cum între noi ar fi fost o duşmănie de moarte încă nerăzbunată. Începusem să mă întreb dacă era servitor ori ba. Atît veşmintele cît şi vorba îi erau grosolane, cu totul lipsite de distincţia pe care o remarcasem la domnul şi doamna Heathcliff. Părul, castaniu şi des, era aspru şi neîngrijit, favoriţi stufoşi îi acopereau obrajii, iar mîinile îi erau înnegrite, ca ale unui muncitor de rînd ; totuşi purtarea lui era îndrăzneaţă, aproape sfidătoare, iar faţă de stăpîna casei nu părea să aibă atitudinea unui servitor. În lipsa unor dovezi precise în privinţa situaţiei lui în acea casă, am socotit că e mai bine să nu iau în seamă purtarea-i curioasă ; şi, cîteva minute mai tîrziu, intrarea lui Heathcliff mă salvă în oarecare măsură din situaţia neplăcută în care mă aflam.

— După cum vezi, domnule, m-am ţinut de făgăduială şi am venit ! exclamai eu, luînd un aer vesel, dar mă tem că vremea nu mă va lăsa să ies din casă încă vreo jumătate de ceas ; sper că-mi veţi da adăpost în acest răstimp.

— O jumătate de ceas ? zise el scuturîndu-şi fulgii albi de pe haine ; mă mir c-ai ales tocmai viscolul ăsta pentru a umbla pe coclauri. Ştii că rişti să te rătăceşti prin mlaştini ? Chiar oamenii învăţaţi cu smîrcurile de pe-aici greşesc deseori drumul în seri ca asta şi pot să-ţi spun că în momentul de faţă n-aş crede să se schimbe vremea.

— Poate găsesc printre oamenii dumneavoastră o călăuză. Va rămîne la Grange pînă mîine dimineaţă. Îmi puteţi da pe cineva ?

— Nu, nu pot.

— Într-adevăr ? Atunci nu-mi rămîne decît să mă bizui pe puterile mele.

— U-u-u-f !

— Faci ceaiul ? îl întrebă pe băiatul cu haina jerpelită, mutîndu-şi privirea sălbatică de la mine la tînăra doamnă.

— Îi dai şi lui ? întrebă ea adresîndu-i-se lui Heathcliff.

— Fă ceaiul ! fu răspunsul, rostit cu atîta brutalitate, încît am tresărit.

Tonul acestor cuvinte dezvăluia un caracter cu adevărat urît. Nu mai eram dispus să-l consider pe Heathcliff un „bărbat straşnic". După ce pregătirile se isprăviră, mă pofti, zicînd :

— Iar acum, domnule, apropie-ţi scaunul.

Şi toţi, împreună cu tînărul bădăran, ne aşezarăm în jurul mesei şi înghiţirăm ceaiul într-o tăcere mormîntală.

Mă gîndii că, deoarece eu înnourasem atmosfera, era de datoria mea să caut a o înseninа. Îmi părea de necrezut ca ei să stea zi de zi atît de încruntaţi şi tăcuţi, şi, oricît de posaci ar fi fost, ura de pe faţa fiecăruia din ei nu putea fi expresia lor obişnuită.

— E ciudat, începui — înghiţisem o ceaşcă de ceai şi aşteptam să mi se toarne alta — e ciudat cum obişnuinţa modelează gusturile şi ideile. Puţini oameni îşi pot închipui că există fericire şi într-o viaţă atît de izolată de lume cum e cea pe care o duceţi dumneavoastră, domnule Heathcliff. Şi totuşi, îndrăznesc să spun că, înconjurat de familia

dumneavoastră şi alături de simpatica dumneavoastră doamnă, geniul bun care domneşte peste căminul şi inima dumneavoastră...

— Simpatica mea doamnă ! mă întrerupse el cu o schimonoseală aproape diabolică pe obraz. Unde e... simpatica mea doamnă ?

— Vreau să spun, doamna Heathcliff, soţia dumneavoastră.

— A, da, vrei să spui că spiritul ei a luat locul unui înger păzitor şi are grijă de Wuthering Heights chiar după ce trupul ei nu mai este ? Nu-i aşa ?

Dîndu-mi seama că am făcut o gafă, încercai s-o dreg. Trebuia să văd că diferenţa de vîrstă dintre aceştia doi e prea mare ca să fie soţ şi soţie. El avea cam patruzeci de ani, vîrsta maturităţii intelectuale la care bărbaţii rareori se complac în iluzia că fetele tinere se pot căsători cu ei din dragoste ; acest vis e rezervat drept mîngîiere la bătrîneţe. Femeia nu părea să aibă mai mult de şaptesprezece ani.

Apoi, într-o străfulgerare, m-am lămurit. „Desigur că bădăranul de lîngă mine, care bea ceaiul dintr-un vas şi mînca pîinea cu mîini nespălate, e soţul ei : Heathcliff fiul, desigur. Iată ce înseamnă să te îngropi de viu : femeia s-a aruncat în braţele acestui necioplit pentru că, pur şi simplu, nu ştia că mai există pe lume şi alţi bărbaţi ! Ce păcat de ea ! Trebuie să bag de seamă ca nu cumva, din pricina mea, să regrete alegerea făcută.“ După această reflecţie pot părea cam încrezut, dar nu e cazul. Vecinul meu era aproape respingător ; iar eu ştiam, din experienţă, că sînt destul de atrăgător.

— Doamna Heathcliff e nora mea, zise Heathcliff, confirmîndu-mi bănuiala. În timp ce-mi vorbea, îi aruncă o privire ciudată ; o privire de ură ; sau, dacă nu, atunci muşchii feţei lui, spre deosebire de ai altor oameni, erau în aşa fel plămădiţi, încît nu exprimau graiul sufletului.

— A, acum am înţeles : desigur că dumneavoastră sînteţi fericitul posesor al acestei zîne binefăcătoare, remarcai, întorcîndu-mă către vecinul meu.

De data aceasta făcusem o neghiobie şi mai mare : tînărul roşi pînă-n vîrful urechilor şi-şi strînse pumnii de parcă ar fi vrut să mă asasineze. Dar imediat se potoli, înăbuşind furtuna cu o înjurătură grosolană, mîrîită la adresa mea. Mi-am dat osteneala să n-o aud.

— Nu prea ai noroc cu presupunerile, domnule, remarcă gazda mea ; nici unul dintre noi n-avem norocul de-a fi posesorul zînei dumitale binefăcătoare : bărbatul ei e mort. Am spus că e nora mea ; aşadar, trebuie să fi fost măritată cu fiul meu.

— Iar acest tînăr este...

— Desigur, nu fiul meu.

Heathcliff zîmbi din nou, cu aerul că ar fi o glumă prea năstruşnică să-i atribui paternitatea acelui urs.

— Numele meu e Hareton Earnshaw, mormăi celălalt, şi te sfătuiesc să-l respecţi !

— N-am manifestat nici o lipsă de respect, am răspuns, în timp ce în sinea mea rîdeam de aerul demn cu care mi se prezentase.

Îşi plimbă ochii îndelung asupra mea, dar eu îmi întorsei privirea de la el, temîndu-mă ca nu cumva să fiu ispitit să-l plesnesc sau să izbucnesc în rîs. Începusem să mă simt cu totul nelalocul meu în acest plăcut cerc familial. Atmosfera aceea deprimantă mă cuprinsese şi pe mine, distrugînd aproape cu desăvîrşire căldura şi confortul fizic ce mă înconjurau. De aceea am hotărît că voi lua bine seama înainte de-a mă aventura şi a treia oară sub acest acoperămînt.

Masa se isprăvi, şi cum nimeni nu dădu semne că ar avea de gînd să înceapă o convorbire prietenoasă, m-am apropiat de fereastră pentru a vedea cum e vremea. Privelişte era descurajantă : noaptea se lăsase prea timpuriu, iar cerul şi dealurile se făcuseră una cu vîrtejul de vînt şi zăpadă deasă.

— Cred că acum nu voi putea ajunge acasă fără o călăuză ! exclamai fără să vreau. Drumurile sînt, desigur, înzăpezite şi, chiar de n-ar fi, n-aş vedea nici un pas înaintea mea.

— Hareton, mergi şi mînă duzina aceea de oi în tinda hambarului. Dacă rămîn în ţarc, le acoperă zăpada. Pune şi o scîndură în faţa lor, zise Heathcliff.

— Ce să mă fac ? continuai eu din ce în ce mai enervat.

Întrebarea nu primi răspuns. Privind în jurul meu, îl văzui numai pe Joseph aducînd într-o găleată terci pentru cîini, şi pe doamna Heathcliff, aplecată în faţa focului şi jucîndu-se : punea pe foc un mănunchi de chibrituri care căzuseră de pe poliţa căminului cînd aşezase la loc cutia

de ceai. Joseph, după ce-şi lăsă povara jos, privi cu ochi critici întreaga încăpere şi rosti cu glas hodorogit :

— Stau şi mă minunez cum poţi sta aici trîndăvind, fără a pune mîna pe ceva, cînd toţi ceilalţi sînt pe-afară ! Nu eşti bună de nimic şi n-are nici un rost să-ţi mai vorbească omu'. Niciodată n-ai să te-ntorci de pe calea cea rea şi-ai să te duci de-a dreptul la dracu, cum s-a dus şi mumă-ta.

O clipă am crezut că acest discurs înflăcărat îmi fusese adresat mie şi, destul de furios, păşii spre bătrînul nătărău cu ferma intenţie de a-l scoate pe uşă în brînci. Dar răspunsul doamnei Heathcliff mă opri.

— Ipocrit bătrîn şi mîrşav ce eşti ! îi spuse. Nu ţi-e teamă că, pomenind numele diavolului, o să vină să te ia ? Te poftesc să nu mă mai provoci, căci de nu, am să-i cer o favoare specială să te ia imediat. Ascultă ! Uită-te aici, Joseph, continuă ea, luînd de pe poliţă o carte lunguiaţă, mare şi neagră. Am să-ţi arăt eu cît de departe am ajuns în magia neagră, şi cu ajutorul ei voi fi în stare ca, în curînd, să mă descotorosesc de cei ce-mi stau în cale. Vaca cea roşcată n-a murit întîmplător, iar reumatismele dumitale cu greu ar putea fi puse pe socoteala îndurării cereşti.

— Oh ! păcătoaso, păcătoaso, gîfîi bătrînul ; de ne-ar scăpa Domnul de rele !

— Blestematule ! Eşti un afurisit. Piei din faţa mea, că, de nu, te ating de-a binelea ! Am să vă modelez pe toţi din ceară şi argilă, şi primul care calcă poruncile hotărîte de mine — nici nu vreau să spun ce-i fac, dar ai să vezi ! Piei îndată din faţa ochilor mei !

Mica vrăjitoare îl privi cu ochii ei frumoşi scăpărînd de batjocură şi răutate, iar Joseph, realmente îngrozit, ieşi în grabă tremurînd, rugîndu-se şi exclamînd mereu „păcătoaso". Crezînd că purtarea ei nu fusese decît o glumă cam jalnică, încercai, imediat ce-am rămas singuri, s-o fac părtaşă la necazul meu.

— Doamnă Heathcliff, spusei pe un ton serios, trebuie să mă iertaţi că vă supăr. Dar cred, adică sînt convins, că o fiinţă cu o faţă ca a dumneavoastră, nu poate fi decît bună la suflet. Vă rog, daţi-mi cîteva lămuriri care m-ar putea îndruma spre casă. Habar n-am pe unde s-o apuc ; mai curînd aţi şti dumneavoastră pe unde s-o apucaţi ca să ajungeţi la Londra !

— Du-te pe drumul pe care ai venit răspunse ea, așezîndu-se comod într-un scaun, lîngă o lumînare, și cu cartea cea mare pe genunchi. Scurtă îndrumare, dar cea mai sănătoasă pe care ți-o pot da.

— Dar dacă o să auziți că m-au găsit mort într-o băltoacă sau într-o groapă plină cu zăpadă, conștiința n-o să vă spună, în șoaptă, că în parte este vina dumneavoastră ?

— Cum adică ? Eu nu pot să te însoțesc. Ăștia nu m-ar lăsa să merg nici pînă la zidul din fundul grădinii.

— Dumneavoastră ! N-aș îndrăzni să vă cer să pășiți nici măcar peste pragul casei într-o noapte ca asta ! strigai. Vă rog numai să-mi spuneți pe unde s-o iau, nu să-mi arătați drumul, sau, dacă nu, convingeți-l pe domnul Heathcliff să-mi dea o călăuză.

— Aici nu e decît el, Earnshaw, Zillah, Joseph și cu mine. Pe cine să-ți dea ?

— Nu sînt rîndași la fermă ?

— Nu, ăștia-s toți.

— Atunci voi fi silit să rămîn aici.

— În privința asta învoiește-te cu gazda dumitale. Eu nu mă amestec.

— Sper c-o să te înveți minte să nu mai faci asemenea plimbări necugetate pe dealurile astea ! strigă cu vocea lui aspră Heathcliff, care venea dinspre bucătărie. În ceea ce privește rămînerea dumitale aici, nu sînt pregătit pentru a găzdui oaspeți, așa că va trebui să dormi în pat cu Hareton sau cu Joseph.

— Pot dormi pe un scaun în camera aceasta, îi răspunsei.

— Nu, nu. Un străin e un străin, fie el bogat ori sărac, și mie nu-mi convine să-l las singur într-un loc unde nu-l pot supraveghea, zise bădăranul.

Această insultă puse capăt răbdării mele. Exprimîndu-mi indignarea, trecui repede pe lîngă el și ieșii în curte, unde, din grabă, mă izbii de Earnshaw. Afară era atît de întuneric, încît nu puteam găsi porțile și, cum bîjbîiam prin curte, mi-a fost dat să aud cum cearta dintre ei se încingea din nou. La început tînărul îmi păru prietenos.

— Mă duc cu el pînă la parc, zise.

— Du-te cu el și pînă-n iad ! exclamă stăpînul, sau poate ruda lui. Și de cai cine-o să vadă ? Hai ?

— Viaţa unui om e mai preţioasă decît nişte cai neîngrijiţi o noapte ; cineva trebuie să meargă cu el, murmură doamna Heathcliff, mai binevoitoare decît mă aşteptam.

— Dar nu la porunca ta ! răspunse Hareton. Dacă-i porţi de grijă, ai face mai bine să-ţi ţii gura.

— Atunci dea Domnul ca fantoma lui să te urmărească în veci, şi ca domnul Heathcliff să nu mai găsească chiriaş pînă cînd Grange va fi o ruină ! răspunse ea cu răutate.

— Auzi-o, auzi-o cum îi blestemă ! mormăi Joseph, spre care mă îndreptam.

El se afla destul de aproape ca să ne audă, mulgea o vacă la lumina unui felinar pe care îl luai fără multă vorbă, strigînd că i-l voi trimite a doua zi, şi mă repezii spre cea mai apropiată portiţă.

— Stăpîne, stăpîne, a sfeterisit lanterna ! strigă bătrînul urmărindu-mi retragerea. Hei, Gnasher [1] ! Hei, cîini ! Hei, Wolf [2] prinde-l, prinde-l !

Cînd să deschid portiţa, doi monştri flocoşi se năpustiră la gîtul meu, mă doborîră la pămînt şi stinseră lumina, în timp ce hohotele de rîs ale lui Heathcliff şi Hareton aţîţară la culme furia şi umilinţa mea. Din fericire, bestiile aveau chef să-şi dezmorţească mai degrabă labele şi să latre, dînd vesele din coadă, decît să mă mănînce de viu ; dar nu admiteau să mă ridic de jos. De aceea am fost silit să rămîn culcat la pămînt pînă cînd răutăcioşii lor stăpîni s-au îndurat să mă elibereze ; atunci, în capul gol şi tremurînd de mînie, le-am poruncit nemernicilor să-mi deschidă porţile — căci, dacă mă mai reţin un minut, nu răspund de faptele mele — ameninţîndu-i şi jurînd răzbunare prin fraze incoerente, care, prin confuzia şi profunzimea virulenţei lor sălbatice, aminteau de regele Lear.

Vehemenţa şi enervarea au făcut să-mi pornească valuri de sînge din nas ; dar Heathcliff continua să rîdă şi eu să înjur. Nu ştiu cum s-ar fi terminat scena dacă n-ar fi fost prin apropiere o fiinţă ceva mai cu minte decît mine şi mai binevoitoare decît gazda mea. Era Zillah, menajera, o femeie zdravănă, care ieşi în cele din urmă din bucătărie să vadă pricina zarvei. Crezînd că vreunul dintre bărbaţi mă scuturase ceva mai aspru şi neîndrăznind să se lege de

[1] Dinţatule !
[2] Lupule !

stăpîn, îşi îndreptă întreaga artilerie vocală împotriva tînărului nemernic.

— Păi bine, domnule Earnshaw, strigă ea, dumneata nu cunoşti nici o margine ? ! O s-ajungem să omorîm oamenii la uşa casei noastre ! Văd eu că n-am ce căuta în casa asta. Uitaţi-vă, la bietul băiat, cît pe-aci să se înăbuşe ! Nu, nu, aşa nu mai merge ! Veniţi înăuntru, că ştiu eu cum să opresc sîngele. Haide, acum staţi liniştit, potoliţi-vă.

După aceste cuvinte, îmi turnă în ceafă o ulcică de apă rece ca gheaţa şi mă împinse în bucătărie. Domnul Heathcliff ne urmă, iar veselia aceea accidentală se transformă iute în obişnuita lui posomoreală.

Mi-era rău, eram ameţit şi slăbit din cale-afară, aşa că am fost silit să accept adăpost sub acoperişul casei lui. Îi spuse lui Zillah să-mi dea un pahar de coniac, apoi trecu în odaia din fund. Ea, binevoitoare faţă de mine, îi împlini porunca, ceea ce mă făcu să-mi vin în fire. Apoi mă conduse la culcare.

CAPITOLUL 3

ÎN TIMP CE MĂ URCAM LA ETAJ, femeia mă sfătui să acopăr lumina lumînării şi să nu fac nici un zgomot, căci stăpînul avea idei ciudate în privinţa odăii în care mă va adăposti şi niciodată nu lăsa de bunăvoie să doarmă cineva într-însa. O întrebai motivul. Ea îmi răspunse că nu ştie. Trăia aici abia de un an sau doi, iar oamenii casei aveau atîtea deprinderi ciudate, încît nu voia să înceapă a-i descoase.

Eu, la rîndu-mi, prea zdruncinat pentru a mai fi şi curios, închisei uşa şi-mi făcui ochii roată ca să-mi găsesc patul. Întregul mobilier se compunea dintr-un scaun, un scrin şi un dulap mare de stejar, în care erau tăiate, tocmai sus, cîteva firide ce semănau cu ferestrele unui cupeu. Mă apropiai de această construcţie şi, privind înăuntru, văzui că e un original pat de modă veche, făcut astfel încît să înlăture necesitatea ca fiecare membru al familiei să aibă o cameră separată. De fapt, patul forma o mică încăpere, iar poliţa interioară a unei ferestre servea drept

masă. Deschizînd tăbliile patului, intrai cu lumînarea aprinsă şi, după ce închisei tăbliile la loc, mă simţii la adăpost faţă de curiozitatea lui Heathcliff şi a celorlalţi ai casei.

Într-un colţ al poliţei pe care îmi aşezasem lumînarea, se afla un vraf de cărţi mucegăite, iar poliţa toată era acoperită cu inscripţii zgîriate în vopseaua ei. De fapt, nu era decît un singur nume scris cu diferite litere, mari şi mici : *Catherine Earnshaw,* ici şi colo *Catherine Heathcliff,* şi apoi iarăşi *Catherine Linton.*

Cuprins de toropeală, îmi rezemai capul de fereastră, silabisind mereu Catherine Earnshaw... Heathcliff... Linton... pînă cînd pleoapele mi se închiseră ; dar n-am rămas nici cinci minute cu ochii închişi, şi în întuneric îmi apăru numele „Catherine" în litere albe, luminoase, rotind ca nişte năluci vii ; iar cînd m-am deşteptat, încercînd să alung acest nume obsedant, am descoperit că fitilul lumînării mele se aplecase pe una din cărţile vechi şi că întreaga încăpere mirosea a piele de viţel arsă. Am rupt mucul fitilului şi, simţindu-mă foarte rău din pricina frigului şi a mirosului, m-am aşezat în capul oaselor şi am deschis pe genunchi tomul atins de flacără. Era o *Biblie* tipărită cu litere mici şi care mirosea îngrozitor de tare a mucegai. Foaia albă de la început purta inscripţia „Catherine Earnshaw, cartea ei", şi odată, cam cu un sfert de veac în urmă. O închisei şi luai alta, apoi alta, pînă cînd le cercetai pe toate. Catherine avea o bibliotecă aleasă, şi starea de uzură a cărţilor dovedea că le folosise mult, dar nu tocmai aşa cum s-ar fi cuvenit : abia un capitol scăpase de comentariile scrise cu peniţa — cel puţin aşa mi se păru mie — căci fiecare porţiune albă lăsată de tipograf era acoperită de scrisul ei. Unele erau propoziţii răzleţe, altele formau un adevărat jurnal, zmîngălit cu un scris neîndemînatic de copil. În partea de sus a unei pagini libere (probabil că i s-a părut o comoară cînd a descoperit-o) avui plăcerea deosebită de a găsi o excelentă caricatură a prietenului meu Joseph, schiţată cam primitiv, dar foarte asemănătoare. Deodată se aprinse în mine interesul pentru necunoscuta Catherine şi începui imediat să-i descifrez hieroglifele pălite.

„O duminică îngrozitoare ! începea aliniatul. Aş vrea să se întoarcă tata, Hindley îi ţinea locul într-un mod infernal, purtarea lui faţă de Heathcliff e atroce. H. şi cu mine ne vom răzvrăti. Astă-seară am pus totul la cale.

Toată ziua a plouat cu găleata ; nu ne-am putut duce la biserică, așa că Joseph a socotit de datoria lui să ne facă un serviciu divin în pod. Pe cînd Hindley și cu soția lui se încălzeau jos în fața unui foc plăcut — sînt gata să jur că făceau orice, numai *Biblia* n-o citeau — Heathcliff, cu mine și cu nenorocitul de rîndaș a trebuit să ne luăm cărțile de rugăciuni și să ne urcăm sus : ne-am așezat la rînd, pe un sac de grîu, unde, suspinînd și tremurînd, trăgeam nădejde că-l va cuprinde frigul și pe Joseph, așa că va avea interesul să ne facă o slujbă scurtă. Dar ce nădejde deșartă ! Serviciul divin a ținut exact trei ceasuri, și totuși, cînd ne-a văzut coborînd, fratele meu a avut neobrăzarea să exclame :

«Ce, ați și isprăvit ?»

Duminica seara eram de obicei lăsați să ne jucăm, dacă nu făceam prea multă gălăgie ; dar acum e de ajuns un simplu chicot de rîs ca să fim puși la colț !

«Uitați că aveți un stăpîn aici în casă, zise tiranul. Praf îl fac pe primul care mă scoate din fire ! Țin să fie o desăvîrșită seriozitate și tăcere. Aha ! Tu erai, băiete ? Frances, scumpa mea, trage-l de păr cînd treci pe lîngă el : l-am auzit pocnind din degete.»

Frances îl trase strașnic de păr pe Heathcliff, apoi se duse și se așeză pe genunchii soțului ei ; și iată-i șezînd acolo ca doi copilași, sărutîndu-se și vorbind prostii cu ceasurile — palavre tîmpite de care ar fi trebuit să le fie rușine ! Noi ne-am ghemuit cît am putut mai bine în firida bufetului. Tocmai ne legasem laolaltă șorțurile și le agățasem în chip de perdea, cînd Joseph intră, după ce dăduse o raită pe la grajduri. Smulse munca mîinilor mele, îmi trase cîteva palme și croncăni :

«Stăpînu' abia a fost îngropat, sabatu' încă nu-i isprăvit, glasu' *Evangheliei*, răsună încă în urechile voastre și voi îndrăzniți să vă țineți de lucruri lumești ? ! Rușine să vă fie ! Stați ca lumea, copii răi ce sînteți ! Sînt aici destule cărți bune, dacă vreți să le citiți : ședeți și gîndiți-vă la mîntuirea voastră !»

Și, zicînd acestea, ne sili să ne așezăm în capul oaselor, așa ca pînă la noi să poată ajunge o rază slabă de la focul destul de îndepărtat, la a cărei lumină să citim textul vechiturilor pe care ni le puse în brațe. Nu mai puteam răbda. Am prins de cotor tomul meu murdar și l-am azvîrlit în cotețul cîinilor, jurînd să urăsc cărțile bune.

Cartea lui Heathcliff zbură dintr-o lovitură de picior în același loc. Și atunci să vezi zarvă !

«Dom'le Hindley ! strigă capelanul nostru. Dom'le, sări încoace ! Domnișoara Cathy a rupt coperta la *Coiful Mîntuirii*, și Heathcliff, cuprins de mînie, a dat cu picioru' în *calea ce duce la pieire !* [1] Tare păcat că-i lași s-o apuce pe făgașu' ăsta ! Ei ! Bătrînul le-ar arăta el lor... da' s-a dus !»

Hindley a venit repede din paradisul său de lîngă cămin și, prinzîndu-ne pe unul de guler și pe celălalt de braț, ne-a aruncat dintr-o mișcare în bucătăria din dos ; iar acolo Joseph declară cu solemnitate că, în mod absolut sigur, așa cum îl vedem și cum ne vede, «Scaraoțchi» va veni să ne ia. Și, astfel mîngîiați, ne căutarăm fiecare cîte un colț, pentru a aștepta sosirea diavolului. Eu am pus mîna pe această carte și pe o călimară de pe poliță, am întredeschis ușa dinspre sală pentru a avea lumină și mi-am petrecut vreo douăzeci de minute scriind ; dar tovarășul meu e nerăbdător și propune să ne însușim mantaua lăptăresei și, la adăpostul ei, s-o luăm razna pe coclauri. Strașnică idee : cînd bătrînul hain va intra, va crede că profeția lui s-a împlinit. În ploaia de afară nu poate fi nici mai frig și nici mai mare umezeală decît este aici."

: . : : : : : : : : : : :

Catherine și-a împlinit probabil planul, căci fraza următoare avea alt subiect : devenise plîngăreață.

„Nici nu mi-am închipuit că Hindley mă va face să plîng atît ! scria ea. Mă doare capul de nu-l pot ține pe pernă și totuși nu pot ceda. Sărmanul Heathcliff ! Hindley zice că-i un vagabond și nu vrea să-l lase să șadă cu noi, nici să mai mănînce cu noi la masă ; și zice că eu să nu mă mai joc cu el și amenință că-l dă afară din casă de-i călcăm porunca. Îl învinuiește pe tata (cum îndrăznește ?) că s-a purtat prea blînd cu Heathcliff și jură că-l va pune el la locul lui."

: . : : : : : : : : : : :

Descifrînd pagina aceea cam ștearsă, am început să moțăi : ochii îmi rătăceau de la scrisul de mînă la cel de

[1] Text biblic.

tipar. Am văzut un titlu tipărit cu litere roşii, ornamentate :

De Şaptezeci şi Şapte de ori Şapte şi Primul peste cele de Şaptezeci de ori cîte Şapte. Predică rostită de venerabilul Jabes Branderham, în Capela de la Gimmerton Sough. Şi în timp ce, pe jumătate treaz, îmi munceam creierul să ghicesc cum a putut trata venerabilul Jabes Branderham acest subiect, capul îmi căzu pe pernă şi adormii. Vai, ce urmări poate avea un ceai prost, băut într-o dispoziţie proastă ! Căci ce altceva m-ar fi putut face să trăiesc o noapte atît de înfiorătoare ? De cînd mă ştiu n-am avut o noapte ca asta ! !

Am început să visez încă înainte de a pierde cunoştinţa locului în care mă aflam. Se făcea că era dimineaţă şi că pornisem cu Joseph drept călăuză spre casă. Pe drumul nostru troienele de zăpadă erau înalte de mulţi metri şi, în timp ce înaintam cu greu, tovarăşul meu mă bătea la cap neîncetat dojenindu-mă că n-am luat cu mine un toiag de pelerin, spunînd că fără el nu voi putea intra niciodată în casă. În acelaşi timp, învîrtea cu mîndrie un ciomag cu un nod mare în vîrf, care, după cîte înţelesesem eu, era chiar toiagul despre care-mi vorbea. La început mi s-a părut absurd că aş putea avea nevoie de o asemenea armă pentru a pătrunde în propria mea locuinţă. Apoi, o idee nouă îmi trecu prin minte. Nu mergeam acasă, ci ne duceam să ascultăm predica faimosului Jabes Branderham avînd ca subiect textul biblic : „De şaptezeci de ori cîte şapte" şi unul dintre noi, poate Joseph, poate predicatorul, poate eu, săvîrşisem „Primul păcat peste cele de şaptezeci de ori cîte şapte", iar vinovatul urma să fie dat în vileag şi excomunicat.

Sosirăm la capelă. De fapt, în plimbările mele trecusem de două sau trei ori pe lîngă ea ; e aşezată în vale, între două dealuri, pe un mic dîmb lîngă o mlaştină. Se spune despre mlaştină că mîlul ei, amestecat cu turbă, îndeplineşte toate cerinţele pentru a îmbălsăma cele cîteva cadavre aflate în adînc. Acoperişul capelei s-a păstrat neatins pînă-n ziua de azi, dar deoarece leafa pastorului consta numai din douăzeci de lire pe an şi o locuinţă cu două încăperi, care ameninţă în mod vertiginos să devină una singură, nimeni nu mai vrea să îndeplinească slujba de pastor în această parohie, mai ales cînd toată lumea spune că orice credincios ar prefera să-l lase să moară

de foame decît să-i mărească veniturile cu un *penny* din punga lui. Totuşi, în visul meu, Jabes se afla în faţa unei capele pline de oameni ce-l ascultau cu luare-aminte ; iar el predica — Doamne-Dumnezeule, ce predică ! Era împărţită în *patru sute nouăzeci* de părţi, fiecare parte făcînd cît o cuvîntare obişnuită rostită de la amvon, şi referindu-se fiecare la un anumit păcat ! Nu ştiu de unde mai scotea atîtea păcate ! Avea un sistem propriu de a interpreta textul biblic, aşa încît credinciosul săvîrşea, în mod implacabil, de fiecare dată alte păcate. Acestea erau cît se poate de ciudate : încălcări de porunci pe care nu mi le-aş fi putut închipui vreodată.

Şi se făcea că eram tare ostenit ! Mă zvîrcoleam, căscam, mă fura iar somnul şi iarăşi m-am trezit. M-am ciupit şi m-am înţepat, mi-am frecat ochii, m-am ridicat în picioare, m-am aşezat din nou la locul meu pe bancă, făcîndu-i lui Joseph semn cu cotul, ca să-mi spună dacă pastorul va isprăvi vreodată predica. Eram condamnat s-o ascult în întregime : în sfîrşit, ajunsese la *„Primul păcat peste cele de şaptezeci de ori cîte şapte“*. În această clipă de paroxism, o inspiraţie bruscă m-a cuprins : am fost îmboldit să mă ridic în picioare şi să-l denunţ pe Jabes Branderham drept făptuitorul păcatului ce nu poate fi iertat nici unui creştin.

„Domnule, exclamai, şezînd între aceşti patru pereţi am îndurat şi iertat într-o singură împrejurare cele patru sute nouăzeci de capitole ale cuvîntării dumitale ! De şaptezeci de ori cîte şapte mi-am luat pălăria şi am dat să plec, de şaptezeci de ori cîte şapte m-ai silit în mod cu totul neîntemeiat să mă aşez din nou. Al patru sute nouăzeci şi unulea a depăşit marginile răbdării mele. Tovarăşi de suferinţă, năpustiţi-vă asupra lui ! Daţi-l jos, faceţi-l praf, să nu mai rămînă nici urmă din el !“

După o pauză solemnă, Jabes, aplecat peste perna de la amvon, strigă : „«Tu eşti omul acela ! [1]» De şaptezeci şi şapte de ori cîte şapte ţi-ai strîmbat faţa căscînd... de şaptezeci şi şapte de ori cîte şapte m-am sfătuit cu sufletul meu, zicînd : iată, aceasta este slăbiciunea omenească ! Şi aceasta se poate ierta ! Primul păcat peste cele şaptezeci de ori cîte şapte s-a săvîrşit. Fraţilor, împliniţi judecata hotărîtă. Această cinste se cuvine tuturor sfinţilor !“

[1] Text biblic.

După aceste cuvinte de încheiere, întreaga adunare, ridicîndu-şi toiegele de pelerini, năvăli în jurul meu ca un singur om. Iar eu, neavînd nici o armă cu care să mă apăr, am început să mă lupt cu Joseph, cel mai apropiat şi cel mai feroce adversar al meu, pentru a-i lua toiagul. În învălmăşeală, mai multe ciomege se întîlniră, iar loviturile destinate mie căzură asupra altor căpăţîni. Capela toată răsuna de lovituri şi contralovituri : mîna fiecărui om era ridicată împotriva vecinului său, iar Branderham, nevrînd să stea degeaba, îşi manifesta zelul printr-o ploaie de lovituri iuţi şi zgomotoase în pupitrul amvonului, care răsunau atît de puternic, încît în cele din urmă, spre nespusa mea uşurare, m-am trezit din somn. Ce mă făcuse să visez vacarmul acela cumplit ? Ce jucase rolul lui Jabes în gălăgia aceea ? Nimic altceva decît o ramură de molift, care în puterea furtunii atingea zăbrelele ferestrei mele şi îşi izbea de geam conurile uscate ! O clipă am ascultat bănuitor, apoi, după ce am descoperit ce-mi tulburase somnul, mă întorsei pe cealaltă parte şi adormii pentru a visa din nou ; un vis, dacă se poate, şi mai urît decît cel dinainte.

De data aceasta îmi dădeam seama că eram culcat în încăperea aceea strîmtă de stejar şi auzeam desluşit vîntul năprasnic şi zăpada viscolind ; auzeam, de asemenea, creanga de molift făcînd mereu acelaşi zgomot supărător, numai că acum îi cunoşteam cauza adevărată. Mă enerva însă atît de tare, încît m-am hotărît să-i pun capăt dacă se poate ; şi astfel m-am ridicat şi am încercat să deschid fereastra. Cîrligul era înţepenit în belciug, lucru observat de mine în stare de veghe, dar uitat apoi.

— Orice-ar fi, trebuie să pun capăt zgomotului ! murmurai şi, spărgînd geamul cu pumnii, am scos afară un braţ pentru a prinde creanga care mă supăra ; dar în locul ei, degetele mele se încleştară pe degetele unei mîini mici, reci ca gheaţa ! Cuprins de groaza înspăimîntătoare a coşmarului, am încercat să-mi retrag braţul, dar mîna se agăţase de braţul meu şi un glas de o melancolie sfîşietoare, plîngînd în hohote, spunea :

„Lasă-mă să intru, lasă-mă să intru !"

„Cine eşti ?" întrebai, luptînd între timp să-mi trag braţul.

„Catherine Linton, răspunse glasul tremurător. M-am întors acasă, am rătăcit pe coclauri !" (De ce m-am gîndit

la *Linton* ? Citisem doar de douăzeci de ori *Earnshaw* și numai o dată *Linton.)*

Pe cînd vorbea am zărit în întuneric o față de copil ce privea pe fereastră. Groaza mă umplu de cruzime și, văzînd că zadarnic încerc să mă desprind de această făptură, i-am tras mîna pe geamul spart, frecîndu-i încheietura de el, pînă cînd începu să curgă atîta sînge, de se udară așternuturile. Dar ea se văita mai departe : „Lasă-mă să intru !" și continua să mă strîngă cu putere, aproape înnebunindu-mă de spaimă.

„Dă-mi drumul dacă vrei să te las să intri, i-am spus în cele din urmă — altfel n-am cum !"

Degetele i se desfăcură, eu mi-am tras mîna prin gaura geamului, am așezat repede cărțile în stivă în fața geamului și mi-am astupat urechile pentru a nu mai auzi rugămintea aceea sfîșietoare. Cred că am stat așa, cu urechile astupate, cam un sfert de ceas ; totuși, cînd am ascultat din nou, plînsul acela jalnic nu contenise ! „Pleacă de-aici ! i-am strigat ; n-am să te las să intri niciodată, chiar de m-ai ruga douăzeci de ani !" „Sînt douăzeci de ani de atunci, boci glasul, douăzeci de ani, douăzeci de ani de cînd nu-mi găsesc locul !"

La aceste vorbe se auzi o ușoară zgîrietură în fereastră, iar stiva de cărți se clătină, de parcă ar fi împins-o cineva. Am încercat să sar din pat, dar nu mă puteam urni din loc. Atunci, cuprins de o spaimă îngrozitoare, am început să urlu cît mă ținu gura. Spre marea-mi uluire, am descoperit că țipetele mele nu fuseseră numai ale visului, căci pași grăbiți se apropiară de ușa camerei ; o mînă viguroasă o deschise, împingînd-o cu putere, iar prin firidele tăiate în partea de sus a patului licări o lumină. M-am ridicat în capul oaselor, tremurînd și ștergîndu-mi sudoarea de pe frunte. Intrusul părea nedumerit și bombănea ceva vorbind ca pentru el. În cele din urmă întrebă în șoaptă, ca și cum nu s-ar fi așteptat la vreun răspuns :

— E cineva aici ?

Am socotit că e mai bine să-i mărturisesc prezența mea, căci, după tonul cu care vorbea Heathcliff, eram convins că dacă tac el își va continua cercetările. O dată hotărîrea luată, m-am întors și am deschis tăbliile patului. Va trece multă vreme pînă voi putea uita urmările acestui gest al meu.

Heathcliff stătea aproape de uşă în cămaşă şi pantaloni, ţinînd în mînă o lumînare ce-i picura pe degete ; iar obrazul îi era alb ca peretele de care se rezema. Prima scîrţîitură a tăbliei patului îl cutremură ca un şoc electric. Lumînarea îi sări din mînă la o depărtare de cîţiva paşi şi era atît de tulburat, încît abia o putu ridica.

— Sînt eu, musafirul dumneavoastră, domnule ! i-am strigat, vrînd să-i evit umilinţa de a-şi mai arăta spaima aceea cumplită. Am avut nenorocul să ţip în somn din pricina unui coşmar îngrozitor. Îmi pare rău că v-am deranjat.

— Oh, bată-te Dumnezeu, domnule Lockwood ! Mai bine te-ai fi dus la... începu gazda mea, punînd lumînarea pe un scaun, deoarece nu era în stare s-o ţină dreaptă în mînă. Şi cine te-a adus în odaia asta ? continuă, înfigîndu-şi unghiile în palmă şi scrîşnind din dinţi pentru a-şi opri tremurul fălcilor. Cine te-a adus ? Îmi vine să-l dau afară din casă chiar acum, în clipa asta !

— Servitoarea dumneavoastră, Zillah, îi răspunsei, sărind din pat şi grăbindu-mă să mă îmbrac. Nu-mi pasă dac-o daţi afară, ar fi o pedeapsă binemeritată. Cred c-a vrut să verifice pe socoteala mea dacă în camera asta umblă stafii sau nu. Ei bine, să ştiţi că mişună în ea stafiile şi duhurile rele ! Aveţi dreptate s-o ţineţi încuiată, vă asigur. Nimeni nu v-ar mulţumi pentru o noapte petrecută într-o asemenea vizuină !

— Ce vrei să spui ? întrebă Heathcliff, şi ce ai de gînd să faci ? Culcă-te la loc şi dormi pînă dimineaţă, dacă tot eşti aici. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu mai striga atît de înfiorător ! N-ai nici o scuză în afară de cazul că cineva ţi-ar fi tăiat beregata.

— Dacă mica drăcoaică ar fi reuşit să intre pe fereastră, m-ar fi sugrumat, desigur ! îi răspunsei. Eu n-am de gînd să mai îndur persecuţiile strămoşilor dumneavoastră. Reverendul Jabes Branderham vă era rudă din partea mamei ? Iar fluşturatica aceea, Catherine Linton, ori Earnshaw, ori mai ştiu şi eu cum o chema, trebuie să fi fost un sufleţel nestatornic şi afurisit ! Mi-a spus c-a umblat hoinară vreme de douăzeci de ani. Pedeapsă dreaptă pentru marile ei păcate săvîrşite în timpul vieţii pămînteşti, nu mă îndoiesc !

Abia rostisem aceste cuvinte, cînd mi-am dat seama de legătura dintre numele lui Heathcliff şi al Catherinei,

lucru pe care-l uitasem cu desăvîrşire şi pe care nu mi l-am reamintit decît după ce m-am trezit de-a binelea. Văzînd cît am fost de neghiob, am roşit, dar prefăcîndu-mă că nu observ jignirea, m-am grăbit să adaug :

— Adevărul este, domnule, că prima parte a nopţii am petrecut-o... Aici m-am oprit din nou, deşi era cît pe-aci să spun „cercetînd acele cărţi vechi", ceea ce i-ar fi dezvăluit că le cunoşteam cuprinsul, atît cel tipărit cît şi cel scris de mînă ; de aceea, venindu-mi în fire, am continuat : „silabisind numele zgîriat pe poliţa ferestrei. Îndeletnicire monotonă, menită să mă facă să adorm mai repede, ca de pildă număratul sau...

— Ce ţi-o fi trecînd prin cap de-mi vorbeşti mie astfel ? ! tună Heathcliff cu o vehemenţă sălbatică. Cum, cum îndrăzneşti, aici, în casa mea ? ! Doamne, e nebun de vorbeşte aşa ! zise, lovindu-şi fruntea cu furie.

Nu ştiam ce să fac, să mă supăr de tonul cu care-mi vorbea, sau să-mi continui explicaţia ? Dar omul mi se păru atît de profund emoţionat încît mi se făcu milă de el şi am continuat să-i povestesc visul, afirmîndu-i că nu auzisem niciodată numele de Catherine Linton, dar pentru că-l citisem atît de des mă impresionase şi, cînd n-am mai fost stăpînul imaginaţiei mele, s-a personificat. Încetul cu încetul, în timp ce vorbeam, Heathcliff înaintă pînă-n umbra patului şi, în cele din urmă, se aşeză, aproape ascuns în dosul acestuia. Dar, din respiraţia lui întretăiată şi grea, am ghicit că se străduia să învingă o emoţie extrem de puternică. Nevrînd să-i arăt că mi-am dat seama de lupta pe care o duce, am continuat să mă îmbrac căutînd să fac zgomot, şi, uitîndu-mă la ceas, am început să vorbesc singur despre lungimea nopţii aceleia.

— Încă nu e nici ora trei ! Aş fi jurat că e şase. Aici timpul stă pe loc. Trebuie să ne fi culcat pe la opt !

— Iarna întotdeauna la nouă, şi scularea la patru, zise gazda mea, înăbuşindu-şi un geamăt ; şi mi se păru, după mişcarea umbrei braţului său, că-şi şterge o lacrimă. Domnule Lockwood, adăugă, vă puteţi duce în odaia mea. Dacă vă coborîţi atît de devreme, o să ne stingheriţi, iar cu ţipetele dumneavoastră copilăroase mi s-a dus dracului somnul !

— Şi-al meu, îi răspunsei. Am să mă plimb prin curte pînă se luminează de ziuă, şi atunci am s-o iau din loc. Şi nu vă temeţi, căci n-am să-mi reînnoiesc vizita.

De data asta m-am lecuit cu desăvîrşire de a mai căuta vreo plăcere în relaţiile cu oamenii, fie la ţară, fie la oraş. Un om înţelept trebuie să se mulţumească doar cu propria-i tovărăşie.

— Încîntătoare tovărăşie ! mîrîi Heathcliff. Ia lumînarea şi du-te unde poftești. Te voi urma îndată. Totuşi, fereşte-te de curte, cîinii sînt dezlegaţi ; iar în casă Juno face de gardă şi... nu, nu poţi umbla decît pe scări şi coridoare. Dar... pleacă odată de-aici ! Vin şi eu îndată.

L-am ascultat în ceea ce privea părăsirea odăii, dar, neştiind unde duceau sălile acelea înguste, m-am oprit în prag şi, fără să vreau, am fost martor la o scenă de netăgăduită superstiţie din partea proprietarului meu, care, în mod bizar, dezminţi aparentul lui bun-simţ. Înaintă pînă la pat, deschise fereastra dintr-o smucitură şi, pe cînd trăgea de ea, izbucni într-un plîns puternic, pe care nu şi-l putea stăpîni. Spunea hohotind :

— Intră ! Vino, Cathy, oh, vino, Cathy... numai o dată ! Oh ! Iubita inimii mele ! Ascultă-mă de data asta, Catherine, măcar acum !

Dar năluca se arătă capricioasă, aşa cum sînt de obicei nălucile : nu dădu nici un semn de viaţă, iar zăpada şi vîntul, viscolul năprasnic, pătrunseră prin fereastră şi, ajungînd pînă la mine, îmi stinseră lumînarea.

Era atîta spaimă în durerea care însoţea această ieşire delirantă, încît mila m-a făcut să trec peste nebunia ei şi am plecat de acolo, destul de supărat că am tras cu urechea şi regretînd că i-am povestit coşmarul meu ridicol care-i produsese această cumplită sfîşiere, deşi nu puteam înţelege pentru ce suferea atît. Am coborît la parter bîjbîind şi m-am oprit în bucătăria din dos, unde, după ce am scormonit în sobă, am găsit o urmă de foc şi mi-am putut aprinde lumînarea. Nimic nu se mişcă, în afară de un motan vărgat, care apăru din cenuşă salutîndu-mă cu un miorlăit jalnic.

Căminul era înconjurat aproape în întregime de două bănci arcuite ; pe una din ele m-am întins eu, pe cealaltă se urcă motanul. Şi atîta timp cît nu ne tulbură nimeni am moţăit amîndoi, dar curînd apăru Joseph, tîrîndu-şi picioarele în jos pe o scară de lemn ce cobora dintr-o gaură din acoperiş, probabil intrarea mansardei lui. Aruncă o privire sinistră spre mica flacără pe care reuşisem s-o ating, şi care pîlpîia acum în cămin, goni pisica de pe

bancă şi, instalîndu-se în locul rămas liber, începu să-şi umple luleaua cu tutun. Prezenţa mea în sanctuarul său fu, desigur, socotită drept dovada unei obrăznicii prea nerușinate pentru a merita vreo observaţie ; aşa că-şi duse luleaua la buze în tăcere, îşi încrucişă braţele şi începu să pufăie. L-am lăsat să şi guste plăcerea netulburat ; după ce sorbi ultimul fum şi suspină adînc, se ridică şi ieşi cu aceeaşi solemnitate cu care venise.

Apoi intră cineva cu un pas mai uşor ; deschisesem gura să zic : „Bună dimineaţa", dar o închisei la loc, cu salutul nerostit, căci Hareton Earnshaw îşi făcea rugăciunea *sotto voce* [1], rugăciune ce consta dintr-un şir de înjurături îndreptate împotriva fiecărui obiect de care se atingea, în timp ce cotrobăia într-un ungher, căutînd un hîrleţ sau o lopată pentru a face o pîrtie prin nămeţi. Îşi aruncă privirea peste spateaza băncii, umflîndu-şi nările, dar nu găsi de cuviinţă să fie mai politicos cu mine decît cu pisica. Din pregătirile lui am ghicit că plecarea îmi era îngăduită şi, părăsindu-mi culcuşul tare, am făcut o mişcare pentru a-l urma. El observă şi deschise cu capătul hîrleţului o uşă, arătîndu-mi astfel, fără a scoate o vorbă însă, că într-acolo trebuie să merg dacă vreau să-mi schimb reşedinţa.

Această uşă dădea în „sală", unde femeile se şi apucaseră de treabă. Zillah aţîţa cu nişte foale enorme flăcările firave din cămin ; doamna Heathcliff, în genunchi pe piatra căminului, citea o carte la lumina focului. Îşi ţinea mîna între para focului şi ochi ; părea foarte absorbită de îndeletnicirea ei, întrerupîndu-se numai pentru a dojeni servitoarea cînd o acoperea cu scîntei sau pentru a da la o parte, cînd şi cînd, un cîine care-şi vîra botul prea aproape de faţa ei. Spre marea mea surpriză l-am văzut acolo şi pe Heathcliff. Stătea lîngă foc, cu spatele spre mine, tocmai sfîrşind o ieşire furtunoasă împotriva bietei Zillah, care mereu îşi întrerupea lucrul pentru a ridica pînă la ochi colţul şorţului, suspinînd şi gemînd indignată.

— Şi tu, nemernico !... izbucni el în momentul intrării mele, întorcîndu-se către noră-sa şi folosind cîteva epitete nevinovate, ca de pildă „gîscă" sau „oaie", vorbe care de obicei se înlocuiesc cu puncte, puncte. Aici erai ? ! Iar îţi pierzi vremea cu fleacurile alea care nu s bune de

[1] Cu glas scăzut (it.).

nimic ! Toţi ceilalţi îşi cîştigă pîinea muncind, tu trăieşti din mila mea ! Dă la o parte hîrţoagele alea şi caută-ţi ceva de lucru. Ai să-mi plăteşti pacostea de a te avea mereu sub ochi, auzi, ticăloaso, blestemato !

— Hîrţoagele am să le dau la o parte, căci dacă refuz poţi să mă sileşti, răspunse tînăra doamnă, închizînd cartea şi azvîrlind-o pe un scaun ; dar n-am să fac nimic, chiar de-ai înjura pînă ţi-o ieşi limba de-un cot ! N-am să fac decît ce-mi place mie !

Heathcliff ridică mîna, iar ea, cunoscîndu-i desigur greutatea, se feri, sărind la o parte. Cum n-aveam poftă să mă distrez privind o bătaie între cîine şi pisică, am înaintat iute, ca şi cum aş fi voit să mă încălzesc la dogoarea căminului, prefăcîndu-mă că nu auzisem nimic din cearta lor, care se întrerupse brusc. Aveau suficientă educaţie pentru a suspenda orice ostilitate : Heathcliff îşi vîri pumnii în buzunare, desigur ca să-i ferească de ispită, iar doamna Heathcliff, bosumflată, se duse spre un scaun îndepărtat, unde, ţinîndu-se de cuvînt, şezu nemişcată ca o stană tot timpul cît mai rămăsei acolo, timp destul de scurt căci refuzînd să iau parte la micul lor dejun am profitat de prima licărire a zorilor ca să ies în aerul de afară limpede, liniştit şi rece ca o gheaţă imaterială.

Înainte de-a ajunge la marginea grădinii, proprietarul meu îmi strigă să mă opresc, oferindu-se să mă însoţească. Şi bine făcu, deoarece tot povîrnişul se preschimbase într-un ocean de valuri albe ; ridicăturile şi adînciturile nu mai corespundeau cu dealurile şi povîrnişurile reale ; multe gropi erau umplute cu zăpadă pînă la nivelul drumului iar şiruri întregi de dîmburi, formate din rămăşiţele pietrelor aruncate din carieră, dispăruseră de pe harta ce mi se întipărise bine în minte în timpul plimbării din ajun. Observasem pe o parte a drumului, la o depărtare de şase sau şapte iarzi, nenumărate pietre verticale înşiruite de-a lungul acestui cîmp pleşuv. Fuseseră puse acolo şi spoite cu var pentru a fi semne în întuneric şi pentru a arăta drumul în cazul unei ninsori ca aceasta, cînd gropile mlăştinoase de pe margini se înzăpezesc şi se fac una cu drumul. În afară de cîte o pată murdară ce răsărea ici şi colo, orice urmă a existenţei lor dispăruse ; iar însoţitorul meu trebui să-mi spună deseori s-o iau la dreapta sau la stînga, tocmai cînd eram convins că merg pe făgaşurile drumului bun.

Am schimbat puține vorbe ; iar la intrarea în parcul Thrushcross, domnul Heathcliff se opri și îmi spuse că de acolo nu mă mai pot rătăci. Despărțirea s-a mărginit la o plecăciune făcută în grabă, iar eu mi-am văzut de drum, bizuindu-mă pe propriile mele puteri, deoarece căsuța portarului era încă nelocuită. De la poarta parcului și pînă la Grange e o depărtare de două mile ; cred c-am izbutit s-o fac însă de patru, rătăcind printre pomi și afundîndu-mă în zăpadă pînă la gît : o încercare pe care numai cei ce au trăit-o o pot prețui. În orice caz, cum a fost, cum n-a fost rătăcirea mea, ceasul bătea douăsprezece cînd am intrat în casă, ceea ce însemna că-mi trebuise exact un ceas pentru fiecare milă de drum parcursă de la Wuthering Heights.

Menajera casei și ajutoarele ei alergară să mă primească ; strigau care mai de care, căci pierduseră orice nădejde de a mă mai vedea viu ; crezuseră că am pierit noaptea și se pregăteau să pornească în căutarea rămășițelor mele pămîntești. Le-am rugat să se potolească o dată ce m-au văzut întors ; și, amorțit pînă-n măduva oaselor, m-am tîrît pînă sus. Acolo, după ce m-am îmbrăcat cu haine uscate și am măsurat odaia cu pași mari încoace și încolo timp de treizeci sau patruzeci de minute, pentru a-mi pune sîngele în mișcare, m-am retras în biroul meu, vlăguit ca un pisoi nou-născut : eram atît de slăbit, încît abia m-am putut bucura de veselia focului din cămin și de cafeaua fumegîndă pe care mi-o pregătise îngrijitoarea pentru a mă înviora.

CAPITOLUL 4

CE VANE SFÎRLEZE SÎNTEM NOI, oamenii ! Eu, care hotărîsem să stau departe de orice relații sociale și mulțumeam stelei mele că, în sfîrșit, descoperisem un loc unde era aproape cu neputință să am asemenea legături, eu — o biată făptură — după ce am dus pînă către seară lupta cu depresiunea și singurătatea, mă văzui silit să cobor steagul și, în cele din urmă, să capitulez ; pretextînd că trebuie să mă informez asupra celor de trebuință în noua mea așezare, am rugat-o

pe doamna Dean, cînd mi-a adus cina, să la loc şi să stea cu mine pînă mănînc, nădăjduind din tot sufletul că-mi va oferi o bună probă de pălăvrăgeală şi că astfel, prin limbuţia ei, ori mă va trezi din toropeală, ori mă va adormi de-a binelea.

— Dumneata ai trăit aici multă vreme, am început ; şaisprezece ani, nu-i aşa ?

— Optsprezece, domnule ; am venit cînd s-a căsătorit doamna. După ce-a murit ea, stăpînul m-a oprit aici ca să-i văd de gospodărie.

— Aşa !

Urmă o pauză. M-am temut că nu-i vorbăreaţă sau că nu-i place să vorbească decît despre treburile ei, care cu greu m-ar fi putut interesa. Totuşi, după ce stătu cîtăva vreme pe gînduri, cu pumnii aşezaţi pe genunchi şi cu un văl de melancolie aşternută pe faţa-i rumenă, exclamă :

— Ah, de-atunci mult s-au mai schimbat timpurile !

— Da, remarcai eu, cred c-ai fost de faţă la multe schimbări. Nu-i aşa ?

— Schimbări şi necazuri, zise ea.

„Ah, da, îmi zisei, am să aduc vorba despre familia proprietarului meu. Iată un mijloc bun pentru a o îndemna la vorbă. Tare mi-ar plăcea să cunosc povestea frumoasei fetişcane văduve ! O fi de prin partea locului, ori, ceea ce e mai probabil, o fi vreo străină pe care acei *indigeni* posaci refuză s-o considere ca rubedenie ? !..." Cu această intenţie o întrebai pe doamna Dean pentru ce Heathcliff închiria Thrushcross Grange şi prefera să trăiască în condiţii şi într-o casă mult inferioară acesteia :

— Nu e destul de bogat pentru a-şi întreţine ferma aşa cum se cuvine ?

— Ba e bogat, domnule ! răspunse ea. Are bani mulţi, nimeni nu ştie cîţi are, şi-i înmulţeşte în fiecare an. Da, da, e destul de bogat pentru a trăi într-o casă şi mai bună decît asta, dar e foarte zgîrcit, şi chiar dacă ar fi avut de gînd să se mute la Thrushcross Grange, cînd a auzit c-ar putea găsi un chiriaş bun, nu s-a îndurat să scape prilejul de a cîştiga cîteva sute în plus. Ce ciudat e ca un om să fie atît de lacom cînd e singur pe lume !

— Mi se pare c-a avut un băiat.

— Da, a avut... dar a murit.

— Şi doamna aceea tînără, doamna Heathcliff, e văduva acelui băiat ?

— Da.

— De pe unde e de felul ei ?

— Păi, e fata fostului meu stăpîn, domnule ! Numele ei de fată era Catherine Linton. Eu am crescut-o, mititica ! Şi trăgeam nădejde că domnul Heathcliff o să se mute aici, şi-atunci am fi putut sta din nou împreună.

— Ce ? Catherine Linton ? ! exclamai mirat. Dar după un minut de reflecţie, mi-am dat seama că nu era vorba despre Catherine, năluca din visul meu. Aşadar, continuai, predecesorul meu în această casă se numea Linton ?

— Da.

— Şi cine e acel Earnshaw. Hareton Earnshaw, care locuieşte în casă cu domnul Heathcliff ? E rudă cu el ?

— Nu, acela e nepotul răposatei doamne Catherine Linton.

— Atunci e vărul tinerei doamne ?

— Da ; de altfel ea era verişoară şi cu bărbatul ei ! Unul văr din partea mamei, celălalt din partea tatălui. Heathcliff a fost însurat cu sora domnului Linton.

— Am văzut deasupra uşii de la Wuthering Heights sculptat numele „Earnshaw". Sînt dintr-o familie veche ?

— Foarte veche, domnule. Iar Hareton e ultimul dintre ei, după cum domnişoara Cathy e ultima dintre ai noştri, adică din neamul Linton. Aţi fost la Wuthering Heights ? Iertaţi-mă, vă rog, că vă întreb, dar tare aş vrea să ştiu ce mai face mititica.

— Doamna Heathcliff ? Arată foarte bine şi e foarte frumoasă. Dar cred că nu e prea fericită.

— Oh, scumpa de ea, nici nu mă mir ! Şi cum v-a plăcut stăpînul, domnule ?

— Cam aspru la înfăţişare, doamnă Dean ; să fie oare şi caracterul lui tot aşa ?

— Aspru ca dinţii unui fierăstrău şi tare ca o piatră. Cu cît îţi faci mai puţin de lucru cu el, cu-atît mai bine.

— Trebuie să fi fost greu încercat de viaţă pentru a ajunge atît de ursuz. Ştii ceva despre povestea vieţii lui ?

— Povestea lui e ca povestea cucului, domnule. Ştiu totul despre el în afară de unde s-a născut, cine erau părinţii lui şi de unde a căpătat primii bani. Iar Hareton a fost despuiat de avere ca un pui de vrabie neajutorat ! Bietul băiat e singurul din parohie care nu ştie cît a fost de înşelat.

— Ai face o faptă bună, doamnă Dean, dacă mi-ai povesti ceva despre vecinii mei. Simt că nu aş adormi

dacă m-aș culca acum, așa că fii drăguță, stai jos și povestește-mi vreun ceas.

— Oh, cu plăcere, domnule ! Mă duc numai să-mi aduc ceva de cusut, și-apoi stau cît poftiți dumneavoastră. Dar ați răcit, dîrdîiți și trebuie să mîncați puțină supă de cereale fierbinte, să vă treacă frigul.

Femeia, binevoitoare, plecă în grabă, iar eu m-am ghemuit mai aproape de foc. Capul îmi frigea iar corpul îmi era ca gheața, creierii, nervii îmi erau atît de surescitați încît mă simțeam în pragul nebuniei. Această stare însă nu îmi dădea o senzație de boală, ci mai degrabă îmi trezea o teamă (pe care o resimt și acum) ca nu cumva incidentele din ultimele două zile să aibă urmări mai grave. Femeia se înapoie cu un blid fumegînd și un coșuleț cu lucruri de cusut. Apoi, după ce așeză blidul pe grătarul căminului, își trase scaunul mai aproape, încîntată desigur de sociabilitatea mea.

Înainte de-a veni aici, începu să povestească doamna Dean fără a mai aștepta o invitație din parte-mi, înainte de a locui aici mi-am trăit aproape toată viața la Wuthering Heights pentru că mama mea a fost doica domnului Hindley Earnshaw, tatăl lui Hareton. Îndeletnicirea mea era să mă joc cu copiii ; dar mă trimiteau și la tîrguieli, apoi mai ajutam la fîn și umblam încoace și încolo pe la fermă, gata să fac orice mi se poruncea. Într-o dimineață frumoasă de vară — țin minte că începuse secerișul — domnul Earnshaw, stăpînul cel bătrîn, coborî scările îmbrăcat în haine de călătorie ; după ce-i porunci lui Joseph ce era de făcut în ziua aceea, se întoarse către Hindley, Cathy și mine — căci eu ședeam la masă și mîncam împreună cu ei *porridge* [1]-ul — și spuse fiului său :

— Ei, băiete, azi plec la Liverpool, ce vrei să-ți aduc ? Poți să ceri ce-ți place, numai să fie ceva mic, căci mă duc și mă întorc pe jos : șaizeci de mile la dus și șaizeci la întors, e cale lungă, nu glumă !

Hindley a spus că vrea o vioară. Apoi a întrebat-o pe domnișoara Cathy ; deși avea abia șase anișori, putea încăleca orice cal din grajd ; ea și-a dorit un bici. Nici pe mine nu m-a uitat, căci avea suflet bun, cu toate că uneori era cam sever. Mi-a făgăduit că-mi aduce mere și pere cît i-o încăpea în buzunare ; după aceea și-a săru-

[1] Mîncare populară englezească : un fel de fiertură de cereale.

tat copiii, şi-a luat rămas bun de la toată lumea şi-a pornit-o.

Nouă tuturor ni s-au părut tare lungi cele trei zile cît a lipsit, şi micuţa Cathy întreba mereu cînd se întoarce acasă. Doamna Earnshaw îl aştepta în seara celei de a treia zi, la vremea cinei, şi amîna masa din ceas în ceas ; dar nici vorbă să sosească, iar copiii osteniseră de cît fugiseră pînă jos, la gard, să vadă dacă nu cumva vine. Apoi se lăsă noaptea. Doamna ar fi vrut să culce copiii, dar ei au rugat-o să-i lase să-l aştepte ; şi iată că spre ora unsprezece ivărul uşii s-a deschis uşor şi stăpînul a intrat. S-a trîntit, rîzînd şi gemînd, pe un scaun, şi a poruncit să fie lăsat singur, căci era aproape mort de oboseală ; apoi a spus că nici pentru trei împărăţii n-ar mai face un asemenea drum.

— Şi peste toate să mai şi goneşti pînă să-ţi iasă sufletul ! zise desfăcîndu-şi paltonul pe care-l ţinea înfăşurat în braţe. Ia te uită aici, nevastă ! În viaţa mea n-am avut atîta bătaie de cap, dar trebuie să-l primeşti ca un dar de la Dumnezeu, măcar că e atît de negru de parc-ar veni din partea diavolului !

Ne-am strîns cu toţii în jurul lui şi, peste capul domnişoarei Cathy, am zărit un copil murdar, zdrenţăros, cu părul negru ; era destul de mare pentru a putea umbla şi vorbi. După chip ai fi zis că-i mai mare decît Catherine, dar cînd l-a aşezat în picioare, s-a uitat în jurul lui şi a bolborosit vorbe pe care nimeni nu le-a putut înţelege. Mie mi s-a făcut frică, iar doamna Earnshaw părea gata să-l arunce afară ; s-a înfuriat şi l-a întrebat pe soţul ei cum de-a putut aduce în casă acel pui de ţigan, cînd ei aveau odraslele lor de hrănit şi crescut ? Ce-avea de gînd să facă acum cu el, înnebunise oare de-a binelea ? Stăpînul a încercat să-i explice toată povestea, dar era într-adevăr istovit de oboseală şi tot ce-am putut desluşi eu în timp ce doamna bodogănea, a fost că-l găsise pe o stradă din Liverpool, lihnit de foame, singur, părăsit şi aproape mut ; că l-a adunat de pe drum şi a pornit să afle al cui era. Apoi mai spuse că nimeni nu l-a putut lămuri şi, pentru că nici banii nici timpul nu-i îngăduiau zăbavă, a socotit că este mai cuminte să-l aducă acasă în loc să mai cheltuiască zadarnic pe-acolo, deoarece hotărîse să nu-l părăsească pe caldarîm aşa cum îl găsise. Stăpîna mea a bombănit pînă cînd, în cele din urmă, s-a potolit ; iar domnul Earnshaw mi-a spus să-l spăl şi să-l culc cu copiii noştri.

Hindley şi Cathy s-au mulţumit să privească şi să asculte, pînă cînd s-au potolit lucrurile ; apoi au început amîndoi să caute prin buzunarele tatălui lor darurile făgăduite. Primul era băiat de paisprezece ani, totuşi, cînd a scos din buzunarul paltonului ţăndările a ceea ce fusese odată o vioară, a început să bocească tare; iar Cathy, cînd şi-a dat seama că stăpînul pierduse biciul de grija copilului străin, şi-a arătat supărarea strîmbîndu-se şi scuipîndu-l pe micul prostănac, iar drept plată pentru paguba suferită căpătă de la tatăl ei, ca să se înveţe minte, o palmă zdravănă. Copiii au refuzat cu dîrzenie să-l primească pe străin în patul sau în odaia lor ; iar eu, neavînd mai multă minte decît ei, l-am pus în capul scării, sperînd că pînă a doua zi va dispărea. Întîmplător, sau poate atras de glasul domnului Earnshaw, el s-a tîrît pînă la uşa lui ; iar domnul Earnshaw, ieşind din odaie, a dat de el. A cercetat apoi cum de-a ajuns copilul acolo, şi am fost silită să-mi mărturisesc fapta ; drept răsplată pentru laşitatea şi lipsa mea de omenie, m-a dat afară din casă.

Iată cum a intrat Heathcliff în familie. Întorcîndu-mă după cîteva zile (căci nu puteam crede c-am fost surghiunită pe veci), am văzut că-l botezaseră Heathcliff : era numele unui băiat care le murise încă de mic, şi de-atunci acesta a rămas atît numele cît şi prenumele lui. Domnişoara Cathy se împrietenise la toartă cu el, dar Hindley îl ura ! Şi, drept să vă spun, îl uram şi eu şi-l chinuiam şi mă purtam neruşinat cu el ; căci eu nu aveam destulă minte pentru a-mi da seama că sînt nedreaptă, iar doamna niciodată nu-i lua parte cînd vedea că-i nedreptăţit.

Părea un copil posomorît, răbdător ; şi poate că, înăsprit de-atîtea brutalităţi, răbda loviturile lui Hindley fără a clipi sau a vărsa vreo lacrimă, iar ciupiturile mele nu-l făceau decît să-şi ţină răsuflarea şi să deschidă ochii mari, de parcă se lovise singur, din întîmplare, şi nimeni altul nu era de vină. Această putere de a răbda îl făcea pe bătrînul Earnshaw să se înfurie ori de cîte ori descoperea că fiul său îl persecută pe bietul orfan, după cum zicea el. În mod cu totul ciudat, se legă foarte tare de Heathcliff crezînd tot ce-i spunea (de fapt spunea foarte puţine, şi de obicei adevărul), răsfăţîndu-l mai mult decît pe Cathy, care era prea zburdalnică şi îndărătnică pentru a fi favorita lui.

Așa că, de la început chiar, el a adus zîzanie în casă, și după moartea doamnei Earnshaw, adică nici doi ani după venirea lui la noi, Hindley, tînărul stăpîn, se învățase să-l socotească pe tatăl său mai degrabă tiran decît prieten, iar pe Heathcliff uzurpatorul dragostei și ocrotirii părintești ce i se cuvenea lui ; astfel, tot meditînd asupra acestor nedreptăți, deveni ciufut. Un timp am fost de partea lor, dar cînd copiii s-au îmbolnăvit de pojar și eu a trebuit să-i îngrijesc, luîndu-mi deodată răspunderile unei femei, mi-am schimbat părerile. Heathcliff a fost foarte bolnav, și cum el era în mai mare primejdie, a trebuit să stau tot timpul la căpătîiul său ; cred c-a simțit cîtă osteneală mi-am dat cu el, dar nu era destul de isteț să-și dea seama că eram silită să mă port astfel. Totuși, trebuie să recunosc c-a fost cel mai liniștit copil pe care l-a îngrijit vreodată o infirmieră. Deosebirea dintre el și ceilalți m-a obligat să fiu mai puțin părtinitoare. Cathy și fratele ei m-au necăjit peste măsură ; Heathcliff nu se văita, era răbdător ca un miel, cu toate că asprimea și nu blîndețea lui îl făcea să-mi dea atît de puțină bătaie de cap.

S-a vindecat, și doctorul spunea că în mare parte datorită mie, și m-a lăudat pentru felul cum l-am îngrijit. Am fost mîndră de laudele lui și am devenit binevoitoare față de cel datorită căruia le primisem, astfel că Hindley și-a pierdut ultimul aliat. Totuși, nu-l puteam îndrăgi prea mult pe Heathcliff, și deseori mă întrebam ce-o fi găsind stăpînul să admire atîta la acest băiat posac, care, după cîte țin eu minte, niciodată nu i-a răsplătit bunătatea cu vreun semn de recunoștință. Nu era obraznic față de binefăcătorul său, ci pur și simplu nesimțitor, cu toate că știa prea bine cîtă stăpînire pusese pe inima lui și-și dădea seama că la o singură vorbă spusă de el casa întreagă ar fi fost silită să se închine în fața dorințelor lui. De pildă, îmi aduc aminte că o dată domnul Earnshaw cumpărase o pereche de mînji de la tîrgul parohial și dăduse fiecărui băiat cîte unul. Heathcliff l-a luat pe cel mai frumos, dar curînd calul lui începu să șchiopăteze, și cînd a descoperit acest lucru, îi spuse lui Hindley :

— Trebuie să schimbăm caii ; mie nu-mi place al meu, să mi-l dai pe-al tău ; dacă nu vrei, am să-i spun

tatălui tău că mi-ai tras săptămîna asta trei snopeli şi am să-i arăt vînătăile de pe braţ.

Hindley a scos limba la el şi l-a plesnit peste urechi.

— Ar fi mai bine să faci schimbul chiar acum, stărui Heathcliff, fugind în tindă (erau în grajd) ; tot va trebui să mi-l dai, şi dacă-i mai pomenesc şi despre loviturile astea, ai să le primeşti înapoi cu dobîndă.

— Ieşi afară, cîine ! strigă Hindley, ameninţîndu-l cu o greutate de fier care folosea la cîntărirea cartofilor şi fînului.

— Azvîrle-o ! îi răspunse Heathcliff rămînînd nemişcat ; atunci am să-i spun că te-ai lăudat c-o să mă dai afară din casă cînd o muri, şi-ai să vezi că o să fii tu dat afară numaidecît.

Hindley aruncă greutatea şi-l izbi în piept ; Heathcliff căzu jos, dar se ridică imediat, clătinîndu-se, cu răsuflarea tăiată şi alb ca varul. Şi de nu-l opream eu, s-ar fi dus de-a dreptul la stăpîn şi-ar fi fost răzbunat din plin, pentru că starea în care se afla vorbea de la sine, dezvăluindu-l şi pe făptuitor.

— Dacă-i aşa, ia tu, ţigane, mînzul meu ! zise tînărul Earnshaw. Şi mă rog lui Dumnezeu să-ţi frîngă gîtul ! Ia-l şi fii blestemat, haimana şi cerşetor ce eşti ! Şi încîntă-l pe tata să-ţi dea tot ce are, şi numai după aceea arată-i cine eşti, fiu al satanei ! Ia-l, şi sper c-o să-ţi dea una cu copita de-o să-ţi crape scăfîrlia !

Heathcliff se duse să dezlege mînzul ca să-l mute în boxa lui. Trecea tocmai pe la spatele calului cînd Hindley îşi isprăvea ameninţările ; atunci Hindley îi puse o piedică, trîntindu-l sub picioarele calului şi, fără să mai stea să vadă dacă nădejdile i s-au împlinit, o rupse la fugă cît putu de iute. Am fost uluită de sîngele rece cu care copilul s-a ridicat în picioare şi şi-a văzut mai departe de treabă ; a schimbat şaua şi toate celelalte, apoi, înainte de a intra în casă, s-a aşezat pe un maldăr de fîn pentru a-şi domoli greaţa pricinuită de izbitura aceea puternică. Fără nici o greutate l-am convins să mă lase să pun vînătăile pe seama calului ; puţin îi păsa ce voi spune, de vreme ce obţinuse ceea ce dorea. De fapt, se plîngea atît de rar de ciocniri ca acestea, încît eram într-adevăr încredinţată că nu-i răzbunător. Dar cît de mult m-am înşelat veţi vedea din cele ce urmează.

CAPITOLUL 5

CU VREMEA, DOMNUL EARNSHAW începu să slăbească. Fusese sănătos şi activ, dar deodată puterile îl părăsiră, şi cînd fu silit să stea la gura sobei, deveni îngrozitor de supărăcios. I se căşuna din nimica toată şi imediat ce i se părea că cineva vrea să-i încalce cît de puţin autoritatea, ajungea aproape la crize de nebunie. Ele se dezlănţuiau mai ales cînd cineva încerca să se împotrivească sau să poruncească favoritului său, Heathcliff. Grija lui cea mai mare era ca nu cumva să i se spună vreo vorbă urîtă ; parcă-l frămînta gîndul că, din pricina dragostei lui pentru Heathcliff, toţi ceilalţi îl urau şi voiau să-i facă rău. Asta însă n-a fost spre folosul băiatului, căci cei mai blînzi dintre noi, nevrînd să-l necăjim pe stăpîn, cedam în faţa părtinirii lui ; iar îngăduinţa noastră a fost o hrană îmbelşugată pentru îngîmfarea şi firea întunecată a copilului. Totuşi, trebuia să ne purtăm aşa ; căci de două sau de trei ori, cînd Hindley şi-a arătat dispreţul faţă de Heathcliff în timp ce bătrînul se afla prin apropiere, acesta s-a înfuriat foarte rău, a pus mîna pe baston să-l lovească şi a început să tremure de furie că nu-l putea izbi.

În cele din urmă, pastorul nostru (atunci aveam un pastor care-şi cîştiga traiul învăţîndu-i carte pe copiii Linton şi Earnshaw şi muncindu-şi singur peticul de pămînt al parohiei) a fost de părere că tînărul Hindley trebuie trimis la liceu. Domnul Earnshaw consimţi, dar nu fu prea încîntat, căci zicea : „Hindley e un neisprăvit şi nu se va alege nimic de capul lui, oriunde l-aş trimite".

Speram din tot sufletul că de-acum înainte vom avea pace în casă. Mă întrista gîndul că stăpînul suferă din pricina faptei bune pe care o săvîrşise. Eu îmi închipuiam, după cum ar fi vrut şi el să creadă, că firea lui sîcîitoare şi boala erau pricinuite de neplăcerile familiale, dar pricina adevărată era, să ştiţi, domnule, că începuseră să-l lase puterile. Cu toate acestea, am fi putut trăi destul de bine dacă nu ar fi fost două fiinţe : domnişoara Cathy şi Joseph, servitorul, pe care cred că l-aţi văzut ieri pe-acolo. Joseph era, şi fără îndoială mai este şi azi, cel mai urîcios şi cel mai îngîmfat fariseu care a scormonit vreodată *Biblia* pentru a culege merite pe seama lui şi a arunca

blesteme asupra semenilor. Datorită năravului lui de a predica, izbutise să aibă o înrîurire puternică asupra domnului Earnshaw ; şi cu cît stăpînul slăbea, cu-atît creştea înrîurirea lui Joseph. Şi-l chinuia necontenit vorbindu-i despre mîntuirea sufletului şi creşterea severă a copiilor. Îi dădea deplină dreptate auzind că-l consideră pe Hindley drept un derbedeu ; împotriva lui Heathcliff şi Catherine bombănea seară de seară, dar căuta să-l măgulească pe domnul Earnshaw în slăbiciunea lui pentru Heathcliff, aruncînd vina cea mai mare pe fată.

Desigur, fata avea nişte purtări pe care nu le mai văzusem la nici un copil, aşa că pe toţi cei din casă ne scotea din răbdări de cincizeci de ori pe zi, şi poate şi mai mult ; din clipa cînd cobora jos şi pînă-n clipa cînd se ducea la culcare n-aveam nici un minut de linişte de teamă că iar va face vreo poznă. Era tot timpul din cale afară de agitată, gura nu-i tăcea deloc — cînta, rîdea şi-i bătea la cap pe toţi cei ce nu făceau ca ea. Era o bucăţică de fată sălbatică şi rea, dar avea cei mai frumoşi ochi, cel mai dulce zîmbet, cel mai legănat mers din toată parohia ; de altfel cred că nu voia să supere pe nimeni, căci după ce te făcea să plîngi de-a binelea, rareori se întîmpla să nu se ţină după tine pînă te potoleai şi atunci trebuia s-o mîngîi tu pe ea. Îl iubea mult, prea mult, pe Heathcliff. Cea mai mare pedeapsă pe care o putusem inventa, era s-o despărţim de el, cu toate că nimeni nu era certat din pricina lui mai mult decît ea. La joacă îi plăcea peste măsură să facă pe mica stăpînă, trăgînd palme cu usurinţă şi poruncind tovarăşilor de joc ; aşa a făcut şi cu mine, dar eu, neavînd poftă să mă duc să-i fac cumpărături şi să mă supun ordinelor ei, i-am spus-o pe faţă.

În vremea aceea, domnul Earnshaw nu ştia de glumă. Totdeauna fusese sever şi neînduplecat cu copiii, dar Catherine nu putea înţelege pentru ce tatăl ei devenise mai certăreţ şi mai supărăcios acum, cînd era bolnav, decît fusese înainte. Dojenile lui artăgoase îi trezeau o poftă răutăcioasă de a-l provoca ; niciodată nu era mai fericită decît atunci cînd o certam cu toţii deodată şi cînd, drept răspuns, ne înfrunta cu privirea îndrăzneaţă şi sfidătoare şi cu vorbele ei tăioase. De blestemele lui Joseph îşi bătea joc, pe mine mă sîcîia, şi făcea tocmai ceea ce domnul Earnshaw ura mai mult : căuta să-i arate cum pretinsa ei obrăznicie, pe care bătrînul o credea adevărată,

îl putea influența pe Heathcliff mai mult decît bunătatea lui și cum băiatul împlinea toate poruncile *ei* oricare ar fi fost, iar pe ale *lui* numai cînd îi erau pe plac. După ce se purta cît se poate de rău toată ziua, seara venea uneori, răsfățîndu-se, să dreagă totul.

— Nu, Cathy, zicea bătrînul, nu te pot iubi. Ești mai rea decît fratele tău. Du-te, fetițo, fă-ți rugăciunile și roagă-l pe Dumnezeu să te ierte. Mi se pare că mama ta și cu mine trebuie să ne căim că te-am zămislit !

La început, vorbele acestea o făceau să plîngă, dar cu timpul, fiind mereu respinsă, se înrăi ; și dac-o îndemnam să se ducă să-i spună că-i pare rău de greșelile ei și să ceară iertare, rîdea.

Dar în cele din urmă sosi și ceasul în care suferințele pămînteşti ale domnului Earnshaw luară sfîrșit. Muri liniștit, într-o seară de octombrie, șezînd lîngă sobă, în fotoliul său. Un vînt năprasnic sufla în jurul casei și vuia în vatră. Răsuna sălbatic și vijelios, dar nu era frig ; iar noi ne aflam cu toții laolaltă. Eu stăteam puțin mai departe de cămin, împletind de zor, iar Joseph, lîngă masă, își citea *Biblia* (în vremea aceea era obiceiul ca servitorii să șadă în sală după ce-și isprăveau treaba). Domnișoara Cathy fusese bolnavă, și de aceea era liniștită ; stătea rezemată de genunchiul domnului Earnshaw, iar Heathcliff era culcat pe jos și-și pusese capul în poala ei. Îmi aduc aminte că înainte de-a aţipi, stăpînul îi mîngîiase părul frumos — rareori avea plăcerea s-o vadă blîndă — și-i spusese : „De ce nu poți fi tu întotdeauna o fetiță cuminte, Cathy ?“ Iar ea își întorsese fața către dînsul, începuse să rîdă și răspunsese : „De ce nu poți fi dumneata întotdeauna un om bun, tată ?“ Dar de îndată ce-a văzut că-l supărase din nou, i-a sărutat mîna și i-a propus să-i cînte pînă-l adoarme. A început să cînte foarte încet : degetele lui au căzut pe degetele ei, și capul lui îi-alunecă pe piept. Atunci eu i-am spus să nu facă zgomot și să nu se mişte, ca nu cumva să-l trezească. Și am rămas cu toții muți ca șoarecii vreme de-o jumătate de ceas ; am fi stat și mai mult așa dacă Joseph, după ce-și isprăvi capitolul, nu s-ar fi ridicat și n-ar fi spus că trebuie să-l trezim pe stăpîn pentru rugăciunile de seară. Făcu vreo cîțiva pași spre el, îl strigă pe nume și-l atinse pe umăr, dar stăpînul nu se mișcă. Atunci luă lumînarea și se uită la el. Cînd l-am văzut că pune lumînarea jos, și-i ia pe

copii de braţ, şoptindu-le să se ducă sus, în linişte, şi să-şi facă singuri rugăciunile de seară pentru că el mai avea puţină treabă, mi-am dat seama că se întîmplase ceva rău.

— Mai întîi am să-i spun tatii noapte bună, zise Catherine şi-şi îmbrăţişă părintele înainte de-a o putea noi opri. Sărmana făptură descoperi imediat nenorocirea şi ţipă : „Oh, e mort, Heathcliff, e mort !

Şi amîndoi au început să plîngă sfîşietor.

Am început să bocesc şi eu cu ei, tare şi amarnic, dar Joseph ne-a întrebat ce ne-o fi apucat de urlăm aşa pentru un sfînt din cer. Mie mi-a spus să-mi iau pelerina şi să fug la Gimmerton după doctor şi preot. Eu nu înţelegeam ce rost mai aveau. Totuşi am plecat, prin vînt şi ploaie, şi m-am întors numai cu unul din ei, cu doctorul ; celălalt spuse că are să vină a doua zi dimineaţa. Lăsîndu-l pe Joseph să-i povestească doctorului cele întîmplate, am alergat în camera copiilor ; uşa era întredeschisă şi am văzut că ei nu se culcaseră, cu toate că trecuse de miezul nopţii, dar erau liniştiţi şi n-aveau nevoie de mîngîierile mele. Cei doi copii găsiseră, pentru a se mîngîia, cuvinte mult mai potrivite decît aş fi putut găsi eu ; şi nici un preot din lume n-ar fi putut descrie cerul atît de minunat cum îl descriau ei în vorbirea lor nevinovată ; şi, pe cînd plîngeam şi trăgeam cu urechea la spusele lor, nu mi-am putut stăpîni dorinţa de a ne afla acolo la adăpost cu toţii.

CAPITOLUL 6

DOMNUL HINDLEY A VENIT ACASĂ pentru înmormîntare şi — lucru care ne-a uluit şi a făcut pe vecini să clevetească în dreapta şi-n stînga — şi-a adus cu el şi o nevastă. Cine era ea şi unde se născuse nu ne-a spus-o niciodată : probabil n-avea nici bani, nici nume cu care să se poată făli, căci de n-ar fi fost aşa, nu i-ar fi ascuns tatălui său această căsătorie.

Nu era ea femeia care să tulbure prin prezenţa ei liniştea casei. Fiecare obiect pe care-l văzu, din clipa cînd trecuse pragul casei, păru s-o încînte, ca şi fiecare miş-

care ce se făcea în jurul ei, în afară de pregătirile pentru înmormîntare şi de prezenţa oamenilor în doliu. După cum s-a purtat în timpul înmormîntării, am crezut că nu e în toate minţile : a fugit în camera ei, rugîndu-mă să merg cu ea, cu toate că aveam treabă, căci trebuia să îmbrac copiii. Şedea acolo tremurînd, cu mîinile încleştate, şi mă întreba mereu : „Încă n-au plecat ?“ Apoi a început să-mi povestească, plină de-o agitaţie isterică, ce mult o impresionează culoarea neagră ; şi tresărea şi tremura tot timpul, iar la urmă izbucni în plîns, iar cînd am întrebat-o ce are, mi-a răspuns că nu ştie, dar îi e tare frică de moarte ! Eu nu mă gîndeam că va muri şi ea, după cum nu mă gîndeam nici la moartea mea ! Ce-i drept, era cam subţirică, dar tînără, cu obrajii rumeni, iar ochii îi scînteiau ca diamantele strălucitoare. De fapt, observasem că atunci cînd urca scările răsufla foarte iute, că cel mai mic zgomot neaşteptat o făcea să tremure toată şi uneori avea o tuse îngrijorătoare ; dar nu ştiam ce prevesteau aceste simptome, şi nici simpatie pentru ea nu aveam. Noi, cei de pe-aici, nu-i prea îndrăgim pe străini, domnule Lockwood, dacă nu ne îndrăgesc mai întîi ei pe noi.

Tînărul Earnshaw se schimbase mult în aceşti trei ani cît lipsise de acasă. Slăbise şi-şi pierduse rumeneala din obraji, iar vorba şi îmbrăcămintea îi erau cu totul altele. Chiar în ziua întoarcerii lui ne-a spus, lui Joseph şi mie, că de-acum încolo trebuie să stăm în bucătăria din dos şi să-i lăsăm lui sala. De fapt, a vrut să pună covoare şi tapete într-o odăiţă goală pentru a face soţiei lui un salon, dar ea părea atît de încîntată de pardoseala albă şi de căminul acela uriaş în care dogorea focul, de farfuriile de cositor şi de dulapul cu vase de faianţă, de cuşca cîinilor şi de spaţiul mare din jurul focului, în faţa căruia şedeau de obicei, încît Hindley, văzînd că nu e necesar salonul pentru ca ea să se simtă bine, a renunţat la planul lui.

Tînăra doamnă a fost de asemenea încîntată că printre noile ei cunoştinţe a găsit şi o soră, şi la început stătea la taifas cu Catherine, o săruta şi hoinărea cu ea, dîndu-i şi o mulţime de daruri. Dar această dragoste îi trecu foarte repede, şi cînd ea deveni ursuză, Hindley se transformă într-un tiran. Cîteva cuvinte din partea ei, din care reieşea că Heathcliff nu-i place, au fost de ajuns pentru a trezi în Hindley toată vechea ură faţă de băiat. Îl alungă

din sală, poruncindu-i să stea cu servitorii, și nu-l mai lăsă să învețe carte cu pastorul, dar în schimb îl puse să lucreze pe-afară, silindu-l să facă munci tot atît de grele ca orice rîndaș de la fermă.

La început, Heathcliff își îndura foarte bine degradarea, căci Cathy îi arăta tot ce învăța ea și muncea sau se juca adesea cu el pe cîmp. După cum stăteau lucrurile, eram sigură că vor crește amîndoi ca doi sălbatici, căci tînărului meu stăpîn nu-i păsa nici de cum se purtau și nici de ce făceau ei, ci numai să nu-i stea prin preajmă. Dacă ar fi fost după el, nu s-ar fi interesat nici dacă se duc duminica la biserică. Dar cînd copiii lipseau de la slujbă, Joseph și pastorul îl dojeneau pentru nepăsarea lui ; atunci își aducea aminte de ei și poruncea ca Heathcliff să fie biciuit, iar pe Catherine o oprea de la mîncare fie la prînz, fie seara. Pentru copii însă, una din cele mai mari plăceri era să fugă de dimineață peste dealuri și să rămînă acolo ziua întreagă, iar pedeapsa ce urma însemna pentru ei o nimica toată de care rîdeau. Pastorul putea să-i dea Catherinei să învețe pe de rost cîte capitole poftea, iar Joseph putea să-l bată pe Heathcliff pînă-l durea brațul ; în clipa cînd erau din nou împreună, mai bine zis în minutul în care născoceau vreun plan răutăcios de răzbunare, uitau totul. Nu o dată am plîns în tăcere văzîndu-i cum devin din ce în ce mai nepăsători, dar nu îndrăzneam să-i cert, de frică să nu pierd și bruma de influență pe care-o mai aveam asupra acestor două făpturi părăsite. Într-o duminică seară s-a întîmplat să fie alungați din casă pentru că făcuseră zgomot sau pentru cine știe ce altă greșeală neînsemnată, și cînd m-am dus să-i chem la cină, nu i-am putut găsi nicăieri. Am scotocit toată casa, curtea și grajdurile, dar n-am dat de ei. În cele din urmă, Hindley furios, ne-a spus să ferecăm ușile și ne-a pus să jurăm că nici unul dintre noi nu-i va lăsa să intre în timpul nopții. Toți s-au dus la culcare, dar eu, prea speriată ca să pot dormi, am deschis ferestrele odăii mele și, cu toate că ploua, am scos capul afară să le pîndesc sosirea. Eram hotărîtă, în ciuda opreliștii lui Hindley, să-i las să intre în casă dacă s-ar fi întors. După cîtăva vreme am auzit niște pași urcînd drumul spre casă și am văzut lumina unui felinar licărind prin spărturile gardului. Mi-am aruncat un șal pe cap și am ieșit afară, ca nu cumva hoinarii să bată în ușă și să-l trezească pe domnul

Earnshaw. Era Heathcliff. Cînd l-am văzut singur, am tresărit.

— Unde-i domnişoara Catherine ? ! am strigat în grabă. Sper că nu i s-a întîmplat nimic...

— La Thrushcross Grange, mi-a răspuns, şi ar fi trebuit să fiu şi eu tot acolo, dar ăia nu sînt destul de binecrescuţi ca să mă fi poftit şi pe mine înăuntru.

— Aşa, iar o să-ţi încasezi porţia ! i-am spus ; n-ai să fii mulţumit pînă nu te dă afară de-aici. Cine Dumnezeu v-a spus să mergeţi pînă la Thrushcross Grange ?

— Lasă-mă să-mi lepăd hainele astea ude şi am să-ţi povestesc totul, Nelly, mi-a răspuns el.

L-am rugat să aibă grijă să nu-l trezească pe stăpîn, şi, în timp ce se dezbrăca şi eu aşteptam să sting lumînarea, el continuă :

— Cathy şi cu mine am fugit din spălătorie ca să putem hoinări în voie şi, zărind luminile de la Grange, ne-am gîndit să ne ducem pînă acolo, să vedem dacă şi copiii Linton îşi petrec serile de duminică tremurînd prin colţuri, în timp ce tatăl şi mama lor şed la masă mîncînd şi bînd, cîntînd, rîzînd şi încălzindu-şi mîinile la para focului. Crezi că aşa făceau ? Ori crezi că citeau predici sau îi catehiza servitorul lor şi-apoi erau puşi să înveţe pe de rost o coloană întreagă de nume din *Biblie* dacă nu răspundeau bine ?

— Probabil că nu, i-am spus, dar nu mă îndoiesc că aceia sînt copii buni, cuminţi şi nu merită ca lumea să se poarte cu ei aşa cum se poartă cu voi, care sînteţi aşa de neascultători.

— Lasă-te de predici, Nelly ! spuse el. Fleacuri ! Am gonit fără oprire din vîrful dealului de la Wuthering Heights pînă la parc ; Catherine a pierdut cursa, căci era descultă. Mîine va trebui să-i cauţi pantofii prin băltoace. Ne-am strecurat printr-o spărtură din gard, am urcat pe dibuite poteca şi ne-am aşezat pe un ghiveci de flori chiar sub fereastra salonului. Lumina străbătea prin obloane, căci nu le închiseseră, iar perdelele erau numai pe jumătate trase. Amîndoi am putut privi înăuntru, stînd pe piatra de la temelia casei şi agăţîndu-ne de marginea ferestrei. Şi am văzut — ah, ce frumos era ! — o încăpere minunată, acoperită cu un covor roşu, cu scaune şi mese îmbrăcate în roşu şi un tavan curat alb, cu chenar aurit, din mijlocul căruia cădea o ploaie de picături de

sticlă atîrnată pe lanţuri de argint, strălucind în lumina dulce a unor mici făclii de ceară. Bătrînii, domnul şi doamna Linton, nu erau acolo ; Edgar şi sora lui aveau camera întreagă la dispoziţia lor. N-ar fi trebuit să fie fericiţi ? Noi, în locul lor, ne-am fi crezut în cer ! Şi acum, ghici ce făceau copiii aceia cuminţi ? Isabella, care cred că are unsprezece ani, un an mai puţin decît Cathy, zăcea într-un capăt al odăii ţipînd şi urlînd ca şi cum vrăjitoarele ar fi înfipt în ea nişte ace înroşite la foc. Edgar, lîngă cămin, plîngea încet ; iar în mijlocul mesei şedea un căţeluş care-şi scutura laba şi lătra. Din învinuirile pe care şi le aduceau unul altuia, am înţeles că fuseseră cît pe-aci să rupă cîinele în două. Idioţii ! Iată plăcerea lor : se certaseră care să pună mîna pe un ghemotoc de păr cald şi, după ce se luptaseră amîndoi pentru el, începuseră să plîngă pentru că nu mai avea chef să-l ia. Am rîs în gura mare de cei doi răsfăţaţi, dispreţuindu-i din toată inima. M-ai prins tu pe mine vreodată că vreau să iau vreun lucru pe care-l doreşte Catherine ? Sau ne-ai găsit, atunci cînd stăm singuri, chinuind cîinii, plîngînd, sau rostogolindu-ne pe jos, fiecare în cîte un capăt al încăperii ? N-aş da pentru nimic în lume traiul meu de-aci pe viaţa lui Edgar Linton la Thrushcross Grange, nu zău, nici dacă în schimb aş putea să-l azvîrl pe Joseph de pe cea mai înaltă muche a acoperişului şi să vopsesc faţa casei cu sîngele lui Hindley !

— Taci, taci, Heathcliff ! l-am întrerupt. Mai bine spune-mi cum de-ai lăsat-o pe Catherine acolo ?

— Ţi-am spus că am început să rîdem, îmi răspunse. Copiii Linton ne-au auzit şi dintr-o singură mişcare au ţîşnit la uşă ca săgeţile ; întîi a fost tăcere, după aceea un strigăt : „Oh, mama, mama ! Oh, papa ! Oh, mama, veniţi încoace ! Oh, papa !“ Îţi jur că aşa răcneau ! Noi făceam un tărăboi nemaipomenit, căci voiam să-i speriem şi mai tare ; apoi am încercat să ne dăm jos de pe marginea ferestrei, pentru că trăsese cineva zăvoarele şi-am socotit că e mai bine să fugim. Eu o ţineam pe Cathy de mînă şi-o trăgeam după mine, dar deodată căzu. „Fugi, Heathcliff, fugi ! mi-a şoptit ea. Au dat drumul buldogului şi m-a înşfăcat de picior !“ Diavolul o prinsese de gleznă, Nelly, am auzit şi eu smiorcăiala lui scîrboasă. Cathy n-a ţipat — nu ! — i-ar fi fost ruşine să ţipe chiar de-ar fi fost străpunsă de coarnele unui taur înfuriat. Dar eu

am ţipat ! Am urlat atîtea blesteme, c-aş fi putut nimici toţi diavolii creştinătăţii, apoi am pus mîna pe-o piatră şi-am băgat-o în gura dulăului, încercînd din răsputeri să i-o vîr pe gît. În cele din urmă a venit o slugă cu un felinar, răcnind : „Ţine-l bine, Skulker, ţine-l bine !“ Dar cînd a văzut ce vînase Skulker, schimbă tonul. Cîinele era aproape sugrumat, limba lui enormă, roşie îi atîrna din gură de-o şchioapă, iar din buzele-i răsfrînte curgeau bale însîngerate. Omul o ridică numaidecît pe Cathy ; îi era rău, nu de frică, sînt sigur, ci de durere. O duse în casă ; eu l-am urmat, blestemînd şi ameninţînd. „Ce-ai vînat, Robert ?“ strigă Linton din uşă. „Skulker a prins o fetiţă, domnule, a răspuns acesta, şi uite că mai e şi-un băiat, a adăugat înhăţîndu-mă, care pare să fie un derbedeu fără pereche ! Cred că hoţii voiau să-i vîre pe fereastră. Iar după ce-am fi adormit, copiii ăştia le-ar fi deschis uşile, şi banda de hoţi ne-ar fi putut omorî în voie. Ţine-ţi gura, hoţule, gură spurcată ce eşti ! Taci, că spînzurătoarea te-aşteaptă. Domnule Linton, domnule, nu lăsaţi puşca din mînă !“ „Nu, nu, Robert, răspunse bătrînul nerod ; banditii ştiu că ieri mi-am încasat arenzile şi au plănuit bine lovitura. Intraţi ! Le-arăt eu lor primire ! Ia vezi, John, du-te şi pune lanţul. Jenny, dă-i apă lui Skulker. Să-şi bată joc de-un magistrat chiar în casa lui, şi încă în ziua sabatului ! Obrăznicia lor nu cunoaşte margini ! Oh, scumpa mea Mary, uită-te aici ! Nu te speria, nu-i decît un băieţaş, dar mîrşăvia i se citeşte desluşit pe faţă. N-ar fi o binefacere pentru ţară dacă l-am spînzura imediat, înainte de a-şi arăta firea nu numai prin trăsăturile feţei, ci şi prin fapte ?“ Mă împinse sub candelabru, şi doamna Linton îşi puse ochelarii pe nas, ridicîndu-şi mîinile de spaimă. Laşii aceia de copii se apropiară tiptil, iar Isabella gîngăvi : „Vai, ce înspăimîntător e ! Închide-l în pivniţă, papa. E exact ca fiul ghicitoarei care mi-a furat fazanul domesticit. Nu-i aşa, Edgar ?“

În timp ce mă cercetau, sosi şi Cathy ; auzise ultima observaţie şi începu să rîdă. Edgar Linton, după ce o privi cu atenţie, îşi adună minţile într-atît, încît o recunoscu. Ştii, ei ne văd la biserică, în altă parte n-avem unde-i întîlni. „E domnisoara Earnshaw, şopti Edgar Linton mamei lui ; şi uite cum a muşcat-o Skulker, uite cum îi sîngerează piciorul !“

„Domnişoara Earnshaw ? Prostii ! strigă doamna. Cum poate hoinări domnişoara Earnshaw pe cîmpuri cu un ţigan ? Şi totuşi copila e în doliu — desigur că ea e — vai, dacă rămîne schiloadă pe viaţă ? !"

„Ce nepăsare condamnabilă din partea fratelui ei ! exclamă domnul Linton, întorcîndu-se spre Catherine. Am înţeles eu din spusele lui Shielders (acela era pastorul, domnule) c-o lasă să crească ca o adevărată păgînă. Dar ăsta cine-i, de unde şi-o fi cules asemenea tovarăş ? A, da, să ştii că el e strania achiziţie a fostului meu vecin — făcută cu prilejul călătoriei lui la Liverpool — un mic indian sau un copil părăsit de-un american sau de-un spaniol."

„Un băiat rău, în orice caz, spuse bătrîna doamnă, şi cu totul nepotrivit într-o casă ca lumea ! Linton, ai observat cum vorbeşte ? Sînt îngrozită ca nu cumva să fi auzit şi copiii mei ce-a spus."

Eu am început din nou cu înjurăturile — nu te supăra, Nelly — şi atunci i-au poruncit lui Robert să mă scoată din casă. Eu n-am vrut să plec fără Cathy. Dar el m-a tîrît în grădină, mi-a vîrît cu de-a sila un felinar în mînă, m-a asigurat c-o să-i spună el domnului Earnshaw cum m-am purtat şi, poruncindu-mi s-o iau din loc imediat, încuie repede uşa pe dinăuntru ! Perdelele erau legate cu un şnur la un colţ al ferestrei, aşa c-am început să-i spionez din nou ; căci de cumva Catherine ar fi vrut să plece şi ei nu i-ar fi dat drumul, aveam de gînd să sparg ferestrele acelea mari ale lor într-un milion de bucăţi. Ea şedea liniştită pe canapea. Doamna Linton îi scosese de pe umeri pelerina cenuşie a lăptăresei, pe care o luasem cu împrumut pentru excursia noastră, şi după cum dădea din cap cred că o dojenea. Cathy e o domnişoară, de aceea se purtau cu ea altfel decît cu mine. Apoi veni o servitoare care aduse un lighean cu apă caldă şi-i spălă picioarele ; domnul Linton i-a pregătit un pahar mare cu vin fiert, Isabella i-a pus o farfurie întreagă de prăjituri în poală, în timp ce Edgar stătea la oarecare depărtare, cu gura căscată. După aceea i-au uscat şi pieptănat părul ei minunat, i-au dat o pereche de papuci enormi şi au împins-o cu scaun cu tot lîngă foc. Iar eu am lăsat-o acolo cît se poate de veselă, împărţindu-şi mîncarea cu căţelul şi cu Skulker, pe care-l ciupea din timp în timp de bot, ceea ce aprindea o scînteie de veselie în ochii

albaştri şi goi ai membrilor familiei Linton, slabă oglindire a chipului ei încîntător. I-am văzut pe toţi copleşiţi de o admiraţie prostească ; ea le e atît de superioară, e mai presus de toate făpturile de pe lume, nu-i aşa, Nelly ?

— Afacerea asta o să aibă mai multe urmări decît crezi tu, i-am răspuns, învelindu-l ; apoi am stins luminarea. Nu te mai astîmperi, Heathcliff, şi domnul Hindley o să ia măsuri aspre, ai să vezi !

Vorbele mele s-au dovedit a fi mai adevărate decît aş fi dorit. Această aventură nenorocită l-a înfuriat pe Earnshaw. A doua zi a venit la noi domnul Linton în persoană, ca să dreagă lucrurile, şi-l dojeni în aşa măsură pe tînărul nostru stăpîn pentru felul în care-şi conduce familia, încît Hindley fu silit să se gîndească serios la ceea ce se petrece în jurul lui. Heathcliff n-a fost bătut cu biciul, dar i s-a spus că la prima vorbă pe care o va spune domnişoarei Catherine va fi dat afară din casă. Iar doamna Earnshaw a hotărît s-o ţină în frîu pe cumnata ei de îndată ce aceasta se va întoarce acasă, folosind nu forţa, ci duhul blîndeţii ; de altfel, şi-ar fi dat seama că nu-i de făcut nimic cu forţa.

CAPITOLUL 7

CATHY A RĂMAS LA THRUSHcross Grange pînă la Crăciun, adică cinci săptămîni. În răstimp glezna i se vindecase complet, şi purtările i se îmbunătăţiseră simţitor. Stăpîna noastră se dusese de mai multe ori s-o vadă şi începu să-şi pună în aplicare planul de reeducare a lui Cathy, căutînd să-i trezească respectul de sine însăşi. În acest scop îi dădu rochii frumoase şi îi făcu multe complimente pe care fetiţa le primea cu plăcere. Aşa că, în locul unei mici făpturi sălbatice, care umbla cu capul gol şi făcea gesturi nestăpînite, se repezea în casă sărind şi se năpustea asupra noastră şi ne strîngea în braţe aşa de tare încît ni se tăia răsuflarea, văzurăm descălecînd de pe un ponei frumos şi negru, o persoană plină de ifose, cu bucle castanii ce atîrnau de sub borurile unei pălării de fetru, garnisită cu pene, purtînd un costum de călărie cu fustă lungă, pe care trebuia s-o

ridice cu ambele mîini pentru a putea păşi în casă. Hindley o ajută să coboare de pe cal, exclamînd cu încîntare :

— Cathy, eşti o frumuseţe ! Cît pe-aci să nu te recunosc, arăţi ca o *lady !* Isabella Linton nu se poate compara cu ea, nu-i aşa, Frances ?

— Isabella nu-i atît de dăruită de la natură, răspunse soţia lui, dar Cathy trebuie să ia seama ca nu cumva să se sălbăticească din nou. Ellen, ajut-o pe domnişoara Catherine să se dezbrace... stai, scumpa mea, ai să-ţi strici buclele, lasă-mă să-ţi dezleg pălăria.

Îi scosei haina, şi de sub ea apăru, strălucitoare, o fustă de mătase în carouri, pantaloni albi şi ghete de lac ; iar în timp ce ochii îi scînteiau de bucurie văzînd cum cîinii se apropie de ea sărind, ca pentru a-i ura bun venit, abia îndrăzni să se atingă de ei, ca nu cumva să-şi murdărească hainele ei frumoase. Mă sărută uşor ; eram plină toată de făină, căci făceam prăjiturile de Crăciun, şi nu mă putea strînge în braţe. După aceea privi în jur căutîndu-l pe Heathcliff. Doamna şi domnul Earnshaw urmăreau cu îngrijorare revederea, crezînd că din această întîlnire îşi vor putea da în oarecare măsură seama cît erau de întemeiate speranţele lor de a-i despărţi.

În primul moment a fost greu să dăm de Heathcliff. Dacă înainte de plecarea Catherinei fusese neîngrijit şi nu-i păsa cum arată, acum era de zece ori mai rău. Nimeni, în afară de mine, nu avusese grijă să-i spună că-i murdar şi să-l silească să se spele măcar o dată pe săptămînă ; de altfel, copiilor de vîrsta lui rareori le place săpunul şi apa. De aceea, fără a mai vorbi de hainele lui, tăvălite vreme de trei luni prin noroi şi praf, şi de părul îmbîcsit de nepieptănat, obrazul şi mîinile îi erau într-un hal de murdărie de nedescris. Cînd văzu intrînd în casă o domnişoară strălucitoare şi graţioasă, în locul fetişcanei zbîrlite pe care o aştepta, se ascunse în dosul unei bănci.

— Heathcliff nu-i aici ? întrebă Cathy şi, scoţîndu-şi mănuşile, dădu la iveală nişte degete uimitor de albe, căci stătuse atîta vreme în casă şi nu pusese mîna pe nimic.

— Heathcliff, poţi veni încoace ! strigă domnul Hindley, bucurîndu-se de încurcătura băiatului şi încîntat că-l vede silit să apară în faţa ei ca un golan respingător. Poţi

să-i urezi domnişoarei Catherine bun venit, ca şi ceilalţi servitori.

Cathy, zărindu-şi prietenul în ascunzişul său, zbură pînă la el şi-l îmbrăţişă ; într-o secundă îl sărută de şapte sau opt ori pe obraz, apoi se opri şi, dîndu-se un pas înapoi, izbucni în hohote de rîs, exclamînd :

— Vai, cît eşti de negru şi de morocănos ! Şi, vai, cît de ciudat şi întunecat ! Dar poate aşa mi se pare mie, pentru că m-am învăţat cu Edgar şi cu Isabella Linton. M-ai uitat oare, Heathcliff ?

Întrebarea ei nu era neîntemeiată, căci ruşinea şi mîndria aşternuseră pe faţa lui o îndoită întunecare, făcîndu-l să stea încremenit.

— Strînge-i mîna, Heathcliff, zise domnul Earnshaw cu superioritate ; aşa, o dată ţi-e îngăduit.

— Nu, nu vreau, răspunse băiatul, care, în sfîrşit, îşi recăpătase graiul ; nu mă las batjocorit. Asta nu rabd !

Şi era gata s-o zbughească din casă, dar domnişoara Cathy puse iarăşi mîna pe el.

— N-am vrut să rîd de tine, îi zise, dar nu m-am putut stăpîni ; haide, Heathcliff, dă măcar mîna cu mine ! De ce eşti îmbufnat ? Am rîs numai pentru că-mi pari atît de ciudat ! Dacă te speli pe obraz şi-ţi perii părul, totul va fi în ordine. Dar eşti aşa de murdar ! !

Îşi plimbă privirea îngrijorată de la degetele lui murdare, pe care le ţinea în mîna ei, la rochia pe care o purta, conştientă că atingerea lor nu i-ar putea-o înfrumuseţa.

— Nu trebuia să te atingi de mine ! îi răspunse el, urmărindu-i privirea şi smulgîndu-şi mîna din mîna ei. O să fiu murdar dacă-mi place ; şi-mi place să fiu murdar, şi voi fi murdar.

Şi zicînd asta, o zbughi din cameră cu capul înainte, spre marea plăcere a stăpînului şi stăpînei şi spre profunda tulburare a domnişoarei Catherine, care nu putea înţelege pentru ce observaţiile ei provocaseră o asemenea răbufnire de mînie.

După ce mi-am făcut datoria de cameristă pe lîngă noua venită şi mi-am pus prăjiturile la cuptor, am înveselit sala şi bucătăria cu nişte focuri mari, aşa cum se cuvine în ajun de Crăciun, şi m-am pregătit să mă distrez de una singură, cîntînd mai multe colinde, fără a ţine seama de părerile lui Joseph, care socotea că melodiile vesele pe care le alesesem sînt cîntece lumeşti. El se re-

trăsese să se roage singur în odaia lui, iar domnul şi doamna Earnshaw căutau s-o distreze pe domnişoara, arătîndu-i o seamă de mărunţişuri pe care le cumpăraseră pentru a le dărui copiilor Linton, drept recunoştinţă pentru bunătatea lor. Îi poftiseră pentru a doua zi la Wuthering Heights, dar doamna Linton acceptase invitaţia cu o singură condiţie : ca odoarele ei să fie cu toată grija ţinute departe de acel „băiat rău, care înjură".

Aşa că rămăsesem singură. Simţeam mirosul puternic de mirodenii al prăjiturilor care se coceau ; admiram vasele de bucătărie strălucitoare de curăţenie, ceasul lustruit şi împodobit cu iederă, vasele de argint înşirate pe-o tavă gata să fie umplute cu bere caldă şi parfumată şi, mai presus de toate, roadele grijii mele deosebite : curăţenia imaculată a pardoselii, bine măturată şi bine spălată. În sinea mea am adus laudele cuvenite fiecărui obiect în parte, apoi mi-am reamintit că bătrînul Earnshaw venea în bucătărie după ce totul fusese rînduit, îmi spunea că sînt o fată bună şi-mi strecura în mînă un şiling, ca dar de Crăciun. De-aici gîndurile mele trecură la dragostea lui pentru Heathcliff şi la groaza pe care-o avea ca nu cumva după moartea lui băiatul să sufere dispreţul celorlalţi. Asta, firește, mă făcu să mă gîndesc la starea actuală a sărmanului băiat şi, de unde cîntam, m-am trezit plîngînd. Dar foarte curînd mi-am dat seama că ar fi mai cuminte să caut să îndulcesc parte din nedreptăţile pe care le îndura, decît să vărs lacrimi din pricina lor ; m-am ridicat şi am ieşit în curte să-l caut. Nu era departe ; l-am găsit ţesălînd părul strălucitor al noului ponei din grajd şi dînd de mîncare celorlalte vite, ca de obicei.

— Grăbeşte-te, Heathcliff ! îi zisei ; e tare plăcut în bucătărie, iar Joseph e sus. Grăbeşte-te şi vino să te îmbrac frumos, pînă nu soseşte domnişoara Cathy ; atunci veţi putea sta împreună, locul întreg din faţa căminului va fi numai pentru voi doi, şi veţi putea pălăvrăgi în voie pînă la culcare.

El îşi văzu de treabă fără a-şi întoarce măcar capul spre mine.

— Vino, hai, vii ? îi zisei din nou. Am făcut pentru fiecare din voi cîte un cozonăcel şi ţie îţi trebuie cel puţin o jumătate de ceas ca să te îmbraci ca lumea.

Aşteptai cinci minute, dar, neprimind răspuns, am plecat. Catherine cină cu fratele şi cumnata ei, iar Joseph

şi cu mine avurăm parte de-o masă nu prea prietenoasă, piperată dintr-o parte cu dojeni, iar din alta cu obrăznicii. Prăjitura şi brînza lui Heathcliff au rămas toată noaptea pe masă, pentru iele. Îşi făcu de lucru pînă la nouă seara, apoi se urcă, mut şi posomorît, în odaia lui. Cathy stătu trează pînă tîrziu, căci avea o mulţime de lucruri de pregătit pentru primirea noilor ei prieteni. O dată veni în bucătărie să stea de vorbă cu vechiul ei prieten ; dar, negăsindu-l, se opri să mă întrebe ce se petrece cu el, apoi se întoarse din nou în casă. Dimineaţa, Heathcliff se sculă devreme şi, fiind zi de sărbătoare, se duse să-şi plimbe amărăciunea pe coclauri şi nu se întoarse decît după ce întreaga familie plecase la biserică. Postul şi reculegerea păreau să-l fi înseninat. După ce-mi dădu cîteva tîrcoale, făcîndu-şi curaj, exclamă brusc :

— Nelly, îmbracă-mă ca lumea ! Am hotărît să fiu cuminte !

— E şi vremea, îi spusei. Ai supărat-o pe Catherine, şi sînt sigură că-i pare rău că s-a întors acasă ! Te porţi de parcă ai invidia-o pentru că i se dă mai multă atenţie decît ţie.

Că ar fi putut-o invidia pe Catherine, îi era de neînţeles, dar c-a supărat-o înţelese numaidecît.

— A spus că-i supărată ? întrebă el, privindu-mă foarte serios.

— Azi-dimineaţă, cînd i-am spus c-ai plecat, a plîns.

— O fi, dar eu am plîns astă-noapte, răspunse ; şi-aveam mai multe motive decît ea să plîng.

— Da, aveai motive să te duci la culcare cu inima plină de mîndrie şi cu stomacul gol, îi zisei. Oamenii orgolioşi îşi fac singuri griji şi necazuri. Dar dacă ţi-e ruşine de purtarea ta, trebuie să-i ceri iertare, nu uita, cînd se întoarce. Trebuie să te duci la ea şi să-i spui că vrei s-o săruţi şi să-i mai spui... în fine, tu ştii cel mai bine ce să-i spui ; dar fă-o din tot sufletul, şi să nu crezi că din pricina hainelor ei frumoase s-a schimbat, înstrăinîndu-se de tine. Iar acum, cu toate că trebuie să pregătesc prînzul, am să-mi fac timp şi-am să te gătesc încît Egdar Linton să pară o marionetă pe lîngă tine ; aşa şi este. Tu eşti mai tînăr, dar fac prinsoare că eşti mai înalt şi ai umerii de două ori mai laţi decît el ; ai putea să-l trînteşti la pămînt cît ai clipi din ochi ! Nu-i aşa că ai fi în stare ?

Faţa lui Heathcliff se lumină pentru o clipă ; dar el se întunecă din nou şi oftă.

— Ştii, Nelly, chiar dacă l-aş trînti de douăzeci de ori la pămînt, el tot nu se face mai urît, şi nici eu mai frumos. Aş vrea să am părul blond şi pielea albă, să fiu elegant şi binecrescut şi să am norocul de-a fi tot atît de bogat cît va fi el !

— Şi, la fel ca el, s-o strigi pe mama la fiecare pas, adăugai eu, şi să tremuri cînd un băiat de la ţară ridică pumnul la tine şi să stai acasă toată ziua ca nu cumva să te ude ploaia. O, Heathcliff, eşti cam slab de înger, îi zisei din nou. Vino la oglindă şi-am să-ţi arăt eu ce trebuie să-ţi doreşti. Vezi tu cutele astea dintre ochi, şi sprîncenele astea groase, care, în loc să fie arcuite, se adîncesc la mijloc ? Şi perechea asta de drăcuşori negri, îngropaţi atît de adînc şi care niciodată nu-şi deschid cu îndrăzneală ferestrele, ci stau la pîndă lucînd pe sub ele, ca nişte iscoade ale diavolului ? Doreşte şi învaţă să netezeşti acele cute posomorîte dintre sprîncene, să deschizi tare pleoapele şi să schimbi drăcuşorii în îngeri plini de încredere, nevinovaţi, care să nu bănuiască pe nimeni şi să nu se îndoiască de nimic, să vadă întotdeauna prieteni acolo unde nu-s siguri că văd duşmani. Caută să n-ai înfăţişarea unui dulău arţăgos, care, deşi ştie că merită loviturile primite, din pricina suferinţei lui urăşte atît pe cel ce i le dă cît şi pe toată lumea.

— Cu alte cuvinte, vrei să spui că trebuie să-mi doresc ochii mari, albaştri, şi fruntea netedă a lui Edgar Linton, îmi răspunse Heathcliff. Ei bine, află că le doresc, dar asta nu mă va ajuta să le şi capăt.

— O inimă bună te va face să ai o faţă plăcută, băiete, chiar dac-ai fi negru în toată legea, zisei eu mai departe ; dar o inimă rea schimonoseşte cel mai frumos obraz în ceva mai urît decît urîtul. Iar acum, după ce-am isprăvit cu spălatul, pieptănatul şi bosumflarea, spune şi tu dacă nu te poţi socoti chiar frumuşel ? Şi zău că eşti frumuşel. S-ar putea crede că eşti un prinţ deghizat. Cine ştie dacă nu cumva tatăl tău a fost împăratul Chinei, iar mama ta împărăteasa Indiei, şi dacă fiecare din ei n-ar fi putut cumpăra, cu venitul lor pe-o săptămînă, atît Wuthering Heights cît şi Thrushcross Grange ?! Poate c-ai fost furat de piraţi şi adus în Anglia ! În locul tău mi-aş imagina că mă trag dintr-un neam mare şi, gîndindu-mă la

ce-am fost, aş căpăta curajul şi demnitatea de a îndura persecuţiile unui mic fermier !

Am pălăvrăgit aşa mai departe şi, încetul cu încetul, Heathcliff îşi descreţi fruntea şi faţa lui căpătă o expresie mai plăcută. Deodată, convorbirea noastră fu întreruptă de zgomotul unei trăsuri care urcase drumul şi intra în curte. El fugi la fereastră şi eu la uşă ; am ajuns tocmai la timp ca să-i putem vedea pe cei doi tineri Linton înfofoliţi, în paltoane şi blănuri, coborînd din trăsura familiei, iar pe cei din familia Earnshaw descălecînd ; iarna deseori se duceau călare la biserică. Catherine prinse de mînă pe cei doi copii, îi conduse în casă şi-i aşeză în faţa focului, care foarte curînd le îmbujoră obrajii.

L-am îndemnat pe Heathcliff să se grăbească să le arate cît e de prietenos. Mă ascultă numaidecît ; dar, spre ghinionul lui, în momentul în care deschidea uşa bucătăriei ca să iasă, Hindley, din cealaltă parte o împingea ca să intre. Se întîlniră, şi stăpînul, enervat, văzîndu-l curat şi vesel, sau vrînd poate să-şi respecte făgăduiala făcută doamnei Linton, îl îmbrînci brusc înapoi şi-i porunci, furios, lui Joseph :

— Scoate-l pe individ din odaie şi trimite-l în pod pînă după masă. Dacă rămîne singur aici, are să-şi vîre degetele în tarte şi are să fure fructele din ele.

— Nu, domnule, nu m-am putut opri să-i răspund, n-are să se atingă de nimic. Cred că şi el are dreptul la o parte din bunătăţile astea, ca şi noi de altfel.

— Are să-şi primească ce i se cuvine din mîna mea, dacă-l mai prind pe-aici înainte de a se întuneca ! strigă Hindley. Ieşi afară, vagabondule ! Ce te fudulesti ca un cocoş ? Acuşi pun mîna pe unul din zulufii tăi eleganţi şi-ai să vezi cum o să ţi-l lungesc !

— Sînt destul de lungi şi-aşa, zise tînărul domn Linton, care privea pe furiş din pragul uşii. Mă mir că nu-i dau dureri de cap. Iar deasupra ochilor parc-ar avea o coamă de mînz.

Făcu observaţia asta fără intenţia de a-l jigni pe Heathcliff ; dar firea violentă a acestuia nu era făcută să rabde vreun cuvînt ce semăna a obrăznicie, mai cu seamă cînd venea din partea tînărului Linton, pe care părea să-l urască încă de pe-atunci ca pe-un rival. Puse mîna pe un castron plin cu sos de mere fierbinte (primul obiect care-i căzu în mînă) şi-l azvîrli aşa, plin cum era, peste obrazul şi gîtul

vorbitorului, care începu să se văicărească atît de cumplit, încît Isabella şi Catherine veniră în goana mare la faţa locului. Domnul Earnshaw îl înhăţă pe vinovat şi-l duse în odaia lui unde, fără îndoială, i-a administrat un straşnic remediu pentru a-i răcori criza de furie, căci se întoarse roşu la obraz şi cu răsuflarea tăiată. Eu am luat o cîrpă de vase şi am început să frec, mînioasă, nasul şi gura lui Egdar, spunîndu-i că bine-a păţit dacă se amestecă în treaba altuia. Sora lui începu să plîngă şi să spună că vrea să se întoarcă acasă, iar Cathy, năucă, stătea lîngă ei, cu obrajii roşii de ruşine.

— N-ar fi trebuit să vorbeşti cu el ! îi spuse domnului Linton pe un ton dojenitor. Era prost dispus ; şi acum, iată, ne-ai stricat toată ziua. Pe el o să-l bată, şi eu nu pot răbda să-l bată ! Nu mai pot mînca nimic. Pentru ce-ai vorbit cu el, Egdar ?

— N-am vorbit cu el, spuse plîngînd în hohote tînărul; apoi se smuci din mîinile mele şi începu să se cureţe cu batista lui de olandă. I-am făgăduit mamei că n-am să-i spun nici o vorbă şi m-am ţinut de făgăduială ; n-am vorbit cu el.

— Bine, atunci nu mai plînge, răspunse Catherine cu dispreţ, doar nu te-a omorît. Nu face şi tu atîta zarvă ; uite, vine fratele meu ! Taci, Isabella ! Ţi-a făcut cineva ţie vreun rău ?

— Haideţi, copii, fiecare la locul lui ! strigă Hindley cu un aer agitat. M-am încins de-a binelea cu bestia aceea de băiat. Iar data viitoare, domnule Edgar, fă-ţi dreptate singur, cu pumnii dumitale, să vezi ce poftă de mîncare-o să capeţi !

Şi în faţa unor bucate atît de bine mirositoare, îşi recăpătară cu toţii calmul. Plimbarea le deschisese pofta de mîncare şi se mîngîiară uşor, căci lor nu li se întîmplase de fapt nici o nenorocire. Domnul Earnshaw le umplu farfuriile cu bunătăţi, iar doamna îi înveseli povestindu-le lucruri hazlii. Eu stăteam la spatele scaunului ei şi mă întristasem văzînd-o pe Catherine, care, cu ochii uscaţi şi cu un aer indiferent, începuse să taie aripa de gîscă din faţa ei. „Ce copil nesimţitor ! îmi zisei, cît de uşor trece peste necazurile vechiului ei tovarăş de joacă ! N-aş fi crezut să fie atît de egoistă !“ Dar Cathy duse o îmbucătură pînă la gură, apoi o puse din nou în farfurie, obrajii i se îmbujo-

rară şi-o năpădiră lacrimile. Scăpă furculiţa pe jos. Se aplecă cu grabă, ascunzîndu-se sub faţa de masă ca ceilalţi să nu-i observe emoţia. N-am mai spus că-i nesimţitoare, căci mi-am dat seama de tortura pe care o îndurase toată ziua şi de strădania ei ca să rămînă cu orice preţ singură, să se poată duce pînă la Heathcliff ; dar, după cum am descoperit mai tîrziu cînd am încercat să-i duc în ascuns de mîncare stăpînul îl încuiase sus, în pod.

Seara am dansat. Atunci Cathy, întrucît Isabella Linton n-avea cu cine dansa, l-a rugat pe domnul Hindley să-i dea drumul. Rugăminţile ei fură însă zadarnice, iar eu am fost desemnată să umplu golul. Agitaţia dansului ne făcu să uităm tot necazul, şi plăcerea noastră crescu şi mai mult cînd sosi orchestra din Gimmerton, compusă din cincisprezece instrumente : o trompetă, un trombon, clarinete, basuri, cornuri de vînătoare şi un violoncel, în afară de coriști. Aceştia se duc întotdeauna, de Crăciun, pe la casele mai respectabile, unde li se dau ceva bani ; pentru noi era o mare sărbătoare cînd îi auzeam cîntînd. După ce-au intonat colindele obişnuite, le-am cerut să ne cînte şi cîteva melodii vesele. Doamnei Earnshaw îi plăcea muzica, aşa că ne-au cîntat mult.

Şi Catherinei îi plăcea ; dar, pretinzînd că sunetele sînt mai dulci auzite din capul scării, se urcă sus, în întuneric. Eu am urmat-o. Uşa sălii se închise şi nimeni n-a observat lipsa noastră. Era atîta lume ! Cathy nu se opri în capul scării, ci se urcă sus, în podul unde era încuiat Heathcliff, şi-l strigă. La început, refuză cu încăpăţînare să-i răspundă ; dar ea stărui şi în cele din urmă îl convinse să stea de vorbă cu ea printre scînduri. Eu i-am lăsat pe bieţii copii să vorbească netulburaţi, pînă cînd mi s-a părut că muzica e pe cale să se oprească, pentru ca muzicanţii să poată gusta şi ei cîte ceva ; atunci am alergat iute pe scară să-i dau de veste. Dar în loc s-o găsesc afară, îi auzii glasul înăuntru. Maimuţica se strecurase pe acoperiş printr-o ferestruică, şi intrase în podul unde era încuiat Heathcliff. Cu mare greutate am putut-o scoate de acolo. O dată cu Catherine, ieşi şi Heathcliff, şi ea stărui să-l iau cu mine în bucătărie, deoarece Joseph plecase la un vecin ca să nu mai audă cîntecele noastre „diavoleşti", cum le zicea el. Le-am spus că nu vreau să-i încurajez cu nici un preţ în şiretlicurile lor, dar deoarece prizonierul ajunase de ieri de la amiază, am hotărît să închid de data

asta ochii şi să-l păcălim pe domnul Hindley ; Heathcliff coborî, eu îi pusei un scaun lîngă foc şi-i dădui o mulţime de bunătăţi ; dar băiatul se simţea rău şi nu putu mînca decît foarte puţin, iar toate încercările mele de a-l distra fură respinse. Îşi sprijini coatele pe genunchi, bărbia în palme şi rămase mut, cufundat în gînduri. Cînd l-am întrebat la ce se gîndeşte, mi-a răspuns pe un ton grav :

— Caut să văd cum am să-i pot plăti toate astea lui Hindley. Nu-mi pasă cît voi avea de aşteptat, dacă pînă la urmă tot i le voi plăti. Sper să nu moară înainte !

— Ruşine să-ţi fie, Heathcliff , îi spusei. Numai Dumnezeu are dreptul să pedepsească pe cei răi ; noi trebuie să învăţăm să iertăm.

— Nu. Dumnezeu n-ar avea nici pe departe satisfacţia pe care aş avea-o eu, răspunse el. Vreau numai să descopăr cea mai bună cale ! Las' pe mine ! Îmi fac eu planul. Cîtă vreme mă gîndesc la asta, nu simt nici o durere.

— Dar, domnule Lockwood, eu uit că poveştile astea nu vă pot distra. Îmi pare rău că m-am luat atîta cu vorba... mîncarea vi s-a răcit şi picaţi de somn ! V-aş fi putut spune povestea lui Heathcliff, adică tot ce-ar fi trebuit să ştiţi despre el, în cîteva cuvinte.

Apoi menajera mea se opri din vorbă, se ridică şi începu să-şi strîngă lucrul ; dar eu nu mă simţeam în stare să mă mişc de lîngă cămin şi somnul nu voia să vină.

— Ia loc, doamnă Dean, strigai, mai rămîi o jumătate de oră ! Foarte bine ai făcut că mi-ai povestit totul aşa, pe îndelete. Aşa-mi place, şi trebuie să-mi spui toată povestea tot aşa. Căci fiecare personaj despre care mi-ai vorbit mă interesează într-un fel sau altul.

— Acuşi bate ceasul unsprezece, domnule.

— N-are a face, n-am obiceiul să mă culc la ore mari. Pentru un om care doarme pînă la zece dimineaţa, ora unu sau două e foarte potrivită.

— N-ar trebui să dormiţi pînă la zece. Pînă la ora aceea partea cea mai frumoasă a dimineţii a şi trecut. Omul care nu şi-a isprăvit jumătate din munca zilei pînă la ora zece riscă să nu facă nimic nici în cealaltă jumătate.

— Cu toate acestea la loc din nou, doamnă Dean, căci mîine am de gînd să lungesc noaptea pînă după-amiază. Presimt că am răcit zdravăn, dacă n-o fi chiar ceva mai grav.

— Sper că nu, domnule. Bine, dar dați-mi voie să sar peste trei ani : în timpul acela doamna Earnshaw...

— Nu, nu, nu admit asta. Poți să-ți imaginezi ce stare sufletească ai avea dacă pe covorul din fața dumitale ar sta o pisică ce și-ar linge pisoii, iar dumneata ai urmări-o cu atîta atenție, încît dacă ar uita să lingă urechea unui pisoi, ți-ai ieși din fire ?

— Într-o foarte adormitoare dispoziție, aș spune.

— Dimpotrivă, în starea aceasta omul este foarte surescitat. Așa sînt eu acum, și de aceea te rog să povestești mai departe cu de-amănuntul. Pentru mine, oamenii de pe-aici sînt cu mult mai interesanți decît cei de la oraș, după cum un păianjen e mai important pentru un om din închisoare decît pentru cei dintr-o casă țărănească ; și totuși interesul acesta deosebit nu se datorează numai situației spectatorului. Oamenii de-aici trăiesc mai intens, mai adînc și mai puțin superficial, nu sînt supuși efemerului și frivolităților. Încep să cred că aici ai putea iubi toată viața o singură ființă. Pînă acum eram cu desăvîrșire convins că nu există dragoste care să dureze mai mult de un an. Situația unora seamănă cu aceea a unui om flămînd așezat la masă în fața unui fel unic de mîncare, asupra căruia își concentrează toată pofta, prețuindu-l după cum se cuvine ; a altora, cu aceea a omului poftit la un ospăț cu bucate diverse, pregătite de bucătari francezi ; poate că din acest ospăț omul nostru va alege tot cu atîta plăcere, dar în prețuirea și amintirea lui fiecare fel nu va fi decît o neînsemnată fărîmă.

— Oh ! Noi cei de pe-aici sîntem aidoma cu oamenii de pretutindeni, dacă reușiți să ne cunoașteți, observă doamna Dean, cam mirată de spusele mele.

— Iartă-mă, îi răspunsei ; dumneata, doamnă dragă, ești o mărturie izbitoare împotriva acestei afirmații. În afară de cîteva provincialisme neînsemnate, manierele dumitale n-au nici o trăsătură pe care, de obicei, eram obișnuit s-o consider caracteristică tagmei din care faci parte. Sînt convins că dumneata ai gîndit mult mai mult decît gîndesc majoritatea servitorilor, în general. Dumneata ai fost silită să-ți cultivi mintea pentru că n-ai avut prilejul să-ți fărîmițezi viața ocupîndu-te cu fel de fel de fleacuri.

Doamna Dean începu să rîdă :

— Eu, din parte-mi, mă consider un soi de om zdravăn şi cuminte, spuse ea ; nu numai pentru c-am trăit printre dealurile astea şi-am văzut an de an aceleaşi feţe şi un şir întreg de fapte, dar şi pentru că am fost supusă unei aspre discipline, care m-a învăţat să fiu înţeleaptă ; şi-apoi am citit şi eu cîte ceva, mult mai mult decît vă închipuiţi dumneavoastră, domnule Lockwood. Nu puteţi deschide o carte din biblioteca asta pe care să n-o fi răsfoit şi eu, şi din fiecare m-am ales cu cîte ceva, în afară de rîndul acela cu cărţi greceşti şi latineşti şi de cele franţuzeşti ; dar şi pe-acelea ştiu să le deosebesc unele de altele ; la mai mult decît atîta nu vă puteţi aştepta din partea mea ; sînt fată de om sărac. Cu toate astea, dacă vreţi să auziţi mai departe povestea mea, aşa cum v-am spus-o pînă acum, cu de-amănuntul, ar fi mai bine, e drept, să nu rup firul ; şi în loc să sar peste trei ani, să mă mulţumesc a trece la vara următoare — vara anului 1778 — cu aproape douăzeci şi trei de ani în urmă, adică.

CAPITOLUL 8

ÎN DIMINEAŢA UNEI ZILE FRUmoase de iunie s-a născut primul copilaş pe care urma să-l cresc eu, şi ultimul din vechea familie Earnshaw. Eram la cositul fînului pe un cîmp îndepărtat, cînd fata care ne aducea de obicei prînzul veni în fuga mare, cu un ceas mai devreme, trecînd prin fîneaţă şi strigîndu-mă întruna.

— Oh, ce prunc mare ! spuse ea gîfîind. Cel mai frumos băiat care s-a văzut vreodată pe lume ! Dar doctorul Kenneth zice că doamna o să moară ; zice că de cîteva luni suferă de oftică. L-am auzit cînd i-a spus domnului Hindley ; cică acum, nemaiavînd nimic care s-o ţină în viaţă, are să moară la toamnă. Vino numaidecît acasă. Dumneata, Nelly, trebuie să-l dădăceşti, să-l hrăneşti cu zahăr şi lapte şi să-i porţi de grijă zi şi noapte. Ce n-aş da să fiu în locul dumitale ! După ce-o să moară doamna, o să fie ca şi copilul dumitale.

— E chiar atît de bolnavă ? am întrebat-o, aruncînd furca la pămînt şi legîndu-mi boneta.

— Cred că da, dar se pare că e plină de curaj, răspunse fata ; vorbeşte de parcă are să trăiască pînă l-o vedea om în toată firea. E fericită pînă peste cap, e un copil atît de frumos ! Eu, să fiu în locul ei, n-aş muri, m-aş face bine numai uitîndu-mă la el, în ciuda lui Kenneth. Tare m-am înfuriat pe el ! Doamna Archer venise jos în sală să-i arate şi stăpînului îngeraşul, şi faţa lui începuse să se lumineze, cînd cobea cea bătrînă păşi spre el şi-i zise : Earnshaw, e o binecuvîntare că nevasta dumitale a fost pînă acum cruţată, pentru a-ţi lăsa acest fiu. Cînd a venit aici eram convins că nu va trăi multă vreme, iar acum trebuie să-ţi spun că iarna va aduce probabil şi sfîrşitul ei. N-are rost să te zbuciumi şi să te frămînţi, n-avem ce-i face. De altfel, ar fi trebuit să te gîndeşti mai bine înainte de-a lua de nevastă o fată atît de prăpădită !"

— Şi ce-a răspuns stăpînul ? am întrebat-o.

— Cred c-a înjurat, dar mie nu-mi pasă de el, eu voiam să văd pruncul ! Şi fata începu din nou să-l descrie, încîntată. Eu, la fel de mişcată, m-am grăbit spre casă ; mă bucuram să văd copilul, cu toate că-mi era foarte milă de Hindley. În inima lui nu era loc decît pentru doi idoli : soţia şi el însuşi. Îi iubea peste măsură de mult pe amîndoi, dar pe ea o adora, şi nu prea vedeam cum are să poată îndura pierderea.

Cînd am ajuns la Wuthering Heights l-am găsit stînd în prag ; şi în timp ce intram în casă, l-am întrebat ce face copilaşul.

— Mai-mai s-o ia la fugă, Nelly, mi-a răspuns arborînd un zîmbet vesel.

— Şi doamna ? am îndrăznit să-l întreb : doctorul zice că...

— Dă-l dracului de doctor ! m-a întrerupt roşind. Frances e bine de tot şi de azi într-o săptămînă, pe vremea asta, va fi perfect sănătoasă. Te duci sus ? Spune-i te rog că vin şi eu, dacă-mi făgăduieşte că nu va vorbi. Am plecat de lîngă ea fiindcă n-a vrut să tacă din gură, şi trebuie, spune-i că domnul Kenneth zice că trebuie să stea liniştită.

Eu i-am transmis doamnei Earnshaw mesajul ; părea foarte bine dispusă şi mi-a răspuns vesel :

— Abia am scos o vorbă, Ellen, şi de două ori a ieşit din odaie plîngînd. Bine, spune-i că-i făgăduiesc să nu mai vorbesc ; dar nu pot să nu rîd de el !

Biata făptură ! Pînă-n săptămîna morţii nu şi-a pierdut buna dispoziţie, iar bărbatul ei stăruia cu încăpăţînare, ba chiar cu furie, că sănătatea i se îmbunătăţeşte din zi în zi. Cînd Kenneth i-a spus că în acel stadiu al bolii doctoriile nu-i mai sînt de folos şi n-are rost să mai cheltuiască bani cu îngrijirea ei, Hindley i-a răspuns :

— Ştiu că nu trebuie s-o mai caut... e perfect sănătoasă... şi nu-i mai trebuie nici o îngrijire din partea dumitale ! Niciodată n-a fost ofticoasă. A avut febră, dar acum i-a trecut. Pulsul ei bate tot atît de rar ca şi al meu, iar obrajii îi sînt tot atît de reci ca ai mei.

Soţiei i-a spus aceeaşi poveste, şi mi se pare că ea l-a crezut. Dar într-o noapte, pe cînd sta rezemată de umărul lui şi spunea tocmai că are impresia că a doua zi se va putea scula din pat, a avut o criză de tuse foarte uşoară. El a cuprins-o în braţe, ea i-a pus mîinile în jurul gîtului, s-a schimbat la faţă, şi moartă a fost.

Şi aşa cum prezisese fata, copilaşul stăpînului, pe care-l chema Hareton, rămase cu totul pe seama mea. În privinţa copilului, domnul Earnshaw se mulţumea să ştie că-i sănătos şi să nu-l audă niciodată plîngînd. Dar, în ceea ce-l privea pe el, era disperat, durerea lui era de felul acela care nu te lasă să te vaiţi. Nu plîngea şi nici nu gemea. Blestema şi sfida ; ura pe Dumnezeu şi pe oameni şi începu să ducă o viaţă desfrînată. Servitorii nu i-au putut îndura multă vreme purtarea urîtă şi tiranică ; Joseph şi cu mine am fost singurii care am rămas. Pe mine nu m-a lăsat inima să dezertez de la datorie, şi de altfel trebuie să ştiţi dumneavoastră că eu eram sora lui de lapte şi deci mai îngăduitoare faţă de el decît ar fi putut fi un străin ; iar Joseph a rămas ca să facă pe grozavul cu arendaşii şi muncitorii şi pentru că se simţea sortit să trăiască într-un loc unde găsea nenumărate nelegiuiri de condamnat.

Obiceiurile urîte şi tovărăşiile rele ale stăpînului n-au fost o pildă bună pentru Catherine şi Heathcliff. Modul cum se purta cu acesta din urmă ar fi fost îndeajuns să facă un diavol chiar şi dintr-un sfînt. Şi adevărul e că în epoca aceea băiatul părea stăpînit de o putere diavolească. Privea încîntat cum Hindley decade fără scăpare

şi cum devine, din zi în zi, tot mai sălbatic, mai întunecat şi mai fioros. Nici nu vă pot descrie ce infern era în casa noastră. Pastorul nu mai dădea pe-acolo, şi pînă la urmă nici un om cumsecade nu se mai apropia de noi, cu excepţia lui Edgar Linton, care venea adeseori la domnişoara Cathy. La cincisprezece ani, ea era regina acestor ţinuturi ; nici o fată nu se putea asemui cu ea ; devenise o făptură încrezută şi îndărătnică ! Trebuie să recunosc că, după ce trecuse de anii copilăriei, n-o mai iubeam atît şi o înfruntam destul de des, căutînd să-i mai potolesc îngîmfarea. Totuşi ea n-a prins niciodată pică pe mine. Era de o statornicie uimitoare în ceea ce priveşte vechile ei sentimente ; chiar dragostea pentru Heathcliff s-a menţinut neclintită ; iar tînărul Linton, cu toată superioritatea lui, numai cu greu a izbutit să trezească în ea sentimente de profunzimea celor pe care le avea faţă de Heathcliff. Edgar Linton a fost ultimul meu stăpîn ; portretul acela de deasupra căminului e al lui. Mai demult se afla acolo şi portretul soţiei sale, dar a fost luat, căci altfel aţi fi putut vedea ceva din ceea ce a fost ea odată. Puteţi desluşi ceva din acest portret al domnului Linton ?

Doamna Dean ridică lumînarea, iar eu am putut distinge o faţă blîndă, foarte asemănătoare cu a tinerei doamne de la Wuthering Heights, dar cu o expresie mai gînditoare şi mai prietenoasă. Era un tablou frumos. Părul blond, lung, cădea în bucle uşoare pe tîmple ; ochii erau mari şi serioşi, faţa poate prea gingaşă. Nu m-am mirat că domnişoara Catherine Earnshaw şi-a putut uita primul prieten pentru un bărbat ca acesta ! Dar m-am mirat mult că un om cu un suflet corespunzător acestei fizionomii s-a putut îndrăgosti de Catherine Earnshaw, dacă aceasta a fost aşa cum mi-o închipuiam eu.

— Un portret foarte plăcut, spusei femeii. Îi seamănă ?

— Da, îmi răspunse ; dar cînd era vesel arăta şi mai bine. Asta era expresia lui obişnuită ; de fapt nu era destul de vioi.

După cele cinci săptămîni petrecute la familia Linton, Catherine păstră legătura cu ei ; şi cum nu voia să-şi dezvăluie defectele, căci avea destul bun-simţ pentru a-i fi ruşine să se poarte brutal cu nişte oameni care erau

tot timpul atît de politicoşi cu ea, s-a impus fără să vrea bătrînilor, adică doamnei şi domnului Linton. arătîndu-se amabilă şi sensibilă cînd era împreună cu ei şi cucerind atît admiraţia Isabellei cît şi inima lui Edgar. La început aceste cuceriri au măgulit-o, căci era plină de ambiţie, şi astfel, fără a avea intenţia precisă de a induce în eroare pe cineva, a ajuns să-şi formeze un caracter dublu. În casa unde se vorbea despre Heathcliff ca despre un „derbedeu ordinar" şi „mai rău decît o brută" avea grijă să nu se poarte ca el ; dar acasă la ea nu se osteni să aibă maniere elegante căci toată lumea ar fi rîs de ea, nici să-şi înfrîneze firea-i sălbatică, de vreme ce acest efort nu i-ar fi sporit prestigiul şi nici nu i-ar fi adus laude.

Domnul Edgar avea rareori îndrăzneala să vină făţiş la Wuthering Heights. Fiind îngrozit de reputaţia lui Earnshaw, îi era frică să dea ochii cu el. Cu toate acestea, noi îl primeam întotdeauna cît se poate de politicos ; pînă şi stăpînul, ştiind pentru ce vine, se ferea să-l jignească, iar cînd simţea că nu poate fi amabil, se ferea din calea lui. Eu cred că vizitele lui Edgar nu-i prea plăceau domnişoarei Catherine. Ea nu era prefăcută, nu era o frivolă şi se vedea limpede că întîlnirile dintre cei doi prieteni ai ei îi displăceau. Căci dacă Heathcliff îşi arăta dispreţul faţă de Linton în prezenţa acestuia, ea nu-i putea da dreptate nici pe jumătate din cît îi dădea în absenţa lui ; iar cînd Linton îşi manifesta dezgustul şi antipatia faţă de Heathcliff, nu cuteza să privească indiferentă aceste sentimente, dar se prefăcea că desconsiderarea tovarăşului ei de joacă o lasă rece ! Adeseori mă distram văzînd încurcătura şi frămîntările ei tainice, pe care zadarnic se străduia să le ascundă ca să scape de batjocura mea. Poate să vă pară că eram răutăcioasă, dar Catherine se arăta atît de trufaşă încît, pînă n-o umileai silind-o să se poarte cu mai multă smerenie, era cu neputinţă să-ţi fie milă de ea, chiar cînd suferea. În cele din urmă a ajuns să-mi vorbească deschis şi să capete încredere în mine. Nu exista nimeni altcineva pe care şi l-ar fi putut face sfetnic.

Într-o după-amiază domnul Hindley plecă de acasă, şi Heathcliff hotărî să-şi facă din acea zi o sărbătoare. Cred că avea şaisprezece ani pe atunci ; şi, fără să fi fost urît sau lipsit de inteligenţă, avea o expresie respingătoare, care a dispărut cu totul din înfăţişarea lui

actuală. În primul rînd, în vremea aceea pierduse orice urmă de educaţie primită în copilărie. Munca grea, din zori şi pînă-n toiul nopţii, stinsese interesul pe care-l avusese odată pentru dobîndirea noilor cunoştinţe, cît şi dragostea de cărţi sau de învăţătură. Sentimentul de superioritate, sădit în el din copilărie prin părtinirea pe care i-o arătase bătrînul Earnshaw, dispăruse. Se luptase multă vreme să ţină pasul la învăţătură cu Catherine, dar cedase cu mare, deşi nemărturisit, regret ; cedase cu desăvîrşire ; şi cînd şi-a dat seama că-i sortit să decadă sub nivelul său de odinioară, nimic nu l-a mai putut convinge să facă măcar un singur pas pentru a se ridica. Şi atunci înfăţişarea începu să oglindească decăderea lui intelectuală : căpătă un umblet greoi şi o fizionomie grosolană. Avusese întotdeauna o fire închisă, dar în ultima vreme devenise atît de posac şi de sălbatic, încît părea aproape idiot ; şi parcă-i făcea o plăcere sumbră să provoace mai curînd aversiunea decît stima puţinilor oameni pe care-i cunoştea.

Catherine şi cu Heathcliff continuau să fie nedespărţiţi ori de cîte ori el putea scăpa de la lucru ; dar nu-i mai spunea cu glas tare c-o iubeşte, şi se trăgea îndărăt, mînios şi bănuitor, în faţa mîngîierilor ei copilăreşti, ca şi cum şi-ar fi dat seama că gesturile mîngîietoare erau un fel de dărnicie forţată. În după-amiaza despre care vă vorbeam, Heathcliff intră în sală, spunîndu-ne că în ziua aceea nu se mai duce la lucru. Eu tocmai o ajutam pe domnişoara Cathy să se gătească ; nu prevăzuse că Heathcliff va lua hotărîrea să lenevească şi, crezînd că va rămîne singură în casă, reuşise, nu ştiu pe ce cale, să-l înştiinţeze pe domnul Edgar de lipsa fratelui ei ; şi se pregătea să-l primească.

— Cathy, eşti ocupată în după-amiaza asta ? Te duci undeva ? întrebă Heathcliff.

— Nu, plouă, răspunse ea.

— Atunci de ce te-ai îmbrăcat cu rochia aia de mătase, spuse el. Sper că nu vine nimeni aici.

— Nu, după cîte ştiu eu, bîlbîi domnişoara ; dar tu ar trebui să fii acum la cîmp, Heathcliff. Abia a trecut un ceas de la amiază, credeam că eşti la lucru.

— Nu se întîmplă des să scăpăm de prezenţa blestemată a lui Hindley, zise băiatul. Azi nu mai lucrez, stau cu tine.

— Oh, dar are să te pîrască Joseph, zise ea timid ; ar fi mai bine să te duci !

— Joseph încarcă piatră de var de partea cealaltă a stîncii de la Peniston ; are de lucru pînă se întunecă, aşa că n-o să afle niciodată.

Şi, zicînd aşa, veni agale pînă lîngă foc şi se aşeză. Catherine rămase o clipă pe gînduri, cu sprîncenele încruntate — socotea că e necesar să-i netezească intrusului calea.

— Isabella şi Edgar Linton au spus că poate trec azi după-masă pe-aici, zise după un minut de tăcere. Cum văd că plouă, s-ar putea să nu vină, dar, dacă vin, rişti să fii certat degeaba.

— Porunceşte-i lui Ellen să le spună că eşti ocupată, Cathy, stărui el.; nu mă da afară din sală pentru nătăfleţii aceia de prieteni ai tăi ! Cîteodată îmi vine să mă plîng că ei... dar n-am s-o fac...

— Că... ce ? strigă Catherine uitîndu-se la el cu faţa tulburată. O, Nelly, adăugă apoi cu nerăbdare, smucindu-şi capul din mîinile mele, m-ai pieptănat atîta, de mi-ai desfăcut toate buclele ! Ajunge, lasă-mă-n pace ! De ce te plîngi, Heathcliff ?

— De nimic... uită-te numai la calendarul din perete — îi arătă o foaie de hîrtie înrămată, atîrnată lîngă fereastră, şi continuă — crucile sînt pentru serile pe care le-ai petrecut cu Lintonii, punctele pentru cele petrecute cu mine. Le vezi ? Eu le-am însemnat zi de zi.

— Da... foarte caraghios ! Parcă eu ţin vreo socoteală, răspunse Catherine pe un ton arţăgos. Şi ce rost are una ca asta ?

— Ca să-ţi arăt că eu observ, zise Heathcliff.

— Şi ce, trebuie să stau mereu cu tine ? întrebă ea, tot mai enervată. Ce folos dacă stau lîngă tine ? Despre ce-mi vorbeşti ? Pentru cît mă distrezi, sau pentru cît faci tu pentru mine, ai putea fi mut sau copil de ţîţă.

— Pînă acum nu mi-ai spus niciodată că vorbesc prea puţin sau că nu-ţi place tovărăşia mea, Cathy ! exclamă Heathcliff tulburat din cale-afară.

— Nici nu poate fi vorba de tovărăşie cînd un om nu ştie nimic şi nu spune nimic, murmură ea.

Prietenul ei se ridică, dar n-avu timp să mai adauge ceva, căci pe caldarîmul curţii se auzi tropot de cal şi,

după o bătaie ușoară în ușă, tînărul Linton intră, cu fața strălucitoare de bucurie că primise această invitație neașteptată. Pe cînd unul intra și celălalt ieșea, Catherine putu observa, fără îndoială, deosebirea dintre cei doi prieteni ai săi. Diferența dintre ei era tot atît de mare ca aceea dintre niște dealuri carbonifere, sterpe și o minunată vale mănoasă, iar glasul și salutul noului venit se deosebeau de ale lui Heathcliff tot atît cît și înfățișarea lui. Edgar Linton vorbea blînd și încet, pronunța cuvintele ca dumneavoastră, adică mai puțin răstit și mai dulce decît vorbim noi pe-aici.

— Sper că n-am venit prea devreme, nu-i așa ? zise el aruncînd o privire spre mine.

Eu începusem să frec o tavă și să curăț niște sertare din celălalt capăt al bufetului.

— Nu, răspunse Catherine. Ce faci acolo, Nelly ?

— Îmi văd de treabă, domnișoară, i-am răspuns. (Domnul Hindley îmi poruncise să fiu întotdeauna de față cînd venea domnul Linton în vizită.)

Ea s-a apropiat de mine și mi-a șoptit mînioasă :

— Pleacă de-aici cu cîrpele tale ! Cînd sînt musafiri în casă, slugile n-au voie să cotrobăiască și să cureță odaia în care sînt ei !

— Profit de ocazie acum, că stăpînul e plecat, i-am răspuns cu glas tare. El nu poate suferi să deretic cînd e de față. Sînt sigură că domnul Edgar o să mă ierte.

— Nici eu nu pot suferi să deretici cînd sînt de față ! exclamă Cathy pe un ton poruncitor, fără a-i da oaspetelui răgaz să scoată o vorbă. Nu-i trecuse încă enervarea după discuția cu Heathcliff.

— Îmi pare rău, domnișoară Catherine, fu răspunsul meu, văzîndu-mi mai departe de treabă.

Ea, crezînd că Edgar n-o vede, îmi smulse cîrpa din mînă și mă ciupi de braț, răsucindu-mi îndelung și cu mînie pielea. V-am spus că n-o iubeam și simțeam chiar plăcere s-o lovesc din cînd în cînd în vanitatea ei și apoi, în afară de asta, ciupitura fusese atît de dureroasă, încît m-am ridicat din genunchi și am început să țip :

— Oh, domnișoară, urîtă glumă ! N-ai dreptul să mă ciupești și n-am să rabd una ca asta !

— Nici nu te-am atins, mincinoaso ! strigă ea.

Degetele îi tremurau şi era gata să repete gestul. Urechile îi erau roşii de furie ; niciodată n-a avut puterea să-şi ascundă sentimentele căci roşea întotdeauna pînă-n vîrful urechilor.

— Atunci asta ce-i ? i-am răspuns ; şi, ca să-i închid gura, i-am arătat pata roşie de pe braţ.

Bătu cu piciorul în pardoseală, ezită un moment, apoi, îmboldită de răutatea din ea, mă plesni peste faţă cu o lovitură usturătoare, care mi-a umplut ochii de lacrimi.

— Catherine, scumpa mea ! Catherine ! interveni Linton foarte tulburat de dubla greşeală, minciună şi violenţă, săvîrşită de idolul lui.

— Pleacă de-aici, Ellen ! repetă ea tremurînd toată.

Micul Hareton, nedespărţitul meu tovarăş, şedea pe jos lîngă mine şi, văzîndu-mi lacrimile, începu să plîngă în hohote învinuind-o pe „mătuşa Cathy cea rea". Asta a făcut-o să-şi verse furia asupra căpşorului acela nenorocit : îl apucă de umeri şi-l scutură pînă cînd bietul copil se făcu palid ca ceara ; atunci Edgar, zăpăcit, ca să-l salveze, o prinse de mînă. Ea îşi smuci pe loc mîna şi tînărul uluit, se văzu plesnit peste obraz în aşa fel, încît nu mai putu crede c-a fost o glumă. Se retrase consternat. L-am ridicat în braţe pe Hareton şi am plecat cu el în bucătărie, lăsînd uşa deschisă, căci eram curioasă să văd cum se va sfîrşi conflictul dintre ei. Musafirul insultat, palid şi cu buzele tremurînde, se îndreptă spre locul unde-şi pusese pălăria.

„Aşa-ţi trebuie ! mi-am zis. Ai fost prevenit, acum vezi-ţi de drum ! E o binefacere c-ai putut întrezări firea ei cea adevărată."

— Unde te duci ? întrebă Catherine înaintînd spre uşă.

Edgar o ocoli, încercînd să treacă pe lîngă ea.

— Să nu pleci ! exclamă Cathy energic.

— Trebuie să plec, şi am să plec ! răspunse el cu o voce stăpînită.

— Nu, stărui domnişoara, punînd mîna pe clanţă, încă nu ! Edgar Linton, stai jos, nu mă poţi lăsa în starea asta, o' să fiu nenorocită toată noaptea, şi nu vreau să fiu nenorocită din pricina ta !

— Pot să mai rămîn după ce m-ai pălmuit ? întreba Linton.

Catherine amuţise.

— M-ai speriat şi mi-a fost ruşine mie pentru felul cum te porţi, continuă el ; nu mai vin niciodată aici.

Ochii ei începură a luci, iar pleoapele i se zbăteau.

— Şi ai minţit cu bună-ştiinţă ! zise el.

— Nu-i adevărat ! strigă Cathy, după ce-i reveni graiul. N-am făcut nimic cu bună-ştiinţă. Dar fie, — dacă vrei, pleacă. Iar eu o să plîng... o să plîng pîn-o să mă îmbolnăvesc !

Căzu în genunchi lîngă un scaun şi începu să plîngă de-a binelea. Edgar stărui în hotărîrea lui pînă ajunse în curte. Acolo şovăi. Dar eu hotărîsem să-l încurajez.

— Domnişoara e îngrozitor de îndărătnică, domnule, i-am strigat. E rea, cît poate fi de rău un copil răzgîiat. Aţi face mai bine dacă aţi încăleca şi aţi pleca acasă, altfel se îmbolnăveşte numai pentru a ne face în necaz.

El, biată făptură, se uita cu coada ochiului pe fereastră : avea putere să plece cîtă are o pisică să părăsească un şoarece pe jumătate mort, sau o pasăre pe jumătate mîncată. „Ah, mi-am zis, ăsta nu mai are scăpare. E condamnat şi zboară spre destinul lui !“ Aşa a şi fost : se întoarse brusc, intră repede în casă, închise uşa în urma lui şi cînd, după un timp, am intrat şi eu să le dau de veste că domnul Earnshaw se întorsese beat turtă şi era gata să dărîme casa (dispoziţia lui obişnuită cînd se afla în această stare), am văzut că cearta avusese drept efect o şi mai mare apropiere între ei şi, rupînd barierele timidităţii tinereşti, îi silise să treacă dincolo de prefăcătoria de a se crede prieteni şi să-şi mărturisească dragostea.

Vestea sosirii domnului Hindley îl făcu pe Linton să se îndrepte în grabă spre cal, iar pe Catherine spre camera ei. Eu m-am dus să-l ascund pe micul Hareton şi să descarc puşca de vînătoare a stăpînului, căci în timpul acestor crize de nebunie îi plăcea să se joace cu ea, punînd în primejdie viaţa oricui îl provoca sau îi atrăgea prea mult atenţia ; aşa că născocisem planul de a o descărca pentru ca, dacă pînă la urmă ar trage, să nu poată face nici un rău.

CAPITOLUL 9

HINDLEY INTRĂ, RĂCNIND FEL DE fel de sudălmi, de-ţi era şi groază să le auzi,. şi mă surprinse tocmai pe cînd îi ascundeam fiul în bufetul din bucătărie. Hareton era pătruns de o spaimă salutară fie că întîlnea dragostea de fiară sălbatică, fie furia de nebun a tatălui, căci în prima risca să fie ucis în îmbrăţişări şi sărutări, iar în cealaltă să fie azvîrlit în foc sau trîntit de perete, aşa că bietul copil şedea absolut nemişcat oriunde îl puneam.

— Iată-l, în fine, am dat de el ! strigă Hindley. Mă trăgea zdravăn, ţinîndu-mă de pielea cefei, ca pe un cîine. În numele cerului şi al iadului, văd că aţi jurat să-mi omorîţi copilul ! Acum ştiu pentru ce nu-mi iese niciodată în cale. Dar, cu ajutorul satanei, am să-ţi vîr pe gît satîrul de tăiat carne, Nelly ! Nu trebuie să rîzi, chiar acum l-am băgat pe Kenneth cu capul în mlaştina Calului Negru ; şi ce mi-e unu, ce mi-s doi... iar acum am poftă să ucid pe unul din voi ; simt că, pînă n-o fac, nu mă liniştesc !

— Numai că mie nu-mi place satîrul ăl lung, domnule Hindley, îi răspunsei ; l-am folosit la tăiatul heringilor roşii. Prefer să mă împuşcaţi, dacă doriţi.

— Mai bine du-te dracului ! zise el ; şi aşa are să şi fie. Nici o lege din Anglia nu poate opri un om să aibă o casă ca lumea, şi a mea e tare scîrboasă ! Deschide gura !

Ţinea satîrul în mînă şi-i împingea lama printre dinţii mei. Dar eu nu prea mă speriam de nebuniile lui. Am scuipat şi am spus că are un gust oribil şi nu-l înghit cu nici un preţ.

— Oh, zise el dîndu-mi drumul, văd că golanul ăla mic şi hidos nu-i Hareton ; te rog, iartă-mă, Nelly. Dac-ar fi el, ar merita să fie jupuit de viu pentru că nu mi-a ieşit în cale şi pentru că ţipă de parc-aş fi necuratul. Vino încoa', plod denaturat ! Te-nvăţ eu să te porţi cu un tată atît de bun la suflet. Voi ce credeţi, băiatul are să fie mai frumos cu urechile tăiate ? Cîinii devin mai sălbatici dacă le tai urechile, şi mie-mi place sălbăticia... daţi-mi foarfecele... să-l fac sălbatic şi dichisit ! De altfel, ce ifos drăcesc e să ţinem la urechi... sîntem destul de măgari şi fără ele... taci, băiete, taci ! Tu eşti scumpetea mea, nu-i aşa ? Haide... şterge-ţi ochii... e o adevărată fericire : sărută-mă.

Ce ? Nu vrei ? Sărută-mă, Hareton ! Fir-ai afurisit, sărută-mă ! Doamne-Dumnezeule, de ce mi-e dat să cresc un asemenea monstru ? Pe viaţa mea, am să-i frîng gîtul pruncului ăstuia !

Sărmanul Hareton ţipa şi se zvîrcolea din răsputeri în braţele tatălui, iar răcnetele lui se înteţiră cînd se văzu urcat pe scări şi ţinut peste balustradă. Eu i-am strigat că băiatul o să aibă un atac de-atîta spaimă şi am alergat să-l scap. Cînd am ajuns la ei, Hindley, uitînd ce are în braţe, se aplecă peste rampă pentru a urmări zgomotul ce se auzea de jos.

— Cine-i ? întrebă, auzind pe cineva apropiindu-se de scară.

M-am aplecat şi eu pentru a-i face semn lui Heathcliff, ai cărui paşi îi recunoscusem, să nu înainteze ; dar în clipa în care mi-am întors privirea de la Hareton, acesta făcu o smucitură bruscă, alunecă din braţele nepăsătoare ale tatălui, care nu-l ţinea bine, şi căzu.

N-am avut vreme să ne înfiorăm de groază, căci imediat am văzut că micul nenorocit e teafăr. Heathcliff ajunsese la capul scării tocmai în momentul critic. Instinctiv, îl prinse din zbor, îl puse pe picioare şi se uită în sus pentru a descoperi pe făptuitor. Un avar care-a vîndut pe cinci şilingi un bilet de loterie cîştigător şi vede, a doua zi, c-a pierdut în această afacere cinci mii de lire, n-ar fi putut avea o expresie mai dezamăgită decît aceea a lui Heathcliff cînd l-a văzut sus pe domnul Earnshaw. Pe faţă i se citea, mai desluşit decît ar putea-o spune viul grai, nemărginita părere de rău că tocmai el a fost acela care a stat în calea propriei lui răzbunări. Dac-ar fi fost întuneric, îndrăznesc să spun c-ar fi încercat să-şi dreagă greşeala zdrobind ţeasta lui Hareton de trepte ; dar noi fusesem martori la salvarea copilului, iar eu ajunsesem jos şi strîngeam la piept preţioasa mea povară. Hindley coborî mai încet, parcă se mai trezise, şi părea ruşinat.

— Dumneata eşti de vină, Ellen, zise el, ar fi trebuit să-l fereşti din calea mea, ar fi trebuit să mi-l iei din mînă ! E rănit pe undeva ?

— Rănit ?! i-am strigat furioasă ; dacă nu-i mort, va fi un idiot ! Of, mă mir că maică-sa nu se scoală din groapă să vadă cum vă purtaţi cu el ! Sînteţi mai rău ca un păgîn... să vă purtaţi astfel cu carnea şi sîngele dumneavoastră !

El încercă să pună mîna pe copil, care, simţindu-se la adăpost în braţele mele, îşi mai potolise hohotele de spaimă. Dar la prima atingere a tatălui începu să ţipe mai tare decît înainte, luptîndu-se ca apucat de convulsii.

— Lăsaţi-l în pace ! continuai. Vă urăşte... toţi vă urăsc... ăsta-i adevărul ! Fericită familie aveţi, şi în frumoasă stare aţi mai ajuns !

— Am s-ajung într-una şi mai frumoasă, Nelly, îmi spuse el rîzînd, redobîndindu-şi brutalitatea. Şi acum cară-te de-aici, cu el cu tot ! Şi, ia seama, Heathcliff, şterge-o şi tu, să nu te văd şi să nu te aud ! Nu vreau să te ucid în noaptea asta... poate c-o să dau foc casei ! Cum mi s-o năzări !

În timp ce vorbea, luă o sticlă de coniac de pe bufet şi turnă din ea într-un pahar.

— Nu, să nu mai beţi ! îl rugai. Domnule Hindley, băgaţi de seamă. Fie-vă milă de copilul ăsta nefericit, dacă nu vă pasă de dumneavoastră !

— Oricine îi va fi mai de folos decît mine, răspunse el.

— Fie-vă milă de sufletul dumneavoastră ! îi spusei, căutînd să-i smulg sticla din mînă.

— Ba deloc ! Dimpotrivă, îmi face plăcere să-l duc la dezastru, ca să-l pedepsesc pe cel ce l-a creat ! exclamă păcătosul, hulind. Beau pentru deplina lui afurisenie !

Dădu pe gît paharul de coniac şi, nerăbdător, ne spuse să plecăm, încheindu-şi porunca cu o serie de blesteme prea urîte ca să le repet sau să mi le reamintesc.

— Păcat că nu se poate omorî singur cu băutura, observă Heathcliff ; iar după ce închise uşa, dădu drumul, ca un ecou, unei serii de înjurături. Face tot ce-i cu putinţă, dar constituţia lui îl sfidează. Domnul Kenneth spune că Hindley va trăi mai mult decît orice om din partea asta a Gimmerton-ului şi pune rămăşag pe iapa lui că va fi dus la groapă cu părul alb ; dacă nu cumva-l va răpune vreo întîmplare fericită şi neaşteptată.

Eu m-am dus în bucătărie şi m-am aşezat să-mi legăn odorul ca să adoarmă. Mi s-a părut apoi că Heathcliff a trecut spre magazie. Dar, după cum am descoperit mai tîrziu, nu se dusese decît pînă-n celălalt capăt al odăii, unde se trînti pe o bancă de lîngă perete, departe de foc, şi rămase tăcut.

Eu îl legănam pe Hareton ţinîndu-l pe genunchi şi îi cîntam un cîntec care începea astfel :

Era noapte tîrzie, şi copilaşii scînceau,
Mici şoricei de sub podele îi auzeau...

cînd domnişoara Cathy, care ascultase din odaia ei toată zarva, vîrî capul pe uşă şi şopti :

— Eşti singură, Nelly ?

— Da, domnişoară, răspunsei.

Intră şi se apropie de cămin. Eu, crezînd că vrea să-mi spună ceva, mi-am ridicat privirea. Expresia feţei ei părea tulburată şi speriată. Buzele-i erau întredeschise de parcă ar fi vrut să vorbească ; răsufla adînc dar, în loc să zică ceva, suspină. Eu am început să cînt din nou, căci nu uitasem cum se purtase mai adineauri cu mine.

— Unde-i Heathcliff ? zise ea întrerupîndu-mă.

— Îşi vede de treabă în grajd, fu răspunsul meu.

El nu spuse nimic, probabil că aţipise. Urmă o altă tăcere, lungă, în timpul căreia am observat o lacrimă sau două alunecîndu-i de pe obraji pe pardoseala de piatră. „Oare i-o fi părînd rău de purtarea ei ruşinoasă ? m-am întrebat. Asta ar fi ceva cu totul nou, dar să aducă ea singură vorba despre ce-o doare... eu n-am s-o ajut !“ Dar nici gînd : pe ea nimic nu o tulbura în afară de lucrurile care-o priveau direct.

— Oh, Doamne ! Vai de capul meu ! strigă în sfîrşit. Sînt foarte nenorocită !

— Păcat, observai eu, eşti prea pretenţioasă ; ai mulţi prieteni, puţine griji şi tot nu eşti mulţumită !

— Nelly, vrei să-mi păstrezi taina ? continuă şi, îngenunchind alături de mine, mă privi cu nişte ochi care te făceau să uiţi că eşti supărată, chiar dacă ar fi avut toate motivele din lume.

— E o taină care merită să fie păstrată ? o întrebai pe un ton mai puţin morocănos.

— Da, şi mă chinuieşte şi trebuie s-o spun cuiva ! Aş vrea să ştiu ce să fac. Astăzi, Edgar Linton m-a cerut în căsătorie, şi eu i-am dat un răspuns. Acum, înainte de a-ţi spune dacă am consimţit sau l-am respins, spune-mi dumneata ce ar fi trebuit să-i răspund.

— Dar zău, domnişoară Catherine, de unde vrei să ştiu eu ? i-am zis. La drept vorbind, după spectacolul pe care l-ai dat în faţa lui azi după-amiază, ar fi mai cuminte să-l refuzi, căci dacă te-a cerut în căsătorie după cele ce-a văzut, ori e un prost fără pereche, ori un nebun periculos.

— Dacă vorbeşti aşa n-am să-ţi mai spun nimic, răspunse ea arţăgoasă, ridicîndu-se în picioare. Am primit, Nelly. Spune iute, am făcut bine sau rău ?

— Ai primit ! Atunci la ce bun să mai discutăm ? Ţi-ai dat cuvîntul şi nu-l mai poţi lua înapoi.

— Dar spune, spune... dacă am făcut bine ! exclamă ea pe un ton iritat, împreunîndu-şi mîinile şi încruntîndu-se.

— Multe lucruri trebuie lămurite înainte de-a răspunde aşa cum se cuvine la întrebarea asta, zisei eu cu emfază. Mai întîi de toate, îl iubeşti pe domnul Edgar ?

— Firește că-l iubesc. Cine nu l-ar iubi ? răspunse ea.

Atunci i-am pus următoarele întrebări, care nu erau nepotrivite pentru o fată de douăzeci şi doi de ani, cîţi avea.

— Pentru ce-l iubeşti, domnişoară Cathy ?

— Prostii ! Îl iubesc... şi-atîta tot.

— Ba deloc, trebuie să-mi spui : pentru ce ?

— Ei bine, pentru că e frumos şi-mi place să stau cu el.

— Prost lucru, am observat eu.

— Şi pentru că e tînăr şi vesel.

— Tot prost.

— Şi pentru că mă iubeşte.

— Asta n-are a face cu ce vorbim noi.

— Şi va fi bogat şi-mi convine să fiu cea mai mare doamnă de prin partea locului, şi să fiu mîndră că am un bărbat ca el.

— Asta-i cel mai prost din toate. Şi acum spune-mi, cum îl iubeşti ?

— Aşa cum iubeşte toată lumea... eşti cam prostuţă Nelly.

— Ba deloc, răspunde-mi.

— Iubesc pămîntul de sub picioarele lui, şi aerul de deasupra capului lui, şi orice obiect pe care îl atinge, şi fiecare vorbă pe care o rosteşte. Iubesc toate privirile lui, toate faptele şi toată făptura, aşa cum este. Acum ţi-am spus !

— Şi pentru ce ?

— Aha ! mă iei în bătaie de joc ! Să ştii că e foarte urît ce faci ! Pentru mine nu-i o glumă ! zise tînăra îmbufnîndu-se şi întorcîndu-şi faţa către foc.

— Sînt foarte departe de glumă, domnişoară Catherine, răspunsei. Îl iubeşti pe domnul Edgar fiindcă e frumos şi

tînăr şi vesel şi bogat şi te iubeşte. Ultimul motiv n-are nici o valoare, căci probabil l-ai iubi şi fără să te iubească el, iar dacă n-ar fi decît ăsta, nu l-ai iubi fără celelalte patru motive.

— Nu, sigur că nu. Dar dacă ar fi urît şi caraghios, mi-ar fi milă de el... poate l-aş urî.

— Dar sînt pe lume atîţia tineri frumoşi şi bogaţi ; poate chiar mai frumoşi şi mai bogaţi decît el. Ce te împiedică să-i iubeşti pe aceia ?

— Chiar dacă sînt, nu mi-au ieşit în cale. N-am întîlnit nici unul ca Edgar.

— S-ar putea să întîlneşti. Şi-apoi domnul Edgar nu va fi întotdeauna frumos şi tînăr, şi poate că nu va fi nici întotdeauna bogat.

— Acum este. Şi pe mine nu mă interesează decît prezentul. Mi-ar plăcea dacă ai vorbi mai înţelept.

— Bine, atunci totul e în ordine : dacă nu te interesează decît prezentul, căsătoreşte-te cu dómnul Linton.

— Pentru asta n-am nevoie de învoirea dumitale... am să mă căsătoresc cu el. Dar încă tot nu mi-ai spus dacă fac bine sau rău.

— Foarte bine faci, dacă oamenii fac bine căsătorindu-se numai pentru prezent. Şi-acum, ia să auzim pentru ce eşti nefericită. Fratele dumitale va fi mulţumit ; cred că bătrîna doamnă şi bătrînul domn Linton nu se vor împotrivi ; vei scăpa dintr-un cămin dezordonat şi lipsit de confort şi vei intra într-o casă bogată şi respectabilă ; apoi, îl iubeşti pe Edgar, şi Edgar te iubeşte. Totul pare să fie neted şi uşor. Unde-i piedica ?

— Aici şi aici ! răspunse Catherine lovindu-se cu o mînă pe frunte şi cu alta pe piept, adică... adică acolo unde trăieşte sufletul. În capul meu şi în inima mea sînt încredinţată că greşesc.

— Ciudat, nu înţeleg.

— Tocmai asta mi-e taina, şi dacă n-ai să-ţi baţi joc de mine, am să-ţi explic ; nu ştiu să ţi-o spun clar, dar am să-ţi descriu cam ceea ce simt.

Se aşeză din nou lîngă mine. Faţa îi deveni mai tristă şi mai gravă, iar mîinile împreunate tremurau.

— Nelly, dumneata nu visezi niciodată vise ciudate ? întrebă ea brusc, după cîteva clipe de gîndire.

— Ba da, cînd şi cînd, îi răspunsei.

— Așa și eu. În viața mea am visat vise pe care nu le-am uitat niciodată, vise care m-au făcut să-mi schimb felul de a gîndi. Ele mi-au pătruns întreaga ființă, așa cum vinul pătrunde apa, și au schimbat înclinările minții mele. Și iată un vis de acest fel : am să ți-l povestesc... dar, bagă de seamă, nici măcar să nu zîmbești ascultîndu-l.

— Nu-mi povesti, domnișoară Catherine ! strigai. Sîntem destul de amărîți și fără să mai invocăm fantome și năluci care să ne zăpăcească și mai mult. Haide, haide, fii veselă, fii așa cum ești de obicei. Uită-te la micul Hareton ! El nu visează nimic înspăimîntător. Uite cît de dulce zîmbește în somn !

— Da, și cît de dulce blestemă taică-su în singurătatea lui ! Cred că-ți amintești de Hindley din vremea cînd era ca acest copil bucălat ; și aproape tot atît de nevinovat ca și el. Și totuși, Nelly, am să te silesc să mă asculți ; visul nu-i lung, și astă-seară nu pot fi veselă.

— Nu vreau să-l aud, nu vreau să-l aud ! repetam întruna enervată.

În vremea aceea eram superstițioasă, credeam în vise — ca și acum, de altfel. Iar înfățișarea Catherinei avea o întunecare neobișnuită. De aceea m-am temut că povestea ei va fi ca o profeție și că mă va face să prevăd o catastrofă îngrozitoare. A fost nemulțumită, dar nu începu să-mi povestească imediat. Trecînd numai în aparență la alt subiect, reîncepu după foarte puțină vreme :

— Dacă aș fi în cer, Nelly, aș fi din cale-afară de nenorocită. O dată am visat că eram acolo.

— Ți-am spus că nu vreau să ascult visele dumitale, domnișoară Catherine ! Mă duc să mă culc, o întrerupsei din nou.

Ea rîse, reținîndu-mă, căci făcusem o mișcare pentru a mă ridica de pe scaun.

— Asta nu-i nimic ! strigă ea. Voiam numai să-ți spun că cerul nu mi s-a părut un sălaș potrivit pentru mine și mi se rupea inima de plîns. Doream să mă întorc din nou pe pămînt, iar îngerii s-au mîniat pe mine și m-au azvîrlit în mijlocul bălăriilor din vîrful lui Wuthering Heights, unde m-am trezit plîngînd în hohote de fericire. Acest vis poate explica taina mea. Îmi place tot atît de puțin să mă mărit cu Edgar Linton, cît să fiu în cer, și dacă păcătosul din odaia aceea nu l-ar fi adus pe Heathcliff în halul în care se află, nici prin gînd nu mi-ar fi trecut s-o fac. Acum

însă, dacă m-aș mărita cu Heathcliff, m-aș simți degradată, așa că el nu va ști niciodată cît îl iubesc, nu pentru că-i frumos, Nelly, ci pentru că el e mai mult eu însămi decît sînt eu — eu însămi. Nu știu din ce sînt plămădite sufletele noastre, dar știu că al lui și al meu sînt la fel, iar între al lui Linton și al meu e o deosebire ca între o rază de lună și un fulger, sau între gheață și foc

Înainte de-a isprăvi aceste vorbe, mi-am dat seama că Heathcliff se află în odaie. Simțind o mișcare ușoară, mi-am întors capul și l-am văzut ridicîndu-se de pe bancă și furișîndu-se afară, fără zgomot. Ascultase pînă cînd a auzit-o pe Catherine spunînd că o căsătorie cu el ar degrada-o ; dar după aceea n-a mai stat să asculte. Catherine, care sta pe jos, din pricina spetezei scaunului meu nu i-a putut observa nici prezența și nici plecarea. Dar eu am tresărit și i-am făcut semn să tacă.

— Pentru ce ? mă întrebă, privind nervoasă în jur.

— Din pricina lui Joseph, răspunsei, auzind, din fericire, roțile căruței lui venind pe drum ; și trebuie să vină și Heathcliff cu el. Nu sînt sigură dacă nu cumva a fost la ușă în clipa asta.

— Oh, nu cred că m-a putut auzi prin ușă, zise ea. Dă-mi-l pe Hareton pînă pregătești masa și, cînd vei fi gata, cheamă-mă să cinez cu voi. Nu sînt cu conștiința împăcată, simt nevoia să mă potolesc și să mă conving că Heathcliff nu știe nimic din ce-am vorbit noi. Nu-i așa că n-a auzit ? Nu-i așa că el nu știe ce înseamnă să fii îndrăgostit ?

— Nu văd de ce n-ar ști și el ca și dumneata, răspunsei ; și dacă dumneata ești aleasa inimii lui, va fi cea mai nefericită făptură care s-a născut vreodată ! În ziua în care vei deveni doamna Linton, el își va pierde prietena, iubirea și tot ce are pe lume ! Te-ai gîndit cum ai să suporți despărțirea de el și cum va putea îndura el să fie cu desăvîrșire singur pe lume ? Pentru că, domnișoară Catherine...

— El cu desăvîrșire singur pe lume ! Noi despărțiți ! exclamă ea cu un accent de indignare. Cine poate să ne despartă, rogu-te ? Acela va avea soarta lui Milon [1] ! Nu, Ellen, cît timp voi trăi, nici o făptură muritoare nu mă va

[1] *Milon* (Titius Annius Papianus) — tribun roman ; în urma acuzației de a fi ucis, în anul 52 î.e.n., pe Clodius — un rival politic — a fost exilat ; moare în anul 48 î.e.n.

despărți de el. Poate să se aleagă praful de toți Lintonii de pe lume, căci eu tot nu voi consimți să-l părăsesc pe Heathcliff ! A, nu, n-am de gînd să fac una ca asta... nici prin gînd nu-mi trece ! Dacă ăsta-i prețul, nu voi accepta să devin doamna Linton ! Heathcliff va însemna pentru mine întotdeauna tot atît de mult cît și pînă acum ! Edgar trebuie să se dezbare de antipatia lui, tolerîndu-l. Și așa va și face după ce va afla adevăratele mele sentimente pentru el. Nelly, îmi dau seama că mă socotești o ticăloasă egoistă. Dar nu te-ai gîndit niciodată că dacă Heathcliff și cu mine ne-am căsători am fi niște cerșetori ? Pe cînd dacă mă mărit cu Linton, îl pot ajuta și pe Heathcliff să se ridice și voi putea să-l scot de sub puterea fratelui meu.

— Cu banii bărbatului dumitale, domnișoară Catherine ? o întrebai. Să nu crezi că el va fi atît de îngăduitor cum îți închipui și, cu toate că nu sînt un bun judecător, cred că ăsta-i cel mai slab motiv pe care l-ai găsit pentru a deveni soția tînărului Linton.

— N-ai dreptate, îmi răspunse, e cel mai tare motiv ! Celelalte toate satisfac doar capriciile mele și ale lui Edgar. Dar acest motiv va folosi unuia care cuprinde în ființa sa și sentimentele mele pentru Edgar și pentru mine însămi. Eu nu-ți pot tălmăci asta în vorbe. În această lume, marile mele suferințe au fost suferințele lui Heathcliff : le-am văzut și simțit pe toate de la început. Unicul gînd al vieții mele este el. Dacă totul ar pieri și n-ar rămîne decît el, eu aș continua să exist ; iar dacă totul ar rămîne și el ar fi nimicit, universul s-ar transforma într-o uriașă lume străină mie și mi s-ar părea că nu mai fac parte dintr-însa. Iubirea mea pentru Linton seamănă cu frunzele pădurii, timpul o va schimba, îmi dau bine seama, așa cum iarna schimbă pomii. Iubirea mea pentru Heathcliff însă e asemeni stîncilor eterne de sub pămînt : nu prilej de încîntare, ci necesitate. Nelly, eu sînt Heathcliff ! El e mereu, mereu în mintea mea, nu ca o plăcere, așa cum nici eu nu sînt întotdeauna o plăcere pentru mine însămi, ci ca propria mea ființă. Așa că nu mai vorbi despre despărțirea noastră ; e cu neputință, și...

Se opri, își ascunse fața în cutele fustei mele, dar eu o respinsei cu tărie. Nebunia ei mă scosese din răbdări !

— Dacă ar fi să înțeleg ceva din prostiile pe care mi le înșiri, domnișoară, răspunsei, apoi n-aș înțelege decît că nu-ți dai seama de îndatoririle ce le iei asupră-ți căsă-

torindu-te ; sau poate că eşti o fată rea şi incorectă. Dar nu mă mai plictisi cu asemenea taine : nu-ţi făgăduiesc că le voi păstra.

— Dar ce ţi-am spus pînă acum vei păstra ? întrebă ea în grabă.

— Nu, nu-ţi făgăduiesc, repetai.

Începuse să stăruie pe lîngă mine, dar intrarea lui Joseph puse capăt convorbirii noastre. Catherine îşi mută scaunul într-un colţ şi începu să-l legene pe Hareton, în timp ce eu pregăteam cina. După ce totul fu gata, cealaltă servitoare şi cu mine începurăm a ne certa pentru că nici una dintre noi nu voia să ducă mîncarea domnului Hindley ; şi pînă să ne înţelegem, mîncarea se răci aproape de tot. Atunci ne învoirăm să aşteptăm pînă va cere el însuşi de mîncare, căci ne era frică să dăm ochii cu el, mai ales după ce stătuse atîta vreme singur.

— Şi cum se face că derbedeul ăla n-a venit încă de la cîmp pînă la vremea asta ? Pe unde o fi, afurisitu' ? întrebă bătrînul făcîndu-şi ochii roată.

— Am să-l chem eu, îi răspunsei. Trebuie să fie în magazie.

M-am dus şi l-am strigat, dar n-am primit nici un răspuns. Cînd m-am întors, i-am şoptit Catherinei că eram sigură că Heathcliff a auzit o parte din cele ce-mi spusese şi l-am văzut ieşind din bucătărie tocmai cînd se plîngea de purtarea lui Hindley faţă de el. Catherine sări în picioare foarte speriată, îl trînti pe Hareton pe un scaun şi porni în goană în căutarea prietenului ei fără a mai pierde vremea să se gîndească pentru ce e atît de tulburată sau de ce spusele ei l-au putut îndurera pe Heathcliff. Lipsi atît de mult, încît Joseph ne propuse să nu-i mai aşteptăm. Viclean cum era, afirma că cei doi nu se întorc pentru a nu fi siliţi să asculte rugăciunile lui prelungite, căci erau „destul de răi pentru a săvîrşi orice nelegiuire". Aşa că în seara aceea, la rugăciunile obişnuite dinainte de masă care durau de obicei un sfert de ceas, adăugă o rugăciune specială pentru ei şi ar fi adăugat încă una la sfîrşit, dacă tînăra lui stăpînă nu l-ar fi întrerupt, poruncindu-i să dea fuga pe drum, să-l caute pe Heathcliff peste tot şi să-l aducă imediat acasă !

— Vreau să-i vorbesc, *trebuie* să-i vorbesc înainte de a mă duce sus, zise ea. Şi poarta e deschisă ; s-o fi dus departe, de unde nu ne mai aude, căci n-a răspuns, cu

toate c-am strigat de la capătul grajdului cît am putut de tare.

La început Joseph s-a opus ; dar domnişoara era prea enervată ca să suporte vreo contrazicere ; şi în cele din urmă Joseph şi-a pus pălăria pe cap şi a pornit, bombănind. Între timp, Catherine măsura cu paşi mari camera în sus şi-n jos, spunînd :

— Mă întreb unde e... mă întreb unde poate fi ? Ce-am spus, Nelly ? Am uitat tot. S-o fi supărat pentru că azi după-amiază eram prost dispusă ? Nelly dragă ! Arată-mi ce-am putut spune ca să-l mîhnească ? Oh ! Ce n-aş da să se întoarcă ! Ah ! Cum aş vrea să se întoarcă !

— Cît zgomot pentru nimic ! strigai, cu toate că nici eu nu mă simţeam prea liniştită. Te sperii pentru un moft ! N-ai nici un motiv de îngrijorare, pentru că Heathcliff trebuie să se fi dus să facă o plimbare pe dealuri la lumina lunii sau s-o fi culcat în pod pe-un maldăr de fîn şi e prea bosumflat pentru a ne răspunde. Fac prinsoare că-i acolo. Să vezi dacă nu-l scot eu de-acolo !

Am plecat din nou să-l caut. Rezultatul fu o mare dezamăgire, iar truda lui Joseph avu acelaşi sfîrşit.

— Băiatu' ăsta e din ce în ce mai rău, zise el intrînd în casă. A lăsat poarta larg deschisă, calu' domnişoarei a fugit, a trecut peste cîmp de a bătătorit două lanuri de grîu şi s-a dus drept la păşune. Frumoasă treabă ! Mîine dimineaţă stăpînu' o să strige de s-or speria şi dracii, şi bine-o să facă ! El e întruchiparea răbdării cînd are a face cu asemenea făpturi afurisite... da, întruchiparea răbdării ! Da' n-are să mai meargă aşa mult timp... o să vedeţi voi ! Nu trebuie să-şi iasă din fire pentru un nimic !

— L-ai găsit pe Heathcliff, măgarule ? ! îl întrerupse Catherine. L-ai căutat aşa după cum ţi-am poruncit ?

— Mai bine căutam calu', răspunse Joseph. Ar fi avut mai mult rost. Da' nu pot căuta nici calu', nici omu' într-o noapte ca asta... neagră ca urloiu' ! Şi-apoi Heathcliff nu-i omu' ăla să vie la fluieratu' meu... da' s-ar putea să nu fie aşa tare de ureche dacă te-ar auzi pe dumneata !

Noaptea era neobişnuit de neagră pentru vreme de vară ; se vedea că norii sînt încărcaţi de fulgere, şi eu am spus că cel mai cuminte ar fi să şedem cu toţii liniştiţi, fără să ne mai frămîntăm, căci ploaia care se apropia îl va aduce, desigur, acasă. Dar pe Catherine n-am putut-o convinge să se liniştească. Umbla fără astîmpăr încoace

și-ncolo, de la poartă la ușă, într-o stare de surescitare nemaipomenită ; în cele din urmă rămase nemișcată lîngă zidul casei, aproape de șosea, fără a ține seama de strigătele mele, de bubuitul tunetelor și de picăturile mari de ploaie care începuseră să cadă în jurul ei. Din cînd în cînd striga ; apoi asculta și pînă la urmă plînse în gura mare. Plîngea atît de amarnic, încît nici Hareton și nici un alt copil n-ar fi putut-o întrece.

Către miezul nopții eram încă de veghe cu toții ; furtuna se apropiase și vuia din plin, cu furie, peste Wuthering Heights. Vîntul era năprasnic, ca și tunetele, care nu mai conteneau. Unul din pomii de la colțul casei se prăbuși, spintecat în două. O cracă enormă căzu de-a curmezișul pe acoperiș și dărîmă o parte din coșul căminului, zvîrlind cu zgomot o avalanșă de pietre și-un nor de funingine în soba din bucătărie. Ni se păru că trăsnetul se prăvălise chiar în mijlocul nostru, și Joseph căzu în genunchi, implorîndu-l pe Dumnezeu să-și aducă aminte de patriarhii Noe și Lot și, ca în vremurile de demult, să-i cruțe pe cei drepți și să-i lovească pe nelegiuiți. Mie mi se părea că judecata cerului se abătuse asupra noastră. Iona, după părerea mea, era domnul Earnshaw, și pentru a vedea dacă mai este în viață, am scuturat clanța vizuinii lui. Mi-a răspuns într-un mod care l-a făcut pe Joseph să vocifereze și mai tare decît pînă atunci, rugîndu-l pe Dumnezeu să facă o mare deosebire între oamenii sfinți ca el și cei păcătoși ca stăpînul său. Dar în douăzeci de minute furtuna trecu, lăsîndu-ne pe toți teferi, afară de Cathy, care, refuzînd cu încăpățînare să se adăpostească, rămăsese afară cu capul descoperit și fără nimic pe spate, așa că era udă pînă la piele. Intră, se culcă pe o bancă așa udă cum era și se întoarse către spetează cu fața îngropată în mîini.

— Păi bine, domnișoară ! exclamai eu atingîndu-i umărul, doar n-oi fi vrînd să te omori ? Știi cît e ceasul ? A trecut o jumătate de ceas de la miezul nopții. Hai, hai și te culcă ! N-are rost să-l mai aștepți pe nebunul ăla de băiat. S-o fi dus la Gimmerton și-o fi rămas acolo. Nu-și închipuie că-l așteptăm pînă la ceasul ăsta tîrziu și crede că numai domnul Hindley mai e treaz, de aceea s-o fi gîndit că e mai cuminte să nu se înapoieze, ca nu cumva tocmai stăpînul să-i deschidă ușa.

— Nu, nu, nu-i la Gimmerton, zise Joseph. Nu m-aș mira să fie în fundu' unei gropi mlăștinoase. Mînia asta cerească n-a venit degeaba, și ar trebui să iei seama, domnișoară... da, ca nu cumva ceea ce va să vie să fie pentru dumneata. Mulțumesc cerului pentru toate ! Toate faptele lucrează spre binele celor drepți și pentru a-i alege de pleavă. Doar știți ce spun scripturile ! Apoi începu să ne citeze mai multe texte biblice, spunîndu-ne capitolele și versetele unde le puteam găsi.

Eu, după ce am rugat-o zadarnic pe încăpățînata aceea de fată să se ridice și să se dezbrace de hainele ude, l-am lăsat pe Joseph predicînd și pe ea dîrdîind și m-am dus să mă culc, împreună cu micul Hareton, care dormea atît de adînc, de parcă toată lumea ar fi dormit în jurul lui. Cîtăva vreme după aceea l-am mai auzit pe Joseph citind, apoi am deslușit pașii lui rari pe scară și curînd am adormit.

Dimineața am coborît ceva mai tîrziu ca de obicei, și la razele de soare ce pătrundeau prin crăpăturile obloanelor, am văzut-o pe domnișoara Catherine așezată aproape de căminul din bucătărie. Ușa dinspre sală era întredeschisă, și lumina năvălea din plin prin ferestrele sălii, pe care le uitasem deschise. Hindley ieșise din camera lui și se oprise în dreptul căminului din bucătărie, năuc și somnoros.

— Ce te doare, Cathy ? întrebă el tocmai în clipa în care intram eu ; arăți ca un cîine plouat. De ce ești atît de palidă și amărîtă, fato ?

— M-a plouat, răspunse ea șovăind ; și mi-e frig, atîta tot.

— Oh ! E o neascultătoare ! strigai eu, observînd că stăpînul e destul de treaz. A udat-o ploaia de aseară și a stat toată noaptea așa udă cum o vedeți ; n-am putut-o convinge să se ridice.

Domnul Earnshaw se uită la mine cu ochi mari, mirați.

— Toată noaptea ! repetă el. De ce nu s-a culcat ? I-a fost frică de tunete, nu-i așa ? Dar de-atunci au trecut cîteva ceasuri.

Nici unul dintre noi nu voiam să-i atragem atenția asupra lipsei lui Heathcliff atîta vreme cît i-o puteam ascunde. De aceea i-am răspuns că nu știu ce i-a venit să stea de veghe, iar ea nu spuse nimic. Era o dimineață proaspătă și rece ; am deschis fereastra, și odaia s-a

umplut de miresmele dulci ce veneau din grădină, dar Catherine mi-a strigat pe un ton mînios :

— Ellen, închide fereastra ! Mor de frig ! Iar cînd se apropie de focul aproape stins, dinţii îi clănţăneau.

— E bolnavă, zise Hindley prinzînd-o de încheietura mîinii. Cred că de aceea n-a vrut să se culce. Dă-o dracului de treabă ! Nu mai vreau să văd boală în casa asta ! Ce-ţi veni să stai în ploaie ?

— A fugit după băieţi, ca de obicei ! croncăni Joseph, care, observînd şovăiala noastră, profită de ocazie să intre în vorbă cu Hindley, căci avea o gură tare păcătoasă. Dac-aş fi în locul dumneavoastră, stăpîne, le-aş trînti uşa-n nas la toţi, fără multă vorbă ! Nu-i zi în care, dacă plecaţi, să nu se strecoare aici pisoiu' ăla tînăr al lui Linton ; şi domnişoara Nelly, faină fată mare mai e şi ea ! Vă pîndeşte din bucătărie şi, cînd intraţi înăuntru pe-o uşă, el iese pe ailaltă, şi-apoi domnişoara noastră se duce să se ţie de fusta ei. Ş-apoi, frumoasă purtare s-o ia razna pe cîmp, după miezul nopţii, cu dracu' ăla blestemat, cu piaza aia rea, cu ţiganu' ăla de Heathcliff ? ! Ei cred că-s orb ; dar nici vorbă de una ca asta !... Eu l-am văzut pe tînăru' Linton şi cînd a venit, şi cînd s-a dus ; şi te-am văzut şi pe dumneata (se întoarse spre mine), că nu eşti bună de nimica, vrăjitoare necurată ce eşti ! Sari ca friptă şi fugi în casă în minutu' cînd auzi calu' stăpînului pe drum.

— Taci, iscoadă care tragi cu urechea pe la uşi ! strigă Catherine. Să nu aud nici o obrăznicie în faţa mea ! Edgar Linton a venit ieri din întîmplare, Hindley, iar eu i-am spus să plece, ştiind că nu-ţi place să-l întîlneşti în starea în care erai.

— Minţi, Cathy, nu încape nici o îndoială, răspunse fratele ; iar dumneata, Joseph, eşti un prostănac afurisit ! Dar să nu mai amintim de Linton acum ; spune-mi, n-ai fost astă-noapte cu Heathcliff ? Spune drept. Nu te teme, n-am să-i fac nici un rău, cu toate că-l urăsc tot atît de mult ca şi pînă acum ; dar de curînd mi-a făcut un bine, şi de aceea conştiinţa nu mă lasă să-i frîng gîtul. Dar pentru a nu fi ispitit s-o fac, chiar în dimineaţa asta am să-i spun să-şi caute de drum în lumea largă ; şi, după ce-o pleca, vă sfătuiesc pe toţi să băgaţi bine de seamă, căci o să am mai multă vreme să-mi vărs focul pe voi !

— Nici nu l-am văzut astă-noapte pe Heathcliff, răspunse Catherine, începînd să plîngă în hohote ; și dacă-l dai afară din casă, plec și eu cu el. Dar poate n-ai să mai ai prilejul, poate c-a și plecat.

După aceste vorbe izbucni în niște răcnete nestăpînite de durere, și nu se mai putu înțelege ce spune.

Hindley revărsă asupră-i un torent de insulte pline de dispreț și îi porunci să se ducă numaidecît în odaia ei ; că de nu, îi dă el motiv de plîns. Eu am forțat-o să se supună, dar scena pe care a făcut-o cînd a ajuns în odaie n-am s-o uit niciodată : m-a înspăimîntat. Am crezut că înnebunește și l-am rugat pe Joseph să dea fuga după doctor. Era un început de delir. Cînd a văzut-o, doctorul Kenneth a spus că e foarte grav bolnavă, că are o boală molipsitoare. I-a luat sînge și a spus să nu-i dau de mîncare decît zer și fiertură de ovăz și să am grijă ca nu cumva să se arunce peste balustrada scării sau pe fereastră. Apoi a plecat, căci avea destul de mult de lucru în parohia noastră, unde între o casă și alta e o depărtare de cîte două sau trei mile.

N-aș putea spune că am fost o infirmieră blîndă, dar nici Joseph sau stăpînul nu erau mai buni, și cu toate că bolnava noastră era pe cît de obositoare și de îndărătnică putea fi o bolnavă, totuși s-a vindecat. Firește, bătrîna doamnă Linton a venit de mai multe ori pe la noi, punînd ordine peste tot, certîndu-ne pe toți și poruncindu-ne tuturor ; iar cînd Catherine a intrat în convalescență, a stăruit s-o ducem la Thrushcross Grange, ușurare pentru care i-am fost recunoscători. Dar biata doamnă a avut motive bine întemeiate să-și regrete bunătatea, căci atît ea cît și bărbatul ei s-au molipsit de la Cathy și au murit amîndoi în cîteva zile.

Tînăra noastră domnișoară s-a întors acasă mai obraznică, mai arțăgoasă și mai îngîmfată decît fusese vreodată. Din seara aceea de furtună și trăsnete numele lui Heathcliff n-a mai fost pomenit. Dar într-o zi, cînd m-a scos din fire, am avut nenorocul s-o acuz de dispariția lui : de fapt așa și era, după cum prea bine știa. Începînd din ziua aceea, timp de cîteva luni, n-a mai vorbit cu mine, tratîndu-mă ca pe-o simplă slujnică. Joseph era, de asemenea, ostracizat ; el continua să-i dea sfaturi și să-i predice de parcă ar fi fost o copiliță, dar ea se socotea femeie în toată firea, stăpîna noastră, și credea că ultima ei boală îi dădea

dreptul să fie tratată cu respect. Atunci doctorul spusese că nu va mai suporta să fie contrazisă, că trebuie s-o lăsăm să facă ce vrea : așa că oricine ar fi încercat să i se împotrivească trecea, în ochii ei, drept un criminal. De domnul Earnshaw și de prietenii lui se ținea departe ; protecția lui Kenneth și amenințările unei crize serioase, care îi însoțeau adeseori furiile, au făcut pe frate-său să-i împlinească toate dorințele, ferindu-se s-o înrăiască și mai mult. Era prea îngăduitor față de capriciile ei : nu din dragoste, ci din orgoliu ; dorea sincer s-o vadă onorîndu-i familia printr-o alianță cu Lintonii, și dacă-l lăsa în pace, îi dădea voie să ne calce în picioare ca pe niște sclavi, căci puțin îi păsa lui de noi ! Edgar Linton, ca mulți bărbați înaintea lui și cum vor mai fi mulți și după el, a fost în culmea fericirii și s-a crezut cel mai norocos bărbat din lume în ziua în care a condus-o la capela de la Gimmerton, trei ani după moartea tatălui său.

M-au constrîns, împotriva voinței mele, să plec de la Wuthering Heights, și s-o însoțesc pe Catherine la Thrushcross Grange. Micul Hareton avea aproape cinci ani și începusem să-l învăț să citească. Despărțirea noastră fu grea, dar lacrimile Catherinei aveau mai multă putere decît ale noastre. Cînd am refuzat să merg cu ea și cînd a văzut că rugăminții nu mă conving, s-a dus să se plîngă soțului și fratelui ei. Primul mi-a oferit o simbrie mai mare, iar al doilea mi-a poruncit să-mi fac bagajele, căci nu mai voia să aibă femei în casă, zicea el, acum cînd nu mai exista stăpîna, iar în ceea ce-l privea pe Hareton avea să fie dat, peste puțin, în grija pastorului. Așa că nu-mi rămăsese decît o cale : să fac ceea mi se poruncise. I-am spus stăpînului că, dînd afară toți oamenii cumsecade, o să alunece repede spre ruină ; apoi l-am sărutat de rămas bun pe Hareton, care de-atunci s-a înstrăinat cu totul de mine. Și oricît de ciudat s-ar părea, sînt sigură c-a uitat-o cu desăvîrșire pe Ellen Dean, a uitat că ea nu l-a avut pe lume decît pe el, și el pe ea.

Ajungînd aici cu povestirea, menajera mea aruncă întîmplător o privire spre orologiul de deasupra căminului și fu uluită cînd văzu că minutarul arăta ora unu și jumătate. Nici n-a vrut să audă să mai rămînă măcar o secundă ; la drept vorbind, și eu eram dispus să amîn continuarea povestirii. Și acum, după ce s-a dus să se odihnească în

camera ei, iar eu am mai meditat vreun ceas sau două, trebuie să-mi adun forţele pentru a mă duce la culcare, în ciuda lenei dureroase pe care-o am în minte şi-n mădulare.

CAPITOLUL 10

STRAŞNIC ÎNCEPUT PENTRU O viaţă de pustnic ! Patru săptămîni de chin, frămîntare şi boală ! Şi vai ! vîntul suflă rece ca gheaţa, cerul de miază-noapte este amarnic de sumbru, şi drumurile înfundate, şi doctorii de ţară veşnic în întîrziere ! Şi vai ! lipsa asta de chipuri omeneşti ! Şi, mai rău decît toate, înspăimîntătoarea sentinţă a lui Kenneth că nu voi putea ieşi din casă pînă la primăvară !

Domnul Heathcliff m-a onorat mai adineauri cu vizita lui. Acum şapte zile mi-a trimis o pereche de potîrnichi, ultimele din sezon. Ticălosul ! Nu-i cu totul nevinovat de boala mea, şi tare-mi venea să i-o spun pe faţă ! Dar, din păcate, nu puteam jigni un om care a fost atît de milos încît a stat la căpătîiul meu mai bine de un ceas, vorbindu-mi despre alte subiecte decît pilule şi siropuri, vezicători şi lipitori ! Acum sînt chiar bine dispus. Sînt prea slăbit pentru a citi ; dar mi-ar face plăcere să aud ceva interesant. Ce-ar fi dacă aş chema-o pe doamna Dean ca să-şi termine povestea ? Îmi reamintesc principalele întîmplări petrecute pînă la plecarea ei de la Wuthering Heights. Da, ţin minte că eroul fugise şi n-au mai auzit nimic despre el timp de trei ani de zile, iar eroina s-a căsătorit. Am s-o sun ; o să-i facă plăcere cînd m-o vedea bine dispus. Iat-o. Doamna Dean a şi sosit.

— Mai sînt douăzeci de minute, domnule, pînă să luaţi doctoria, începu ea.

— Dă-o încolo ! Să n-o mai văd ! îi răspunsei. Aş vrea...

— Doctorul zice că n-ar trebui să mai luaţi atîtea prafuri !

— Sînt în totul de acord cu el ! Dar nu mă întrerupe. Vino şi aşază-te aici. Ia mîinile de pe grămada aceea amărîtă de sticluţe. Scoate-ţi împletitura din buzunar... aşa, vezi... şi spune-mi mai departe povestea domnului Heathcliff, de unde ai lăsat-o şi pînă-n ziua de azi. Şi-a isprăvit

studiile pe continent și s-a întors acasă un „domn" ? Sau a căpătat o bursă la un colegiu ? Sau a fugit în America, unde si-a cîștigat onoruri și avere sugînd sîngele patriei sale adoptive ? Sau a strîns bani rapid, operînd tîlhării la drumul mare în Anglia ?

— O fi făcut din toate cîte puțin, domnule Lockwood, eu nu pot garanta de nimic ! V-am spus de la bun început că nu știu cum și-a cîștigat banii, după cum nu știu nici ce mijloace a folosit pentru a ieși din starea de sălbăticie în care căzuse. Dar, dacă-mi dați voie, dacă vă distrează și nu vă obosește, am să vă povestesc mai departe în felul meu. Vă simțiți mai bine astăzi ?

— Mult mai bine.

— Asta-i o veste bună.

Domnișoara Catherine și cu mine am plecat la Thrushcross Grange și, spre plăcuta mea surprindere, s-a purtat mult mai bine decît aș fi îndrăznit să sper. Părea îndrăgostită de domnul Linton, și surorii lui de asemeni îi arăta multă dragoste. Firește, amîndoi frații căutau, prin toate mijloacele, s-o mulțumească. Nu ciulinul se pleca spre caprifoi, ci caprifoiul îmbrățișa ciulinul. Nici vorbă despre concesii reciproce : ea stătea neclintită, iar ceilalți se înclinau. Și cine poate fi răutăcios dacă nu întîlnește nici împotrivire, nici indiferență ? Observasem că domnul Edgar era stăpînit de teama ca nu cumva s-o enerveze și căuta să ascundă în fața ei grija asta a lui, dar dacă mă auzea răspunzîndu-i mai aspru, sau vedea că vreo altă servitoare se îmbufnează la vreo poruncă prea dură a doamnei, își trăda supărarea printr-o încruntătură care nu-i întuneca niciodată fața cînd era vorba de propria lui persoană. Adeseori m-a dojenit cu severitate pentru obrăznicia mea, afirmînd că nici dacă cineva l-ar înjunghia n-ar simți o durere mai mare decît cea pe care o simte cînd își vede soția supărată. Pentru a nu necăji un stăpîn atît de bun, m-am deprins să fiu mai puțin țîfnoasă și, vreme de o jumătate de an, pentru că nu se găsi nici o scînteie care să-l facă să explodeze, praful de pușcă rămase inofensiv, de parcă ar fi fost nisip. Catherine avea cînd și cînd epoci de tristețe și tăcere : soțul ei le respecta cu dragoste și fără a o întreba nimic, atribuindu-le transformările survenite în constituția ei cu prilejul bolii de care suferise,

întrucît înainte de asta Catherine nu avusese niciodată vreo depresiune nervoasă. Înseninarea ei era întîmpinată prin propria lui înseninare. Aş putea afirma că erau într-adevăr profund fericiţi, din ce în ce mai fericiţi.

Dar fericirea lor luă sfîrşit. Da, calea lungă a vieţii ne sileşte să trăim pentru noi înşine. Oamenii blînzi şi generoşi nu au decît un egoism ceva mai echilibrat decît cei despotici. Şi fericirea lor încetă cînd împrejurările îi siliră. pe fiecare din ei, să-şi dea seama că interesul unuia nu era principala preocupare a celuilalt. Într-o seară dulce de septembrie mă întorceam din livadă cu un coş greu de mere. pe care le culesesem. Se lăsase întunericul şi luna privea peste zidul înalt al curţii, făcînd ca umbrele nedeslusite să se ascundă prin numeroasele unghere ale clădirii. Mi-am aşezat povara pe trepte, în faţa uşii de la bucătărie, şi m-am oprit puţin pentru a mă odihni şi a mai respira aerul proaspăt şi dulce. Stăteam cu spatele spre intrare, ochii îmi erau aţintiţi asupra lunii, cînd, în spatele meu, am auzit o voce :

— Nelly, dumneata eşti ?

Era o voce profundă, cu un timbru străin, dar după modul cum îmi rostise numele mi se păru cunoscută. M-am întors speriată să văd cine vorbeşte, căci uşile erau închise şi nu văzusem pe nimeni cînd mă apropiasem de trepte. Am auzit mişcare în capul scării ce ducea spre antreu şi, după ce făcui cîţiva paşi într-acolo, am văzut un bărbat voinic, îmbrăcat într-o haină de culoare închisă ; iar faţa şi părul îi erau de asemeni de culoare închisă. Stătea rezemat de perete şi ţinea degetele pe clanţă, ca şi cum ar fi avut de gînd să deschidă uşa. „Cine să fie ? mi-am zis. Domnul Earnshaw ? Ah, nu ! Glasul ăsta nu seamănă cu glasul lui."

— Aştept aici de-un ceas, începu ; mă uitam la el cu ochii mari deschişi ; în jurul nostru domnea o tăcere de mormînt. N-am cutezat să intru. Nu mă cunoşti ? Uită-te la mine, doar nu sînt străin !

O rază de lună căzu pe faţa lui. Obrajii îi erau palizi şi pe jumătate acoperiţi de favoriţi negri, sprîncenele căzute, iar ochii, ciudaţi, adînciţi în orbite. I-am recunoscut ochii.

— Ce ? ! strigai ridicîndu-mi mîinile de uluire, neştiind dacă e om din lumea asta sau o nălucă. Ce ? Te-ai întors ? Eşti chiar tu ? Tu eşti ?

— Da, eu, Heathcliff, răspunse el, ridicîndu-şi privirea spre ferestrele casei, ce străluceau în razele lunii pe care o

oglindeau ; dar din dosul lor nu se strecura nici o dîră de lumină.

— Nu sînt acasă ? Unde-i ea ? Nelly, dumneata nu te bucuri ? N-ai de ce fi atît de tulburată ! E aici ? Răspunde-mi ! Vreau să-i spun o vorbă... stăpînei dumitale, du-te şi spune-i că cineva de la Gimmerton vrea s-o vadă.

— Dar ce-o să spună Catherine ? ! exclamai. Ce-o să facă ? Surpriza asta m-a zăpăcit... O să-şi piardă minţile ! Şi tu, tu eşti Heathcliff ! Dar cît de schimbat ! Nu, nu, e de crezut ! Ai fost soldat ?

— Du-te şi comunică-i ce ţi-am spus, mă întrerupse el nerăbdător. Nici chinurile iadului nu sînt mai grele decît aşteptarea asta ! El apăsă clanţa, şi eu am intrat în antreu ; dar cînd am ajuns în faţa salonului unde se aflau domnul şi doamna Linton, n-am mai avut curajul să înaintez. În cele din urmă mi-am găsit o scuză : să-i întreb dacă nu doresc să aprind lumînările — şi am deschis uşa.

Şedeau împreună în faţa ferestrei deschise şi priveau, peste pomii din grădină şi parcul sălbatic şi verde, valea de la Gimmerton, deasupra căreia plutea o fîşîie lungă de ceaţă (căci, după cum aţi observat probabil şi dumneavoastră, imediat după ce treceţi de capelă apa ce se scurge din mlaştini se uneşte cu rîuleţul care şerpuieşte pe povîrniş de-a lungul văii). Wuthering Heights se află deasupra acestor aburi argintii, dar vechea noastră casă nu se vede de-aci, căci e aşezată de cealaltă parte a crestei. Încăperea şi cei ce erau într-însa, cît şi privelişte a ce se aşternea în faţa lor păreau cuprinse de o linişte minunată. Am întrebat despre lumînări, dar nu-mi venea la îndemînă să repet cele spuse de Heathcliff. aşa că m-am îndreptat spre ieşire, fără să scot un cuvînt. Dîndu-mi însă seama de prostia mea m-am oprit şi am bolborosit :

— A venit cineva de la Gimmerton şi doreşte să o vadă pe doamna.

— Ce doreşte ? întrebă doamna Linton.

— Nu l-am întrebat, răspunsei.

— Bine. Trage perdelele, Nelly, zise ea, şi adu ceaiul. Mă întorc numaidecît.

Ea ieşi din odaie. Domnul Edgar mă întrebă, liniştit, cine o căuta.

— O persoană pe care doamna n-o aşteaptă, răspunsei. Heathcliff, vă mai aduceţi aminte de el, domnule ? Heathcliff, care trăia în casa domnului Earnshaw.

— Ce, ţiganul acela, rîndaşul acela ? ! strigă el. De ce nu i-ai spus deslușit Catherinei cine e ?

— Vă rog ! Să nu-i vorbiţi aşa, domnule, spusei eu. Ar fi foarte mîhnită dacă v-ar auzi. A fost distrusă cînd a fugit Heathcliff de-acasă. Şi cred că reîntoarcerea lui îi va face o mare bucurie.

Domnul Linton se îndreptă spre una din ferestrele aflate de partea cealaltă a încăperii, care dădea spre curte. O deschise şi se aplecă peste pervaz. Cred că cei doi erau sub fereastră, căci exclamă în grabă :

— Nu sta acolo, iubita mea ! Poftește persoana înăuntru, dacă e cineva cunoscut.

Curînd după aceea am auzit zgomotul clanţei, iar Catherine, după ce urcase scările în goană, apăru cu răsuflarea tăiată, năucă şi prea emoţionată ca să-şi poată arăta bucuria. De fapt, după faţa ei ai fi putut bănui că asupră-i se abătuse mai degrabă o mare nenorocire.

— Oh ! Edgar ! Edgar ! spuse ea gîfiind şi îmbrăţişîndu-l. Oh ! scumpul meu Edgar ! Heathcliff s-a întors... s-a întors ! Şi-l strînse atît de tare în braţe, de era gata să-l înăbuşe.

— Bine, bine, strigă soţul pe un ton cam supărat. Pentru atîta lucru nu-i nevoie să mă sugrumi ! Niciodată omul acesta nu mi s-a părut a fi o comoară nepreţuită. Nu văd de ce eşti atît de emoţionată !

— Ştiu că nu-ţi era simpatic, răspunse ea, înfrîngîndu-şi oarecum excesiva încîntare. Dar de dragul meu trebuie să te împrieteneşti cu el. Să-i spun să vină sus ?

— Aici ? întrebă el. În salon ?

— Dar unde în altă parte ? răspunse Catherine.

Domnul Linton păru vexat şi-i sugeră bucătăria, ca fiind un loc mai nimerit pentru Heathcliff. Doamna Catherine Linton îl măsură din ochi cu o expresie ciudată... pe jumătate mînioasă şi pe jumătate batjocoritoare, văzîndu-l atît de dispreţuitor.

— Nu, adăugă ea după un minut, nu pot sta în bucătărie cu el. Aşterne aici două mese, Ellen : una pentru stăpînul dumitale şi domnişoara Isabella, care sînt nobili, şi alta pentru Heathcliff şi mine, care sîntem oameni din popor. Aşa eşti mulţumit, scumpule ? Sau trebuie să-mi fac

focul în altă cameră ? Dacă aşa vrei, dă dispoziţii. Acum dau fuga jos să mă conving că oaspetele meu e într-adevăr aici. Mă tem că bucuria mea e prea mare ca să fie adevărată !

Era gata s-o pornească din nou, în goană, dar Edgar o opri.

— Spune-i să poftească sus, zise, adresîndu-mi-se mie ; iar tu, Catherine, încearcă să fii fericită fără a fi absurdă ! N-are rost ca toată casa să te vadă primind un servitor fugit aşa cum ai primi un frate.

Am coborît şi l-am găsit pe Heathcliff aşteptînd la intrare. Părea sigur că va fi poftit înăuntru. M-a urmat fără prea multă vorbă, iar eu l-am condus în faţa stăpînului şi a stăpînei, ai căror obraji îmbujoraţi trădau urmele unei discuţii aprinse. Dar pe chipul stăpînei străluci un alt sentiment cînd prietenul ei apăru în prag ; sări spre el, îl luă de mîini şi-l conduse la Linton, apoi prinse degetele şovăitoare ale lui Linton şi le vîrî în cele ale musafirului. Iar eu, văzîndu-l acum bine pe Heathcliff în lumina focului şi a lumînărilor, am rămas uluită de cît se schimbase. Devenise un bărbat voinic, atletic, bine legat ; pe lîngă el, stîpînul meu părea un adolescent firav. Ţinuta lui dreaptă te făcea să crezi că fusese în armată. Trăsăturile hotărîte dădeau feţei lui o expresie mult mai matură decît cea a domnului Linton ; părea inteligent şi nu mai avea nici o urmă a grosolăniei lui din trecut. În sprîncenele joase, încruntate, şi în ochii plini de-un foc negru se mai ascundea încă o sălbăticie pe jumătate îmblînzită, dar desăvîrşit stăpînită ; manierele lui distinse, cu toate că nu mai păstrau nici o urmă de stîngăcie, erau totuşi prea dure pentru a fi graţioase. Surpriza stăpînului părea tot atît de mare, dacă nu şi mai mare ca a mea. O clipă se simţi încurcat, neştiind în ce fel să se adreseze rîndaşului, aşa cum îl numise. Heathcliff dădu drumul mîinii lui fine şi rămase în picioare, privindu-l cu răceală, aşteptînd să-i vorbească.

— Luaţi loc, domnule, îi zise în sfîrşit. Doamna Linton, aducîndu-şi aminte de vremurile de odinioară, mi-a cerut să vă fac o primire cordială şi, firește, sînt încîntat cînd am prilejul să-i fac o plăcere.

— Eu de asemenea, răspunse Heathcliff, mai ales atunci cînd pot şi eu lua parte la această plăcere ; rămîn bucuros un ceas, două.

Se așează pe un fotoliu în fața doamnei Catherine, care sta cu privirea ațintită asupra lui de parcă s-ar fi temut că, dacă-l scapă din ochi, ar putea să dispară. Heathcliff nu-și ridica prea des ochii către ea : o privire fugară aruncată din cînd în cînd îi era de-ajuns ; dar de fiecare dată licăririle ochilor săi oglindeau încîntarea nedomolită pe care o sorbea din ochii ei. Erau prea cuprinși de bucuria lor reciprocă pentru a se simți stingheriți de ceva sau cineva. Pentru domnul Edgar însă, lucrurile stăteau altfel ; pălise de supărare, sentiment care ajunse la culme cînd doamna se ridică și, trecînd de cealaltă parte a covorului, prinse din nou mîinile lui Heathcliff și rîse de parcă nu mai era în toate minților.

— Mîine o să mi se pară vis ! strigă ea. N-o să-mi vină să cred că te-am văzut, că te-am atins, c-am vorbit iarăși cu tine. Dar să știi, Heathcliff, ai fost fără milă, nu meriți această primire. Să fugi și să nu dai nici un semn de viață timp de trei ani ! Asta înseamnă că nu te-ai gîndit nicicodată la mine !

— M-am gîndit puțin mai mult decît te-ai gîndit tu la mine, murmură el. Am auzit, nu demult, că te-ai căsătorit, Cathy, și, în timp ce așteptam jos în curte, iată ce puneam la cale : să-ți văd o clipă fața și mirarea din ochi, și poate o așa-zisă bucurie, după aceea să mă răfuiesc cu Hindley și-apoi, ca să scap de rigorile legii, să-mi iau singur viața. Dar primirea pe care mi-ai făcut-o a scos din mintea mea aceste gînduri ; bagă însă de seamă, nu cumva data viitoare să mă primești altfel ! Nu, n-ai să mă alungi încă o dată. Spune drept, ți-a fost într-adevăr greu fără mine ? Ei bine, să știi c-am avut motive să plec. De cînd ți-am auzit pentru ultima oară glasul, m-am luptat amarnic cu viața și trebuie să mă ierți, căci am luptat numai pentru tine !

— Catherine, dacă nu vrei să bem ceaiul rece, vino te rog la masă, îl întrerupse domnul Linton, străduindu-se să păstreze tonul obișnuit și politețea cuvenită. Domnul Heathcliff are un drum lung de făcut, indiferent unde ar avea de gînd să doarmă la noapte, iar mie mi-e sete.

Catherine își ocupă locul în fața ceainicului, domnișoara Isabella sosi chemată de clopot, apoi, după ce i-am văzut așezați pe scaunele lor, am ieșit din odaie. Masa n-a durat nici zece minute. Ceașca doamnei Catherine n-a fost umplută nici o dată : nu putea nici mînca, nici bea.

Edgar si-a turnat ceai şi în farfurie, şi abia a băut o înghiţitură. În seara aceea musafirul n-a stat mai mult de-un ceas. La plecare l-am întrebat dacă se duce la Gimmerton.

— Nu, mă duc la Wuthering Heights, a răspuns. M-a poftit domnul Earnshaw azi-dimineaţă, cînd l-am vizitat.

L-a poftit domnul Earnshaw ! Şi el a fost în vizită la domnul Earnshaw ! După ce-a plecat, am cîntărit în toate chipurile aceste vorbe. Oare a ajuns un ipocrit şi a venit pe-aici, prin partea locului, să săvîrşească cine ştie ce nelegiuri prefăcîndu-se că-i om cumsecade ? Am căzut pe gînduri. Aveam în adîncul sufletului un presentiment care-mi spunea c-ar fi fost mai bine dacă nu s-ar mai fi întors niciodată.

Către miezul nopţii, doamna Linton, furişîndu-se în camera mea, m-a trezit din primul somn. A luat un scaun şi s-a aşezat la căpătîiul meu, trăgîndu-mă de păr ca să mă trezească.

— Nu pot dormi, Ellen, zise ea în chip de introducere. Am nevoie de o fiinţă vie căreia să-i împărtăşesc fericirea mea ! Edgar e posomorît pentru că sînt fericită din pricina cuiva care nu-l interesează. Refuză să deschidă gura, iar cînd vorbeşte, nu spune decît vorbe răutăcioase şi prosteşti ; mi-a spus că sînt fără milă şi egoistă dacă-i cer să stea de vorbă cînd e bolnav şi somnoros. Întotdeauna reuşeşte să se îmbolnăvească la cea mai măruntă contrarietate ! Am rostit cîteva vorbe de laudă la adresa lui Heathcliff, şi atunci, fie din pricina durerii de cap, fie dintr-o criză de invidie, a început să plîngă. M-am sculat din pat şi l-am lăsat singur.

— Ce rost are să i-l lauzi pe Heathcliff ? i-am răspuns. Nu se puteau suferi de copii, şi lui Heathcliff i-ar plăcea tot atît de puţin să te audă lăudîndu-l pe Edgar ; aşa-i firea omenească. Lasă-l în pace pe domnul Linton, nu-i mai vorbi despre Heathcliff, dacă nu vrei să izbucnească un conflict deschis între ei.

— Dar asta nu dovedeşte o mare slăbiciune ? continuă ea. Eu nu sînt invidioasă : şi nu-s niciodată geloasă pe părul auriu şi strălucitor al Isabellei, de pielea ei albă, de fineţea şi eleganţa ei şi de dragostea pe care i-o arată întreaga familie. Chiar şi tu, Nelly, dacă avem vreo discuţie, ţii imediat parte Isabellei, iar eu cedez ca o mamă proastă şi-i zic „scumpa mea“ şi o mîngîi

pînă-i trece supărarea. Fratelui ei îi face plăcere să ne vadă prietene, și de aceea îmi face și mie plăcere. Dar să știi că seamănă mult unul cu altul : niște copii răsfățați, care-și închipuie că lumea a fost făcută numai ca să se poată bucura ei, și, cu toate că-i las în apele lor, cred că nu le-ar strica deloc o mică scuturătură.

— Te înșeli, doamnă Linton, i-am spus. De fapt ei sînt cei ce te lasă în apele dumitale. Eu știu ce-ar fi aici dacă n-ar proceda astfel. E ușor să le satisfaci cîte un capriciu trecător, atîta vreme cît preocuparea lor e să-ți îndeplinească toate dorințele încă înainte de-a le rosti. Totuși, în cele din urmă s-ar putea să se iște cine știe ce neînțelegere asupra vreunui lucru tot atît de important pentru ei cît și pentru dumneata, și atunci aceia pe care-i crezi slabi vor fi în stare să dea dovadă de o dîrzenie egală cu a dumitale.

— Și-atunci o să ne luptăm pînă la moarte, nu-i așa, Nelly ? răspunse ea rîzînd. Ba nu, Nelly ! Și-ți repet : am atîta încredere în dragostea lui Linton, încît am impresia că nici dacă l-aș omorî nu s-ar gîndi să se răzbune pe mine.

Am sfătuit-o să-l prețuiască ceva mai mult pentru dragostea ce-i poartă.

— Păi așa și fac, îmi răspunse, dar n-ar trebui să se smiorcăie pentru toate fleacurile. E copilăros. În loc să izbucnească în lacrimi după ce i-am spus că în clipa de față Heathcliff e demn de stima oricui și ar fi o cinste și pentru cel mai nobil om din ținut să fie prieten cu el, ar fi trebuit să fie de părerea mea și să se bucure, barem din simpatie pentru mine. Trebuie să se deprindă cu el, și poate că-l va și iubi. Iar dacă ne gîndim la motivele pe care le-ar avea Heathcliff să fie supărat pe Edgar, trebuie să recunosc că s-a purtat admirabil !

— Ce părere ai despre vizita lui la Wuthering Heights ? am întrebat-o. După cîte mi se pare, s-a schimbat în toate privințele. A devenit un bun creștin : întinde mîna dreaptă în semn de prietenie tuturor dușmanilor săi.

— Mie mi-a dat o explicație, răspunse ea. Căci sînt tot atît de mirată ca și dumneata. Mi-a spus că s-a dus acolo pentru a culege de la tine unele informații în ceea ce mă privește, crezînd că locuiești tot acolo. Jaseph l-a înștiințat atunci pe Hindley, care a ieșit afară și a început să-l întrebe ce-a făcut și cum a trăit, iar în cele

din urmă l-a poftit în casă. Acolo a găsit cîţiva inşi care jucau cărţi ; Heathcliff s-a aşezat la joc cu ei. A cîştigat ceva bani de la fratele meu, care, văzîndu-l înstărit, l-a poftit să revină seara. Heathcliff a consimţit. Hindley e prea nepăsător ca să-şi aleagă cu băgare de seamă prietenii ; nu-şi bate capul să se gîndească dacă e îndreptăţit sau nu să aibă încredere într-un om pe care l-a jignit atît de profund. Dar Heathcliff susţine că motivul principal pentru care vrea să reia relaţiile cu omul care l-a prigonit odinioară e dorinţa lui de a locui aproape de Grange, ca să poată veni pe jos pînă aici ; şi apoi zice că e legat de casa în care am crescut împreună. Iar eu, la rîndul meu, sper că aşa voi avea prilejul să-l văd mai des decît dacă ar locui la Gimmerton. Are de gînd să plătească bine dacă i se va îngădui să stea la Heights ; şi, fără îndoială, lăcomia fratelui meu îl va face să accepte propunerea lui Heathcliff. Întotdeauna a fost lacom de bani, cu toate că ce strînge cu o mînă risipeşte cu cealaltă.

— Straşnic loc pentru un om necăsătorit ! am spus eu. Nu te temi de consecinţe, doamnă Linton ?

— Nu în ceea ce-l priveşte pe prietenul meu, a răspuns ea. E zdravăn la cap, şi asta îl va feri de primejdie. Mă tem puţin pentru Hindley, dar din punct de vedere moral nu poate ajunge mai rău decît este, iar în privinţa brutalităţilor, îl voi feri eu. Întîmplarea din seara asta m-a împăcat cu Dumnezeu şi cu oamenii ! Eram revoltată pînă la furie împotriva providenţei. Oh, am îndurat multă, multă şi amarnică suferinţă, Nelly ! Dacă Edgar ar şti cît de grea mi-a fost suferinţa, i-ar fi ruşine să-mi întunece bucuria enervîndu-se fără rost. Şi numai bunătatea mea faţă de el m-a făcut să-mi ascund durerea. Dacă i-aş fi povestit ce chinuri am îndurat, ar fi dorit alinarea lor cu aceeaşi ardoare ca şi mine. Dar acum a trecut, şi n-am de gînd să mă răzbun pentru prostia lui ; de azi încolo sînt gata să suport orice ! Dacă cea mai josnică fiinţă din lume mi-ar trage o palmă peste obraz, nu numai că i l-aş întoarce şi pe celălalt, dar i-aş cere şi iertare pentru c-am provocat-o. Şi, drept dovadă, mă duc chiar acum să mă împac cu Edgar. Noapte bună ! Sînt un înger !

Adînc convinsă de ceea ce spusese şi mulţumită de sine a plecat. Iar succesul obţinut după împlinirea hotărîrii luate se văzu a doua zi : domnul Linton nu numai că nu mai era posomorît (cu toate că dispoziţia lui părea încă

dominată de vioiciunea exuberantă a doamnei Catherine), dar nu ridică nici o obiecție cînd soția lui propuse să meargă după-masă la Wuthering Heights cu Isabella. Pentru asta Catherine l-a răsplătit cu atîta gingășie și dragoste, încît casa noastră a fost, mai multe zile de-a rîndul, un paradis. Atît stăpînul cît și servitorii s-au bucurat de atmosfera asta mereu însorită.

La început, Heathcliff — în viitor îl voi numi *domnul* Heathcliff — a căutat să beneficieze cu prudență de libertatea de a veni la Thrushcross Grange ; voia parcă să-și dea seama în ce măsură e dispus proprietarul să-l admită. Catherine, de asemenea, socoti că e mai cuminte să-și stăpînească manifestările de bucurie cînd îl primea, așa că, încetul cu încetul, domnul Heathcliff își cîștigă dreptul de a fi așteptat la noi. Își păstrase mult din reticența care-l caracterizase încă din copilărie, și asta l-a ajutat să-și domine orice manifestare prea fățișă a sentimentelor. Neliniștea stăpînului meu se potoli, iar întîmplările ce urmară i-au abătut gîndurile — pentru un timp oarecare — pe alt făgaș.

Noul lui motiv de tulburare izvorî dintr-o nenorocire neașteptată : Isabella Linton simți o bruscă și irezistibilă atracție față de oaspetele tolerat de el. În vremea aceea Isabella era o domnișoară de optsprezece ani, încîntătoare, copilăroasă în purtări, dar cu o minte ageră, cu sentimente vii și un temperament aprins, mai ales cînd se enerva. Fratele ei, care-i purta o iubire plină de gingășie, fu îngrozit de această alegere uluitoare. Lăsînd la o parte faptul că o căsătorie cu un om fără nume era degradantă și că, el neavînd moștenitor bărbat, averea lui va trece în mîna unui om ca acesta, Linton avea destulă minte pentru a înțelege firea lui Heathcliff ; știa că, deși aspectul exterior i se schimbase, caracterul îi rămăsese neschimbat și nici nu se va putea schimba. Și îi era groază de acest caracter. Era revoltat și înspăimîntat la gîndul că Isabella ar putea fi încredințată oblăduirii unui asemenea om. Ostilitatea lui ar fi fost și mai mare dacă ar fi știut că dragostea ei se născuse fără a fi fost provocată de Heathcliff, care nu răspundea acestui sentiment. În clipa cînd Linton își dădu seama despre ce era vorba, crezu că e rezultatul unui plan bine chibzuit de Heathcliff.

De cîtăva vreme observaserăm cu toții că domnișoara Linton se frămîntă și suspină. Devenise supărăcioasă și

plictisitoare, sîcîind-o şi enervînd-o neîncetat pe Catherine, care şi aşa avea o răbdare foarte limitată. Într-o oarecare măsură o scuzam cu toţii, crezînd-o bolnavă, căci slăbea şi se usca văzînd cu ochii. Dar într-o zi, cînd era în toane foarte rele, a refuzat dejunul, s-a plîns că servitoarele nu făceau ce le spune ea, că stăpîna nu-i dădea nici un drept în casă, că lui Edgar nu-i păsa de ea, că a răcit pentru că uşile au fost lăsate înadins deschise, că noi înadins lăsam să se stingă focul din salon ca să-i facem în necaz, şi sute de alte asemenea învinuiri neîntemeiate. Atunci doamna Linton a stăruit cu încăpăţînare să se bage în pat, ameninţînd-o că trimite după doctor. Cînd a auzit pomenindu-se numele lui Kenneth, a început să spună imediat că era perfect sănătoasă şi numai asprimea doamnei Catherine o nenorocise.

— Cum poţi spune că sînt aspră, răzgîiată afurisită ce eşti ! ? strigă stăpîna uluită de această afirmaţie prostească. Cred că ţi-ai pierdut minţile ! Cînd am fost aspră ? Spune !

— Ieri, răspunse Isabella plîngînd cu hohote. Ieri şi acum.

— Ieri ? întrebă cumnata ei. Cînd ?

— Cînd ne plimbam pe dealuri. Mi-ai spus să hoinăresc pe unde vreau, pe cînd tu mergeai liniştită cu domnul Heathcliff ! !

— Şi, după părerea ta, asta-i asprime ? zise Catherine rîzînd. N-am vrut să spun că prezenţa ta ne stinghereа. Nu ne deranjai dacă veneai cu noi, am crezut doar că povestea lui Heathcliff nu are nimic distractiv pentru tine.

— Ba nu, zise plîngînd tînăra domnişoară, voiai să plec pentru că ştiai cît îmi place să stau cu voi !

— E în toate minţile ? întrebă doamna Linton uitîndu-se la mine. Am să-ţi repet cuvînt cu cuvînt întreaga noastră convorbire, Isabella, şi te rog să-mi spui ce te putea interesa în ea.

— Nu mă interesa convorbirea, răspunse ea, voiam să fiu împreună cu...

— Aşa ! zise Catherine, observînd că fata ezită să-şi sfîrşească vorba.

— Cu el ! Şi nu vreau să fiu mereu dată la o parte, continuă ea înflăcărîndu-se. Eşti ca un cîine în faţa mîn-

cării, Cathy, şi ai vrea ca nimeni să nu fie iubit în afară de tine !

— Eşti o maimuţică obraznică ! exclamă doamna Linton mirată. Doar nu vrei să cred asemenea prostie ! E cu putinţă ca tu să rîvneşti la admiraţia lui Heathcliff... ca să-l consideri o persoană plăcută ? Sper că am înţeles greşit, nu-i aşa, Isabella ?

— Nu, n-ai înţeles greşit, răspunse fata, scoasă din minţi. Îl iubesc mai mult decît l-ai iubit tu vreodată pe Edgar. Şi m-ar iubi şi el dacă l-ai lăsa tu !

— Atunci să ştii că pentru nimic în lume n-aş vrea să fiu în locul tău ! spuse Catherine apăsat. Şi părea că vorbeşte sincer. Nelly, ajută-mă s-o conving că-i nebună. Spune-i tu cine-i Heathcliff : o făptură părăsită, fără fineţe, fără cultură ; ciulin sălbatic crescut printre stînci A te sfătui să-i dăruieşti inima ta, ar fi mai grav decît dacă aş da drumul în plină iarnă unui pui de canar în parc. Numai faptul deplorabil că nu-i cunoşti firea, şi nimic altceva, a făcut, fetiţo, să-ţi treacă prin minte un vis ca ăsta. Te rog să nu-ţi închipui că în dosul acestui fizic aspru se ascund adîncuri de bunăvoinţă şi afecţiune ! Nu e un diamant brut... sau o stridie ce ascunde o perlă ; ci un om crud. nemilos, cu o fire de lup. Eu nu-i spun niciodată : „Lasă-l în pace pe omul acela deşi ţi-e duşman, pentru c-ar fi neomenos sau crud să-i faci vreun rău". Ci îi spun : „Lasă-l în pace, pentru c-am să fiu foarte supărată dacă-i faci vreun rău". Şi pe tine, Isabella, te-ar zdrobi ca pe-un ou de vrabie dacă te-ar socoti o povară supărătoare. Ştiu că nu poate iubi pe nimeni din neamul Linton, şi totuşi îl cred capabil să se căsătorească îndată cu averea şi perspectivele tale materiale ! Zgîrcenia pare să devină păcatul lui de căpetenie. Iată felul în care ţi-l descriu eu, şi doar sînt prietena lui, atît de prietenă încît, dacă ar fi avut cu adevărat de gînd să te cucerească, probabil c-aş fi tăcut din gură şi te-aş fi lăsat să-i cazi în cursă.

Domnişoara Linton îşi privi cumnata cu indignare.

— Ruşine să-ţi fie ! Ruşine să-ţi fie ! repetă ea furioasă, eşti mai rea decît douăzeci de duşmani, prietenă veninoasă !

— Oh ! Va să zică nu mă crezi ? zise Catherine. Crezi că vorbesc din egoism şi răutate ?

— Da, sînt sigură, răspunse Isabella ; şi făptura ta mă-nfioară !

— Bine ! strigă cealaltă. Încearcă pe pielea ta, dacă aşa te taie capul. Eu mi-am făcut datoria şi mă dau bătută în faţa obrăzniciei tale !

Cînd doamna Linton părăsi încăperea, Isabella zise, plîngînd în hohote :

— Şi eu trebuie să sufăr din pricina egoismului ei ! Totul, totul este împotriva mea, şi acum mi-a zdrobit ultima nădejde. Dar a spus minciuni, nu-i aşa ? Domnul Heathcliff nu e un diavol, are un suflet cinstit şi drept, căci altfel de ce şi-ar fi adus aminte de ea ?

— Luaţi-vă gîndul de la el, domnişoară, îi spusei. E piază-rea, nu-i bărbat pentru dumneavoastră. Doamna Linton a vorbit cu duritate, şi totuşi n-o pot contrazice. Îi cunoaşte mai bine inima decît mine sau decît oricine altul, şi niciodată n-o să-l descrie mai rău decît este în realitate. Oamenii cinstiţi nu-şi ascund faptele. Dar el cum a trăit ? Cum s-a îmbogăţit ? De ce stă la Wuthering Heights în casa unui om pe care-l urăşte ? Lumea zice că, de cînd s-a întors, domnul Earnshaw e din ce în ce mai rău. Pierde nopţile una după alta. Hindley nu face decît să joace cărţi şi să bea. Nemaiavînd bani, şi-a ipotecat pămîntul. Chiar săptămîna trecută am aflat astea, mi-a spus Joseph, pe care l-am întîlnit la Gimmerton : „Nelly, a zis, să ştii că acuşi o să vie judecătoru' să facă o cercetare pe la ai noştri. Unu' din ei era cît pe-aci să se aleagă cu degetele tăiate. Stăpînu', îl ştii doar, e copt să se ducă la juraţi. Nu i-e frică de judecători, nici de Pavel, nici de Petru, nici de Ioan, nici de Matei, nu zău, de nici unu' nu i-e frică ! Ba chiar i-ar plăcea... Doreşte să dea cu obrazu' lui gros de ei ! Şi băiatu' tău iubit, frumosu' Heathcliff, să ştii că-i nemaipomenit ! Ştie să rînjească, zău, ca nimeni altu' cînd aude vreo glumă diavolească. Oare cînd vine la Grange nu vă povesteşte niciodată nimic despre isprăvile lui de pe la noi ? Iacă, să-ţi spui cum merge treaba : sculatrea, cînd apune soarele : zaruri, coniac, obloane închise şi lumînări aprinse pîn-a doua zi la amiaz. Apoi nebunu' se duce blestemînd şi urlînd în camera lui, de orice om cumsecade şi-ar astupa urechile de ruşine numai să nu le-audă ; şi băiatu' îşi numără bănuţii şi se ghiftuieşte şi doarme şi pleacă să stea la taclale cu nevasta vecinului. I-o fi spunînd cucoanei Catherine cum aurul tatălui ei

se scurge în buzunarele lui şi cum fiul tatălui ei se rostogoleşte iute pe calea largă a pierzaniei, pe cînd el fuge înainte să-i deschidă barierele ?“ Să ştiţi, domnişoară Linton, Joseph e un nemernic bătrîn, dar nu-i mincinos ; şi dacă cele ce mi-a spus despre purtarea lui Heathcliff sînt adevărate, cred că nici nu vă va trece prin gînd să doriţi un asemenea soţ. Nu-i aşa ?

— Te-ai învoit cu ceilalţi, Ellen ! mi-a răspuns. N-am să-ţi ascult bîrfelile. Cîtă răutate trebuie să zacă în dumneata dacă vrei să mă convingi că nu există fericire pe lume !

Nu ştiu ce s-ar fi întîmplat dacă o lăsam în pace : poate c-ar fi renunţat la nebunia ei, sau poate c-ar fi stăruit mai departe în ea ; dar nu i-a rămas prea mult timp să se gîndească : în ziua următoare a avut loc un sfat la judecătoria din oraşul vecin ; stăpînul meu a fost obligat să se ducă acolo, iar domnul Heathcliff, ştiind că nu-i acasă, a venit mai devreme decit de obicei. Catherine şi Isabella şedeau în bibliotecă, duşmănoase dar tăcute. Isabella era cam speriată de indiscreţia ei din ajun şi de faptul că într-o criză de furie îşi dezvăluise cele mai tainice sentimente. Iar Catherine, după o matură chibzuinţă, se supărase cu adevărat pe cumnata ei ; şi chiar dacă mai rîdea de obrăznicia Isabellei, nu era dispusă ca şi cealaltă să ia în glumă această poveste. Cînd l-a văzut pe Heathcliff trecînd prin faţa ferestrei, începu să rîdă. Eu măturam căminul şi am observat un zîmbet răutăcios pe buzele ei. Isabella, absorbită de gînduri sau de cartea pe care o ţinea în mînă, rămase locului ; iar cînd s-a deschis uşa, era prea tîrziu ca să mai poată fugi, lucru pe care l-ar fi făcut cu mare plăcere dacă i-ar fi fost cu putinţă.

— Intră ! Ai picat tocmai bine ! exclamă stăpîna pe un ton vioi, trăgînd un fotoliu lîngă cămin. Ai în faţa ta două fiinţe care au mare nevoie de a treia pentru a topi gheaţa dintre ele ; şi tu eşti cel pe care l-am fi ales amîndouă. Heathcliff, sînt mîndră că-ţi pot arăta, în sfîrşit, pe cineva care te iubeşte mai mult decît mine. Sper că te simţi măgulit. Nu, nu-i Nelly, nu te uita la ea ! Sărmana, biata mea cumnăţică are inima frîntă de admiraţie pentru frumuseţea ta fizică şi morală Nu depinde decît de tine ca să devii fratele lui Edgar. Nu, nu, Isabella, n-ai să pleci de-aici, continuă ea, oprind cu

un aer de falsă veselie pe fata care, peste măsură de ruşinată şi indignată, se ridicase în picioare. Ne-am certat ca pisicile din pricina ta, Heathcliff ; şi am fost învinsă de protestele ei pline de încredere şi de admiraţie pentru tine. Şi, mai mult decît atîta, am aflat că, dacă aş avea bunul-simţ de a mă da la o parte, rivala mea, precum doreşte să fie, ar arunca în inima ta o săgeată, iar asta te-ar lega pentru totdeauna de ea şi ar azvîrli chipul meu într-o veşnică uitare.

— Catherine ! zise Isabella căutînd să fie cît mai demnă ; apoi renunţă, plină de dispreţ, de-a mai lupta ca să scape din mîinile doamnei Catherine. Ţi-aş fi recunoscătoare dacă ai respecta adevărul şi nu m-ai bîrfi nici măcar în glumă. Domnule Heathcliff, fii atît de bun şi roag-o pe prietena dumitale să-mi dea drumul. Ea uită că noi doi nu sîntem prieteni şi că ceea ce o distrează pe ea mie-mi este peste măsură de neplăcut.

Deoarece musafirul nu răspunse nimic, ci luă loc, părînd cu desăvîrşire indiferent faţă de sentimentele pe care le inspirase Isabellei, aceasta se întoarse către cruda Catherine, rugînd-o stăruitor să-i redea libertatea.

— Nici nu mă gîndesc ! strigă doamna Linton drept răspuns. Căci nu vreau să-mi mai spui că sînt ca un cîine în faţa mîncării. Acum *trebuie* să rămîi aici ! Heathcliff, cum de nu-ţi arăţi bucuria auzind veştile plăcute pe care ţi le-am dat ? Isabella jură că dragostea lui Edgar pentru mine e nimica toată faţă de cea pe care o nutreşte ea pentru tine. Cam în felul ăsta a vorbit, sînt sigură, nu-i aşa, Ellen ? Şi n-a mîncat nimic de alaltăieri — de-atunci de cînd ne-am plimbat împreună — de tristeţe şi furie că i-am spus să plece de lîngă tine, închipuindu-mi că societatea ta nu-i face plăcere.

— Sînt sigur c-o calomniezi, zise Heathcliff, întorcîndu-şi fotoliu aşa încît să poată sta în faţa lor. Acum, în orice caz, doreşte să scape de prezenţa mea.

Şi-şi holbă ochii la biata Isabella, aşa cum ar face cineva văzînd un animal ciudat şi respingător — vreun miriapod de prin Indii — pe care l-ar cerceta în ciuda aversiunii ce i-o provoacă. Biata Isabella nu putu îndura aceste priviri : faţa îi era cînd albă ca varul, cînd roşie, şi, în timp ce lacrimile i se strîngeau ca mărgelele în gene, îşi adună toată forţa degetelor ei subţiri pentru a scăpa din mîinile doamnei Catherine, care o ţinea strîns. Dar,

văzînd că de îndată ce reușește să-i desfacă un deget de pe braț se și încleștează altul alături, și dîndu-și seama că nu le putea desface pe toate deodată, începu să se folosească de unghii, care erau destul de ascuțite pentru a împodobi mîinile tiranei cu nenumărate umflături roșii.

— Ce tigroaică ! exclamă doamna Linton dîndu-i drumul ; apoi începu să-și scuture, îndurerată, mîna. Pleacă de-aici, pentru numele lui Dumnezeu, și acunde-ți fața de vulpoaică ! Ce proastă ești că-ți dezvălui ghearele în fața *lui*. Nu te gîndești la concluziile pe care le va trage ? Uită-te, Heathcliff ! Astea sînt uneltele cu care va lucra... păzește-ți ochii !

— Dacă m-ar amenința vreodată, i le-aș smulge răspunse el cu brutalitate, în timp ce Isabella închidea ușa în urma ei. Dar ce-ți veni, Cathy, să necăjești chiar atît ființa asta ? N-ai vorbit serios, nu-i așa ?

— Ba da, cît se poate de serios, răspunse ea. De cîteva săptămîni moare de dragul tău. Chiar azi-dimineață a avut o criză de nebunie din pricina ta și m-a copleșit cu insulte numai pentru că i-am vorbit deschis despre toate defectele tale, și asta doar spre a-i mai potoli adorația. Dar să nu mai vorbim de asta. Am vrut s-o pedepsesc pentru obrăznicie, atîta tot. Țin prea mult la Izabella, scumpul meu Heathcliff, ca să-ți îngădui să pui mîna pe ea și s-o devorezi.

— Iar mie îmi place mult prea puțin ca să încerc asemenea ispravă, zise el ; n-am gusturi de vampir. Ai auzi lucruri ciudate dacă mi-ar fi dat să trăiesc cu ființa asta nesărată, cu fața ca de ceară. Unul dintre cele mai nevinovate jocuri ar fi să-i pictez pe pielea aia albă culorile curcubeului și să-i colorez ochii albaștri în fiecare zi, sau din două în două zile, în negru : seamănă îngrozitor cu ai lui Linton.

— Înșelătători ! observă Catherine. Au ochi de porumbel... sau de înger !

— E moștenitoarea fratelui ei, nu-i așa ? întrebă Heathcliff după o scurtă tăcere.

— Mi-ar părea rău să cred una ca asta, răspunse Catherine. Cu ajutorul cerului, Isabella va avea o jumătate de duzină de nepoți care să-i răpească acest drept. Deocamdată nu te gîndi la asta ; văd că ești prea pornit

să rîvnești la bunurile vecinului tău. Nu uita încă că bunurile acestui vecin sînt ale mele.

— Dac-ar fi ale mele n-ar fi mai puțin ale tale, zise Heathcliff. Căci, cu toate că Isabella Linton e prostuță, nu putem spune că-i nebună, așa încît după cum dorești și tu, să nu mai vorbim despre asta.

De fapt, n-au mai vorbit despre povestea aceea și poate că doamna Catherine nu s-a mai gîndit la ea, dar celălalt sînt convinsă că și-a reamintit-o adeseori în acea seară. L-am văzut zîmbind în sinea lui, rînjind mai degrabă de unul singur... și căzînd pe gînduri ori de cîte ori doamna Linton ieșea din odaie.

M-am hotărît să-i urmăresc mișcările. Inima mea era nestrămutată alături de stăpîn și mult mai puțin de partea doamnei Catherine. După părerea mea așa era drept, căci el era bun, încrezător și cinstit, pe cînd ea... deși n-aș putea spune că era contrariul lui, mi se părea atît de îngăduitoare cu propria-i ființă, încît nu prea aveam încredere în principiile și încă mai puțină înțelegere pentru sentimentele ei. Doream să se întîmple ceva, așa ca atît cei de la Wuthering Heights cît și cei de la Thrushcross Grange să scape de domnul Heathcliff, iar noi să trăim iarăși cum trăiam înainte de venirea acestuia. Vizitele lui erau un continuu coșmar pentru mine, și mi se părea că și pentru stăpînul meu. Prezența lui la Wuthering mă apăsa peste măsură. Mi se părea că Dumnezeu părăsise oaia rătăcită, pe drumurile ei păcătoase, iar între ea și turmă urla o fiară primejdioasă, care aștepta momentul să se repeadă asupră-i și s-o nimicească.

CAPITOLUL 11

UNEORI, CÎND ȘEDEAM SINGURĂ și mă gîndeam la aceste lucruri, brusc mă cuprindea o spaimă : mă ridicam, îmi puneam boneta, gata să mă duc la Wuthering Heights să văd ce mai e pe-acolo. Conștiința îmi spunea că e de datoria mea să-i atrag atenția lui Heathcliff asupra felului în care vorbește lumea despre purtările lui ; dar imediat după aceea,

aducîndu-mi aminte de deprinderile lui rele, adînc înrădăcinate, şi dîndu-mi seama că nici nu pot spera măcar să-l întorc pe calea cea bună, mă răzgîndeam ; aşa că n-am pus piciorul în casa aceea blestemată, de teamă că nu mă va asculta nimeni.

Odată, abătîndu-mă de pe drumul ce ducea la Gimmerton, am intrat pe portiţa cea veche. Era cam în epoca la care am ajuns cu povestea mea : o după-amiază senină şi îngheţată, pămîntul pleşuv, iar drumul tare şi uscat. Ajunsesem la o piatră de hotar unde şoseaua se desparte în două, drumul din stînga pornind spre dealuri ; era un bloc de piatră grunţuroasă. Pe partea dinspre miazănoapte erau săpate literele W. H., pe cea dinspre răsărit G., şi pe cea dinspre miazăzi T. G.. Ea arăta drumul spre Grange, Heights şi sat. Soarele strălucea aurind vîrful pietrei cenuşii, aducîndu-mi aminte de vară ; şi nu vă pot spune din ce pricină, dar un val de simţăminte, aidoma celor din copilărie, îmi năpădi inima. Cu douăzeci de ani în urmă acesta era locul preferat de Hindley şi de mine. Am privit îndelung piatra măcinată de vreme şi, aplecîndu-mă, am observat aproape de baza ei o gaură plină cu scoici şi pietricele pe care, împreună cu alte lucruri pieritoare, le adunasem pe vremuri cu-atîta bucurie. Şi parcă îmi apăru aievea şi fostul meu tovarăş de joacă aşezat pe iarba veştejită. Capul său negru şi pătrat, aplecat înainte, şi mînuţa lui făcînd o gaură în pămînt cu o bucată de ardezie...

— Sărmanul Hindley ! am exclamat fără să vreau şi-am tresărit ; o clipă am avut impresia că faţa copilului se ridică şi priveşte drept în ochii mei. Dispăru îndată, dar am simţit dorinţa de neînvins de a mă duce la Wuthering Heights. Superstiţia mă împingea să ascult de acest imbold. „Dar dacă a murit ? mi-am zis. Ori dacă va muri în curînd ?“ Mi s-a părut că vedenia mea prezicea moarte. Cu cît mă apropiam, cu-atît eram mai tulburată ; şi cînd am dat cu ochii de casă, tremuram toată, ca varga. Cel pe care-l văzusem stînd jos mersese parcă înaintea mea şi-l vedeam acuma în dosul gardului, uitîndu-se la mine. Aşa am crezut eu în primul moment, văzînd un băiat cu părul ondulat ca al unei zîne, cu ochii căprui, cu obrajii rumeni lipiţi de zăbrele. După ce m-am mai gîndit puţin, mi-am zis că trebuie să fie Hareton, Hareton

al meu, care nu se schimbase prea mult de cînd îl părăsisem, adică de zece luni.

— Dumnezeu să te binecuvînteze, scumpule! am strigat, uitînd într-o clipă toate temerile prosteşti. Hareton, eu sînt Nelly! Nelly, dădaca ta.

Copilul s-a tras cu un pas înapoi şi-a ridicat de jos o piatră mare.

— Am venit la tatăl tău, Hareton, am adăugat, ghicind din gestul copilului că Nelly, dacă mai trăia în amintirea lui, nu semăna cu mine.

Hareton ridică proiectilul, gata să-l arunce. Am început atunci să vorbesc cu el, încercînd să-l potolesc, dar n-am izbutit să-i opresc mîna. Piatra mi-a atins boneta, şi-apoi de pe buzele micului meu prieten ţîşni puţin cam bîlbîit, un val de înjurături, pe care nu ştiu dacă le înţelegea ori ba, dar ştiu că le rostea cu intonaţia potrivită, ceea ce îi preschimba trăsăturile de copil într-o faţă impresionantă prin răutatea ei. Vă asigur, domnule, că această purtare nu m-a supărat atît cît m-a întristat. Gata să plîng, am scos o portocală din buzunar şi i-am dat-o, ca să-l îmbunez. A şovăit, după aceea mi-a smuls-o din mînă: credea că i-o arăt ca să-i aţîţ pofta şi apoi să-l dezamăgesc. I-am arătat încă una, dar am ţinut-o aşa ca să n-o poată ajunge.

— Cine te-a învăţat vorbele alea frumoase, băiete? l-am întrebat. Pastorul?

— Dracu' să-l ia pe pastor... şi pe tine! Dă-mi-o şi pe aia! a răspuns.

— Spune de la cine-ai învăţat, şi ţi-o dau, am zis. Cine-i învăţătorul tău?

— Dracu' ăla de tăticu, i-a fost răspunsul.

— Şi ce-nveţi tu de la tăticu? am continuat.

Sări în sus să ia portocala; eu am ridicat-o însă şi mai mult.

— Ce te-nvaţă? l-am întrebat.

— Nimic; numai să mă feresc din calea lui. Tăticu nu mă poate suferi, pentru că-l înjur.

— Aha! Şi diavolul te învaţă să-l înjuri pe tăticu? am remarcat eu.

— Oh, nu, zise el cu glas tărăgănat.

— Atunci cine?

— Heathcliff.

L-am întrebat dacă-l iubeşte pe domnul Heathcliff.

— Da ! mi-a răspuns.

Dorind să aflu motivele pentru care-l iubește, n-am putut deslușì decît următoarele :

— Nu știu ; dar el îi plătește lui tăticu pentru ce-mi face el mie... îl înjură pe tăticu pentru că și el mă înjură pe mine. Zice că pot face tot ce poftesc.

— Așadar pastorul nu te învață să citești și să scrii ? am continuat eu.

— Nu, mi-a spus că dacă pastorul pășește pragul casei noastre... are să-și înghită măselele. Asta i-a făgăduit-o Heathcliff !

I-am pus portocala în mînă și l-am rugat să-i spună tatălui său că o femeie, pe care o cheamă Nelly Dean, vrea să stea de vorbă cu el și așteaptă la poarta grădinii. Copilul urcă dealul, intră în casă, dar, în locul lui Hindley, în ușă apăru Heathcliff. Cînd l-am văzut, m-am întors pe loc și am luat-o la fugă cît am putut de iute ; nu m-am oprit decît atunci cînd am ajuns la piatra de hotar. Eram atît de înspăimîntată, de parcă trezisem un duh rău. Întîmplarea asta n-are nici o legătură cu povestea domnișoarei Isabella ; numai că m-a hotărît să fiu cu ochii în patru și să fac tot ce-mi stătea în putință pentru a împiedica statornicirea unei asemenea înrîuriri rele și la Grange, chiar dacă ar fi trebuit să stric bucuria doamnei Linton sau să provoc o furtună în casă.

Cînd Heathcliff veni din nou, tînăra mea domnișoară era, din întîmplare, în curte ; dădea de mîncare porumbeilor. De trei zile nu schimbase nici un cuvînt cu cumnata ei, dar în același timp încetase și cu văicărelile, ceea ce pentru noi fusese o mare ușurare. Eu știam prea bine că Heathcliff n-avea obiceiul să-și piardă vremea nici măcar pentru a spune o vorbă de politețe domnișoarei Linton ; de data asta însă, cînd dădu cu ochii de ea, primul lucru pe care-l făcu fu să cerceteze cu de-amănuntul fațada casei. Eu eram la fereastra bucătăriei, dar m-am dat la o parte, să nu mă vadă. Apoi trecu prin curte, se duse la Isabella și-i spuse cîteva cuvinte. Fata păru încurcată și dădu să plece, dar Heathcliff îi puse mîna pe braț și o opri. Ea își întoarse fața. Îmi păru că-i pusese o întrebare la care ea nu voia să-i răspundă. Apoi Heathcliff mai aruncă

o privire către casă şi, crezînd că nu-l vede nimeni, nemernicul avu nerușinarea s-o sărute.

— Iudă ! Trădătorule ! strigai- eu. Eşti un ipocrit ! Un mişel !

— Cine-i, Nelly ? răsună glasul doamnei Catherine, care se apropiase de mine.

Eram prea preocupată cu urmărirea celor doi din curte, aşa că nu-i observasem venirea.

— Nemernicul dumitale de prieten ! Îi răspunsei înflăcărată. Puşlamaua vicleană de-acolo ! Ah ! Ne-a zărit... vine-n casă ! Mă întreb ce fel de scuză va putea găsi ca să explice de ce-i face curte domnişoarei, după ce ţi-a spus c-o urăşte.

Doamna Linton o văzu pe Isabella smucindu-se din braţele lui şi fugind în grădină. După un minut Heathcliff deschise uşa. Eu nu m-am putut opri să-mi arăt indignarea ; dar Catherine, furioasă, mi-a poruncit să tac, ameninţîndu-mă că mă dă afară din bucătărie dacă mai cutez să vorbesc pe tonul acela obraznic.

— Cine te-ar auzi ar putea crede că tu eşti stăpînă-n casa asta ! strigă ea. Ar trebui să te pună cineva la locul tău. Heathcliff, ce-ţi veni să provoci scandalul ăsta ? Ţi-am spus s-o laşi în pace pe Isabella. Te rog să-i dai pace, dacă nu te-ai săturat cumva să mai vii pe-aici şi dacă nu vrei ca domnul Linton să-ţi trîntească uşa-n nas !

— Dumnezeu să-l păzească de-o asemenea încercare, răspunse nemernicul cel cu chip întunecat. (În clipa aceea îl uram de moarte.) Dumnezeu să-i dea blîndeţe şi răbdare ! continuă el. Pe zi ce trece îmi vine tot mai mult să-l trimit în ceruri !

— Taci ! zise Catherine închizînd uşa. Nu mă supăra. Pentru ce n-ai ţinut seama de rugămintea mea ? Ori ţi-a ieşit ea în cale şi te-a provocat ?

— Ce importanţă are asta pentru tine ? mîrîi el. Am dreptul s-o sărut dacă-i place, iar tu n-ai dreptul să te împotriveşti. Eu nu sînt bărbatul *tău,* şi *tu* n-ai de ce fi geloasă pe mine !

— Nu sînt geloasă *pe tine,* răspunse stăpîna. Sînt geloasă *pentru tine.* Descreţeşte-ţi fruntea, nu te încrunta aşa la mine ! Dacă-ţi place Isabella, te vei căsători cu ea. Dar îţi place ? Spune drept, Heathcliff ! Aha, nu vrei să răspunzi. Sînt sigură că nu-ţi place !

— Şi credeţi că domnul Linton şi-ar da consimţămîntul ca sora lui să se mărite cu omul acesta ? întrebai eu.

— Da, domnul Linton va consimţi, răspunse doamna mea pe un ton hotărît.

— Nu trebuie să se ostenească, zise Heathcliff. Pot s-o fac şi fără învoirea lui. Iar în ceea ce te priveşte pe tine, Catherine, trebuie să-ţi spun cîteva cuvinte, acum, că veni vorba. Doresc să ştii că te-ai purtat infernal cu mine, da, infernal. Auzi ? Şi dacă te legeni în iluzia că eu n-am observat, eşti o proastă. Şi dacă crezi că eu pot fi mîngîiat cu vorbe dulci, eşti o idioată. Şi dacă-ţi închipui că eu rabd totul fără să mă răzbun, apoi nu va trece mult şi-am să te conving de contrariul. Pînă una-alta, îţi mulţumesc că mi-ai dezvăluit secretul cumnatei tale. Îţi jur c-am să profit cît mai mult de el. Şi vezi de nu-mi sta în cale.

— Iată un nou aspect al caracterului tău ! exclamă uluită doamna Linton. Deci eu am fost aceea care m-am purtat cu tine infernal... şi tu ai să te răzbuni ! Cum vrei să te răzbuni, brută nerecunoscătoare ? Cum m-am purtat eu infernal cu tine ?

— Nu mă voi răzbuna pe tine, răspunse Heathcliff, pe un ton parcă mai puţin vehement. Am un alt plan. Tiranul îşi zdrobeşte sclavii, dar ei nu se întorc împotriva lui ; zdrobesc pe cei mai mici decît ei. Poţi să mă chinuieşti pînă la moarte, dacă-ţi face plăcere, dar dă-mi te rog voie să mă distrez şi eu puţin în acelaşi mod, şi păzeşte-te cît poţi de-a mă insulta. După ce mi-ai dărîmat palatul, nu-mi ridica o colibă, oferindu-mi-o drept locuinţă şi admirîndu-ţi mărinimia. Dacă aş crede că doreşti cu-adevărat să mă însor cu Isabella, mi-aş tăia beregata !

— Aha, va să zică ţi-e necaz că nu sînt geloasă, nu-i aşa ? ! strigă Catherine. Ei bine, n-am să ţi-o mai recomand ca soţie ; ar fi să ofer satanei un suflet pierdut. Fericirea ta constă, ca şi a lui, în a provoca suferinţă. O dovedeşti. Edgar şi-a revenit din tristeţea care-l cuprinsese o dată cu sosirea ta, eu am început să-mi găsesc locul şi să mă liniştesc, iar tu, mînios că ne ştii în pace, ai hotărît să provoci scandal. Ceartă-te cu Edgar, dacă-ţi face plăcere, Heathcliff, seduce-o pe sora lui, dar să ştii c-ai găsit cea mai bună cale de a te răzbuna pe mine.

Convorbirea se sfîrşi. Doamna Linton se aşează în faţa focului tristă şi cu obrajii aprinşi. Enervarea care o cuprinsese nu mai putea fi domolită, nu o mai putea nici supune, nici stăpîni. Heathcliff stătea lîngă cămin, cu braţele încrucişate, frămîntat de gîndurile lui rele. Aşa i-am lăsat, căci m-am dus să-l caut pe stăpîn, care desigur se întreba ce-o fi făcînd Catherine, jos, atîta amar de vreme.

— Ellen, îmi zise el, cînd am intrat, n-ai văzut-o pe stăpîna dumitale ?

— Ba da, e în bucătărie, domnule, răspunsei. E scoasă din fire din pricina purtării lui Heathcliff şi, drept să vă spun, cred c-a sosit momentul să-i spuneţi să-şi vadă de drum. Nu-i bine să fie omul prea blînd, căci uite unde-am ajuns... Şi-i povestii cele petrecute în curte, apoi atît cît se cuvenea din discuţia ce urmase.

După părerea mea, nu-i făceam, povestind, un prea mare rău doamnei Linton, dacă nu şi l-ar fi făcut ea singură, după aceea, luînd apărarea musafirului. Lui Edgar Linton i-a fost greu să mă asculte pînă la sfîrşit. Din primele lui cuvinte mi-am dat seama că-şi învinuia soţia.

— E insuportabil ! exclamă Edgar. E degradant să fie prietenă cu el şi să mă silească şi pe mine să-l accept ! Ellen, cheamă, te rog, doi oameni. Catherine n-are să-şi mai piardă vremea discutînd cu derbedeul acela josnic... Destul am cedat capriciilor ei.

Coborî şi, după ce porunci celor doi servitori să aştepte pe coridor, se îndreptă, urmat de mine, spre bucătărie. Discuţia, plină de furie, reîncepuse. Cel puţin doamna Linton striga cu puteri reînnoite, iar Heathcliff se dusese la fereastră, unde stătea cu capul în pămînt şi părea cutremurat de dojenile ei violente. A dat mai întîi cu ochii de stăpîn şi i-a făcut iute Catherinei semn să tacă ; ea l-a ascultat şi, brusc, n-a mai scos nici o vorbă ; descoperise şi ea cauza gestului său.

— Ce înseamnă asta ? zise Linton, adresîndu-i-se ei ; ce idei ai tu despre modul cum trebuie să te porţi, dac-ai mai putut rămîne aici după tonul cu care ţi-a vorbit bădăranul ăsta ? Cred că nu te-a impresionat, pentru că aşa vorbeşte el, tu eşti obişnuită cu josnicia lui şi-ţi închipui poate că şi eu mă pot obişnui cu ea !

— Ai ascultat la uşă, Edgar ? întrebă stăpîna pe-un ton anume ales pentru a-şi provoca soţul, ton care exprima nepăsare şi totodată dispreţ pentru enervarea lui.

La cuvintele lui Edgar, Heathcliff îşi ridică privirea, iar la cuvintele Catherinei începu să rîdă batjocoritor. După cît mi se păru mie, voia parcă să atragă atenţia domnului Linton asupra lui. Izbuti, dar Edgar n-avea de gînd să-l distreze cu vreo explozie de furie.

— Pînă acum am fost îngăduitor faţă de dumneavoastră, domnule, zise el calm ; nu pentru că nu vă cunoşteam caracterul infam, ci pentru că-mi dădeam seama că sînteţi numai în parte răspunzător de el ; iar Catherine dorea să rămînă prietenă cu dumneavoastră, şi eu, destul de imprudent, am acceptat. Prezenţa dumneavoastră este o otravă morală care poate îmbolnăvi şi pe oamenii cei mai virtuoşi. De aceea, şi pentru a preveni unele consecinţe şi mai grave, vă înştiinţez că de azi înainte refuz să vă primesc în această casă, iar acum vă cer să plecaţi imediat. Peste trei minute veţi pleca chiar fără să vreţi, şi în mod ruşinos.

Heathcliff măsură cu o privire plină de batjocură făptura firavă a vorbitorului.

— Cathy, mieluşelul tău ameninţă ca un taur ! zise el. Îl pîndeşte primejdia să-şi spargă scăfîrlia cînd s-o atinge de pumnii mei. Pe Dumnezeul meu, domnule Linton, îmi pare nespus de rău că nu meritaţi să mă iau la trîntă cu dumneavoastră !

Stăpînul meu aruncă o privire către coridor şi-mi făcu semn să chem oamenii : n-avea de gînd să rişte o luptă singur. Îl ascultai ; dar doamna Linton, bănuind ceva, mă urmă ; şi cînd am încercat să chem oamenii, m-a tras înapoi, a trîntit uşa şi a încuiat-o.

— Frumoase mijloace ! zise ea, răspunzînd privirii mînioase şi mirate a bărbatului. Dacă n-ai curajul să-l ataci, cere-i iertare sau lasă-l să te bată. Aşa ai să te înveţi minte să nu te crezi mai viteaz decît eşti. Nu ! Mai bine înghit cheia înainte de-a pune tu mîna pe ea. Frumos mi-aţi răsplătit bunătatea pe care v-am arătat-o. După ce-am trecut atîta vreme cu vederea firea slabă a unuia şi răutatea celuilalt, capăt, drept mulţumire, două dovezi de nerecunoştinţă oarbă, prostească pînă la absurditate ! Edgar, te-am apărat pe tine şi pe ai tăi, dar acum

mi-ar plăcea ca Heathcliff să te omoare în bătăi pentru c-ai îndrăznit să gîndeşti urît despre mine !

Dar nu era nevoie de bătaie pentru ca stăpînul să fie ca şi bătut. Încercă să smulgă cheia din mîinile soţiei, dar Catherine, pentru a o pune la adăpost, o zvîrli în mijlocul flăcărilor din cămin ; după aceea, domnul Edgar fu cuprins de un tremur nervos, şi obrazul îi păli ca de moarte. Era peste puterile lui să-şi ascundă excesiva emoţie care-l cuprinsese. Frica şi umilinţa îl copleşiseră cu desăvîrşire. Se rezemă de speteaza unui scaun şi-şi acoperi faţa cu mîinile.

— Vai, ceruri ! Odinioară, după una ca asta, cîştigai titlul de cavaler ! exclamă doamna Linton. Sîntem învinşi! Sîntem învinşi ! Acum Heathcliff nu mai ridică nici un deget împotriva ta, după cum un rege nu şi-ar trimite oştile împotriva unei colonii de şoareci. Linişteşte-te ! Nu ţi se va întîmpla nimic ! Tu nu eşti nici măcar un mieluşel, eşti un iepuraş sugaci.

— Îţi doresc fericire cu acest laş, în vinele căruia curge lapte, Cathy ! zise prietenul ei. Te felicit pentru gustul tău. Iată omul pe care mi l-ai preferat mie ! Nu voiam să-l lovesc cu pumnul, i-aş fi tras un picior, asta mi-ar fi dat o mare satisfacţie. Ce face, plînge, ori a leşinat de frică ?

Şi Heathcliff se apropie şi dădu brînci scaunului pe care şedea Linton. Făcea mai bine dacă rămînea la distanţă. Stăpînul meu sări imediat în picioare şi-i trase în piept o lovitură care-ar fi dat gata un om mai slăbuţ.

Lui Heathcliff i se tăie răsuflarea pentru un minut ; şi în timp ce încerca să-şi revină, domnul Linton ieşi pe uşa din dos în curte, iar de acolo se îndreptă spre intrarea principală.

— Aşa, acum s-a isprăvit cu vizitele tale aici ! strigă Catherine. Pleacă ! Se va întoarce cu o pereche de pistoale şi o jumătate de duzină de oameni. Dacă ne-a auzit, e firesc să nu te ierte niciodată. Te-ai purtat foarte prost cu el, Heathcliff ! Dar pleacă... grăbeşte-te ! Prefer să-l văd la strîmtoare pe el şi nu pe tine.

— Crezi că pot pleca ducînd cu mine lovitura aceea care mă arde pe piept ?! tună el. Să fiu al dracului dacă plec ! Înainte de a trece pragul, am să-i zdrobesc coastele ca pe-o coajă de alună putredă ! Dacă nu-l trîntesc la pămînt acum, am să-l omor mai tîrziu, aşa că, dacă ţii la viaţa lui, lasă-mă să pun mîna pe el !

— Nu vine, am intervenit, spunînd o mică minciună. Vizitiul şi cei doi grădinari sînt afară şi cred că n-ai de gînd să aştepţi pînă vin să te azvîrle pe uşă afară ! Fiecare are cîte un ciomag, şi e foarte probabil că stăpînul urmăreşte de la fereastra salonului ca porunca să-i fie îndeplinită.

Grădinarii şi vizitiul *erau* într-adevăr acolo, dar se afla şi Linton cu ei. Tocmai atunci intraseră în curte. După ce se mai gîndi puţin, Heathcliff hotărî să nu se ia la luptă cu trei slugi. Puse mîna pe vătrai, sparse clanţa uşii interioare şi ieşi, în timp ce ei intrau pe cealaltă uşă.

Doamna Linton era foarte tulburată şi mă rugă s-o însoţesc sus. Nu ştia nimic de rolul pe care-l jucasem şi mie îmi convenea să nu afle.

— Simt că înnebunesc, Nelly ! exclamă, trîntindu-se pe canapea. Parc-ar ciocăni o mie de fierari în capul meu! Spune-i Isabellei să se ferească de mine, scandalul ăsta s-a iscat din vina ei şi, dacă ea sau oricare altul mă înfurie şi mai tare, simt că-mi pierd minţile. Şi, dacă-l mai vezi astă-seară pe Edgar, spune-i că sînt în pericol de a mă îmbolnăvi grav. Doresc ca lucrul acesta să fie adevărat. Purtarea lui m-a uluit şi m-a întristat peste măsură. Mi-ar plăcea să se sperie. Te pomeneşti că vine şi începe un şir de insulte sau de văicăreli ; simt c-am să-i răspund învinuindu-l numai pe el, şi Dumnezeu ştie unde vom ajunge ! Te rog, fă cum îţi spun ! Buna mea Nelly, tu ştii că n-am nici o vină în treaba asta. Ce-i veni să asculte pe la uşi ? După ce-ai plecat tu, Heathcliff m-a insultat, dar nu mai era mult şi l-aş fi convins să-şi ia gîndul de la Isabella, iar restul n-avea importanţă ! Acum totul a ieşit pe dos pentru că nerodului îi face plăcere să audă cum este vorbit de rău, curiozitate care-i stăpîneşte pe unii ca un demon ! Dacă Edgar n-ar fi tras cu urechea la convorbirea noastră, n-ar fi avut nimic de suferit. Drept să-ţi spun, cînd a început să-mi vorbească pe tonul acela stupid şi nemulţumit, după ce răguşisem certîndu-l pe Heathcliff din pricina lui, mi-a fost indiferent ce se va petrece între ei, mai ales dîndu-mi seama că, oricum se va isprăvi scena, tot o să fim despărţiţi pentru cine ştie cîtă vreme ! Deci, dacă prietenia mea cu Heathcliff nu mai poate continua... şi dacă Edgar va fi meschin şi gelos, am să caut să-i torturez, torturîndu-mă pe mine. Iată o soluţie promptă de a pune capăt la toate, dacă mă vor scoate din

răbdări. Dar o rezerv pentru clipa cînd mi-aș pierde orice speranță ; nu vreau să-l iau pe Linton prin surprindere. Pînă acum a fost discret, de teamă să nu mă provoace ; tu trebuie să-i explici pericolul ce l-ar pîndi dacă părăsește această atitudine și să-i reamintești firea mea pătimașă, care, dacă e întărîtată, poate ajunge la nebunie. Și-ai face bine să-ți alungi apatia și să te arăți mai îngrijorată de soarta mea.

Indiferența cu care am primit aceste instrucțiuni era, fără îndoială, cam exasperantă, căci ea mi le dăduse cu toată sinceritatea. Dar eu socoteam că o ființă care-și calcula dinainte efectele acceselor de furie putea, exercitîndu-și voința, să se stăpînească pînă și în momentele de paroxism. Eu nu voiam să-i „sperii" bărbatul, după cum îmi spusese Catherine, și să-i sporesc necazurile numai pentru a satisface egoismul ei. De aceea n-am spus nimic cînd l-am întîlnit pe stăpîn venind spre salon. dar mi-am luat libertatea de a mă întoarce înapoi să ascult la ușă ; voiam să știu dacă cearta va reîncepe. Domnul Linton fu cel care începu să vorbească :

— Stai pe loc, Catherine, îi zise fără mînie în glas, dar cu mare tristețe și deznădejde. Nu rămîn aici. N-am venit nici să mă cert, nici să mă împac. Doresc să aflu numai dacă, după cele petrecute, ai de gînd să continui prietenia cu...

— Oh ! Pentru numele lui Dumnezeu, interveni stăpîna, lovind cu piciorul în podea. pentru numele lui Dumnezeu, să nu mai vorbim acum despre asta ! Sîngele tău rece nu se poate înfierbînta. în vinele tale curge apă rece ca gheața, dar sîngele meu fierbe, iar cînd te văd atît de rece, clocotește !

— Răspunde la ce te-am întrebat dacă vrei să scapi de mine, stărui domnul Linton. Trebuie să-mi răspunzi, și violența ta nu mă sperie. Am constatat că, atunci cînd vrei, poți să te stăpînești ca oricare altul. Spune, vrei să renunți la Heathcliff sau vrei să renunți la mine ? E cu neputință să fii în același timp prietena mea și prietena lui, și eu îți cer să-mi spui categoric pe care-l alegi.

— Îți cer să mă lași în pace ! exclamă Catherine furioasă. Ți-o pretind. Nu vezi că abia stau în picioare ? Edgar, pleacă... pleacă de-aici !

Apoi începu să scuture clopotul pînă cînd îl sparse cu un zgomot strident ; eu intrai agale. Atîta răutate şi furie nesăbuită putea pune la încercare pînă şi răbdarea unui sfînt ! Sta culcată şi-şi lovea capul de braţul canapelei, scrîşnind din dinţi atît de tare, c-ai fi putut crede că-i face ţăndări ! Domnul Linton o privea, cuprins brusc de regrete şi de teamă. Mi-a cerut să-i aduc puţină apă. Ea n-avea putere să vorbească. Am adus un pahar plin şi, deoarece n-a vrut să bea, i-am azvîrlit apa în faţă. S-a întins pe loc, ţeapănă, cu ochii daţi peste cap ; iar obrajii îi păliră brusc, de moarte. Linton părea îngrozit.

— Nu-i absolut nimic, i-am şoptit. N-aş fi vrut ca el să cedeze, cu toate că în inima mea eram şi eu speriată.

— Are sînge pe buze ! zise el tremurînd.

— Nici o grijă ! i-am răspuns pe un ton înţepat. Atunci i-am spus cum, înainte de venirea lui, se hotărîse să facă o criză de nebunie. Am fost atît de imprudentă încît i-am povestit totul cu glas tare şi ea m-a auzit. S-a ridicat în picioare ; părul îi atîrna pe umeri, ochii îi scîpeau, iar muşchii gîtului şi ai braţelor i se încordaseră în mod nefiresc. Îmi făcusem socoteala că nu voi scăpa fără cel puţin cîteva oase frînte, dar se mulţumi să privească în jurul ei o clipă, şi apoi fugi din odaie. Stăpînul mi-a poruncit s-o urmez, şi aşa am şi făcut. Cînd am ajuns la uşa camerei, doamna Catherine m-a împiedicat să intru, încuind-o chiar în faţa mea.

A doua zi de dimineaţă, deoarece nu dădea nici un semn c-ar vrea să coboare la micul dejun, m-am dus s-o întreb dacă nu cumva voia să-i aduc ceva de mîncare sus. „Nu !“ mi-a răspuns pe un ton hotărît. Am repetat întrebarea la amiază, la ceaiul de după-amiază şi a doua zi de dimineaţă, dar răspunsul a fost acelaşi. Domnul Linton, la rîndul lui, îşi petrecea timpul în bibliotecă, fără a se interesa ce face soţia lui. Domnul Linton a avut o întrevedere de un ceas cu Isabella, încercînd să trezească în ea un simţămînt de oroare faţă de gesturile lui Heathcliff ; dar răspunsurile ei evazive nu l-au putut lămuri, aşa că a fost silit să închidă discuţia, care nu-l satisfăcuse deloc. A prevenit-o însă solemn că, dacă va fi atît de nebună încît să-l încurajeze pe acest pretendent nemernic, va rupe orice legătură cu ea.

CAPITOLUL 12

ÎN TIMP CE DOMNIŞOARA LINTON umbla tristă prin parc şi prin livadă, mereu tăcută şi aproape tot timpul cu ochii înlăcrimaţi, iar fratele ei şedea închis în bibliotecă printre cărţi pe care nu le deschidea, nutrind — credeam eu — o vagă speranţă că în cele din urmă Catherine, regretînd purtarea ei, va veni de bunăvoie să-i ceară iertare şi să caute împăcarea, iar ea ajuna cu încăpăţînare, fiind probabil convinsă că din pricina asta Edgar nu putea înghiţi nimic la nici o masă şi numai mîndria îl oprea să alerge să i se arunce la picioare, eu îmi vedeam de treabă prin casă, încredinţată că între pereţii de la Grange există un singur suflet cu bun-simţ, şi că acela se află în trupul meu. Nu mi-am pierdut vremea nici mîngîind-o pe domnişoara, nici dojenind-o pe stăpîna, după cum n-am dat prea mare atenţie nici suspinelor stăpînului, care atît dorea : să audă măcar numele doamnei lui, dacă nu-i putea auzi glasul. Am hotărît să aştept pînă vor veni ei să mă caute şi, deşi lucrurile se desfăşurau foarte încet, în cele din urmă am avut bucuria de a întrezări zorile unei dezlegări : aşa mi se păruse mie la început.

A treia zi doamna Linton a descuiat uşa şi, deoarece i se isprăvise apa din ulcior şi din carafă, a dorit să i le umplu din nou, cerîndu-mi şi o farfurie de arpacaş, căci i se părea că e pe moarte. După părerea mea, vorbele acestea erau spuse pentru urechile lui Egdar, dar cum eu n-o credeam, le-am păstrat pentru mine şi i-am adus ceai şi cîteva felii de pîine prăjită. A mîncat şi a băut cu poftă, apoi a căzut din nou pe pernă, cu mîinile încleştate.

— Ah, vreau să mor, gemea, căci nimănui nu-i pasă de mine ! Mai bine n-aş fi mîncat nimic. Apoi, după cîtva timp, am auzit-o murmurînd : Nu, n-am să mor... el are să se bucure... nu mă iubeşte deloc... n-o să-mi ducă dorul niciodată !

— Doreşti ceva, doamnă ? am întrebat-o, păstrîndu-mi faţa liniştită, cu toate că a ei era palidă ca a unei fantome, iar atitudinea stranie.

— Ce face fiinţa aceea nesimţitoare ? întrebă ea ; apoi îşi dădu la o parte buclele încurcate, descoperind o faţă istovită. A căzut în letargie sau a murit ?

— Nici una, nici alta, i-am răspuns, dacă te referi la domnul Linton. Cred că se simte destul de bine, cu toate că citeşte mai mult decît ar trebui. E tot timpul printre cărţile lui, căci n-are cu cine sta de vorbă.

Dacă mi-aş fi dat seama de starea în care se află, n-aş fi vorbit aşa, dar eu eram obsedată de gîndul că se preface.

— Printre cărţile lui ! strigă uluită. Şi eu, pe moarte ! La marginea mormîntului ! Doamne ! El ştie cît m-am schimbat ? continuă, privindu-şi chipul în oglinda atîrnată de peretele opus. Asta-i Catherine Linton ! El îşi închipuie că mă răsfăţ... că glumesc poate. Nu-i poţi spune că e foarte serios ? Nelly, dacă nu va fi prea tîrziu, de îndată ce voi afla care-i sînt sentimentele, am să aleg între aceste două posibilităţi : ori mor de foame imediat — dar asta ar fi o pedeapsă pentru el numai dac-ar avea inimă — ori mă refac şi plec din ţinutul ăsta. E-adevărat ce mi-ai spus ? Bagă de seamă ! Viaţa mea îi e chiar atît de indiferentă ?

— Cum, doamnă ? i-am răspuns. Stăpînul habar n-are că eşti bolnavă şi nici nu se teme c-o să te laşi să mori de foame.

— Aşa crezi tu ? Dar nu-i poţi spune că aşa am să fac ? răspunse ea. Convinge-l ! Vorbeşte-i ca de la tine, spune-i că eşti convinsă c-am să mă omor !

— Nu, doamnă Linton, uiţi că astă-seară ai mîncat cu poftă ; iar mîine o să te simţi mult mai bine.

— Dac-aş fi sigură că moartea mea l-ar ucide, mă întrerupse ea, m-aş omorî imediat ! În nopţile astea îngrozitoare n-am închis ochii nici o clipă... şi vai, cît am fost de chinuită ! Am fost torturată, Nelly ! Dar încep să cred că nu ţii la mine. Ciudat ! Credeam că, deşi oamenii se urăsc şi se dispreţuiesc, nimeni nu poate să nu mă iubească pe mine. Şi iată că în cîteva ceasuri aţi devenit cu toţii duşmanii mei. Sînt convinsă că-i aşa, cel puţin toţi cei din casa asta. Ce groaznic lucru să aştepţi moartea înconjurată de feţele lor îngheţate ! Isabella, înspăimîntată şi dezgustată, se va teme să intre în cameră, căci va fi oribil s-o vezi pe Catherine murind. Iar Edgar va sta solemn să-mi vadă sfîrşitul, iar după aceea va înălţa rugăciuni de mulţumire lui Dumnezeu pentru c-a restabilit pacea în casă şi se va întoarce din nou la cărţile lui ! Pentru numele lui Dumnezeu, ce are el cu cărţile acum, cînd eu trag să mor ?

Nu putea suporta ideea pe care i-o vîrîsem în cap, că domnul Linton adoptase filozofia resemnării. Acest

gînd o chinuia într-atît încît furia-i sălbatică se transformă în nebunie : își sfîșie perna cu dinții, apoi, înfierbîntată, se ridică și-mi ceru să deschid fereastra. Era în miez de iarnă și vîntul sufla puternic dinspre miazănoapte, așa că m-am opus. Atît mimica ei, cît și schimbările de temperament începură să mă îngrijoreze peste măsură, reamintindu-mi de boala din trecut și de recomandările doctorului de a n-o contraria. De unde cu un minut înainte fusese violentă, acum, rezemată în cot și fără să țină seama de împotrivirea mea, părea să se distreze ca un copil scoțînd penele prin rupturile pe care le făcuse în pernă și așezîndu-le rînduri-rînduri, după soi ; mintea i se abătuse spre alte gînduri.

— Asta-i de rață sălbatică, murmura încet, ca pentru sine ; asta-i de curcan, și asta-i de porumbel. Ah, au băgat fulgi de porumbel în perne... nu-i de mirare că n-am putut muri ! Voi avea grijă s-o azvirl jos cînd mă voi culca. Iată și o pană de cocoș de munte ; iar pe asta o cunosc dintr-o mie, e pană de ciovică. Ce pasăre frumoasă ! Zbura deasupra capetelor noastre pe dealuri ! Voia să ajungă la cuib, căci norii atingeau piscurile, și simțea că vine ploaia. Pana asta a fost strînsă de prin bălării, pasărea n-a fost împușcată, căci într-o iarnă noi i-am văzut cuibul plin cu schelete mici. Heathcliff a pus o capcană deasupra lui, și păsările bătrîne n-au îndrăznit să se mai întoarcă. I-am cerut să-mi promită că nu va mai împușca nici o ciovică, și de atunci n-a mai împușcat nici una. Oh, dar aici sînt mai multe ! Oare să-mi fi împușcat ciovicile, Nelly ? Sînt și unele roșii ! Hai să vedem !

— Lasă jocul ăsta de copil ! am întrerupt-o, trăgînd perna și întorcînd-o cu găurile spre saltea, căci scosese pumni întregi de pene. Culcă-te și-nchide ochii, aiurezi. Uite ce-ai făcut ! Fulgii zboară prin odaie ca zăpada.

Și începui să alerg încoace și încolo, ca să-i strîng.

— Te văd, Nelly, parc-ai fi o femeie bătrînă, continuă ea ca-n vis, ai părul cărunt și umerii aduși. Patul ăsta e peștera cu zîne de sub stînca de la Penistone, și tu strîngi vîrfuri de sulițe de cremene, rămase de la zîne, ca să le arunci în vitele noastre. Dar cît timp stau lîngă tine, pretinzi că nu-s decît cîlți de lînă. Așa ai să fii tu peste cincizeci de ani. Știu bine că acum nu ești așa. Nu aiurez, te înșeli ; dacă aș aiura, aș crede că ești într-adevăr vrăjitoarea aia cu părul alb, și că eu sînt sub stînca de la Penistone. Dar eu îmi dau seama că-i noapte și că sînt

pe masă două lumînări, în lumina cărora dulapul cel negru strălucește ca oglinda.

— Dulapul cel negru ? Unde-i un dulap negru ? am întrebat-o. Vorbești în somn !

— E lîngă perete, acolo unde stă întotdeauna, mi-a răspuns. Și ce ciudat... văd în el un obraz !

— Nu-i nici un dulap în odaie și nici n-a fost vreodată, am spus eu, așezîndu-mă pe scaun și legînd perdeaua patului, ca s-o pot urmări mai bine.

— *Tu* nu vezi fața aceea ? întrebă ea uitîndu-se serios în oglindă.

Orice-aș fi spus, mi-ar fi fost cu neputință s-o fac să înțeleagă că ceea ce vedea era chiar fața ei ; atunci m-am ridicat și-am acoperit oglinda cu un șal.

— Dar e tot acolo, în dosul șalului ! continuă ea îngrijorată. S-a și mișcat. Cine-i ? Sper să nu iasă de acolo după ce pleci ! Oh, Nelly, camera asta-i plină de năluci ! Mi-e frică să rămîn singură !

Am luat-o de mînă și-am rugat-o să se potolească ; un tremur îi cuprinsese întreg trupul și stătea cu ochii ațintiți la oglindă.

— Nu-i nimeni acolo ! am stăruit eu. Erai chiar dumneata, doamnă Linton ; acum un minut te-ai văzut și știai că ești dumneata.

— Eu ! zise gîfiind. Și ceasul bate douăsprezece ! Va să zică e-adevărat ! Îngrozitor !

Degetele i se strînseră pe cearșaf și și-l trase peste ochi. Eu am încercat să ies pe furiș, ca să-l chem pe domnul Linton, dar m-a rechemat printr-un țipăt ascuțit : șalul căzuse de pe rama oglinzii.

— Ce-i ? Ce s-a întîmplat ? ! am strigat. Cine-i lașă de data asta ? Trezește-te ! Uite oglinda... da, oglinda, doamnă Linton, și-n ea te vezi pe dumneata ; și uite-mă și pe mine lîngă dumneata.

Tremura și părea năucită ; mă ținea strîns, dar încetul cu încetul spaima îi dispăru de pe față și, în locul palorii, apăru o roșeață de rușine.

— Oh, scumpa mea ! Credeam că-s acasă, zise suspinînd. Credeam că sînt culcată în camera mea de la Wuthering Heights. Pentru că sînt slăbită, creierul meu s-a zăpăcit și-am țipat fără voie. Nu spune nimic, dar stai cu mine, mi-e frică să adorm, visele mă îngrozesc.

— Un somn sănătos ţi-ar face bine, doamnă, i-am răspuns ; şi sper că suferinţa asta te va împiedica să mai încerci vreodată să te omori nemîncînd.

— Oh ! Numai de-aş fi în patul meu, în casa de odinioară ! continuă ea cu amărăciune, frîngîndu-şi mîinile ! Şi vîntul acela care răsună în brazii de lîngă gard ! Lasă-mă să-l simt... vine de-a dreptul de pe dealuri... lasă-mă să sorb o suflare !

Pentru a o potoli, am întredeschis pentru cîteva secunde fereastra. Un vînt rece străbătu prin ea ; am închis-o şi m-am întors la locul meu. Zăcea liniştită, cu obrazul scăldat în lacrimi. Epuizarea corpului îi înfrînsese cu desăvîrşire agitaţia ; fioroasa noastră Catherine nu mai era decît un biet copil plîngăreţ.

— Cît e de cînd m-am închis aci ? întrebă ea, revenindu-şi brusc.

— De luni seara, i-am răspuns ; şi azi e joi noapte, sau mai bine zis, vineri dimineaţă.

— Ce, în aceeaşi săptămînă ? ! exclamă ea. Atît de puţin timp ?

— Prea mult, cînd trăieşti cu apă rece şi proastă dispoziţie, am remarcat eu.

— Totuşi mie mi se pare c-au trecut nenumărate ceasuri, murmură ea cu îndoială ; trebuie să fie mai mult. Mi-aduc aminte că eram în salon, după cearta aceea îngrozitoare ; Edgar ne-a provocat în mod brutal, iar eu am fugit, disperată, în camera asta. Îndată după ce-am încuiat uşa, întunericul m-a copleşit şi-am căzut la pămînt. Nu-i puteam explica lui Egdar cît eram de sigură c-o să am o criză sau c-o să înnebunesc dac-o să mă mai necăjească ! Nu mai eram stăpînă nici pe gura, nici pe creierul meu ; iar el, probabil, nu şi-a dat seama de suferinţa mea, aşa că n-am mai avut decît atîta minte cît să-ncerc să scap de el şi de glasul lui. Înainte de a-mi veni în fire, încît să văd şi să aud, începuse să se lumineze de ziuă şi, Nelly, am să-ţi spun la ce m-am gîndit, şi gîndul ăsta mi-a revenit mereu şi mereu, de ajunsesem să mă îndoiesc dacă mai sînt zdravănă la minte. Cum eram culcată pe jos, cu capul rezemat de piciorul mesei, şi abia văzînd, şters de tot, pătratul cenuşiu al ferestrei, mi s-a părut că sînt închisă în patul meu cu tăblii de stejar de-acasă ; atunci am simţit o durere sfîşietoare în inimă, dar acum, trează, n-o mai ţin minte. M-am gîndit şi m-am tot gîndit ca să descopăr ce-ar fi putut fi, şi, foarte ciudat, din

amintire mi se şterseseră cu desăvîrşire ultimii şapte aní ai vieţii ! Nu-mi aduceam aminte nici c-ar fi existat. Eram copil, tata fusese tocmai înmormîntat şi suferinţa mea se născuse din pricina despărţirii de Heathcliff, pronunţată de Hindley. Pentru prima dată în viaţă dormeam singură şi, trezindu-mă dintr-un somn îngrozitor, după o seară de plîns, am ridicat mîna să dau tăbliile la o parte şi m-am lovit de masă... Mi-am plimbat mîna de-a lungul covorului, şi iar mi-am adus aminte de spaima de-adineauri, dar de data asta se transformase într-o deznădejde cumplită. Nu ştiu pentru ce mă simţeam atît de nenorocită, trebuie să fi fost o nebunie trecătoare, căci nu văd nici o altă cauză. Dar închipuieşte-ţi că la vîrsta de doisprezece ani am fost smulsă de la Wuthering Heights, ruptă de toate legăturile mele de pînă atunci şi de tot ce aveam, adică de ceea ce însemna în vremea aceea Heathcliff pentru mine, şi brusc, am fost transformată în doamna Linton, stăpîna de la Thrushcross Grange şi soţia unui străin. Deci, devenisem o exilată, o proscrisă faţă de ceea ce fusese lumea mea de pînă atunci. Aşa că-ţi poţi închipui abisul în care mă prăbuşisem ! Dă din cap, Nelly, cît vrei, dar şi tu ai contribuit la dezrădăcinarea mea ! Trebuia să-i vorbeşti lui Egdar, da, trebuia să-i vorbeşti şi să-l sileşti să mă lase în pace ! Of, am fierbinţeli ! Ce n-aş da să fiu afară ! Aş vrea să fiu din nou mică, pe jumătate sălbatică, îndrăzneaţă şi liberă, să rîd de insulte şi să nu-mi pierd minţile din pricina lor ! Pentru ce sînt atît de schimbată ? Pentru ce sîngele meu se încinge ca focul iadului din nimica toată ? Sînt sigură c-aş fi iarăşi eu cea de odinioară dac-aş mai ajunge o dată printre bălăriile de pe dealurile alea. Deschide din nou fereastra mare, las-o deschisă ! Fuga, de ce nu te mişti ?

— Pentru că nu vreau să răceşti şi să mori, i-am răspuns.

— Vrei să spui că nu vrei să mă laşi să trăiesc, zise ea supărată. Dar nu face nimic, încă nu sînt o neajutorată ! Am s-o deschid singură.

Şi, ridicîndu-se din pat, înainte de a o putea împiedica, străbătu odaia clătinîndu-se pe picioare, deschise larg fereastra, se aplecă în afară neţinînd seama de aerul îngheţat care trecea peste umerii ei ca un cuţit ascuţit. Eu am rugat-o să plece de la fereastră, şi în cele din urmă am încercat s-o forţez. Dar foarte curînd mi-am dat seama că în delir puterea ei depăşea cu mult puterea mea

(acțiunile ce au urmat și vorbele fără șir pe care le-a spus m-au convins că delira). Afară nu era lună și totul rămînea acoperit de o beznă cețoasă ; nu se vedea nici o licărire de lumină de la vreo casă din apropiere sau din depărtare... toate se stinseseră de mult, iar cele din Wuthering Heights nu se vedeau niciodată. Totuși susținea că le vede strălucind.

— Uită-te ! strigă ea cu elan, odaia aia în care arde lumina e odaia mea, și pomii se leagănă în fața ei, iar cealaltă lumînare e în mansarda lui Joseph, Joseph veghează pînă tîrziu, nu-i așa ? Așteaptă pînă mă întorc eu, ca să încuie poarta. Bine, mai are de așteptat ! E-o călătorie grea, și inima mea e prea tristă ca s-o fac acum. Și pentru ca să facem acest drum trebuie să trecem pe la cimitirul din curtea bisericii de la Gimmerton ! De cîte ori n-am ținut împreună piept fantomelor de-acolo ; ne făceam unul altuia curaj să stăm printre morminte și să chemăm fantomele să iasă. Heathcliff, dacă ți-aș spune să faci asta acum, ai avea îndrăzneala ? Dacă da, să știi că rămîn prietenă cu tine. Nu vreau să zac acolo singură ! Aia pot să mă îngroape la o adîncime de douăsprezece picioare și să răstoarne și biserica peste mine, dar eu n-o să mă liniștesc pînă n-ai să fii și tu cu mine. Nu, n-o să mă liniștesc ! Se opri și reîncepu cu un zîmbet ciudat : Stă pe gînduri... ar vrea să vin eu la el ! Dacă-i așa, găsește-mi un drum ! Dar nu prin curtea bisericii. Umbli cam încet. Fii mulțumit : m-ai urmat întotdeauna !

Dîndu-mi seama că e zadarnic s-o conving că aiurează mă frămîntam cum aș putea lua ceva ca s-o învelesc, dar fără s-o scap din mîini (căci n-o puteam lăsa singură în fața ferestrei larg deschise) cînd, spre uluirea mea, am auzit zgomotul clanței. Domnul Linton intră. Se întorcea din bibliotecă și, trecînd pe coridor, ne auzise vorbind ; atras de curiozitate sau de teamă, se opri să vadă pentru ce stăm de vorbă la o oră atît de tîrzie.

— Oh, domnule ! am strigat eu, împiedicîndu-l să-și exprime uluirea în fața spectacolului și-a atmosferei înghețate din cameră. Sărmana mea stăpînă e bolnavă și e mai tare decît mine. Nu mă pot lupta cu ea. Vă rog să veniți și s-o convingeți să se bage în pat. Treceți peste mînia dumneavoastră, căci nu vrea să facă decît ceea ce-i trece prin gînd.

— Catherine bolnavă ? zise el grăbindu-se spre noi. Închide fereastra, Ellen ! Catherine, de ce...

Rămase tăcut. Privirea rătăcită a doamnei Linton îi tăie graiul ; nu mai putea decît să-şi plimbe privirea înspăimîntată şi uluită de la ea la mine.

— S-a frămîntat aici, am continuat, n-a mîncat mai nimic, nu s-a văitat niciodată, n-a lăsat pe nimeni în cameră pînă astă-seară. Aşa se face că nu v-am putut da nici o veste despre starea ei, căci nici noi n-o cunoşteam. Dar nu-i nimic.

Mi-am dat seama că explicaţiile mele au fost cam stîngace, căci stăpînul se încruntă.

— Zici că nu-i nimic, Ellen Dean, nu-i aşa ? ! spuse pe un ton aspru. Va trebui să dai socoteală mai desluşit pentru ce nu m-ai ţinut la curent. Şi începu să-şi strîngă soţia în braţe, privind-o cu spaimă.

La început părea a nu-l recunoaşte ; ochii ei rătăciţi nu-l vedeau. Dar delirul nu-i era permanent şi, după ce şi-a întors privirea de la bezna de-afară, încetul cu încetul îşi concentră atenţia asupra lui şi descoperi cine o ţinea în braţe.

— Ah ! Ai venit, Edgar Linton, ai venit ? îi zise cu vioiciune, dar mînioasă. Tu eşti unul dintre aceia pe care-i găseşti cînd nu-i doreşti şi niciodată cînd ai nevoie de ei ! Cred că acum ne vom văita în voie... ştiu c-aşa o să fie... dar asta nu mă va putea ţine departe de adăpostul meu strîmt de-acolo unde voi ajunge înainte de sfîrşitul primăverii ! Locul meu e-acolo, nu printre Lintoni, ţine seama, nu sub acoperişul capelei, ci în aer liber, sub o piatră de mormînt ; şi tu să faci cum îţi place, ori te duci cu ai tăi, ori vii cu mine.

— Catherine, ce-ai făcut ? începu stăpînul. Eu nu mai însemn nimic pentru tine ? Îl iubeşti pe mizerabilul acela de Heath...

— Taci ! strigă doamna Linton. Taci imediat ! Dacă-i pomeneşti numele, termin pe loc, sar pe fereastră ! Poate că trupul pe care-l ţii acum în braţe îl vei mai ţine, dar sufletul meu va fi pe vîrful acelui deal înainte de a mai pune o dată mîinile pe mine. Nu te mai vreau, Edgar, nu te mai vreau. Întoarce-te la cărţile tale. Mă bucur că ai o mîngîiere, căci tot ceea ce găsiseşi în mine a dispărut.

— Aiurează, domnule, am intervenit eu. Toată seara a vorbit aiurea ; dar lăsaţi-o să se liniştească, o vom îngriji cum trebuie şi-o să-şi revină. De-aici înainte să băgăm de seamă să n-o mai supărăm.

— Nu mai am nevoie de sfaturile dumitale, răspunse domnul Linton. Cunoşteai firea stăpînei dumitale şi m-ai îndemnat s-o enervez. Şi vreme de trei zile nu mi-ai spus nimic despre starea ei ! Ai fost fără suflet ! Lună de zile de boală n-ar fi schimbat-o atît de mult !

Am început să mă apăr, socotind că-i prea nedrept să fiu condamnată pentru îndărătnicia şi răutatea altuia.

— Cunoşteam firea încăpăţînată şi dominatoare a stăpînei mele ! i-am strigat. Dar n-am ştiut că vreţi s-o încurajaţi în sălbăticia ei ! N-am ştiut că, pentru a-i face pe plac, trebuia să închid ochii în ceea ce-l privea pe domnul Heathcliff. Eu, spunîndu-vă ce se petrece, mi-am îndeplinit datoria de slugă credincioasă şi văd că primesc răsplata cuvenită unei slugi credincioase ! Ei bine, să-mi fie învăţătură de minte pentru viitor. De azi încolo n-aveţi decît să vă informaţi singur !

— Altă dată, dacă mai vii să-mi spui poveşti, ai să pleci din serviciul meu, Ellen Dean, a răspuns el.

— Aşadar, preferaţi să nu ştiţi nimic despre unele lucruri, domnule Linton ? am spus eu. Heathcliff are permisiunea de-a veni să-i facă domnişoarei curte şi să pice-n casă ori de cîte ori absenţa dumneavoastră îi oferă prilejul de a învenina sufletul stăpînei împotriva dumneavoastră ?

Cît era de năucită, Catherine avea totuşi mintea destul de trează ca să-şi dea seama de înţelesul convorbirii noastre.

— Oh, Nelly m-a trădat ! exclamă ea pătimaşă. Nelly e duşmana mea ascunsă. Vrăjitoare ce eşti ! Aşadar tu cauţi vîrfuri de suliţă de la iele ca să ne loveşti ! Dă-mi drumul, vreau s-o fac să-i pară rău ! Şi s-o fac să se dezică urlînd !

În ochi i se aprinsese o furie de nebun, în care timp se lupta cu disperare să scape din braţele lui Linton. Eu nu eram dispusă să aştept desfăşurarea evenimentelor şi, hotărîtă să chem doctorul pe răspunderea mea, am părăsit odaia.

Trecînd, în drum spre şosea, prin grădină, am văzut în locul unde se afla înfipt în perete un cîrlig pentru hăţuri ceva alb ce se bălăbănea, dar nu fiindcă ar fi fost mişcat de vînt. Cu toate că eram grăbită, m-am oprit să văd despre ce e vorba, ca nu cumva să rămîn cu impresia că a fost vreo făptură dintr-altă lume. Şi mare mi-a fost surpriza şi nedumerirea cînd am descoperit-o, mai

mult prin pipăit decît prin văz, pe Fanny, cățelușa domnișoarei Isabella, spînzurată cu o batistă și gata să-și dea duhul. O văzusem pe domnișoara Isabella ducîndu-se la culcare urmată de cățelușa ei și mă întrebam cum a putut bietul animal ajunge acolo și cine a fost ființa mîrșavă care a putut face una ca asta ? ! În timp ce dezlegam nodul din jurul cîrligului, mi s-a părut că aud tropote de cal galopînd la oarecare depărtare, dar mintea mea era preocupată de-atîtea lucruri, încît abia m-am putut gîndi la această întîmplare, cu toate că zgomotul părea ciudat într-un loc ca acela, mai ales la ora două după miezul nopții.

Din fericire, tocmai cînd urcam spre doctorul Kenneth, el ieșea din casă pentru că fusese chemat în sat la un bolnav ; dar, după ce i-am descris boala doamnei Catherine Linton, s-a hotărît să vină imediat cu mine. Era un om simplu și dur, de aceea nu s-a ferit să-și exprime îndoiala în ceea ce privea supraviețuirea după acest al doilea atac dacă pacienta nu se va supune recomandărilor lui și mai riguros decît înainte.

— Nelly Dean, zise el, nu mă pot împiedica să cred că această criză are o cauză deosebită. Ce s-a întîmplat la Grange ? Eu am auzit lucruri ciudate. O fată zdravănă și sănătoasă cum era Catherine nu se îmbolnăvește cu una, cu două ; oamenii de soiul ăsta nu pățesc așa ceva. Trebuie să se fi întîmplat lucruri foarte grave ca să aibă fierbințeli și să delireze în halul ăsta. Cum a început ?

— Stăpînul meu vă va da toate explicațiile, i-am răspuns. Dumneavoastră cunoașteți prea bine firea violentă a familiei Earnshaw, iar doamna Linton îi întrece pe toți. Pot să vă spun atît : a început cu o ceartă. S-a înfuriat îngrozitor și-a fost cuprinsă de un fel de acces. Mai bine zis, așa spune ea, căci, pe cînd se afla în culmea mîniei, a fugit și s-a încuiat în cameră. După aceea a refuzat să mănînce, iar acum ba vorbește anapoda, ba se pierde într-un fel de visare ; recunoaște pe cei din preajmă, dar mintea îi e plină de fel de fel de idei și închipuiri stranii.

— Domnul Linton ar fi trist ? șopti Kenneth pe un ton întrebător.

— Trist ? Ar fi distrus dacă s-ar întîmpla ceva ! i-am răspuns. Vă rog să nu-l speriați mai mult decît trebuie.

— Fie, dar i-am spus să bage de seamă, zise însoțitorul meu ; iar acum va suporta consecințele faptului că

nu mi-a urmat sfatul. Nu-i așa că-n ultima vreme se împrietenise cu domnul Heathcliff ?

— Heathcliff venea adesea pe la Grange, i-am răspuns, dar mai mult pentru că doamna copilărise cu el și nu pentru că stăpînului i-ar fi făcut plăcere societatea lui. În momentul de față însă domnul Linton a scăpat de grija de a-l mai vedea pe la noi, din pricina unor anumite aspirații cam îndrăznețe cu privire la domnișoara Linton. N-aș crede că-l vor mai primi în casă.

— Și domnișoara Linton îl tratează cu răceală ? întrebă el.

— Mie nu-mi face confidențe, i-am răspuns, nevoind să vorbesc despre acest subiect.

— Da, e o ființă ascunsă, observă el dînd din cap. Nu se sfătuiește decît cu ea însăși ! Este, într-adevăr, o mică prostuță. Eu știu din sursă sigură că noaptea trecută (și ce frumoasă noapte era !) ea și cu Heathcliff s-au plimbat în pădurea de lăstare din dosul casei voastre cam două ceasuri, și că el a stăruit să nu se întoarcă în casă, ci să se urce pe calul lui și să plece împreună. Informatorul meu mi-a spus că ea n-a putut scăpa de Heathcliff decît după ce și-a dat cuvîntul de onoare că va fugi cu el la viitoarea lor întîlnire. Omul n-a auzit cînd anume a fost fixată această întîlnire, dar atrage-i atenția domnului Linton să fie cu ochii-n patru !

Vestea aceasta m-a umplut de o nouă spaimă. Am luat-o înaintea lui Kenneth, și cea mai mare parte din drum am făcut-o alergînd. Cățelușa scheuna încă în grădină. M-am oprit un minut să-i deschid poarta, dar, în loc să se îndrepte spre ușa casei, începu să alerge în sus și-n jos, mirosind iarba ; și ar fi scăpat pe șosea dacă n-aș fi prins-o și n-aș fi dus-o cu mine în casă. Cînd am urcat în odaia Isabellei, bănuiala mea s-a adeverit : odaia era goală. Dac-aș fi intrat acolo cu cîteva ore mai devreme, boala doamnei Linton ar fi putut împiedica acest pas necugetat. Dar ce se mai putea face acum ? Singura posibilitate era să fie ajunși din urmă, dacă ar fi pornit cineva imediat după ei. Totuși eu nu-i puteam urmări și n-am îndrăznit să alarmez familia, căci aș fi zăpăcit toată casa. Și cu-atît mai puțin îi puteam dezvălui această întîmplare stăpînului meu, care era copleșit cu totul de actuala lui nenorocire ; nu mai avea energia să îndure și a doua lovitură ! Nu puteam face altceva decît să tac din gură și să las lucrurile în voia lor. Între timp Kenneth sosi, iar

eu, căutînd să par cît mai liniştită, m-am dus să-i anunţ vizita. Catherine căzuse într-un somn agitat ; bărbatul ei izbutise să-i potolească oarecum criza de delir ; acum stătea aplecat peste pernă, urmărind fiecare umbră şi fiecare schimbare de pe faţa ei, care devenise dureros de expresivă.

Doctorul, după ce-o examină, spuse domnului Linton că e plin de speranţe în ceea ce priveşte mersul bolii, cu singura condiţie de a păstra permanent în jurul ei o linişte desăvîrşită. Mie mi-a spus că primejdia care ne ameninţa nu era atît moartea, cît o alienaţie mintală incurabilă.

În noaptea aceea, ca şi domnul Linton de altfel, n-am închis ochii. Adevărul e că nici nu ne-am culcat, iar servitorii au fost cu toţii în picioare mult înainte de ora obişnuită, umblînd încoace şi-ncolo prin casă cu paşi furişaţi ; iar cînd se întîlneau, vorbeau în şoaptă. Toată lumea făcea cîte ceva, în afară de domnişoara Isabella. De aceea au început să spună că, desigur, doarme foarte adînc ; fratele ei a întrebat, de asemenea, dacă s-a sculat, şi părea nerăbdător s-o vadă. Îl durea faptul că era atît de puţin îngrijorată de starea cumnatei ei. Eu tremuram ca nu cumva să mă trimită s-o chem, dar am fost cruţată de durerea de a fi prima care să-i vestească stăpînului fuga. Una dintre servitoare, o fată nechibzuită, care plecase în zori după tîrguieli la Gimmerton, urcă scările gîfîind, cu gura căscată, şi se repezi în odaie, strigînd :

— Of, Doamne, Doamne ! Ce nenorocire-om mai păţi ? Stăpîne, stăpîne, domnişoara noastră...

— Taci din gură ! i-am strigat eu în graba mare, enervată de văicărelile ei.

— Vorbeşte mai încet, Mary... Ce s-a întîmplat ? zise domnul Linton. Ce are domnişoara ?

— A plecat, a plecat ! Heathcliff a fugit cu ea ! zise fata gîfîind.

— Nu-i adevărat ! exclamă Linton, ridicîndu-se enervat. Nu se poate. Cum ţi-a trecut prin cap una ca asta ? Ellen Dean, du-te şi-o caută. Nu pot crede, nu poate fi adevărat.

Şi, în timp ce vorbea, merse cu servitoarea pînă la uşă şi o-ntrebă din nou pe ce îşi întemeia afirmaţia.

— Cum, doar m-am întîlnit pe drum cu un băiat care aduce lapte aici, bîlbîi ea, şi m-a-ntrebat dacă nu cumva sîntem necăjiţi la Grange. Eu am bănuit că vor-

beşte despre boala doamnei, de aceea i-am spus că da. După aia a zis : „Cred că s-a dus cineva după ei, nu ?" Eu am căscat ochii mari. Cînd a văzut că nu ştiu nimic, mi-a spus cum că un domn şi-o doamnă s-au oprit la atelierul unui potcovar, la două mile de Gimmerton, să întărească o potcoavă, asta nu cu mult după miezul nopţii, şi, cum fata fierarului s-a sculat să iscodească cine erau, i-a recunoscut imediat pe amîndoi. Zice că a văzut cum bărbatul — era Heathcliff, a fost sigură, de altfel nimeni nu-l poate lua drept altul — a pus în mîna tatălui ei un ban de aur. Obrazul doamnei era acoperit cu gluga mantiei, dar a dorit să bea o înghiţitură de apă şi-n timp ce bea, mantia a lunecat, şi fata a văzut-o desluşit. Cînd au pornit din nou, Heathcliff ţinea amîndouă frîiele şi s-au întors cu spatele spre sat şi-au gonit cît au putut de iute pe drumurile alea rele. Fata nu i-a spus nimic tatălui ei, dar azi-dimineaţă a povestit în tot Gimmerton-ul.

Am fugit şi, de formă, am aruncat o privire în odaia Isabellei, apoi m-am întors să întăresc spusele servitoarei. Domnul Linton se aşezase din nou lîngă pat ; cînd am intrat, s-a uitat la mine şi-a înţeles totul după faţa mea descurajată. Atunci şi-a lăsat privirile în pămînt, fără a spune nici o vorbă.

— Să trimit pe cineva după ei, ca s-o aducem pe domnişoara acasă ? am întrebat. Ce să facem ?

— A plecat de bunăvoie, răspunse stăpînul, avea dreptul să plece, dacă-i făcea plăcere. Să nu-mi mai vorbeşti de ea. De-acum încolo e sora mea numai după nume ; nu pentru că eu mă lepăd de ea, ci pentru că ea s-a lepădat de mine.

Şi asta-i tot ce-a spus despre acest subiect. N-a mai făcut nici o cercetare, n-a mai pomenit numele ei niciodată ; dar că mi-a poruncit să-i trimit tot ce-i aparţinea din casa noastră la noua ei locuinţă, cînd o voi afla, oriunde-ar fi.

CAPITOLUL 13

TIMP DE DOUĂ LUNI FUGARII n-au dat nici un semn de viaţă. În acele două luni doamna Linton a avut şi a învins cea mai gravă criză din ceea ce

se numea o febră cerebrală. Nici o mamă nu şi-ar fi putut îngriji unicul copil cu mai mult devotament decît a îngrijit-o Edgar. Zi şi noapte a stat de veghe, îndurînd cu răbdare toate chinurile pe care nişte nervi iritabili şi-o minte zdruncinată i le puteau pricinui. Apoi, deşi doctorul Kenneth îi spusese că cea pe care o va scăpa de la moarte îi va răsplăti îngrijirea prin aceea că va constitui un permanent izvor de teamă — şi că, de fapt, îşi va sacrifica sănătatea şi energia ca să păstreze în viaţă o ruină omenească — recunoştinţa şi bucuria lui au fost fără margini cînd doctorul i-a declarat că viaţa Catherinei e în afară de primejdie ; a stat lîngă ea ceas de ceas, urmărindu-i revenirea treptată a sănătăţii trupeşti şi legănîndu-şi speranţele fierbinţi cu iluzia că mintea i se va echilibra din nou şi va fi în curînd cum fusese înainte.

Era pe la începutul lunii martie cînd Catherine ieşi din cameră pentru prima dată. De dimineaţă, domnul Linton îi pusese pe pernă un buchet de şofran auriu. În ochii ei, care de multă vreme nu mai avuseseră nici o licărire de plăcere, apăru strălucirea bucuriei cînd văzu florile şi le strînse la piept.

— Astea sînt primele flori la Heights, exclamă ea. Şi-mi reamintesc de vîntul dulce care topeşte gheaţa, de razele calde ale soarelui şi de zăpada aproape topită. Edgar, nu-i aşa că vîntul bate dinspre miazăzi şi nu mai e zăpadă ?

— Pe-aici zăpada s-a topit aproape toată, scumpa mea, răspunse Edgar, nu văd decît două petice albe pe tot întinsul dealurilor ; cerul e albastru, ciocîrliile cîntă, izvoarele şi pîraiele sînt pline, gata să se reverse. Catherine, primăvara trecută, pe vremea asta, doream să te am sub acest acoperiş ; acum aş dori să fii la o depărtare de-o milă sau două, sus pe dealurile acelea, unde adie un aer atît de dulce, încît am impresia că te-ar tămădui.

— N-am să mă mai duc prin locurile acelea decît o singură dată, zise bolnava, dar atunci tu ai să mă părăseşti, iar eu am să rămîn acolo pentru totdeauna. În primăvara viitoare ai să doreşti din nou să mă ai sub acest acoperiş, ai să priveşti în urmă şi-ai să te gîndeşti că astăzi erai fericit.

Linton o copleşi cu cele mai calde mîngîieri, căutînd s-o înveselească prin cele mai drăgăstoase cuvinte, dar ea, nepăsătoare, se uita la flori cu privirea pierdută, şi lacrimile adunate în gene îi curgeau şiroaie pe obraji.

Ştiam cu toţii că starea ei era cu adevărat mai bună ; de aceea am socotit că deprimarea se datora în mare parte faptului că stătuse atît de multă vreme închisă într-o singură încăpere şi speram că i-o vom putea înlătura, măcar în parte, printr-o schimbare de decor. Stăpînul mi-a spus să fac focul în salonul părăsit de multe săptămîni şi să pun un fotoliu lîngă fereastră, în bătaia soarelui, apoi a adus-o pe Catherine jos, unde ea a rămas destul de multă vreme, bucurîndu-se de căldura binefăcătoare. Şi, după cum ne aşteptasem, lucrurile din jur au înviorat-o, căci, deşi îi erau familiare, nu-i aduceau aminte de gîndurile acelea îngrozitoare care năpădiseră totul în camera unde zăcuse. Către seară păru foarte ostenită, dar nici un argument n-a putut-o convinge să se întoarcă în odaia ei. De aceea, pînă să-i pregătim o altă odaie, i-am aşternut patul pe canapeaua din salon. Apoi, pentru a o cruţa de osteneala de a urca şi coborî scările şi pentru că era la acelaşi etaj cu salonul, am instalat-o în odaia asta în care vă aflaţi dumneavoastră ; nu după mult, Catherine se întremase într-atît, încît se putea mişca dintr-o încăpere într-alta sprijinindu-se de braţul lui Edgar. Ah, şi eu care credeam că, îngrijită cum era, se va reface ! Aveam două motive să doresc acest lucru, căci de viaţa ei depindea acum şi viaţa unei alte făpturi ; noi nutream speranţa că peste puţină vreme inima domnului Linton se va însenina, şi că naşterea unui moştenitor îi va apăra averea de ghearele unui străin.

Trebuie să vă spun că la vreo şase săptămîni de la plecare, Isabelle trimise fratelui său un bilet scurt, în care-i anunţa căsătoria ei cu Heathcliff. Răvaşul părea sec şi rece, dar la sfîrşit erau adăugate neîngrijit cu creionul cîteva cuvinte confuze de scuză şi rugămintea ca Edgar să se gîndească la ea cu blîndeţe şi s-o ierte dacă purtarea ei l-a supărat, afirmînd că atunci cînd a fugit îi era peste putinţă să facă altfel, iar acum, după ce faptul fusese împlinit, nu mai avea puterea să schimbe nimic. Cred că Edgar nu i-a răspuns, şi după două săptămîni am primit eu o scrisoare lungă, ciudată după părerea mea, avînd în vedere că era scrisă de mîna unei tinere mirese, abia ieşită din luna de miere. Am să v-o citesc, căci am păstrat-o. Relicvele morţilor sînt preţioase, dacă în timpul vieţii ţi-au fost dragi. Iat-o :

„Dragă Ellen,

Am sosit la Wuthering Heights noaptea trecută şi abia acum am aflat despre boala bietei Catherine şi că e încă foarte bolnavă. Cred că nu e cazul să-i scriu, iar fratele meu e ori prea mînios, ori prea amărît ca să-mi fi răspuns la scrisoare. Totuşi trebuie să-i scriu cuiva, şi singura căreia mă pot adresa eşti dumneata.

Spune-i lui Edgar că aş da orice pentru a-l mai vedea o dată la faţă, că inima mea s-a întors la Thrushcross Grange douăzeci şi patru de ore după ce l-am părăsit şi că şi în clipa aceasta e plină de calde simţăminte faţă de el şi de Catherine ! Totuşi, *nu pot face ceea ce-mi spune inima* (aceste cuvinte sînt subliniate), să nu mă aştepte şi să creadă ce vor, dar să nu mă acuze de lipsă de voinţă sau de lipsă de dragoste faţă de ei.

Ceea ce urmează în această scrisoare e numai pentru dumneata. Vreau să-ţi pun două întrebări. Prima : cum ai izbutit să mai păstrezi oarecare simpatie pentru natura omenească, după ce ai locuit aici ? Eu nu găsesc în mine nici un simţămînt pe care să-l poată împărtăşi şi cei din jurul meu.

A doua întrebare mă interesează în mod deosebit. Iat-o : domnul Heathcliff e om ? Dacă da, atunci e nebun ? Dacă nu, e un diavol ? N-am să-ţi scriu motivele care mă fac să-ţi pun această întrebare, dar te implor, explică-mi, dacă poţi, cu cine m-am măritat. Adică să-mi spui asta atunci cînd vei veni să mă vezi, şi trebuie să vii, Ellen, cît de curînd. Nu-mi scrie, ci vino şi adu-mi o veste de la Edgar.

Acum am să-ţi scriu cum am fost primită în noul meu cămin, căci trebuie să cred că Heights va fi căminul meu. Îţi menţionez doar în treacăt lipsa de confort, căci nu mă preocupă niciodată în afară de momentele cînd îi simt lipsa. Aş rîde şi aş juca de bucurie dacă aş constata că singura cauză a suferinţelor mele e numai lipsa de confort, iar restul nu e decît un vis urît !

Cînd am sosit la Wuthering Heights soarele tocmai apunea spre Grange, de aceea cred că trebuie să fi fost pe la ora şase. Însoţitorul meu zăbovi mai bine de o jumătate de ceas ca să facă o inspecţie cît mai amănunţită în parc, în grădină şi probabil în jurul casei, aşa că se întunecase de-a binelea cînd am descălecat în curtea pietruită din faţa casei. Fostul dumitale tovarăş, Joseph, cu o făclie mare în mînă, ieşi să ne primească. A făcut-o

cu o politeţe demnă de renumele lui. Primul gest a fost să ridice făclia pînă-n dreptul feţei mele, să mă privească chiorîş şi cu răutate, să se bosumfle şi să-mi întoarcă spatele. Apoi a luat cei doi cai şi i-a dus la grajd, după care a reapărut ca să încuie poarta de afară, de parcă ne-am fi aflat într-un castel străvechi.

Heathcliff s-a oprit să stea de vorbă cu el, iar eu am intrat în bucătărie : o vizuină întunecoasă şi murdară. Pot să-ţi spun că n-ai mai recunoaşte-o, aşa de mult s-a schimbat de cînd nu mai e în grija dumitale. Lîngă foc stătea un copil cam necioplit, cu membre puternice şi veşminte murdare : avea în priviri şi în jurul gurii ceva ce-mi amintea de Catherine.

«Acesta e nepotul legitim al lui Edgar. mi-am zis ; şi al meu, într-un fel. Trebuie să-i dau mîna şi... da... trebuie să-l sărut. Cuminte e să mă pun bine cu el chiar de la început.»

M-am apropiat şi, încercînd să-i prind pumnul, i-am zis :

— Ce mai faci, scumpul meu ?

Mi-a răspuns într-un jargon pe care nu l-am înţeles.

— Nu-i aşa că tu şi cu mine o să fim prieteni, Hareton ? fu a doua mea încercare de a intra în vorbă.

O înjurătură şi ameninţarea că-l asmute pe Throttler asupra mea, dacă n-o şterg, fu răsplata perseverenţei.

— Hei ! Throttler, băiete ! şopti micul nemernic, sculînd din culcuşul lui, dintr-un ungher, un buldog pe jumătate sălbatic. Ei, acum o ştergi ? mă întrebă apoi autoritar.

Ţineam la viaţa mea, aşa că m-am supus. Am ieşit în faţa uşii ca să aştept sosirea celorlalţi. Pe domnul Heathcliff nu-l vedeam ; iar Joseph, după care m-am dus pînă-n grajd, rugîndu-l să mă însoţească în casă, îşi holbă ochii la mine mîrîind ceva numai pentru el, strîmbă din nas şi-mi răspunse :

— Mă, mă, mă ! Auzit-a vreodată creştin vorbă ca asta ? Fandoseală şi sclifoseală ! De unde vrei să înţeleg eu ce zici ?

— Spun că doresc să vii cu mine în casă ! am strigat, crezînd că e surd ; eram totuşi foarte indignată de grosolănia lui.

— Ba nu ! Am treabă ! mi-a răspuns, văzîndu-şi mai departe de lucru.

Din cînd în cînd îşi întorcea către mine faţa-i slabă şi-mi cerceta cu un dispreţ suveran îmbrăcămintea şi

obrazul (prima mult prea distinsă, şi a doua, sînt sigură, tristă după cît îi poftea inima).

Am înconjurat curtea şi, trecînd printr-o portiţă, am ajuns la altă uşă, în care mi-am luat libertatea de a bate, sperînd că-şi va face apariţia vreun servitor mai politicos. După o scurtă aşteptare, uşa fu deschisă de un bărbat înalt şi jigărit ; era fără cravată şi, în general, foarte neîngrijit. Trăsăturile i se pierdeau într-o masă de păr zbîrlit, care-i atîrna pe umeri, iar ochii lui semănau cu ai Catherinei, dar lipsiţi de viaţă şi frumuseţe.

— Ce cauţi aici ? mă întrebă cu un aer sălbatic. Cine eşti ?

— Numele meu a fost Isabella Linton, i-am răspuns. M-aţi mai văzut, domnule. M-am căsătorit de curînd cu domnul Heathcliff, şi el m-a adus aici... cu permisiunea dumneavoastră, cred.

— Adică s-a întors ? întrebă pustnicul uitîndu-se cu nişte ochi strălucitori, ca de lup flămînd.

— Da, chiar acum am sosit, i-am răspuns ; dar m-a lăsat la uşa bucătăriei şi, cînd am vrut să intru, băieţelul dumneavoastră, care face de gardă acolo, m-a gonit cu ajutorul unui buldog.

— Bine-a făcut bădăranul acela blestemat că s-a ţinut de cuvînt ! mîrîi viitoarea mea gazdă, privind în bezna din spatele meu în speranţa că-l va descoperi pe Heathcliff. Apoi a dat drumul unui monolog de înjurături şi ameninţări în legătură cu ceea ce ar fi făcut el dacă «dracul» nu s-ar fi ţinut de cuvînt.

Îmi părea tare rău c-am încercat la această a doua intrare şi eram cît pe-aci să plec uşurel, înainte de a-şi isprăvi blestemele, dar, pînă să-mi pun în aplicare planul, mi-a poruncit să intru, a închis uşa şi a tras din nou zăvorul. În cămin ardea un foc viu, singura lumină în încăperea aceea mare, a cărei pardoseală devenise cenuşie, iar farfuriile de cositor, strălucitoare odinioară şi care-mi atrăgeau privirile în copilărie, erau de asemenea întunecate din pricina murdăriei şi a prafului. L-am întrebat dacă pot chema servitoarea să mă conducă în dormitor. Domnul Earnshaw nu m-a onorat cu nici un răspuns. Umbla încoace şi-ncolo, cu mîinile în buzunare, parc-ar fi uitat cu desăvîrşire de prezenţa mea. Era atît de preocupat şi, după înfăţişare, părea atît de mizantrop, încît m-am temut să-l mai tulbur din nou.

N-ai să te miri, Ellen, că eram din cale-afară de nenorocită, mă simţeam mai rău ca într-un pustiu în acest cămin inospitalier, gîndindu-mă că la o depărtare de patru mile se afla încîntătoarea mea casă, adăpostind în ea singurii oameni pe care-i iubesc pe lume. E totuna de ne despart aceste patru mile, ori Oceanul Atlantic, dacă nu le pot străbate ! Atunci m-am întrebat : unde să-mi caut mîngîiere ? Şi, te rog, nu-i spune nici lui Edgar şi nici iubitei mele Catherine, dar, dintre toate durerile, cea mai mare era deznădejdea că nu găseam pe nimeni care ar fi putut sau ar fi vrut să se alieze cu mine împotriva lui Heathcliff. Venisem aproape cu bucurie să locuiesc la Wuthering Heights. Scăpam astfel de obligaţia de a-mi petrece zilele singură cu el ; dar el cunoştea oamenii printre care trebuia să trăim şi nu se temea de nici un fel de intervenţie din partea lor.

Am stat, gîndindu-mă astfel, timp îndelungat. Ceasul bătu opt, apoi nouă ; dar gazda mea, domnul Earnshaw, măsura mai departe odaia încoace şi-ncolo, cu capul în piept, într-o tăcere desăvîrşită, întreruptă doar din cînd în cînd de un geamăt sau de un suspin amarnic. Am tras cu urechea să descopăr vreun glas de femeie în casă. Inima mi-era copleşită de regrete cumplite şi de presimţiri sumbre. În cele din urmă nu m-am mai putut stăpîni şi am început să plîng în hohote. Nu mi-am dat seama cît de tare mă tînguiam decît atunci cînd domnul Earnshaw s-a oprit în faţa mea din mersul lui nepotolit şi m-a privit plin de mirare. Vrînd să profit de faptul că i-am atras din nou atenţia, exclamai :

— Sînt ostenită de drum şi aş vrea să mă culc ! Unde e servitoarea ? Spune-mi unde s-o caut ? Văd că nu vrea să vină la mine !

— Noi n-avem nici o servitoare, mi-a răspuns. Trebuie să te serveşti singură !

— Atunci unde să mă culc ? zisei plîngînd în hohote ; nu mai eram în stare să-mi păstrez demnitatea. Oboseala şi nefericirea mă doborîseră.

— Are să-ţi arate Joseph camera lui Heathcliff ; deschide uşa aia, Joseph e acolo.

Eram pe cale să-i ascult porunca, dar m-a oprit brusc, adăugînd pe un ton din cale-afară de bizar :

— Fii bună şi răsuceşte-ţi cheia şi trage-ţi zăvorul... nu cumva să uiţi !

— Bine, i-am spus. Dar pentru ce, domnule Earnshaw ? Gîndul de a mă încuia de bunăvoie într-o cameră cu Heathcliff nu-mi surîdea deloc.

— Uită-te aici ! îmi răspunse, scoţînd din jiletcă un pistol ciudat : avea legat de ţeavă un briceag mare cu două tăişuri. Asta e o teribilă ispită pentru un om disperat, nu-i aşa ? Eu nu pot rezista, şi noapte de noapte mă urc sus şi încerc să deschid uşa. Dacă o găsesc o dată deschisă, s-a isprăvit cu el ! Noapte de noapte fac la fel, chiar dacă, cu un minut înainte, mi-amintesc de toate motivele care-ar trebui să mă împiedice să fac aşa ceva. Parcă m-ar îmboldi un demon să-mi calc toate planurile şi să-l omor. Din dragoste pentru el, poţi lupta cît poftesti împotriva demonului din mine, dar cînd îi va suna ceasul, nici ceata îngerilor din cer nu-l va scăpa !

Am cercetat arma cu ochi scrutători. Deodată, mi-a trecut prin minte un gînd îngrozitor : cît de puternică aş fi dacă aş avea şi eu o asemenea armă ! Am luat-o şi am pus mîna pe lamă. El urmări cu uimire expresia care mi se întipări, timp de o secundă, pe faţă : nu era oroare, ci poftă fierbinte. Îmi smulse, plin de gelozie, pistolul, închise briceagul şi îl ascunse din nou.

— Nu-mi pasă dacă-i spui, zise el. Sfătuieşte-l să se păzească şi păzeşte-l şi dumneata. Văd că înţelegi care sînt raporturile dintre noi şi primejdia în care se află nu te înfricoşează.

— Ce ţi-a făcut dumitale Heathcliff ? îl întrebai. Cu ce te-a nedreptăţit de-a provocat această ură feroce ? N-ar fi mai cuminte să-i poruncesti să plece din casa dumitale ?

— Nu ! tună Earnshaw ; iar dacă ar propune el însuşi să plece, ar fi un om mort ! Convinge-l să încerce şi eşti o ucigaşă ! Cum, să pierd totul fără nici o şansă de recuperare ? Hareton să rămînă cerşetor ? Oh ! Blestematul ! Voi recîştiga totul şi voi lua chiar şi aurul lui ; apoi îi voi lua sîngele, iar iadul îi va lua sufletul ! Cu un oaspete ca el, iadul va fi de zece ori mai întunecat decît a fost vreodată !

Dumneata, Ellen, m-ai lămurit asupra deprinderilor fostului dumitale stăpîn. Nu încape nici o îndoială că e la limita nebuniei ; cel puţin aşa era în noaptea trecută. Gîndul că mă aflu în apropierea lui mă înfiora. Dac-ar fi fost să aleg, aş fi preferat să stau cu Joseph, aşa ursuz

și bădăran cum este. După aceea Earnshaw începu să se plimbe îngîndurat ; iar eu am tras ivărul și m-am refugiat în bucătărie. Joseph stătea aplecat peste cămin, uitîndu-se într-un ceaun mare, care se legăna deasupra focului ; pe banca de lîngă el era o strachină cu făină de ovăz. Conținutul ceaunului începu să fiarbă, iar el se întoarse, gata să-și cufunde mîna în strachină ; am dedus că toate pregătirile acestea se făceau în vederea cinei și, fiindu-mi foame, m-am hotărît să mănînc și eu ceva ; de aceea am strigat tare :

— Am să fac eu *porridge*-ul ! Apoi am dat strachina la o parte, ca să nu poată ajunge cu mîna la ea, și mi-am scos pălăria și mantaua de călărie. Domnul Earnshaw, am continuat eu, mi-a spus să mă servesc singură. Și așa voi face, de teamă să nu mor de foame. N-am să fac pe cucoana față de dumneavoastră !

— Doamne-Dumnezeule ! mîrîi el, așezîndu-se și netezindu-și ciorapii vărgați de la genunchi pînă la gleznă. Dac-o fi să fie iar porunci noi... tocmai acum cînd m-am învățat cu doi stăpîni, și dacă mi-o fi dat să am pe cap și-o stăpînă apoi cred c-a venit vremea s-o iau din loc. N-am crezut că va veni ziua în care trebuie să părăsesc casa asta bătrînă... da' mi se pare că s-apropie ceasu' !

Eu n-am răspuns nimic la această plîngere, ci m-am pus repede pe treabă, suspinînd după vremurile cînd asemenea ocupație ar fi însemnat o distracție plăcută ; dar m-am silit să alung cît mai repede orice gînd de acest fel. Era prea chinuitor să-mi reamintesc fericirea din trecut, dar pericolul de a reînvia această amintire era cu atît mai mare cu cît mai repede se învîrtea făcălețul și cu cît mai iute cădeau pumnii de făină în apă. Joseph privea felul meu de a găti cu o indignare din ce în ce mai mare.

— Ia te uită ! strigă el. Hareton, astă-seară n-ai să mănînci *porridge*, că o să fie numai cocoloși cît capu' tău. Ia te uită ! Să fiu în locu' ei, aș trînti înăuntru și strachina ! Uite cum lasă să dea în foc ca să scape mai repede de grijă ! Ia te uită ! Noroc că nu spargi fundu' ceaunului !

Trebuie să recunosc că atunci cînd am turnat fiertura în castroane, era mai curînd o masă informă. Fuseseră pregătite patru castroane, iar din lăptărie s-a adus un ulcior mare cu lapte proaspăt, pe care Hareton l-a luat și a început să bea din el, împrăștiind o mulțime de lapte pe jos. L-am dojenit, spunîndu-i să-și toarne laptele

într-o ceaşcă, deoarece eu nu puteam bea dintr-un lichid mînuit atît de murdar. Bătrînul cinic găsi că e îndreptăţit să se socotească profund jignit de acest rafinament, aşa că mă asigură, în repetate rînduri, că «băiatul e tot atît de nobil» ca şi mine «şi tot atît de sănătos», mirîndu-se că sînt aşa de încrezută. Între timp, micul bădăran sorbea mai departe, uitîndu-se cu dispreţ la mine, iar balele îi curgeau în ulcior.

— Eu am să mănînc în altă încăpere, am spus. N-aveţi o încăpere care se cheamă salon ?

— Salon ! repetă Joseph ca un ecou batjocoritor. Salon ! Nu, n-avem salon. Dacă nu-ţi place cu noi, du-te de stai cu stăpînu' ; şi dacă nu-ţi place cu el, vino de stai cu noi.

— Atunci mă duc sus ! i-am răspuns ; du-mă într-o odaie.

Mi-am pus farfuria pe o tavă şi m-am dus să-mi iau singură puţin lapte. Joseph se ridică mîrîind furios şi porni înaintea mea. Ne-am urcat în pod ; acolo deschise o uşă, apoi alta, cercetînd toate încăperile prin faţa cărora treceam.

— Iacă aici o odaie, îmi zise în cele din urmă, dînd de-o parte o scîndură prinsă în balamale. E destul de bună ca să înfuleci o strachină de *porridge* în ea. Colo-n colţ uite un sac de grîu destul de curat ; şi dacă ţi-e frică să nu care cumva să-ţi mînjeşti hainele de mătase, aşterne-ţi batista peste el.

Odaia era un fel de magazie-mansardă, plină cu zdrenţe şi mirosind tare a malţ şi a grîu. De jur împrejurul pereţilor erau aşezaţi, în stivă, nenumăraţi saci, care lăsau la mijloc un loc mare, gol.

— Dar bine, omule, am exclamat eu privindu-l cu mînie, asta nu-i o cameră în care să pot dormi ! Vreau să mă duci în dormitorul meu.

— Dormitor ! repetă el pe un ton batjocoritor. Ai văzut toate dormitoarele de-aici... acolo e-al meu.

Mă duse într-o altă mansardă, care se deosebea de prima numai prin faptul că nu avea nimic de-a lungul pereţilor, ci numai un pat mare, scund, fără perdele, acoperit cu o plapumă de culoare indigo.

— De ce-mi arăţi odaia dumitale ? i-am răspuns. Cred că domnul Heathcliff nu locuieşte în podul casei, nu-i aşa ?

— Ah ! vrei să te duci în odaia lu' domnu' Heathcliff ? strigă el, de parcă făcuse o descoperire. Nu puteai să-mi spui aşa de la început ? Că atunci îţi spuneam fără să-mi baţi capu' atît că aia-i singura pe care n-o poţi vedea... el o ţine încuiată şi nimeni nu intră afară de el.

— Frumoasă casă aveţi, Joseph, nu m-am putut opri să-i spun, şi simpatici locatari ! Cred că toată nebunia din lume s-a adunat în creierul meu cînd mi-am legat soarta de voi ! Totuşi, acum nu despre asta-i vorba... trebuie să mai fie şi alte încăpcri pe-aici. Pentru numele lui Dumnezeu, mişcă-te mai repede şi du-mă să mă aşez undeva !

La această observaţie aspră nu mi-a răspuns ; porni în jos pe scara de lemn, păşind încet şi greoi, şi se opri în faţa unei încăperi care, judecînd după atitudinea lui şi calitatea superioară a mobilierului, mi s-a părut a fi cea mai bună. Pe jos se afla un covor, dar desenul îi era acoperit de praf ; pe cămin atîrna un tapet rupt în fîşii, patul era frumos, de stejar, de formă modernă, cu perdele roşii, bogate, dintr-un material destul de scump, dar se vedea că erau foarte uzate ; draperiile atîrnau în zdrenţe de pe inele, bara de fier care le susţinea era îndoită într-o parte în formă de arc, ceea ce făcea ca draperia să atîrne pe jos. Scaunele erau de asemenea uzate, unele din ele chiar foarte uzate, iar tăbliile de lemn de pe pereţi deformate de nenumărate crăpături adînci. Tocmai cînd îmi făceam curaj să intru şi să mă instalez, călăuza mea nebună mă anunţă :

— Asta-i a stăpînului.

Între timp cina mi se răcise, pofta de mîncare îmi trecuse, iar răbdarea mea ajunsese la limită. Atunci am stăruit să-mi dea imediat un loc unde să mă adăpostesc şi posibilitatea de a mă odihni.

— Unde dracu' ? începu evlaviosul bătrîn. Doamne, binecuvîntează-ne ! Doamne, iartă-ne ! Unde dracu' oi fi vrînd să te duci, femeie de nimica, afurisită şi nesuferită ? ! Ai văzut toată casa, în afară de bucăţica aia de odaie a lu' Hareton. În casa asta, alt culcuş nu-i.

Eram atît de supărată, încît am trîntit pe jos tava cu tot ce era pe ea ; apoi m-am aşezat în capul scării, mi-am acoperit faţa cu mîinile şi m-am pus pe plîns.

— Na ! Na ! exclamă Joseph. Bine faci, dom'şoară ! Bine faci dom'şoară ! Chiar aşa ! Cînd s-o împiedica stă-

pînu' de blidele astea sparte, o să avem ce auzi ! O să vedem noi ce s-o întîmpla ! La ce bun să faci pe nebuna ? Meriţi să rabzi de foame pîn' la Crăciun dacă dai de-a azvîrlita cu darurile lui Dumnezeu şi le calci în picioare pentru furiile tale prosteşti ! Dar n-aş crede c-o să-ţi arăţi multă vreme supărarea. Crezi că Heathcliff o să te lase să te porţi aşa frumos ? Nu doresc alta decît să te prindă el ! Numa' atîta vreau !

După aceea a plecat, bombănind, în vizuina lui de jos, ducînd cu el şi lumînarea ; iar eu am rămas în întuneric. Timpul de reflecţie ce urmă după fapta mea nesăbuită mă obligă să admit că trebuie să-mi potolesc orgoliul, să-mi domolesc furia şi mă silii să fac să dispară urmele neghiobiei mele. Primii un ajutor neaşteptat din partea lui Throttler, pe care, de data asta, l-am recunoscut : era fiul bătrînului nostru Skulker ; copilăria şi-o petrecuse la Grange ; tatăl meu îl dăruise domnului Hindley. Cred că m-a recunoscut ; şi-a vîrît botul în obrazul meu în chip de salut, apoi s-a grăbit să înghită cu poftă *porridge*-ul, în timp ce eu strîngeam, pe bîjbîite, de pe o treaptă pe alta, cioburile vasului de pămînt şi ştergeam cu batista împroşcăturile de lapte de pe balustradă.. Abia isprăvisem treaba, cînd am auzit paşii domnului Earnshaw pe coridor. Ajutorul meu şi-a vîrît coada între picioare şi s-a lipit de perete, iar eu m-am ascuns în pervazul celei mai apropiate uşi. Strădania cîinelui de a se feri de el n-a avut succes ; am ghicit asta după zgomotul ce se auzi jos, urmat de un chelălăit prelung şi demn de milă. Eu am avut mai mult noroc ! Earnshaw a trecut pe lîngă mine, a intrat în camera lui şi a închis uşa. Imediat după aceea au urcat scările Joseph şi Hareton ; bătrînul îl ducea pe Hareton la culcare. M-am adăpostit şi eu în camera băiatului, dar Joseph, văzîndu-mă, spuse :

— Acum aveţi loc destul în sală, cred, amîndouă : şi dumneata şi trufia dumitale ! E goală ; puteţi şedea singure în ea, şi cu Dumnezeu, care din nenorocire se va afla într-o tovărăşie aşa de păcătoasă.

Am profitat, bucuroasă, de această îndrumare şi, în minutul cînd m-am trîntit pe un scaun lîngă foc, am aţipit ; apoi am adormit. Somnul mi-a fost adînc şi dulce, dar domnul Heathcliff, care tocmai intrase, m-a trezit mult prea devreme, întrebîndu-mă cu felul lui amabil ce fac acolo. Eu i-am spus că am stat de veghe pînă tîrziu, pen-

tru că cheia camerei noastre era în buzunarul lui. Cuvîntul *noastre* a însemnat pentru el o jignire mortală. S-a jurat că nu era şi nu va fi niciodată camera mea şi că el va... Nu-ţi pot repeta vorbele pe care mi le-a spus şi nici nu-ţi pot descrie cum obişnuieşte să se poarte ; dar pot să-ţi spun că e ingenios şi neostenit în strădania de a mă face să-l urăsc. Cîteodată uimirea meà e atît de mare, încît îmi micşorează spaima. Totuşi te asigur că un tigru sau un şarpe veninos n-ar putea deştepta în mine o groază egală cu cea pe care o trezeşte el. Mi-a spus că biata Catherine e bolnavă, aruncînd toată vina pe fratele meu şi făgăduindu-mi că în locul lui Edgar voi suferi eu, asta pînă va putea pune mîna pe el.

Îl urăsc... sînt distrusă... am fost o nebună ! Bagă de seamă să nu sufli nimănui de la Grange vreo vorbă din ceea ce ţi-am scris. Te voi aştepta în fiecare zi... nu mă dezamăgi !

Isabella

CAPITOLUL 14

IMEDIAT DUPĂ CE-AM CITIT această epistolă, m-am dus la stăpîn şi i-am dat de veste că sora lui a sosit la Heights şi mi-a trimis o scrisoare în care spune cît a îndurerat-o starea doamnei Linton şi dorinţa arzătoare de a-l vedea, precum şi rugămintea de a-i trimite prin mine cît mai curînd posibil un semn de iertare.

— Iertare ! zise Linton. N-am ce să-i iert, Ellen. Poţi să te duci azi după-amiază la Wuthering Heights, dacă vrei ; şi spune-i că nu sînt supărat, ci trist, că am pierdut-o, şi mai ales pentru că nu cred că va fi vreodată fericită. Dar nici vorbă nu poate fi ca eu să mă duc s-o văd : sîntem despărţiţi pe veci. Iar dacă vrea cu-adevărat să-mi facă un bine, spune-i să-l convingă pe nemernicul cu care s-a măritat să plece din ţinutul acesta.

— Şi nu vreţi să-i scrieţi un bileţel, domnule ? îl întrebai pe un ton rugător.

— Nu, răspunse. N-are rost. Legăturile mele cu familia lui Heathcliff vor fi tot atît de reduse ca şi ale lui cu a mea ! Adică nu vor exista !

Răceala domnului Edgar m-a întristat peste măsură şi tot drumul mi-am bătut capul cum să pun cît mai mult suflet în ceea ce-i voi repeta Isabellei şi cum să îndulcesc refuzul lui de a-i scrie măcar cîteva rînduri de mîngîiere. Cred că ea mă pîndea de dimineaţă : am văzut-o uitîndu-se pe fereastră pe cînd urcam aleea grădinii şi i-am făcut semn din cap. Dar ea s-a dat la o parte de teamă să n-o surprindă cineva. Am intrat fără a bate la uşă. N-am văzut niciodată un spectacol mai înfiorător şi mai jalnic decît cel pe care mi l-a oferit casa aceea atît de veselă odinioară ! Trebuie să mărturisesc că, de eram eu în locul tinerei doamne, aş fi măturat măcar căminul şi aş fi şters mesele cu o cîrpă de praf. Dar ea se lăsase covîrşită de nepăsarea celor din jur. Faţa ei frumoasă era gălbejită şi apatică, părul necondulat — cîteva bucle îi atîrnau alene pe umeri, iar cîteva erau strînse în jurul capului. Probabil că nu se atinsese din ajun de veşmintele ei. Hindley nu se afla acolo. Domnul Heathcliff şedea la o masă şi-şi răsfoia carnetul, dar cînd am intrat s-a ridicat în picioare, m-a întrebat foarte prietenos de sănătate, şi mi-a oferit un scaun. Numai el avea o înfăţişare ca lumea în încăperea aceea. Mi se păru chiar că arăta mai bine ca niciodată. Împrejurările vieţii le schimbaseră atît de mult situaţia, încît, dacă i-ar fi văzut un străin, ar fi putut crede că el e născut şi crescut ca un *gentleman*, iar soţia lui ca o biată femeie de rînd ! Ea veni în grabă către mine să mă salute şi întinse mîna după scrisoarea pe care-o aştepta. Am dat din cap. Ea nu înţelese semnul, ci mă urmă la bufetul unde mă dusesem să-mi pun boneta, stăruind, în şoaptă, să-i dau numaidecît ceea ce-i adusesem. Heathcliff ghici sensul manevrelor ei şi spuse :

— Dac-ai adus ceva pentru Isabella (după cum desigur ai şi adus, Nelly), dă-i. Nu trebuie să vă ascundeţi de mine ! Între noi nu există secrete.

— Oh, n-am adus nimic, am răspuns, crezînd că cel mai bun lucru e să spun adevărul de la început. Stăpînul m-a însărcinat să-i transmit că în momentul de faţă nu trebuie să aştepte din parte-i nici scrisori şi nici vizite. Vă trimite, doamnă, toată dragostea lui şi urări de fericire şi vă iartă pentru durerea pe care i-aţi pricinuit-o. Dar crede că de-acum încolo între casa lui şi casa aceasta nu vor mai exista legături, deoarece reluarea lor n-ar avea nici un rost.

Buzele doamnei Heathcliff tremurară uşor. Apoi s-a dus şi s-a aşezat pe scaunul ei de lîngă fereastră. Heathcliff s-a oprit în faţa căminului, aproape de mine, şi a început să-mi pună felurite întrebări în legătură cu Catherine. I-am spus atîta cît am crezut eu că e cuminte să-i spun, dar, printr-un interogatoriu în toată legea, a aflat de la mine cea mai mare parte a faptelor legate de începutul bolii. Eu am învinuit-o, după cum merita, pentru faptul că-şi provocase singură boala, şi-am încheiat spunîndu-i că sper să urmeze şi el pilda domnului Linton, evitînd orice fel de legătură cu familia acestuia.

— Doamna Linton abia începe să se întremeze, am zis, dar nu va mai fi niciodată cum a fost ; totuşi trăieşte şi, dacă într-adevăr îţi pasă cîtuşi de puţin de ea, ar trebui să te fereşti a-i mai ieşi în cale. Ba chiar ar trebui să pleci definitiv de prin partea locului ; şi, ca să nu ai regrete, am să-ţi spun că doamna Catherine Linton se deosebeşte tot atît de mult de vechea dumitale prietenă, Catherine Earnshaw, pe cît se deosebeşte această tînără doamnă de mine. Înfăţişarea ei s-a schimbat mult ; caracterul ei şi mai mult. Iar omul care e silit de împrejurări să rămînă lîngă ea de-aici încolo nu-şi va putea întemeia dragostea decît pe amintirea a ceea ce a fost ea odată, adică pe simţămîntul omeniei şi al datoriei.

— Se prea poate, observă Heathcliff, străduindu-se să-şi păstreze calmul. Se prea poate ca stăpînul dumitale să nu se bizuie pe nimic altceva decît pe omenie şi datorie. Dar dumneata îţi închipui că eu o voi lăsa pe Catherine numai în seama datoriei şi omeniei lui ? Şi poţi dumneata asemui sentimentele mele, în ceea ce priveşte pe Catherine, cu-ale lui ? Înainte de a părăsi această casă, trebuie să-mi făgăduieşti c-ai să-mi ajuţi să am o întrevedere cu ea. Vrei, nu vrei, eu o voi vedea ! Ce spui ?

— Spun, domnule Heathcliff, i-am răspuns eu, că nu trebuie s-o vezi si că n-ai s-o vezi niciodată cu ajutorul meu. Încă o întîlnire între dumneata şi stăpînul meu ar ucide-o.

— Cu ajutorul dumitale asta se poate evita, continuă el ; şi dacă ar exista primejdia să se întîmple una ca asta... şi dacă el ar fi cauza celei mai mici tulburări din viaţa ei... cred că voi fi îndreptăţit să recurg la măsuri extreme ! Aş vrea să fii destul de sinceră şi să-mi spui dacă ea ar suferi în urma pierderii lui : teama c-ar suferi mă reţine. De aici poţi vedea deosebirea dintre sentimentele noastre :

dacă el ar fi fost în locul meu, şi eu în al lui, cu toate că-l urăsc cu o ură care mi-a înveninat viaţa, niciodată n-aş fi ridicat mîna împotriva lui. Mă poţi privi cu neîncredere dacă-ţi place ! Eu nu i-aş fi interzis niciodată s-o vadă, atîta vreme cît ea ar fi dorit acest lucru. Dar în clipa în care nu i-ar mai fi păsat de el, i-aş fi smuls inima lui Linton şi i-aş fi băut sîngele ! Pînă atunci însă — şi, dacă nu mă crezi, nu mă cunoşti — pînă atunci aş fi murit încetul cu încetul, fără să mă fi atins măcar de un fir de păr din capul lui !

— Şi totuşi, am intervenit eu, distrugi fără scrupul orice speranţă de a o vedea complet vindecată, silind-o să-şi aducă aminţe de dumneata acum, cînd aproape te-a uitat, creînd în jurul ei un nou tumult de neînţelegere şi suferinţă.

— Dumneata crezi că aproape m-a uitat, zise el. Oh, Nelly ! Dumneata ştii că nu-i adevărat ! Nu-i aşa ? Dumneata ştii tot atît de bine ca şi mine că pentru fiecare gînd pe care-l are pentru Linton are o mie de gînduri pentru mine ! În cea mai nefericită perioadă a vieţii mele m-a chinuit şi pe mine îndoiala ; cu această temere m-am întors aici astă-vară, dar acum numai dacă mi-o va spune ea, cu gura ei, aş mai putea admite o asemenea idee înfiorătoare. Şi atunci Linton n-ar mai însemna nimic, nici Hindley, nici toate visele pe care le-am visat vreodată. Viitorul meu ar fi cuprins în două vorbe *moarte* şi *iad*. Viaţa, după pierderea ei, ar fi un iad. Am fost un nătărău cînd mi-am închipuit că preţuia dragostea lui Edgar Linton mai mult decît pe-a mea. Dacă el ar iubi cu toate puterile făpturii sale firave, n-ar putea iubi nici în optzeci de ani atît cît pot iubi eu într-o zi. Iar inima Catherinei este tot atît de fierbinte ca şi a mea, şi mai degrabă ar putea încăpea toată apa mării într-un şipot decît să poată pune Linton stăpînire pe toată dragostea ei. Hm ! Poate că ţine ceva mai mult la el decît la cîinele sau la calul ei. În el nu găseşte să iubească ceea ce găseşte în mine, şi cum l-ar putea iubi pentru ceea ce n-are ?

— Catherine şi cu Edgar sînt tot atît de îndrăgostiţi unul de altul cît pot fi doi oameni ! strigă Isabella, înfiorîndu-se brusc. Nimeni să nu vorbească astfel despre ei, nu vreau să aud că cineva îl disprețuieşte pe fratele meu !

— Fratele tău te iubeşte şi pe tine nemaipomenit de mult, nu-i aşa ? observă Heathcliff cu ironie. Te lasă în voia sorţii cu o uşurinţă surprinzătoare.

— Nu-şi dă seama cît sufăr, răspunse ea. Nu i-am spus.

— Atunci înseamnă că i-ai spus, totuşi, ceva. I-ai scris ? Răspunde-mi.

— I-am scris ca să-i anunţ căsătoria... Ai văzut biletul.

— De-atunci nimic ?

— Nimic.

— Doamna Isabella arată foarte rău acum, că şi-a schimbat condiţiile de viaţă, am spus eu. Se vede cît de colo că-i lipseşte iubirea cuiva. A cui, nu-i greu de ghicit, dar poate că-i mai bine să tac.

— Eu cred că-i lipseşte dragostea de sine însăşi, zise Heathcliff. Decade şi e din zi în zi mai murdară. A obosit mult prea devreme în dorinţa ei de a-mi plăcea. Poate că nu mă crezi, dar a doua zi după căsătorie a plîns că vrea să meargă acasă. Dar cu cît e mai neglijentă, cu atît se va potrivi mai bine cu casa asta, iar eu voi avea grijă să nu mă facă de rîs umblînd pe-afară.

— Bine, domnule, i-am răspuns, sper însă că vei ţine seama de faptul că doamna Heathcliff e obişnuită să fie servită şi îngrijită şi că a fost crescută, ca unica fiică la părinţi, într-o casă unde toată lumea era gata să-i facă pe plac. Trebuie să-i pui la dispoziţie o servitoare, care să rînduiască totul în jurul ei, şi trebuie să te porţi frumos cu ea. Orice-ai crede despre domnul Edgar, nu te poţi îndoi de faptul că ea e capabilă de sentimente puternice, căci altfel n-ar fi părăsit luxul, confortul şi prietenii din fostul ei cămin, pentru a te urma de bunăvoie într-o sălbăticie ca asta.

— A părăsit totul din pricina unor iluzii, răspunse el. Şi-a închipuit că sînt un erou de roman şi a sperat o îngăduinţă nemărginită din partea devotamentului meu cavaleresc. Mi-e greu s-o consider drept o făptură raţională, căci a dat dovadă de prea multă încăpăţînare cînd şi-a format ideile fanteziste despre caracterul meu, şi a acţionat apoi în virtutea iluziilor false cu care s-a hrănit. Dar acuma, în sfîrşit, cred că începe să mă cunoască. Nu mai observ zîmbetele acelea naive şi strîmbăturile care mă enervau atîta la început şi nici incapacitatea prosteasca de a înţelege că-i vorbeam serios cînd îi spuneam ce cred despre îngîmfarea ei şi despre ea însăşi. Iar efortul de a

dobîndi perspicacitatea necesară pentru a-şi da seama că n-o iubesc mă uimeşte. Într-o vreme credeam că nimic n-o va putea face să înţeleagă asta ! Şi totuşi parcă n-a înţeles tocmai bine, căci azi-dimineaţă m-a anunţat, făcîndu-mi dovada inteligenţei sale nemaipomenite, că am izbutit s-o fac să mă urască. Te asigur că pentru asta a trebuit o muncă de Hercule ! Şi dacă lucrurile stau cu-adevărat aşa, atunci am motive să-i mulţumesc. Pot să mă încred în afirmaţia dumitale, Isabella ? Eşti convinsă că mă urăşti ? Dacă te las singură o jumătate de zi, n-ai să vii din nou la mine oftînd şi giugiulindu-mă ? Cred c-ar fi preferat să fiu cît se poate de mieros cu ea în faţa dumitale, Nelly. Vanitatea ei e rănită de adevărul spus fără înconjur. Dar nu-mi pasă. Vreau să ştie că n-a existat dragoste decît într-o singură parte ; în privinţa asta n-am minţit-o niciodată. Nu mă poate învinovăţi că i-am arătat nici cel mai mic semn de simpatie. A văzut că primul lucru pe care l-am făcut cînd am ieşit de la Grange a fost să-i spînzur căţeluşa ; şi cînd a început să mă roage s-o cruţ, primele cuvinte pe care le-am rostit au fost cele prin care-mi exprimam dorinţa să spînzur toate fiinţele din preajma ei, cu excepţia uneia singure : poate-a crezut că excepţia asta era ea. Dar nici o brutalitate n-o dezgusta ; cred că are o admiraţie înnăscută pentru brutalitate, cu singura condiţie ca preţioasa ei persoană să se afle în siguranţă. Aşadar, n-a fost oare cea mai mare tîmpenie din partea acestei făpturi prăpădite, slugarnice şi mediocre să viseze c-aş putea-o iubi ? Spune-i stăpînului dumitale, Nelly, că de cînd sînt n-am întîlnit o fiinţă atît de abjectă ca ea. Să ştie că dezonorează numele de Linton şi că uneori am oprit — pur şi simplu pentru că nu ştiam ce să mai inventez — experienţele mele prin care voiam să văd tot ce poate îndura, ca după aceea să se tîrască, neruşinată şi mîrşavă, iarăşi spre mine ! Şi spune-i, de asemenea, ca să liniştească inima lui de frate şi de ocrotitor, că mă voi menţine riguros în limitele legii. Am evitat, în tot acest răstimp, orice gest care i-ar da un cît de mic drept să ceară despărţirea ; şi, mai mult decît atîta, nu va putea mulţumi nimănui că ne-a despărţit. Dacă vrea să plece, poate pleca. Prezenţa ei îmi provoacă o scîrbă ce depăşeşte plăcerea ce-o pot avea chinuind-o.

— Domnule Heathcliff, am spus eu, aşa nu poate vorbi decît un nebun. Soţia dumitale, foarte probabil, e con-

vinsă că eşti nebun şi de aceea te-a şi suportat ; dar acum, dacă spui că poate pleca, nu încape îndoială că va profita de această permisiune. Nu-i aşa, doamnă, că nu sînteţi atît de vrăjită, încît să rămîneţi cu el de bunăvoie ?

— Bagă de seamă, Ellen ! răspunse Isabella cu ochii scînteietori de furie — expresia lor nu lăsa nici o îndoială asupra faptului că soţul ei izbutise în strădania de a o face să-l urască — să nu crezi nici un cuvînt din ce spune ! E un diavol mincinos ! Un monstru, nu o fiinţă omenească! Mi-a mai spus că-l pot părăsi şi-am încercat, dar nu cutez să mai încerc ! Te rog, Ellen, făgăduieşte-mi că n-ai să pomeneşti fratelui sau cumnatei mele nimic din această convorbire infamă. Nu urmăreşte, în tot ce spune, decît să-l aducă pe Edgar la disperare ; spune că s-a căsătorit cu mine numai ca să-l aibă pe Edgar în puterea lui. Dar n-are să izbutească ! Îl voi împiedica chiar cu preţul vieţii ! Sper şi mă rog să nu mai ţină seama de prudenţa-i diabolică şi să mă ucidă ! Singura plăcere pe care mi-o mai pot imagina e să mor sau să-l văd mort !

— Deocamdată ajunge ! zise Heathcliff. Dacă vei fi interogată de vreun tribunal, îţi vei aduce aminte de cele ce-a spus, Nelly ! Şi, uită-te bine la faţa ei, a ajuns aproape în starea care-mi convine. Nu, nu, nu mai eşti capabilă să te stăpîneşti, Isabella ; iar eu, fiind protectorul tău legal, trebuie să te ţin sub tutela mea, oricît de dezgustătoare ar fi această îndatorire. Du-te sus, am ceva de vorbit cu Ellen între patru ochi. Nu pe-acolo ! Sus, ţi-am spus ! Ce faci fato ? Ăsta-i drumul spre etaj ?

Puse mîna pe ea şi-o împinse afară din odaie, apoi se întoarse, mîrîind :

— N-am nici o milă ! N-am nici o milă ! Cu cît viermii se zvîrcolesc mai tare, cu-atît creşte şi pofta de a-i strivi. Îndur o suferinţă nespusă ; e ca durerea de măsele ; pe măsură ce durerea creşte, scrîşneşti mai tare din dinţi.

— Dumneata înţelegi ce înseamnă cuvîntul „milă" ? am spus eu, grăbindu-mă să-mi iau boneta. Ai simţit dumneata vreodată măcar o frîntură de milă în viaţa dumitale ?

— Pune boneta jos ! mă întrerupse el, observînd intenţia mea de a pleca. N-ai să pleci încă. Vino încoace, Nelly. Trebuie ori să te conving, ori să te silesc să mă ajuţi s-o văd pe Catherine, şi încă fără întîrziere. Îţi jur că nu vreau să fac nici un rău. Nu vreau să provoc nici o tulbu-

rare, nu vreau să-l scot din fire sau să-l insult pe domnul Linton. Nu vreau decît să aflu din gura ei cum se simte şi pentru ce s-a îmbolnăvit, şi s-o întreb ce-aş putea face pentru ea ! Astă-noapte am stat timp de şase ore în grădina de le Grange, iar la noapte mă duc iar, şi-am să dau tircoale pe-acolo noapte de noapte şi zi de zi, pînă cînd voi găsi prilejul de a intra. Dacă-l întîlnesc pe Edgar Linton, n-am să şovăi, ci am să-l trîntesc la pămînt şi am să-i trag cîteva, ca să stea liniştit cît timp o să fiu şi eu pe-acolo. Iar dacă servitorii vor încerca să mă oprească, am să-i ameninţ cu pistoalele astea. Dar n-ar fi mai bine să eviţi întîlnirea mea cu ei sau cu stăpînul lor ? Şi dumneata ai putea-o face foarte uşor. Ţi-aş da de veste cînd vin, m-ai lăsa să intru neobservat de îndată ce Catherine ar rămîne singură, şi-apoi ai sta la pîndă pînă plec ; conştiinţa ţi-ar fi liniştită, căci numai aşa vei împiedica cine ştie ce nelegiuire.

Am protestat, spunîndu-i că nu vreau să-mi trădez stăpînul, şi încă în propria lui casă ; apoi l-am condamnat pentru cruzimea de care dădea dovadă pregătindu-se să distrugă liniştea doamnei Linton de dragul unei plăceri egoiste.

— Cea mai obişnuită întîmplare o sperie într-un chip îngrozitor, i-am spus. Nervii i-s încordaţi peste măsură şi sînt absolut convinsă că n-ar putea suporta o surpriză ca asta. Nu stărui, domnule, sau, dacă nu renunţi, trebuie să aduc la cunoştinţa stăpînului meu intenţiile dumitale, iar el va lua măsurile cuvenite ca să-şi pună casa şi pe cei ce locuiesc într-însa la adăpost de orice amestec nedorit.

— Dacă lucrurile stau aşa, atunci am să iau măsuri ca să te pun la adăpost pe dumneata, femeie ! exclamă Heathcliff. N-ai să părăseşti Wuthering Heights pînă mîine dimineaţă ! Ce prostie să-mi spui că prietena mea Catherine n-ar putea suporta să mă vadă ! Şi-apoi n-am de gînd să-i fac nici un fel de surpriză, căci nu vreau să mă duc la ea pe neaşteptate. Dumneata trebuie s-o pregăteşti... s-o întrebi dacă pot veni. Îmi spui că nu pomeneşte niciodată numele meu şi nimeni nu-i vorbeşte despre mine. Cui să i-l pomenească de vreme ce sînt un subiect interzis în casa aceea ? Catherine crede că voi toţi sînteţi iscoadele bărbatului ei. Oh, nu mă îndoiesc că trăieşte ca-n iad în mijlocul vostru ! Iar tăcerea ei mă face să-mi dau foarte bine seama de ceea ce simte. Spui că uneori n-are pic de odihnă

și pare speriată : ăsta-i semn de liniște ? Îmi spui că nu-i în toate mințile. Cum dracu ar putea fi altfel cînd trăiește într-o izolare așa de groaznică ? Și făptura aceea, nesărată, slăbănoagă, și demnă de milă o îngrijește din *datorie* și *omenie !* Din *milă* și *caritate !* Iar dacă el speră că își va recăpăta puterile datorită îngrijirilor lui superficiale, e ca și cum ar sădi un stejar într-un ghiveci de flori și-ar aștepta apoi să-l vadă crescînd. Așadar, hai să hotărîm imediat : vrei să rămîi aici, și eu să-mi fac drum spre Catherine, luptîndu-mă cu Linton și cu slugile lui ? Sau vrei să fii prietena mea, așa cum ai fost pînă acum, și să faci ceea ce-ți cer ? Hotărăște-te, pentru că, dacă persiști în încăpățînarea și răutatea dumitale, n-are rost să-mi mai pierd vremea cu dumneata.

— Ei bine, domnule Lockwood, am pledat, m-am văitat, l-am refuzat net de cincizeci de ori, dar în această lungă discuție m-a silit să accept. I-am făgăduit că voi duce stăpînei mele o scrisoare din partea lui și, dacă ea va consimți, îl voi înștiința de îndată ce Linton va lipsi de-acasă. Atunci va intra cum va ști, căci eu n-am să fiu pe-acolo, și nici celelalte femei de serviciu nu-i vor ieși în cale. Am făcut bine sau am făcut rău ? Mă tem c-am făcut rău, deși nu puteam face altfel. Am crezut că, supunîndu-mă, preveneam un nou scandal și-am mai crezut, de asemenea, că lucrul acesta ar putea produce o întorsătură favorabilă în boala mintală a doamnei Linton. Apoi mi-am adus aminte de aspra dojană a domnului Edgar cum că umblu cu vorba, dar am încercat să nu-mi mai fac gînduri, spunîndu-mi că această trădare față de încrederea lui, dacă fapta mea merita o denumire atît de aspră, va fi ultima. Trebuie să recunosc însă că drumul meu, la întoarcere, a fost mult mai trist decît cel de la venire și-am șovăit mult pînă m-am putut hotărî să-i înmînez doamnei Linton scrisoarea...

Dar a sosit Kenneth. Am să cobor să-i spun că vă simțiți mult mai bine. Povestea mea e „vorbă lungă", cum se zice pe la noi, și ne va ajuta să ne treacă vremea și altă dată.

„Lungă și îngrozitoare !" mi-am zis cînd femeia coborî să-l primească pe doctor ; și n-aș putea spune că era exact povestea pe care aș fi ales-o pentru a mă distra. Dar nu face nimic ! Am să extrag cîteva leacuri binefăcătoare din ierburile amare ale doamnei Dean. Însă în primul rînd

trebuie să iau bine seama ca nu cumva să cad pradă fascinației ce se ascunde în ochii strălucitori ai Catherinei Heathcliff. M-aș găsi într-o situație foarte ciudată dacă mi-aș dărui inima acelei tinere ființe, și fiica s-ar dovedi a fi a doua ediție a mamei !

CAPITOLUL 15

A MAI TRECUT O SĂPTĂMÎNĂ... ȘI mă simt din ce în ce mai aproape de sănătate și de primăvară ! Am ascultat întreaga poveste a vecinului meu, în mai multe ședințe, după cum menajera și-a putut rupe timp de la alte îndeletniciri mai importante. Voi continua-o cu cuvintele ei, cu termenii ei, dar ceva mai concentrat. De altfel, e foarte bună povestitoare și nu cred că i-aș putea înfrumuseța stilul.

— Seara, zise ea, în seara de după vizita mea la Heights, știam, parcă l-aș fi văzut cu ochii, că domnul Heathcliff se află prin preajma casei și m-am ferit să ies, căci încă purtam în buzunar scrisoarea lui și n-aveam poftă să mă mai las amenințată ori hărțuită. Mă hotărîsem să nu i-o dau pînă cînd stăpînul nu va pleca undeva, deoarece nu puteam ghici cum o va impresiona pe Catherine. Urmarea a fost că nu i-am înmînat-o decît după trei zile. A patra zi era duminică și i-am dus-o în odaie după ce toți ai casei plecaseră la biserică. Rămăsese împreună cu mine numai un singur servitor în toată casa ; luaserăm obiceiul să încuiem ușile în timpul cît dura serviciul divin, dar în ziua aceea vremea era atît de caldă și de plăcută, încît le-am deschis larg și, pentru a mă ține de cuvînt, căci știam cine va veni, i-am spus tovarășului meu că stăpîna are poftă de portocale, așa că-l rog să dea o fugă pînă-n sat să cumpere cîteva, urmînd să le plătim a doua zi. El a plecat, iar eu am urcat sus.

Doamna Linton, îmbrăcată într-o rochie largă, albă, cu un șal ușor pe umeri, ședea, ca de obicei, în dreptul ferestrei deschise. La începutul bolii, mult din părul ei bogat și lung căzuse ; acum îl purta pieptănat simplu, cu buclele lui naturale date spre spate și tîmple. Înfăți-

şarea îi era schimbată, aşa cum îi spusesem şi lui Heathcliff, dar cînd stătea liniştită, schimbarea aceasta îi dădea o frumuseţe supraomenească. Strălucirii de odinioară a ochilor îi luase locul o lumină visătoare şi melancolică. Părea că nu se uită în jurul ei, ci departe, foarte departe... parcă dincolo de această lume. Catherine, de cînd se mai împlinise la faţă, îşi pierduse aspectul răvăşit, dar paloarea, cît şi expresia de rătăcire, specifică stării ei mintale, oglindind încă în mod dureros boala, o făceau şi mai atrăgătoare. Toate acestea erau pentru mine, şi cred că şi pentru oricine o vedea, nu dovezi de convalescenţă, ci peceţi puse pe o fiinţă sortită morţii.

În faţa ei, pe pervazul ferestrei, se afla o carte deschisă. Din cînd în cînd, adierea vîntului îi mişca, abia simţit, foile. Cred că Linton pusese cartea acolo, căci pe Catherine n-o distra nici cititul şi nici vreo altă ocupaţie. El se străduia ceasuri întregi să-i atragă atenţia asupra vreunui lucru care-i plăcuse în trecut. Ea era conştientă de ceea ce urmărea Linton şi, cînd era mai bine dispusă, îi răbda cu seninătate eforturile, arătîndu-i inutilitatea lor printr-un suspin de oboseală ; dar în cele din urmă îl oprea, cu cele mai triste zîmbete sau sărutîndu-l. Alteori îi întorcea repede spatele, enervată, şi-şi ascundea faţa în mîini sau chiar îl respingea cu mînie : atunci el avea grijă s-o lase în pace, convins că nu-i poate fi de nici un folos.

Clopotele capelei de la Gimmerton răsunau încă, iar murmurul melodios al rîuleţului din vale ajungea, mîngîietor, pînă la urechile noastre. Înlocuia, dulce de tot, foşnetul frunzelor de vară, care înăbuşeau la Grange, atunci cînd pomii erau înfrunziţi, muzica rîului. La Wuthering Heights melodia aceasta răsuna neîncetat în zilele liniştite, după un dezgheţ puternic sau un anotimp ploios. Iar acum Catherine, ascultînd-o, se gîndea desigur la Wuthering Heights, adică mai bine zis : *dacă* se gîndea sau *dacă* asculta, căci în momentul acela avea iar privirea rătăcită fără atenţie pentru lucrurile materiale, despre care v-am vorbit adineauri, de parcă n-ar fi văzut şi nu ar fi auzit nimic.

— Iată o scrisoare pentru dumneata, doamnă Linton, i-am spus, punîndu-i-o uşurel în mîna pe care o ţinea pe genunchi. Trebuie s-o citeşti numaidecît, pentru că urmează să dai un răspuns. Să-i rup eu sigiliul ?

— Da, mi-a spus ; dar expresia ochilor ei rămase neschimbată.

Am deschis-o eu... era foarte scurtă...

— Acum, am continuat, citeşte-o.

Îşi retrase mîna şi lăsă scrisoarea să cadă. I-am pus-o din nou în poală şi-am stat lîngă ea aşteptînd să binevoiască a privi în jos, dar aşteptarea a fost atît de lungă, încît în cele din urmă i-am spus :

— Să ţi-o citesc eu, doamnă ? E de la domnul Heathcliff.

A tresărit, în ochi îi apăru licărirea tulbure a unei amintiri şi dorinţa de a-şi pune oarecare ordine în idei. Ridică scrisoarea şi avui impresia că o citeşte ; cînd ajunse la semnătură începu a suspina. Mi se păru că nu înţelesese sensul scrisorii ; şi cînd i-am cerut să-mi dea un răspuns, n-a făcut decît să-mi arate numele, privindu-mă trist, cu un fel de curiozitate întrebătoare.

— Vrea să te vadă, am spus, ghicind că-i necesar să-i tălmăcesc scrisoarea. Acum e în grădină şi-aşteaptă cu nerăbdare să audă răspunsul pe care i-l voi duce.

În timp ce vorbeam, am observat afară un cîine mare, întins pe iarba însorită, ciulind urechile şi pregătindu-se să latre, apoi l-am văzut lăsîndu-le imediat la loc şi dînd din coadă ; am înţeles că se apropie cineva cunoscut. Doamna Linton se aplecă înainte şi ascultă cu răsuflarea tăiată. În minutul următor antreul fu străbătut de nişte paşi. Casa, deschisă, era prea ispititoare ; aşa că Heathcliff nu mai putuse rezista şi intrase. Se gîndise probabil că n-am să mă ţin de cuvînt, şi de aceea se hotărîse să se bizuie pe propria-i îndrăzneală. Ca herine îşi îndreptă privirea încordată şi nerăbdătoare spre intrarea camerei. Heathcliff nu nimeri dintr-o dată uşa, iar ea îmi făcu semn să-i deschid ; o găsi însă înainte de-a o deschide eu şi, dintr-unul sau doi paşi mari, fu lîngă Catherine şi-o luă în braţe.

Vreo cinci minute n-a scos nici o vorbă, şi nici n-a lăsat-o din braţe ; în acest timp, cred că i-a dat atîtea sărutări cîte n-a dat el în toată viaţa lui. Dar stăpîna mea a fost cea care l-a sărutat mai întîi ; iar eu am văzut că el era atît de îndurerat, încît nu se putea uita la faţa ei ! Din clipa cînd a dat cu ochii de ea, a fost cutremurat de convingerea pe care-o aveam şi eu că nu

se putea spera într-o tămăduire deplină — că era definitiv condamnată la moarte.

— Oh, Cathy ! Viaţa mea ! Cum am să pot îndura asta ? fură primele lui cuvinte, pe care le rosti pe un ton ce nu căuta să-i ascundă deznădejdea.

Apoi o privi cu-atîta intensitate, încît eram sigură că ochii i se vor umple de lacrimi ; dar ardeau de spaimă şi nu se umeziră.

— Şi-acum ? zise Catherine ; apoi, rezemîndu-se de speteaza scaunului, răspunse privirii lui printr-o bruscă încruntare. Aşa era starea ei, schimbătoare tot timpul. Tu şi cu Edgar mi-aţi zdrobit inima, Heathcliff ! Şi-apoi aţi venit la mine să vă plîngeţi, de parcă voi aţi fi de plîns ! Dar mie nu mi-e milă de voi. Voi m-aţi ucis... şi văd că v-a priit, aşa cred eu. Cît eşti de puternic ! Cîţi ani mai ai de gînd să trăieşti după moartea mea ?

Heathcliff îngenunchease, s-o sărute, iar acum încerca să se ridice ; dar ea îl prinsese de păr şi-l ţinea îngenuncheat.

— Aş vrea să te ţin aici, continuă ea pe un ton amarnic, pînă vom muri amîndoi. Nu-mi pasă de ce-ai suferit ! Nu-mi pasă de suferinţele tale ! De ce să nu suferi şi tu ? Eu nu sufăr ? Ai să mă uiţi ? Şi-ai să te simţi fericit cînd eu voi fi în pămînt ? Iar peste douăzeci de ani ai să spui : „Iată mormîntul bietei Catherine Earnshaw. Am iubit-o, e mult de-atunci, şi-am fost nenorocit cînd am pierdut-o, dar acum mi-a trecut. De-atunci am iubit multe alte femei ; copiii mei mi-s mai dragi decît mi-era ea, iar cînd voi muri n-am să mă bucur că mă duc la ea. O să fiu trist că trebuie să mă despart de ei !“ Aşa ai să spui, Heathcliff ?

— Nu mă chinui atîta, căci am s-ajung şi eu nebun ca tine ! strigă el, smucindu-şi capul din strînsoarea mîinilor ei şi scrîşnind din dinţi.

Pentru un spectator rece, Heathcliff şi Catherine alcătuiau un tablou straniu şi înspăimîntător. Catherine avea dreptate să creadă că cerul va însemna un exil pentru ea, dacă, o dată cu trupul nu-şi va lepăda şi caracterul. În momentul acela Catherine, cu faţa albă, cu buzele palide şi ochii scînteietori, ţinînd între degete cîteva bucle smulse din cele pe care le avusese în mînă, avea o expresie sălbatică şi răzbunătoare. Heathcliff se ridicase, sprijinindu-se c-o mînă, iar cu cealaltă o prin-

sese de braţ ; dar mîngîierile lui erau atît de nepotrivite cu starea în care se afla Catherine, încît atunci cînd i-a dat drumul, pe pielea braţului ei se puteau vedea patru urme albastre.

— Eşti posedată de diavol, continuă el sălbatic, de-mi vorbeşti astfel chiar şi-n pragul morţii ? Te-ai gîndit tu că toate vorbele astea mi se vor întipări în minte ca nişte peceţi puse cu fierul roşu şi că mă vor arde în fiecare zi tot mai tare după ce tu nu vei mai fi ? Ştii prea bine că minţi cînd îmi spui că eu te-am ucis. Şi, Catherine, ştii că nu te pot uita aşa cum nu pot uita că trăiesc ! Egoismului tău infernal nu-i ajunge gîndul că, în timp ce tu-ţi vei găsi liniştea, eu o să mă zvîrcolesc în chinurile iadului.

— Eu n-am să-mi găsesc liniştea, gemu Catherine cuprinsă de o mare slăbiciune, provocată de zvîcnirile violente şi sacadate ale inimii, care se vedeau şi se auzeau în această agitaţie excesivă.

Cît timp ţinu starea aceasta de paroxism ea a tăcut, dar după aceea a continuat pe un ton mai blînd :

— Nu-ţi doresc chinuri mai mari decît ale mele, Heathcliff. Nu doresc decît să nu ne despărţim niciodată, iar dacă un cuvînt rostit de mine cîndva te va durea, gîndeşte-te că eu, sub pămînt, simt aceeaşi durere şi, de dragul meu, iartă-mă. Vino aici şi îngenunche lîngă mine încă o dată ! Tu nu mi-ai făcut nici un rău în viaţa ta. Nu, şi dacă nutreşti vreun sentiment de mînie, va fi pentru tine o amintire mult mai urîtă decît cuvintele mele aspre ! Nu vrei să mai vii o dată aici ? Vino !

Heathcliff se apropie de speteaza scaunului şi se aplecă asupra doamnei Linton, dar nu îndeajuns de mult ca ea să-i poată vedea faţa, lividă de emoţie. Se întoarse pentru a-l privi, dar Heathcliff nu voia să fie văzut, aşa c-o părăsi brusc şi se îndreptă spre cămin ; acolo se opri tăcut, cu spatele spre noi. Privirea doamnei Linton îl urmări, bănuitoare. Fiecare mişcare de a lui crezea în ea un sentiment nou. După o pauză şi o privire prelungă, Catherine reîncepu, adresîndu-mi-se de astă dată mie, cu un accent de indignare şi deznădejde.

— Oh, Nelly, nu se înduioşează nici o clipă ca să mă scape de la moarte. Vezi, aşa sînt iubită eu ! Bine, nu face nimic. Acela nu-i Heathcliff al meu. Eu am să-l iubesc însă şi de-acum înainte pe-al meu şi am să-l iau

cu mine ; e în sufletul meu. De altfel, adăugă ea visătoare, lucrul care mă supără cel mai mult e temniţa asta. M-am săturat de cînd sînt închisă aici. Mi-e dor să ajung în lumea aceea minunată şi să rămîn acolo pentru totdeauna : să n-o văd tulbure, cu ochii aceştia înlăcrimaţi, şi să n-o doresc cu puterea unei inimi care mă doare, ci să fiu într-adevăr cu ea şi în ea. Nelly, tu te crezi mai mulţumită şi mai norocoasă decît mine pentru că eşti în plină sănătate şi putere ; acum mă plîngi tu pe mine... dar foarte curînd nu va mai fi aşa. Vine vremea cînd am să te plîng eu pe tine. Atunci eu am să fiu incomparabil mai departe şi mai presus de voi toţi. Mă mir că el nu vrea să stea lîngă mine ! Apoi continuă, vorbind ca pentru sine : Credeam că doreşte şi el asta. Heathcliff, scumpule, n-ar trebui să fii supărat acum ! Vino lîngă mine, Heathcliff !

În agitaţia ei se ridică şi se sprijini de braţul fotoliului. La această chemare gravă Heathcliff se întoarse spre Catherine ; pe chip i se citea o adîncă deznădejde. Ochii lui, larg deschişi şi umezi, o priviră fulgerător şi sălbatic ; pieptul i se mişca în respiraţii convulsive. O clipă rămaseră separaţi... apoi, n-aş putea spune cum s-au întîlnit... Catherine făcu un salt, iar el o prinse, şi se uniră într-o îmbrăţişare din care credeam că stăpîna mea nu va mai ieşi vie. De fapt, aşa cum o vedeam eu, părea că nu mai are viaţă. El se azvîrli în cel mai apropiat fotoliu şi, cînd mă îndreptai în grabă să văd dacă nu leşinase, mă privi scrîşnind din dinţi ; avea spume la gură ca un cîine turbat şi-o strîngea la piept cu o aprigă însetare. Mi se părea că nu mă mai aflu în preajma unei făpturi din aceeaşi specie cu mine. Parcă nu înţelegea nimic, cu toate că-i vorbeam. Atunci m-am dat la o parte şi n-am mai rostit nici un cuvînt, uluită peste măsură.

În cele din urmă Catherine făcu o mişcare, şi eu mă simţii uşurată : îşi ridică mîna şi-i puse braţul în jurul gîtului, lipindu-şi obrazul de obrazul lui ; iar Heathcliff, copleşind-o cu mîngîieri frenetice, zise cu sălbăticie :

— Acum abia îmi arăţi cît ai fost de crudă... crudă şi falsă. De ce m-ai dispreţuit ? De ce ţi-ai trădat propria-ţi inimă, Cathy ? Nu găsesc nici un cuvînt de mîngîiere. Meriţi să suferi. Tu te-ai ucis singură. Da, poţi să mă săruţi şi să plîngi, poţi să-mi storci sărutări şi lacrimi : ele te vor arde... te vor condamna. M-ai iubit...

atunci cu ce drept m-ai părăsit ? Cu ce drept... răspunde-mi... m-ai părăsit pentru un biet capriciu pe care l-ai simţit faţă de Linton ? Căci nici suferinţa, nici degradarea, nici moartea, nici Dumnezeu şi nici Satana nu ne-ar fi putut despărţi ! *Tu,* de bunăvoie, ai făcut-o : Nu eu ţi-am zdrobit inima... tu ţi-ai zdrobit-o, şi, zdrobind-o pe-a ta, ai zdrobit-o şi pe-a mea. Pentru mine e şi mai greu, pentru că sînt sănătos. Crezi că vreau să trăiesc ? Ce fel de viaţă voi duce dacă tu... Doamne ! *Ţie* ţi-ar plăcea să trăieşti cînd sufletul ţi-e în mormînt ?

— Lasă-mă-n pace ! Lasă-mă-n pace ! zise Catherine plîngînd în hohote. Dac-am greşit, îmi plătesc greşeala cu viaţa. E destul ! Şi tu m-ai părăsit, dar eu nu te condamn ! Te iert. Iartă-mă şi tu !

— E greu să ierţi cînd vezi ochii ăştia şi simţi mîinile astea slabe, răspunse el. Sărută-mă din nou şi nu mă lăsa să-ţi văd ochii ! Te iert pentru ce mi-ai făcut. Îmi iubesc ucigaşul... dar pe-al *tău* cum l-aş putea iubi ?

Rămaseră tăcuţi... cu feţele ascunse una într-alta şi cu obrazul unuia spălat de lacrimile celuilalt. În cele din urmă cred că plîngeau amîndoi ; se pare că şi Heathcliff *putea* plînge într-o clipă rară ca aceasta.

Între timp, începusem să mă simt foarte neliniştită, căci după-amiaza trecea iute, omul pe care-l trimisesem în sat se întorsese de la cumpărături, şi în lumina razelor soarelui care apunea în vale puteam distinge mulţimea ce se adunase în faţa capelei din Gimmerton.

— Slujba s-a terminat, le-am zis. Într-o jumătate de ceas stăpînul va fi aici.

Heathcliff gemu blestemînd şi o strînse şi mai tare pe Catherine, iar ea nici nu se mişcă.

Nu mult după aceea am observat un grup de servitori venind pe drumul ce duce spre bucătărie. Domnul Linton nu era departe în urma lor. A deschis singur poarta şi a pornit agale spre casă, bucurîndu-se probabil de după-amiaza aceea frumoasă peste care plutea o adiere dulce, ca de vară.

— Iată-l aici ! am exclamat. Pentru numele lui Dumnezeu, fugi iute ! Pe scara principală n-ai să-ntîlneşti pe nimeni. Grăbeşte-te şi piteşte-te printre pomi pînă intră în casă !

— Trebuie să plec, Cathy, zise Heathcliff, căutînd să se desfacă din braţele ei. Dar dacă rămîn în viaţă, am să te mai văd o dată astă-seară, înainte de a adormi. Nu mă îndepărtez mai mult de cinci paşi de fereastra ta.

— Nu trebuie să pleci ! răspunse ea, strîngîndu-l atît cît îi îngăduiau puterile. *Să nu pleci,* te rog eu.

— Numai pentru un ceas, zise Heathcliff, încercînd s-o convingă.

— Nici pentru un moment, răspunse Cathy.

— *Trebuie...* Linton va fi îndată aici, stărui intrusul, speriat.

El se ridică ; i-ar fi putut desface degetele cu forţa... dar Cathy îl ţinea strîns şi gîfîia. Pe faţa ei se citea o hotărîre neînfricată.

— Nu ! ţipă ea. Oh, nu, nu pleca ! E pentru ultima dată ! Edgar nu ne va face nici un rău. Heathcliff, mor ! Mor !

— Nebun blestemat ! Uite-l ! strigă Heathcliff, căzînd înapoi în fotoliul său. Taci, scumpa mea ! Taci, taci, Catherine ! Rămîn aici. Şi dacă mă împuşcă, am să-mi dau sufletul binecuvîntîndu-l.

Şi iată-i din nou strînşi unul în braţele celuilalt. L-am auzit pe stăpîn urcînd scările : o sudoare rece îmi curgea pe frunte : eram înspăimîntată.

— Ai de gînd să-i asculţi aiurelile ? i-am spus eu furioasă. Nu ştie ce vorbeşte. Vrei s-o distrugi pentru că n-are destulă minte să se ajute singură ? Ridică-te. Poţi să te desprinzi imediat din braţele ei. Asta e fapta cea mai diabolică pe care ai săvîrşit-o vreodată. S-a isprăvit cu noi... stăpîn, stăpînă şi servitoare !

Îmi frămîntam mîinile şi strigam ; iar domnul Linton, auzind gălăgie, grăbi pasul. Şi cu toate că eram atît de agitată observai, cu sinceră bucurie, că braţele doamnei Linton căzuseră moi, iar capul îi atîrna pe piept.

„E leşinată, ori moartă, m-am gîndit. Cu atît mai bine. E mult mai bine să fie moartă, decît să mai lîncezească în starea asta, povară şi izvor de suferinţe pentru toţi cei din jur."

Edgar, palid de uluire şi furie, sări la musafirul nepoftit. Ce-avea de gînd să facă nu ştiu ; dar Heathcliff opri, brusc, orice demonstraţie, punîndu-i-o în braţe pe Cathérine, care părea că-şi dăduse duhul.

— Priveşte ! îi zise. Dacă nu eşti un diavol, ajut-o mai întîi pe ea, şi-abia după aceea să stai de vorbă cu mine !

Apoi s-a dus în salon şi s-a aşezat. Domnul Linton m-a chemat într-ajutor şi, cu mare greutate, după ce-am recurs la toate mijloacele posibile, am izbutit s-o readucem în simţiri. Dar era cu desăvîrşire rătăcită ; ofta, gemea şi nu recunoştea pe nimeni. Edgar, în tulburarea lui, uită de Heathcliff, cu toate că-l ura atîta. Eu însă nu l-am uitat. M-am dus la el de îndată ce-am putut şi l-am rugat să plece, spunîndu-i că bolnava se simte mai bine şi a doua zi dimineaţă îi voi da de veste cum a petrecut Catherine noaptea.

— Nu refuz să ies din casă, răspunse el, dar am să stau în grădină şi, Nelly, bagă de seamă, să te ţii de cuvînt. Am să fiu pe sub brazi. Bagă de seamă, căci, de nu, am să vin din nou, indiferent dacă Linton e sau nu acasă.

Din uşa pe jumătate deschisă privi în grabă în odaie şi, convingîndu-se că ceea ce-i spuneam părea să fie adevărat, eliberă casa de prezenţa lui supărătoare.

CAPITOLUL 16

CĂTRE ORA DOUĂSPREZECE NOAPtea veni pe lume Catherine, cea pe care-aţi văzut-o la Wuthering Heights ; un copil firav, născut la şapte luni. Două ore după aceea mama muri, fără a fi îndeajuns de conştientă pentru a-şi da seama de lipsa lui Heathcliff sau pentru a-l recunoaşte pe Edgar. Durerea domnului Linton constituie un subiect prea trist ca să stărui asupra lui ; efectele s-au văzut însă mai tîrziu ; după părerea mea, durerea i-a fost agravată şi de faptul că rămăsese fără moştenitor. Iar în timp ce priveam orfana, firavă, regretam şi eu asta, acuzîndu-l, în gînd, pe bătrînul Linton pentru că, printr-o părtinire naturală, îşi lăsase averea fetei, şi nu fiului. Biata copilă nu era binevenită ! În timpul primelor ore ale existenţei ar fi putut scînci pînă şi-ar fi dat sufletul, căci nu-i păsa nimănui de ea. Mai tîrziu am dres noi această lipsă de atenţie, dar în-

ceputul vieţii ei a fost atît de lipsit de dragoste cum pare să-i fie şi sfîrşitul.

Dimineaţa următoare — luminoasă şi veselă — se furişase uşurel în casă prin obloanele încăperii tăcute, cu o strălucire suavă şi dulce, învăluind patul şi pe cea întinsă pe el. Edgar Linton, cu ochii închişi, stătea cu capul pe perna doamnei Linton. Chipul lui tînăr şi pur părea aproape tot atît de lipsit de viaţă şi aproape tot atît de nemişcat ca şi al moartei. Numai că al lui exprima oboseala unui chin istovitor, pe cînd al ei o pace desăvîrşită. Fruntea senină, pleoapele închise, buzele zîmbind : nici un înger din cer n-ar fi putut fi mai frumos decît Catherine. Iar eu am fost cuprinsă de aceeaşi linişte nesfîrşită în care odihnea fosta mea stăpînă. Sufletul meu n-a fost niciodată într-o stare mai înălţătoare decît cea pe care o resimţeam privind imaginea netulburată a liniştii divine. Fără să vreau am auzit în mine ecoul cuvintelor spuse de ea cu cîteva ore în urmă : „Incomparabil mai departe şi mai presus de voi toţi !“ Indiferent dacă era încă pe pămînt, sau ajunsese în cer, sufletul ei se afla la Dumnezeu !

Nu ştiu dacă asta e o trăsătură care mă caracterizează pe mine, sau poate c-o mai au şi alţii, dar rareori mi se întîmplă să nu mă simt fericită atunci cînd veghez într-o cameră mortuară, dacă şi celelalte persoane îndoliate au grijă să-şi îndeplinească această îndatorire fără a da dovadă de-o deznădejde frenetică. Mie mi se pare că mortul se odihneşte — o odihnă pe care nici pămîntul şi nici iadul n-o pot tulbura. Eternitatea în care intră cei duşi de pe lume, e viaţă fără margini, iubire fără de sfîrşit şi fericire deplină. Cu-acel prilej am observat cît egoism zace chiar şi într-o iubire ca a domnului Linton, cînd regreta atît de tare tihna binecuvenită de care se bucura Catherine. E drept că omul s-ar fi putut întreba dacă, după viaţa plină de capricii şi neastîmpăr pe care o dusese, merita să ajungă în cele din urmă la un asemenea liman al păcii. Te puteai îndoi în momente de rece judecată, dar nu în faţa cadavrului ei. Liniştea trupului mort era o chezăşie că frămîntarea din trecut se potolise.

— Credeţi că asemenea oameni sînt fericiţi în lumea cealaltă, domnule Lockwood ? Ce n-aş da să ştiu !

Am refuzat să răspund la întrebarea doamnei Dean care mi se păru cam eterodoxă.

— Mi s-a părut că stăpînul adormise şi, curînd după răsăritul soarelui, am îndrăznit să părăsesc camera şi să mă furişez afară, în aerul curat şi proaspăt. Servitorii credeau c-am ieşit să-mi alung toropeala după o veghe atît de prelungită ; de fapt însă, motivul meu principal era să-l văd pe domnul Heathcliff. Dacă ar fi stat toată noaptea printre brazi, n-ar fi auzit nimic din forfota de la Grange ; doar poate galopul călăreţului trimis la Gimmerton. Dar dacă s-ar fi apropiat de casă, şi-ar fi putut da seama, după luminile care se mişcau încoace şi-ncolo, după deschisul şi închisul uşilor, că se petrecea ceva neobişnuit. Doream să dau de el, cu toate că mi-era teamă. Ştiam că eu sînt cea care trebuie să-i dau îngrozitoarea veste şi voiam să scap de această îndatorire, dar *cum* anume să procedez nu ştiam. Era acolo, în parc... la o depărtare de cîţiva paşi. Stătea rezemat de un frasin bătrîn ; n-avea pălărie, iar părul i se umezise de roua scuturată de pe crengile înmugurite. Stătuse multă vreme aşa, nemişcat, căci am văzut o pereche de mierle care, preocupate să-şi facă cuibul, zburau de colo, colo, foarte aproape de el, nestingherite, de parcă şi el ar fi fost un trunchi de copac. Cînd m-am apropiat, păsările şi-au luat zborul, iar el şi-a ridicat ochii şi-a zis :

— A murit, nu te-am aşteptat pe dumneata ca să-mi spui asta. Lasă batista, nu boci în faţa mea. Blestemaţi fiţi cu toţii, ea n-are nevoie de lacrimile *voastre !*

Plîngeam atît de mila lui cît şi de mila ei ; uneori ne e milă de făpturile care nu simt nimic nici pentru ele, nici pentru alţii. Cînd i-am văzut faţa, mi-am dat seama că ştia de nenorocirea care se întîmplase, şi un gînd ciudat îmi trecu prin minte : că inima i se potolise şi se ruga, căci buzele i se mişcau şi privirile îi erau plecate în pămînt.

— Da, a murit, i-am răspuns, oprindu-mi hohotele de plîns şi ştergîndu-mi obrajii. S-a dus în cer, sper, unde ne vom întîlni cu toţii, dacă luăm bine aminte şi ne abatem de pe căile rele pentru a merge pe cele bune.

— Aşadar *ea* a luat bine aminte ? întrebă Heathcliff încercînd să rînjească. A murit ca o sfîntă ? Haide, povesteşte-mi tot ce s-a petrecut. Cum a murit...

Încercă să-i rostească numele, dar nu fu în stare, şi, strîngîndu-şi buzele, se luptă în tăcere cu durerea care-l

sfîşia, înfruntînd în acelaşi timp, cu privirea lui sălbatică şi fixă, compătimirea mea.

— Cum a murit ? reîncepu în cele din urmă... dar, în ciuda curajului său, se văzu silit să se sprijine de copacul de alături ; căci după lupta pe care o dusese, tremura, fără să vrea, din cap pînă-n picioare.

„Sărmane nenorocit, mi-am zis, ai nervii şi inima la fel cu semenii tăi ! De ce te străduieşti să-ţi ascunzi sentimentele ? Trufia ta nu-l poate orbi pe Dumnezeu ! Îl ispiteşti să te chinuiască pînă cînd îţi va smulge un strigăt de umilinţă."

— Liniştită ca o mieluşea ! i-am răspuns tare. A suspinat adînc şi s-a întins ca un copil care se trezeşte şi adoarme din nou. Cinci minute după aceea am mai simţit o mică zvîcnire în inima ei, şi apoi nimic !

— Şi... a mai pomenit de mine ? întrebă el, şovăind, ca şi cum i-ar fi fost teamă că răspunsul meu ar putea cuprinde amănunte pe care nu le-ar putea îndura.

— Nu şi-a mai venit în fire din clipa în care-ai plecat de lîngă ea şi n-a mai recunoscut pe nimeni, i-am spus. Zace cu un zîmbet senin pe faţă, şi ultimele ei gînduri s-au întors la zilele frumoase de odinioară. Viaţa i s-a sfîrşit într-un vis dulce... De s-ar putea trezi în lumea cealaltă tot atît de liniştită !

— De s-ar trezi în chinuri ! strigă el cu o vehemenţă înspăimîntătoare, lovind cu piciorul în pămînt şi gemînd, cuprins brusc de o suferinţă pe care nu şi-o putea stăpîni. A fost o mincinoasă pînă la sfîrşit ! Unde e ? Nu-i *acolo*... nu-i în cer... n-a pierit... unde-i ? Oh ! Ai spus că nu-ţi pasă de suferinţele mele ! Eu n-am decît o singură rugăciune... şi-am s-o repet pînă-mi va înţepeni limba... Catherine Earnshaw, să n-ai linişte cîtă vreme sînt eu în viaţă ! Ai spus că eu te-am ucis... atunci vino şi mă urmăreşte ! Cei ucişi îşi urmăresc ucigaşii, cred. Rămîi cu mine întotdeauna... fă-mă să înnebunesc, numai nu mă părăsi în abisul ăsta unde nu te pot găsi ! O, Doamne ! Nu găsesc cuvinte ! *Nu pot* trăi fără viaţa mea ! *Nu pot* trăi fără sufletul meu !"

Îşi izbi capul de trunchiul noduros al copacului şi, ridicîndu-şi privirea, începu să urle, dar nu ca un om, ci ca o fiară străpunsă de cuţite şi suliţe. Am observat pe scoarţa copacului mai multe dîre de sînge ; mîna şi fruntea îi erau, de asemenea, însîngerate. Probabil că scena

la care am fost eu martoră se repetase şi în cursul nopţii. N-aş putea spune că mi-a provocat milă... mai degrabă m-a înspăimîntat ; totuşi nu-mi venea să-l las acolo în starea aceea. Dar în clipa în care şi-a revenit destul ca să observe că privirile mele îl urmăresc, mi-a poruncit, răcnind, să plec ; iar eu l-am ascultat. Durerea lui depăşea priceperea mea de a-l linişti sau mîngîia !

Înmormîntarea doamnei Linton fusese fixată pentru vineri, şi pînă atunci coşciugul rămase deschis în salonul cel mare, acoperit cu flori şi frunze parfumate. Linton îşi petrecu acolo zilele şi nopţile, păzind-o ; şi — fapt necunoscut de ceilalţi, ci numai de mine — Heathcliff îşi petrecu toate nopţile în grădină, de asemeni fără odihnă nici el. Nu-i mai vorbisem, dar ştiam c-ar vrea să intre înăuntru dacă s-ar fi putut. Şi marţi, puţin după ce se întunecase, cînd stăpînul meu, frînt de oboseală, fu silit să se retragă pentru două ore, mişcată de perseverenţa lui, m-am dus şi-am deschis una din ferestre, vrînd să-i dau prilejul să-şi ia rămas bun de la chipul palid al idolului său. Profită numaidecît de ocazie, dar cu prudenţă. Atît a fost de prudent, încît n-a făcut nici cel mai mic zgomot care să-i fi putut trăda prezenţa. Şi adevărul e că nici eu n-aş fi ştiut că fusese acolo dacă n-aş fi văzut că vălul de pe faţa moartei nu mai era aşezat ca înainte şi dacă n-aş fi observat, jos, o buclă de păr blond, legată cu un fir de argint ; după ce-am cercetat-o, m-am convins că fusese scoasă din medalionul de la gîtul doamnei Linton. Heathcliff deschisese bijuteria, azvîrlise conţinutul şi pusese în loc o buclă neagră din părul lui. Eu le-am împletit pe amîndouă şi le-am închis apoi în medalion.

Domnul Earnshaw fu poftit, firește, să însoţească pînă la mormînt rămăşiţele pămînteşti ale surorii lui. Nu se scuză, dar nici nu veni, aşa încît, în afară de soţul ei, cortegiul fu compus numai din arendaşi şi servitori. Isabella nu fusese poftită.

Locul unde urma să fie înmormîntată Catherine, spre mirarea sătenilor, n-a fost nici în capelă, în cavoul familiei Linton, nici lîngă mormintele rudelor ei, ci în altă parte. Fu săpat pe povîrnişul verde din colţul cimitirului, unde zidul era atît de scund, încît buruienile şi afinii de pe dealuri se căţăraseră pe el şi trecuseră de cealaltă

parte ; acum e aproape acoperit de un dîmb de turbă. Soţul ei odihneşte în acelaşi loc, şi fiecare îşi are mormîntul însemnat cu cîte o simplă piatră funerară la cap şi o lespede cenuşie la picioare.

CAPITOLUL 17

VINEREA ACEEA A FOST ULTIMA zi frumoasă ; în aceeaşi seară vremea s-a stricat pentru o lună întreagă. Vîntul a început să bată de la miazăzi spre miazănoapte, aducînd mai întîi ploaie, apoi lapoviţă şi zăpadă. A doua zi nici nu-ţi venea să crezi că avuseserăm trei săptămîni de vară : florile de şofran şi ciubo-ţica-cucului erau acoperite de zăpadă, mierlele tăcuseră, frunzele tinere de pe lăstare erau pişcate şi înnegrite de frig. Şi, vai, ce dimineaţă tristă, îngheţată şi întunecată fusese ! Stăpînul meu rămase în camera lui, iar eu pusesem stăpînire pe salonul părăsit, transformîndu-l în odaie pentru copil. Şedeam acolo, ţinînd pe genunchi păpuşa aceea care scîncea, legănînd-o încoace şi-ncolo, şi urmăream, între timp, fulgii de zăpadă care cădeau neîncetat şi se strîngeau în faţa ferestrei fără de perdele, cînd uşa se deschise şi cineva intră, cu suflarea tăiată şi rîzînd ! Pentru o clipă furia mea fu mai mare decît uluirea. Crezînd că e una dintre servitoare, strigai :

— Isprăveşte odată ! Cum îndrăzneşti să te arăţi aşa de nesimţită tocmai aici ? Ce-ar zice domnul Linton dacă te-ar auzi ?

— Iartă-mă ! îmi răspunse un glas cunoscut ; dar ştiu că Edgar e în pat şi nu mă pot opri.

După aceste vorbe înaintă spre cămin o femeie, gîfîind şi ţinîndu-se cu mîinile de coaste.

— Am făcut tot drumul de la Wuthering Heights pînă aici alergînd, continuă ea după o pauză, în afară de locurile peste care-am zburat. N-aş putea spune de cîte ori am căzut. Of, mă doare peste tot ! Nu te speria ! Cum voi fi în stare, am să-ţi explic totul ; te rog numai du-te şi porunceşte să pregătească trăsura, căci trebuie să mă duc la Gimmerton, apoi spune unei servitoare să-mi caute ceva haine în dulapul meu.

Nepoftita era doamna Isabella Heathcliff. Înfățișarea ei nu-i explica deloc rîsul : părul îi era răsfirat pe umeri, ud leoarcă de zăpadă și apă ; era îmbrăcată în rochia-i tinerească pe care o purta de obicei, mult mai potrivită cu vîrsta decît cu situația ei — o rochie ușoară, cu mîneci scurte — și nu avea nimic pe cap sau în jurul gîtului. De udă ce era, rochia de mătase subțire i se lipise de trup ; iar în picioare purta niște papuci subțiri. Sub ureche i se vădea o tăietură adîncă, pe care numai frigul o împiedica să sîngereze din plin ; fața, albă ca varul, era zgîriată și învinețită, și abia se mai putea ține pe picioare de ostenită ce era. Vă puteți închipui că spaima pe care am avut-o în primul moment nu s-a micșorat prea mult după ce-am avut răgazul s-o cercetez mai îndeaproape.

— Scumpa mea doamnă, am exclamat, nu mă duc nicăieri ! Nu vreau să aud nimic pînă nu lepezi de pe dumneata toate hainele și nu te îmbraci cu altele uscate. Și. desigur, n-ai să pleci în seara asta la Gimmerton, așa că n-are rost să comand trăsura.

— Trebuie neapărat să plec, zise ea ; fie pe jos, fie cu trăsura. Totuși nu mă opun, am să mă îmbrac ca lumea. Și... ah, uite cum curge sîngele de-a lungul gîtului ! La căldură mă ustură.

Stărui însă să-i îndeplinesc poruncile înainte de a-mi îngădui să mă ating de ea ; și abia după ce i-am spus vizitiului să se pregătească și-am trimis o fată să-i ducă ceva îmbrăcăminte, mă lăsă să-i pansez rana și s-o ajut să se schimbe.

— Și-acum, Ellen, zise ea după ce făcusem tot ceea ce mă rugase, după care luase loc pe un fotoliu lîngă cămin cu o ceașcă de ceai în față, așază-te lîngă mine ; dar mai întîi du-l de-aici pe copilașul sărmanei Catherine, nu vreau să-l văd ! Să nu crezi că nu-mi pasă de Catherine pentru că m-am purtat ca o nebună cînd am intrat aici ! Am plîns și eu amarnic... da, căci am avut mai multe motive de plîns decît oricine. Ne-am despărțit certate, ții minte, și asta n-am să mi-o iert niciodată. Dar, cu toate acestea, n-am putut împărtăși durerea lui Heathcliff... bestia ! Oh, dă-mi, te rog, vătraiul. Uite, ăsta-i ultimul lucru pe care-l am de la el. Își scoase inelul de aur de pe degetul mijlociu și-l aruncă jos. Am să-l fărîm ! continuă ea, lovindu-l cu piciorul, și-apoi am să-l

ard. Luă şi aruncă obiectul deformat în mijlocul cărbunilor încinşi. Na ! Are să-mi cumpere altul dacă mă voi duce vreodată la el. E-n stare să vină după mine să mă caute, şi asta numai pentru a-l necăji pe Edgar. Nu îndrăznesc să rămîn aici, ca nu cumva să se nască ideea asta în capul lui afurisit. Şi de altfel Edgar n-a fost bun cu mine, nu-i aşa ? Nu vreau să vin să-i implor ajutorul, dar nici nu vreau să-i fac şi mai multe necazuri. Am fost silită să mă adăpostesc aici ; dar dacă n-aş fi ştiut că e în camera lui, m-aş fi oprit la bucătărie, m-aş fi spălat pe obraz, m-aş fi încălzit, te-aş fi trimis să-mi aduci cele trebuincioase şi aş fi plecat din nou, oriunde, departe de blestematul meu de... de diavolul acela cu chip de om ! Ah, ce furios era ! Dacă punea mîna pe mine... Păcat că Earnshaw nu-i tot atît de puternic. Dacă Hindley ar fi fost în stare s-o facă, n-aş fi fugit pînă nu l-aş fi văzut doborît !

— Bine, dar nu vorbi atît de iute, domnişoară ! i-am spus eu ; ai să-ţi mişti batista pe care ţi-am legat-o în jurul feţei şi iarăşi o să înceapă să-ţi sîngereze tăietura. Bea-ţi ceaiul, răsuflă liniştită şi nu mai rîde ; rîsul nu-şi are locul sub acest acoperiş, şi-apoi nici nu ţi se potriveşte !

— Iată un adevăr de netăgăduit, răspunse ea. Ascultă la copilul acela, scînceşte întruna... Du-l de aici, să nu-l aud... măcar un ceas. Mai mult decît atîta nici n-am să stau.

Am sunat şi-am încredinţat fetiţa unei servitoare. Apoi am întrebat-o pe Isabella ce-a făcut-o să fugă de la Wuthering Heights în halul ăsta şi unde avea de gînd să se ducă, de vreme ce refuza să rămînă la noi.

— Ar trebui şi-aş dori să rămîn, răspunse ea, ca să-l mîngîi pe Edgar şi să îngrijesc copilaşul ; pentru aceste două motive şi pentru că adevăratul meu cămin e la Grange. Dar îţi spun că el nu mă va lăsa ! Crezi c-ar putea răbda să mă vadă sănătoasă şi veselă... crezi c-ar putea răbda gîndul că noi sîntem liniştiţi, fără a lua hotărîrea de-a ne învenina traiul ? Acum am mulţumirea de a fi sigură că mă detestă în aşa măsură, încît nu mă mai poate vedea în ochi şi nu-mi mai poate auzi glasul. Am observat că atunci cînd apar în faţa lui, obrazul i se strîmbă fără să vrea şi capătă o expresie de ură ; pe de o parte pentru că-şi dă seama că am motive bine în-

temeiate de a nutri aceleaşi sentimente faţă de el, pe de alta dintr-o aversiune instinctivă. Ura lui e destul de puternică pentru a-mi da certitudinea că nu mă va urmări chiar pe tot cuprinsul Angliei, dacă reuşesc să fug de-aici, aşa că trebuie să plec. M-am vindecat de dorinţa de a fi omorîtă de el, acum doresc să se omoare singur ! Mi-a distrus cu desăvîrşire dragostea, aşa că acum sînt liberă. Îmi mai pot însă aduce aminte cît de mult l-am iubit, şi-mi mai pot încă închipui, dar vag de tot, că l-aş putea iubi din nou, dacă... dar nu, nu ! Chiar dacă m-ar fi iubit la nebunie, firea lui drăcească tot s-ar fi dezvăluit într-un fel sau altul. Catherine a avut un gust îngrozitor de pervers dacă, deşi îl cunoştea atît de bine, a ţinut atît de mult la el. Monstrul ! De-ar dispărea de pe faţa pămîntului şi din amintirea mea !

— Taci, taci ! Şi el e făptură omenească ! i-am spus. Fii mai miloasă ! Există şi oameni mai răi decît el !

— Nu-i făptură omenească, răspunse ea, şi n-are dreptul la milă. I-am dăruit inima mea ; a luat-o şi-a zdrobit-o de moarte, apoi mi-a azvîrlit-o înapoi. Oamenii simt cu inima, Ellen, dar de cînd mi-a distrus inima, nu mai am puterea să simt ceva pentru el, nu pot, chiar de-ar fi să geamă pînă-n ziua morţii şi de-ar vărsa lacrimi de sînge pentru Catherine ! Nu, într-adevăr, nu pot, nu mai pot !

Aici Isabella începu să plîngă, dar îşi şterse imediat lacrimile şi continuă :

— M-ai întrebat ce m-a făcut în cele din urmă să fug ? Am fost silită să fug fiindcă izbutisem să-i întărît furia dincolo de răutatea lui. A smulge nervii cuiva cu un cleşte înroşit cere mai mult sînge rece decît a-l izbi în cap. Ajunsese atît de întărîtat, încît era cît pe-aci să uite de prudenţa cu care se fălea şi începuse să dea dovadă de o violenţă criminală. Eu am simţit o adevărată plăcere văzînd că sînt în stare să-l scot din fire ; dar senzaţia de plăcere a trezit în mine instinctul de conservare, aşa că am fugit. Dacă mai pune vreodată mîna pe mine va fi gata să-şi ia revanşa cuvenită.

Ieri, după cum ştii, domnul Earnshaw ar fi trebuit să meargă la înmormîntare. În acest scop a avut grijă să rămînă oarecum treaz... adică nu s-a dus la culcare beat turtă la ora şase dimineaţa, ca să se deştepte tot beat la ora douăsprezece. În consecinţă, s-a sculat de-

primat de parcă s-ar fi aflat în preajma sinuciderii, şi tot atît de pregătit pentru a merge la biserică cît ar fi fost pentru un bal ; apoi, în loc s-o pornească la drum, s-a aşezat lîngă foc, dînd pe gît, unul după altul, pahare întregi de gin sau brandy.

Heathcliff... mă cutremur cînd îi rostesc numele ! nu mai dăduse pe-acasă de duminica trecută. Nu ştiu cine l-a hrănit — îngerii sau ruda lui din iad — dar aproape de-o săptămînă n-a mai mîncat cu noi. Se întorsese acasă în zori şi s-a dus sus, în camera lui, încuind uşa... parcă i-ar fi trecut cuiva prin gînd să-i dorească prezenţa ! Acolo s-a rugat neîncetat, ca un metodist ; numai că zeitatea pe care o implora el nu era decît praf şi cenuşă fără simţire ; iar pe Dumnezeu, cînd i se adresa, îl confunda în mod ciudat cu Diavolul, propriul lui tată ! După ce-a încheiat aceste rugăciuni alese... care duraseră atît de mult, încît răguşise şi glasul i se strangulase în gîtlej... a pornit-o din nou, şi iarăşi drept spre Grange ! Mă mir că Edgar n-a trimis după jandarmi şi nu l-a încredinţat lor, spre pază ! Mie, cu toate că eram mîhnită din pricina bietei Catherine, mi-a fost cu neputinţă să consider drept vacanţă aceste zile de eliberare de sub tirania lui degradantă.

Prinsesem destul curaj ca să pot asculta nesfîrşitele predici ale lui Joseph fără să plîng şi ca să mă mişc de colo pînă colo prin casă, nu cu paşi de hoţ speriat ca mai înainte. Doar nu-ţi închipui, nu-i aşa, c-aş fi putut plînge pentru vreo vorbă a lui Joseph ? ! Dar el şi cu Hareton sînt de nesuferit. Preferam să stau cu Hindley şi să ascult vorbăria lui îngrozitoare decît cu „micul stăpîn" şi cu protectorul lui fidel, bătrînul acela odios ! Cînd Heathcliff e-acasă, sînt adeseori obligată să aleg : ori să mă duc în bucătărie şi să stau în tovărăşia lor, ori să mor de foame în încăperile umede şi nelocuite de sus. Cînd e plecat, aşa cum a fost cazul în săptămîna asta, îmi pun o masă şi un scaun în colţul căminului din sală şi nici că-mi pasă de ce face domnul Earnshaw ; şi nici el nu se amestecă în treburile mele. Acum, dacă nu-l provoacă nimeni, e mai liniştit decît înainte : mai posac şi mai deprimat, dar mai puţin furios. Joseph susţine că s-a schimbat şi că Dumnezeu i-a atins inima, şi deci e mîntuit „ca prin foc". Eu nu

prea pot să văd semnele unei schimbări în bine, dar asta nu mă priveşte.

Aseară am stat în colţul meu citind nişte cărţi vechi pînă tîrziu, către miezul nopţii. Mi-era urît să mă duc sus ; afară sufla un vînt năprasnic şi gîndurile mele reveneau mereu la curtea bisericii şi la mormîntul acela proaspăt ! Nu îndrăzneam nici măcar să ridic ochii de pe pagina cărţii, căci imaginea aceasta tristă îi lua numaidecît locul. Hindley şedea în faţa mea, cu capul rezemat în mînă, meditînd probabil asupra aceluiaşi subiect. Înainte de a-şi pierde luciditatea, se opri din băut şi, vreme de vreo două-trei ceasuri, rămase nemişcat şi fără a scoate o vorbă. În toată casa nu se auzea nici un zgomot în afară de gemetele vîntului care scutura cînd şi cînd ferestrele, de pocniturile slabe ale cărbunilor şi de zăngănitul foarfecelor mele cînd tăiam, rareori, feştila lungă a lumînării. Hareton şi Joseph desigur dormeau duşi în paturile lor. Totul era foarte, foarte trist ; şi, pe cînd citeam, suspinam, căci mi se părea că toată bucuria din lume pierise şi nu va mai reveni niciodată.

Tăcerea jalnică fu, în sfîrşit, întreruptă de zgomotul ivărului de la uşa bucătăriei. Heathcliff se întorcea de la veghe mai devreme ca de obicei ; cred că din pricina furtunii neaşteptate. Uşa era zăvorîtă ; l-am auzit înconjurînd casa ; avea, pesemne, de gînd să intre pe cealaltă uşă. M-am ridicat, purtînd pe buze expresia nestăpînită a ceea ce simţeam, fapt ce-l făcu pe tovarăşul meu, care-şi fixase privirile spre uşă, să se întoarcă şi să se uite la mine.

— Am să-l ţin afară cinci minute ! exclamă el. Ai ceva împotrivă ?

— Nu, din partea mea poţi să-l laşi afară şi toată noaptea ! i-am răspuns. Foarte bine ! Pune cheia în broască şi trage zăvoarele.

Earnshaw făcu asta mai înainte ca musafirul său să ajungă la intrarea principală. Apoi îşi trase scaunul de cealaltă parte a mesei mele, se aplecă şi-mi căută ochii, în speranţa de a găsi o urmă de înţelegere pentru ura ce licărea în ai lui. Dar cum privirile şi sentimentele îi erau acelea ale unui asasin, nu putea găsi în ochii mei acelaşi lucru ; ceea ce găsi însă îi fu de ajuns ca să-i dea curaj să vorbească.

— Dumneata şi cu mine, zise el, avem o mare socoteală cu omul acela de-afară ! Dacă nici unul dintre noi n-ar fi laş, ne-am putea uni pentru a o lichida. Eşti tot atît de moale ca şi fratele dumitale ? Eşti dispusă să înduri totul pînă la urmă fără să încerci a te răzbuna măcar o dată ?

— Am îndurat destul, am obosit, i-am răspuns ; şi-aş fi bucuroasă să mă răzbun, dacă răzbunarea n-ar fi să se răsfrîngă şi asupra mea. Trădarea şi violenţa sînt suliţe ascuţite la amîndouă capetele ; rănesc mai tare pe cei ce le aruncă decît pe vrăjmaşii lor.

— Trădarea şi violenţa sînt o răsplată dreaptă pentru trădare şi violenţă ! strigă Hindley. Doamnă Heathcliff, nu-ţi cer decît să stai nemişcată şi să fii mută. Spune-mi, poţi ? Sînt convins că vei resimţi tot atîta plăcere cît şi mine dacă vei vedea cu ochii dumitale sfîrşitul acestui diavol. Dacă nu i-o iei înainte, te va omorî el pe dumneata, iar pe mine mă va ruina. Blestemat fie ticălosul acesta infernal ! Bate la uşă parc-ar fi stăpînul casei. Făgăduieşte-mi că-ţi ţii gura şi, înainte de va bate ceasul acesta — mai erau trei minute pînă la unu — vei fi o femeie liberă !

Scoase din sîn unealta pe care ţi-am descris-o în scrisoare şi se pregăti să stingă lumînarea. Eu însă i-am smuls arma din mînă şi l-am prins de braţ.

— N-am să tac ! i-am spus. Să nu te atingi de el. Lasă uşa închisă şi stai liniştit !

— Nu ! M-am hotărît şi, pe Dumnezeul meu, am să-l execut ! strigă deznădăjduit. Am să-ţi fac un bine în ciuda dumitale şi am să-i fac dreptate lui Hareton ! Şi nu trebuie să-ţi baţi capul pentru apărarea mea, Catherine a murit. Nimeni dintre cei vii nu mă va regreta şi nu va fi ruşinat din pricina mea dacă-mi tai gîtul în minutul acesta... A sosit ceasul să se sfîrşească !

De m-aş fi luptat cu un urs sau de-aş fi vorbit logic cu un lunatic, tot atîta ar fi fost. Singura posibilitate ce-mi rămăsese era să fug la fereastră şi să previn victima de soarta ce-o aştepta.

— Ai face mai bine dacă ţi-ai căuta adăpost altundeva ! am strigat eu pe un ton oarecum victorios. Domnul Earnshaw are de gînd să te împuşte dacă mai stărui să intri.

— Mai bine deschide-mi uşa... răspunse el, adresîndu-mi un cuvînt elegant pe care nu vreau să ţi-l repet.

— Nu vreau să mă amestec în treaba asta, i-am răspuns. Intră şi lasă-l să te împuşte dacă-ţi place ! Eu mi-am făcut datoria.

Acestea fiind zise, am închis fereastra şi m-am întors la locul meu lîngă foc, neavînd destulă ipocrizie ca să arăt cît de puţină îngrijorare faţă de primejdia ce-l ameninţa. Earnshaw mă înjură cu furie, susţinînd că-l mai iubesc încă pe nemernic şi răsplătindu-mă cu diferite epitete pentru josnicia de care dădusem dovadă. Iar eu, în fundul inimii mele — şi n-am avut nici o mustrare de conştiinţă — m-am gîndit că pentru el ar fi o fericire dacă Heathcliff l-ar scăpa de suferinţă, şi ce fericire ar fi pentru mine dacă el l-ar trimite pe Heathcliff acolo unde i se cuvenea să se afle ! Pe cînd şedeam şi mă gîndeam la acestea, fereastra din spatele meu fu făcută ţăndări dintr-o singură lovitură şi faţa neagră a lui Heathcliff, cu ochii lui fulgerători, privi prin ea. Dar cadrul ferestrei era prea strîmt ca să-şi poată vîrî şi umerii, iar eu am zîmbit triumfătoare, avînd iluzia că sînt la adăpost. Părul şi hainele îi erau albe de zăpadă, iar dinţii lui ascuţiţi de canibal, descoperiţi de frig şi de furie, străluceau în întuneric.

— Isabella, lasă-mă să intru, altfel ai să te căieşti ! *răcni* el, după cum zice Joseph.

— Eu nu pot săvîrşi o crimă, i-am răspuns. Domnul Hindley stă la pîndă cu un cuţit şi un pistol încărcat.

— Lasă-mă să intru pe uşa din bucătărie, zise el.

— Hindley va fi acolo înaintea ta, i-am răspuns ; şi vai de iubirea ta dacă nu poate îndura nici măcar un viscol ! Cîtă vreme strălucea luna ca vara, ne-ai lăsat liniştiţi în paturile noastre, dar în clipa cînd s-a întors vîntul iernii, ai fugit la adăpost ! De-aş fi eu în locul tău, Heathcliff, m-aş duce şi m-aş lungi peste mormîntul ei şi-aş muri acolo ca un cîine credincios. Pentru că în lumea asta nu mai merită să trăieşti, nu-i aşa ? M-ai convins, neîndoielnic, că singura bucurie a vieţii tale era Catherine şi nu-mi pot închipui cum vei putea supravieţui pierderii.

— E-acolo ? Da ? ! strigă Hindley, repezindu-se la fereastra spartă. Dacă scot braţul, îl pot lovi !

Mă tem, Ellen, c-ai să crezi că sînt cu-adevărat rea, dar dumneata nu ştii totul, aşa că nu mă judeca. Eu

n-aş fi ajutat sau contribuit pentru nimic în lume la un atentat împotriva nimănui, nici chiar la viaţa lui. Dar de dorit moartea, i-o doream. De aceea am fost dezamăgită şi înspăimîntată peste măsură de consecinţele vorbelor mele provocatoare cînd l-am văzut repezindu-se la arma lui Earnshaw şi smulgîndu-i-o din mînă.

Arma s-a descărcat, iar cuţitul, sărind înapoi, a prins încheietura mîinii lui Hindley ; Heathcliff a tras cu brutalitate cuţitul, care pătrunsese adînc în carnea lui Hindley, apoi, aşa plin de sînge cum era, îl vîrî în buzunar. După aceea a luat o piatră, a sfărîmat stinghia de lemn dintre cele două ferestre şi a sărit în casă. Duşmanul său căzuse în nesimţire din pricina durerii şi a sîngelui care ţîşnea dintr-o arteră sau o venă mai groasă. Banditul îl lovi şi-l călcă în picioare, trîntindu-i de mai multe ori capul de piatra pardoselii, ţinîndu-mă între timp cu o mînă, ca să nu-l chem cumva pe Joseph. Cred că a făcut un efort de abnegaţie supraomenească abţinîndu-se să-l omoare pe loc. În cele din urmă, cum i se tăiase răsuflarea, încetă brutalităţile şi tîrî corpul aparent neînsufleţit pînă la o laviţă. Acolo sfîşie mîneca hainei lui Earnshaw şi-i legă rana cu duritate şi cruzime, scuipînd şi blestemînd cu aceeaşi violenţă cu care-l lovise mai înainte cu piciorul. Văzîndu-mă liberă, n-am pierdut vremea şi m-am dus să-l caut pe bătrînul servitor, care, încetul cu încetul, înţelesese ceva din ceea ce-i spuneam eu pe nerăsuflate şi se grăbi să coboare, gîfîind, cîte două trepte deodată.

— Şi-acu ce-i de făcut acolo ? Şi-acu ce-i de făcut acolo ?

— Iată ce-i de făcut aici, tună Heathcliff ; stăpînul tău a înnebunit, şi dacă mai trăieşte o lună, am să-l duc într-un ospiciu. Şi cum dracu' ţi-a venit ideea să mă încui afară, dulău ştirb ce eşti ? ! Stai acolo bîlbîindu-te şi mîrîind ! Haide, că eu n-am de gînd să-l îngrijesc. Spală murdăria de-aici şi păzeşte-l de flacăra lumînării tale... e mai mult de jumătate brandy !

— Aşadar, l-ai omorît ? ! exclamă Joseph, ridicînd, îngrozit, ochii şi mîinile. Aşa ceva n-am văzut de cînd sînt ! Dea Domnul...

Heathcliff îl îmbrînci, şi-l trînti în genunchi în mijlocul lacului de sînge ; apoi îi aruncă un prosop ; dar în loc să şteargă pe jos, Joseph îşi împreună mîinile şi

începu o rugăciune, adică o înşiruire de cuvinte ciudate care m-a făcut să rîd. Eram într-o stare de spirit în care nimic nu te mai sperie ; de fapt ajunsesem la fel de nepăsătoare ca unii criminali la picioarele stîlpului de care urmează să fie spînzuraţi.

— Oh, pe tine te-am uitat, îmi zise tiranul. Tu trebuie să faci treaba asta. Apleacă-te. Şi tu conspiri cu el împotriva mea ? Şi tu, viperă ? Iacă o treabă nimerită pentru tine !

M-a zgîlţîit pînă au început să-mi clănţăne dinţii, apoi m-a trîntit lîngă Joseph, care, după ce-şi isprăvi, fără a se lăsa tulburat, rugăciunile, se ridică, jurînd că pleacă numaidecît la Grange.

— Domnul Linton e judecător, şi chiar de i-ar fi murit cincizeci de neveste, tot va trebui să cerceteze afacerea asta !

Era atît de încăpăţînat în hotărîrea lui, încît Heathcliff socoti necesar să stoarcă de pe buzele mele relatarea a tot ceea ce se petrecuse. Stătea aplecat asupra mea, gîfîind de furie, pe cînd eu, silită de el, povestii totul. A fost o muncă grea să-l conving pe bătrîn că nu Heathcliff fusese agresorul, mai ales că răspunsurile mele erau stoarse atît de greu. Dar nu peste mult, domnul Earnshaw dădu semne că se află încă în viaţă. Atunci Joseph se grăbi să-i administreze o doză de alcool, graţie căreia stăpînul său începu să se mişte şi să-şi recapete cunoştinţa. Heathcliff, dîndu-şi seama că adversarul său nu ştia ce i se întîmplase, căută să-l convingă că-i beat turtă. Apoi îi spuse că nu-i va mai vorbi despre purtarea lui atroce şi-l sfătui să se ducă la culcare. Şi, spre bucuria mea, după ce-i dădu această povaţă cuminte, plecă ; iar Hindley se întinse pe piatra din faţa căminului. Eu m-am retras în odaia mea, mirîndu-mă c-am scăpat atît de uşor.

Azi de dimineaţă cînd am coborît, cam o jumătate de oră înainte de amiază, domnul Earnshaw şedea lîngă foc, bolnav de moarte. Geniul lui rău, aproape tot atît de palid şi de prăpădit, era rezemat de cămin. Nici unul dintre ei nu părea dispus să mănînce şi, după ce-am aşteptat pînă cînd s-a răcit tot ce era pe masă, am început să mănînc singură. Nimic nu mă împiedica să mănînc cu poftă ; aveam chiar un sentiment de satisfacţie şi de

superioritate cînd, din timp în timp, aruncam cîte o privire tăcuților mei tovarăși. După ce-am isprăvit masa, mi-am luat libertatea de-a-mă apropia de foc, și, ocolind scaunul lui Earnshaw, am îngenuncheat în colțul de lîngă el.

Heathcliff n-a observat ce fac, așa că mi-am ridicat privirea și m-am uitat la el nestingherită, parc-aș fi avut în față o stană de piatră. Fruntea lui, care odinioară mi se păruse atît de energică și acum mi se părea atît de diabolică, era umbrită de un nor greu. Iar ochii de vasilisc erau aproape stinși de-atîta nesomn, poate și de-atîta plîns, căci genele îi erau încă umede. De pe buze îi dispăruse rînjetul acela fioros ; acum erau pecetluite de o tristețe nespusă. Să fi fost altul, mi-aș fi acoperit fața ca să nu mai văd asemenea durere. Dar fiind vorba de el, am fost încîntată. Și-oricît s-ar părea de josnic să insulți un dușman învins, n-am putut pierde prilejul de a-i arunca o săgeată. Slăbiciunea lui îmi oferea singurul prilej cînd puteam gusta plăcerea de a-i plăti răul cu rău.

— Vai, vai ! Domnișoară ! am întrerupt-o. S-ar putea crede că în viața dumitale n-ai deschis o *Biblie*. Cînd Dumnezeu îi pedepsește pe dușmanii dumitale, ar trebui să-ți ajungă. Să adaugi tortura ta la torturile lui, arată și josnicie și îngîmfare ! E-atît de josnic și de prezumțios să-ți torturezi dușmanii !

— În general cred că așa-i, Ellen, continuă ea. Dar ce suferință de-a lui Heathcliff mi-ar putea da satisfacție, dacă n-aș contribui și eu la provocarea ei ? M-aș mulțumi și dacă el ar suferi mai puțin, dar să fiu eu cea care i-a pricinuit suferința și el să știe asta. O, am atîtea să-i plătesc ! Și numai într-un singur caz l-aș putea ierta : dacă i-aș putea plăti ochi pentru ochi, dinte pentru dinte, chin pentru chin, adică numai dacă l-aș putea aduce în starea mea. Și pentru că el m-a chinuit mai întîi, tot el trebuie să-mi ceară iertare mai întîi, și-atunci... ai să vezi, Ellen... ce dovadă de generozitate am să-ți dau ! Dar, pentru că-i cu desăvîrșire imposibil să fiu răzbunată vreodată, nu-l pot ierta.

Hindley a cerut apă ; i-am dat un pahar și l-am întrebat cum se simte.

— Nu atît de rău pe cît aș dori, răspunse el. În afară de braț, fiecare bucățică din mine mă doare de parcă m-aș fi luptat cu o legiune de diavoli !

— Da, nu-i de mirare, fu răspunsul meu. Catherine avea obiceiul să se laude că e-n stare să te apere împotriva oricărei agresiuni : voia adică să spună că anumite persoane nu-ţi vor face nici un rău de teamă să n-o supere pe ea. E bine că oamenii nu se scoală cu adevărat din morminte, căci altfel astă-noapte ar fi putut vedea un spectacol oribil ! Oare coşul pieptului nu ţi-e spart şi oasele umerilor nu ţi-s zdrobite ?

— Nu ştiu, răspunse el, dar ce vrei să spui ? A îndrăznit să dea în mine pe cînd eram căzut jos ?

— Te-a călcat în picioare, te-a lovit şi te-a izbit de pămînt, îi spusei în şoaptă. Îi lăsa gura apă de poftă să te sfîşie cu dinţii, pentru că-i numai jumătate om ; ba nici atîta, iar restul diavol.

Domnul Earnshaw îşi ridică privirea, ca şi mine, spre obrazul duşmanului nostru comun, care, mistuit de durere, părea indiferent la tot ce se petrecea în jur. Şi cu cît trecea timpul, chipul lui dezvăluia şi mai limpede întunecimea gîndurilor ce-l frămîntau.

— Oh, dacă Dumnezeu mi-ar da putere să-l sugrum în ultimele mele zvîrcoliri de durere, m-aş duce cu plăcere în iad, gemu Hindley, încercînd să se ridice, dar căzu înapoi, deznădăjduit, convins fiind că nu-i în stare să se bată cu el.

— Ba nu, e destul c-a omorît pe unul din voi, zisei atunci cu glas tare. La Grange ştie toată lumea că sora dumitale ar mai trăi şi azi dacă n-ar fi fost domnul Heathcliff. De altfel, cred că-i mai bine să fii urît decît să fii iubit de el. Cînd îmi aduc aminte cît eram de fericiţi... cît de fericită era Catherine înainte de venirea lui... îmi vine să blestem ziua aceea.

Şi e foarte probabil că Heathcliff percepu mai curînd adevărul spuselor mele decît intenţia cu care vorbisem. Mi-am dat seama că devenise atent pentru că din ochii lui curgeau lacrimi ce picurau în cenuşa din cămin. Începu să respire iute, sufocat de suspine. L-am privit drept în faţă, rîzînd dispreţuitoare. Ferestruicile întunecate ale iadului se uitară, fulgerînd, o clipă către mine ; însă diavolul care privea de obicei prin ele era atît de slăbit şi de prăpădit, încît nu m-am temut să risc încă un zîmbet batjocoritor.

— Ridică-te şi piei din ochii mei ! rosti el, îndurerat.

Vorbise așa de încet, încît abia am înțeles ce spusese.

— Îți cer iertare, i-am răspuns. Dar și eu am iubit-o pe Catherine ; iar fratele ei are nevoie de îngrijire ; și, de dragul ei, am să-l îngrijesc eu. Acum, după ce-a murit, o văd în Hindley. Hindley are întocmai ochii ei, dar tu ai încercat să-i scoți, să-i învinețești și să-i înroșești ; și are...

— Ridică-te, idioată nenorocită, pînă nu te strivesc ! strigă el, făcînd o mișcare, așa c-am fost obligată să mă dau în lături.

— Dar atunci, am continuat, pregătindu-mă de fugă, dacă sărmana Catherine ar fi avut încredere în tine și-ar fi primit numele ridicol, degradant și demn de dispreț de doamna Heathcliff, n-ar fi trecut mult și ai fi oferit un tablou similar ! Ea n-ar fi îndurat cu liniște purtarea ta dezgustătoare ; ura și scîrba ei ar fi prins glas.

Spătarul băncii și persoana lui Earnshaw se aflau între mine și el, așa că, în loc să încerce să pună mîna pe mine, a luat iute un cuțit de pe masă și mi l-a azvîrlit în cap. M-a lovit sub ureche, oprindu-mă astfel de a spune ceea ce mai aveam de gînd să spun. Dar eu, scoțînd cuțitul din carne, am sărit la ușă și i-am mai spus cîteva vorbe, care sper că nu l-au lovit mai puțin adînc decît mă lovise arma lui pe mine. Ultima imagine am zărit-o în treacăt : furios, încercă să se năpustească asupra mea, dar l-a oprit Hindley. Amîndoi, înlănțuiți, căzură pe cămin. În timp ce fugeam prin bucătărie, l-am rugat pe Joseph să alerge iute la stăpînul său ; m-am izbit de Hareton, care spînzura niște căței nou-născuți de speteaza unui scaun așezat în pragul ușii ; iar eu, fericită ca un suflet scăpat din purgatoriu, m-am repezit sărind și zburînd pe drumul rîpos ; apoi, părăsind drumul cotit, am luat-o razna, în linie dreaptă, peste dealuri, de-a rostogolul peste povîrnișuri și tîrîndu-mă prin mlaștini, grăbindu-mă spre farul luminos de la Grange. Și aș prefera să fiu condamnată a trăi pe veci în infern, decît să mai petrec o singură noapte sub acoperișul de la Wuthering Heights.

Isabella tăcu, bău o înghițitură de ceai, apoi se ridică, mă rugă să-i pun boneta pe cap și pe umeri șalul cel mare, pe care i-l adusesem ; fără a da ascultare rugăminților mele de a rămîne la Grange măcar încă un ceas, se urcă pe un scaun, sărută portretele lui Edgar și al

soţiei lui, mă salută în acelaşi fel şi pe mine şi coborî la trăsură, însoţită de Fanny, care lătra înnebunită de bucurie că-şi regăsise stăpîna. Trăsura a dus-o şi n-a mai venit niciodată prin partea locului ; iar după ce lucrurile s-au mai potolit, ea şi stăpînul şi-au scris mereu. Cred că noua ei reşedinţă era undeva în Sud, aproape de Londra. Acolo, la cîteva luni după fugă, născu un băiat pe care-l botează Linton, şi pe care de la început ni l-a descris ca pe-o făptură suferindă şi arţăgoasă.

Domnul Heathcliff, întîlnindu-mă într-o zi în sat, m-a întrebat unde locuieşte. Am refuzat să-i răspund. Mi-a spus că n-avea nici o importanţă, numai că Isabella trebuie să se ferească de a veni la Grange, căci chiar de-ar fi silit s-o reprimească, n-o va lăsa niciodată să stea cu fratele ei. Deşi n-am vrut să-i dau nici un fel de informaţie, a aflat prin alţi servitori atît adresa Isabellei cît şi existenţa copilului. Totuşi, n-a supărat-o cu nimic ; cred că favoarea asta se datora aversiunii pe care o avea pentru ea. Adeseori, cînd mă întîlnea, întreba de copil, iar cînd a aflat cum îl cheamă, a zîmbit într-un fel înspăimîntător şi a remarcat :

— Vor să-l urăsc şi pe el, nu-i aşa ?

— Cred că vor să nu ştii nimic despre el, i-am răspuns.

— Dar îl voi avea, zise el, atunci cînd voi dori. Şi-ar trebui să ţină seama de asta !

Din fericire, mama copilului muri înainte de clipa asta, cam la vreo treisprezece ani după moartea cumnatei sale ; cînd micul Linton avea doisprezece ani şi ceva.

N-am avut prilejul să-i vorbesc în ziua următoare stăpînului meu despre vizita neaşteptată a Isabellei. Se ferea de orice conversaţie, dar cînd am izbutit să-l fac să mă asculte, mi-am dat seama că-i face plăcere vestea că sora lui şi-a părăsit bărbatul, pe care el îl ura cu o înverşunare aproape de necrezut, avînd în vedere firea lui blîndă. Resimţea o aversiune atît de profundă şi atît de intensă pentru Heathcliff, încît nu se ducea nicăieri unde l-ar fi putut întîlni sau unde-ar fi putut auzi vorbindu-se despre el. Această atitudine cît şi durerea lui îl transformară într-un adevărat pustnic. Renunţă la slujba de magistrat şi nu se mai duse nici la biserică ; evita orice prilej de a merge în sat şi-şi petrecea viaţa în izolare totală, limitîndu-se la parc şi la moşiile sale. Nu

ieşea decît atunci cînd dorea să se plimbe singur pe dealuri sau să viziteze mormîntul soţiei — şi asta de cele mai multe ori pe seară sau dimineaţa foarte devreme, ca să nu întîlnească pe nimeni. Dar era un om prea bun pentru a putea trăi multă vreme atît de nenorocit. El nu se ruga să fie chinuit de sufletul bietei Catherine. Timpul i-a adus o resemnare şi o melancolie mai dulce decît o bucurie obişnuită. Îşi amintea de Catherine cu o dragoste caldă şi blîndă, dorind, plin de nădejde, să ajungă şi el în lumea aceea mai bună în care, nu se îndoia, se află ea.

Apoi, mai căpătase şi-o mîngîiere pămîntească. După cum v-am spus, timp de cîteva zile păru că nici nu-i pasă de urmaşa plăpîndă a celei dispărute dintre vii. Dar răceala se topi tot atît de iute ca şi zăpada de aprilie, şi fetiţa aceea slăbuţă deveni despotul inimii lui mai înainte de a putea gîngăvi o vorbă sau de a face un pas. Fusese botezată Catherine, dar el nu i-a rostit niciodată numele întreg, după cum nu folosise niciodată diminutivul în legătură cu cea dintîi Catherine ; probabil pentru că Heathcliff avea obiceiul să-i zică aşa. Cea mică a fost întotdeauna Cathy, nume prin care o deosebea de mama ei, fiind, în acelaşi timp, şi singura legătură cu ea... Dragostea lui pentru fetiţă izvora mai mult din această legătură decît din faptul că era copilul lui.

Adeseori făceam comparaţie între el şi Hindley Earnshaw ; mi-am bătut mult capul să dau o explicaţie satisfăcătoare motivelor pentru care purtarea lor era atît de diferită, deşi împrejurările vieţii le fuseseră identice, căci amîndoi fuseseră îndrăgostiţi de soţii, şi amîndoi ataşaţi de copiii lor ; nu puteam pricepe pentru ce n-au mers amîndoi pe-aceeaşi cale, în bine sau în rău. Dar Hindley, m-am gîndit eu, deşi părea mai tare, s-a dovedit a fi, din păcate, mai rău şi mai slab. Cînd a simţit că vaporul e lovit, căpitanul şi-a părăsit postul, iar echipajul, în loc să încerce salvarea vaporului, s-a lăsat cuprins de panică şi l-a părăsit la voia întîmplării. Linton, dimpotrivă, a dovedit că are adevăratul curaj al unui suflet leal şi credincios. Unul a avut încredere în Dumnezeu şi Dumnezeu l-a ajutat. Unul a avut nădejde, celălalt s-a lăsat cuprins de disperare. Şi-a ales fiecare soarta pe care-a vrut-o, şi au fost condamnaţi să şi-o ducă pînă la capăt. Dar dumneavoastră nu doriţi să

auziţi predica mea, domnule Lockwood ; dumneavoastră veţi judeca, tot atît de bine ca şi mine, toate aceste lucruri, sau veţi crede cel puţin că le judecaţi bine, şi asta-i totuna. Sfîrşitul lui Earnshaw a fost aşa după cum era de aşteptat ; şi-a urmat foarte repede sora : abia de-au trecut şase luni între cele două înmormîntări. Noi, cei de la Grange, n-am ştiut niciodată ceva mai deslușit despre starea lui dinaintea morţii, în afară de ceea ce am putut afla cînd m-am dus să dau o mînă de ajutor la înmormîntare. Domnul Kenneth a venit la stăpînul meu să-i anunţe evenimentul.

— Eî bine, Nelly, zise el, intrînd călare în curte într-o dimineaţă ; era prea devreme ca să nu mă sperie şi să nu trezească în mine presimţirea unei nenorociri ; acum e rîndul dumitale şi-al meu să fim îndoliaţi. Cine crezi c-a plecat fără să-şi ia rămas bun de la noi ?

— Cine ? l-am întrebat eu neliniştită.

— Ghici ! răspunse el, descălecînd şi prinzînd dîrlogii în cîrligul de lîngă uşă ; ridică-ţi colţul şorţului, sînt sigur c-ai să ai nevoie de el.

— Desigur că nu domnul Heathcliff ! am exclamat.

— Ce ? Ai vărsa lacrimi pentru el ? zise doctorul. Nu, Heathcliff e un bărbat tînăr şi viguros. Azi pare înfloritor. Adineauri l-am zărit. S-a întremat văzînd cu ochii de cînd i-a fugit jumătatea.

— Atunci cine, domnule Kenneth ? am repetat eu nerăbdătoare.

— Hindley Earnshaw ! Vechiul tău prieten Hindley, răspunse el, şi tovarăşul meu de palavre, deşi în ultima vreme se sălbăticise cu totul. Ia te uită ! Ţi-am spus eu c-or să fie lacrimi ! Dar potoleşte-te. A murit după pofta inimii lui : beat ca un lord. Sărmanul băiat ! Şi eu sînt mîhnit. Omul nu se poate împiedica să regrete un prieten vechi, cu toate că avea cele mai urîte deprinderi din cîte îşi poate închipui cineva ; şi-apoi mi-a făcut destule mizerii. Abia împlinise douăzeci şi şapte de ani ! Pare-mi-se că-i de vîrsta ta ! Cine-ar fi crezut că v-aţi născut în acelaşi an ? !

Mărturisesc că această lovitură a fost pentru mine mai grea decît emoţia provocată de moartea doamnei Linton. Sufletul mi-a fost cuprins de amintirile de odinioară ! M-am aşezat pe prag şi-am plîns ca după o rudă de sînge, rugîndu-l pe doctorul Kenneth să caute

o altă servitoare care să-l conducă la stăpîn. Fără să vreau, mi-am pus întrebarea : o fi murit de moarte bună ? Orice-aș fi făcut, gîndul acesta mă chinuia și era atît de persistent și obositor, încît am hotărît să cer învoirea de a mă duce la Wuthering Heights să dau o mînă de ajutor. Domnul Linton s-a codit mult pînă să consimtă, dar eu am pledat cu multă căldură făcîndu-l să înțeleagă cît de părăsit zăcea acolo Earnshaw ; și i-am mai spus că fostul meu stăpîn și frate de lapte are tot atîta drept la serviciile mele cît și el. În afară de asta, i-am amintit că micul Hareton e nepotul soției lui și, în lipsa unei rude mai apropiate, el e cel care-ar trebui să-l ocrotească, și tot el ar trebui și chiar trebuie să vadă în ce stare a rămas averea și să se ocupe de moștenirea lăsată de cumnatul său. Domnul Linton nu era atunci în stare să se ocupe de asemenea chestiuni, dar mi-a îngăduit să plec. Avocatul domnului Linton fusese și avocatul lui Earnshaw ; așa că m-am dus în sat și l-am rugat să mă însoțească la Wuthering Heights. El dădu din cap, fiind de părere că Heathcliff trebuie lăsat în pace ; susținea că, dacă s-ar cunoaște adevărul, Hareton n-ar fi decît un cerșetor.

— Tatăl său a murit plin de datorii, zise ; întreaga lui avere e ipotecată și singura șansă a moștenitorului său natural e să trezească oarecare simpatie în inima creditorului, ca acesta să se poarte cu blîndețe față de copil.

Cînd am ajuns la Heights, le-am explicat că venisem pentru a veghea ca totul să se îndeplinească după cum se cuvine ; iar Joseph, care părea destul de trist, s-a arătat tare mulțumit văzîndu-mă. Domnul Heathcliff a spus că nu pricepe pentru ce e nevoie de mine, dar că pot rămîne, dacă vreau, spre a rîndui cele de trebuință în vederea înmormîntării.

— La drept vorbind, observă el, trupul acestui nerod ar trebui îngropat la o răspîntie, fără nici un fel de ceremonie. Întîmplător l-am lăsat ieri după-amiază zece minute singur, în care timp a ferecat cele două uși ale casei, împiedicîndu-mă astfel să intru, și și-a petrecut noaptea bînd de unul singur pînă ce n-a mai putut ! Azi-dimineață am spart ușa, căci l-am auzit sforăind ca un cal. L-am găsit culcat pe bancă ; să-l fi jupuit ori scalpat și tot nu s-ar fi trezit. Am trimis după Kenneth ;

dar pînă să sosească doctorul, bestia se schimbase într-un hoit, rece şi ţeapăn ; aşadar, cred că eşti şi dumneata de părere că n-are rost să ne mai prăpădim atîta cu firea.

Bătrînul servitor adeveri spusele lui Heathcliff, dar mîrîi :

— Era mai bine dacă se ducea el să cheme doctorul. Dacă rămîneam aici, eu i-aş fi purtat stăpînului ceva mai bine de grijă... Nu era mort cînd am plecat eu, nu, chiar defel !

Am stăruit să i se facă o înmormîntare ca lumea. Domnul Heathcliff mi-a spus că şi în această privinţă pot face cum vreau, dar să ţin seama că banîi ieşeau din buzunarul lui. A păstrat o atitudine împietrită, indiferentă, care nu arăta nici bucurie, nici tristeţe ; i se putea totuşi citi pe faţă o satisfacţie dură, sentiment pe care-l încerci după o muncă grea dusă la bun sfîrşit. E drept însă că la un moment dat am observat şi ceva ce semăna a biruinţă : în clipa cînd oamenii au scos coşciugul din casă. A avut ipocrizia să se îmbrace în doliu şi, înainte de a porni în urma sicriului, l-a urcat pe nefericitul de Hareton pe masă şi i-a şoptit, plin de mulţumire :

— Acum, băiete, eşti *al meu !* Şi vom vedea noi dacă un copac creşte tot atît de încovoiat ca şi altul cînd îi îndoaie acelaşi vînt !

Copilul, nebănuind nimic, ascultă cu plăcere cuvintele lui Heathcliff ; se juca cu favoriţii acestuia şi-i mîngîia obrajii. Dar eu am înţeles totul şi-am spus pe-un ton înţepat :

— Băiatul ăsta trebuie să se întoarcă cu mine la Thrushcross Grange, domnule. Căci nimic pe lumea asta nu este mai puţin al dumitale decît el !

— Aşa ţi-a spus Linton ? întrebă el.

— Firește... Mi-a poruncit să-l aduc acasă, i-am răspuns.

— Bine, zise nemernicul, nu-i momentul să discutăm asta acum, dar am chef să cresc un copil ; spune-i deci stăpînului dumitale că, dacă vrea să mi-l ia, voi fi silit să-l înlocuiesc cu propriul meu băiat. Nu-l voi lăsa nici pe Hareton să plece aşa, cu una, cu două, dar pe celălalt sînt sigur că-l pot aduce aici cu uşurinţă ! Nu uita să-i spui asta.

Planul acesta fu suficient ca să ne lege mîinile. Cînd m-am întors, i-am repetat lui Edgar Linton totul. Acesta, cam indiferent dintr-un început, n-a mai pomenit de nici un fel de intervenţie. Cred că nici n-ar fi izbutit, chiar dacă ar fi dorit să facă ceva.

Şi iată că musafirul devenise stăpîn la Wuthering Heights. El era proprietarul şi a dovedit avocatului — care, la rîndul lui, a dovedit-o domnului Linton — că Earnshaw îşi ipotecase, petic după petic, tot pămîntul, căci patima jocului de cărţi, care pusese stăpînire pe el, cerea tot mai mulţi bani şi Heathcliff fusese cel care-i împrumutase aceşti bani. Aşa că Hareton, care ar fi trebuit să fie cel dintîi gentleman din ţinut, a ajuns în stare de totală dependenţă faţă de duşmanul inveterat al tatălui său, şi trăieşte în propria lui casă ca o slugă, fără a avea măcar privilegiul de a primi un salariu ; şi e cu desăvîrşire incapabil să-şi facă dreptate din cauză că n-are pe nimeni pe lume şi pentru că nici nu ştie că i s-a făcut o nedreptate.

CAPITOLUL 18

CEI DOISPREZECE ANI, CONTINUĂ doamna Dean, care urmară după această tristă perioadă, au fost cei mai fericiţi ani din viaţa mea. Iar cele mai mari necazuri pe care le-am avut în acest răstimp au fost pricinuite de uşoarele boli ale micii noastre domnişoare, boli pe care le-a îndurat şi ea ca orice copil, bogat sau sărac. Dar, în afară de acestea, după primele şase luni a început să se dezvolte ca o floare, a mers şi a vorbit, în felul ei, înainte ca iarba să fi răsărit a doua oară pe mormîntul doamnei Linton. Era cea mai fermecătoare făptură care a adus vreodată soare într-o casă pustiită. La faţă, o adevărată frumuseţe, cu ochii frumoşi şi negri ai neamului Earnshaw, dar cu tenul deschis, trăsăturile fine şi părul blond, ondulat, al Lintonilor. Era îndrăzneaţă, dar nu dură, avea o inimă din cale-afară de sensibilă şi era capabilă de sentimente puternice. Această capacitate de a iubi cu intensitate mi-o amintea pe mama ei ; totuşi nu-i semăna, căci ştia să fie dulce şi blîndă ca o porum-

biță, și avea un glas cald și o expresie gînditoare. Cînd se mînia nu devenea niciodată violentă, iar cînd iubea nu era niciodată sălbatică, ci profundă și gingașă. Totuși, trebuie să recunosc că avea și unele defecte care-i umbreau calitățile. Unul era o oarecare înclinare spre obrăznicie, altul o voință îndărătnică, pe care-o capătă toți copiii răsfățați, indiferent dacă au o fire bună sau rea. Dacă, din întîmplare, o supăra vreun servitor, zicea totdeauna : „Am să-i spun lui tăticu' !" Iar dacă tatăl ei o dojenea, chiar numai c-o privire, credeai că i-a zdrobit inima. Nu-mi amintesc ca domnul Linton să-i fi spus vreodată o vorbă aspră. Își luase asupră-și întreaga ei educație, socotind-o drept o distracție. Din fericire, curiozitatea și mintea ei ageră au făcut-o să fie o elevă bună : învăța repede și cu rîvnă, făcînd cinste învățătorului ei.

Pînă la vîrsta de treisprezece ani n-a trecut singură dincolo de marginea parcului. Rareori o lua domnul Linton cu el mai departe, dar nu o încredința nimănui. Pentru ea, Gimmerton nu reprezenta nimic, căci singurul edificiu de care se apropiase sau în care intrase, în afară de casa ei, era capela. Wuthering Heights și domnul Heathcliff nu existau pentru ea ; trăia într-o desăvîrșită izolare și, aparent, părea perfect mulțumită. Totuși, uneori, stînd la fereastră și privind împrejurimile, spunea :

— Ellen, cîtă vreme trebuie să mai treacă pînă cînd mă voi putea urca pe vîrfurile acelea înalte ? Mă-ntreb ce-o fi de cealaltă parte... o fi marea ?

— Nu, domnișoară Cathy, îi răspundeam ; sînt tot dealuri, întocmai ca și acestea.

— Și cu ce seamănă stîncile acelea de aur cînd stai sub ele ? m-a întrebat odată.

Panta abruptă a stîncilor de la Penistone îi atrăgea mai cu seamă atenția, îndeosebi cînd apunea soarele și razele lui luminau stîncile și piscurile, în timp ce împrejur, prin văi, se așternea umbra. I-am explicat că acolo erau întinderi mari de piatră, că prin crăpături se afla și nițel pămînt, din care abia se putea hrăni cîte-un copac pitic.

— Și pentru ce rămîn strălucitoare atît de mult timp după ce aici la noi s-a înserat ? continuă ea.

— Pentru că sînt mult mai sus decît noi, i-am răspuns. N-ai să te poţi căţăra pe ele, sînt prea înalte şi prea abrupte. Iarna îngheţul vine acolo mai curînd decît la noi, iar în miezul verii am găsit zăpadă sub scobitura aceea neagră din partea de miazănoapte !

— Ah, tu te-ai urcat pe ele ! strigă ea veselă. Atunci am să mă pot duce şi eu cînd am să fiu mare. Tăticu' a fost acolo, Ellen ?

— Tăticu' are să-ţi spună, i-am răspuns în grabă, că nu merită să te osteneşti pînă acolo. Dealurile pe unde te plimbi mata cu tăticu' sînt mult mai frumoase, iar parcul de la Thrushcross e cel mai splendid loc din lume.

— Da, dar eu cunosc parcul şi nu cunosc munţii, murmură ea ca pentru sine. Şi mi-ar plăcea să privesc în jurul meu de pe creasta cea mai înaltă. Micul meu ponei Minny o să mă ducă odată acolo.

Una dintre servitoare i-a pomenit despre Peştera Zînelor şi de-atunci nu se mai gîndea decît cum să-şi împlinească planul. Atîta l-a necăjit pe domnul Linton, încît i-a făgăduit c-o va lăsa să se ducă acolo cînd va fi mai mare. Dar domnişoara Catherine îşi măsura vîrsta cu lunile şi : „Sînt acum destul de mare ca să merg la stîncile de la Penistone ?“ era întrebarea care-i sta veşnic pe buze. Drumul ce ducea acolo cotea chiar pe lîngă Wuthering Heights. Pe Edgar nu-l lăsa inima să treacă pe-acolo, aşa că răspunsul pe care i-l dădea mereu era : „Încă nu, iubirea mea, încă nu“.

V-am spus că doamna Heathcliff a mai trăit cam doisprezece ani după ce şi-a părăsit bărbatul. Cei din familia ei aveau o constituţie delicată : nici ea şi nici Egdar nu aveau sănătatea şi rezistenţa pe care-o întîlneşti de obicei la oamenii de prin locurile astea. Nu ştiu exact care-a fost ultima ei boală, dar cred c-au fost mistuiţi amîndoi de acelaşi rău, un fel de febră, slabă la început, dar incurabilă, şi care, către sfîrşit, te doboară repede de tot. I-a scris fratelui ei, prevenindu-l de deznodămîntul probabil ce va urma după boala de care suferise vreme de patru luni şi-l rugase să vină la ea, dacă-i e cu putinţă, căci aveau multe lucruri de hotărît şi dorea să-şi ia rămas bun de la el, şi să i-l încredinţeze totodată şi pe Linton, pentru a-l pune la adăpost. Nădăjduia că Linton va rămîne la el, după cum stătuse la ea, deoarece, aşa cum îi plăcea ei să creadă, tatăl copilului nu dorea să ia asupră-şi sarcina

întreținerii sau educației lui. Stăpînul meu n-a șovăit nici o clipă în a-i satisface rugămintea. El, care pleca atît de greu de-acasă pentru treburi obișnuite, s-a grăbit să răspundă la această chemare ; pe Catherine mi-o încredință mie, repetînd de nenumărate ori ca nu cumva s-o las să iasă din parc nici chiar însoțită de mine : nici nu concepea c-ar fi putut ieși singură.

A lipsit trei săptămîni. În primele două zile domnișoara stătu într-un colț al bibliotecii ; era atît de tristă încît nu putea nici citi și nici nu se juca. Atîta vreme cît a stat liniștită, nu am avut bătaie de cap cu ea, dar această perioadă a fost urmată de alta în care-a fost agitată, supărăcioasă și obositoare. Cum pe-atunci eram prea ocupată și prea bătrînă pentru a fugi încoace și-ncolo ca s-o distrez, am găsit o metodă prin care să se poată distra singură. Am luat obiceiul de a o trimite la plimbare prin parc, cînd pe jos, cînd călare pe ponei, iar la întoarcere ascultam cu o răbdare deosebită povestirea aventurilor ei reale sau imaginare.

Era în toiul verii, fata prinsese gustul acestor plimbări solitare, așa că deseori reușea să lipsească de-acasă de dimineață pînă la ora ceaiului de după-amiază, iar serile le petrecea istorisindu-mi poveștile ei pline de fantezie. Nu-mi era teamă c-o va lua din loc, căci porțile erau de obicei încuiate, și nu-mi trecea prin minte c-ar putea-o porni singură chiar de le-ar fi găsit larg deschise. Din nefericire însă, încrederea mea s-a dovedit neîntemeiată. Într-o dimineață, Catherine veni la mine la ora opt și-mi spuse că în ziua aceea ea era un negustor arab care pornește să străbată deșertul cu caravana lui și că trebuie să-i dau merinde îndestulătoare pentru ea și animale : un cal și trei cămile reprezentate printr-un cîine mare și o pereche de prepelicari. Le-am adunat o provizie suficientă de bunătăți într-un coșuleț pe care l-am atîrnat de șa, apoi Catherine sări pe cal, veselă ca o zînă. O pălărie cu boruri largi și-un voal subțire de mătase o apărau de razele soarelui de iulie. Porni rîzînd, vioaie, luînd în glumă sfaturile mele de a fi prudentă, de a nu goni în galop și de a se întoarce devreme. Dar afurisita aceea mică nu-și făcu apariția nici la ceai. Unul dintre călători, cîinele, fiind bătrîn și îndrăgostit de tihna lui de-acasă, se întorsese ; dar Cathy, poneiul și cei doi prepelicari nu se vedeau nicăieri. Am trimis emisari pe un drum și pe altul, iar în cele

din urmă am pornit şi eu în căutarea ei. La marginea domeniului nostru era un muncitor care repara un gard din jurul unei livezi. L-am întrebat dacă nu cumva o văzuse pe tînăra noastră domnişoară.

— Am văzut-o de dimineaţă, răspunse el ; mi-a spus să-i tai o nuia de alun, apoi a sărit cu calul peste gardul de colo, unde-i mai scund, şi-a dispărut în galop.

Vă închipuiţi cum m-am simţit cînd am auzit vestea asta. Imediat m-am gîndit c-a plecat spre stîncile de la Penistone. „Ce i s-o fi întîmplat !?" am exclamat eu, ieşind ca din puşcă pe o spărtură a gardului pe care-l repara omul şi-am pornit-o spre şosea. Am mers, de parcă eram într-o întrecere, milă după milă, pînă cînd, după o cotitură, am văzut casa de la Wuthering Heights. Dar pe Catherine nu o zăream nicăieri, nici aproape, nici departe. Stîncile se află cam la o milă şi jumătate dincolo de casa domnului Heathcliff, adică patru mile de la Grange, încît mă temeam că, pînă voi ajunge eu acolo, se va înnopta. Dacă a alunecat între stînci căţărîndu-se pe ele ? Şi dacă a murit sau şi-a rupt vreo mînă sau vreun picior ? îmi ziceam. Neliniştea mea era, într-adevăr, chinuitoare ; dar, spre marea mea uşurare, în timp ce treceam grăbită pe lîngă Heights, l-am văzut pe Charlie, cel mai rău dintre prepelicari, zăcînd sub o fereastră cu capul umflat şi-o ureche însîngerată. Am deschis portiţa, am alergat la uşă şi-am bătut tare, ca să mi se deschidă. O femeie cunoscută — locuise mai demult la Gimmerton — şi care, de cînd murise domnul Earnshaw, era servitoare la Heights, mi-a răspuns.

— Ah, zise ea, ai venit s-o cauţi pe mica dumitale stăpînă ? Nu fi speriată. E aici, la adăpost. Mă bucur că stăpînul nu-i acasă.

— Va să zică nu-i acasă ? Aşa ? zisei gîfîind şi cu suflarea tăiată de-atîta mers şi spaimă.

— Nu, nu, răspunse ea ; atît el cît şi Joseph sînt plecaţi şi cred că nu se-ntorc decît peste-un ceas şi mai bine. Intră şi stai un pic.

Am intrat şi-am dat cu ochii de mieluşeaua mea rătăcită, aşezată lîngă cămin şi legănîndu-se într-un scăunel, care fusese al mamei ei cînd era mică. Pălăria îi stătea atîrnată de perete şi părea ca la ea acasă, dispusă cum nu se poate mai bine : rîdea şi vorbea cu Hareton, ajuns acum un băiat de optsprezece ani, mare şi vînjos. El o privea cu ochi mari, plini de curiozitate şi uimire, căci înţelegea

prea puţin din observaţiile şi întrebările pe care le turuia fără contenire.

— Foarte frumos, domnişoară ! am exclamat eu, ascunzîndu-mi bucuria sub o mutră mînioasă. Asta-i ultima dumitale cavalcadă pînă la întoarcerea lui tăticu. N-am să te mai las să calci pragul casei, fetiţă rea ce eşti !

— Ah, Ellen, strigă ea veselă, sărind în picioare şi alergînd spre mine. Deseară ţi-aş fi povestit o poveste frumoasă, dar m-ai descoperit. Ai mai fost vreodată aici de cînd trăieşti?

— Pune-ţi pălăria şi hai imediat acasă, am spus eu. Sînt îngrozitor de supărată pe dumneata, domnişoară Cathy ; să ştii că te-ai purtat din cale-afară de rău. N-are rost să te bosumfli şi să plîngi, cu asta nu răscumperi necazul pe care mi l-ai făcut ; ne-ai pus să cutreierăm tot ţinutul căutîndu-te. Cînd mă gîndesc cum mi-a poruncit domnul Linton să te ţin în casă... şi dumneata să te strecori aşa ! Asta dovedeşte că eşti o mică vulpoaică vicleană, şi de azi încolo nimeni n-o să mai aibă încredere în dumneata.

— Ce-am făcut ? zise ea plîngînd în hohote, pierzîndu-şi brusc cumpătul. Tăticu' nu mi-a interzis nimica, el n-are să mă certe. Ellen... el nu-i niciodată arţăgos ca tine !

— Haide, haide ! am repetat. Am să-ţi leg eu funda. Şi-acum să lăsăm supărarea. Oh, ce ruşine ! Să ai treisprezece ani şi să te porţi ca un copilaş !

Exclamatia aceasta fusese determinată de gestul ei : îşi smulsese pălăria de pe cap şi se retrăsese lîngă cămin, departe de mine.

— Doamnă Dean, zise servitoarea, nu fi aspră cu drăguţa domnişoară. Noi am oprit-o aici, căci ea ar fi plecat bucuroasă mai departe, de teamă ca nu cumva să fii îngrijorată. Hareton s-a oferit s-o conducă, şi eu credeam că-i bine aşa, căci drumul peste dealuri e pustiu.

În timpul acestei discuţii, Hareton rămase cu mîinile în buzunare, prea stîngaci ca să intre şi el în vorbă, cu toate că părea nemulţumit de sosirea mea neaşteptată.

— Cît să mai aştept ? am continuat eu fără a ţine seama de intervenţia femeii. Peste zece minute se întunecă de-a binelea. Unde-i calul, domnişoară Cathy ? Şi unde-i Phoenix ? Dacă nu te grăbeşti, te las aici, aşa că fă cum îţi place.

— Poneiul e-n curte, răspunse ea, şi Phoenix e închis tot acolo. E muşcat... ca şi Charlie. Voiam să-ţi povestesc

totul, așa cum s-a-ntîmplat. Dar acum ești prost dispusă și nu meriți să auzi nimic.

I-am ridicat pălăria de pe jos și m-am apropiat să i-o așez din nou ; dar Catherine, observînd că oamenii casei sînt de partea ei, a început să alerge prin odaie. Eu am pornit s-o urmăresc, dar ea fugea peste tot ca un șoarece, în dosul mobilelor și pe sub ele, așa că devenisem ridicolă urmărind-o. Hareton și femeia rîdeau. Catherine se uni cu ei și deveni mai obraznică decît fusese pînă atunci ; așa că eu, enervată peste măsură, am strigat :

— Ei bine, domnișoară Cathy, dacă ai ști a cui e casa asta, ai fi bucuroasă să ieși din ea !

— E a tatălui dumitale, nu-i așa ? zise ea întorcîndu-se către Hareton.

— Nu, răspunse Hareton uitîndu-se în pămînt și roșind cu timiditate. Nu prea suporta privirea fermă a ochilor ei, cu toate că semănau aidoma cu ai lui.

— Atunci e a... stăpînului dumitale ? întrebă Cathy.

El roși și mai tare, dar din pricina unui alt sentiment; mîrîi o înjurătură și întoarse capul.

— Cine-i stăpînul lui ? continuă fetița, pisăloagă, adresîndu-mi-se. A vorbit despre „casa noastră" și „oamenii noștri". Credeam că-i băiatul proprietarului. Și niciodată nu mi-a zis domnișoară, cu toate că așa s-ar fi cuvenit, dacă-i servitor, nu ?

La sporovăiala ei copilăroasă, Hareton se întunecă de parcă ar fi fost un nor prevestitor de furtună, iar eu, fără a răspunde, am scuturat-o zdravăn și, în cele din urmă, am izbutit s-o gătesc de plecare.

— Acum dă-mi calul, zise ea, adresîndu-se rudei sale neștiute ca și cum ar fi vorbit cu unul din grăjdarii de la Grange. Și poți veni cu mine. Vreau să văd unde apare vînătorul-fantomă din baltă și să-mi mai povestești ceva despre *zine*, cum le numești tu ; dar grăbește-te ! Ce s-a-ntîmplat ? Nu ți-am spus să-mi aduci calul ?

— Iar eu îți spun să te ia dracu', doar nu-s sluga ta ! mîrîi băiatul.

— Să mă ia ce ? întrebă Catherine mirată.

— Dracu'... vrăjitoare obraznică ce ești ! răspunse el.

— Poftim, domnișoară Cathy, acum te-ai convins, cred, în ce societate aleasă ai nimerit, i-am spus. Frumoase vorbe întrebuințează față de o domnișoară ! Te rog, nu începe

discuția cu el. Haide să o căutăm noi pe Minny și să ne vedem de drum.

— Dar, Ellen, strigă ea făcînd ochi mari de uimire, cum îndrăznește să-mi vorbească așa ! ? Nu trebuie să facă ceea ce-i cer ? Făptură rea ce ești, am să-i spun lui tăticu' ce-ai zis. Și atunci ai să vezi tu !

Hareton nu păru impresionat de amenințare ; din pricina indignării, ochii fetei se umplură de lacrimi.

— Atunci adu-mi tu poneiul, exclamă ea întorcîndu-se către femeie, și să dai drumul cîinelui meu imediat !

— Încetișor, domnișoară, răspunse femeia ; n-ai să pierzi nimic dac-ai să fii politicoasă. Cu toate că domnul Hareton nu e fiul stăpînului, e totuși vărul dumitale ; iar eu n-am fost tocmită aici ca să te slujesc pe dumneata.

— *El*, vărul meu ! strigă Cathy, rîzînd disprețuitoare.

— Întocmai, îi răspunse femeia pe același ton dojenitor de mai înainte.

— Oh, Ellen, nu-i lăsa să spună asemenea lucruri, continuă ea foarte tulburată. Tăticu' s-a dus să-l aducă pe vărul meu de la Londra ; vărul meu e băiatul unui gentleman. Acesta să fie văr... și Cathy începu să plîngă de-a binelea, nenorocită la gîndul c-ar putea fi rudă cu un asemenea bădăran.

— Taci, taci, i-am șoptit eu ; omul poate avea mai mulți veri, și de toate soiurile, domnișoară Cathy, și asta nu-i o pagubă ! Numai că, dacă acești veri nu știu să se poarte cu lumea și sînt răi, atunci cauți să nu-i vezi.

— Nu-i... nu-i vărul meu, Ellen ! continuă ea și, după ce mai reflectă și găsi noi motive de tristețe, se aruncă în brațele mele, ca și cum ar fi căutat un refugiu în fața acestui gînd.

Eram foarte supărată pe ea și pe servitoare pentru destăinuirile lor reciproce. Eram încredințată că cei din casă îi vor raporta domnului Heathcliff știrea despre apropiata sosire a lui Linton, pe care-o aflaseră de la Cathy ; și eram tot atît de sigură că primul gînd al domnișoarei Catherine, cînd își va vedea tatăl, va fi să-i ceară lămuriri asupra spuselor femeii în legătură cu grosolanul ei văr. Hareton, trecînd peste jignirea că fusese luat drept servitor, păru mișcat de durerea ei și, după ce-i aduse poneiul în fața ușii, luă din cotețul cîinilor un cățeluș de rasă pură, un foxterier cu piciorușele îndoite, i-l puse în brațe și rosti un cuvînt neînțeles ei, dar care însemna că

el nu-i supărat. Cathy se opri din plîns, scrutîndu-l cu o privire plină de spaimă şi oroare, apoi izbucni din nou în hohote.

Abia m-am putut împiedica să zîmbesc văzînd cît de antipatic îi era bietul băiat, acest tînăr bine făcut, atletic, cu trăsături frumoase, zdravăn şi sănătos, dar îmbrăcat în haine potrivite îndeletnicirilor sale zilnice : munca la fermă şi hoinăritul pe dealuri, printre bălării, după iepuri şi alte soiuri de vînat. Totuşi, faţa lui mi se păru că dezvăluie un suflet cu însuşiri mult mai alese decît cele pe care le avusese vreodată tatăl său. Sămînţă bună pierdută între bălării a căror vigoare depăşeşte cu mult puterea seminţei de a se dezvolta neîngrijită. Într-adevăr, Hareton mi se părea asemeni unui pămînt sănătos, care-ar putea da o recoltă îmbelşugată dacă împrejurările i-ar fi fost favorabile. Domnul Heathcliff, cred eu, nu-l maltrata, dar asta numai graţie firii neînfricate a lui Hareton, care nu oferea nici o tentaţie pentru acest gen de tiranie : băiatul n-avea nici urmă din susceptibilitatea sau sfiala aceea care, judecînd după gusturile lui Heathcliff, I-ar fi putut provoca. Heathcliff se mulţumea să facă din el o brută : nu l-a învăţat niciodată să citească sau să scrie, nu l-a dojenit niciodată pentru vreo deprindere rea — dacă aceasta nu-l supăra pe el — şi nu l-a îndrumat niciodată şi nici nu l-a ferit, printr-un singur sfat măcar, de viciu. Şi, din cîte am auzit, Joseph a contribuit şi el la decăderea morală a lui Hareton prin părtinirea meschină pe care i-a arătat-o întotdeauna, măgulindu-l şi răsfăţîndu-l în copilărie — motivînd că era capul vechii familii. Aşa după cum, pe vremea cînd erau copii, îi învinuia pe Catherine Earnshaw şi pe Heathcliff că-l scot din fire pe Hindley şi îl silesc să-şi caute mîngîiere în băutură, să meargă adică pe ceea ce numea el „căi greşite", aşa şi acum, punea toată vina cusururilor lui Hareton pe umerii uzurpatorului averii acestuia. Dacă băiatul înjura, nu-l dojenea ; şi oricît de rele i-ar fi fost purtările, nu-i spunea nimic. Mi se pare că Joseph era chiar satisfăcut văzîndu-l cum merge de rîpă. Admitea că băiatul nu mai e bun de nimic şi că sufletul lui e sortit pieirii, dar afirma că Heathcliff e cel care va răspunde şi va da socoteală de sufletul lui Hareton. Acest gînd îi aducea o mare mîngîiere lui Joseph. Îi inspirase băiatului mîndria numelui şi a neamului său şi, dacă ar fi cutezat, ar fi sădit o ură neîmpăcată între Ha-

reton şi actualul proprietar de la Wuthering Heights, dar groaza lui faţă de acesta din urmă devenise aproape o superstiţie, aşa că se mărginea să-şi manifeste sentimentele doar prin aluzii pe care le auzea numai el şi prin ameninţări mormăite pe înfundate. N-am pretenţia să cunosc mai îndeaproape felul de viaţă de la Wuthering Heights din zilele acelea. Nu vorbesc decît din auzite, căci eu personal am văzut prea puţin. Sătenii susţineau că domnul Heathcliff era zgîrcit şi aspru din cale-afară cu arendaşii ; dar casa, în interior, de cînd era gospodărită de mîna unei femei, recăpătase înfăţişarea ei confortabilă de odinioară, şi scandalurile, curente în vremea lui Hindley, luaseră sfîrşit. Stăpînul era prea posomorît, aşa că nu căuta societatea altor oameni, fie ei buni sau răi ; şi la fel a rămas pînă-n ziua de azi.

Dar acestea toate nu fac ca povestea mea să nu înainteze. Domnişoara Cathy respinse foxterierul oferit în semn de împăcare şi-i ceru lui Hareton ciinii ei, pe Charlie şi Phoenix. Veniră amîndoi schiopătînd şi cu capetele bălăbănindu-se. Astfel o pornirăm cu toţii spre casă, care mai de care mai amărît. Mi-a fost cu neputinţă să aflu de la domnişoara mea cum şi-a petrecut ziua. Nu mi-a spus decît că, după cum credeam şi eu, ţelul călătoriei sale fuseseră stîncile de la Penistone ; că sosise cu bine pînă la gardul fermei de la Heights, cînd suita îi fu atacată de ciinii lui Hareton, care, din întîmplare, tocmai atunci ieşea din casă. Înainte ca proprietarii lor să-i poată despărţi, s-a încins o luptă crîncenă între ei. Întîmplarea asta ţinu loc de prezentare. Catherine îi spuse lui Hareton cine e şi încotro merge, rugîndu-l să-i arate drumul ; iar în cele din urmă îl convinse s-o şi însoţească. El i-a dezvăluit apoi misterele Peşterii Zînelor şi ale altor douăzeci de locuri stranii. Dar, deoarece căzusem în dizgraţie, Catherine nu mă onoră cu descrierea lucrurilor interesante pe care le văzuse. Totuşi, am putut înţelege că ghidul se bucurase de toată simpatia ei pînă-n clipa în care l-a jignit vorbindu-i ca unui servitor şi pînă cînd a fost şi ea jignită de menajera lui Heathcliff care i-a spus că Hareton îi este văr. Iar vorbele pe care i le spusese băiatul îi rodeau inima. Tocmai ea, Catherine, care pentru toată lumea de la Grange era „dragoste", „scumpete", „regină", „înger", să fie insultată atît de grosolan de către un străin ! Nu putea înţelege, şi-am avut mult de furcă

pînă să-i smulg făgăduiala că nu-i va destăinui domnului Linton nimic din această mîhnire. I-am explicat cît era de ostil tatăl ei faţă de toţi cei de la Heights şi cît ar fi de necăjit dacă ar afla că ea fusese acolo ; dar am insistat mai ales asupra faptului că, dacă i-ar povesti cum n-am ţinut seama de ordinele lui, s-ar putea să se mînie aşa de tare încît va trebui să plec din casă. Cum Cathy nu putea suporta această perspectivă, mi-a dat cuvîntul ei şi l-a respectat de dragul meu. De fapt, era o fetiţă dulce !

CAPITOLUL 19

O SCRISOARE CU CHENAR NEGRU

anunţă ziua întoarcerii stăpînului. Isabella murise şi domnul Linton m-a rugat să pregătesc haine de doliu pentru fiica lui şi-o cameră şi toate cele necesare pentru tînărul său nepot. Catherine zburda de fericire la gîndul că-şi va revedea tatăl şi era plină de cele mai exaltate speranţe în ceea ce privea nenumăratele calităţi ale „adevăratului" ei văr. Seara mult aşteptată a sosirii lor veni. Catherine, care fusese foarte ocupată încă din zori cu micile ei treburi, se găti cu o rochie nouă, neagră — sărmana copilă ! moartea mătuşii nici n-o impresionase propriu-zis — şi mă obligă, insistînd fără încetare, să ieşim pe cîmp, în întîmpinarea lor.

— Linton are exact şase luni mai puţin ca mine, zise ea veselă, în timp ce ne plimbam agale la umbra pomilor, pe dîmburile şi văile acoperite cu iarbă şi muşchi. Ce încîntător va fi să am un tovarăş de joacă ! Mătuşa Isabella i-a trimis tăticului meu o minunată buclă din părul lui ; era mai deschis decît al meu... mai blond şi tot atît de mătăsos. Am păstrat-o cu toată grija într-o cutiuţă de sticlă şi deseori m-am gîndit cîtă plăcere mi-ar face să-l văd pe băiatul care are asemenea păr ! Oh, sînt fericită... şi tăticu', scumpul, scumpul meu tătic ! Hai să fugim, Ellen ! Hai să fugim !

O luă la fugă, se reîntoarse, şi fugi iarăşi de cîteva ori, înainte ca paşii mei domoli să ajungă pînă la gard. Apoi se aşeză lîngă drum, pe un deluşor acoperit de iarbă, în-

cercînd să aştepte cu răbdare, dar îi era cu neputinţă. Nu putea sta locului nici un minut.

— Vai, cît întîrzie ! exclamă ea. Oh, văd nişte praf pe şosea... Uite-i că vin ! Nu ? Dar mai e pîn-or să fie aici ? Să nu mergem puţin în calea lor ?... Încă o jumătate de milă, Ellen, numai o jumătate de milă ! Haide, spune da... uite, numai pînă la desişul de mesteacăn de colo, la cotitură !

Am refuzat categoric. În fine, aşteptarea luă sfîrşit : trăsura apăru la cotitură. Domnişoara Cathy ţipă şi-şi întinse braţele de îndată ce zări faţa tatălui ei privind pe portieră. El coborî aproape tot atît de nerăbdător ca şi ea. A trecut destul de multă vreme pînă cînd cei doi au avut o clipă de răgaz să se gîndească şi la alţii. În timp ce se îmbrăţişau, am aruncat o privire asupra lui Linton. Dormea într-un colţ al trăsurii, înfofolit într-un palton cald, îmblănit, de parcă ar fi fost iarnă. Un băiat palid, delicat ca o fată ; puteai să crezi că-i fratele mai mic al stăpînului, atît de mare era asemănarea dintre ei ; dar înfăţişarea băiatului da impresia unei dispoziţii bolnăvicioase, pe care Edgar Linton n-a avut-o niciodată. Acesta din urmă observă că-l privesc şi, după ce-a dat mîna cu mine, mi-a spus să închid uşa cupeului şi să nu deranjez copilul, deoarece călătoria l-a obosit. Cathy ar fi vrut şi ea să-şi arunce ochii asupra lui Linton, dar stăpînul i-a spus să meargă cu el, şi-au început să urce împreună drumul din parc, în timp ce eu mergeam, grăbită, înaintea lor, pentru a-i preveni pe servitori.

— Şi-acum, scumpa mea, zise domnul Linton, adresîndu-se fiicei lui în clipa în care s-a oprit la capătul scării principale, află că vărul tău nu e atît de puternic şi vesel ca tine ; nu trebuie să uiţi că de curînd şi-a pierdut mama, de aceea nu te aştepta să se joace şi să alerge cu tine imediat. Să nu-l oboseşti prea mult cu vorba, lasă-l să stea liniştit măcar în seara asta. Da ?

— Da, da, tăticule, răspunse Catherine, dar aş dori să-l văd, şi el nici n-a scos capul pe portieră.

Trăsura se opri ; tînărul se deşteptă şi unchiul său îl coborî în braţe din trăsură.

— Linton, iat-o pe verişoara ta Cathy, îi zise împreunîndu-le mînuţele. Ea te iubeşte mult şi te roagă să n-o superi plîngînd la noapte. Încearcă să fii vesel. Călătoria

s-a sfîrşit, acum n-ai altceva de făcut decît să te odihneşti şi să te distrezi după plac.

— Atunci lasă-mă să mă duc la culcare, răspunse băiatul, ferindu-se de îmbrăţişările verişoarei lui ; apoi îşi duse degetele la ochi ca să-şi şteargă lacrimile, căci începuse să plîngă.

— Haide, haide, fii băiat cuminte, i-am şoptit eu, conducîndu-l în casă. Ai s-o faci şi pe ea să plîngă... uite cît e de mîhnită din pricina matale !

Nu ştiu din a cui pricină era tristă, dar Cathy, cu faţa tot atît de mîhnită ca şi a lui, se întoarse lîngă domnul Edgar. Intrară tustrei în casă şi se urcară în bibliotecă, unde-i aştepta ceaiul gata pregătit. Eu am scos pălăria şi paltonul lui Linton şi le-am aşezat pe un scaun lîngă masă ; dar nici nu s-a aşezat bine, şi-a început din nou să plîngă. Stăpînul l-a întrebat ce are.

— Nu pot să şed pe scaun, zise băiatul plîngînd în hohote.

— Atunci du-te pe canapea, şi Ellen are să-ţi aducă ceaiul acolo, răspunse cu răbdare unchiul.

Eram convinsă că protejatul său posomorît şi suferind îl pusese la grea încercare în timpul călătoriei. Tînărul Linton se ridică, se tîrî încet pînă la canapea şi se întinse. Catherine luă un scăunel şi se duse cu ceaşca ei de ceai lîngă el. La început şezu liniştită, dar pînă la urmă nu se mai putu stăpîni. Era hotărîtă să-l răsfeţe pe vărul ei mai mic, aşa după cum plănuise, de aceea începu să-i mîngîie buclele, să-i sărute obrajii şi să-i dea ceai din farfurioara ei, ca unui copil mic. Răsfăţul i-a plăcut, căci era pe măsura lui. Îşi şterse ochii şi un zîmbet fugar îi lumină faţa.

— Oh, da, o s-o ducă foarte bine, îmi spuse stăpînul după ce-i urmări un minut ; într-adevăr foarte bine, Ellen, dacă-l vom putea ţine. Tovărăşia unui copil de vîrsta lui îi va da un nou elan de viaţă, iar dorinţa de a fi zdravăn îl va face să şi fie.

„Da, dacă-l vom putea ţine aici !“ îmi zisei în gînd. Dar presimţirile triste care mă cuprinseseră îmi spuneau : slabă nădejde ! Apoi m-am gîndit cum va putea trăi această făptură firavă la Wuthering Heights. Ce învăţător şi ce tovarăşi de joacă va avea în tatăl său şi în Hareton ? Îndoielile noastre se adeveriră mai repede decît crezusem. Tocmai dusesem copiii sus, după ce isprăviseră ceaiul ;

Linton adormise — nu m-a lăsat să plec pînă ce n-a adormit ; apoi, după ce am coborît şi stăteam în antreu lîngă masă, aprinzînd o lumînare pentru camera de culcare a domnului Edgar, o fată din bucătărie veni să-mi spună că Joseph, servitorul domnului Heathcliff, era la uşă şi dorea să spună ceva stăpînului.

— Am să-l întreb eu mai întîi ce doreşte, zisei din cale-afară de speriată. E o oră cam nepotrivită pentru a tulbura oamenii, căci abia au sosit dintr-o călătorie lungă. Nu cred că stăpînul îl va putea primi.

În timp ce rosteam aceste vorbe, Joseph înaintă dinspre bucătărie şi apăru în antreu. Era gătit în hainele lui de duminică şi arborase cea mai sfîntă şi acră mutră din cîte putea face. Ţinînd într-o mînă pălăria şi în alta toiagul, se opri să-şi şteargă picioarele pe preş.

— Bună seara, Joseph, i-am zis cu răceală. Ce te-aduce astă-seară pe la noi ?

— Am... de vorbă... cu domnu' Linton, răspunse el, dîndu-mă dispreţuitor la o parte.

— Domnul Linton s-a culcat. Dacă n-ai să-i spui ceva foarte important, sînt sigură că nu te va primi acum, am continuat eu. Mai bine şezi aici şi spune-mi mie ce vrei să-i spui.

— Care-i cămara lui ? zise mai departe omul, trecînd în revistă şirul de uşi închise.

Mi-am dat seama că era hotărît să refuze invitaţia mea, de aceea, contra voinţei mele, m-am urcat în bibliotecă şi-am anunţat venirea acestui musafir inoportun, sfătuindu-l pe stăpîn să-l amîne pentru a doua zi. Domnul Linton n-a avut vreme să-mi dea împuternicirea de a face eu acest lucru, căci Joseph urcă imediat în urma mea şi, intrînd în odaie, se opri la celălalt capăt al mesei, cu pumnii strînşi pe capul ciomagului ; prevăzînd desigur opoziţia pe care o va întîmpina, începu pe un ton ridicat :

— Heathcliff m-a trimis după băiatu' lui, şi nu pot să mă duc îndărăt fără el !

Edgar Linton tăcu un minut ; pe faţă se putea citi expresia unei dureri cumplite. Desigur că-i era şi lui milă de copil, iar aducîndu-şi aminte de speranţele şi temerile Isabellei, de dorinţele şi îngrijorarea ei în ceea ce-l privea pe Linton şi de modul cum i-l dăduse în grijă, suferea şi mai amarnic văzîndu-se silit să-l părăsească şi căuta un mijloc prin care-ar fi putut evita acest lucru. Dar nu

găsea nimic ; cea mai mică manifestare a dorinţei de a ţine copilul la Grange l-ar fi îndîrjit şi mai mult pe reclamant. Aşa că nu-i rămase altceva decît să cedeze. Totuşi, n-avea de gînd să scoale copilul din somn.

— Spune-i domnului Heathcliff, răspunse calm, că fiul lui va veni la Withering Heights mîine. E în pat şi e prea ostenit ca să facă drumul acesta acum. Poţi să-i spui, de asemenea, că mama lui Linton dorea ca el să rămînă sub ocrotirea mea şi că în momentul de faţă sănătatea lui e foarte şubredă.

— Ba nu ! zise Joseph proptindu-şi zgomotos ciomagul în podea şi luînd un aer autoritar. Ba nu, asta nu va să zică nimic. Heathcliff nu ţine seama de mama lui şi nici de dumneata ; el vrea băiatu' şi trebuie să-l duc... Aşa ! Acuma ştii !

— N-ai să-l duci în noaptea asta ! răspunse Linton cu hotărîre. Du-te imediat jos şi comunică stăpînului dumitale ce-am spus eu. Ellen, condu-l jos. Dă-te...

Şi, atingînd braţul bătrînului, care fierbea de indignare, îl ajută să iasă din odaie, închizînd apoi uşa în urma lui.

— Bine, foarte bine ! strigă Joseph plecînd încet. Mîine va veni chiar el, şi dă-l afară pe el dacă poţi !

CAPITOLUL 20

DE TEAMĂ CA NU CUMVA AMEninţarea aceasta să devină fapt, domnul Linton m-a însărcinat să-l duc pe băiat acasă încă în zorii zilei, pe poneiul lui Cathy, spunîndu-mi :

— Avînd în vedere că de azi încolo nu vom mai putea interveni în soarta lui, fie ea bună sau rea, nu trebuie să-i spui fiicei mele unde-a fost dus. De-acum înainte nu va mai putea să aibă nici un fel de legătură cu el, deci e mai bine să nu ştie că se află atît de aproape, căci altfel nu va mai avea linişte pînă nu se va duce la Heights. Spune-i pur şi simplu că tatăl lui a trimis pe neaşteptate după el şi c-a fost obligat să plece de la noi.

Linton a fost foarte supărat că-l scol din pat la ora cinci dimineaţa şi tot atît de mirat cînd a auzit că trebuie

să se pregătească pentru o nouă călătorie. Dar l-am mîngîiat, spunîndu-i că trebuie să plece pentru a sta cîtăva vreme cu tatăl său, domnul Heathcliff, care dorea atît de mult să-l vadă, încît nu putea amîna această plăcere pînă cînd se va reface după călătoria din ajun.

— Tatăl meu ! strigă el nedumerit şi uluit. Mămica nu mi-a spus niciodată că am un tată. Unde stă ? Aş prefera să rămîn cu unchiul.

— Locuieşte aproape de Grange, i-am răspuns ; dincolo de dealurile acelea ; nu-i departe, şi-ai să poţi veni pe jos pînă la noi după ce te mai întremezi. Ar trebui să fii bucuros că te duci acasă să-ţi vezi tatăl. Trebuie să cauţi să-l iubeşti, aşa cum ai iubit-o pe mama, şi-atunci te va iubi şi el.

— Dar pentru ce n-am auzit pînă acum nimic despre el ? întrebă Linton. Pentru ce mămica şi cu el nu locuiau împreună, ca alţi oameni ?

— El avea treburi care-l reţineau aici, în partea de miazănoapte a ţării, i-am răspuns ; iar sănătatea mamei dumitale o obliga să locuiască la miazăzi.

— Şi pentru ce mămica nu mi-a vorbit despre el ? stăruia copilul. Îmi vorbea adeseori despre unchiul meu, aşa că am început să-l iubesc de mult. Cum să-l iubesc pe tăticu' ? Nici nu-l cunosc.

— Oh, toţi copiii îşi iubesc părinţii, am spus eu. Mama dumitale credea, probabil, c-ai să doreşti să-l vezi dacă ţi-ar fi vorbit prea des despre el. Hai să ne grăbim. O plimbare călare în zorii unei dimineţi atît de frumoase e mult mai bună decît un ceas de somn în plus.

— Fetiţa pe care am văzut-o ieri vine şi ea cu noi ?

— Nu acum, i-am răspuns.

— Dar unchiul ? continuă el.

— Nu, am să te însoţesc eu, i-am spus.

Linton căzu pe pernă într-un fel de meditaţie sumbră.

— Nu vreau să merg fără unchiul ! strigă în cele din urmă. Nu ştiu unde ai de gînd să mă duci.

Am încercat să-l conving că nu era frumos să şovăie atîta cînd e vorba să-şi întîlnească tatăl ; dar el se opunea cu îndîrjire şi cu nici un preţ nu voia să se îmbrace, încît a trebuit să cer ajutorul stăpînului pentru a-l îndupleca să se dea jos din pat. În cele din urmă, sărmanul copil a pornit-o după ce i-am dat felurite asigurări mincinoase : că va lipsi puţină vreme, că domnul Edgar şi Cathy vor

veni pe la el, şi alte asemenea promisiuni tot atît de neîntemeiate, pe care le-am născocit şi i le-am repetat mereu de-a lungul drumului. Aerul curat, îmbălsămat de mireasma ierburilor, soarele strălucitor şi tropotele agere ale lui Minny l-au făcut să se simtă mai puţin deznădăjduit. A început să-mi pună întrebări cu mai mult interes şi vioiciune despre noul lui cămin şi oamenii de-acolo.

— Wuthering Heights e o casă tot atît de plăcută ca şi Thruschcross Grange ? mă întrebă, întorcîndu-se să mai arunce o ultimă privire în vale, de unde se ridica o ceaţă uşoară, care se prefăcea după aceea într-un nor albicios ca lîna pe cerul albastru.

— Nu sînt atîţia pomi în jurul ei, i-am răspuns, şi nu-i nici chiar atît de mare ; dar de-acolo se vede tot ţinutul acesta minunat, şi aerul e mai sănătos pentru dumneata... mai proaspăt şi mai uscat. Poate că la început clădirea o să ţi se pară veche şi întunecată, cu toate că e o casă respectabilă, una din cele mai frumoase de prin partea locului. Şi-ai să faci plimbări atît de plăcute pe dealuri ! Hareton Earnshaw, adică celălalt văr al domnişoarei Cathy, şi deci, într-un fel, şi-al dumitale, îţi va arăta locurile cele mai frumoase ; şi cînd va fi vreme bună, îţi vei lua o carte şi-ţi vei putea face cameră de lucru într-o vale înverzită. Apoi, din cînd în cînd unchiul dumitale o să te întîlnească în cursul vreunei plimbări, căci umblă adeseori pe dealuri.

— Şi cum arată tatăl meu ? întrebă el. E tînăr şi frumos ca unchiul ?

— E tot atît de tînăr, am spus eu, dar are părul şi ochii negri, pare mai aspru şi e mai voinic şi mai mare. Poate că la început n-o să ţi se pară prea blînd şi iubitor, pentru că nu-i felul lui, totuşi caută să fii sincer şi prietenos faţă de el şi-atunci te va iubi mai mult decît se poate iubi un unchi, căci doar eşti copilul lui.

— Păr şi ochi negri ! zise gînditor Linton. Nu mi-l pot închipui. Atunci eu nu semăn cu el, nu-i aşa ?

— Nu prea, i-am răspuns.

„Defel", m-am gîndit, uitîndu-mă cu regret la faţa albă, la trupul firav al tovarăşului meu de drum şi la ochii mari, visători, asemeni ochilor mamei lui ; dar în afară de momentele în care iritabilitatea lui bolnăvicioasă le dădea oarecare licărire, ochii băiatului nu aveau nici o urmă din vioiciunea scînteietoare a ochilor mamei sale.

— Ce ciudat că n-a venit niciodată s-o vadă pe mămica şi pe mine ! murmură el. M-a văzut vreodată ? Dacă da, atunci eu trebuie să fi fost mic de tot. Nu-mi aduc aminte despre el !

— Uite ce-i, domnule Linton, am spus eu, trei sute de mile e o depărtare mare ; iar zece ani trec mai repede pentru un om matur decît pentru un copil ca dumneata. Probabil că domnul Heathcliff îşi propunea în fiecare vară să vină acolo, dar niciodată n-a găsit prilej favorabil ; iar acum e prea tîrziu. Nu-l supăra cu astfel de întrebări ; o să-l tulburi, şi n-are rost.

Restul drumului băiatul păru preocupat de propriile lui gînduri. Cînd ne-am oprit la intrarea grădinii, m-am uitat la el să văd cum reacţionează. Privi atent şi cu o gravitate solemnă faţada, sculptată şi ferestrele cu grinda joasă, tufişurile răzleţe de coacăze şi de brazi pitici, apoi dădu din cap. Sentimentele lui intime nu erau de acord cu exteriorul noului său cămin. Dar a avut destulă minte să amîne regretele, sperînd că interiorul casei va compensa, poate, exteriorul. Înainte de a descăleca, m-am dus şi-am deschis poarta. Era ora şase şi jumătate ; familia tocmai isprăvise micul dejun, servitoarea strîngea şi curăţa masa, Joseph stătea lîngă scaunul stăpînului său, povestindu-i ceva despre un cal şchiop, iar Hareton se pregătea să plece la fîneaţă.

— *Hallo*, Nelly, zise domnul Heathcliff cînd mă văzu. Mă temeam că va trebui să vin eu însumi să iau ceea ce-mi aparţine. Dar l-ai adus dumneata, nu-i aşa ? Ia să vedem ce putem face din el.

Se ridică şi porni cu paşi mari spre uşă. Hareton şi Joseph îl urmară şi ei, cu gura căscată de curioşi ce erau. Sărmanul Linton azvîrli o privire înspăimîntată spre feţele celor trei.

— Iaca bună ! zise Joseph după ce-l examină cu gravitate ; sînt sigur că te-a tras pe sfoară, stăpîne, şi ţi-a trimis-o pe fata lui.

Heathcliff, după ce-şi privi fiul cu o încordare cutremurătoare, izbucni într-un rîs dispreţuitor.

— Doamne, ce frumuseţe ! Ce făptură dulce şi fermecătoare ! exclamă el. Nu-i aşa că mi l-au hrănit cu rîme şi lapte acru, Nelly ? Oh, vai de capul meu ! Să ştii că-i mai rău decît mă aşteptam... şi numai dracu' ştie că nu mă aşteptam la prea mult !

I-am spus copilului îngrozit şi care tremura ca varga să descalece şi să intre. Nu înţelesese tocmai bine vorbele tatălui său şi nici nu ştia dacă-i fuseseră adresate lui sau altcuiva. De fapt, nu era sigur nici dacă străinul acela aspru şi care rînjea era tatăl său. Se agăţa de mine din ce în ce mai speriat, iar cînd domnul Heathcliff s-a aşezat pe un scaun şi i-a spus „vino încoace", el şi-a ascuns faţa după umărul meu şi-a-nceput să plîngă.

— Destul, destul ! zise Heathcliff întinzînd o mînă şi trăgîndu-l brutal între genunchi ; apoi i-a înălţat capul, ţinîndu-l de bărbie. Lasă prostiile ! N-o să-ţi facem nici un rău, Linton... aşa te cheamă, nu ? Eşti întru totul copilul mamei tale. Unde-o fi partea mea din tine, puişorule ? !

Scoase pălăria copilului şi-i dădu pe spate buclele blonde şi dese, îi pipăi braţele slabe şi degetele subţiri. În timpul examinării, Linton se opri din plîns, ridicîndu-şi ochii mari şi albaştri ca să-şi inspecteze şi el tatăl.

— Mă cunoşti ? întrebă Heathcliff după ce se convinsese că membrele îi erau firave şi slabe.

— Nu, zise Linton cu o privire pierdută de spaimă.

— Ai auzit despre mine, cred.

— Nu, răspunse el din nou.

— Nu ! Ce ruşine pentru mama ta că nu ţi-a trezit sentimentul filial faţă de mine ! Atunci am să-ţi spun eu : eşti fiul meu, şi mamă-ta a fost o căzătură nemernică dacă nu ţi-a vorbit despre tatăl tău ! Şi acum nu mai tremura şi nu mai roşi ! Totuşi asta-mi dovedeşte că sîngele tău nu-i apă. Fii băiat cuminte, şi eu am să văd de tine. Nelly, dacă eşti obosită, poţi să te aşezi, dacă nu, du-te acasă. Îmi închipui că ai să raportezi nulităţii aceleia de la Grange tot ce-auzi şi vezi aici ; iar ăsta nu se va linişti atîta vreme cît vei sta în preajma lui.

— Bine, i-am răspuns, sper c-ai să fii bun cu băiatul, domnule Heathcliff ; că de nu, n-ai să-l poţi ţine multă vreme, şi el e singura rudă pe care-o ai în lumea asta mare... ia bine seama... nu uita !

— Am să fiu foarte bun cu el, nu te teme, zise Heathcliff rîzînd. Numai că nu permit nimănui să fie bun cu el : sînt gelos şi vreau să-i monopolizez toată afecţiunea. Şi pentru a începe cu bunătatea, Joseph, adu-i băiatului ceva de mîncare. Hareton, viţel afurisit, du-te şi vezi-ţi de treabă ! Da, Nelly, zise el după ce toţi ceilalţi

plecară, fiul meu e viitorul proprietar al casei voastre, şi nu vreau să moară înainte de a fi sigur că-i voi moşteni averea. Şi, în afară de asta, e al meu, şi-aş vrea să am satisfacţia de a-mi vedea urmaşul stăpîn al acestor moşii ; de a-mi vedea copilul tocmind pe copiii lor cu simbrie pentru a munci pămînturile părinţilor lor. E singurul motiv care mă poate face să rabd stîrpitura asta. Îi dispreţuiesc fiinţa şi-l urăsc pentru amintirile pe care mi le trezeşte ! Aceste consideraţii sînt suficiente ; va fi la adăpost şi va fi crescut cu aceeaşi grijă cu care stăpînul tău şi-l creşte pe-al lui. Am sus o cameră mobilată frumos pentru el ; i-am angajat şi un profesor, care va veni de trei ori pe săptămînă de la douăzeci de mile, ca să-l înveţe ce i-o plăcea lui să înveţe. I-am poruncit lui Hareton să i se supună ; de fapt, am luat toate precauţiile pentru a dezvolta în el tot ceea ce-i ales şi nobil şi pentru a-l face superior semenilor săi. Totuşi, regret că-i atît de puţin demn de strădania mea ; dacă am dorit ceva pe lumea asta a fost ca el să fi arătat ca un obiect preţios cu care să mă pot făli, şi sînt amarnic de dezamăgit cînd îl văd atît de neisprăvit, mîorlăit şi pierit la faţă.

În timp ce vorbea, Joseph se întoarse purtînd o strachină cu *porridge* fiert în lapte pe care o aşeză în faţa lui Linton ; acesta se scutură cu o privire de scîrbă văzînd bucatele grosolane şi spuse că nu poate mînca. Am văzut că bătrînul servitor împărtăşea în mare măsură dispreţul stăpînului faţă de copil, cu toate că era silit să-şi închidă în inimă acest sentiment, deoarece Heathcliff poruncise tuturor supuşilor lui să-i arate cel mai mare respect.

— Nu poate s-o mănînce ? repetă Joseph uitîndu-se la faţa lui Linton, dar îşi coborîse glasul pînă la şoaptă, de teamă ca nu cumva să fie auzit. Da' stăpînu' Hareton n-a mîncat nimic altceva cînd era mic, şi ce-a fost bun pentru el o fi bun şi pentru tine, aşa gîndesc eu !

— N-am s-o mănînc ! răspunse Linton răstit. Ia-o de aici.

Joseph luă mîncarea, plin de indignare, şi-o puse în faţa noastră.

— O fi aici altceva decît de mîncare ? întrebă el împingînd tava sub nasul lui Heathcliff.

— Ce are de nu-i bună ? zise Heathcliff.

— De, răspunse Joseph, domnu' dumitale nobil zice că n-o poate mînca ! Da' nici nu-i de mirare ! Mă-sa era ca şi el... noi eram prea murdari ca să putem semăna grîul din care-i făceam ei pită.

— Să nu-mi pomeneşti de mumă-sa ! zise stăpînul mînios. Dă-i ceva ca să poată mînca, şi-atîta tot. Ce mănîncă de obicei, Nelly ?

I-am spus că lapte fiert sau ceai, şi menajera primi porunca să i le pregătească. „Te pomeneşti, mi-am zis, că egoismul tatălui va contribui la bunăstarea băiatului. Îşi dă seama că are o constituţie şubredă şi-l va trata aşa cum se cuvine. Am să-l consolez pe domnul Edgar spunîndu-i că Heathcliff şi-a schimbat felul de a fi." Nemaiavînd nici o scuză pentru a mai zăbovi pe-acolo, în timp ce Linton respingea timid avansurile pe care i le făcea un cîine ciobănesc, am ieşit pe furiş. Dar Linton era prea speriat şi nu putea fi păcălit prea uşor. Cînd am închis uşa, am auzit un strigăt şi repetarea frenetică a cuvintelor :

— Nu mă lăsa ! Nu vreau să rămîn aici ! Nu vreau să rămîn aici !

Apoi ivărul se ridică şi căzu. Cei din casă nu-l lăsară să iasă. Am încălecat pe Minny şi am pornit-o în trap. Astfel se sfîrşi scurta perioadă în care l-am avut sub ocrotire.

CAPITOLUL 21

ÎN ZIUA ACEEA AM DUS-O GREU cu micuţa Cathy. S-a sculat foarte veselă şi grăbită să-şi întîlnească vărul ; iar vestea plecării lui a fost urmată de lacrimi şi plînsete atît de amarnice, încît chiar domnul Edgar a fost silit s-o mîngîie, spunîndu-i că Linton se va întoarce curînd, adăugînd însă : „dacă-l voi putea aduce" ; dar slabă nădejde s-o poată face ! Promisiunea asta o linişti prea puţin ; dar timpul are multă putere, şi cu toate că din vreme în vreme îl mai întreba pe tatăl ei despre întoarcerea lui Linton, cînd îl revăzu chipul lui i se şterse aşa de mult din amintire, încît nu-l recunoscu.

Ori de cîte ori o întîlneam, din întîmplare, pe menajera de la Wuthering Heights ducîndu-se după treburi la Gimmerton, aveam obiceiul s-o întreb cum îi merge tînărului stăpîn, căci el trăia aproape tot atît de izolat ca şi Catherine ; nu-l vedeai niciodată. De la femeie am aflat că sănătatea îi rămăsese tot şubredă şi era foarte obositor pentru cei din jur. Mi-a spus că domnul Heathcliff părea să fie din ce în ce mai dezgustat de băiat, cu toate că se străduia să n-o arate. Nu putea suferi nici măcar să-i audă glasul şi niciodată nu sta mai mult de cîteva minute în aceeaşi încăpere cu el. Rareori vorbeau între ei : Linton îşi învăţa lecţiile şi-şi petrecea serile în odăiţa căreia îi ziceau ei salon, sau şedea toată ziua culcat în pat, căci mereu era răcit ori tuşea, ori îi era rău, ori avea dureri de un fel sau altul.

— În viaţa mea n-am văzut o făptură atît de plăpîndă ca băiatul ăsta, adăugă femeia, şi nici atît de grijulie faţă de sine. Să vezi ce-mi aud urechile dacă las fereastra deschisă ceva mai mult. Oh ! parcă l-ai omorî dacă-l laşi să respire aerul nopţii ! Şi-n miezul verii trebuie să-i fac focul, iar pipa lui Joseph e o otravă pentru el ; tot timpul cere dulciuri şi acadele şi mereu lapte, lapte mereu... fără să-i pese că noi ceilalţi n-avem iarna nici un strop. Şade acolo, în scaunul lui, înfăşurat într-o haină îmblănită, cu prăjituri şi apă, sau vreo doctorie din care să soarbă, puse toate pe grătarul căminului în faţa lui. Iar dacă Hareton din milă vine să-l distreze — Hareton nu-i rău din fire, chiar dacă-i cam bădăran — se despart sigur, unul înjurînd, şi celălalt plîngînd. De n-ar fi băiatu' lui, stăpînu-ar răsufla uşurat dacă Earnshaw i-ar trage o palmă zdravănă, şi sînt sigură c-ar fi gata să-l dea afară din casă dacă i-ar vedea numai jumătate din răsfăţuri. Da' stăpînu' nu se lasă dus în ispită, că nu intră niciodată în salon ; iar dacă Linton apare în camera unde se află el, îl trimite neîntîrziat sus.

Din spusele ei am dedus că lipsa de simpatie l-a făcut pe tînărul Heathcliff egoist şi urîcios, dacă n-o fi fost aşa din fire. De aceea interesul meu pentru el se micşoră, cu toate că soarta lui mă îndurera şi mi-ar fi plăcut să fi rămas la noi. Domnul Edgar mă îmboldea să aflu veşti ; cred că se gîndea mult la el şi era chiar dispus să rişte o întîlnire cu Heathcliff numai ca să-l

poată vedea. Așa încît într-o zi mi-a spus s-o întreb pe menajeră dacă nu cumva băiatul se duce vreodată în sat. Ea mi-a spus că n-a fost decît de două ori, călare, însoțindu-l pe tatăl său și de ambele dăți a pretins, timp de trei sau patru zile după aceea, că se simte istovit. Menajera a plecat din casă, dacă-mi aduc bine aminte, la doi ani după venirea lui Linton, și a fost înlocuită cu o femeie pe care n-o cunoșteam : aceasta e și azi acolo.

Timpul a trecut apoi la Grange tot atît de plăcut ca și mai înainte, pînă cînd domnișoara Cathy a împlinit șaisprezece ani. Nu-i sărbătoream niciodată ziua nașterii, care era și comemorarea morții fostei mele stăpîne. Tatăl ei își petrecea ziua aceasta întotdeauna singur, în bibliotecă, iar cînd se însera se ducea pe jos pînă la cimitirul din curtea bisericii de la Gimmerton, unde sta adeseori pînă la miezul nopții. De aceea, Catherine trebuia să se distreze singură, așa cum o tăia capul. În anul acela ziua de 20 martie fu o minunată zi de primăvară, iar după ce tatăl se retrăsese, tînăra mea domnișoară coborî îmbrăcată pentru plimbare și-mi aduse la cunoștință că-i ceruse voie să meargă cu mine pînă la poalele dealurilor, și el era de acord dacă nu ne îndepărtam prea tare de casă și dacă nu întîrziam mai mult de-un ceas.

— Grăbește-te, Ellen ! strigă ea. Vreau să merg acolo unde s-a așezat un cîrd de cocoși de munte ; vreau să văd dacă și-au făcut cuiburile.

— Trebuie să fie cam departe, i-am răspuns ; găinușele clocesc în preajma tufișurilor.

— Ba nu, nu-i departe, zise ea. Am fost cu tăticu' pînă-n apropiere.

Mi-am pus boneta și-am pornit-o la drum, fără să mă mai gîndesc la nimic. Ea zburda înaintea mea și se întorcea din nou lîngă mine ; apoi iar pleca, săltînd ca un ogar. La început mi-a plăcut tare mult, căci auzeam cîntecul ciocîrliilor din apropiere și din depărtare, bucurîndu-mă de razele soarelui dulce și cald ; în același timp o urmăream și pe mica mea răsfățată — bucuria mea ! — cu buclele-i de aur despletite pe spate, cu obrajii frumoși atît de gingași și puri în prospețimea lor de trandafir sălbatic, cu ochii strălucitori de bucurie senină. În zilele acelea era o făptură fericită, un adevărat înger. Păcat că nu s-a putut mulțumi cu ceea ce avea !

— Bine, domnişoară Cathy, i-am spus, unde-ţi sînt cocoşii ? Trebuia să fi ajuns pînă acum la ei, gardul parcului de la Grange a rămas de mult în urma noastră !

— Oh, încă puţin, Ellen... numai un pic mai departe, Ellen, răspundea întruna. Te caţări pe movila aceea, cobori rîpa şi, pînă ajungi tu în partea cealaltă, eu am să trezesc toate păsările.

Dar erau atîtea movile de urcat şi rîpe de coborît, încît în cele din urmă am început să obosesc. I-am spus că trebuie să ne oprim şi să ne întoarcem acasă. Deoarece mă lăsase mult în urmă, i-am strigat să stea ; dar, nu ştiu, ori nu mă auzea, ori nu-i păsa, căci am văzut-o sărind mai departe, iar eu am fost silită s-o urmez. În cele din urmă dispăru într-o văgăună şi, înainte de a da din nou cu ochii de ea, ajunsese cu două mile mai aproape de Wuthering Heights decît de casa ei. Am văzut cum o opresc în loc două persoane, dintre care una — mă convinsei imediat — era chiar domnul Heathcliff.

Cathy fusese prinsă asupra faptului : ori prăda, ori, în cel mai bun caz, căuta cuiburile cocoşilor de munte. Ţinutul acela era moşia lui Heathcliff, aşa că el începuse s-o dojenească.

— N-am luat şi n-am găsit nici un cuib, zicea ea, pe cînd mă trudeam să mă apropii de ei ; apoi îi arăta şi mîinile pentru a adeveri ceea ce spusese. N-aveam de gînd să le iau, dar tăticu' mi-a spus că pe-aici sînt o mulţime de cuiburi, şi doream să văd ouăle.

Heathcliff îmi aruncă o privire însoţită de un zîmbet răutăcios, arătîndu-mi astfel că ştie cu cine stă de vorbă şi că, deci, nu se va arăta prea binevoitor. Totuşi o întrebă cine era „tăticu".

— Domnul Linton de la Thrushcross Grange, răspunse ea. Cred că nu-l cunoaşteţi, căci altfel n-aţi fi vorbit în felul acesta cu mine.

— Aşadar, dumneata crezi că „tăticu" este foarte stimat şi respectat ? zise el pe un ton sarcastic.

— Şi cine eşti dumneata ? întrebă Catherine privindu-şi cu multă curiozitate interlocutorul. Pe tînărul acesta l-am mai văzut. E fiul dumitale ?

Şi arătă spre celălalt individ, spre Hareton, care nu se schimbase prea mult ; cei doi ani care trecuseră îl făcuseră doar mai voinic şi mai puternic. Părea tot atît de stîngaci şi de grosolan ca şi înainte.

— Domnișoară Cathy, am intervenit eu, de cînd am plecat au trecut trei ceasuri în loc de unu. Trebuie să ne întoarcem numaidecît acasă.

— Nu, tînărul acesta nu-i fiul meu, răspunse Heathcliff, dîndu-mă la o parte. Dar eu am un fiu pe care l-ai mai văzut și, cu toate că guvernanta dumitale e grăbită, cred că atît dumneata cît și ea aveți nevoie de puțină odihnă. Nu vrei să ocolești această movilă cu bălării și să vii pînă la mine ? După un scurt popas o să ajungeți mai ușor acasă, iar la mine veți fi binevenite.

Eu i-am șoptit micii mele stăpîne să nu primească sub nici un motiv propunerea.

— De ce ? întrebă ea cu glas tare. Sînt obosită de-atîta alergătură, și pămîntul e ud de rouă, așa că nu mă pot așeza jos. Hai să mergem, Ellen. De altfel, spune că l-am mai văzut pe fiul lui. Cred că se înșală, dar eu bănuiesc unde locuiește ; în casa aceea de la fermă, unde m-am oprit întorcîndu-mă de la stîncile Penistone. Nu-i așa ?

— Așa-i. Haide, Nelly, ține-ți gura... o să fie o plăcere pentru ea să ne vadă la noi acasă. Hareton, du-te înainte cu fata. Dumneata mergi cu mine, Nelly.

— Nu, n-are să intre într-o asemenea casă ! am strigat luptîndu-mă să-mi desfac brațul din mîna lui.

Dar ea ajunsese aproape de pietrele din fața porții, după ce înconjurase în goana mare coama dealului. Însoțitorul ei nu se străduí s-o urmeze ; se abătu din drum și-apoi dispăru.

— Faci foarte rău, domnule Heathcliff, am continuat eu, și știu prea bine că ai gînduri rele. Acolo o să-l vadă pe Linton, și cum ajungem acasă o să povestească totul, iar eu o să trag ponoasele.

— Vreau să-l vadă pe Linton, răspunse el. De cîteva zile arată mai bine ; nu se întîmplă prea des să poată primi lume. Și de ce s-o convingem să păstreze secretul acestei vizite ? Unde vezi răul ?

— Răul e că tatăl ei mă va urî dacă va afla că i-am îngăduit să intre în casa dumitale. Și sînt convinsă că ai intenții rele, încurajînd-o să facă acest lucru, i-am răspuns.

— Planul meu e cît se poate de cinstit. Am să ți-l dezvălui de altfel, îmi spuse. Vreau ca cei doi veri să se îndrăgostească unul de altul și să se căsătorească. Fapta mea e plină de mărinimie față de stăpînul tău ; tînăra lui urmașă n-are nici o perspectivă, și dacă face așa cum

doresc eu, va fi asigurată, în calitate de comoştenitor cu Linton.

— Dacă Linton moare, i-am răspuns, şi viaţa lui este foarte puţin sigură, îl va moşteni Catherine.

— Nu, nu-l va moşteni, zise el. În testament nu e nici o clauză care prevede aşa ceva. Averea lui trece asupra mea, dar, pentru a evita orice discuţie, doresc unirea lor şi sînt hotărît s-o înfăptuiesc.

— Iar eu sînt hotărîtă să nu se mai apropie niciodată de casa dumitale, i-am răspuns.

Tocmai ajunsesem la poartă, unde ne aştepta domnişoara Cathy.

Heathcliff îmi porunci să mă potolesc şi, pornind înaintea noastră pe potecă, se grăbi să deschidă uşa. Tînăra mea domnişoară îi aruncă mai multe priviri, avînd aerul că nu ştie exact ce trebuie să creadă despre el ; iar cînd îi întîlni privirea, el îi zîmbi, şi cînd îi vorbi îşi îndulci glasul ; iar eu am fost destul de proastă ca să-mi închipui că amintirea mamei ei l-ar putea face să renunţe la planurile lui duşmănoase. Linton stătea în faţa căminului. Fusese la plimbare pe cîmp, căci avea şapca pe cap, şi tocmai îi poruncea lui Joseph să-i aducă o pereche de ghete uscate. Crescuse înalt pentru vîrsta lui — mai avea cîteva luni pînă să împlinească şaisprezece ani. Trăsăturile îi erau încă frumoase, ochii şi obrajii mai strălucitori decît îi ţineam eu minte, cu toate că păreau de o strălucire trecătoare, împrumutată de la aerul sănătos şi soarele binefăcător de-afară.

— Ei, acum îl recunoşti ? întrebă domnul Heathcliff, întorcîndu-se către Cathy. Poţi să-mi spui cine e ?

— Fiul dumitale, zise ea după ce se uită, cu îndoială, cînd la unul, cînd la celălalt.

— Da, da, răspunse el ; dar, spune, nu l-ai mai văzut niciodată ? Ia gîndeşte-te ! Ah, ai memoria cam scurtă. Linton, nu-ţi mai aduci aminte de verişoara ta pentru care m-ai necăjit atîta dorind s-o vezi ?

— Ce ? Linton ? ! strigă Cathy încîntată şi surprinsă la auzul acestui nume. Ăsta-i micul Linton ? Păi e mai mare decît mine ! Tu eşti Linton ?

Tînărul înaintă cîţiva paşi şi se prezentă. Ea îl sărută cu căldură, şi se priviră amîndoi, uimiţi de schimbarea pe care timpul o adusese în înfăţişarea lor.

Catherine crescuse înaltă, trupul îi era împlînit şi totodată zvelt, pe cît de suplu, pe-atît de puternic, iar

întreaga ei înfățișare radia sănătate și vioiciune. Privirile și mișcările lui Linton erau însă languroase, trupul foarte firav, dar avea în ținută o anumită grație care-i micșora aceste defecte, așa că nu era respingător.

După ce-și manifestară reciproc bucuria, Cathy se duse la domnul Heathcliff, care stătea liniștit lîngă ușă, cu atenția împărțită între ceea ce se petrecea în odaie și ceea ce se petrecea în grădină ; pretindea că privește afară, dar de-fapt urmărea numai ceea ce se petrece în interior.

— Atunci dumneata ești unchiul meu ! strigă ea, înălțîndu-se pentru a-l îmbrățișa. Mi s-a părut că-mi ești drag, cu toate că la început ai fost cam urîcios. Pentru ce n-ai venit împreună cu Linton să ne faceți o vizită la Grange ? Să trăim atîția ani așa de aproape unii de alții fără să ne vedem ? Nu-i curios ? Pentru ce ?

— Am fost o dată sau de două ori înainte de a te naște dumneata, și chiar asta a fost prea mult, îi răspunse. Las-o dracului !... Dacă ai sărutări disponibile, dă-i-le lui Linton, nu le risipi cu mine.

— Ești o răutăcioasă, Ellen ! exclamă Catherine, zburînd spre mine și copleșindu-mă cu mîngîierile ei înfocate. Ești o răutăcioasă, Ellen, dacă ai încercat să mă împiedici de a veni aici ! În viitor am să fac această plimbare în fiecare dimineață. Îmi dai voie, unchiule ? Și cîteodată am să-l aduc și pe tăticu'. Nu-i așa c-o să-ți facă plăcere să ne vezi ?

— Firește, răspunse unchiul, ascunzîndu-și cu mare greutate o grimasă de dispreț ; avea o profundă aversiune pentru acești eventuali musafiri. Dar stai, continuă el, întorcîndu-se către tînăra domnișoară. Acum, gîndindu-mă bine, cred că-i mai cuminte să-ți spun că domnul Linton are ceva împotriva mea ; ne-am certat o dată cu o violență rușinoasă pentru doi creștini, și dacă-i spui că vii aici, îți va interzice să ne mai vizitezi. De aceea, dacă ții să-l mai vezi pe vărul dumitale, nici nu trebuie să-i pomenești c-ai fost aici. Poți să vii, dacă vrei, dar fără să știe el.

— Pentru ce v-ați certat ? întrebă Catherine foarte abătută.

— Mă socotea prea sărac pentru a mă căsători cu sora lui, răspunse Heathcliff, și-a fost supărat cînd am luat-o ; mîndria i-a fost rănită și nu mă va ierta niciodată.

— Foarte rău ! zise tînăra domnișoară. O dată am să-i spun asta și lui. Dar Linton și cu mine n-avem nici

un amestec în cearta voastră. Atunci n-am să mai viu eu aici, să vină el la Grange.

— Pentru mine e prea departe, murmură vărul ei. Un drum de patru mile mă omoară. Nu, domnișoară Catherine, vino dumneata din cînd în cînd pe la noi. Nu chiar în fiecare dimineață, ci o dată sau de două ori pe săptămînă.

Tatăl aruncă fiului său o privire de dispreț.

— Mă tem, Nelly, că muncesc degeaba, mîrîi el către mine. Domnișoara Catherine, cum îi zice acest soarbe-zeamă, va descoperi ce-i poate pielea și-l va da dracului. Ah, de era Hareton ! Știi că de douăzeci de ori pe zi, regret că nu-i Hareton fiul meu, cu toată decăderea lui. L-aș fi iubit pe băiatul ăsta dac-ar fi fost al meu. Cred însă că *ea* nu se va putea îndrăgosti de Hareton. Totuși, dacă acest prăpădit de Linton nu se iuțește, am să-l fac pe Hareton rivalul lui. După socotelile noastre, cu greu va trăi peste vîrsta de optsprezece ani. Of, lua-l-ar dracu' de individ nesărat ! E ocupat să-și usuce picioarele și nici nu se uită la ea... Linton !

— Da, tată, răspunse băiatul.

— N-ai nimic de arătat verișoarei tale prin curte ? Nici măcar un cuib de iepurași sau de nevăstuică ? Condu-o, înainte de a-ți schimba ghetele, în grădină și în grajd, să-ți vadă calul.

— N-ai prefera să șezi aici ? întrebă Linton, adresîndu-se lui Cathy pe un ton care exprima toată oroarea lui de a mai ieși din casă.

— Știu și eu ? Nu știu, răspunse ea aruncînd spre ușă o privire în care i se citea dorința vădită de a se mișca.

El rămase pe scaun și se ghemui mai aproape de foc. Heathcliff se ridică, se duse în bucătărie și de-acolo ieși în curte, de unde-l strigă pe Hareton. Hareton răspunse și intrară amîndoi în casă. Tînărul pesemne se spălase, după cum se vedea : obrajii îi erau aprinși și părul ud.

— Oh, trebuie să te întreb pe dumneata, unchiule ! strigă domnișoara Cathy, amintindu-și spusele fostei menajere. Acesta nu-i vărul meu, nu-i așa ?

— Ba da, răspunse Heathcliff ; e nepotul mamei dumitale. Nu-ți place ?

Catherine părea nedumerită.

— Nu e băiat frumos ? continuă el.

Mica mea obraznică se ridică în vîrful picioarelor și șopti ceva la urechea lui Heathcliff. El începu să rîdă ;

Hareton se întunecă. Mi-am dat atunci seama că e cît se poate de sensibil la cea mai mică lipsă de respect și e oarecum conștient de inferioritatea lui. Dar stăpînul sau protectorul său îi alungă încruntarea, exclamînd :

— Pe tine are să te prefere dintre noi toți, Hareton ! Zice că ești un... un ce ? În fine, ceva foarte măgulitor. Așadar, ai s-o plimbi tu prin fermă. Și, bagă de seamă, să te porți ca un gentleman ! Nu spune vorbe urîte, nu căsca ochii la ea cînd nu se uită la tine și grăbește-te să-ți ascunzi fața cînd se uită. Iar cînd vorbești, rostește cuvintele încet și scoate mîinile din buzunare. Acum pleacă și distreaz-o cît poți mai bine.

Heathcliff îi urmări din ochi pînă cînd trecură prin fața ferestrei. Hareton mergea fără a-și privi tovarășa, cu fața complet întoarsă de la ea. Părea că cercetează împrejurimile, atît de cunoscute lui, cu interesul unui străin și al unui artist. Catherine îl privea cu coada ochiului, dar fără pic de admirație ; apoi începu să caute singură ceva care s-o distreze, pășind ușoară și veselă și fredonînd o melodie pentru a înlocui lipsa de conversație.

— I-am legat limba, remarcă Heathcliff. Nu va îndrăzni să rostească nici o silabă cît timp va sta cu ea ! Nelly, tu-ți aduci aminte de mine cînd eram de vîrsta lui... adică nu, cu cîțiva ani mai tînăr ? Spune-mi, tot atît de prostănac păream ? Eram tot atît de „nătărău", cum zice Joseph ?

— Mai rău, i-am răspuns eu, erai și mai posac.

— Mie-mi place, continuă el gîndindu-se cu glas tare. E singurul care-a răspuns așteptărilor mele. Dacă ar fi fost prost din naștere, plăcerea mea ar fi fost numai jumătate din ce este. Dar nu-i prost, și-i înțeleg toate sentimentele, căci le-am trăit și eu. De pildă, știu perfect cît suferă în clipa asta, și nu-i decît începutul suferințelor lui. Dar el nu va putea scăpa niciodată din ghearele grosolăniei și-ale ignoranței. Eu l-am prins mai strîns decît m-a prins nemernicul ăla de tată-său pe mine, și l-am împins și mai jos, căci el e mîndru de grosolănia lui. L-am învățat să disprețuiască și să considere prostie și slăbiciune tot ce nu ține de simțuri. Nu crezi că Hindley ar fi mîndru de fiul lui dacă ar putea să-l vadă ? Cel puțin tot atît de mîndru cît sînt eu de al meu. Dar există o deosebire : unul e aur folosit drept piatră de căldarîm, iar celălalt tinichea lustruită menită să imite un serviciu de argint.

Al meu n-a avut nimic de preţ, voi avea totuşi meritul de a-l face să ajungă cît de departe poate ajunge un material atît de slab. Al lui a avut calităţi de primul ordin, dar s-au pierdut, eu am făcut ceva mai rău decît a i le nimici. Eu n-am nimic de regretat ; el însă ar avea de regretat mai mult ca orişicine, ştiu prea bine asta. Dar ceea ce e şi mai frumos e că Hareton mă iubeşte necrezut de mult ! Recunoşti că aici l-am bătut pe Hindley ! Dacă nemernicul acela s-ar putea scula din mormînt ca să-mi ceară socoteală de tot ceea ce-a suferit Hareton, aş avea plăcerea să-i văd odrasla alungîndu-l înapoi în groapă, indignat că îndrăzneşte să se atingă de singurul prieten pe care-l are pe lume !

La ideea asta, Heathcliff izbucni într-un rîs diabolic. Nu i-am răspuns, căci am văzut că nu aştepta nici un răspuns. Între timp, tînărul nostru tovarăş, care era aşezat prea departe de noi ca să poată auzi cele spuse, începu să dea semne de nelinişte, regretînd probabil că, de teama unei eventuale oboseli, renunţase la plăcerea de a fi împreună cu Catherine. Heathcliff observă privirile neliniştite ale fiului său îndreptîndu-se către fereastră şi mîna întinsă cu nehotărîre, spre şapcă.

— Scoală-te, leneşule ! exclamă el cu o simpatie forţată. Fugi după ei ! Sînt chiar la colţ, lîngă stupi.

Linton îşi adună puterile şi-şi părăsi locul de lîngă vatră. Fereastra era deschisă şi, după ce ieşi afară, am auzit-o pe Catherine întrebînd pe morocănosul ei însoţitor ce sens avea inscripţia de deasupra uşii. Hareton căscă ochii şi se scărpină în cap, ca un adevărat neghiob.

— O fi ceva scris cu literele alea blestemate, răspunse el, dar nu le pot citi.

— Nu ştii să citeşti ? ! strigă Catherine. Eu le pot citi, e scris în englezeşte. Dar vreau să ştiu pentru ce sînt scrise acolo.

Linton începu să rîdă batjocoritor. Era prima manifestare de bucurie pe care o arăta.

— Nu ştie să citească, îşi lămuri el verişoara. Ai fi putut crede că există pe lume un prostănac atît de mare ?

— E zdravăn la minte ori nu ? întrebă domnişoara Cathy cu seriozitate. I-am pus pînă acum două întrebări, dar de fiecare dată m-a privit atît de stupid, încît am impresia că nu m-a înţeles. E-adevărat că şi eu prind cu destulă greutate ce spune el.

Linton rîse din nou, uitîndu-se dispreţuitor la Hareton. Dar în momentul acela Hareton părea că nu pricepe prea bine ce se petrece cu el.

— Nimic altceva decît lene ! Nu-i aşa, Earnshaw ? zise el. Verişoara mea crede că eşti idiot. Iacă, acum vezi şi tu ce înseamnă să dispreţuieşti „buchiseala", cum îi zici tu. Ai observat, Catherine, cît de urît pronunţă ? Ca la Yorkshire.

— La ce dracu' mi-ar folosi ? mîrîi Hareton, care părea dispus să răspundă mai degrabă lui Linton, tovarăşul lui de fiecare zi.

Hareton era pe cale să mai adauge ceva, dar cei doi tineri începură să rîdă gălăgios, zăpăcita mea de domnişoară fiind foarte încîntată că se poate distra pe socoteala pronunţării lui bizare.

— Ce rost are *dracu'* în propoziţia asta ? zise Linton chicotind. Ţi-a spus tăticu' să nu scoţi nici o vorbă urîtă, dar tu nu poţi deschide gura fără să nu rosteşti una. Încearcă să te porţi ca un gentleman, haide !

— De n-ai fi mai mult fată decît băiat, te-aş trînti la pămînt chiar în minutul ăsta, şi să ştii c-aş face-o, slăbănog prăpădit ce eşti ! răspunse, furios, bădăranul ; apoi se retrase, în timp ce faţa i se aprinsese de mînie şi umilinţă ; era conştient că fusese insultat, dar nu ştia cum să reacţioneze.

Domnul Heathcliff, care auzise ca şi mine convorbirea lor, zîmbi cînd îl văzu plecînd. Dar imediat după aceea aruncă o privire încărcată de o ciudată aversiune spre perechea vorbăreaţă, care se oprise în pragul uşii, pălăvrăgind. Linton se însufleţise de-a binelea enumerînd cusururile şi lipsurile lui Hareton şi istorisind fel de fel de lucruri în legătură cu purtarea acestuia ; iar fata îi gusta vorbele răutăcioase şi pline de dispreţ fără să-şi dea seama că ele dezvăluie, în primul rînd, caracterul urît al povestitorului. Din parte-mi, începusem mai degrabă să-l detest pe Linton decît să-mi fie milă de el, şi să-l scuz, în oarecare măsură, pe tatăl său pentru că nu-l preţuia.

Am stat pînă după-masă, căci n-am putut-o lua pe domnişoara Cathy mai devreme de acolo. Din fericire, stăpînul nu ieşise din camera lui, aşa că nu aflase cît de mult lipsisem. În drum spre casă aş fi vrut s-o lămuresc pe protejata mea despre caracterul oamenilor de la care

plecasem, dar îi intrase în cap că eram pornită împotriva lor.

— Aha, strigă ea, tu ţii cu tăticu'. Ellen ! Eşti părtinitoare, ştiu. Căci, de n-ar fi aşa, nu m-ai fi păcălit atît amar de ani spunîndu-mi că Linton locuieşte departe de noi. Sînt, într-adevăr, foarte supărată, dar pe de altă parte atît de încîntată că l-am regăsit, încît nu-mi pot arăta supărarea. Însă acum trebuie să-ţi ţii gura şi să nu spui nimic despre unchiul meu. E unchiul *meu*, nu uita, şi am să-l cert pe tata pentru c-a rupt legăturile cu el.

Şi continuă pe tonul acesta pînă am renunţat s-o conving că greşeşte. În seara aceea n-a vorbit despre vizita ei, pentru că nu l-a văzut pe domnul Linton. A doua zi însă, spre marele meu necaz, s-a dat totul pe faţă ; cu toate acestea nu eram chiar tristă, socotind că tatăl ei ar fi putut-o îndruma şi păzi pe Cathy mult mai bine decît mine. Dar el era prea timid şi nu folosea argumente destul de puternice ca să-şi justifice dorinţa de-a nu avea nici o legătură cu cei din casa de la Heights, iar Catherine cerea argumente bine întemeiate pentru orice fel de îngrădire adusă voinţei sale de copil răsfăţat.

— Tăticule, exclamă ea, după ce-şi spuseseră bună dimineaţa, ghici pe cine am văzut ieri cînd m-am plimbat pe dealuri ? ! Ah, tăticule, ai tresărit ! Va să zică te simţi vinovat ? Nu-i aşa, spune ? Am înţeles eu... Dar ascultă-mă, şi am să-ţi spun cum am descoperit totul. Iar Ellen, care e aliata ta, se prefăcea că-i e milă de mine ori de cîte ori mă vedea dezamăgită şi-i spuneam că sper ca Linton să se întoarcă iarăşi la noi !

Cathy i-a făcut o descriere fidelă a excursiei şi a consecinţelor ei. Iar stăpînul meu, cu toate că-mi aruncase mai multe priviri pline de reproş, nu spuse nimic pînă ce nu isprăvi. Apoi o trase lîngă el şi-o întrebă dacă ştie pentru ce i-a ascuns faptul că Linton e-atît de aproape de ea, şi pentru ce i-ar fi refuzat o plăcere dacă ar fi putut-o gusta fără să-i dăuneze.

— Pentru că nu-ţi place Heathcliff, răspunse ea.

— Atunci tu crezi că mie-mi pasă mai mult de sentimentele mele decît de-ale tale, Cathy ! zise el. Nu, nu pentru că nu-mi place domnul Heathcliff, ci pentru că domnul Heathcliff nu mă poate suferi pe mine. E cel mai diabolic om din cîţi am văzut, se bucură cînd îi poate nedreptăţi şi ruina pe cei pe care-i urăşte, dacă aceia îi oferă cel mai mic prilej. Ştiam că n-ai să poţi menţine

relaţii cu vărul tău fără a intra în contact cu acel om şi ştiam că te va urî din pricina mea. Aşadar, spre binele tău, şi pentru nimic altceva, am luat măsuri ca să nu-l mai vezi pe Linton. Aveam de gînd să-ţi explic acest lucru odată, cînd vei fi mai mare, şi-mi pare rău c-am amînat atîta.

— Dar domnul Heathcliff a fost foarte prietenos, tăticule, observă Catherine, fără a fi cîtuşi de puţin convinsă de spusele tatălui ei. Şi nu s-a împotrivit dorinţei noastre de a ne vedea, ci a spus că pot veni în casa lui ori de cîte ori îmi face plăcere, numai că nu trebuie să-ţi spun ţie, deoarece v-aţi certat şi nu vrei să-l ierţi pentru că s-a căsătorit cu mătuşa Isabella. Şi văd că nu-l ierţi. *Tu* eşti singurul vinovat ; el, cel puţin, e dispus să ne lase să fim prieteni măcar *noi*, Linton şi cu mine. Dar tu nu vrei nici atît.

Stăpînul meu, dîndu-şi seama că nu-l va crede dacă-i va spune că unchiul ei e, pur şi simplu, un om rău, i-a povestit, pe scurt, despre felul cum s-a purtat faţă de Isabella şi despre mijloacele prin care a devenit proprietar la Wuthering Heights. Nu putea să vorbească prea mult despre Heathcliff, căci, cu toate că vorbea rar despre vechiul lui duşman, resimţea faţă de el aceeaşi oroare şi silă pe care le încercase la moartea doamnei Linton.

„Poate c-ar mai fi trăit şi acum dacă n-ar fi fost el !" era gîndul amarnic care-l chinuia neîncetat ; în ochii lui, Heathcliff era un ucigaş. Domnişoara Cathy — care nu ştia ce-i o faptă rea, cu excepţia neînsemnatelor ei acte de neascultare, nedreptate şi furie, ce izvorau din firea ei pătimaşă şi necugetată, şi de care se căia chiar în ziua cînd le săvîrşea — fu uimită de întunecimea unui suflet ce putea nutri şi ascunde ani de zile asemenea sete de răzbunare, urmărind apoi cu sînge rece îndeplinirea planurilor sale, fără cea mai mică mustrare de conştiinţă. Părea atît de impresionată şi indignată de această nouă viziune asupra naturii omeneşti — ea nu învăţase şi nu auzise pînă acum despre astfel de lucruri — încît domnul Edgar socoti că nu-i necesar să mai vorbească despre acest subiect. Adăugă doar atît :

— De azi înainte vei şti, scumpa mea, pentru ce doresc să eviţi casa şi familia aceea. Şi-acum, întoarce-te la vechile tale îndeletniciri şi distracţii şi nu te mai gîndi la ei.

Catherine îşi sărută tatăl şi se aşeză liniştită să-şi vadă de lecţii ; petrecu astfel două ceasuri, ca de obicei.

Apoi îl însoţi pe cîmp, şi ziua se scurse în mod normal. Dar seara, după ce se retrăsese în camera ei, şi m-am dus s-o ajut să se dezbrace, am găsit-o în genunchi, la marginea patului, plîngînd.

— Vai, ce copil prost ! am exclamat eu. Dac-ai avea vreun necaz adevărat, ţi-ar fi ruşine să-ţi iroseşti lacrimile pentru asemenea prostii. Se vede cît de colo că nu ştii ce înseamnă o adevărată durere, domnişoară Cathy. Ia închipuieşte-ţi o clipă că stăpînul şi cu mine am muri şi ai rămîne singură pe lume. Ce-ai simţi atunci ? Compară situaţia actuală cu o lovitură de felul acela, şi fii mulţumită de prietenii pe care-i ai, nu rîvni alţii.

— Nu plîng pentru mine, Ellen, răspunse ea, ci pentru el. Spera să mă vadă mîine şi va fi foarte dezamăgit : mă va aştepta, şi eu nu voi veni !

— Prostii ! i-am răspuns. Crezi că el s-a gîndit la dumneata atîta cît te-ai gîndit dumneata la el ? Nu-l are pe Hareton să-i ţină de urît ? Nici un om dintr-o sută nu plînge cînd pierde o rudă pe care-a văzut-o de două ori, în două după-amieze. Linton are să priceapă despre ce-i vorba şi n-are să se mai gîndească la dumneata.

— N-ar trebui să-i scriu un bileţel ca să-i explic de ce nu pot veni ? întrebă ea ridicîndu-se. În felul acesta i-aş putea trimite şi cărţile pe care am făgăduit să i le împrumut. El n-are cărţi frumoase, şi cînd i-am povestit cît de interesante sînt ale mele, a dorit tare mult să le aibă ! N-ar fi bine, Ellen ?

— Nu, nu, deloc ! m-am opus eu, hotărîtă. Atunci el o să-ţi răspundă, şi povestea n-are să se mai isprăvească niciodată. Nu, domnişoară Catherine, legăturile acestea trebuie rupte în mod definitiv ; aşa doreşte tăticu', şi eu voi avea grijă să-i împlinesc dorinţa.

— Dar cum poate un bileţel... reîncepu ea cu un glas rugător.

— Tăcere ! am întrerupt-o. Să nu începem cu bileţelele. Urcă-te-n pat !

Îmi aruncă o privire foarte mînioasă, atît de mînioasă, încît la început nici n-am vrut s-o sărut şi să-i spun noapte bună. Am învelit-o şi-am închis uşa foarte nemulţumită, dar la jumătatea drumului mi-a părut rău şi m-am întors, păşind uşurel. Şi ce să văd ? Domnişoara stătea la masă cu o foaie de hîrtie albă în faţă şi cu un creion în mînă ; dar dîndu-şi seama că-i vinovată, le-a ascuns numaidecît.

— N-ai să găseşti pe nimeni să-ţi ducă scrisoarea, Catherine, chiar dacă-i scrii, i-am spus ; şi-acum am să-ţi sting lumînarea.

Cînd am acoperit flacăra cu stingătorul, am simţit o palmă peste mînă şi-am auzit-o exclamînd, obraznică : „Făptură răutăcioasă ce eşti !" Am ieşit din nou, iar ea, foarte prost dispusă şi arţăgoasă, a tras zăvorul. Catherine şi-a terminat totuşi scrisoarea şi aceasta a fost dusă la destinaţie de un lăptar care venea din sat ; dar n-am aflat decît mai tîrziu. Săptămînile treceau şi Cathy îşi recăpătase buna dispoziţie. Dar îi plăcea din cale-afară de mult să se furişeze singură în cîte-un colţişor, şi adeseori, cînd mă apropiam de ea pe neaşteptate, tresărea şi se apleca asupra cărţii pe care-o citea, ca s-o ascundă. Astfel am descoperit colţurile cîtorva foi volante care ieşeau din filele cărţii. Apoi, îşi luase obiceiul de a coborî în zori de zi în bucătărie şi de a tîndăli pe-acolo, ca şi cum ar fi aşteptat sosirea cuiva ; într-un birou din bibliotecă avea un mic sertar, în care cotrobăia ceasuri de-a rîndul şi a cărui cheie o scotea cu grijă din broască ori de cîte ori pleca.

Într-o zi, pe cînd îşi aranja sertarul, am observat că jucăriile şi fleacurile care-i alcătuiau pînă nu demult conţinutul fuseseră înlocuite prin nenumărate bucăţele de hîrtie frumos împăturite. Curiozitatea şi bănuiala mi se treziră. Am hotărît să arunc o privire asupra comorilor ei misterioase. Aşa că seara, imediat ce ea şi stăpînul se duseră sus, am căutat şi-am găsit printre cheile mele una care se potrivea în broască. Am deschis sertarul şi-am răsturnat tot conţinutul în şorţul meu. Apoi am plecat la mine în cameră, ca să cercetez în voie hîrtiile. Cu toate că bănuisem totul, am fost surprinsă cînd am descoperit un număr impresionant de scrisori — cel puţin una pe zi — răspunsurile lui Linton Heathcliff la scrisorile primite de la Catherine. Cele cu dată mai veche erau scurte şi timide, dar cu încetul se transformaseră în adevărate scrisori de dragoste, nebuneşti, cum era şi firesc pentru vîrsta celui ce le scria, dar avînd ici şi colo fraze împrumutate, după părerea mea, de la cineva cu mai multă experienţă. Unele dintre ele m-au izbit prin compoziţia lor cu totul ciudată, amestec de declaraţii fierbinţi şi cuvinte plate ; începeau sub impulsul unor sentimente puternice şi se încheiau pe un ton afectat, în stilul încărcat pe care-l foloseşte un licean cînd îi scrie unei iubite imagi-

nare. Nu știu dacă ele o mulțumeau sau nu pe Cathy ; dar mie mi s-au părut niște fleacuri fără valoare. După ce-am citit atîtea cîte-am socotit eu necesar, le-am legat într-o batistă și le-am pus la o parte, apoi am încuiat din nou sertarul gol.

A doua zi, după bunul ei obicei, tînăra mea domnișoară coborî devreme și se duse la bucătărie. Eu am urmărit-o și-am văzut-o îndreptîndu-se spre ușă imediat ce sosi un anumit băiețel ; și, în timp ce fata de la lăptărie îi umplea ulciorul, Catherine vîrî și-apoi scoase ceva din buzunarul hainei băiețelului. Atunci am ocolit grădina și-am așteptat curierul, dar acesta se luptă din greu — își vărsă chiar și laptele ca să apere ce i se încredințase. Am izbutit însă să-i iau epistola și, sfătuindu-l să se ducă de-a dreptul acasă dacă vrea să scape numai cu-atîta, m-am oprit lîngă zidul grădinii și-am început să citesc compoziția sentimentală a domnișoarei Cathy. Era mult mai simplă și mai elocventă decît a vărului ei — foarte drăguță și foarte naivă. Am dat din cap și-am intrat îngîndurată în casă. Cum ziua era ploioasă, Cathy nu putu ieși să hoinărească prin parc ; așa că, după ce-și isprăvi lecțiile de dimineață, încercă să-și găsească oarecare mîngîiere recitind scrisorile din sertar. Tatăl ei ședea la masă citind, iar eu, făcîndu-mi dinadins de lucru pe-acolo, coseam niște franjuri la o perdea ; dar n-o slăbeam din ochi, urmărindu-i fiece mișcare. Nu cred că o pasăre ce s-ar fi întors la cuibul ei lăsat plin cu pui ciripitori și l-ar fi găsit prădat să arate o disperare mai adîncă prin țipetele și bătăile aripilor înspăimîntate decît Catherine printr-un singur „Oh !" și prin brusca schimbare a feței, pînă atunci plină de fericire. Domnul Linton își ridică privirea și zise :

— Ce s-a-ntîmplat, dragostea mea ? Te-ai lovit ?

Tonul și privirea lui o asigurară că nu *el* era cel care-i descoperise comoara.

— Nu, tată ! zise ea gîfîind. Ellen, Ellen, vino sus... mi-e rău !

M-am supus și-am ieșit împreună cu ea.

— Oh, Ellen, tu le-ai luat ! începu imediat ce-am rămas singure în odaie ; apoi căzu în genunchi. Oh ! Dă-mi-le, și niciodată, niciodată n-am să mai fac ! Să nu-i spui lui tăticu'. I-ai spus lui tăticu', Ellen ? Spune-mi că nu ! Am fost foarte neascultătoare, dar n-am să mai fac niciodată !

I-am poruncit cu mare severitate, să se ridice.

— Aşadar, domnişoară Cathy, aţi ajuns departe. Poate să-ţi fie ruşine de ele ! Drept să-ţi spun, frumoasă grămadă de fleacuri studiezi în orele dumitale libere. Merită să le dai la tipărit ! Şi ce părere ai, ce-o să creadă stăpînul cînd i le voi arăta ! Încă nu i le-am arătat, dar să nu-ţi închipui c-am să păstrez secretele dumitale ridicole. Să-ţi fie ruşine ! Mai ales că dumneata ai fost cea care-a început cu neghiobiile astea. Sînt sigură că lui nu i-au trecut prin cap asemenea lucruri.

— Nu eu ! Nu eu ! zise Cathy plîngînd cu hohote. Eu n-am crezut niciodată c-am să-l iubesc, pînă cînd...

— *Iubesc !* am strigat eu cu tot dispreţul de care eram capabilă. *Iubesc !* Auzi colo, cine-a mai auzit una ca asta ! Aş putea spune că şi eu îl iubesc pe morarul care vine aici o dată pe an să cumpere grîu. Frumoasă iubire, n-am ce zice ! Şi dacă adunăm ceasurile în care-ai stat cu Linton, nu ies mai mult de patru. Astea nu-s decît mofturi de-ale voastre, copilăreşti. Am să mă duc cu ele în bibliotecă şi-o să vedem ce spune tatăl dumitale despre asemenea *iubire !*

Cathy sări să-şi ia înapoi preţioasele scrisori, dar eu le ţineam deasupra capului ; apoi începură rugăminţi frenetice... să le ard... să fac cu ele orice, numai să nu i le arăt domnului Linton. Iar eu, crezînd că totul e o copilărie, eram deopotrivă dispusă să rîd, cît s-o şi cert. În cele din urmă m-am îmbunat într-o oarecare măsură şi-am întrebat-o :

— Dacă voi consimţi să le ard, îmi făgăduieşti cinstit că n-ai să mai trimiţi şi n-ai să mai primeşti nici o scrisoare, nici o carte — căci după cîte văd i-ai trimis şi cărţi — nici bucle de păr, inele sau alte jucării ?

— Nu ne-am trimis jucării ! strigă Catherine ; mîndria ei birui ruşinea.

— Aşadar, absolut nimic, domnişoară, i-am spus. Dacă nu consimţi, plec îndată.

— Îţi făgăduiesc, Ellen ! strigă ea prinzîndu-mă de rochie. Oh, te rog, te rog, pune-le pe foc !

Dar cînd m-am pregătit să iau vătraiul şi să deschid uşa sobei, sacrificiul s-a arătat a fi prea dureros pentru ea ; m-a implorat să cruţ măcar una sau două dintre ele.

— Una sau două, Ellen, strigă ea, să le păstrez de dragul lui Linton !

Am deznodat batista şi-am început să arunc scrisorile în foc, ţinîndu-le de cîte un colţ ; flăcările începură să le răsucească spre coş.

— Vreau să păstrez una, vrăjitoare nemiloasă ce eşti ! ţipă ea, vîrînd mîna în foc şi scoţînd cîteva bucăţi de hîrtie pe jumătate arse.

— Foarte bine... am să păstrez şi eu cîteva, ca să i le arăt lui tăticu' ! i-am răspuns punînd în bocceluţă scrisorile rămase şi îndreptîndu-mă din nou spre uşă.

Cathy aruncă iarăşi în flăcări bucăţelele de hîrtie înnegrită, făcîndu-mi semn să duc jertfa pînă la capăt. Aşa am şi făcut, apoi am amestecat cenuşa şi-am îngropat-o sub o lopată plină de cărbuni ; Catherine, simţindu-se profund rănită, s-a retras în odaia ei fără a rosti un singur cuvînt. Am coborît să-i spun stăpînului că indispoziţia domnişoarei a trecut aproape complet, dar sînt de părere că trebuie să stea puţin întinsă. Ea n-a vrut să mănînce, dar a coborît la ceai ; era palidă, avea ochii roşii şi părea uimitor de supusă. A doua zi de dimineaţă am răspuns eu la scrisoarea sosită în ajun, scriind pe o bucăţică de hîrtie : „Domnul Heathcliff este rugat să nu-i mai trimită bilete domnişoarei Linton, deoarece nu le va primi". Şi de-atunci băiatul veni după lapte cu buzunarele goale.

CAPITOLUL 22

VARA TRECU ŞI TOAMNA SE arătă timpurie ; trecuse şi Sfîntul Mihail [1], dar secerişul nu se isprăvise ; pe cîteva din lanurile noastre se mai lucra încă. Domnul Linton şi fiica lui se plimbau adesea printre secerători ; în ziua în care s-au strîns ultimii snopi, au rămas pe cîmp pînă s-a întunecat, dar cum serile erau reci şi umede, stăpînul meu a răcit rău de tot, răceala s-a aşezat la plămîni şi l-a obligat să stea în casă toată iarna, aproape fără întrerupere.

Biata Cathy, speriată de mica-i poveste de dragoste, era mult mai tristă şi întunecată de cînd renunţase la ea ; iar domnul Linton stăruia să citească mai puţin şi să facă mai multă mişcare. El n-o mai putea însoţi, cînd

[1] Se serbează la 29 septembrie.

ieșea să se plimbe, așa c-am socotit de datoria mea să-l înlocuiesc, pe cît îmi sta în putință, deși într-un mod destul de nesatisfăcător, căci nu puteam răpi decît două sau trei ore din numeroasele îndeletniciri zilnice și tovărășia mea îi era, fără îndoială, mult mai puțin plăcută decît a lui.

Într-o după-amiază de octombrie sau de pe la începutul lui noiembrie — o după-amiază rece și ploioasă, cînd iarba și potecile foșneau de frunze veștede și ude, iar cerul rece și albastru era pe jumătate acoperit de nori grei și cenușii ce veneau și se adunau repede dinspre apus prevestind ploaie abundentă — am rugat-o pe stăpîna mea să renunțe la plimbare, căci eram sigură că vine o răpăială. Ea refuză ; iar eu, împotriva dorinței mele, mi-am pus pardesiul și mi-am luat umbrela, ca s-o însoțesc într-o plimbare scurtă, pînă la marginea parcului. O plimbare pe care-o făcea de obicei cînd era prost dispusă... așa cum se întîmpla mereu în ultima vreme, de cînd domnul Edgar se simțea mai rău ca de obicei, lucru pe care-l ghicisem amîndouă din tăcerile lui din ce în ce mai lungi și din melancolia ce-i învăluia fața. Cathy mergea tristă ; nici nu alerga și nici nu mai zburda, cu toate că vîntul înghețat ar fi putut-o îndemna s-o ia la fugă. Și adeseori, privind-o cu coada ochiului, am văzut-o ridicînd mîna și ștergîndu-și obrazul. M-am uitat atunci în jur, sperînd să descopăr ceva care să-i alunge gîndurile negre. La marginea drumului se ridica un mal înalt, acoperit cu pietriș, pe care crescuseră o mulțime de aluni și stejari piperniciți ; aveau rădăcinile pe jumătate descoperite și abia se puteau ține drept ; terenul era prea afînat pentru stejari, iar vînturile puternice îi culcaseră aproape la pămînt. Vara, domnișoarei Catherine îi plăcea să se cațere pe trunchiurile lor și să se așeze pe crengi, legănîndu-se la o înălțime de douăzeci de picioare de la pămînt ; iar eu, deși eram încîntată de îndemînarea și de vioiciunea ei copilăroasă, socoteam necesar s-o cert ori de cîte ori o prindeam urcîndu-se așa de sus, dar o certam în așa fel încît știa că nu trebuie să coboare. De la prînz și pînă la vremea ceaiului ședea culcată în leagănul ei mișcat de adierea vîntului și nu făcea nimic altceva decît să cînte, de una singură, cîntece vechi — învățate toate de la mine — sau să urmărească păsările, vecinele ei, cum își hrănesc și cum își învață puii să zboare ; sau se cuibărea singură și, cu pleoapele închise,

pe jumătate gînditoare şi pe jumătate visătoare, stătea pierdută într-o fericire ce nu poate fi tălmăcită prin vorbe.

— Ia uite, domnişoară ! exclamai eu arătînd spre un loc mai ferit, între rădăcinile unui copac. N-a venit încă iarna. Uite colo o floricică, ultimul boboc din mulţimea de clopoţei care-n iulie acopereau iarba cu un nor de ceaţă liliachie. Nu vrei să te caţeri pînă acolo, să-l culegi şi să i-l duci lui tăticu' ?

Cathy privi cu ochii mari floarea singuratică tremurînd în adăpostul ei de pămînt, şi în cele din urmă spuse :

— Nu, n-am s-o ating. Pare atît de melancolică ! Nu-i aşa, Ellen ?

— Da, am remarcat eu ; aproape tot atît de slăbită şi lipsită de vlagă ca şi dumneata. Obrajii îţi sînt palizi, hai să ne prindem de mînă şi să fugim. Eşti atît de sleită de puteri, încît mă încumet să ţin pasul cu dumneata.

— Nu, repetă ea continuînd să meargă agale ; se oprea însă din cînd în cînd şi rămînea pe gînduri în faţa unui petic de muşchi, a unui smoc de iarbă îngălbenită, sau a unei ciuperci portocalii, ce străbătea, strălucitoare, printre grămezile de frunze cafenii ; şi din nou îşi ducea pe furiş mîna la obraz.

— Catherine, iubirea mea, pentru ce plîngi ? am întrebat-o, apropiindu-mă de ea şi înconjurîndu-i umărul cu braţul. Nu trebuie să plîngi pentru boala lui tăticu' ; e o simplă răceală, şi fii mulţumită că nu e ceva mai grav.

Atunci nu-şi mai putu reţine lacrimile, şi răsuflarea i se înăbuşi în hohote de plîns.

— Oh, are să fie ceva mai grav, zise ea. Şi ce mă fac după ce tăticu' mă părăseşte şi rămîn singură ? N-am să uit cuvintele tale, Ellen, întotdeauna îmi răsună în urechi. Cum se va schimba viaţa mea, cît de pustie va fi lumea cînd tăticu' şi cu tine veţi fi morţi !

— Nimeni nu ştie dacă nu vei muri dumneata înaintea noastră, i-am răspuns. Nu-i bine să cobeşti. Să sperăm că vor mai trece ani şi ani pînă cînd se va duce vreunul dintre noi. Stăpînul e tînăr, iar eu sînt în putere, abia am patruzeci şi cinci de ani. Mama mea a trăit pînă la optzeci, şi-a fost, pînă la sfîrşit, o babă sprintenă. Şi închipuieşte-ţi că domnul Linton trăieşte pînă la şaizeci de ani... pînă atunci trec mai mulţi ani decît ai numărat dumneata pînă acum, domnişoară. Nu-i o prostie să jeleşti pentru o nenorocire ce se va întîmpla peste douăzeci de ani ?

— Dar mătușa Isabella era mai tînără decît tăticu', remarcă ea, ridicîndu-și privirea timidă, cu speranța c-o voi mîngîia din nou.

— Mătușa Isabella nu ne-a avut pe noi, adică pe dumneata și pe mine, ca s-o îngrijim, i-am răspuns. Ea n-a fost atît de fericită ca stăpînul meu, ea n-avea pentru ce trăi. Tot ceea ce trebuie să faci acum e să-l îngrijești bine și să-l înveselești arătîndu-i că și dumneata ești veselă. Și ferește-te să-i provoci vreo îngrijorare ; ia bine seama la asta, Cathy ! Eu nu-ți ascund adevărul ; dacă-l lași să observe c-ai suferit din pricina unei despărțiri pe care el a socotit-o necesară și dacă ești pătimașă și nepăsătoare și nutrești o dragoste prostească, fantezistă, pentru fiul unui om pe care-ar fi fericit să-l știe în mormînt, îl poți ucide.

— Eu nu mă frămînt pentru nimic pe lume în afară de boala lui tăticu', răspunse ea. Nu-mi pasă de nimic cînd e vorba de tata. Și niciodată... niciodată... ah, niciodată, cît oi fi în toate mințile, n-am să fac ceva sau să spun o vorbă care l-ar putea supăra. Îl iubesc mai mult decît pe mine, Ellen, și știi cum am aflat ? Mă rog în fiecare seară să trăiesc pînă după moartea lui, pentru că prefer să sufăr eu decît să sufere el. Iată dovada că-l iubesc mai mult decît pe mine însămi.

— Frumoase vorbe, i-am răspuns. Dar trebuie dovedite prin fapte. După ce se va face bine, să nu uiți hotărîrile luate în ceasurile de spaimă.

Tot povestind așa, ne-am apropiat de o poartă ce dădea spre drum, și tînăra mea domnișoară, acum ceva mai luminată la față, se cățără sus și se așeză pe zid, întinzînd mîna în partea cealaltă, ca să adune cîteva boabe care străluceau, roșii, în vîrful crengilor unor trandafiri sălbatici, ce adumbreau marginea drumului. Fructele de pe poale dispăruseră, iar la cele din vîrf nu puteau ajunge decît păsările și Cathy din locul în care se afla. Dar cînd s-a întins să le culeagă, i-a căzut pălăria de pe cap ; și cum poarta era încuiată, s-a gîndit să sară peste zid să și-o ia. Eu am rugat-o să fie prudentă ca nu cumva să cadă, dar ea a dispărut, ușurel, după gard. Reîntoarcerea însă n-a mai fost tot atît de ușoară : pietrele erau lustruite și netede, iar tufele de măcieș și duzii răzleți nu-i puteau fi de ajutor ca să se cațere din nou pe zid. Eu, ca o proastă, nu mi-am dat seama de situația asta decît atunci cînd am auzit-o rîzînd și exclamînd :

— Ellen, du-te şi adu cheia, căci altfel trebuie s-alerg pînă la căsuţa portarului. Din partea asta nu pot urca zidul.

— Stai acolo unde eşti, i-am răspuns. Am legătura de chei în buzunar, poate că izbutesc să deschid poarta. Dacă nu, plec numaidecît.

Catherine se distra dansînd încoace şi-ncolo în faţa porţii, în timp ce eu încercam, una după alta, toate cheile mari. Cînd am ajuns la cea din urmă, am înţeles că nu se potriveşte nici una ; atunci, stăruind să rămînă unde era, mă pregătii să fug repede acasă ; dar mă oprii, căci auzeam un zgomot care se apropia de noi. Era tropot de cal ; Cathy se opri şi ea din dans.

— Cine-i ? am şoptit.

— Ellen, aş dori să poţi deschide poarta, şopti, îngrijorată, tovarăşa mea.

— O, domnişoară Linton ! strigă vocea gravă a călăreţului. Mă bucur că te întîlnesc. Nu te grăbi să pleci acasă, căci am de cerut şi de primit o explicaţie.

— Nu vorbesc cu dumneavoastră, domnule Heathcliff, răspunse Catherine. Tăticu' spune că sînteţi un om rău şi că-l urîţi atît pe el cît şi pe mine. De altfel aşa zice şi Ellen.

— Nu despre asta-i vorba, zise Heathcliff, căci într-adevăr era el. Cred că pe fiul meu nu-l urăsc ; despre el e vorba, şi te rog să-mi acorzi toată atenţia. Da, ai motive să roşeşti ! Acum două sau trei luni nu-ţi luaseşi obiceiul să-i scrii lui Linton jucîndu-te de-a dragostea ? Ce ? Meritaţi amîndoi o bătaie bună ! Mai ales dumneata, căci erai cea mai mare, şi, după cîte văd, cea mai puţin sensibilă. Eu am pus mîna pe scrisorile dumitale şi, dacă eşti cîtuşi de puţin necuviincioasă faţă de mine, am să i le trimit tatălui dumitale. Mi se pare că te-ai plictisit de această distracţie şi-ai renunţat la ea. Nu-i aşa ? Ei bine, să ştii că prin purtarea dumitale l-ai aruncat pe Linton în prăpastia deznădejdii. Se îndrăgostise cu adevărat şi sincer de dumneata. Pe cît e de adevărat că eu trăiesc, tot pe atît de adevărat este că el moare de dorul dumitale. Inima îi e zdrobită, nu la figurat, ci la propriu, din pricina nestatorniciei dumitale. Cu toate că de şase săptămîni încoace Hareton îşi bate încontinuu joc de el şi eu am întrebuinţat mijloace mai serioase şi am încercat să-l sperii ca să-l trezesc din apatia lui cretinizantă, îi merge din zi în zi tot mai prost şi va fi sub pămînt înainte de venirea verii dacă dumneata nu-l readuci la viaţă !

— Cum îl poţi minţi cu-atîta nerușinare pe bietul copil ? ! i-am strigat eu din parc. Te rog, vezi-ţi de drum ! Cum poţi născoci asemenea josnice minciuni ? Domnișoară Cathy, am să sparg broasca porţii cu o piatră. Să nu dai crezare poveștilor ăstora nerușinate ! Doar poţi judeca și singură că-i cu neputinţă ca un om să moară din dragoste pentru o necunoscută.

— Nu știam că erau de faţă și iscoade care-ascultă pe la porţi, mîrîi ticălosul văzîndu-se prins. Scumpă doamnă Dean, eu ţin la dumneata, dar nu-mi place că joci pe două tablouri, adăugă el cu glas tare. Cum ai putut minţi cu-atîta nerușinare, încît să afirmi că eu o urăsc pe „biata copilă“ și să născoceşti poveşti atît de îngrozitoare încît să nu se mai apropie de pragul casei mele ? Catherine Linton (acest nume mă încălzeşte), fetiţa mea iubită, eu am să lipsesc de-acasă toată săptămîna. Du-te și vezi dacă nu ţi-am spus adevărul. Du-te, și-acolo îl vei găsi pe scumpul meu băiat ! Închipuieşte-ţi că tatăl dumitale ar fi în locul meu, și Linton în locul dumitale : gîndeşte-te cum ar preţui el pe nepăsătorul dumitale iubit, dacă acesta ar refuza să facă măcar un pas ca să te mîngîie, cînd însuși tatăl dumitale l-ar implora. Și, te rog, nu cumva să săvîrşeşti asemenea greşeală din simplă naivitate. Îţi jur pe sufletul meu că se apropie de mormînt, și nimeni altul în afară de dumneata nu-l poate salva !

Broasca a cedat și eu am ieșit pe șosea.

— Jur că Linton e pe moarte, repetă Heathcliff privindu-mă aspru. Iar tristeţea și dezamăgirea îi grăbesc sfîrșitul. Nelly, dacă nu vrei s-o laşi pe ea, du-te măcar dumneata. În tot cazul să știi că eu nu mă întorc pînă de azi într-o săptămînă pe vremea asta, și cred că nici stăpînul dumitale nu se va împotrivi s-o lase să-și vadă vărul.

— Vino, zisei eu luînd-o pe Cathy de braţ și silind-o să intre din nou în parc. Căci șoväia, privind cu ochii tulburi la trăsăturile interlocutorului ei, trăsături prea dure pentru a lăsa să se întrevadă făţărnicia sufletului.

Heathcliff își împinse calul aproape de noi și, aplecîndu-se, remarcă :

— Domnișoară Catherine, trebuie să-ţi mărturisesc că nu mai am răbdare cu Linton ; iar Hareton și Joseph au și mai puţină. Trebuie să-ţi mărturisesc de asemenea

că se află într-o societate cam dură. Lîncezește după blîndețe, ca și după dragoste ; și o vorbă blîndă din partea dumitale ar fi cea mai bună doctorie pentru el. Nu lua în seamă sfaturile aspre ale doamnei Dean, ci fii generoasă și caută să-l vezi. Zi și noapte nu visează decît la dumneata și nimeni nu-l poate convinge că nu-l urăști de vreme ce nici nu-i scrii și nici nu vii pe la noi.

Eu am tras poarta și am rostogolit un bolovan ca s-o sprijin, căci broasca se stricase. Apoi mi-am deschis umbrela și-am luat-o pe Cathy sub ea. Începuse să cadă ploaia printre ramurile copacilor, care gemeau și ne preveneau să nu mai întîrziem. Graba cu care ne-am întors spre casă ne-a împiedicat să facem vreun comentariu asupra întîlnirii cu Heathcliff. Dar am ghicit instinctiv că inima micii Catherine era întunecată de doi nori. Avea o față atît de tristă că abia o mai recunoșteam. Nu încăpea îndoială că pentru ea fiecare silabă auzită era adevărată.

Înainte de a ajunge noi acasă, stăpînul se retrăsese să se odihnească. Cathy se furișă în odaia lui pentru a-l întreba cum se simte, dar îl găsi dormind. Se întoarse și mă rugă să stau cu ea în bibliotecă. Am luat ceaiul împreună și după aceea ea s-a întins pe covor, spunîndu-mi să nu vorbesc, căci e obosită. Eu am luat o carte și m-am prefăcut că citesc. De îndată ce i s-a părut că sînt absorbită de lectură, a reînceput să plîngă în tăcere : plînsul părea, în acea vreme, distracția ei preferată. Am lăsat-o s-o guste din plin cîtva timp, apoi am început s-o dojenesc și să-mi bat joc de tot ceea ce spusese domnul Heathcliff în legătură cu fiul său, ca și cum aș fi fost sigură că va fi și ea de acord cu mine. Dar, vai ! n-am fost destul de abilă ca să pot contracara efectul produs de spusele lui : rezultatul a fost întocmai cel dorit de el.

— Poate că ai dreptate, Ellen, răspunse ea, dar n-am să mă liniștesc pînă cînd nu voi afla adevărul. Trebuie să-i spun lui Linton că nu din vina mea nu-i mai scriu și trebuie să-l conving că, în ceea ce mă privește, nu mă voi schimba niciodată.

Ce rost avea să mă înfurii și să protestez văzînd cît e de credulă și de naivă ? În seara aceea ne-am despărțit în termeni ostili ; dar a doua zi mergeam pe drumul ce duce la Wuthering Heights alături de poneiul tinerei și încăpățînatei mele stăpîne. N-am mai putut răbda s-o văd atît de îndurerată, să-i văd obrazul palid și abătut

și ochii întunecați ; am cedat cu slaba nădejde că Linton însuși, prin primirea ce ne-o va face, ne va dovedi cît de puțin întemeiată era întreaga poveste.

CAPITOLUL 23

DUPĂ O NOAPTE PLOIOASĂ URMĂ o dimineață cețoasă — jumătate îngheț, jumătate burniță — iar drumul a fost întretăiat de pîraie vremelnice care se scurgeau, gîlgîind, pe coasta dealurilor. Picioarele îmi erau complet ude. Eram supărată și prost dispusă ; exact dispoziția potrivită pentru a resimți și mai adînc lucrurile neplăcute ! Am intrat la fermă prin bucătărie ca să ne convingem că, într-adevăr, domnul Heathcliff lipsea de-acasă, căci eu dădeam destul de puțină crezare spuselor lui.

Joseph stătea în fața focului, care duduia, și părea că se află într-un fel de paradis ; pe masă, aproape de el, avea o cană cu bere, înconjurată de bucăți mari de turtă de ovăz, iar în gură pipa lui neagră, scurtă. Catherine se apropie în grabă de cămin să se încălzească. Eu l-am întrebat dacă stăpînul e-acasă. Întrebarea mea rămase atît de multă vreme fără răspuns, încît am crezut că omul asurzise și am repetat-o mai tare.

— Nu... nu ! mîrîi el — sau mai bine zis îmi răcni pe nas. Nu... nu ! Vă puteți duce de unde-ați venit.

— Joseph ! strigă o dată cu mine, din camera dinăuntru, un glas arțăgos. De cîte ori trebuie să te chem ? Nu mai e decît un pic de jar, Joseph ! Vino imediat !

Niște pufăieli puternice și cîteva priviri hotărîte, azvîrlite spre grătarul căminului, mărturisiră că n-are urechi pentru această chemare. Menajera și Hareton nu se vedeau pe nicăieri. Probabil plecaseră, una la tîrguieli, celălalt la munca lui. Noi am recunoscut glasul lui Linton și am intrat.

— Oh, oh, îți doresc să mori de foame într-un pod ! zise băiatul neștiind că, în locul nepăsătorului său servitor, intraserăm noi.

Dîndu-și seama de eroare, se opri. Verișoara lui zbură spre el.

— Dumneata eşti, domnişoară Linton ? zise el, ridicîndu-şi capul de pe braţul fotoliului mare în care zăcea. Nu... nu mă săruta, mi se taie răsuflarea. Dumnezeule ! Tăticu' mi-a spus c-ai să vii, continuă el, după ce-şi reveni puţin din îmbrăţişările bietei Catherine, care stătea lîngă el şi-l privea foarte mîhnită. Eşti aşa de bună să închizi uşa ? Aţi lăsat-o deschisă. Şi fiinţele acelea... fiinţele acelea ticăloase nu vor să pună cărbuni în foc. E-atît de frig !

Eu am răscolit cenuşa şi-am adus o căldare cu cărbuni. Bolnavul s-a plîns că l-am acoperit cu cenuşă ; dar cum avea o criză obositoare de tuse — părea că are fierbinţeală şi e bolnav — nu l-am dojenit pentru ieşirea lui.

— Bine, Linton, murmură Catherine, după ce fruntea lui se mai descreţi, nu te bucuri că mă vezi ? Pot să-ţi fiu de folos cu ceva ?

— Pentru ce n-ai venit mai demult ? întrebă el. Ar fi trebuit să vii, în loc să-mi scrii. Scrisorile acelea lungi m-au obosit îngrozitor. Preferam să-ţi vorbesc. Acum nu mai pot vorbi, nu mai pot face nimic. Mă întreb unde-o fi Zillah ! Nu vrei, zise el uitîndu-se la mine, să te duci pînă-n bucătărie s-o cauţi ?

Cum nu primisem mulţumiri pentru serviciul făcut mai înainte şi nefiind dispusă să alerg încoace şi încolo, i-am răspuns :

— Nu-i nimeni acolo, în afară de Joseph.

— Mi-e sete ! exclamă el pe un ton arţăgos, întorcîndu-mi spatele. De cînd a plecat tăticu', Zillah îşi face mereu de lucru la Gimmerton ! E oribil ! Am fost silit să cobor aici, căci se hotărîseră să nu mă audă niciodată de-acolo, de sus.

— Tatăl dumitale se poartă frumos cu dumneata, domnule Heathcliff ? l-am întrebat observînd că manifestările de prietenie ale micii Catherine încetaseră.

— Dacă se poartă frumos ? Cel puţin îi face pe ăia să se poarte ceva mai frumos ! strigă el. Nemernicii ! Ştii, domnişoară Linton, că bruta aceea de Hareton îşi bate joc de mine ? Îl urăsc ! De fapt îi urăsc pe toţi ! Sînt nişte făpturi odioase.

Cathy începu să caute apă ; găsi un ulcior în bufet, îi umplu un pahar şi i-l aduse. El o rugă să-i adauge o lingură de vin dintr-o sticlă de pe masă şi, după ce înghiţi puţin, păru mai liniştit şi-i spuse că e foarte amabilă.

— Te bucuri că mă vezi ? zise ea repetînd întrebarea. Şi avu plăcerea să descopere o urmă vagă de zîmbet.

— Da, mă bucur. E o noutate pentru mine să-ţi aud glasul ! răspunse el. Dar am fost supărat pentru că n-ai vrut să mai vii pe-aici. Şi tăticu' jura că e vina mea. Mi-a spus că sînt o fiinţă demnă de milă, prăpădită şi fără valoare, mi-a spus că mă dispreţuieşte şi că, dacă ar fi în locul meu, pînă acum ar fi el stăpînul moşiei de la Grange, nu tatăl dumitale. Dar dumneata nu mă dispreţuieşti, nu-i aşa, domnişoară...

— Aş dori să-mi spui Catherine sau Cathy, îl întrerupse tînăra mea stăpînă. Să te dispreţuiesc ? Nu ! După tăticu' şi Ellen, te iubesc mai mult decît orice altă fiinţă din lume. Totuşi eu nu-l iubesc pe domnul Heathcliff şi nu voi îndrăzni să vin aici după ce se va întoarce. E plecat pentru mai multe zile ?

— Nu multe, răspunse Linton. Dar pleacă adeseori pe dealuri, deoarece a început sezonul de vînătoare şi, cît lipseşte el, poţi sta cîteva ceasuri cu mine. Spune-mi c-ai să vii ! Cred că n-am să te mai necăjesc, iar tu n-ai să mă mai întărîţi, ai să fii întotdeauna gata să mă ajuţi, nu-i aşa ?

— Da, zise Catherine, mîngîindu-i părul lung, mătăsos. De l-aş putea face pe tăticu' să mă lase, aş petrece jumătate din timpul meu cu tine, frumosul meu Linton ! Aş vrea să fii fratele meu.

— Atunci m-ai iubi tot atît cît îl iubeşti pe tatăl tău ? zise el ceva mai vesel. Dar tăticu' zice că dacă ai să fii soţia mea, mă vei iubi mai mult decît pe tatăl tău şi decît orice pe lume. Aşa că eu aş prefera să-mi fii soţie.

— Nu, n-am să iubesc pe nimeni mai mult decît pe tăticu', răspunse ea pe-un ton grav. Iar oamenii îşi urăsc uneori soţiile, dar niciodată fraţii şi surorile. Dacă mi-ai fi frate, ai locui la noi, şi tăticu' te-ar iubi tot atît de mult cît mă iubeşte şi pe mine.

Linton o contrazise, susţinînd că oamenii nu-şi urăsc niciodată soţiile ; dar Cathy susţinea că ea are dreptate şi, înţeleaptă cum era, îi aminti de aversiunea pe care-o avusese tatăl lui faţă de mătuşa ei. Eu am încercat să opresc aceste vorbe nesăbuite, dar n-am izbutit pînă cînd n-a spus tot ceea ce ştia. Domnul Linton Heathcliff, foarte iritat, afirmă că ceea ce spunea ea nu era adevărat.

— Tăticu' mi-a povestit, şi tăticu' nu spune minciuni, răspunse ea cu îndrăzneală.

— Tăticu' meu îl dispreţuieşte pe-al tău ! strigă Linton. Zice că-i un prostănac şi-un laş.

— Al tău e un nelegiuit, răspunse Catherine, şi eşti foarte răutăcios dacă îndrăzneşti să repeţi ceea ce spune el. Trebuie să fie rău dacă a făcut-o pe mătuşa Isabella să-l părăsească aşa cum l-a părăsit.

— Nu l-a părăsit, zise băiatul, şi n-ai să mă contrazici !

— Ba da, l-a părăsit ! strigă tînăra mea domnişoară.

— Ei bine, am să-ţi spun ceva ! zise Linton. Mama ta l-a urît pe tatăl tău. Aşa, ca să ştii !

— Oh ! exclamă Catherine ; dar era prea furioasă ca să continue.

— Şi l-a iubit pe-al meu, adăugă el.

— Mincinos mic ce eşti ! Acum tă urăsc ! zise ea gîfîind, iar faţa i se roşi de mînie.

— Ba l-a iubit ! Ba l-a iubit ! repetă Linton ghemuindu-se în fotoliu şi rezemîndu-şi capul de spetează ; pentru a se bucura de enervarea Catherinei care stătea în dosul fotoliului.

— Taci, domnule Heathcliff ! i-am spus. Aşta, probabil, e tot o poveste de-a tatălui dumitale.

— Nu-i o poveste, iar dumneata ţine-ţi gura, răspunse el. L-a iubit pe tăticu' meu, l-a iubit, auzi, Catherine ? ! L-a iubit, l-a iubit !

Cathy, scoasă din fire, împrînci fotoliul cu putere, iar Linton căzu într-o rînă. Îl apucă imediat o tuse sufocantă, care puse capăt victoriei lui. Criza dură atît de mult, încît m-a speriat chiar şi pe mine... iar verişoara lui plîngea din răsputeri, înspăimîntată de răul ce-i făcuse, deşi nu scotea nici o vorbă. Eu l-am susţinut pînă cînd s-a sfîrşit criza. Apoi m-a împins de lîngă el şi, tăcut, şi-a lăsat capul în piept. Catherine îşi înăbuşi plînsul, se aşeză pe un scaun în faţa lui şi începu să se uite la foc cu un aer solemn.

— Cum te simţi, domnule Heathcliff ? l-am întrebat după o aşteptare de zece minute.

— Aş vrea să se simtă ea aşa cum mă simt eu, răspunse ; ce fiinţă haină şi brutală e ! Hareton nu se atinge de mine niciodată, nu m-a lovit în viaţa lui. Şi azi mă

simţeam mai bine, dar iată... apoi glasul i se stinse într-un vaiet.

— Nu te-am lovit ! mîrîi Catherine muşcîndu-şi buzele ca să oprească o nouă explozie de plîns.

Linton ofta şi gemea ca un om care suferă din greu, şi o ţinu aşa cam un sfert de ceas. Pare-mi-se numai pentru a-şi impresiona verişoara, căci, ori de cîte ori o auzea hohotind înăbuşit, văicărelile reîncepeau cu patos şi reînnoită durere.

— Îmi pare rău că te-am supărat, Linton, zise ea, în cele din urmă, nemaiputînd răbda. Dar dacă cineva îmi împingea atît de puţin fotoliul, mie nu mi s-ar fi întîmplat nimic, aşa că eu nu mi-am închipuit că-ţi fac vreun rău. Nu te-ai lovit prea tare, Linton, nu-i aşa ? Nu mă lăsa să plec acasă cu gîndul că ţi-am făcut un rău. Răspunde ! Vorbeşte-mi !

— Nu pot să-ţi vorbesc, murmură el ; m-ai lovit atît de tare, încît n-am să închid ochii toată noaptea din pricina tusei care mă îneacă. Dacă ai suferi şi tu de tusea asta, ai şti ce înseamnă... dar tu ai să dormi liniştită, în timp ce eu am să mă chinuiesc, şi nimeni n-o să şadă lîngă mine. Mă întreb cum ai petrece tu astfel de nopţi îngrozitoare ! Şi începu să se vaite cu glas tare de mila propriei lui fiinţe.

— De vreme ce eşti obişnuit să petreci nopţi îngrozitoare, am zis eu, nu poţi pretinde că domnişoara e cea care-ţi tulbură odihna. Ai să fii în aceeaşi stare în care a fi fost şi dacă ea n-ar fi venit deloc. În orice caz, Catherine n-o să te mai tulbure din nou, şi poate că vei fi mai liniştit după plecarea noastră.

— Trebuie să plec ? întrebă Catherine îndurerată, aplecîndu-se asupra lui. Vrei să plec, Linton ?

— Nu poţi schimba ceea ce-ai făcut, răspunse el răutăcios, ferindu-se de ea, dacă nu vrei cumva s-o schimbi în şi mai rău, enervîndu-mă pînă mi-o creşte fierbinţeala.

— Bine, atunci trebuie să plec ? repetă ea.

— Lasă-mă-n pace, măcar atît, zise el ; nu mai suport vorbăria asta a ta.

Cathy zăbovi, rezistînd destul de multă vreme la insistenţele mele de a pleca. Dar, deoarece Linton nici nu se uita la ea şi nici nu vorbea, se îndreptă în cele din urmă spre uşă, iar eu am urmat-o. Am fost însă rechemate de un ţipăt. Linton alunecase de pe fotoliu şi căzuse pe

piatra căminului, unde zăcea zvîrcolindu-se cu perversitatea unui copil răsfăţat, hotărît să fie cît mai sîciitor şi mai enervant cu putinţă. Eu i-am ghicit intenţiile şi mi-am dat seama că-i curată prostie să încercăm a-l potoli. Dar Catherine nu era de aceeaşi părere. Fugi înapoi, înspăimîntată, îngenunche lîngă el, plînse, îl mîngîie, îl imploră, pînă cînd el, sleit de puteri, se linişti ; dar în nici un caz pentru că-i părea rău c-o supărase.

— Am să-l ridic eu pe bancă, i-am spus, şi-acolo se poate tăvăli cît îi place. Noi nu putem sta aici să-l păzim. Te-ai convins, sper, domnişoară Cathy, că nu dumneata eşti persoana care-l poate ajuta şi că starea sănătăţii lui nu-i pricinuită de dragostea ce-ţi poartă. Acum l-am aşezat ! Hai, haide să plecăm. De îndată ce va vedea că nu mai e nimeni care să-şi bată capul cu prostiile lui, va fi încîntat să poată zăcea liniştit.

Catherine îi aşeză o pernă sub cap şi-i oferi nişte apă. Linton dădu apa la o parte şi îmbrînci perna de parc-ar fi fost o piatră sau o bucată de lemn. Ea încercă să i-o aşeze mai bine.

— Nu pot sta pe ea, zise el ; nu-i destul de înaltă.

Catherine îi aduse încă una şi-o puse peste cea dintîi.

— Asta-i prea înaltă, murmură fiinţa aceea enervantă.

— Atunci cum să ţi-o aşez ? întrebă cu disperare.

Cum ea şedea în genunchi lîngă bancă, Linton se ridică şi se sprijini de umerii ei.

— Nu, aşa nu se poate, am zis eu. Mulţumeşte-te cu perna, domnule Heathcliff. Domnişoara a pierdut şi-aşa prea multă vreme cu dumneata. Nu mai putem zăbovi nici cinci minute.

— Ba putem, putem ! răspunse Cathy. Acum e cuminte şi potolit. Începe să înţeleagă că la noapte voi suferi mult mai mult decît el, dacă voi rămîne cu convingerea că vizita mea i-a făcut atît de rău ; şi nu voi mai îndrăzni să vin să-l văd. Spune-mi adevărul, Linton, căci, dacă ţi-am făcut rău, înseamnă că nu mai trebuie să vin pe-aici.

— Trebuie să vii ca să mă vindeci, răspunse el. Trebuie să vii tocmai pentru că mi-ai făcut rău ; ştii prea bine că mi-ai făcut foarte rău ! Cînd aţi intrat voi pe uşă nu mă simţeam aşa de prost... nu-i aşa ?

— Dar ţi-ai făcut singur rău, plîngînd şi enervîndu-te.

— Ba deloc ; nu mi-am făcut singur rău, zise vărul ei.

— Totuși, acum hai să fim prieteni. Vrei să mă vezi, vrei cu-adevărat să mă vezi din cînd în cînd ? Să vin pe la tine ?

— Ți-am spus că da, răspunse el enervat. Așază-te pe bancă și lasă-mă să pun capul pe genunchii tăi. Așa făcea mămica ; ședeam așa împreună după-amieze întregi. Șezi liniștită, nu vorbi ; dacă știi să cînți, poți să-mi cînți un cîntec, ori poți să-mi reciți o baladă lungă și frumoasă... una din baladele acelea pe care mi-ai făgăduit să mi le spui... sau o poveste. Ba nu, mai bine o baladă. Începe...

Catherine i-a recitat cea mai lungă baladă pe care-o știa. Îndeletnicirea aceasta le-a plăcut amîndurora peste măsură de mult. Linton voi încă una, după aceea alta, fără a ține seamă de protestele mele energice. Continuară așa pînă cînd ceasul bătu ora douăsprezece și l-am auzit prin curte pe Hareton, care venise acasă pentru prînz.

— Și mîine, Catherine, mîine vii ? întrebă tînărul Heathcliff ținînd-o de fustă în timp ce ea se ridica, șovăind.

— Nu, i-am răspuns eu ; și nici poimîine. Ea însă îi dădu, firește, alt răspuns, căci fruntea lui se lumină imediat ce Catherine se aplecă spre el și-i șopti ceva la ureche.

— N-ai să vii mîine, ia aminte, domnișoară ! am început eu după ce ieșirăm din casă. Nu-i așa că nici prin gînd nu-ți trece una ca asta ?

Cathy zîmbi.

— Oh, atunci voi avea eu grijă, am continuat ; am să pun să se dreagă broasca aceea, și-altă cale de a fugi nu-i.

— Pot să sar peste zid, zise ea rîzînd. Grange nu-i o temniță, iar tu nu ești paznicul meu. În afară de asta, am aproape șaptesprezece ani ; sînt o femeie. Și sînt convinsă că Linton s-ar vindeca repede de tot dacă l-aș îngriji eu. Sînt mai mare decît el, o știi prea bine, și mai înțeleaptă, mai puțin copilăroasă. Nu-i așa ? Și foarte curînd va face ceea ce-i voi spune eu, dacă-l voi mîngîia un pic. E un copil admirabil cînd e cuminte. De-ar fi al meu, l-aș răsfăța cum nu se mai poate ! Niciodată nu ne-am certa, nu-i așa, după ce ne-am obișnui unul cu altul ? Ellen, tu nu-l iubești ?

— Să-l iubesc ! am exclamat eu. Cel mai urîcios slăbănog bolnăvicios din cîți au văzut vreodată lumina zilei. Din fericire, după cum a prezis domnul Heathcliff, n-are să apuce douăzeci de ani. Drept să-ți spun, mă îndoiesc

chiar că apucă primăvara. O pierdere neînsemnată pentru familia lui, indiferent cînd se va prăpădi. Norocul nostru a fost că l-a luat tatăl său, căci, cu cît ar fi fost tratat mai bine, cu atît ar fi devenit mai plicticos și mai egoist. Sînt fericită că n-ai nici o șansă să-l iei de bărbat, domnișoară Catherine.

Tovarășa mea luă un aer serios auzind aceste vorbe. Ușurința cu care vorbeam despre moartea lui îi rănea sentimentele.

— E mai tînăr decît mine, răspunse ea după ce se gîndi cîtva timp, și trebuie să trăiască mai mult. Va trăi... va trăi atît cît voi trăi și eu. Acum e tot atît de puternic cum era cînd a venit la noi, sînt absolut convinsă. N-are decît o răceală, exact ca tăticu'. Tu spui că tăticu' se va face bine ; atunci de ce nu s-ar putea vindeca și el ?

— Bine, bine ! am strigat eu. De altfel nici nu trebuie să ne batem capul cu asta, căci ascultă, domnișoară, și ia seama, eu mă țin de cuvînt... dacă încerci să te duci încă o dată la Wuthering Heights, am să-i spun totul domnului Linton și, atîta vreme cît el n-o permite, prietenia cu vărul dumitale nu trebuie să reînceapă.

— A și reînceput, mîrîi Cathy îmbufnată.

— Atunci nu trebuie să continue, am zis eu.

— O să vedem, îmi răspunse și porni înainte în galop, lăsîndu-mă să mă tîrăsc în urma ei.

Am ajuns acasă înainte de ora prînzului. Stăpînul credea c-am hoinărit prin parc, așa că nu ne-a întrebat unde-am fost. Cum am intrat în casă, m-am grăbit să-mi schimb ghetele și ciorapii, uzi leoarcă — căci șederea aceea atît de îndelungată la Heights, cu încălțămintea udă, îmi făcuse rău. În dimineața următoare nu m-am putut scula din pat, și vreme de trei săptămîni am fost incapabilă să-mi îndeplinesc îndatoririle — o calamitate pe care n-o cunoscusem pînă atunci și, spre fericirea mea, nici de-atunci încoace.

Mica mea stăpînă s-a purtat ca un înger, venind să mă îngrijească și să-mi înveselească singurătatea. Izolarea aceasta m-a deprimat peste măsură. Pentru o ființă agitată și activă, izolarea e foarte plictisitoare, dar de fapt nu aveam de ce mă plînge. În clipa cînd părăsea camera domnului Linton, Catherine apărea la căpătîiul meu. Își împărțea ziua între noi doi ; nu pierdea nici un minut cu

vreo distracție ; mînca pe apucate, nu-și vedea de învățătură și nici de joacă și era cea mai devotată infirmieră care-a îngrijit vreodată un bolnav. Trebuie să fi avut o inimă caldă dacă, iubindu-l așa de mult pe tatăl ei, mai găsea atîta gingășie și pentru mine. Am spus că-și împărțea ziua între noi, dar stăpînul se retrăgea la culcare devreme, iar eu, în general, nu mai aveam nevoie de nimic după ora șase. Așa că seara făcea ceea ce voia. Sărmana copilă ! Nu m-am întrebat niciodată ce făcea după ora ceaiului ! Dar deseori, cînd intra la mine să-mi spună noapte bună, observam că are obrajii îmbujorați și degetele ei subțiri sînt roșii ; în loc să-mi închipui însă că roșeața aceasta e provocată de o plimbare călare peste dealuri, o puneam pe seama focului din bibliotecă.

CAPITOLUL 24

DUPĂ TREI SĂPTĂMÎNI M-AM simțit iar în stare să ies din camera mea și să mă mișc prin casă ; și chiar în prima seară în care nu m-am culcat devreme am rugat-o pe Catherine să-mi citească ceva, deoarece ochii îmi erau obosiți. Eram în bibliotecă, stăpînul se culcase. Consimți mai mult de nevoie decît de voie, după cîte mi s-a părut, dar eu, crezînd că nu-i plac cărțile care mă interesau pe mine, am rugat-o să aleagă o carte din cele pe care le citea ea. A ales una care-i plăcea și mi-a citit fără întrerupere cam un ceas ; apoi începu să-mi pună fel de fel de întrebări.

— Nu ești obosită, Ellen ? N-ar fi mai bine să te culci ? Are să-ți facă rău dacă te culci atît de tîrziu, Ellen.

— Nu, nu, scumpa mea, nu sînt obosită, îi răspundeam eu mereu.

Văzînd că n-am de gînd să mă mișc, încercă o nouă metodă ca să-mi dea a înțelege că se săturase de asemenea îndeletnicire. Începu să caște, să se întindă, și-apoi spuse :

— Ellen, sînt ostenită.

— Atunci nu mai citi ; hai să stăm de vorbă, i-am răspuns.

Asta fu şi mai rău ; se mişca tot timpul pe scaun, suspina, se uita la ceas, pînă cînd, la ora opt, s-a dus în sfîrşit în odaia ei ; iar dacă te luai după privirile ei răutăcioase şi întunecate, şi după faptul că se freca mereu la ochi, ai fi crezut că-i moartă de somn. A doua seară mi se păru şi mai nerăbdătoare, iar în a treia, ca să scape de tovărăşia mea, se plînse că o doare capul şi mă părăsi. Purtarea ei mi se păru ciudată, şi, după ce-am stat singură cîtva timp, m-am hotărît să mă urc sus şi s-o întreb dacă se simte mai bine şi-apoi s-o chem să se întindă pe canapea, în loc să stea sus, în întuneric. Dar Catherine nu era nicăieri : nici sus, nici jos. Servitorii susţineau că n-o văzuseră. Am ascultat la uşa domnului Edgar, dar acolo era tăcere. M-am întors iar în camera ei, am stins lumînarea şi m-am aşezat în faţa ferestrei.

Luna strălucea, luminoasă ; un strat subţire de zăpadă acoperea pămîntul, şi mi-am închipuit că s-a dus poate să ia puţin aer plimbîndu-se prin grădină. Apoi am zărit o siluetă care se strecura de-a lungul zidului interior al parcului, dar nu era tînăra mea stăpînă ; şi cînd umbra ieşi la lumină, am recunoscut pe unul din băieţii de la grajd. Rămase acolo destulă vreme, privind spre drumul de căruţe de pe moşie, apoi porni cu pas grăbit, ca şi cum zărise pe cineva, şi-l văzui reapărînd cu poneiul domnişoarei ; iar alături de el, după ce abia descălecase, venea şi ea. Băiatul duse calul la grajd pe furiş, peste peluză. Cathy intră pe uşa cu geamuri a salonului şi se strecură încetişor sus, unde o aşteptam eu. A închis uşa uşor, şi-a scos ghetele pline de zăpadă, şi-a dezlegat pălăria şi, nebănuind prezenţa mea iscoditoare, a dat să-şi scoată paltonul ; atunci m-am ridicat brusc şi i-am apărut în faţă. Surpriza o încremeni pentru o clipă. Exclamă ceva neînţeles, apoi rămase nemişcată.

— Scumpa mea domnişoară Catherine — am spus eu, prea puternic impresionată de bunătatea ei din ultima vreme pentru a începe printr-o ceartă — unde-ai putut călări pînă la ora asta ? Şi cum ai putut încerca să mă păcăleşti spunîndu-mi poveşti ? Unde-ai fost ? Spune !

— Pînă la marginea parcului, bîlbîi ea. Nu ţi-am spus poveşti.

— Şi nicăieri altundeva ? am întrebat eu.

— Nu, fu răspunsul ei mîrîit.

— Oh, Catherine ! am strigat îndurerată. Ştii c-ai făcut un lucru rău, căci altfel nu te-ai simţi silită să-mi spui un neadevăr. Şi asta mă doare. Aş prefera să fiu bolnavă trei luni decît să te aud născocind, cu bună-ştiinţă, o minciună.

Sări spre mine şi, cu faţa scăldată de lacrimi, îşi aruncă braţele în jurul gîtului meu.

— Bine, Ellen, dar mi-e atît de frică să nu te superi, zise ea. Făgăduieşte-mi că nu te superi, şi-am să-ţi spun tot adevărul. Am oroare să-ţi ascund ceva.

Ne-am aşezat pe banca din faţa ferestrei şi-am asigurat-o că n-am s-o cert, oricare i-ar fi secretul, pe care, firește, îl ghicisem ; apoi începu :

— Am fost la Wuthering Heights, Ellen ; şi n-a existat zi în care să nu mă fi dus de cînd te-ai îmbolnăvit, în afară de cele trei seri de la început, şi de astea două, după ce-ai ieşit din camera ta. I-am dat lui Michael cărţi şi poze ca să mi-o pregătească pe Minny în fiecare seară şi s-o ducă la loc în grajd. Bagă de seamă să nu-l certi nici pe el. Soseam la Heights cam pe la şase şi jumătate, şi de obicei stăteam acolo pînă la opt şi jumătate ; după aceea mă întorceam acasă în galop. Nu m-am dus ca să mă distrez, de cele mai multe ori eram amărîtă tot timpul, şi numai din cînd în cînd fericită, poate o dată pe săptămînă. La început mi-am închipuit c-o să fie tare greu să te conving să mă laşi să-mi ţin cuvîntul faţă de Linton, căci la plecare îi făgăduisem să merg iar a doua zi ; dar cum a doua zi tu ai stat sus, am scăpat de încurcătura asta. În timp ce Michael repara broasca de la poarta parcului, în după-amiaza aceea, am pus mîna pe cheie şi i-am spus cît de mult dorea vărul meu să mă duc pe la el, căci era bolnav şi nu putea veni la Grange, şi că tăticu' se opunea să mă duc acolo. Apoi am vorbit cu el despre ponei. Îi place foarte mult să citească şi crede că, în curînd, va pleca de la noi, căci vrea să se căsătorească. Atunci mi-a spus că dacă-i împrumut cărţi din bibliotecă, va face tot ceea ce-i cer ; dar am preferat să-i dau din cărţile mele, şi a fost şi mai mulţumit.

Cînd m-am dus a doua oară, Linton părea foarte vioi, iar Zillah, menajera lor, ne-a curăţat o cameră şi a făcut un foc bun şi ne-a spus că, deoarece Joseph era la capelă pentru rugăciune şi Hareton Earnshaw plecase cu cîinii să fure fazani din pădurile noastre — după cum am aflat

mai tîrziu — putem face ce ne place. Mi-a adus vin cald și turtă-dulce și părea foarte binevoitoare. Linton ședea în fotoliu, eu în scaunul cu leagăn de lîngă cămin și-am rîs și-am povestit atît de vesel, aveam atîtea să ne spunem ! Apoi am făcut planuri pe unde-o să ne ducem și ce-o să facem la vară. Astea nu ți le mai repet, căci ai să spui că sînt prostii.

O dată însă era cît pe-aci să ne certăm. El mi-a spus că felul cel mai plăcut de a petrece o zi caldă, dogorîtoare, de iulie e să stai culcat de dimineață pînă seara pe deal într-un culcuș de ierburi ; albinele să zumzăie ca-n vis printre flori, ciocîrliile să cînte sus, deasupra capului, cerul fără nori să fie albastru și soarele strălucitor. Iată cum își închipuia el raiul pe pămînt. Eu mi-l închipuiam altfel : să mă legăn într-un copac verde, în foșnetul frunzelor mișcate de vîntul care bate dinspre apus ; nori albi să zboare iute deasupra capului meu, și sus, nu o ciocîrlie, ci ciocîrliile, sturzii, mierlele, pietroșeii și cucii toți să cînte de pretutindeni ; să văd în depărtare dealurile întretăiate de văi reci și întunecoase, iar lîngă ele delușoare cu iarbă înaltă, legănată în valuri bătute de vînt ; păduri și ape cîntătoare și lumea întreagă să fie trezită și înnebunită de fericire. El dorea ca totul să zacă într-un extaz de nemișcare, eu doream ca totul să freamăte și să joace într-o lumină strălucitoare. I-am spus că paradisul lui era numai pe jumătate viu, iar el a spus că al meu era ca beat. I-am spus că eu aș adormi în paradisul lui ; el mi-a spus că n-ar putea respira în al meu, și a-nceput să se îmbufneze. În cele din urmă ne-am învoit să le gustăm pe rînd pe amîndouă, cum se va face vreme bună ; apoi ne-am sărutat și-am fost iarăși prieteni.

După ce-am stat nemișcați un ceas, m-am uitat la odaia aceea mare, cu pardoseala netedă și fără covoare și m-am gîndit că, mutînd masa din loc, ar fi foarte bună pentru joacă. L-am rugat pe Linton s-o cheme pe Zillah ca să se joace cu noi de-a baba-oarba ; ea să fie cea care ne prinde, știi, Ellen, așa cum făceai tu. El n-a vrut. Mi-a spus că nu-i face plăcere, dar a consimțit să ne jucăm cu mingea. Am găsit două mingi într-un dulap, printre o grămadă de jucării vechi, cercuri și titirezi, rachete și zmei. Una era însemnată cu un C, iar cealaltă cu un H ; eu am vrut s-o iau pe cea cu C, pentru că se potrivea cu Catherine, iar el s-o ia pe cea cu H, căci se potrivea cu Heathcliff,

numele lui ; dar din cea cu H curgeau tărîțe, și lui Linton nu i-a plăcut. La joacă îl băteam tot timpul, și iarăși s-a îmbufnat, l-a apucat tusea și s-a întors în fotoliul lui. Totuși, în seara aceea și-a recăpătat ușor buna dispoziție, a fost încîntat de două sau trei cîntece frumoase... cîntecele tale, Ellen ; iar cînd a trebuit să plec, m-a rugat și m-a implorat să viu și în seara următoare. Eu i-am făgăduit. Minny și cu mine am zburat acasă ușoare ca vîntul, iar eu am visat pînă dimineața că sînt la Wuthering Heights cu vărul meu scump și drag.

A doua zi eram tristă, pe de o parte pentru că tu te simțeai rău, pe de alta pentru că aș fi vrut ca tata să știe și să fie de acord cu plecările mele. Dar după ceai răsări o lună splendidă ; și în timp ce călăream spre Heights, tristețea mi se risipi. O să petrec iar o seară fericită, mi-am zis ; și ceea ce mă încînta mai mult era că și frumosul meu Linton va petrece o seară plăcută. Am urcat în trap prin grădina lor și pe cînd ocoleam casa ca să intru prin dos, mi-a ieșit Earnshaw în cale, a prins hățurile calului și mi-a spus să intru pe ușa principală. A mîngîiat-o pe Minny pe gît, a spus că e un animal frumos și mi s-a părut că dorește să intre în vorbă cu mine. Eu nu i-am spus decît să-i dea pace calului, căci, de nu, îi va trage o copită. El mi-a răspuns pe tonul lui vulgar :

— Și de-ar da, nu m-ar durea prea tare ; apoi, zîmbind, s-a uitat la picioarele calului.

Mie-mi venea să-l pun la încercare, dar el se duse să deschidă ușa ; și cînd puse mîna pe ivăr, ridică privirea spre inscripția de deasupra și zise pe un ton prostesc, cu o naivitate în care se îmbinau stîngăcia și mîndria :

— Domnișoară Catherine, acum știu s-o citesc.

— Admirabil ! am exclamat eu. Citește-mi-o, te rog ; ia să vedem cît de deștept te-ai făcut !

El silabisi, tărăgănînd o silabă după alta :

— Hareton Earnshaw.

— Și cifrele ? am strigat eu punîndu-l la încercare, căci îmi dădeam seama că mai departe nu știa.

— Încă nu știu să le zic, răspunse el.

— Ești un prostănac ! i-am spus eu rîzînd cu poftă de înfrîngerea lui.

Nerodul își holbă ochii, rînjind cît îl ținea gura, apoi se încruntă. Nu știa ce să facă : să rîdă cu mine ori ba, căci nu înțelegea bine ce înseamnă rîsul meu, o familia-

ritate plăcută sau ceea ce era în realitate : dispreţ. Eu i-am risipit îndoiala reluîndu-mi brusc gravitatea şi spunîndu-i să-şi caute de drum, căci am venit să-l văd pe Linton, nu pe el. El roşi — am văzut-o la lumina lunii — luă mîna de pe ivăr şi o şterse cu o mutră pe care se citea orgoliul rănit. Cred că deoarece ştia să-şi silabisească propriul său nume s-a socotit tot atît de învăţat ca Linton şi a fost profund dezamăgit cînd eu nu m-am arătat de aceeaşi părere.

— Opreşte-te, domnişoară Catherine, scumpa mea ! am intervenit eu. N-am să te cert, dar mie nu-mi place cum te-ai purtat. Dacă ţi-ai fi reamintit că Hareton e tot vărul dumitale, ca şi domnul Heathcliff, ţi-ai fi dat seama cît de puţin se cuvenea să te porţi aşa. Trebuie să recunoşti cel puţin că era o ambiţie demnă de laudă să dorească a fi învăţat ca Linton şi sînt sigură că nu s-a străduit să citească acel nume numai pentru a se făli în faţa dumitale ; nu mă îndoiesc că tot dumneata trebuie să-l fi făcut să-i fie ruşine de ignoranţa lui, iar acum dorea să îndrepte răul şi să-ţi fie pe plac. Faptul c-ai rîs de încercarea lui nereuşită dovedeşte o foarte proastă creştere. Dacă dumneata ai fi fost crescută în aceleaşi condiţii, ai fi fost mai puţin bădărancă ? În copilărie era tot atît de ager la minte şi deştept ca şi dumneata. Pe mine mă doare că-i atît de disprețuit acum şi asta numai pentru că mişelul acela de Heathcliff a fost aşa de nedrept faţă de el.

— Vai, Ellen, sper că n-ai să plîngi din cauza asta, nu-i aşa ? ! exclamă ea surprinsă de seriozitatea mea. Dar aşteaptă şi-ai să judeci singură dacă a învăţat abc-ul pentru a-mi plăcea mie şi dacă merită să fiu politicoasă cu bruta aceea. Am intrat. Linton era culcat pe bancă şi s-a ridicat pe jumătate ca să mă salute.

— Sînt bolnav în seara asta, iubita mea Catherine, zise el, de aceea tu trebuie să vorbeşti tot timpul, iar eu te voi asculta. Haide, aşază-te lîngă mine. Eram sigur c-ai să te ţii de cuvînt şi, înainte de plecare, am să-ţi cer să-mi făgăduieşti din nou că vei veni.

Eu ştiam că nu trebuie să-l supăr, deoarece era bolnav. Am vorbit cu blîndeţe şi nu i-am pus nici o întrebare, căutînd să nu-l enervez nicicum. Îi adusesem cîteva dintre cele mai frumoase cărţi ale mele ; m-a rugat să-i citesc puţin dintr-una, şi eram pe cale să încep,

cînd Earnshaw deschise uşa dintr-o smucitură — tot chibzuind la cele întîmplate se strînsese fiere în el — veni drept la noi, îl prinse pe Linton de braţ şi-l trînti de pe bancă.

— Du-te-n odaia ta ! i-a spus cu un glas aproape răguşit de mînios ce era, iar faţa îi părea umflată de furie. Du-te cu ea în odaia ta dacă a venit la tine ! Din odaia asta n-ai să mă dai afară. Plecaţi de-aici amîndoi !

Ne-a înjurat şi pe unul şi pe altul şi, fără a-i da lui Linton timp să răspundă, îl îmbrînci pînă-n bucătărie. Cînd m-am dus după Linton, Hareton şi-a strîns pumnii de parcă voia să dea în mine. Pentru o clipă m-am speriat şi-am scăpat o carte din mînă ; el i-a tras una cu piciorul, azvîrlind-o cît colo în urma mea, şi a închis uşa. Atunci am auzit lîngă foc un rîs răutăcios şi scîrţiit şi, cînd am întors capul, l-am văzut pe odiosul ăla de Joseph frecîndu-şi mîinile osoase şi tremurătoare.

— Eram sigur că vă poftеşte afar' ! Grozav băiat ! Are minte, nu glumă ! El ştie... da, ştie tot atît de bine ca şi mine cine-ar trebui să fie stăpîn aici... He, he, he ! V-a făcut s-o ştergeţi de-aici aşa cum se cuvine ! He, he, he !

— Unde să mergem ? l-am întrebat pe vărul meu, fără a lua în seamă batjocura ticălosului bătrîn.

Linton era alb ca varul şi tremura. În clipa aceea nu era frumos, Ellen. Oh, nu ! Arăta îngrozitor, căci faţa-i slabă şi ochii mari se urîţiseră din pricina furiei frenetice şi neputincioase care-l stăpînea. Puse mîna pe clanţă şi o scutură ; era încuiată pe dinăuntru.

— Dacă nu mă laşi înăuntru, te omor !... Dacă nu mă laşi înăuntru, te omor !... spunea, mai bine zis, ţipa. Diavole ! Diavole !... Te omor... te omor !

Şi iarăşi am auzit rîsul scîrţîit al lui Joseph.

— Auzî-l pe tat'su ! strigă el. Asta-i de la tat'su ! Aşa-i, moştenim şi dintr-o parte, şi din ailaltă. Nu-l băga-n seamă, băiete... nu te speria... nu poate s-ajungă la tine !

Am prins mîinile lui Linton şi-am încercat să-l trag de la uşă, dar el ţipa atît de îngrozitor, încît n-am mai îndrăznit să mă mişc. În cele din urmă ţipetele i se înecară într-o criză groaznică de tuse, sîngele îi ţîşni din gură şi căzu la pămînt. Am fugit în curte, bolnavă de spaimă, şi-am strigat-o pe Zillah cît mă ţinea gura. M-a

auzit imediat, căci mulgea vacile într-un şopron din dosul magaziei. Îşi lăsă lucrul şi veni în grabă mare, întrebîndu-se ce se întîmplase. N-aveam grai să-i explic, dar am tras-o în casă şi-am început să-l caut pe Linton. Earnshaw ieşise să vadă ce ispravă făcuse, şi tocmai îl ducea pe bietul băiat sus. Zillah şi cu mine ne-am urcat după el ; dar la capul scării Earnshaw m-a oprit şi mi-a spus să nu intru, ci să plec acasă. Am strigat că l-a omorît pe Linton şi că *am* să intru. Joseph încuie uşa şi strigă să nu fac zarvă ; apoi mă întrebă dacă şi eu eram „tot aşa de nebună ca el". Am rămas acolo plîngînd, pînă cînd reapăru menajera. M-a încredinţat că în curînd o să-i fie mai bine, dar că n-avusese nici un rost ca Linton să ţipe şi să urle aşa. Apoi m-a luat de mînă şi m-a dus jos, aproape cu sila.

Ellen, îmi venea să-mi smulg părul din cap ! Am plîns cu sughiţuri, de nu mai vedeam cu ochii ; iar nemernicul acela, pentru care tu ai atîta simpatie, stătea în faţa mea, încercînd din cînd în cînd să-mi spună cîte-un *psst !* şi să nege c-ar fi vinovat. În cele din urmă, speriat de ameninţările mele c-am să-l spun lui tăticu' şi c-o să-l bage la-nchisoare şi-o să-l spînzure, a-nceput să plîngă şi el şi a ieşit iute, ca să-şi ascundă laşitatea şi emoţia. Totuşi n-am scăpat de el căci, într-un tîrziu, cînd m-au silit să plec şi ajunsesem la cîteva sute de iarzi de fermă, Earnshaw apăru brusc din umbra de la marginea drumului, o opri pe Minny şi mă prinse de mînă.

— Domnişoară Catherine, sînt foarte necăjit, începu el, dar e din cale-afară de păcat...

— Eu i-am tras una cu biciul, crezînd că vrea să mă omoare. Dar mi-a dat drumul răcnind una din înjurăturile lui oribile, iar eu m-am întors acasă în galop aproape scoasă din minţi.

În seara aceea nu ţi-am spus noapte bună, iar a doua zi nu m-am mai dus la Wuthering Heights. Doream tare mult să mă duc, dar eram foarte emoţionată ; uneori mă temeam ca nu cumva să mi se spună că Linton a murit, alteori mă cutremuram la gîndul că l-aş putea întîlni pe Hareton. A treia zi însă am prins curaj. Nu mai puteam îndura incertitudinea, aşa că iar am plecat pe furiş. Am plecat la ora cinci pe jos, sperînd să pot intra în casă pe ascuns şi să mă urc în camera lui Linton fără a fi văzută. Dar cîinii îmi semnalară apropierea. Zillah mă

primi, spunînd: „Băiatul se reface binișor", și mă introduse într-o odăiță mică și curată, acoperită cu covoare, unde, spre nespusa mea bucurie, l-am găsit pe Linton culcat pe-o canapeluță, citind una din cărțile mele. Dar el nici nu mi-a vorbit și nici nu s-a uitat la mine timp de un ceas întreg, Ellen. Vai, ce fire nenorocită are! Și ceea ce m-a uimit și mai mult a fost faptul că, după ce-a deschis gura, a spus o minciună: că eu pricinuisem scandalul și că Hareton n-avea nici o vină! Cum eram incapabilă să-i răspund altfel decît înfuriată, m-am ridicat și am ieșit din odaie. El strigă în urma mea, slab: „Catherine!" Nu se aștepta să reacționez astfel, dar nu m-am întors; iar în ziua următoare am rămas acasă pentru a doua oară, aproape hotărîtă să nu mă mai duc la el. Dar era atît de greu să mă culc și să mă scol fără să am măcar o veste din partea lui, încît hotărîrea mea s-a risipit încă înainte de-a fi fost luată în mod definitiv. În ajun mi se păruse c-ar fi o greșeală să merg din nou la el, a doua zi mi se părea greșeală să nu merg. Michael veni să mă întrebe dacă trebuie să pună șaua pe Minny; i-am răspuns „da"; și pe cînd mă ducea peste dealuri, mi se părea că-mi fac datoria. Am fost silită să trec pe sub ferestrele din fața casei; de altfel n-avea nici un rost să încerc să-mi ascund prezența.

— Tînărul stăpîn e în sală, zise Zillah, văzîndu-mă că pornesc spre salon.

Am intrat. Earnshaw era și el acolo, dar părăsi imediat încăperea. Linton ședea în fotoliul cel mare, pe jumătate adormit; în timp ce mă îndreptam spre cămin, am început pe un ton serios, convinsă în parte că spun exact ceea ce credeam:

— Deoarece nu mă iubești, Linton, și deoarece crezi că vin aici cu intenția de a-ți face rău și pretinzi c-așa fac de fiecare dată, asta este ultima noastră întîlnire. Hai să ne luăm rămas bun. Spune-i domnului Heathcliff că nu dorești să mă vezi și că nu trebuie să mai inventeze minciuni în această privință.

— Așază-te și scoate-ți pălăria, Catherine, răspunse el. Tu ești mult mai fericită decît mine și-ar trebui să fii mai bună. Tăticu' îmi vorbește îndeajuns despre cusururile mele și-mi arată destul dispreț pentru ca, în mod firesc, să mă îndoiesc de mine însumi. Mă întreb chiar

dacă nu cumva sînt într-adevăr atît de lipsit de valoare cum îmi spune el adeseori, şi atunci mă simt aşa de mînios şi de amărît, încît urăsc pe toată lumea ! Sînt lipsit de valoare şi am o fire urîtă şi sînt prost dispus aproape tot timpul. Aşa că, dacă vrei, poţi să-ţi iei rămas bun de la mine ; scapi astfel de o plictiseală. Un singur lucru te rog, Catherine, să fii dreaptă cu mine şi să crezi că, dacă aş putea, aş fi tot atît de dulce, tot atît de blînd şi tot atît de bun ca tine, şi tare-aş vrea să fiu tot atît de fericit şi tot atît de sănătos. Crede-mă, bunătatea ta m-a făcut să te iubesc mai profund decît dacă ţi-aş fi meritat iubirea şi, cu toate că n-am putut să-mi ascund firea şi, fără să vreau, ţi-am dezvăluit-o, îmi pare rău şi mă căiesc ; voi regreta şi mă voi căi pînă la sfîrşitul zilelor mele !

Am simţit că spunea adevărul şi că trebuie să-l iert, deşi ştiam că în momentul următor se va certa din nou cu mine şi va trebui să-l iert din nou. Ne-am împăcat totuşi ; am plîns amîndoi tot timpul cît am stat acolo ; n-am plîns numai de tristeţe, deşi eram tristă că Linton are o fire atît de nenorocită. Prietenii din preajma lui nu vor trăi niciodată liniştiţi, iar el nu va fi niciodată fericit ! Începînd din seara aceea m-am dus mereu în micul lui salon, pentru că, în ziua următoare, s-a întors tatăl lui.

Cred că numai de trei ori am fost veseli şi plini de nădejde, aşa cum fusesem în prima seară ; restul zilelor mele au fost triste şi frămîntate cînd din pricina egoismului şi a răutăţii lui, cînd din pricina bolii. Dar m-am obişnuit să-i rabd cusururile cu aceeaşi răbdare cu care-i suportam şi boala. Domnul Heathcliff mă evita intenţionat ; nu l-am văzut aproape deloc. Totuşi, duminica trecută, venind mai devreme ca de obicei, l-am auzit insultîndu-l foarte aspru pe sărmanul Linton pentru purtarea lui din seara din ajun. Nu ştiu cum a putut afla dacă n-a ascultat la uşă ? ! Nu încape îndoială că Linton a fost enervat, dar asta nu privea pe nimeni în afară de mine ; iar eu am întrerupt discursul domnului Heathcliff intrînd în cameră şi spunîndu-i exact ceea ce credeam. A izbucnit în rîs şi a plecat, declarînd că e încîntat de atitudinea mea în această chestiune. Atunci i-am spus lui Linton că lucrurile neplăcute trebuie să mi le spună în şoaptă. Acum, Ellen, ai aflat totul. Nu mai pot fi oprită să mă duc la Wuthering Heights decît cu preţul suferin-

ţei a doi oameni ; dacă tu nu-i spui nimic lui tăticu', vizitele mele nu vor tulbura liniştea nimănui. N-ai să-i spui, nu-i aşa ? Ai fi foarte haină la suflet dacă ai sufla vreun cuvînt !

— Mîine am să hotărăsc asupra acestei chestiuni, domnişoară Catherine, i-am răspuns. Asta cere oarecare gîndire, aşa că te las să te odihneşti ; iar eu mă duc să gîndesc asupra lucrurilor pe care mi le-ai povestit.

Numai că am gîndit cu glas tare şi în prezenţa stăpînului meu, căci din odaia micii stăpîne m-am dus de-a dreptul în odaia lui şi i-am relatat întreaga poveste, cu excepţia convorbirilor dintre Catherine şi vărul ei ; şi fără a pomeni nimic de Hareton. Domnul Linton a fost alarmat şi îndurerat mai mult decît voia să arate. Dimineaţa Catherine află despre trădarea mea, ca şi de hotărîrea domnului Linton de a pune capăt acestor vizite tainice. În zadar a plîns şi s-a luptat împotriva interdicţiei ; în zadar şi-a implorat tatăl să aibă milă de Linton ; a obţinut numai făgăduiala că domnul Linton îi va scrie vărului ei şi-i va spune să vină la Grange oricînd doreşte, explicîndu-i în acelaşi timp că nu trebuie să mai spere s-o vadă pe Catherine la Wuthering Heights. Poate că, dacă şi-ar fi dat seama de dispoziţia şi de starea sănătăţii nepotului său, ar fi avut puterea să-i interzică şi această slabă mîngîiere.

CAPITOLUL 25

— LUCRURILE ASTEA S-AU PE-trecut iarna trecută, domnule, zise doamna Dean, nu-i decît un an de-atunci. Pe vremea aceea n-aş fi crezut că după douăsprezece luni am să distrez un străin povestindu-i-le. Dar cine ştie cîtă vreme veţi mai fi un străin ? Sînteţi prea tînăr să vă mulţumiţi cu viaţa asta singuratică, şi eu nu-mi pot închipui că cineva o poate vedea pe Catherine Linton fără s-o iubească. Văd că zîmbiţi, dar pentru ce păreţi atît de vioi şi plin de interes, cînd vorbesc despre ea ? Şi pentru ce mi-aţi cerut să atîrn portretul ei deasupra căminului ? Şi pentru ce...

— Opreşte-te, scumpă doamnă Dean ! am strigat eu. Ar fi foarte firesc s-o iubesc, dar ea oare m-ar iubi ? Am îndoieli prea mari ca să-mi risc liniştea lăsîndu-mă ispitit — şi-apoi eu nu sînt de pe-aici. Vin dintr-o lume plină de agitaţie şi trebuie să mă întorc în ea. Spune mai departe, Catherine s-a supus poruncilor tatălui ?

— Da, continuă menajera. Dragostea pentru tatăl ei rămăsese sentimentul cel mai puternic pe care-l avea în inimă. Domnul Edgar i-a vorbit fără mînie, cu profunda gingăşie a omului care simte că-şi va părăsi peste puţină vreme comoara în mijlocul duşmanilor şi a primejdiei şi care-şi dă seama că singurul ajutor pe care i-l putea lăsa moştenire ca s-o călăuzească sînt cuvintele lui.

Cîteva zile după aceea îmi spuse :

— Aş dori ca nepotul meu să ne scrie sau să vină aici. Spune-mi sincer, ce crezi despre el, s-a schimbat în bine sau există vreo perspectivă de ameliorare a sănătăţii lui pe măsură ce se maturizează ?

— E foarte plăpînd, domnule, i-am răspuns, şi n-aş prea crede c-o să ajungă la vîrsta bărbăţiei. Ceea ce pot să vă spun e că nu seamănă cu tatăl său, şi în cazul cînd domnişoara Catherine ar avea nenorocul să se căsătorească cu el, ar putea izbuti să-l supună dacă n-ar avea naivitatea de a fi din cale-afară de îngăduitoare. Însă, stăpîne, aveţi tot timpul să faceţi cunoştinţă cu el şi să vedeţi dacă s-ar potrivi sau nu cu domnişoara. Mai trebuie să treacă cel puţin patru ani pînă ajunge la majorat.

Edgar oftă şi, ducîndu-se la fereastră, îşi îndreptă privirea spre cimitirul din curtea bisericii de la Gimmerton. Era o după-amiază ceţoasă, soarele de februarie strălucea slab, încît abia se puteau desluşi cei doi brazi din curtea bisericii şi pietrele de mormînt risipite ici şi colo.

— Adeseori m-am rugat, zise el de parcă vorbea cu sine însuşi, ca ceasul neînduplecat ce se apropie să vină în grabă, iar acum începe să-mi fie frică şi mă dau în lături. Credeam că amintirea clipei în care am coborît valea aceea ca mire e mai puţin dulce decît speranţa că repede, peste cîteva luni sau poate săptămîni, voi fi dus acolo şi aşezat în văgăuna aceea singuratică ! Ellen, am fost foarte fericit cu micuţa mea Cathy, şi-n serile de iarnă şi-n zilele de vară ; era o nădejde vie alături de mine. Dar am fost tot atît de fericit şi cînd, în serile lungi

de iunie, visam singur, printre acele pietre de lîngă biserica cea veche, întins pe movila verde de pe mormîntul mamei sale, cînd doream... tînjeam după vremea cînd voi putea zace alături de ea. Ce pot face eu pentru Cathy ? Ce trebuie să fac înainte de a o părăsi ? Nu-mi pasă că Linton e fiul lui Heathcliff şi nici că mi-ar lua-o. Nu-mi pasă că Heathcliff şi-a atins ţelul şi că a biruit, răpindu-mi ultima fericire, dacă aş şti că asta o poate mîngîia de pierderea mea ! Dar dacă Linton nu-i demn de ea — dacă nu-i decît o unealtă neputincioasă în mîna tatălui său — nu i-o pot ceda ! Şi oricît de dură ar fi lovitura dată sufletului ei înflăcărat, trebuie să perseverez chiar cu preţul de-a o face să sufere atîta vreme cît sînt în viaţă şi de a o lăsa singură după moartea mea ! Scumpa de ea ! Aş fi preferat să i-o dăruiesc lui Dumnezeu şi s-o aşez în pămînt înaintea mea.

— Dăruiţi-i-o lui Dumnezeu vie, domnule, i-am răspuns eu ; şi dac-ar fi să vă pierdem — ferească-ne Dumnezeu — cu ajutorul lui am să fiu eu prietena şi sfetnica ei pînă la urmă. Domnişoara Catherine e un copil cuminte, nu mă tem că va face cu bună-ştiinţă un lucru greşit, iar oamenii care-şi fac datoria sînt întotdeauna răsplătiţi în cele din urmă.

Se desprimăvărase de-a binelea, dar stăpînul nu se întrema aşa cum ar fi trebuit, cu toate că-i reîncepuse plimbările pe moşie împreună cu fata lui. Pentru lipsa ei de experienţă lucrul acesta însemna începutul convalescenţei ; apoi obrajii îi erau adeseori îmbujoraţi şi ochii strălucitori, iar ea era convinsă că se va vindeca. În a şaptesprezecea aniversare a zilei ei de naştere el nu se mai duse în curtea bisericii ; ploua. I-am spus :

— Astă-seară, desigur, nu ieşiţi, domnule.

El răspunse :

— Nu, anul acesta îmi amîn vizita pentru mai tîrziu.

I-a scris din nou lui Linton, exprimîndu-şi dorinţa fierbinte de a-l vedea ; şi nu mă îndoiesc că, dacă bolnavul ar fi fost în stare, tatăl său i-ar fi îngăduit să vină. Dar, după cum a fost îndrumat, a răspuns dînd de înţeles că domnul Heathcliff se opune vizitei lui la Grange, însă îi spunea că era încîntat de bunătatea cu care unchiul îşi aducea aminte de el şi spera să-l întîlnească uneori în timpul plimbărilor, căci dorea să-l roage personal să nu-l despartă complet de verişoara lui.

Această parte a scrisorii era simplă, fusese probabil compusă chiar de el. Heathcliff știa că în acea vreme Linton era în stare să pledeze destul de elocvent pentru a fi împreună cu Catherine.

„Nu vă cer să vină aici, scria tînărul Linton, dar trebuie oare să n-o mai văd niciodată pentru că tatăl meu îmi interzice să mă duc la ea acasă, iar dumneata îi interzici să vină la mine ? Te rog, vino din cînd în cînd călare împreună cu ea spre Heights și îngăduie-ne să schimbăm cîteva cuvinte în prezența dumitale ! Noi n-am greșit cu nimic pentru a îndura această despărțire, iar dumneata nu ești supărat pe mine. N-ai nici un motiv să nu mă iubești ; cred c-o recunoști și dumneata. Unchiule dragă, trimite-mi mîine cîteva cuvinte binevoitoare și lasă-ne să ne întîlnim oriunde dorești, în afară de Thrushcross Grange. Sper că o întrevedere cu mine te va convinge că n-am caracterul tatălui meu ; el susține că sînt mai mult nepotul dumitale decît fiul lui și, cu toate că am cusururi care mă fac să fiu nedemn de Catherine, ea mi le-a trecut cu vederea, iar de dragul ei ar trebui să mi le ierți și dumneata. Mă întrebi de sănătate... mă simt mai bine. Dar, atîta vreme cît mi se taie orice speranță și sînt condamnat la singurătate sau la conviețuiren cu niște oameni care nu m-au iubit niciodată și nici nu mă vor iubi vreodată, cum aș putea fi vesel și sănătos ?“

Pentru că n-o putea însoți pe Catherine, cu toate că-i era milă de băiat, Edgar nu i-a putut satisface rugămintea. A spus că se vor întîlni poate la vară, dar între timp l-a sfătuit să-i scrie din cînd în cînd și, dîndu-și bine seama de greaua situație pe care o avea în propria lui familie, i-a făgăduit că-i va da orice sfat sau mîngîiere prin corespondență. Linton a acceptat ; și de n-ar fi fost strunit, ar fi stricat probabil totul umplîndu-și scrisorile cu plîngeri și văicăreli. Dar tatăl său îl urmărea îndeaproape și, firește, voia să vadă fiecare rînd pe care i-l scria stăpînului meu ; așa că, în loc de a descrie suferințele și necazurile lui personale, probleme care-i ocupau tot timpul gîndurile, cîntă pe struna cruzimii cu care e constrîns să stea despărțit de prietena și iubita lui, rugîndu-l frumos pe domnul Linton să-i îngăduie cît de curînd o întrevedere, căci altfel va crede că-i înșelat cu bună-știință prin promisiuni deșarte.

Acasă la noi, Cathy era o puternică aliată a lui Linton. Aşa că, în cele din urmă, l-au convins pe stăpînul meu să consimtă ca, o dată pe săptămînă, să-i lase să facă împreună o plimbare călare sau pe jos, pe dealurile din apropiere de Grange, sub paza mea, căci în luna iunie stăpînul deodată se simţi şi mai slăbit. Cu toate că an de an strînsese o parte din venit mărind astfel averea tinerei domnişoare, avea dorinţa naturală ca ea să păstreze, sau cel puţin să se înapoieze cît mai curînd în casa strămoşilor ei. Şi, după părerea stăpînului meu, singura posibilitate de a realiza acest lucru era să se căsătorească cu moştenitorul lui, neştiind că Linton — de altfel cred că nimeni nu ştia acest lucru — se stingea tot atît de iute ca şi el. Nici un doctor nu intra la Heights şi nimeni nu-l vedea pe domnul Linton Heathcliff ca să ne poată da vreo veste în legătură cu starea sănătăţii lui. Eu, în ceea ce mă privea, începusem să cred că presimţirile îmi erau greşite şi că se întremase probabil, de vreme ce vorbea despre o plimbare călare sau pe jos peste dealuri, mai ales că stăruia atît de mult să-şi realizeze planul. Nu mi-aş fi închipuit că un tată se poate purta atît de crud cu un copil care trage să moară, după cum am aflat mai tîrziu că s-a purtat Heathcliff cu Linton, silindu-l să pară atît de dornic de o întîlnire cu Catherine. Iar eforturile lui Heathcliff se înteţeau cu-atît mai mult cu cît planurile sale hrăpăreţe şi neomenoase erau ameninţate de moartea apropiată a băiatului.

CAPITOLUL 26

ERA APROAPE ÎN TOIUL VERII cînd Edgar, după multă şovăială, cedă rugăminţilor celor doi tineri, şi Catherine şi cu mine pornirăm în prima noastră plimbare călare pentru a ne întîlni cu vărul ei. Era o zi întunecată, cu zăpuşeală, fără soare, dar cu cerul prea pestriţ şi neguros ca să ne temem de ploaie. Locul nostru de întîlnire fusese fixat la piatra de hotar de la încrucişarea drumurilor. Însă cînd am ajuns acolo, un mic păstor trimis în calea noastră ne spuse că domnul Linton se afla chiar la

marginea domeniului Wuthering Heights şi ne-ar fi foarte îndatorat dacă am mai face cîţiva paşi într-acolo.

— Asta înseamnă că domnul Linton a uitat prima condiţie a unchiului său, am remarcat ; el ne-a poruncit să rămînem pe moşia Grange şi, dacă mai înaintăm, ieşim de pe ea.

— Bine, nu face nimic ! Cînd vom ajunge la el o să întoarcem caii, răspunse tovarăşa mea, şi-o să ne plimbăm spre casa noastră.

Dar cînd am ajuns lîngă Linton — nu era la mai mult de-un sfert de milă de uşa casei lui — am văzut că n-avea cal şi-am fost silite să descălecăm şi să-i lăsăm pe ai noştri să pască. Era culcat pe iarbă, aşteptînd să ne apropiem, şi nu s-a ridicat pînă n-am fost la cîţiva paşi de el. Dar umbla atît de greu şi era atît de palid, încît am exclamat imediat :

— Păi, domnule Heathcliff, dumneata nu eşti în stare să faci o plimbare în dimineaţa asta. Pari foarte bolnav !

Catherine îl privi cu durere şi uimire. Exclamaţia de bucurie de pe buze i se transformă într-una de spaimă, iar cuvintele de bun-venit pentru o revedere atît de mult aşteptată se transformară într-o întrebare îngrijorată : dacă nu cumva se simte mai rău decît de obicei.

— Nu... mai bine... mai bine ! zise el gîfîind, tremurînd şi ţinînd-o de mînă, de parc-ar fi avut nevoie de sprijin.

Ochii lui albaştri, mari, rătăceau timid asupra ei, iar cearcănele din jurul lor le transformaseră expresia melancolică de odinioară într-una de duritate sălbăticită.

— Dar îţi este mai rău, stărui verişoara ; mai rău decît atunci cînd te-am văzut ultima oară, eşti mai slab şi...

— Sînt ostenit, o întrerupse el grăbit. E prea cald ca să umblăm, hai să şedem aici. Iar dimineaţa adeseori mă simt rău... Tăticu' spune că am crescut prea repede.

Foarte nemulţumită de acest răspuns, Cathy se aşeză, iar el se întinse alături, lîngă ea.

— Asta seamănă cu paradisul tău, zise ea, făcînd un efort să fie veselă. Îţi aduci aminte de învoiala noastră de a petrece două zile aşa cum ne place nouă cel mai mult ? Asta-i, desigur, o zi pe placul tău, numai că cerul e cu nori, dar sînt atît de uşori şi de străvezii încît e mai frumos decît dac-ar fi soare. Săptămîna viitoare, dacă poţi, o să mergem călare în parcul de la Grange ; poate vedem şi paradisul meu.

Linton n-avea aerul să-şi reamintească despre ce e vorba, şi se vedea cît de colo că-i e foarte greu să susţină o convorbire. Lipsa lui de interes pentru tot ce-i spunea Cathy, precum şi neputinţa de a o distra erau atît de evidente încît fata nu-şi putu ascunde dezamăgirea. Fiinţa şi purtarea lui Linton se schimbaseră într-un mod de nedescris. El care, odinioară, deşi morocănos, se putea transforma într-un om plăcut sub mîngîieri, acum devenise cu totul apatic. Şi nu mai găsirăm aproape nici urmă din răutatea copilului care te necăjeşte şi te enervează numai ca să fie mîngîiat ; am văzut însă cu-atît mai limpede pe omul grav bolnav, urîcios şi absorbit de nenorocirea lui, omul care respinge orice mîngîiere şi e gata să considere veselia altora drept o insultă. Catherine observă, ca şi mine, că prezenţa ei era mai degrabă o pedeapsă decît o plăcere pentru el, şi de aceea, fără şovăială, propuse să plecăm. Dar, spre surpriza noastră, această propunere l-a trezit pe Linton din letargie şi l-a adus într-o stare de agitaţie stranie. Privind înspăimîntat spre casa de la Heights, ne-a implorat să mai rămînem cel puţin încă o jumătate de ceas.

— Dar cred, zise Cathy, că te-ai simţi mai bine acasă la tine decît şezînd aici ; şi-apoi, după cum îmi dau seama, azi nu te pot distra cu poveştile, cîntecele şi pălăvrăgeala mea. În astea şase luni ai ajuns mai înţelept decît mine. Nu-ţi mai place ceea ce-mi place mie. Dacă aş şti ce să fac ca să te înveselesc puţin, aş sta cu plăcere.

— Stai şi te odihneşte şi tu, răspunse el. Catherine, să nu crezi şi să nu spui că mă simt *foarte* rău. Zăpuşeala şi căldura mă apasă, dar înainte de venirea voastră m-am plimbat multă vreme singur. Spune-i unchiului că sînt destul de sănătos. Vrei ?

— Am să-i spun că asta zici *tu*, Linton, dar eu nu pot afirma că-i aşa, observă tînăra mea domnişoară, uimită de încăpăţînarea cu care vărul ei susţinea un neadevăr atît de evident.

— Să vii aici şi joia viitoare, continuă el, ferindu-se de privirile ei nedumerite. Şi transmite-i mulţumirile mele unchiului pentru că ţi-a îngăduit să vii... cele mai călduroase mulţumiri, Catherine. Şi... dacă te întîlneşti cumva cu tata şi te-ntreabă despre mine, nu-l lăsa să creadă c-am fost atît de tăcut şi de prost. Nu face o mutră atît de tristă şi de abătută ca acum... o să se înfurie.

— Nu-mi pasă de furia lui ! exclamă Catherine, crezînd că mînia lui Heathcliff se va abate asupra ei.

— Dar mie-mi pasă, zise Linton, cutremurîndu-se. Nu-l întărîta împotriva mea, Catherine, căci e foarte brutal.

— E sever cu dumneata, domnule Heathcliff ? l-am întrebat. A obosit de atîta indulgenţă şi a trecut de la ura pasivă la ura activă ?

Linton se uită iar la mine, dar nu-mi răspunse. Şi după ce Cathy mai şezu lîngă el încă zece minute, în care timp Linton adormi cu capul căzut pe piept, scoţînd doar cîteva gemete înăbuşite de epuizare şi de durere, Cathy încercă să-şi aline deziluzia şi porni după afine, împărţindu-şi apoi cu mine rodul muncii. Lui nu-i oferi, căci îşi dădea seama că orice gest din parte-i îl obosea şi-l plictisea.

— A trecut o jumătate de ceas, Ellen ? îmi şopti la ureche în cele din urmă. Nu văd pentru ce trebuie să mai stăm. A adormit şi sînt sigură că tăticu' abia aşteaptă să ne vadă acasă.

— Bine, dar nu-l putem lăsa aici dormind, i-am răspuns, trebuie să stăm pînă se trezeşte, ai răbdare. Erai atît de grăbită să pleci de-acasă, ţi-aduci aminte ? Observ însă că dorinţa de a-l vedea pe bietul Linton ţi s-a evaporat destul de iute !

— Pentru ce a dorit *el* să mă vadă ? întrebă Catherine. În momentele lui de cea mai proastă dispoziţie îl iubeam mai mult decît în starea asta ciudată. Am impresia c-a fost silit să 'vină' la... această întîlnire... de teamă să nu-l certe tatăl lui. Dar eu nu vin aici ca să-i fac plăcere domnului Heathcliff, oricare ar fi motivele ce-l împing să-i poruncească lui Linton să îndure această pedeapsă. Deşi mă bucur că-i mai sănătos, îmi pare rău că-i mult mai puţin prietenos şi mult mai rece faţă de mine.

— Adică dumneata crezi că e mai sănătos ?

— Da, răspunse ea, pentru că, după cum ştii, e incapabil să nu se înduioşeze de suferinţele lui. Nu cred că acum e sănătos, aşa cum mi-a cerut să-i spun lui tăticu', dar e foarte probabil că se simte mai bine.

— Aici nu sîntem de aceeaşi părere, domnişoară Cathy, am adăugat eu ; după mine îi este mult, mult mai rău.

În acel moment Linton tresări din moţăială îngrozitor de speriat şi întrebă dacă nu cumva l-a strigat cineva.

— Nu, zise Catherine, poate-ai visat. Nu pot pricepe pentru ce moţăi pe cîmp dimineaţa !

— Mi se pare că l-am auzit pe tata, gîfîi el şi-apoi îşi ridică privirea spre cerul posomorît de deasupra noastră. Sînteţi sigure că n-a vorbit nimeni ?

— Sigure de tot, răspunse vara lui. Numai Ellen şi cu mine : ne contraziceam în ceea ce priveşte sănătatea ta. Eşti într-adevăr mai tare, Linton, decît astă-iarnă cînd ne-am despărţit ? Dar sentimentul tău faţă de mine sînt sigură c-a slăbit ! Vorbeşte... aşa-i ?

Cînd răspunse, ochii îi erau plini de lacrimi :

— Da, sînt mai tare !

Dar, tot sub impresia glasului aceluia imaginar, privirea îi rătăcea de colo colo, căutînd să-l descopere pe cel care-l strigase. Cathy se ridică.

— Pentru azi ajunge, trebuie să ne despărţim, îi zise. N-am să-ţi ascund că am fost amarnic decepţionată de întîlnirea noastră, cu toate că n-am să spun asta nimănui ; dar nu pentru că m-aş teme de domnul Heathcliff !

— Taci ! murmură Linton. Pentru numele lui Dumnezeu, taci ! Uite-l că vine. Şi se agăţă de braţul bietei Catherine, luptîndu-se s-o mai reţină.

Dar auzind acestea, ea se desfăcu în grabă şi o fluieră pe Minny, care-o asculta ca un cîine.

— Joia viitoare am să fiu aici ! strigă ea, sărind în şa. La revedere ! Grăbeşte-te, Ellen !

Astfel l-am părăsit : aproape inconştient de plecarea noastră, mult prea absorbit de spaima provocată de apropierea tatălui.

Înainte de a ajunge acasă, dezamăgirea bietei Catherine se mai îndulci, transformîndu-se într-un sentiment complex de milă şi regret, în care se amesteca şi oarecare îngrijorare cu privire la sănătatea lui Linton şi a mediului în care trăia. Aici îi împărtăşeam şi eu părerile, deşi am sfătuit-o să nu vorbească prea mult, sperînd că cea de-a doua întîlnire ne va îngădui să judecăm mai bine situaţia. Stăpînul ne-a cerut o amănunţită dare de seamă asupra plimbării noastre. Mulţumirile transmise de nepotul său au fost relatate întocmai, dar peste toate celelalte domnişoara Cathy trecu uşor. Eu, de asemenea, i-am răspuns cam în doi peri la întrebări, căci nu ştiam ce să-i ascund şi ce să-i dezvălui.

CAPITOLUL 27

ŞAPTE ZILE TRECURĂ CA O CLIPĂ, şi fiecare din ele fu pecetluită de înrăutăţirea rapidă a stării lui Edgar Linton. Dezastrul care, pînă atunci, se producea în luni de zile, acum se săvîrşea în cîteva ceasuri. Catherine, pe care am fi vrut s-o mai păcălim, nu se mai lăsa păcălită ; mintea ei ageră ghicise ceea ce se petrecea şi se gîndea în taină la îngrozitoarea eventualitate care, încetul cu încetul, devenea certitudine. Cînd sosi ziua de joi, nu avu curajul să pomenească de plimbarea plănuită de-atîta vreme ; dar eu i-am reamintit-o stăpînului şi-am obţinut permisiunea de-a o scoate pe Cathy la aer, căci în ultima vreme lumea ei se rezuma la bibliotecă, unde tatăl petrecea zilnic cîteva ceasuri — singurele în care nu sta culcat — şi la camera acestuia. Îi părea rău de fiecare clipă pe care n-o petrecea aplecată asupra pernei lui, sau aşezată lîngă el. Faţa îi era trasă de-atîta veghe şi tristeţe, iar stăpînul fu încîntat s-o trimită la ceea ce — aşa-i plăcea lui să creadă — va fi o plăcută schimbare de decor şi societate ; apoi se mai mîngîia cu nădejdea că poate astfel nu va rămîne cu totul singură după moartea lui.

El avea o idee fixă — ghicisem asta dintr-o seamă de observaţii de-ale lui care-i scăpaseră fără vrere : credea întrucît nepotul îi semăna la chip, îi semăna şi la suflet. Scrisorile lui Linton, care cuprindeau puţine indicii, sau poate nici unul, asupra caracterului său urît, nu l-au putut lămuri, iar eu, dintr-o slăbiciune scuzabilă, m-am abţinut să-i deschid ochii, întrebîndu-mă la ce-ar folosi să-i tulbur ultimele clipe cu lucruri pe care n-avea nici puterea şi nici prilejul să le mai dreagă.

Am amînat excursia noastră pînă după-amiază, o după-amiază de august, ca de aur. Fiecare adiere dinspre munţi era atît de înviorătoare, încît mi se părea că oricine ar respira-o, chiar de-ar fi pe moarte, ar reveni la viaţă Chipul bietei Catherine era întocmai ca priveliştea pe care umbrele şi lumina soarelui se succedau în zbor rapid ; numai că pe faţa ei umbrele zăboveau mai mult, iar lumina era mai trecătoare, căci inima ei, sărăcuţa, se căina şi de-această înseninare de-o clipă.

Îl văzurăm pe Linton pîndindu-ne din locul stabilit la ultima întîlnire. Tînăra mea stăpînă descălecă şi-mi spuse că, fiind hotărîtă să stea foarte puţin, ar fi mai bine ca eu să rămîn călare şi să ţin şi poneiul ei. Dar n-am fost de acord ; nu voiam să risc s-o pierd din ochi nici măcar un minut pe cea care-mi fusese încredinţată. Aşa că ne-am căţărat împreună pe povîrnişul acoperit cu bălării. De data asta domnul Linton Heathcliff ne-a primit mai vioi ; totuşi nu era o vioiciune provocată de bună dispoziţie sau de bucurie, ci semăna mai degrabă a frică.

— Aţi întîrziat, zise el, vorbind tăios şi cu eforturi. Tatăl dumitale e foarte bolnav, nu-i aşa ? Credeam că n-ai să vii.

— De ce nu vorbeşti deschis ? ! strigă Catherine, fără a-l saluta. Pentru ce nu-mi spui fără înconjur că nu vrei să mă vezi ? ! E ciudat, Linton, că m-ai adus aici pentru a doua oară numai ca să ne chinuim, şi încă fără nici un motiv !

Linton tremura şi se uita la ea, pe jumătate implorînd-o, pe jumătate ruşinat ; dar Cathy n-avea destulă răbdare să-i suporte purtarea enigmatică.

— Tatăl meu *este* foarte bolnav, zise ea. Pentru ce mă iei de la căpătîiul lui ? Pentru ce n-ai trimis pe cineva să mă dezlege de promisiune, dacă nu doreai să mă ţin de cuvînt ? Ascultă ! Vreau o explicaţie. Mie nu-mi stă mintea la joacă şi glume. Acum nu mă pot ţine de răzgîielile tale !

— Răzgîielile mele ! murmură el. Ce răzgîieli ? Pentru numele lui Dumnezeu, Catherine, nu te uita atît de furioasă la mine ! Dispreţuieşte-mă cît pofteşti, sînt un nemernic, un laş şi-un ticălos, nici nu pot fi dispreţuit după cît aş merita, dar sînt prea prăpădit pentru furia ta. Urăşte-l pe tatăl meu şi opreşte pentru mine numai dispreţul.

— Prostii ! strigă Catherine scoasă din fire. Băiat prost şi nătărău ce eşti ! Ia te uită, tremură de parc-aş vrea, într-adevăr, să dau în el ! Nu trebuie să-mi cerşeşti dispreţul, Linton, căci ţi-l poate ţine oricine şi oricînd la dispoziţie. Pleacă de-aici ! Am să mă-ntorc acasă. E-o prostie să te scoată cineva de lîngă sobă, şi să pretindem... şi să pretindem, ce ? Nu mă apuca de fustă ! Dacă mi-ar fi milă de tine pentru că plîngi şi pentru că pari atît de speriat, ar trebui să respingi o asemenea milă. Ellen, spu-

ne-i cît de ruşinoasă-i purtarea lui. Ridică-te, şi nu te înjosi purtîndu-te ca o tîrîtoare abjectă... *Ridică-te !*

Cu faţa scăldată în lacrimi şi cu o expresie de durere nespusă, Linton se trînti, fără pic de vlagă, la pămînt ; părea chinuit de o groază cumplită.

— Oh ! zise plîngînd în hohote. Nu mai pot îndura ! Catherine ! Catherine, să ştii că sînt un trădător, da, şi nu cutez să ţi-o spun ! Dar dacă mă părăseşti, am să fiu omorît ! Catherine, scumpa mea, viaţa mea e-n mîinile tale ; iar tu mi-ai spus că mă iubeşti, şi dacă mă iubeşti nu vei avea niniic de suferit. Nu pleci, nu-i aşa ? Blînda, dulcea, buna mea Catherine ! Şi poate vei consimţi... şi-atunci mă va lăsa să mor alături de tine !

Tînăra mea domnişoară, văzînd spaima lui profundă, se aplecă să-l ridice. Vechiul ei sentiment de blîndă îngăduinţă îi birui supărarea. Era din nou mişcată şi îngrijorată peste măsură.

— Să consimt la ce ? întrebă ea. Să mai rămîn ? Spune-mi ce-nseamnă vorbele astea ciudate şi rămîn. Te contrazici şi nu mai înţeleg nimic ! Fii calm şi sincer, mărturiseşte-mi tot ce ai pe suflet. Nu vrei să-mi faci nici un rău, Linton, nu-i aşa ? N-ai lăsa pe nici un duşman să-mi facă vreun rău, dacă l-ai putea împiedica, nu-i aşa ? Cred că eşti laş în ceea ce te priveşte pe tine, dar nu atît de laş încît să-ţi trădezi cea mai bună prietenă !

— Dar tata m-a ameninţat, zise băiatul gîfîind, împreunîndu-şi degetele slabe, şi mie mi-e groază de el... mi-e groază de el ! Nu *cutez* să-ţi spun !

— Aşa ? Bine ! zise Catherine cu o milă plină de dispreţ. Păstrează-ţi secretul, eu *nu* sînt laşă ! Salvează-te pe tine. Mie nu mi-e frică !

Mărinimia ei îi stoarse lacrimi. Linton plîngea în neştire, sărutîndu-i mîinile, de care se sprijinea, dar nu avu curajul să vorbească. Eu mă întrebam ce-o fi misterul acesta, şi-am hotărît că n-o voi mai lăsa niciodată pe Catherine să sufere, cu ştiinţa mea, numai ca să-i facă lui sau altcuiva bine. Deodată am auzit foşnet prin bălării, am ridicat privirea şi l-am văzut pe domnul Heathcliff chiar lîngă noi, coborînd dinspre Heights. Nu aruncă nici o privire spre cei doi tineri, cu toate că era destul de aproape ca să-l fi auzit pe Linton plîngînd, ci mă salută cu un glas destul de prietenos, glas pe care nu-l avea decît

față de mine, dar a cărui sinceritate nu m-a putut împiedica să mă îndoiesc și zise :

— Ce plăcere să te văd atît de aproape de casa mea, Nelly ! Ce mai e pe la Grange ? Ia să auzim ! Se zvonește, adăugă el coborînd glasul, că Edgar Linton e pe patul de moarte. Poate că lumea exagerează !

— Nu exagerează. Stăpînul meu e pe moarte, i-am răspuns ; e adevărat ce spune lumea. Trist lucru pentru noi toți, dar o binecuvîntare pentru el !

— Cît crezi că mai durează ? întrebă.

— Nu știu, i-am răspuns.

— Pentru că, urmă uitîndu-se la cei doi tineri, care stăteau nemișcați sub ochii lui — Linton părea că nu îndrăznește să-și miște sau să-și ridice capul, iar din pricina lui nici Catherine nu se putea clinti — pentru că băiatul acela de colo pare hotărît să-mi zădărnicească planurile, așa că i-aș fi recunoscător unchiului său dacă s-ar grăbi și s-ar duce înaintea lui. Ia ascultă !... E multă vreme de cînd secătura joacă comedia asta ? I-am *dat* eu cîteva lecții de cum trebuie să se miorlăie. Totdeauna e-atît de vioi cînd e cu domnișoara Linton ?

— Vioi ? Nu... a fost cît se poate de trist, i-am răspuns. Uită-te la el ! Îți spun drept că în loc să hoinărească pe dealuri cu iubita lui, ar face mai bine să stea în pat sub îngrijirea unui doctor.

— Așa va fi peste o zi sau două, mîrîi Heathcliff. Dar deocamdată... scoală-te, Linton ! Scoală-te ! strigă el. Nu te tîrî pe jos. Ridică-te imediat !

Linton se prăbuși din nou la pămînt. Cred că spaima și neajutorarea îi ajunseseră la paroxism sub privirile tatălui, căci nu avea nici un alt motiv să se poarte astfel. Făcu mai multe sforțări să-i asculte porunca, dar pentru moment puțina lui putere dispăruse și căzu din nou cu un geamăt. Domnul Heathcliff înaintă spre el și-l ridică, apoi îl sprijini de-un dîmb acoperit cu iarbă.

— Acum, zise el cu o furie reținută, să știi că mă supăr ; și dacă nu-ți poți domina neputința... Fir-ai tu al dracului ! Ridică-te imediat !

— Da, tată, mă ridic, spuse el gîfîind. Numai lasă-mă-n pace, căci, de nu, leșin. Am făcut așa cum ai dorit tu, sînt sigur, Catherine are să-ți spună că... eu... am fost vesel ! Ah, rămîi lîngă mine, Catherine, dă-mi mîna...

— Ia-o pe-a mea, zise tatăl lui, şi ţine-te pe picioare. Uite-aşa... Ea îţi va oferi braţul aşa... uită-te la ea. Ai să crezi că sînt chiar diavolul, domnişoară Linton, dacă pot provoca o asemenea spaimă. Fii, te rog, bună şi condu-l pînă acasă. Vrei ? Tremură dacă mă ating de el.

— Linton, dragul meu, şopti Catherine, eu nu pot merge la Wuthering Heights, tăticu' mi-a interzis. Tatăl tău n-o să-ţi facă nici un rău. De ce eşti atît de speriat ?

— Pentru nimic în lume nu mă mai întorc în casa aceea, răspunse el. Nu *pot* să mă-ntorc acolo fără tine !

— Stai ! strigă tatăl. Să respectăm scrupulele filiale ale domnişoarei Catherine. Nelly, du-l dumneata acasă, iar eu am să-ţi urmez sfatul, în ceea ce priveşte doctorul, fără întîrziere.

— Şi-ai să faci foarte bine, i-am răspuns. Dar eu trebuie să rămîn cu stăpîna mea ; nu uita că îngrijirea fiului dumitale nu intră în atribuţiile mele.

— Eşti foarte îndărătnică, ştiu, zise Heathcliff, aşa că mă obligi să-l ciupesc puţin pe copilaş şi să-l fac să ţipe ca să-ţi trezească mila. Atunci, haide, eroul meu ! Vrei să te-ntorci acasă însoţit de mine ?

Şi se apropie din nou de Linton, prefăcîndu-se c-ar vrea să pună mîna pe făptura lui şubredă ; dar Linton se feri de el şi se agăţă de Cathy, implorînd-o să-l însoţească pînă acasă. Rugăminţile lui erau atît de deznădăjduite, încît nu permiteau nici un fel de refuz ; şi, cu toate că nu eram de acord, n-am putut-o împiedica. De fapt, cum era să-i refuze ajutorul ? Noi nu puteam înţelege pentru ce e atît de îngrozit, dar îl vedeam neputincios în faţa groazei şi mi se părea că, dacă spaima va mai creşte, băiatul îşi va pierde minţile. Am ajuns pînă-n pragul uşii. Catherine intră ; eu am aşteptat-o să-l aşeze pe bolnav într-un fotoliu, sperînd că se va întoarce imediat. Dar domnul Heathcliff, împingîndu-mă pe la spate, strigă :

— Casa mea nu-i ciumată, Nelly ! Şi am de gînd să fiu ospitalier astăzi ; stai jos şi dă-mi voie să închid uşa.

O închise şi o încuie. Tresării.

— O să vă ofer un ceai înainte de a vă întoarce acasă, adăugă el. Sînt singur. Hareton s-a dus cu nişte vite la Lees, iar Zillah şi Joseph au plecat într-o călătorie de plăcere ; şi cu toate că sînt obişnuit să fiu singur, îmi place, cînd am prilejul, să mă bucur de o companie interesantă. Domnişoară Linton, ia loc lîngă *el*. Îţi dau şi eu

ce am : darul meu nu prea merită să fie primit, dar altceva n-am. Vreau să spun că ţi-l ofer pe Linton. Uite cum mă priveşte ! Ciudat ce sentimente sălbatice se trezesc în mine cînd mi se pare că provoc teama cuiva ! Dacă m-aş fi născut într-o ţară cu legi mai puţin severe şi gusturi mai puţin delicate, m-aş fi distrat făcînd pe-ndelete vivisecţia celor doi de colo. Aşa, ca să treacă o seară.

Respiră adînc şi izbi masa înjurînd ca pentru el :

— La dracu' ! Îi urăsc !

— Mie nu mi-e frică de dumneata ! exclamă Catherine, care nu auzise ultima parte a discursului. Apoi se apropie de el ; ochii ei negri scînteiau de furie şi de hotărîre. Dă-mi cheia, vreau să mi-o dai ! zise ea. N-o să mănînc şi n-o să beau aici nimic, să ştiu bine că mor de foame.

Heathcliff ţinea cheia în mîna care-i rămăsese pe masă. Ridică privirea, cuprins de un fel de mirare văzîndu-i îndrăzneala ; sau poate că glasul şi privirile ei i-au reamintit fiinţa de la care le moştenise. Cathy se repezi la cheie şi aproape că reuşi, printre degetele lui desfăcute, să pună mîna pe ea. Dar gestul ei îl readuse la realitate, şi Heathcliff strînse din nou pumnul.

— Şi-acum, Catherine Linton, zise el, pleacă de-aici, altfel te trîntesc la pămînt, şi doamna Dean ar înnebuni.

Fără a ţine seama de ameninţarea lui, Cathy îi apucă din nou pumnul în care se afla cheia.

— Vom pleca de-aici ! repetă ea sforţîndu-se din răsputeri să-i desfacă degetele şi, văzînd că unghiile nu-l impresionează, se folosi de dinţi cu destul de multă tărie.

Heathcliff îmi aruncă nişte priviri care, pentru o clipă, m-au împiedicat să intervin. Catherine era prea atentă la degetele lui puternice, ca să-i mai observe şi faţa. Heathcliff deschise pumnul brusc şi renunţă la obiectul disputei. Dar, înainte ca ea să fi luat cheia, o prinse cu mîna în care avusese cheia şi-o trase pe genunchi, administrîndu-i cu cealaltă, pe unul din obraji, o ploaie de palme înspăimîntătoare ; şi fiecare palmă ar fi fost suficientă ca ameninţarea lui să devină realitate, dacă ea ar fi putut să cadă jos.

Văzînd această violenţă diabolică, m-am repezit furioasă la el.

— Nemernicule ! am început să strig. Nemernic ce eşti !

O lovitură în piept mă făcu să tac. Fiind corpolentă, îmi pierd uşor răsuflarea ; aşa că, din cauza loviturii şi a

furiei, am dat înapoi, clătinîndu-mă ameţită şi avînd senzaţia că mă înăbuş sau că-mi plesneşte o vînă. Scena se isprăvi în două minute. Catherine, eliberată, îşi duse amîndouă mîinile la tîmple ; parcă nu era sigură dacă mai are urechi sau ba. Tremura ca varga, sărmana fetiţă, şi se rezemă de masă cu desăvîrşire năucită.

— Vezi că ştiu cum se pedepsesc copiii ? ! zise ticălosul cu sălbăticie, în timp ce se apleca să pună din nou mîna pe cheia care căzuse jos. Şi-acum du-te la Linton, cum ţi-am spus, şi plîngi cît poftești ! Ca mîine am să fiu tatăl tău... singurul tată pe care-l vei mai avea peste cîteva zile... şi-ai să mai încasezi de-astea din belşug. Tu poţi răbda multe, nu eşti o prăpăditâ, şi-ai să le guşti în fiecare zi dacă-ţi mai surprind în ochi răutatea aceea drăcească !

Cathy, în loc să se ducă la Linton, se repezi la mine, îngenunche şi, punîndu-şi obrajii aprinşi în poala mea, începu să plîngă în gura mare. Vărul ei se ghemuise într-un colţ al băncii, tăcut ca un şoarece, felicitîndu-se, îndrăznesc să spun, că bătaia o primise altul, şi nu el. Domnul Heathcliff, observînd că sîntem încremeniţi cu toţii, se ridică şi, foarte îndemînatic, făcu ceaiul. Ceştile şi farfuriile fuseseră pregătite din timp. Turnă ceaiul şi-mi oferi o ceaşcă.

— Haide, spală-ţi veninul, zise. Şi dă-i şi răsfăţatei tale şi ăluia al meu. Nu-i otrăvit, cu toate că l-am pregătit eu. Mă duc afară să caut caii.

Primul nostru gînd, văzîndu-l ducîndu-se, a fost să căutăm o ieşire. Am încercat uşa dinspre bucătărie, dar era încuiată pe dinafară ; ne-am uitat la ferestre, dar erau prea înguste chiar şi pentru corpul subţire al lui Cathy.

— Domnule Linton, am strigat eu văzînd că sîntem întemniţate în toată legea, dumneata ştii ce urmăreşte diabolicul dumitale tată şi, dacă nu ne spui, am să-ţi trag cîteva peste urechi, aşa cum a tras el peste ale verişoarei dumitale !

— Da, Linton, trebuie să ne spui, zise Catherine. Din cauza ta am venit aici, şi-ar fi un semn de răutate şi nerecunoştinţă dacă refuzi să vorbeşti.

— Dă-mi ceai, mi-e sete. După aceea am să vă spun, răspunse el. Doamnă Dean, să pleci de-aici. Nu-mi place cînd stai aşa, pe capul meu. Ah, Catherine, ţi-au picat lacrimile în ceaşca mea. Nu mai beau ceaiul ăsta, dă-mi altul.

Catherine îi turnă altul şi-şi şterse obrazul. Mie mi-era scîrbă de calmul micului nemernic, care nu se mai temea pentru pielea lui. Spaima pe care-o manifestase pe dealuri dispăruse de cum intrase în casă la Wuthering Heights. Aşa c-am ghicit că fusese ameninţat c-o bătaie groaznică dacă nu izbuteşte să ne atragă în casă şi că, o dată faptul împlinit, nu mai avea alte temeri imediate.

— Tăticu' vrea să ne căsătorim, continuă el, după ce sorbi puţin ceai. Ştie că tăticul tău nu ne-ar lăsa să ne căsătorim acum, dar se teme c-o să mor dacă mai aşteptăm. De aceea vrea să ne căsătorim mîine, iar dumneata trebuie să rămîi la noapte aici. Dacă faci cum vrea el, poţi să te întorci acasă poimîine, şi-ai să mă iei şi pe mine acolo.

— Să te ia cu ea, nenorocitule ? am exclamat eu. *Dumneata* să te însori ? Dar cum ? Omul ăsta e nebun, ori crede că noi toţi sîntem nişte smintiţi ! Şi dumneata îţi închipui că domnişoara asta tînără, frumoasă, sănătoasă, fata asta plină de viaţă se va lega de o maimuţă prăpădită ca dumneata ? Dumneata crezi că se va găsi *cineva*, ca să nu mai vorbim de domnişoara Catherine Linton, care să te ia de bărbat ? Meriţi să fii bătut cu biciul pentru că ne-ai ademenit să venim aici cu prefăcătoria şi văicărerile dumitale mişeleşti ! Şi-acum... nu te uita ca un tîmpit ! Îmi vine să-ţi trag o zgîlţîială straşnică pentru trădarea dumitale neruşinată şi pentru îngîmfarea prostească de care-ai fost în stare !

L-am scuturat niţel, dar el începu să tuşească, recurgînd la resursele lui obişnuite de gemete şi plînsete, iar Catherine mă dojeni.

— Să rămîn aici toată noaptea ? Asta nu ! zise ea, privind atent în jur. Ellen, am să dau foc la uşa asta, dar tot am să ies.

Şi ar fi pornit pe loc la înfăptuirea acestei ameninţări dacă Linton nu s-ar fi speriat iarăşi din pricina iubitei lui persoane. O strînse cu braţele lui firave şi, plîngînd în hohote, îi zise :

— Nu vrei să mă iei şi să mă salvezi ? Nu vrei să mă laşi să vin cu tine la Grange ? O, scumpa mea Catherine, nu pleca, nu mă părăsi ! *Trebuie* să-l asculţi pe tatăl meu... *Trebuie !*

— Eu trebuie să-l ascult pe-al meu, îi răspunse ea, şi să-l scap de această aşteptare chinuitoare. Toată noaptea !

Ce-o să creadă ? Probabil c-a şi început să dispere. Ori sparg o uşă, ori îi dau foc, dar trebuie să ies de-aici. Fii liniştit, că nu te ameninţă nimic, dar dacă mă opreşti... Linton, eu îl iubesc pe tăticu' mai mult decît pe tine !

Spaima mortală pe care-o simţea în faţa mîniei domnului Heathcliff redădu băiatului elocvenţa laşităţii. Catherine era aproape înnebunită, dar stăruia că trebuie să plece acasă şi încerca să-l implore, ea de data asta, şi să-l convingă să-şi înfrîngă suferinţa egoistă. În timp ce ei vorbeau astfel, temnicerul nostru se întoarse.

— Animalele voastre au fugit, zise el, şi... ia te uită, Linton, iar miorlăi ? Ce ţi-a făcut ? Haide, haide... linişteşte-te şi du-te la culcare. Peste-o lună sau două, băiete, ai să-i poţi plăti cu o mînă viguroasă toată tirania pe care-o înduri acuma. Tu suferi din pură dragoste, nu-i aşa ? Doar n-ai nici un alt motiv. Are să te ia de bărbat ! Şi-acum du-te la culcare ! Zillah nu vine astă-seară acasă, aşa că trebuie să te dezbraci singur ! Tăcere ! Să nu te mai aud. Cum ajungi în camera ta, nu mă mai apropii de tine. N-ai de ce te teme. Din întîmplare, te-ai purtat destul de bine. Restul mă priveşte pe mine.

Heathcliff rosti aceste cuvinte ţinînd uşa deschisă, ca să treacă fiul său. Acesta ieşi ca un căţel, temîndu-se ca nu cumva omul care-i dădea drumul să-i tragă o lovitură vicleană. Apoi Heathcliff răsuci din nou cheia în broască şi se apropie de foc ; stăpîna mea şi cu mine stăteam tăcute. Catherine ridică privirea şi, instinctiv, duse mîna la obraz. Apropierea lui reînviase în ea o senzaţie dureroasă. Nimeni altul n-ar fi fost în stare să privească aspru acest gest copilăresc, dar el se încruntă şi mîrîi :

— Aha, zici că nu ţi-e frică de mine ? Îţi ascunzi bine curajul ! Pari al dracului de speriată !

— Acum sînt speriată, răspunse ea, pentru că, dacă rămîn aici, tăticu' va fi nenorocit ; şi cum aş putea îndura să-l fac să sufere cînd el... cînd el... Domnule Heathcliff, *lasă-mă* să mă duc acasă ! Îţi făgăduiesc că mă mărit cu Linton ; şi tăticu' vrea asta, iar eu îl iubesc. Pentru ce mă sileşti să fac un lucru pe care l-aş face eu însămi de bunăvoie ?

— Numai să îndrăznească să te silească ! am strigat eu. Există legi în ţara asta, slavă Domnului că există, chiar dacă ne aflăm într-un loc atît de părăsit. L-aş denunţa chiar de-ar fi fiul meu ; asta-i o crimă pentru care nu există îndurare !

— Tăcere ! zise ticălosul. Du-te dracului cu strigătele tale ! N-am chef să te aud vorbind. Domnişoară Linton, nu ştii ce plăcere-mi face cînd mă gîndesc că tatăl dumitale e nenorocit. N-am să dorm la noapte de bucurie. N-ai fi putut nimeri o cale mai sigură ca să-ţi fixezi reşedinţa sub acoperişul meu pentru următoarele douăzeci şi patru de ore decît spunîndu-mi că va avea drept consecinţă acest fapt. În ceea ce priveşte promisiunea dumitale de a te căsători cu Linton, voi avea eu grijă să te ţii de cuvînt, căci nu vei părăsi casa mea pînă cînd treaba asta nu se va împlini.

— Atunci trimite-o pe Ellen să-i spună lui tăticu' că nu mi s-a întîmplat nimic ! exclamă Catherine plîngînd amarnic. Sau căsătoreşte-mă numaidecît cu Linton. Bietul tăticu', Ellen, o să creadă că ne-am pierdut. Ce ne facem ?

— Da' de unde ! O să creadă c-ai obosit îngrijindu-l şi c-ai plecat să te distrezi un pic, răspunse Heathcliff. Nu poţi spune că n-ai intrat de bunăvoie în casa mea dispreţuind sfatul lui de a nu o face. De altfel e absolut firesc să doreşti să te distrezi la vîrsta dumitale şi să te fi săturat să dădăceşti un om bolnav, mai ales cînd acel bărbat nu-ţi e decît tată. Catherine, cele mai fericite zile ale vieţii lui s-au isprăvit cînd au început zilele dumitale. Îndrăznesc să-ţi spun că te-a blestemat pentru c-ai venit pe lume — cel puţin eu aşa am făcut — şi drept este să te blesteme şi cînd pleacă din lumea asta, iar eu te voi blestema de asemenea. Nu te iubesc ! Şi cum te-aş putea iubi ? Termină cu plînsul ! După cîte prevăd, asta o să fie principala dumitale distracţie de azi înainte, dacă nu cumva Linton, recunoscător, va căuta să te răsplătească pentru pierderile suferite, aşa cum părintele dumitale grijuliu îşi face iluzii că va fi. Scrisorile lui pline de mîngîieri şi sfaturi m-au distrat peste măsură. În ultima lui scrisoare îi recomanda comorii mele să aibă grijă de comoara lui şi să fie bun cu ea după ce-o va lua de nevastă. Grijuliu şi blînd... Iată o atitudine părintească. Dar Linton are nevoie pentru propria lui persoană de toată grija şi blîndeţea pe care le posedă. Linton va şti să joace bine rolul unui mic tiran. El e în stare să chinuiască oricîte pisici dacă li s-ar scoate mai întîi dinţii şi li s-ar tăia ghearele. Ai să-i poţi povesti unchiului său, cînd te vei întoarce acasă, lucruri frumoase despre blîndeţea nepotului, te asigur !

— Bine faci ! i-am spus. Dezvăluie-i caracterul fiului dumitale. Arată-i cît îţi seamănă, şi-apoi sper că domnişoara Cathy se va gîndi de două ori înainte de-a lua de bărbat un şarpe ca ăsta !

— Nu ţin deloc să vorbesc acum despre însuşirile lui bune, răspunse Heathcliff ; pentru că trebuie să-l accepte, ori să rămînă prizonieră, şi dumneata împreună cu ea, pînă la moartea stăpînului dumitale. Pot foarte bine să vă reţin aici pe-amîndouă, ascunse. Dacă nu mă crezi, încurajeaz-o să-şi retragă cuvîntul şi vei avea prilejul să te-ncredinţezi singură.

— N-am să-mi retrag cuvîntul, zise Catherine. Mă voi căsători cu el chiar în ceasul ăsta, dac-o să mă pot duce, după aceea, la Thrushcross Grange. Domnule Heathcliff, eşti un om dur, dar nu eşti un diavol şi nu cred că vrei să-mi distrugi din pură răutate întreaga fericire. Dacă tăticu' crede că l-am părăsit intenţionat şi moare înainte de a mă întoarce acasă la el, cum aş mai putea trăi ? Am renunţat să mai plîng, dar am să cad în genunchi la picioarele dumitale şi n-am să mă ridic, şi n-am să-mi iau ochii de pe faţa dumitale pînă cînd nu te vei ulta în ochii mei ! Nu ! Nu întoarce capul ! Uită-te la mine ! N-ai să vezi nimic provocator. Eu nu te urăsc. Eu nu sînt mîhnioasă pentru că m-ai lovit. Dumneata n-ai iubit în viaţa dumitale pe nimeni, unchiule ? Niciodată ? Ah ! Trebuie să te uiţi o dată în ochii mei ! Sînt atît de nenorocită, nu se poate să nu-ţi pară rău şi să nu-ţi fie milă de mine.

— Ia-ţi degetele astea de şopîrlă de pe mine şi cară-te de-aici, că, de nu, dau cu piciorul în tine ! strigă Heathcliff respingînd-o cu brutalitate. Prefer să fiu în strînsoarea unui şarpe. Cum dracu-ţi poţi închipui că mă vei îndupleca ? *Te detest !*

Ridică din umeri şi se scutură, de parcă într-adevăr toată carnea de pe el ar fi fost cuprinsă de silă, şi-şi împinse înapoi scaunul, în timp ce eu m-am ridicat şi-am deschis gura să dau drumul unui adevărat torent de insulte. Dar am amuţit la mijlocul primului cuvînt, căci m-a ameninţat că, dacă mai pronunţ o silabă, voi fi încuiată singură într-o cameră. Se întunecase... Am auzit nişte voci la poarta grădinii. Gazda noastră ieşi în grabă : el era cu mintea întreagă, noi însă nu. Vorbi acolo vreo două sau trei minute, apoi se întoarse singur.

— Credeam c-a venit vărul dumitale, Hareton, i-am spus eu bietei Catherine. Ce n-aș da să sosească ! Mai știi ? Poate c-ar fi de partea noastră.

— Au fost trei servitori de la Grange trimiși să vă caute, zise Heathcliff, care auzise ce spusesem. Ai fi putut deschide o fereastră și striga, dar pot să jur că puicuța e încîntată că n-ai făcut-o. E bucuroasă c-o forțez să stea aici, sînt sigur.

Dîndu-ne seama c-am pierdut ocazia, am dat amîndouă frîu liber deznădejdii, iar el ne-a lăsat să ne văităm pînă la ora nouă. Atunci ne-a poruncit să ne urcăm sus prin bucătărie, în odaia lui Zillah. I-am șoptit tovarășei mele să se supună, sperînd că vom reuși să ieșim pe fereastra de-acolo, sau să trecem în pod, și apoi să fugim printr-o lucarnă. Dar fereastra era tot atît de îngustă ca și cele de jos, iar ieșirea prin pod fusese zăvorîtă anume, așa că eram încuiate ca și pînă atunci. Nici una dintre noi nu s-a culcat. Catherine, încremenită în fața ferestrei, aștepta cu nerăbdare dimineața ; și singurul răspuns pe care l-am primit la nenumăratele mele rugăminți de-a se odihni au fost cîteva suspine adînci. M-am așezat într-un fotoliu și, în timp ce mă suceam încoace și încolo, m-am judecat aspru pentru multele prilejuri în care nu-mi făcusem datoria așa cum se cuvenea ; căci în clipa aceea mă bătea gîndul că de aici se trăseseră toate nenorocirile stăpînilor mei. De fapt nu era chiar așa, îmi dau seama acum, dar așa mi s-a părut în noaptea aceea îngrozitoare, și-l socoteam chiar și pe Heathcliff mai puțin vinovat decît mine.

Heathcliff veni la ora șapte și întrebă dacă domnișoara Linton s-a sculat. Ea se repezi imediat la ușă și răspunse că da.

— Atunci haide, zise el, deschizînd ușa și trăgînd-o afară.

M-am ridicat s-o urmez, dar el răsuci din nou cheia. Am cerut să-mi dea drumul.

— Ai răbdare, răspunse el ; îți trimit într-o clipă micul dejun.

Am lovit cu pumnii în tăblia ușii, am scuturat clanța cu mînie, iar Catherine l-a întrebat pentru ce mă mai ține încuiată. El i-a răspuns că trebuie să mai rabd un ceas, apoi au plecat amîndoi. Am răbdat așa două sau trei ore, pînă cînd, într-un tîrziu, am auzit pași ; dar nu erau ai lui Heathcliff.

— Ţi-am adus ceva de mîncare, se auzi un glas ; deschide uşa !

Am deschis uşa fără a pregeta şi l-am văzut pe Hareton, încărcat cu hrană destulă pentru ziua întreagă.

— Na, adăugă el, împingîndu-mi tava în mînă.

— Stai un minut... am început eu.

— Ba nu ! strigă el şi se retrase fără a ţine seama de rugăminţile mele de-a mai zăbovi.

Am rămas acolo încuiată ziua întreagă şi toată noaptea următoare, şi-apoi încă una, şi încă una. Am stat cu totul cinci nopţi şi patru zile ; nu-l vedeam decît pe Hareton, dimineaţa. Şi era un paznic desăvîrşit : ursuz, mut şi surd la orice încercare de a-i trezi simţul de dreptate sau mila.

CAPITOLUL 28

ÎN DIMINEAŢA, SAU MAI BINE ZIS în după-amiaza celei de a cincea zi am auzit apropiindu-se un alt pas... mai uşor şi mai grăbit. De data aceasta persoana intră chiar în odaie. Era Zillah, gătită cu şalul ei roşu şi cu o bonetă neagră de mătase pe cap. Un coş împletit din răchită îi atîrna pe braţ.

— Oh, doamnă Dean ! Dumneata erai ? ! exclamă ea. Vai, Doamne, ce se mai vorbeşte pe socoteala dumitale la Gimmerton. Nu mi-am putut închipui altceva decît c-ai căzut în mlaştina Calului Negru împreună cu domnişorica ; dar stăpînul mi-a spus c-aţi fost găsite şi că v-a adăpostit aici ! Auzi ! Desigur c-aţi dat de-o insulă, nu-i aşa ? Şi cîtă vreme aţi stat în mlaştină ? Stăpînul meu v-a salvat, nu ? Doamnă Dean, dar văd că nu eşti prea slabă... desigur, n-ai dus-o rău. Nu-i aşa ?

— Stăpînul dumitale e-un adevărat nemernic, i-am răspuns. Dar are să dea socoteală pentru toate ! N-ar fi trebuit să născocească povestea asta, căci tot o să se descopere adevărul !

— Ce vrei să spui ? întrebă Zillah. Nu-i o poveste de-a lui, aşa spune toată lumea din sat... Zice că v-aţi rătăcit în mlaştini, iar eu, cînd am venit acasă, i-am zis lui Earnshaw : „Ei, domnule Hareton, de cînd am plecat eu de-acasă s-au petrecut lucruri de mai mare minunea. E tare păcat de fata aceea tînără şi de biata Nelly Dean." El holbă ochii la mine. Am crezut că nu auzise nimic şi i-am spus eu ce

se zvonește. Stăpînul ascultă și el, zîmbi ca pentru sine și zise : „Dac-au fost în mlaștini, acum au ieșit de acolo, Zillah. Nelly Dean se află în clipa asta în camera ta. Urcă-te sus și spune-i că poate s-o steargă, uite cheia. I se urcase la cap apa din baltă și era gata să fugă acasă ca o nebună, dar eu am oprit-o aici pînă și-a venit în fire. Poți să-i spui să plece imediat la Grange, dacă e-n stare ; și mai spune-i, din partea mea, că tînăra ei domnișoară va veni și ea la timp, pentru a lua parte la înmormîntarea stăpînului.

— A murit domnul Edgar ? ! am întrebat-o eu țipînd. Oh ! Zillah ! Zillah !

— Nu, nu, șezi jos, scumpa mea doamnă, mi-a răspuns ; desigur, ești încă bolnavă. N-a murit. Doctorul Kenneth — l-am întîlnit pe drum și l-am întrebat — crede c-o s-o mai ducă poate o zi.

În loc să mă așez, mi-am luat iute paltonul și boneta și m-am grăbit să cobor, căci drumul era liber. Am intrat în sală și mi-am făcut ochii roată, ca să găsesc pe cineva care să-mi dea vreo veste despre Catherine. Camera era plină de soare, ușa larg deschisă, dar nimeni nicăieri. Nu știam ce să fac, să plec imediat sau să mă întorc să-mi caut stăpîna, cînd o tuse ușoară mă făcu să privesc spre cămin. Linton zăcea întins pe bancă, singur în sală, sugînd o acadea și urmărind cu privirea-i apatică mișcările mele.

— Unde-i domnișoara Catherine ? ! l-am întrebat pe-un ton aspru, sperînd că, prinzîndu-l singur acolo, voi putea băga spaima în el ca să-mi dea vreo informație.

El sugea acadeaua mai departe ca un nevinovat.

— A plecat ? l-am întrebat.

— Nu, mi-a răspuns, e sus ; n-are să plece, căci n-o lăsăm noi.

— N-o lași tu, idiotule ! am exclamat. Du-mă imediat în odaia ei, căci de nu, ți-arăt eu ție, de-ai să mă ții minte!

— O să-ți arate el tăticu' ție dacă-ncerci să intri acolo, răspunse el. Mi-a spus că nu trebuie să mă port blînd cu Catherine ; e nevasta mea și e-o nerușinare din partea ei dacă dorește să mă părăsească ! Mi-a mai spus că ea mă urăște și-mi dorește moartea ca să pună mîna pe banii mei, dar n-o să pună mîna pe ei și n-o să plece acasă ! Nu, niciodată !... Poate să plîngă și să boleasca oricît o pofti !

Își reluă ocupația de mai înainte, închizînd pleoapele de parcă avea de gînd să atipească.

— Domnule Heathcliff, am reînceput eu, ai uitat cît de bună a fost Catherine cu dumneata iarna trecută, cînd spu-

neai c-o iubeşti, cînd îţi aducea cărţi şi-ţi cînta cîntece şi venea atît de des prin vînt şi vifor ca să te vadă ? Într-o seară, cînd n-a putut veni, a plîns la gîndul c-ai să fii dezamăgit. Şi atunci ţi-ai dat seama că era mult prea bună faţă de dumneata, iar acum crezi minciunile tatălui dumitale cu toate că ştii cît vă urăşte pe-amîndoi ! Şi te aliezi cu el împotriva Catherinei. Frumoasă recunoştinţă, nu-i aşa ? N-am ce zice !

Colţul gurii lui Linton se lăsă în jos, şi-şi scoase acadeaua din gură.

— A venit la Wuthering Heights pentru că te ura ? am continuat eu. Ia gîndeşte-te bine ! Cît despre banii dumitale, nici nu ştie dacă vei avea vreodată bani. Zici că-i bolnavă şi totuşi o laşi acolo sus, singură, într-o casă străină ! Şi doar ai simţit pe pielea dumitale ce-nseamnă să fii părăsit ! Ai ştiut să te înduioşezi de propria-ţi suferinţă şi ei i-a fost milă de dumneata, dar dumitale nu ţi-e milă de suferinţa ei ! Plîng, vezi bine... eu, o femeie bătrînă, o simplă servitoare... iar dumneata, după ce ai pretins că ţii la ea şi cu toate că ai atîtea motive s-o adori, îţi ţii lacrimile toate numai pentru dumneata şi zaci aici foarte liniştit. Ah, eşti un băiat egoist şi hain la suflet !

— Nu pot sta cu ea, răspunse arţăgos. Şi nici n-am să stau singur cu ea. Plînge aşa de tare, că n-o pot suporta. Şi nu vrea să tacă, deşi i-am spus că-l chem pe tata. O dată l-am şi chemat, şi-a ameninţat c-o sugrumă dacă nu se potoleşte ; dar în clipa cînd a părăsit el camera, a reînceput să geamă şi să se vaite, şi-aşa a făcut toată noaptea, cu toate c-am ţipat la ea de furie că nu puteam dormi.

— Domnul Heathcliff nu-i acasă ? l-am întrebat observînd că făptura aceea prăpădită nu era în stare să ia parte la suferinţele morale ale verişoarei lui.

— E-n curte, răspunse el, stă de vorbă cu doctorul Kenneth, care zice că, într-adevăr, de data asta unchiul e pe moarte. Mă bucur, căci după el eu am să fiu stăpîn la Grange. Catherine a vorbit întotdeauna despre Grange ca despre casa *ei*. Şi nu-i a ei ! E-a mea ! Tăticu' zice că tot ce are ea e-al meu. Toate cărţile ei frumoase sînt ale mele. Cathy a spus că mi le dă mie pe toate, şi păsărelele ei frumoase, şi căluţul ei Minny, dacă-i dau cheia odăii noastre, şi-o las să iasă ; dar eu i-am spus că n-are nimic de dat, căci *toate* astea sînt ale mele. Apoi a plîns, şi-a scos un medalion de la gît, două miniaturi într-o cutiuţă de aur —

într-o parte mama ei, iar în alta unchiul, cînd erau tineri — și mi-a spus că mi-l dă mie. Asta s-a-ntîmplat ieri... dar eu i-am spus că și ăla era tot al meu și-am încercat să i-l iau. Urîcioasa nu m-a lăsat ; m-a împins de m-a lovit foarte tare. Eu am țipat — asta o sperie ! Cînd l-a auzit pe tăticu' venind, a rupt medalionul în două, mi-a dat fotografia mamei sale, iar pe cealaltă a încercat s-o ascundă. Tăticu' a-ntrebat ce se întîmplase, și-atunci i-am explicat. El a luat-o pe cea pe care-o aveam eu și i-a poruncit să mi-o dea mie pe cealaltă, dar ea a refuzat. Atunci a trîntit-o pe Catherine la pămînt și a rupt medalionul de pe lanț, zdrobindu-l cu piciorul,

— Și ți-a făcut plăcere s-o vezi lovită ? am întrebat eu, avînd motivele mele să-l fac să vorbească.

— Am închis ochii, mi-a răspuns. Întotdeauna închid ochii cînd tata dă în vreun cîine sau în vreun cal... Lovește atît de tare ! Totuși, la început m-am bucurat... merita să fie pedepsită pentru că mă împinsese. Dar după ce tăticu' a plecat, m-a chemat la fereastră și mi-a arătat obrazul : și-l mușcase cu dinții pe dinăuntru și gura îi era plină de sînge. Apoi a adunat de pe jos bucățelele de fotografie, mi-a întors spatele și s-a așezat cu fața la perete. De-atunci nu mi-a mai spus nici o vorbă ; îmi vine să cred că nu poate vorbi fiindc-o doare gura. Îmi pare rău că vorbesc așa de ea, dar prea e rea, plînge întruna ; și-apoi e atît de palidă și pare atît de sălbatică, încît mi-e frică de ea.

— Dar, dacă vrei, dumneata poți pune mîna pe cheie? am spus eu.

— Da, cînd sînt sus, mi-a răspuns, dar acum nu pot merge pînă sus.

— În care odaie e cheia ? l-am întrebat.

— Oh, strigă el, n-am să-ți spun ! E secretul nostru. Nimeni, nici Hareton și nici Zillah nu trebuie să afle. Dar m-ai obosit... pleacă de-aici, pleacă de-aici ! Apoi își sprijini capul pe braț și închise din nou ochii.

Am socotit că cel mai cuminte lucru e să plec fără a mai da ochii cu domnul Heathcliff și să caut s-o scap pe tînăra mea domnișoară cu ajutoare de la Grange. Cînd am ajuns acolo, mare-a fost mirarea și bucuria celorlalți servitori văzîndu-mă. Iar cînd au aflat că tînăra lor stăpînă era teafără, doi sau trei dintre ei au dat să se urce în goana mare sus și să strige vestea la ușa domnului Edgar. Dar

eu m-am dus în persoană să-l înştiinţez. Ah, cît de mult se schimbase în acele cîteva zile ! Zăcea, întruchipare a răbdării şi a resemnării, aşteptîndu-şi moartea. Părea foarte tînăr. Cu toate că avea treizeci şi nouă de ani, îi dădeai cu zece ani mai puţin. Se gîndea la Catherine, căci îi murmura numele. Eu l-am mîngîiat pe mînă şi i-am vorbit.

— Are să vină şi Catherine, domnule dragă ! i-am şoptit ; trăieşte şi e sănătoasă. Şi va fi aici chiar în seara asta, sper.

Primele efecte ale acestor veşti mă făcură să tremur ; domnul Edgar se ridică pe jumătate, îşi roti privirea lui vie în jurul încăperii, apoi căzu pe pernă leşinat. Dar, de îndată ce-şi reveni, i-am povestit totul despre vizita noastră forţată şi despre detenţiunea noastră la Heights. I-am spus că Heathcliff mă silise să intru în casă, ceea ce nu era tocmai adevărat. Am spus cît se poate de puţine lucruri împotriva lui Linton, şi nu i-am descris nici purtarea brutală a tatălui său... Intenţia mea era ca, pe cît îmi stătea în putinţă, să nu mai adaug amar la paharul său plin !

El ghici că unul din scopurile duşmanului său era să-i asigure fiului, sau mai bine zis chiar lui însuşi, atît averea personală cît şi moşia Lintonilor. Dar nu pricepea pentru ce n-a aşteptat pînă după moartea lui ; nu ştia că el şi nepotul său vor părăsi această lume aproape în acelaşi timp. Totuşi s-a gîndit că ar fi mai bine să-şi schimbe testamentul, hotărîndu-se ca în loc să lase averea Catherinei la dispoziţia ei, s-o încredinţeze unor fideicomişi, care s-o administreze pe tot timpul vieţii ei şi a copiilor ei, dacă va avea, astfel ca averea Catherinei să nu-i poată reveni lui Heathcliff în cazul că Linton ar muri.

După ce mi-a spus ce trebuie să fac, am trimis un curier să-l aducă pe avocat şi-am trimis şi patru oameni, bine înarmaţi, pentru a o cere pe tînăra mea stăpînă de la temnicerul ei. Am avut mult de aşteptat pînă la întoarcerea lor. Servitorul care plecase singur s-a întors primul. Mi-a spus că domnul Green, avocatul, nu era acasă cînd a sosit el acolo şi-a trebuit să aştepte două ceasuri pînă s-a-ntors : domnul Green i-a spus că are o treabă urgentă în sat, dar că va fi la Thrushcross Grange înainte de a se lumina de ziuă. Cei patru oameni s-au întors şi ei, dar tot singuri. Mi-au adus vestea că domnişoara Catherine era bolnavă, prea bolnavă pentru a putea părăsi odaia, şi Heathcliff nu

le-a dat voie s-o vadă. I-am certat pe proștii aceia pentru c-au dat crezare poveștii lui Heathcliff, dar nu i-am spus stăpînului nimic. Apoi m-am hotărît să plec chiar eu la Wuthering Heights de cum s-o lumina de ziuă, cu o ceată-ntreagă, și să dau un atac în toată legea dacă Heathcliff n-ar fi vrut s-o elibereze de bunăvoie pe prizonieră. Am jurat și-am jurat din nou că tatăl ei *trebuie* s-o vadă, măcar de-ar fi ca diavolul acela să fie ucis în pragul casei lui dacă va încerca să ne împiedice.

Din fericire am scăpat și de drum și de bucluc. La ora trei am coborît să iau un ulcior de apă și, pe cînd treceam prin antreu cu ulciorul în mînă, am tresărit auzind o bătaie puternică în ușa principală. O, e Green, mi-am zis, aducîndu-mi aminte ce-mi spusese omul ; nu poate fi decît Green, și mi-am văzut de drum, cu intenția de a trimite pe altcineva să-i deschidă. Dar bătăile s-au repetat ; nu prea tari, însă cu stăruință. Am pus ulciorul pe scară și m-am grăbit să deschid. Afară, luna strălucea cu putere. Nu era avocatul. Scumpa mea stăpînă mi-a sărit de gît plîngînd în hohote.

— Ellen ! Ellen ! Tăticu' e-n viață ?

— Da, îngerașule, am strigat, e-n viață ! Slavă Domnului că ești iarăși în mijlocul nostru, la adăpost !

Ea voia să fugă sus în camera domnului Linton așa, cu răsuflarea tăiată, dar eu am silit-o să se așeze pe-un scaun, i-am dat ceva de băut, i-am spălat fața palidă și i-am frecat-o cu șorțul, ca să-i dau un pic de culoare. Apoi i-am spus că trebuie să mă duc înainte, ca să-i anunț sosirea, și-am implorat-o să-i spună că va fi fericită cu tînărul Heathcliff. A deschis ochi mari, dar foarte curînd a înțeles pentru ce o sfătuiam să spună o minciună și m-a asigurat că nu se va plînge.

N-am avut puterea să fiu de față la întîlnirea lor. Am stat un sfert de oră afară la ușă, și-abia după aceea am avut curajul să mă apropii de pat. Totul s-a petrecut în liniște : disperarea Catherinei era tot atît de tăcută ca și bucuria tatălui. Ea îl sprijinea, aparent calmă ; iar el își țintuise ochii măriți, ca în extaz, asupra chipului ei. A murit fericit, domnule Lockwood, așa a murit, sărutîndu-i obrazul și șoptindu-i : „Mă duc la ea ; iar tu, copilul meu iubit, ai să vii și tu la noi !“ După aceea nu s-a mai mișcat și n-a mai scos nici o vorbă, dar a privit-o mai departe cu ochii aceia vrăjiți, strălucitori, pînă cînd, pe nesim-

ţite, pulsul .i se opri, şi sufletul îşi luă zborul. Nimeni n-ar fi putut observa minutul exact al morţii ; moartea i-a fost cu desăvîrşire lipsită de luptă.

Nu ştiu dacă lacrimile Catherinei secaseră, ori dacă durerea ei era prea grea pentru a le lăsa să curgă, dar am văzut-o stînd acolo cu ochii uscaţi pînă la răsăritul soarelui. Apoi a rămas tot aşa pînă la amiază, şi-ar fi rămas şi mai departe, îngîndurată, lîngă patul mortuar, dacă n-aş fi stăruit să plece şi să se odihnească puţin. A fost bine c-am izbutit s-o iau de-acolo, căci, către vremea prînzului, avocatul, care trecuse pe la Wuthering Heights să ia instrucţiuni cu privire la modul de a se comporta, apăru. Se vînduse domnului Heathcliff : iată motivul pentru care întîrziase să răspundă la chemarea stăpînului meu. Din fericire, după sosirea fetei lui, cugetul stăpînului n-a mai fost străbătut de nici o grijă lumească şi nimic nu l-a mai tulburat.

Domnul Green şi-a luat sarcina de a rîndui totul şi de a da toate poruncile trebuitoare. A concediat toţi servitorii, în afară de mine. Era gata să-şi exercite autoritatea pînă-ntr-atît, încît să stăruie ca Edgar Linton să nu fie înmormîntat lîngă soţia lui, ci în capelă, laolaltă cu familia. Dar exista un testament care împiedica acest lucru, iar protestele mele vehemente s-au împotrivit şi ele încălcării dispoziţiunilor fostului meu stăpîn. Înmormîntarea s-a făcut în grabă. Catherinei, acum doamna Linton Heathcliff, i s-a îngăduit să stea la Grange pînă cînd cadavrul tatălui ei va fi scos din casă.

Ea mi-a povestit că, în cele din urmă, chinul pe care-l încerca l-a convins pe Linton să ia asupră-şi riscul eliberării ei. Cathy auzise pe oamenii trimişi de mine, discutînd în faţa uşii şi prinsese şi sensul răspunsului dat de Heathcliff. Era deznădăjduită. Linton, care, după plecarea mea, fusese instalat în salonaşul cel mic, era atît de îngrozit de starea ei, încît s-a dus să-i aducă cheia înainte ca Heathcliff să se urce sus. A avut îndrăzneala să descuie şi să încuie uşa la loc, fără a o închide propriu-zis, iar cînd a trebuit să se ducă la culcare, s-a rugat să fie lăsat să doarmă cu Hareton. O singură dată cererea lui fu satisfăcută. Catherine ieşi pe furiş înainte de a se crăpa de ziuă. N-a îndrăznit să deschidă uşile, ca nu cumva cîinii să dea alarma ; a intrat în camerele goale şi le-a cercetat ferestrele. Din fericire, dînd de camera mamei ei, putu ieşi pe fereastră, iar de-acolo a coborît pe pă-

mînt cu ajutorul bradului de lîngă geam. Linton fu aspru pedepsit pentru complicitate, deşi ajutorul lui fusese neînsemnat.

CAPITOLUL 29

ÎN SEARA DE DUPĂ ÎNMORMÎNtare tînăra mea doamnă şi cu mine şedeam în bibliotecă gîndindu-ne abătute — una dintre noi era chiar deznădăjduită — la pierderea suferită şi vorbind despre viitorul nostru sumbru.

Ajunseserăm tocmai la concluzia că soarta cea mai bună care-ar fi putut-o aştepta pe Catherine ar fi fost îngăduinţa de a rămîne la Grange ; cel puţin atît cît va mai trăi Linton — dacă i se va permite să vină cu ea aici — iar eu să rămîn cu ei ca menajeră. Dar planul mi se părea prea plăcut pentru a putea nădăjdui în înfăptuirea lui. Totuşi am sperat şi-am început să mă înveselesc în perspectiva că-mi voi păstra căminul şi slujba şi, mai presus de toate, pe iubita mea stăpînă, cînd o servitoare, una din cele concediate, dar care nu plecase încă, s-a repezit grăbită în odaie, spunîndu-ne că „diavolul acela de Heathcliff" venea prin curte şi ne întrebă dacă să nu-i încuie uşa în nas.

Chiar de-am fi fost atît de nebune să-i poruncim acest lucru, n-am fi avut timp s-o facem. A intrat fără nici o formalitate ; nici n-a bătut la uşă şi nici n-a trimis pe cineva să-l anunţe. Era stăpîn şi-a profitat de privilegiul stăpînului, intrînd direct, fără a spune o vorbă. Glasul servitoarei care venise să ne înştiinţeze l-a lămurit că sîntem în bibliotecă. A intrat de-a dreptul şi, făcînd semn servitoarei să iasă, a închis uşa.

Era aceeaşi încăpere în care, cu optsprezece ani în urmă, fusese introdus în chip de musafir. Aceeaşi lună strălucea prin ferestre, aceeaşi privelişte de toamnă se aşternuse afară. Noi nu aprinseserăm încă nici o lumînare, dar întreaga încăpere era luminată ; se vedeau chiar şi portretele de pe perete, capul splendid al doamnei Linton şi faţa blajină a soţului ei. Heathcliff înaintă spre cămin. Timpul îi schimbase destul de puţin înfăţişarea. Era acelaşi bărbat, faţa lui întunecată era parcă

mai galbenă, mai trasă şi mai liniştită, corpul poate puţin mai greoi, dar nici o altă deosebire. Cînd îl văzu, Catherine se ridică şi căută să fugă din odaie.

— Stai, zise el prinzînd-o de braţ. S-a isprăvit cu fugile tale ! Unde vrei să te duci ? Am venit să te iau acasă şi sper că vei deveni o fiică ascultătoare şi nu-l vei mai îmboldi pe fiul meu la nesupunere. Cînd am descoperit c-a luat şi el parte la fuga dumitale, nici n-am ştiut cum să-l pedepsesc. E şubred ca o pînză de păianjen, îl poţi nimici cu o singură ciupitură ; dar îţi vei da seama de pe faţa lui că totuşi şi-a primit pedeapsa cuvenită ! Asta într-o seară, adică alaltăieri, după care l-am aşezat într-un fotoliu ; de-atunci nu m-am mai atins de el. L-am trimis pe Hareton afară şi-am rămas numai noi doi în cameră. După două ore l-am chemat pe Joseph să-l ducă din nou sus, şi de-atunci încoace prezenţa mea produce asupra nervilor lui o impresie atît de puternică, de parcă aş fi o nălucă. Cred că adeseori mă vede chiar şi cînd nu sînt prin preajma lui. Hareton zice că se trezeşte noaptea şi ţipă, cam din oră în oră, şi te cheamă să-l aperi de mine. Aşa că, fie că-l iubeşti, fie că nu-l iubeşti pe scumpul tău bărbat, trebuie să vii. De-acum înainte ţi-l las în grijă şi-mi declin orice competenţă în ceea ce-l priveşte.

— De ce n-o laşi pe Catherine să rămînă aici, am început eu să pledez, şi de ce nu-l trimiţi pe domnul Linton la ea ? Îi urăşti pe-amîndoi, n-ai să le simţi lipsa, ei nu pot fi decît o tortură de fiecare clipă pentru inima dumitale denaturată.

— Caut un chiriaş pentru Grange, mi-a răspuns, şi vreau să-mi am copiii lîngă mine. Şi-apoi fata asta e obligată să-mi slujească pentru pîinea ei. Eu n-am de gînd s-o ţin în lux şi-n trîndăvie după moartea lui Linton ! Şi-acum grăbiţi-vă şi pregătiţi-vă de drum, nu mă forţaţi să vă constrîng.

— Am să vin, zise Catherine. Linton e singurul om care mi-a mai rămas de iubit pe lume ; şi cu toate c-ai făcut tot ce-ai putut ca să-l urăsc şi să mă urască şi el pe mine, nu vei reuşi să ne faci să ne urîm. Şi te poftesc să nu mai cutezi să-l loveşti cînd sînt de faţă şi să nu mă mai terorizezi !

— Eşti cam lăudăroasă şi îndrăzneaţă, răspunse Heathcliff, dar nu te iubesc destul ca să lovesc în el. O

să ai parte din plin de caznă şi durere atîta vreme cît va mai trăi. Nu eu sînt acela care te va face să-l urăşti... ci firea lui dulce. După evadarea ta şi consecinţele ei, nutreşte pentru tine nişte sentimente amare ca fierea. Nu te aştepta la mulţumiri pentru nobila-ţi dăruire. L-am auzit făcîndu-i lui Zillah un tablou demn de toată lauda despre ceea ce-ar face el dacă ar fi puternic ca mine. Deci înclinarea există, şi slăbiciunea îi va ascuţi mintea pentru a găsi un mod de a-şi înlocui forţa fizică.

— Ştiu că are o fire urîtă, zise Catherine, e doar fiul dumitale. Dar sînt mulţumită că firea mea e mai bună şi pot ierta. Ştiu că mă iubeşte, şi de aceea îl iubesc şi eu. Domnule Heathcliff, *dumneata* n-ai pe *nimeni* care să te iubească, şi cu cît ne chinui mai mult cu-atît vom fi răzbunaţi mai pe deplin gîndindu-ne că neomenia dumitale izvorăşte din suferinţa dumitale, care e mai cumplită decît a noastră. Dumneata *eşti* nenorocit, nu-i aşa ? Singur ca diavolul şi invidios ca el. *Nimeni* nu te iubeşte... *nimeni* nu te va plînge cînd vei muri ! N-aş vrea să fiu în locul dumitale !

Catherine vorbi pe un ton de triumf macabru ; parcă se pătrunsese de mentalitatea viitoarei ei familii, găsind plăcere în suferinţele duşmanilor.

— Deocamdată o să-ţi pară rău că eşti cine eşti, zise socrul ei, dacă mai stai aici încă un minut. Cară-te vrăjitoare ce eşti şi strînge-ţi lucrurile !

Cathy, plecă dispreţuitoare. În absenţa ei am început să-i cerşesc locul lui Zillah la Heights, oferindu-i în schimb locul meu. Dar n-a admis sub nici un motiv. Mi-a poruncit să tac din gură şi-apoi, pentru prima dată, şi-a făcut ochii roată în jurul încăperii, uitîndu-se la tablouri. După ce l-a privit îndelung pe cel al doamnei Linton, a spus :

— Am să-l duc acasă. Nu pentru că aş avea nevoie de el, dar... se întoarse brusc spre foc şi, avînd pe buze ceva ce — din lipsa unui cuvînt mai potrivit — trebuie să-l numesc zîmbet, continuă : Să-ţi spun ce-am făcut ieri ! L-am pus pe groparul care tocmai săpa groapa lui Linton să scoată pămîntul de pe coşciugul ei şi-am deschis capacul. O clipă m-am gîndit că aş vrea să rămîn şi eu acolo, cînd i-am văzut din nou faţa — faţa i-a rămas aceeaşi ! — şi omul a avut de luptat cu mine ca să mă scoată din groapă. Dar mi-a spus că, dacă aerul pătrunde

înăuntru, se va schimba ; atunci am desfăcut numai o scîndură laterală a coşciugului, iar capacul l-am aşezat la loc. N-am rupt-o pe cea din partea lui Linton, fir-ar el blestemat ! Aş fi vrut să-i fie coşciugul plumbuit ! Apoi l-am mituit pe gropar să dea la o parte scîndura aceea cînd o să mă îngroape şi pe mine acolo şi să scoată aceeaşi scîndură laterală şi de la coşciugul meu, pe care-l voi comanda anume. Aşa că, atunci cînd Linton va veni la noi, nu va şti să ne deosebească pe unul de celălalt !

— Ai făcut o mare nelegiuire, domnule Heathcliff ! am exclamat eu. Nu ţi-a fost ruşine să tulburi liniştea moartei ?

— N-am tulburat pe nimeni, Nelly, răspunse el, doar mi-am uşurat sufletul. De-acum încolo o să mă simt mult mai liniştit, şi ai mai multe şanse să rămîn sub pămînt după ce voi ajunge acolo. Am tulburat-o pe ea ? Nu, ea m-a tulburat pe mine zi şi noapte, vreme de optsprezece ani... fără încetare... fără mustrări de conştiinţă... pînă ieri-noapte. Ieri-noapte am fost liniştit. Am visat că-mi dormeam ultimul somn lîngă cea adormită acolo : inima mea se oprise lîngă a ei, şi obrazul meu rece era lipit de obrazul ei.

— Şi dacă ai fi găsit-o una cu pămîntul, sau şi mai rău, ce-ai mai fi visat atunci ? i-am spus.

— Că sînt şi eu una cu pămîntul şi una cu ea şi aş fi fost şi mai fericit ! mi-a răspuns. Crezi că mi-e frică de-o schimbare de felul acela ? Cînd am ridicat capacul, m-am aşteptat s-o văd schimbată sau una cu pămîntul, dar mă bucur că nu s-a întîmplat încă nici o schimbare, căci astfel voi putea împărtăşi aceeaşi soartă cu ea. Şi-apoi, pînă n-am văzut cu ochii mei chipul ei senin, cu greu aş fi putut înlătura acel simţămînt straniu ce mă cuprinsese. A început într-un mod ciudat. Ştii bine c-am fost ca nebun după moartea ei, şi necontenit, din zori pînă-n zori, am implorat-o să-mi dea un semn că spiritul îi dăinuie încă ! Cred cu tărie în fantome. Sînt convins că ele pot exista şi există printre noi. În ziua în care-a fost înmormîntată a nins. Seara, m-am dus la cimitir în curtea bisericii. Sufla un vînt rece ca iarna... de jur împrejur totul era pustiu. Nu mi-a fost teamă că prostănacul ei de bărbat va veni în văgăuna aceea atît de tîrziu, iar alţii n-aveau ce căuta acolo. Fiind singur şi dîndu-mi seama că nu ne despart decît doi metri de

pămînt afînat, mi-am zis : „Am s-o strîng iarăşi în braţe ! Dacă-i rece, am să cred că vîntul dinspre miazănoapte m-a îngheţat pe *mine*, iar dacă-i nemişcată, am să cred că doarme.“ Şi-am luat o lopată din magazia de unelte şi-am început să sap din răsputeri... Am atins coşciugul. Atunci am îngenuncheat, să scormonesc cu mîinile. Lemnul începuse să scîrţîie pe la şuruburi, eram pe punctul de a-mi atinge ţinta, cînd mi s-a părut că aud pe cineva suspinînd sus, lîngă marginea mormîntului, cineva care se apleca spre mine. „Ah, numai de-aş putea să ridic capacul, am mîrîit eu, doresc să ne acopere pămîntul pe amîndoi !“ şi-am continuat să trag şi mai disperat de capac. Atunci am auzit încă un suspin, chiar lîngă urechea mea. Mi s-a părut că-i simt suflarea caldă, o suflare care se lupta cu vîntul încărcat de chiciură, îndepărtîndu-l. Ştiam că nu era lîngă mine nici o făptură în carne şi oase, dar, cu aceeaşi certitudine cu care simţi apropierea unui corp material în întuneric, cu toate că nu-l poţi vedea desluşit, cu aceeaşi certitudine am simţit-o şi eu acolo pe Catherine ; şi nu jos, dedesubtul meu, ci sus, pe pămînt. Un sentiment brusc de uşurare mi s-a revărsat din inimă în tot trupul. Am renunţat la munca mea chinuitoare şi m-am simţit deodată mîngîiat, nespus de mîngîiat. O simţeam alături de mine şi a rămas cu mine pînă am umplut din nou mormîntul şi pînă am ajuns acasă. Poţi să rîzi dacă vrei, dar eu eram sigur că, odată intrat în casă, am s-o văd. Eram convins că era cu mine, şi nu mă puteam opri să-i vorbesc. Ajuns la Heights, m-am repezit în grabă la uşă. Era încuiată, şi mi-aduc aminţe că blestematul acela de Earnshaw şi soţia mea nu m-au lăsat să intru. Mi-aduc aminte că m-am înfrînat să nu-l calc în picioare şi că după aceea am fugit sus, în camera mea, şi-apoi în camera Catherinei, şi-acolo m-am uitat cu nerăbdare în jurul meu... O simţeam lîngă mine... *aproape* c-o şi vedeam, şi totuşi *n-o puteam vedea !* După chinul cu care-o doream, după ardoarea rugăminţilor de a o zări numai o clipă, sudoarea mea trebuie să fi fost de sînge atunci ! Dar n-am putut-o vedea. S-a arătat aşa cum a fost adeseori în viaţa ei, ca un diavol faţă de mine ! Şi de-atunci, uneori mai mult, alteori mai puţin, am fost prada acestei torturi de neîndurat ! Infernală tortură, care-mi ţine nervii într-o asemenea încordare încît, dacă n-ar fi făcuţi dintr-un material dur, de mult

s-ar fi muiat şi-ar fi devenit slabi, ca ai lui Linton. Cînd şedeam în casă cu Hareton, mi se părea că, dacă ies afară, o voi întîlni, iar cînd umblam pe dealuri, mi se părea c-am s-o găsesc acasă. Cînd plecam de-acasă, mă grăbeam să mă întorc, căci *trebuia* să fie pe undeva pe la Heights, eram sigur ! Iar cînd dormeam în camera ei... eram alungat. Nu era chip să mă culc acolo căci în clipa în care închideam ochii, era ori afară la fereastră, ori dădea la o parte tăbliile patului, ori intra în odaie, ori îşi aşeza capul ei scump pe-aceeaşi pernă cu mine, aşa cum făcea cînd era copil, şi-atunci trebuia să deschid pleoapele ca s-o văd. Şi-aşa le deschideam şi le închideam de-o sută de ori pe noapte... şi mereu eram dezamăgit ! Aşa m-a torturat ! Adeseori gemeam atît de tare, încît ticălosul acela bătrîn de Joseph credea că, fără îndoială, conştiinţa mi se zvîrcolea chinuită de Satana din mine. Acum, de cînd am văzut-o, sînt liniştit... ceva mai liniştit. A găsit un mod straniu de a mă ucide, nu cu bucăţica, ci cu bucăţele infime, cît un fir de păr ! M-a înşelat vreme de optsprezece ani cu năluca unei speranţe.

Domnul Heathcliff se opri şi-şi şterse fruntea ! Părul i se lipise de ea, ud de sudoare. Ochii îi erau aţintiţi asupra cenuşii roşii din foc, sprîncenele nu-i stăteau încruntate, ci ridicate spre tîmple, îndulcindu-i înfăţişarea sălbatică a feţei, dîndu-i o expresie neobişnuită de tulburare, o expresie dureroasă de concentrare asupra unui subiect care-l pasiona. De fapt nu-mi vorbise propriu-zis mie — de aceea am tăcut. Şi nu mi-a plăcut să-l aud vorbind ! După scurtă vreme începu să mediteze privind portretul ei, apoi îl luă din perete şi-l rezemă de canapea, ca să-l poată vedea mai bine ; şi-n timp ce se uita la portret, intră Catherine anunţînd că-i gata şi că va pleca imediat ce i se va înşeua poneiul.

— Să-mi trimiţi portretul acasă, mîine, îmi zise Heathcliff. Apoi, întorcîndu-se spre ea, adăugă : Poţi să mergi şi fără ponei, e-o seară frumoasă, şi la Wuthering Heights n-o să ai nevoie de ponei. În plimbările pe care le vei face, te vei putea sluji de picioare ! Haide ! Să plecăm !

— Rămîi cu bine, Ellen ! şopti scumpa şi mica mea stăpînă. Cînd mă sărută, buzele îi erau ca de gheaţă. Să mai vii pe la mine să mă vezi, Ellen, nu uita !

— Ba să nu faci una ca asta, doamnă Dean ! zise

noul ei tată. Cînd voi dori să-ţi vorbesc, am să vin eu aici. N-am nevoie de nici un fel de indiscreţie din partea dumitale.

I-a făcut semn să iasă înaintea lui, iar ea, aruncînd în urmă o privire care mi-a înjunghiat inima, s-a supus. I-am urmărit de la fereastră cum au coborît prin grădină. Heathcliff a prins braţul Catherinei sub al lui, cu toate că la început ea s-a opus, şi apoi, cu paşi grăbiţi, a dus-o pe alee... Foarte curînd, pomii nu m-au lăsat să-i mai văd.

CAPITOLUL 30

DE CÎND A PLECAT DE-AICI N-AM mai zărit-o. Cînd m-am dus să întreb de ea la Heights, Joseph a ţinut uşa cu mîna şi n-a vrut să mă lase să intru în casă. Mi-a spus că doamna Linton e „ocupată" şi că stăpînul nu-i acasă. Zillah mi-a povestit cîte ceva despre fiecare, căci altfel nici n-aş fi ştiut cine-a murit şi cine mai trăieşte. Zillah o crede pe Catherine îngîmfată şi n-o iubeşte, am ghicit asta din vorbele ei. La început tînăra mea doamnă i-a cerut cîteva servicii, dar domnul Heathcliff i-a poruncit să-şi vadă de treburi, iar nora lui să se descurce cum o şti. Zillah a primit cu plăcere porunca, fiind o femeie strîmtă la cap şi egoistă. Catherine, văzîndu-se nebăgată în seamă, s-a supărat ca un copil şi a răspuns prin dispreţ. Aşa că informatoarea mea s-a înscris pe lista duşmanilor şi e atît de înverşunată, de parcă biata Cathy i-ar fi făcut un mare rău. Acum vreo şase săptămîni am avut o convorbire îndelungată cu Zillah, puţin înainte de venirea dumneavoastră. Într-o zi ne-am întîlnit pe dealuri şi iată ce mi-a povestit.

— Primul lucru pe care l-a făcut doamna Linton după sosirea la Heights, a fost să fugă sus, fără a ne da bună seara nici mie, nici lui Joseph, şi să se încuie în camera lui Linton, unde a rămas pînă dimineaţa. Apoi, în timp ce stăpînul şi Earnshaw luau micul dejun, a intrat în sală şi, tremurînd toată, a întrebat dacă nu cumva se poate cineva duce să cheme doctorul. Vărul ei era foarte bolnav.

— Asta o ştim şi noi, răspunse Heathcliff, dar viaţa lui nu valorează nimic şi n-am să cheltuiesc nici măcar două parale pentru el !

— Dar nu știu ce să fac ! — zise Cathy — și dacă nimeni nu mă ajută, are să moară.

— Ieși afară din odaie, strigă stăpînul, și să nu mai aud nici o vorbă despre el ! În casa asta nimănui nu-i păsa ce se întîmplă cu el. Iar dacă ție-ți pasă, fă pe infirmiera ; dacă nu, încuie-l în cameră și lasă-l acolo.

Apoi a început să mă bată la cap pe mine, dar eu i-am spus că m-am căznit destul cu ființa aceea mofturoasă. Acum fiecare din noi avem treburile noastre, iar ea trebuia să-l îngrijească pe Linton ; domnul Heathcliff îmi poruncise să las pe seama ei această muncă.

Cum se învoiau amîndoi, nu pot să-ți spun. Cred că el o necăjea mult, gemînd zi și noapte, așa că nu prea avea parte de odihnă. Asta o putea ghici oricine văzîndu-i obrazul alb ca varul și ochii cercănați. Cîteodată venea în bucătărie ca nebună, de parcă era gata să ceară ajutor, dar eu nu puteam să calc porunca stăpînului. N-am cutezat niciodată să mă opun poruncii lui, doamnă Dean, așa că, deși îmi dădeam seama că rău face de nu trimite după Kenneth, nefiind treaba mea nici să dau sfaturi, nici să mă plîng, am refuzat întotdeauna să mă amestec. O dată sau de două ori, după ce ne duseserăm la culcare, s-a întîmplat să deschid din nou ușa camerei mele și s-o văd șezînd și plîngînd în capul scării ; dar am închis ușa la loc, de teamă să nu fiu ispitită să mă amestec. Atunci, firește, mi-era milă de ea ; totuși, mă-nțelegi, nu voiam să-mi pierd slujba...

În cele din urmă, într-o noapte, a avut îndrăzneala să intre în camera mea și să mă sperie de era cît pe-aci să-mi pierd mințile, zicînd :

— Spune-i domnului Heathcliff că fiul lui trage să moară... de data asta sînt sigură. Scoală-te imediat și du-te de-i spune !

După ce rosti aceste cuvinte, dispăru din nou. Eu am rămas culcată încă un sfert de ceas, tremurînd și ascultînd atentă. Nici o mișcare... casa era liniștită.

S-a înșelat, mi-am zis. Pesemne că i-a trecut, nu trebuie să-l trezesc din somn... și-am început să moțăi. Dar somnul mi-a fost tulburat pentru a doua oară, de data asta de sunetul puternic al clopotului... singurul clopot pe care-l avem în casă și pus la îndemîna lui Linton. Stăpînul m-a chemat și mi-a spus să văd despre ce-i vorba și să le spun că nu vrea să se mai repete zgomotul acesta.

I-am repetat ce-mi spusese Catherine. El a blestemat în şoaptă, dar după cîteva minute a ieşit din camera lui cu o lumînare aprinsă şi s-a îndreptat spre camera lor. Eu l-am urmat. Doamna Heathcliff şedea pe marginea patului cu mîinile împreunate pe genunchi. Socrul ei apropie lumînarea de faţa lui Linton, îl privi, îl pipăi, şi după aceea se întoarse către ea.

— Şi-acum... Catherine, îi zise, cum te simţi ?

Ea rămase mută.

— Cum te simţi, Catherine ? repetă Heathcliff.

— El e liniştit, iar eu liberă, răspunse. Ar trebui să mă simt bine, dar, continuă cu o amărăciune pe care nu şi-o putea ascunde, m-ai lăsat atît de multă vreme singură să lupt împotriva morţii, încît nu simt şi nu văd decît moarte ! Mă simt ca moartă !

Şi, la drept vorbind, chiar aşa şi arăta ! I-am dat puţin vin. Hareton şi Joseph, care se treziseră la sunetul clopotului şi la zgomotul paşilor, auzindu-ne vorbind în cameră, au intrat şi ei. Joseph, cred eu, era mulţumit că scăpase de băiat ; Hareton părea ceva mai trist, cu toate că era mai preocupat s-o privească pe Catherine decît să se gîndească la Linton. Dar stăpînul i-a poruncit să se ducă să se culce din nou, căci n-avea nevoie de ajutorul lui. După aceea i-a poruncit lui Joseph să mute cadavrul în camera lui, mie mi-a spus să mă întorc în a mea, iar doamna Heathcliff a rămas singură.

Dimineaţa m-a trimis să-i spun că trebuie să coboare la micul dejun. Se dezbrăcase şi era gata să adoarmă ; mi-a spus că-i bolnavă, lucru de care nu m-am mirat deloc. I-am dat de veste domnului Heathcliff, iar el mi-a răspuns :

— Bine, las-o pînă după înmormîntare şi du-te din cînd în cînd sus să-i duci cele trebuincioase. De îndată ce ţi se pare că-i mai bine, înştiinţează-mă.

După spusele lui Zillah, Cathy a stat sus două săptămîni. Zillah se ducea de două ori pe zi la ea, şi-ar fi vrut să fie mai prietenoasă, dar incercările ei de a fi mai binevoitoare au fost respinse cu promptitudine şi orgoliu.

Heathcliff s-a urcat numaidecît la Catherine ca să-i arate testamentul lui Linton. Acesta lăsase tatălui său întreaga lui avere mobilă, precum şi averea ei mobilă ; sărmanul băiat fusese silit să facă acest lucru în săptămîna aceea în care îi murise unchiul, iar Catherine lipsise de la Heights. Fiind minor, nu putuse dispune de pămînturi.

Totuşi, domnul Heathcliff le-a revendicat şi pe acestea, şi le-a obţinut în baza drepturilor soţiei sale şi-ale lui. Cred că cererea era legală. În orice caz, Catherine, despuiată de avere şi fără prieteni, nu şi-a putut cere drepturile.

Nimeni, zise Zillah, nu se apropia de uşa ei, în afară de mine şi, o singură dată, atunci cînd cu testamentul, stăpînul ; şi nimeni nu întreba de ea. Prima dată cînd a coborît în sală a fost într-o duminică după-amiază. Cînd i-am dus prînzul, a strigat că nu mai poate îndura să stea în frig. I-am spus că stăpînul se duce la Thrushcross Grange, iar Earnshaw şi cu mine n-o împiedicăm să coboare. Aşa că, de-ndată ce-a auzit tropotele calului, îşi făcu apariţia, gătită în haine negre şi cu buclele ei blonde pieptănate lins spre spate, trase în dosul urechilor, parc-ar fi fost un quaker [1] : nu ştia să şi le pieptene altfel.

Joseph şi cu mine ne duceam de obicei duminica la capelă. (Ştiţi, parohia noastră n-are pastor acum, îmi explică doamna Dean, de aceea casa metodiştilor sau a baptiştilor — nu ştiu exact care din ele — de la Gimmerton o numim capelă.) Joseph plecase, continuă Zillah, dar eu am socotit că-i mai cuminte să rămîn acasă. Întotdeauna e bine ca tinerii să fie supravegheaţi de cineva mai bătrîn, mai ales că Hareton, cu toate că-i ruşinos, nu-i un model de bună-purtare. I-am spus că-i foarte probabil ca verişoara lui să coboare, că fusese obişnuită să respecte întotdeauna sabatul şi deci ar face bine să lase la o parte curăţatul puştilor şi alte asemenea îndeletniciri mărunte cît timp va sta ea cu noi. La auzul acestei veşti, obrajii i se îmbujorară şi-şi aruncă privirea asupra mîinilor şi veşmintelor lui. Într-un minut, petele de ulei şi de praf de puşcă dispărură. Am văzut că avea de gînd să-i ţină de urît şi-am ghicit din purtarea lui că dorea să fie arătos. Aşadar, rîzînd, cum nu îndrăznesc să rîd cînd stăpînul e de faţă, i-am oferit ajutorul meu, dacă-l dorea, făcînd haz de încurcătura în care se afla. El s-a bosumflat şi-a-nceput să înjure.

Şi-acum, doamnă Dean, continuă Zillah, văzînd că eu nu eram mulţumită de purtarea ei, poate socoţi că tînăra dumitale doamnă e prea fină pentru domnul Hareton ; s-ar putea să ai dreptate. Dar eu trebuie să recunosc c-aş fi

[1] Membru al unei secte religioase fundate în secolul al XVII-lea şi răspîndite mai cu seamă în Anglia şi Statele Unite ; afişează o mare sobrietate, manifestată şi în îmbrăcăminte.

încîntată dacă i-ar mai scădea ceva din înfumurare sau dac-aş putea-o umili în orgoliul ei. La ce-i mai folosesc acum toată învăţătura şi eleganţa ? E săracă întocmai ca dumneata sau ca mine, ba chiar mai săracă decît noi, ţi-o jur. Dumneata faci economii, iar eu, pun şi eu deoparte cît pot.

Hareton i-a îngăduit lui Zillah să-l ajute, iar ea l-a măgulit atîta, încît deveni foarte bine dispus. Astfel, cînd sosi Catherine, uitînd pe jumătate insultele ei din trecut, încercă să-i fie pe plac, după cîte spune menajera.

Doamna a intrat, zise ea, rece ca un sloi de gheaţă şi îngîndurată ca o prinţesă. Eu m-am ridicat şi i-am oferit locul meu, în fotoliu. Dar ea a strîmbat din nas la politeţea mea. Earnshaw s-a ridicat şi el, spunîndu-i să se aşeze pe bancă, lîngă foc, fiind sigur că-i moartă de frig.

— Am fost moartă de frig o lună şi mai bine de zile, răspunse ea, apăsînd pe fiecare cuvînt cu tot dispreţul de care era în stare.

Apoi şi-a luat singură un scaun şi şi l-a aşezat destul de departe de noi amîndoi. A stat aşa pînă s-a-ncălzit, apoi a început să privească în jur şi a descoperit mai multe cărţi pe bufet. Imediat s-a ridicat în picioare şi s-a întins să le ia, dar erau prea sus. Vărul ei, după ce i-a urmărit cîtăva vreme strădania, s-a încumetat, în cele din urmă, s-o ajute. Ea şi-a ţinut fusta, iar el i-a umplut-o cu primele cărţi care-i veneau la mînă.

Era un mare progres pentru băiat. Cathy nu i-a mulţumit, dar el se simţea totuşi răsplătit prin faptul că-i primise ajutorul. Apoi a îndrăznit să stea în spatele ei în timp ce Catherine răsfoia cărţile, şi chiar să se aplece şi să arate cu degetul pozele care-i atrăgeau atenţia ; şi nu s-a lăsat descurajat nici de aerul acru cu care smucea foaia de sub degetele lui, ci s-a mulţumit să se dea puţin mai înapoi şi s-o privească pe ea în locul cărţii. A continuat să citească sau să caute ceva de citit. Încetul cu încetul atenţia lui Hareton s-a concentrat asupra buclelor ei dese, mătăsoase, căci faţa nu i-o putea vedea şi nici ea nu-l putea vedea pe el. Şi poate că, nedîndu-şi seama de ce face, ci atras ca un copil de flacăra lumînării, în loc să se uite numai, în cele din urmă a pus mîna pe bucle. A întins mîna şi le-a mîngîiat cu-atîta blîndeţe, parc-ar fi mîngîiat o pasăre. Nici dacă-i înfigea un cuţit în ceafă, Catherine n-ar fi tresărit mai tare.

— Pleacă de-aici în minutul ăsta ! Cum îndrăznești să mă atingi ? Pentru ce stai aici ? ! strigă ea pe un ton de scîrbă. Nu te pot suferi ! Am să mă duc iarăși sus dacă te mai apropii de mine !

Domnul Hareton s-a dat îndărăt, privind-o tare uluit ; apoi s-a așezat foarte liniștit pe bancă, iar ea a răsfoit cărțile încă o jumătate de ceas. În sfîrșit, Earnshaw străbătu odaia și-mi șopti :

— Vrei s-o rogi să ne citească ceva, Zillah ? M-am săturat să stau așa, degeaba, și mi-ar plăcea... mi-ar plăcea s-o aud ! Nu-i spune că eu doresc asta, ci cere-i-o tu, așa, ca din partea ta.

— Domnul Hareton dorește să ne citești ceva, doamnă, am spus eu imediat. I-ar face mare plăcere... și v-ar fi foarte îndatorat.

Cathy se încruntă, apoi, ridicînd privirea, răspunse :

— Domnul Hareton și voi toți să fiți atît de amabili și să-nțelegeți că resping orice semn de prietenie pe care aveți ipocrizia să mi-l oferiți ! Vă disprețuiesc, și n-am nimic de spus nici unuia dintre voi ! Cînd eram în stare să-mi dau și viața pentru o vorbă bună sau pentru a vedea măcar fața vreunuia dintre voi, ați dispărut cu toții. Dar n-am să mă plîng vouă ! Am fost alungată aici jos de frig, n-am venit să vă distrez pe voi, nici să mă bucur de societatea voastră.

— Ce-aș fi putut face ? începu Earnshaw. Ce vină am eu ?

— Oh, dumneata faci excepție, răspunse doamna Heathcliff, prezența dumitale nu mi-a lipsit niciodată.

— Dar eu m-am oferit de mai multe ori și l-am rugat — zise Hareton, biciuit de obrăznicia ei — l-am rugat pe domnul Heathcliff să mă lase să veghez eu în locul dumitale...

— Taci din gură ! Prefer să ies în curte sau să mă duc oriunde, numai să nu-ți mai aud glasul acesta neplăcut ! îl repezi doamna mea.

Hareton bombăni că din partea lui poate să se ducă și-n iad ! Și, desprinzîndu-și pușca din cui, își reluă îndeletnicirile duminicale. Începu apoi să vorbească vrute și nevrute, iar ea socoti c-ar trebui să se retragă ; dar se făcuse ger și, în ciuda trufiei ei, fu silită să accepte tovărășia noastră din ce în ce mai des. Eu însă am avut grijă să nu-i mai dau prilejul de a disprețui bunătatea mea, și

de-atunci m-am arătat tot atît de înțepată ca și dînsa. Așa că nimeni dintre noi n-o iubește și nici n-o simpatizează ; de altfel nici nu merită, căci oricine i-ar spune cea mai neînsemnată vorbă, se răstește la el și n-are respect față de nimeni ! Se ia la harță și cu stăpînul, iar el o plesnește ; dar, cu cît o bate mai tare, cu-atît devine mai veninoasă.

La început, cînd am auzit-o pe Zillah povestind toate astea, m-am hotărît să renunț la slujba pe care-o aveam, să-mi închiriez o căsuță și s-o iau pe Catherine să locuiască la mine. Dar domnul Heathcliff n-ar fi îngăduit acest lucru, cum nu i-ar fi îngăduit nici lui Hareton să locuiască singur într-o casă. Și în momentul de față nu văd altă soluție decît să se mărite din nou. Dar înfăptuirea acestui plan nu stă în puterea mea.

Astfel s-a încheiat povestea doamnei Dean. Eu, împotriva profețiilor doctorului, mi-am recîștigat repede puterile și, cu toate că sîntem numai în a doua săptămînă a lui ianuarie, am de gînd să ies călare peste o zi sau două și să mă duc pînă la Wuthering Heights, pentru a-i da de veste proprietarului meu că-mi voi petrece următoarele șase luni la Londra și că, dacă dorește, poate să-și caute alt chiriaș pentru casă după luna octombrie. Pentru nimic în lume nu mai petrec încă o iarnă aici !

CAPITOLUL 31

ZIUA DE IERI A FOST SENINĂ ȘI rece. M-am dus la Heights, după cum îmi propusesem. Menajera mea m-a rugat să duc tinerei doamne o mică scrisoare din partea ei ; n-am refuzat-o, căci femeia, cumsecade, nu găsea nimic ciudat în rugămintea ei. Ușa principală era deschisă, dar poarta bine încuiată, întocmai ca la ultima mea vizită. Am bătut în poartă și l-am chemat în ajutor pe Earnshaw, pe care l-am zărit în mijlocul straturilor din grădină ; el a scos lanțul și am intrat. Băiatul e un țăran frumos cum rar întîlnești. De data asta m-am uitat bine la el, dar, după cît se pare, face tot ce poate pentru a-și micșora calitățile.

L-am întrebat dacă domnul Heathcliff e acasă. Mi-a răspuns că nu, dar că se va întoarce la vremea prînzului. Era ora unsprezece, aşa că i-am anunţat intenţia mea de a intra şi de a-l aştepta. Auzind aceasta, şi-a trîntit numaidecît uneltele la pămînt şi m-a însoţit ca un dulău, nu ca un locţiitor de gazdă.

Am intrat împreună. Catherine era acolo : ajuta la pregătirea unor legume pentru prînzul ce se apropia. Părea mai posacă şi mai puţin vioaie decît atunci cînd am văzut-o prima dată. Abia a ridicat ochii să vadă cine e şi şi-a căutat mai departe de treabă cu acelaşi dispreţ faţă de cea mai elementară politeţe, ca şi data trecută : n-a răspuns nici prin cel mai mic gest la înclinarea şi salutul meu.

„Nu pare atît de prietenoasă, mi-am zis, cum ar fi vrut să mă facă să cred doamna Dean. E într-adevăr o frumuseţe, dar nu un înger."

Earnshaw i-a spus, pe un ton morocănos, să-şi ducă lucrurile în bucătărie.

— Du-le tu, zise ea, împingîndu-le de dinainte îndată ce isprăvi.

Apoi s-a retras pe un scaun lîngă fereastră, unde a început să sculpteze chipuri de păsări şi animale în cojile de napi pe care le avea în poală. M-am apropiat de ea pretinzînd că vreau să privesc grădina ; şi, după cum plănuisem, i-am aruncat cu îndemînare pe genunchi, şi fără să observe Hareton, biletul doamnei Dean. Dar ea întrebă cu glas tare :

— Ce-i asta ? şi aruncă biletul pe jos.

— O scrisoare de la vechea dumneavoastră cunoştinţă, menajera de la Grange, i-am răspuns destul de plictisit că dase de gol fapta mea bună şi cam speriat ca nu cumva să creadă că e o scrisoare de la mine.

Auzind ce-am spus, se arătă bucuroasă să adune scrisoarea de pe jos, dar Hareton fu mai iute decît ea ; puse mîna pe bilet şi-l vîrî în jiletcă, spunîndu-i că va trebui să-l citească mai întîi domnul Heathcliff. Atunci Catherine, tăcută, şi-a întors faţa de la noi şi, pe furiş, şi-a scos batista din buzunar şi a dus-o la ochi. Dar vărul ei, după ce s-a luptat cu sine însuşi pentru a-şi înfrînge sentimentele, scoase scrisoarea din buzunar şi o trînti jos lîngă ea, vrînd să pară cît mai urîcios. Catherine o ridică şi o citi cu mult interes. Apoi îmi puse cîteva întrebări privitoare

la locuitorii — oameni şi animale — din fostul ei cămin şi, privind spre munţi, murmură ca pentru ea :

— Ce mult mi-ar plăcea să călăresc pe-acolo cu Minny ! Ce mult mi-ar plăcea să mă caţăr pe-acolo ! Of ! sînt obosită... sînt *întemniţată*, Hareton !

Apoi îşi rezemă capul frumos de marginea ferestrei, pe jumătate căscînd şi pe jumătate suspinînd, şi-şi luă o înfăţişare tristă ; fără a ţine seama sau poate fără a observa că ne uităm la ea.

— Doamnă Heathcliff, am spus eu după cîtăva vreme, dumneavoastră nu ştiţi că eu vă cunosc, vă cunosc atît de bine, încît mi se pare ciudat că nu vreţi să-mi vorbiţi. Menajera mea nu mai conteneşte povestindu-mi despre dumneavoastră şi lăudîndu-vă, şi-ar fi foarte dezamăgită dacă m-aş întoarce acasă fără vreo veste despre sau de la dumneavoastră, în afară de aceea că aţi primit scrisoarea şi n-aţi spus nimic !

Ea păru mirată la auzul acestor vorbe şi mă întrebă :

— Ellen ţine la dumneavoastră ?

— Da, foarte mult ! i-am răspuns pe un ton şovăitor.

— Trebuie să-i spuneţi, continuă ea, că i-aş răspunde la scrisoare, dar că n-am cele necesare pentru scris ; n-am nici măcar o carte din care să pot rupe o foaie.

— Nici o carte ! am exclamat eu. Cum puteţi trăi aici fără cărţi, dacă-mi este îngăduit să vă întreb ? Cu toate că la Grange am la îndemînă o bibliotecă mare, adeseori mi-e foarte urît, dar dacă cineva mi-ar lua cărţile, aş fi disperat !

— Cînd le aveam, citeam tot timpul, zise Catherine. Dar domnul Heathcliff nu citeşte niciodată, încît şi-a pus în minte să distrugă şi cărţile mele. Au trecut săptămîni de cînd n-am văzut cu ochii nici o carte. O singură dată am căutat prin depozitul de cărţi bisericeşti ale lui Joseph, spre marea lui enervare, şi altă dată, să ştii, Hareton, că am descoperit un depozit ascuns în camera ta... cîteva cărţi în latină şi greacă... altele cu poveşti şi poezii : toate-mi sînt vechi prieteni. Pe cele din urmă eu le-am adus aici... iar tu le-ai strîns, aşa cum strîng coţofenele lingurile de argint numai din plăcerea de a fura ! Nu-ţi sînt de nici un folos, deci nu le-ai putut ascunde decît din răutate, gîndindu-te că, dacă nu te poţi bucura tu, să nu se bucure nici altcineva de ele. Te pomeneşti că invidia *ta* l-a sfătuit pe domnul Heathcliff

să mă prade de comorile mele, mai știi ? Dar cele mai multe dintre ele sînt întipărite în creierul și inima mea, iar pe acestea nu mi le poți lua !

Earnshaw se făcu roșu ca racul cînd o auzi pe verișoara lui dîndu-i în vileag comorile literare și, bîlbîind, tăgădui cu indignare acuzațiile.

— Domnul Hareton e dornic să-și sporească mult cunoștințele, am zis eu, venindu-i în ajutor. Nu e *invidios*, ci *însetat* să vă ajungă. În cîțiva ani va fi un om învățat.

— Iar între timp ar vrea ca eu să ajung o proastă, a răspuns Catherine. Da, îl și aud încercînd să silabisească și să citească singur, și să vezi ce greșeli face ! Tare-aș vrea să repeți balada *Chevy Chase* așa cum ai zis-o ieri : era din cale-afară de caraghios. Te-am auzit, și te-am auzit răsfoind și dicționarul, pentru a căuta cuvintele rare, iar după aceea te-am auzit înjurînd, pentru că nu știai să citești tălmăcirea lor !

Tînărul socoti desigur că e prea nedrept să rîdem de ignoranța și de încercările lui de a o înlătura. Eu eram de aceeași părere cu el și, aducîndu-mi aminte de povestea doamnei Dean cu privire la prima lui încercare de a risipi bezna în care fusese crescut, am remarcat :

— Dar, doamnă Heathcliff, fiecare din noi am început odată și fiecare din nou ne-am bîlbîit și ne-am poticnit în prag ! Dacă învățătorii noștri și-ar fi bătut joc de noi în loc să ne ajute, ne-am bîlbîi și ne-am poticni pînă în ziua de azi.

— Oh, răspunse ea, nu doresc să-l împiedic de a învăța, dar n-are dreptul să-și însușească ce-i al meu și să-mi ridiculizeze poeziile cu greșelile lui grosolane și pronunțarea lui urîtă ! Cărțile acelea, atît în proză cît și în versuri, îmi sînt dragi pentru că-mi evocă anumite amintiri și nu-mi place ca gura lui să le înjosească și să le profaneze ! Și, în afară de asta, și-a ales bucățile mele favorite, cele pe care le iubesc cel mai mult, și le repetă mereu, parcă într-adins vrea să-mi facă în necaz !

Hareton respiră adînc și tăcu vreun minut ; se lupta cu un puternic sentiment de umilință și de mînie și-i era tare greu să și-l înfrîngă. M-am ridicat și, îndemnat de gîndul cavaleresc de a-l scoate din încurcătură, m-am oprit în ușă pentru a admira priveliștea de afară. El mi-a urmat pilda și a ieșit din cameră. Dar s-a reîntors

imediat, ducînd în mîini o jumătate de duzină de volume, pe care le-a trîntit în poala Catherinei.

— Na-ţi-le ! Nu mai vreau să aud, să citesc sau să mă mai gîndesc la ele niciodată !

— Acum nu-mi mai trebuie, răspunse ea. O să-mi amintească mereu de tine şi nu le mai pot suferi.

Deschise una dintre ele — răsfoită desigur adesea, după cum arăta înfăţişarea — şi citi puţin cu tonul tărăgănat al unui începător, apoi rîse şi o aruncă din mînă.

— Ascultă ! continuă ea provocatoare, şi reciti, în acelaşi fel, o strofă dintr-o veche baladă.

Dar amorul lui propriu n-a mai putut îndura acest chin : am auzit atunci — şi, drept să spun, am fost aproape de acord cu Hareton, o plesnitură, mustrarea contondentă pentru limbuţia ei usturătoare. Mica răutăcioasă lovise în sentimentele vărului ei, chiar dacă aceste sentimente nu erau cultivate, iar argumentul fizic devenise singura modalitate de a echilibra relaţiile dintre ei şi de a răzbuna suferinţa băiatului. După aceea Hareton strînse cărţile şi le aruncă în foc. Dar pe chipul lui am citit cît de mult suferea din pricina acestei jertfe aduse mîniei. În timp ce flăcările le mistuiau mi-am dat seama că el se gîndea la plăcerea pe care i-o dăruiseră pînă atunci, precum şi la victoria şi bucuria din ce în ce mai mari pe care le aştepta din partea acelor cărţi şi cred că ghicisem şi mobilul ce l-a îndemnat să înveţe în ascuns. Pînă i-a ieşit Catherine în cale, fusese mulţumit cu munca lui de fiecare zi şi cu unele plăceri primitive, animalice. Ruşinea pe care-o resimţise văzîndu-se dispreţuit de fată, ca şi speranţa încuviinţării acesteia au fost primele îmbolduri spre preocupări mai înalte. Dar, în loc să-l ferească de dispreţ şi să-i cucerească încuviinţarea, strădania lui de a se ridica dusese la rezultate contrare.

— Da ! Asta-i tot ce poate scoate din ele o brută ca tine ! strigă Catherine, umezindu-şi buza lovită şi urmărind cu ochi plini de indignare incendiul.

— Acum ai face mai bine să-ţi ţii gura ! răspunse el fioros.

Dar enervarea îi tăiase graiul. Porni în grabă spre uşă ; eu m-am dat la o parte. Dar abia trecuse de pietrele din faţa ieşirii, cînd domnul Heathcliff, care urca pe alee, îl întîlni şi, punîndu-i mîna pe umăr, îl întrebă :

— Ce-i cu tine, băiete ?

— Nimic, nimic, zise el şi o luă la goană, ca să-şi guste în singurătate tristeţea şi mînia.

Heathcliff privi în urma lui şi oftă.

— Ar fi ciudat dacă mi-aş zădărnici singur planul, bombăni el, neştiind că eram în spatele lui. Dar cînd îi privesc faţa, căutîndu-i tatăl, o găsesc din ce în ce mai mult pe ea. De ce dracu' îi seamănă atîta ? Abia mai pot îndura să mă uit la el !

Lăsă ochii în pămînt şi intră în casă cu un aer îngîndurat. Faţa lui purta o expresie de neliniște şi teamă pe care n-o remarcasem niciodată pînă atunci ; părea şi mai slab la corp. Catherine, văzîndu-l pe fereastră, se refugie imediat în bucătărie, şi astfel rămaserăm singuri.

— Mă bucur că vă văd iarăşi pe picioare, domnule Lockwood, zise el răspunzînd salutului meu. Şi asta mai mult din motive egoiste, pentru că nu mi-ar fi uşor să înlocuiesc în acest pustiu pierderea dumitale. Şi nu o dată m-am întrebat ce te-a putut aduce aici.

— Mă tem că o idee năstruşnică m-a adus, domnule, fu răspunsul meu sau, mai bine zis, o idee năstruşnică mă goneşte de-aici. Săptămîna viitoare plec la Londra. Trebuie să vă anunţ că nu sînt dispus să ţin Thrushcross Grange peste cele douăsprezece luni pentru care ne-am învoit să închiriez casa. Cred că n-am să mai locuiesc aici.

— Da, într-adevăr, aţi obosit de-atîta izolare, nu-i aşa ? zise el. Dar dacă aţi venit să-mi spuneţi că nu vreţi să plătiţi chirie pentru o casă pe care n-o locuiţi, aţi făcut călătoria degeaba : nu mă înduioşez niciodată faţă de nimeni şi nu renunţ la ceea ce mi se cuvine.

— Nu despre asta am venit să vă vorbesc ! exclamai eu foarte enervat. Dacă doriţi, pot să vă achit totul chiar acum, continuai, scoţîndu-mi portofelul din buzunar.

— Nu, nu, răspunse el rece. Lăsaţi destule lucruri la Grange pentru a vă acoperi datoriile, dacă cumva nu vă mai întoarceţi. Nu sînt atît de grăbit. Luaţi loc şi rămîneţi la masă cu noi. Un musafir care, desigur, nu-şi va repeta vizita poate fi binevenit. Pune masa, Catherine ! Unde eşti ?

Catherine reapăru, aducînd o tavă încărcată cu cuţite şi furculiţe.

— Poţi să mănînci cu Joseph, mîrîi Heathcliff întorcîndu-se spre ea, şi rămîi în bucătărie pînă ce pleacă domnul Lockwood.

Cathy respectă întocmai dispoziţiile ; poate că nici nu era tentată să le calce. Trăind printre bădărani şi mizantropi, probabil că nu mai putea preţui oamenii de calitate mai bună cînd îi întîlnea.

Cu domnul Heathcliff, sumbru şi posomorît, într-o parte, şi cu Hareton, cu desăvîrşire mut, în cealaltă, am gustat o masă cam lipsită de veselie şi mi-am luat rămas bun devreme. Aş fi vrut să ies pe uşa din dos, ca s-o văd pentru ultima oară pe Catherine şi să-l plictisesc pe Joseph, dar Hareton primi poruncă să-mi aducă îndată calul şi Heathcliff însuşi mă conduse pînă la uşă, aşa că nu mi-am putut îndeplini dorinţa.

„Ce viaţă îngrozitoare duc oamenii din casa asta ! mi-am zis în timp ce mergeam pe drum. Pentru doamna Linton Heathcliff ar fi fost o întîmplare mai romantică decît o poveste cu zîne dacă între ea şi mine s-ar fi înfiripat o idilă, după cum dorea buna ei doică şi-am fi plecat împreună în atmosfera agitată de la oraş !“

CAPITOLUL 32

1802

ÎN LUNA SEPTEMBRIE AM FOST poftit la vînătoare pe domeniile din nord ale unui prieten şi, în drum spre reşedinţa lui, am ajuns pe neaşteptate la o depărtare de vreo cincisprezece mile de Gimmerton. La un han de pe marginea drumului, în timp ce unul din rîndaşi dădea apă cailor dintr-o găleată, trecu pe lîngă noi o căruţă încărcată cu ovăz foarte verde, secerat de curînd, iar băiatul remarcă :

— Veniţi dinspre Gimmerton, aşa-i ? Aia seceră întotdeauna cu trei săptămîni după ceilalţi oameni !

— Gimmerton ? am repetat eu... Amintirea şederii mele în acea localitate era aproape ştearsă, ca în vis. Ah, da ! Gimmerton ! Cît de departe e de-aici ?

— Să tot fie patrusprezece mile peste munţi... drum greu, răspunse el.

Brusc, se trezi în mine dorința de a trece pe la Thrushcross Grange. Era abia amiază, așa că m-am gîndit c-ar fi mai bine să petrec noaptea la mine acasă decît într-un han. De altfel puteam pierde cu ușurință o zi pentru a încheia socotelile cu proprietarul meu, scăpînd astfel de neplăcerea de a mai veni o dată prin partea locului. După ce m-am odihnit cîtăva vreme, am spus servitorului să se informeze care e drumul spre sat și, cu toate că a fost foarte obositor pentru animalele noastre, am izbutit să-l parcurgem în vreo trei ceasuri.

L-am lăsat pe servitor acolo și am pornit singur la vale. Biserica cenușie părea și mai cenușie, iar cimitirul pustiu părea și mai pustiu. Am văzut o oaie păscînd iarba mărunță de pe morminte. Era o vreme dulce — caldă, chiar prea caldă pentru călătorie. Dar căldura nu m-a împiedicat să mă bucur de priveliștea încîntătoare din jurul meu. Dacă aș fi văzut-o în preajma lui august, sînt sigur că m-ar fi ispitit să-mi pierd o lună de zile în această singurătate. Nu există ceva mai îngrozitor iarna, și nu există ceva mai divin vara decît acele vîlcele, trecători, văi înverzite, închise între munți, și acele delușoare mîndre înclinate și semețe acoperite cu bălării.

Am ajuns la Grange înainte de apusul soarelui și am bătut în poartă. Dar familia se retrăsese în camerele din dos după cum am înțeles văzînd spirala subțire și albastră de fum ce ieșea din coșul bucătăriei. De aceea nu m-au auzit. Am intrat călare în curte. În fața ușii ședea o fetiță de vreo nouă-zece ani care împletea, iar pe trepte o femeie bătrînă sta și fuma agale o pipă.

— Doamna Dean e înăuntru ? am întrebat-o.

— Doamna Dean ? Nu ! răspunse ea. Nu șade aici, e sus, la Heights.

— Atunci dumneata vezi de casa asta ? am continuat.

— Da-a, eu văd de casă.

— Ei bine, eu sînt domnul Lockwood, stăpînul. Sper că există vreo cameră în care să pot sta, nu ? Doresc să rămîn la noapte aici.

— Stăpînu' ! strigă ea uimită. Bine, dar cine-a știut că veniți ? Ar fi trebuit să trimiteți vorbă ! Nu-i în toată casa nici un loc uscat și nici rînduit. Nu, nu-i și pace !

Femeia trînti luleaua la pămînt și fugi în casă, iar fata o urmă ; apoi am intrat și eu după ele. Dîndu-mi repede seama că ceea ce-mi spusese era adevărat și, mai mult chiar, văzînd că apariția mea neașteptată era cît pe-aci s-o

scoată din minți, am rugat-o să se liniștească. I-am spus că plec să fac o plimbare și, între timp, va trebui să încerce să-mi pregătească, în vreun salon, un colțișor unde să pot cina și o cameră de culcare unde să pot dormi. Să nu mătură, să nu șteargă praful, să facă doar un foc bun și să-mi dea niște cearșafuri uscate. Părea dispusă să facă tot ceea ce-i sta în putință, cu toate că vîrî în foc în loc de vătrai mătura cu care se curăța căminul și făcu și alte cîteva boroboațe, folosind anapoda diferitele unelte necesare îndeletnicirii ei. M-am retras, fiind totuși încredințat că avea destulă energie pentru a-mi pregăti un loc de odihnă pînă mă voi întoarce. Țelul excursiei pe care mi-o propusesem era Wuthering Heights. Dar după ce am ieșit din curte, un gînd m-a întors din drum.

— Cum merg lucrurile la Heights, bine ? am întrebat-o pe femeie.

— Da-a, pe cîte știu eu, mi-a răspuns, dispărînd în grabă cu un făraș plin de jăratic.

Aș fi vrut s-o întreb pentru ce plecase doamna Dean de la Grange, dar era cu neputință s-o opresc din agitația care o cuprinsese, așa încît am plecat. Am ieșit din parc și m-am cățărat pe poteca lăturalnică, plină de pietre, care ducea spre locuința domnului Heathcliff ; mergeam agale pe drum, avînd în spate strălucirea soarelui ce apunea și în față coroana dulce a lunii ce răsărea... unul pălea, cealaltă strălucea din ce în ce mai aprins... Înainte de a zări casa, lumina descrescîndă a zilei se topi de-a lungul liniei orizontului dinspre apus într-o lumină tristă, fără strălucire, de culoarea chihlimbarului ; dar luna era atît de splendidă încît pe potecă puteam vedea fiecare pietricică și fiecare fir de iarbă. N-a trebuit să sar peste gard, nici să bat în poartă... căci poarta s-a deschis de cum am pus mîna pe ea. „Iată o îmbunătățire" mi-am zis. Apoi nările mele mi-au semnalat și altă îmbunătățire : un parfum de micșunele și micsandre plutea în aer, venind dinspre livada cu pomi fructiferi.

Atît ușile cît și ferestrele casei erau deschise, și totuși, după cum e obiceiul în regiunile carbonifere, un foc frumos, roșu strălucea în cămin : plăcerea pe care o are ochiul văzînd focul te face să-i rabzi căldura inutilă. Dar casa de la Wuthering Heights e atît de mare, încît locatarii ei au destul spațiu unde să se ferească de dogoare ; așa că oamenii din casă se așezaseră nu departe de ferestre. Înainte de a intra i-am putut vedea și auzi vorbind. M-am oprit

să-i privesc şi să-i ascult, îmboldit de un sentiment în care curiozitatea se îmbina cu invidia, sentiment care creştea pe măsură ce zăboveam.

— Con-*trar!* zise un glas dulce, ca un clopot de argint... Şi asta pentru a treia oară, prostule ! Nu-ţi mai spun încă o dată. Ţine minte, că, de nu, te trag de păr.

— Atunci contrar, răspunse celălalt, cu glas adînc, dar pe un ton blînd. Şi acum sărută-mă, pentru că am ţinut minte atît de bine.

— Nu, citeşte încă o dată totul, fără nici o singură greşeală.

Bărbatul începu să citească. Era vocea unui tînăr îmbrăcat decent, care şedea la o masă şi avea în faţă o carte. Obrazul lui frumos strălucea de plăcere, iar ochii i se plimbau nerăbdători de la pagina cărţii la mîna albă şi mică de pe umărul lui, care-i atrăgea atenţia printr-o uşoară palmă peste faţă ori de cîte ori posesoarea mîinii descoperea vreun semn de neatenţie. Posesoarea mîinii stătea la spatele bărbatului, iar cînd se apleca să-şi controleze elevul, buclele ei blonde, strălucitoare, se contopeau cu buclele lui castanii. Iar faţa ei... tînărul avea noroc că nu-i putea vedea faţa, căci altfel n-ar fi putut fi atît de liniştit. Eu o puteam vedea şi-mi muşcam buzele de mînie la gîndul că scăpasem prilejul ce mi se oferise de a face ceva mai mult decît să admir această frumuseţe fascinantă.

Elevul îşi împlini sarcina făcînd şi alte greşeli, dar îşi ceru răsplata şi primi cel puţin cinci sărutări pe care le restitui cu generozitate. Apoi au venit la uşă şi, din convorbirea lor, am dedus că erau pe cale de a ieşi să facă o plimbare pe dealuri. Mi-am închipuit că, dacă nefericita mea persoană îşi va face în momentul acela apariţia în preajma lor, Hareton Earnshaw mă va trimite cu gîndul, dacă nu prin viu grai, în cel mai adînc abis al infernului ; şi, simţindu-mă foarte meschin şi răutăcios, am ocolit pe furiş casa, căutînd refugiu în bucătărie. Prin partea aceea de asemeni puteai intra în voie ; în uşă şedea bătrîna şi vechea mea prietenă Nelly Dean, cosînd şi cîntînd un cîntec, adeseori întrerupt de cuvinte aspre de dispreţ, ce veneau dinspre bucătărie şi erau departe de a fi melodioase.

— Mai bine i-aş asculta înjurînd în urechile mele din zori şi pînă-n noapte, decît să te aud pe dumneata, ticăloaso ! zise vocea din bucătărie, răspunzînd unui discurs de-al lui Nelly pe care eu nu-l putusem auzi. E o ruşine

să nu pot deschide cartea asta binecuvîntată fără ca dumneata să înalţi imnuri lui Satana pentru a preamări toate nelegiuirile care s-au născut vreodată pe pămîntul ăsta ! Of ! Eşti o femeie de nimica ! Şi ailaltă-i ca şi dumneata. Şi sărmanul băiat se va pierde din pricina voastră. Sărmanul băiat e vrăjit, adăugă el gemînd. Sînt sigur că l-aţi vrăjit ! Sînt sigur ! O, Doamne, judecă-i tu, că nu-i nici lege şi nici dreptate la cîrmuitorii noştri !

— Oi fi vrînd să şedem pe surcele aprinse, îi răspunse femeia întrerupîndu-şi cîntecul. Dar taci, bătrîne, şi citeşte-ţi *Biblia* ca un creştin şi nu te mai gîndi la mine ! Cîntecul ăsta e *Nunta zînei Anna*... un cîntec frumos... e bun şi pentru dans.

Doamna Dean era pe cale să-şi reînceapă cîntecul, cînd m-am apropiat, iar dînsa, recunoscîndu-mă imediat, sări în picioare, strigînd :

— Ce ? Domnul Lockwood ? ! Bine-aţi venit ! Cum de v-aţi gîndit să mai daţi pe la noi ? Toată casa e-nchisă la Thrushcross Grange. Ar fi trebuit să ne înştiinţaţi.

— Am aranjat totuşi să pot sta acolo cît voi rămîne prin locurile astea, i-am răspuns. Plec mîine dimineaţă din nou. Dar cum de te-ai mutat aici, doamnă Dean ? Ia povesteşte-mi !

— Zillah a plecat, şi domnul Heathcliff a dorit, curînd după plecarea dumneavoastră la Londra, să vin şi să stau aici pînă vă reîntoarceţi. Da' intraţi vă rog ! Aţi venit pe jos de la Gimmerton în seara asta.

— Vin de la Grange, i-am răspuns, şi în timp ce mi se pregăteşte o cameră, vreau să-mi închei socotelile cu stăpînul dumitale, căci nu cred să mai am prilejul de a mai veni pe-aici.

— Ce socoteli, domnule ! zise Nelly conducîndu-mă în casă. Stăpînul e plecat acum, şi cred că nu se va întoarce curînd.

— Vreau să-i plătesc chiria, i-am răspuns.

— Oh, atunci trebuie să vă socotiţi cu doamna Heathcliff, zise ea, sau mai degrabă cu mine. Încă n-a învăţat să se descurce cu averea, aşa că mă ocup eu în locul ei. Pe altcineva nu avem.

Am privit-o mirat.

— Ah ! Dumneavoastră, după cîte văd, n-aţi auzit despre moartea domnului Heathcliff, continuă ea.

— Heathcliff mort ! am exclamat eu uluit. Cînd a murit ?

— Au trecut trei luni de-atunci ; dar stați jos, dați-mi pălăria dumneavoastră și-am să vă povestesc totul. Stați, n-ați mîncat nimic, nu-i așa ?

— Nu doresc nimic ; am poruncit să mi se pregătească cina acasă. Stai jos și dumneata. Nici în vis nu mi-am închipuit că va muri ! Spune-mi, cum s-a întîmplat ? Zici că nu se întorc curînd... Vorbești despre tineri ?

— În fiecare seară îi cert pentru că hoinăresc pînă noaptea, dar nu le pasă de mine. Dar, vă rog, beți o picătură din berea noastră veche, o să vă facă bine. Păreți ostenit.

Se grăbi să aducă berea înainte de a o fi putut refuza ; l-am auzit pe Joseph bodogănind :

— Stau și mă întreb de nu-i o blestemăție drăcească să mai aibă ibovnici la vîrsta ei. Și pe deasupra să-i mai dea de băut din pivnița stăpînului ! Mi-e chiar rușine că stau de față la asemenea purtări...

Ea nici nu se opri să-i răspundă, ci se reîntoarse după un minut, aducînd o cană de argint, lustruită, al cărei conținut l-am lăudat așa cum se cuvenea. După aceea mi-a oferit o continuare a poveștii lui Heathcliff. A avut un sfîrșit „ciudat", după cum s-a exprimat ea.

— Două săptămîni după ce-ați plecat de la noi, zise ea, am fost chemată la Wuthering Heights și, de dragul domnișoarei Catherine, am primit cu bucurie. Prima mea întîlnire cu ea m-a întristat și m-a supărat : se schimbase atît de mult de la despărțirea noastră ! Domnul Heathcliff nu mi-a explicat motivele care l-au făcut să-și schimbe hotărîrea privitoare la venirea mea aici. Nu mi-a spus decît că avea nevoie de mine, că se săturase s-o vadă pe Catherine și de aceea trebuia să fac din salonul cel mic camera mea și s-o țin pe lîngă mine. Îi ajungea s-o vadă o dată sau de două ori pe zi. Ea părea să fie mulțumită de acest aranjament și, încetul cu încetul, am adus în ascuns o mulțime de cărți și alte obiecte care fuseseră odinioară distracția ei la Grange și m-am amăgit că vom putea duce o viață destul de plăcută într-un confort acceptabil. Dar iluzia n-a durat multă vreme căci, deși mulțumită la început, deveni în scurtă vreme iritabilă de nu mai avea astîmpăr. Pe de o parte era foarte amărîtă că-i fusese interzis să iasă din grădină și că rămînea întemni-

ţată în marginile ei strîmte tocmai cînd se desprimăvăra, pe de alta se plîngea de singurătate pentru că eu, avînd toată grija casei, eram silită adeseori s-o las singură. Prefera să se certe cu Joseph în bucătărie decît să şadă liniştită în camera ei. Eu nu prea luam în seamă hărţuielile lor, iar Hareton de multe ori era obligat şi el să stea în bucătărie cînd stăpînul voia să fie singur în sală. La început, Catherine ori ieşea din bucătărie cînd se apropia Hareton, ori venea liniştită şi mă ajuta în îndeletnicirile mele, ferindu-se să observe prezenţa băiatului sau să-i vorbească ; şi, cu toate că el era întotdeauna cît se poate de posac şi de tăcut, după cîtăva vreme Cathy îşi schimbă atitudinea şi nu mai era în stare să-i dea pace : ba îi vorbea, ba făcea comentarii despre prostia şi trîndăvia lui, exprimîndu-şi mirarea că poate îndura viaţa pe care o duce... cum de poate şedea o seară întreagă privind focul şi moţăind.

— E ca un cîine, Ellen, nu-i aşa? remarcă ea o dată. Sau, poate, ca un cal de căruţă. Îşi împlineşte munca, îşi mănîncă hrana şi doarme tot timpul ! Ce minte goală şi îngrozitoare trebuie să aibă ! Hareton, tu visezi vreodată ? Şi dacă da, ce visezi ? Dar tu nici nu ştii să vorbeşti cu mine !

Apoi l-a privit, dar el nici n-a deschis gura şi nici nu şi-a ridicat ochii.

— Poate că şi-acum visează, continuă ea. Uite c-a dat din umăr aşa cum dă şi Junona. Ia întreabă-l tu, Ellen.

— Domnul Hareton are să-l roage pe stăpîn să te trimită sus dacă nu te porţi ca lumea ! i-am spus.

Hareton nu-şi mişcase numai umărul, ci-şi strînsese şi pumnii, ispitit parcă să şi-i folosească.

— Ştiu pentru ce Hareton nu vorbeşte niciodată cînd sînt în bucătărie ! exclamă ea cu alt prilej. I-e teamă c-am să rîd de el, Ellen, tu ce crezi ? Odată a-nceput singur să înveţe să citească şi, pentru c-am rîs de el, şi-a ars cărţile şi a renunţat să mai înveţe. Spune şi tu, n-a fost un prost ?

— N-ai fost mai curînd dumneata răutăcioasă, i-am spus, ia răspunde-mi ? !

— Poate că da, continuă ea, dar nu mă aşteptam să fie atît de prost. Hareton, dacă-ţi dau acum o carte, o primeşti ? Am să-ncerc !

Îi puse în mînă o carte pe care-o citise ; el o azvîrli şi-i spuse mîrîind că, dacă nu încetează, o să-i frîngă gîtul.

— Bine, am s-o pun aici, zise ea, în sertarul mesei ; şi-acum mă duc să mă culc.

Apoi îmi şopti să-l urmăresc şi să văd dacă pune ori ba mîna pe carte, şi plecă. Dar el nu s-a apropiat de carte, aşa încît dimineaţa, spre marea ei dezamăgire, i-am dat de ştire. Am văzut cît îi părea de rău că Hareton se încăpăţînează în îmbufnare şi trîndăvie. Şi, pe bună dreptate, avea mustrări de conştiinţă pentru că-l speriase atunci cînd voise să înveţe carte ! Dar ingeniozitatea ei nu contenea în strădania de a îndrepta răul. În timp ce eu călcam sau făceam alte asemenea treburi, care mă ţineau într-un loc şi pe care nu le puteam face în salon, Cathy aducea cîte-o carte interesantă şi-mi citea cu glas tare. Cînd Hareton era acolo, se oprea de obicei tocmai la pasajul cel mai interesant şi apoi făcea cartea uitată prin odaie. A procedat astfel în repetate rînduri, dar Hareton era încăpăţînat ca un catîr şi, în loc să se repeadă la momeală, îşi luase obiceiul în zilele ploioase să fumeze cu Joseph şi şedeau aşa, ca două păpuşi de lemn, unul lîngă altul, de o parte şi de alta a focului din sobă ; cel mai bătrîn fiind din fericire prea surd pentru a înţelege prostiile ei nelegiuite, cum le-ar fi numit el, iar tînărul făcînd tot ce putea pentru a-i da impresia că-le dispreţuieşte. În serile frumoase, Hareton pleca la vînătoare, iar Catherine căsca, suspina şi trăgea de mine să-i vorbesc, iar în clipa cînd deschideam gura fugea în curte sau în grădină şi, ca o ultimă resursă, plîngea şi spunea că s-a săturat de viaţă, că viaţa ei e inutilă.

Domnul Heathcliff devenea din ce în ce mai puţin sociabil şi îl alungase aproape cu desăvîrşire pe Hareton Earnshaw din camera unde sta el. La începutul lunii martie, din pricina unui accident, Hareton a fost nevoit să stea nemişcat în bucătărie : puşca i se descărcase de la sine, în timp ce hoinărea pe munţi, o aşchie îi tăiase braţul şi pînă să ajungă acasă pierduse o cantitate mare de sînge. Aşa c-a fost condamnat să rămînă liniştit lîngă foc pînă la vindecare. Prezenţa lui îi convenea Catherinei ; în orice caz, o făcu să urască mai mult ca oricînd camera ei de la etaj şi mă silea să-i găsesc vreo treabă pe jos, ca să poată sta cu mine acolo.

În lunea Paştilor, Joseph se duse cu cîteva vite la tîrgul de la Gimmerton, iar după-amiaza eu eram ocupată în bucătărie cu nişte rufe... Earnshaw stătea în colţul căminului, posac ca de obicei, iar mica mea stăpînă, ca

să-şi omoare timpul, desena cu degetul pe ferestrele aburite şi ca variaţie mai fredona uşor cîte-un cîntec, rostea în şoaptă cîte-o exclamaţie de plictiseală sau arunca priviri fugare, pline de nerăbdare spre vărul ei, care fuma liniştit uitîndu-se la foc. Cînd i-am spus că nu mai pot lucra dacă stă în calea luminii, s-a dus lîngă cămin. N-am dat prea mare atenţie la ceea ce făcea, dar deodată am auzit-o vorbind astfel :

— ,Acum am descoperit, Hareton. c-aş vrea... c-aş fi fericită... că mi-ar plăcea să fii vărul meu dacă n-ai fi atît de urîcios şi atît de aspru cu mine.

Hareton nu-i răspunse.

— Hareton, Hareton, Hareton ! Mă auzi ? continuă ea.

— Pleacă de-aici ! Auzi ? mîrîi băiatul cu o grosolănie neînduplecată şi vădit voită.

— Lasă-mă să-ţi iau pipa aia, zise ea, întinzînd cu prudenţă mîna şi scoţîndu-i-o din gură.

Şi, înainte de a i-o putea lua înapoi, pipa a fost ruptă şi aruncată în foc. El înjură şi luă alta.

— Stai, strigă Cathy, mai întîi trebuie să mă asculţi, şi nu pot vorbi atîta vreme cît norii ăştia plutesc în faţa ta !

— Du-te dracului, exclamă el cu un aer sălbatic, şi lasă-mă-n pace !

— Nu, stărui Cathy, nu vreau. Nu mai ştiu ce să fac ca să vorbeşti cu mine. Şi tu eşti hotărît să nu mă înţelegi. Cînd spun că eşti un prost, nu vreau să spun că te disprețuiesc. Haide, trebuie să mă bagi în seamă, Hareton ! Doar eşti vărul meu şi trebuie să mă recunoşti ca atare.

— Nu vreau să am a face cu tine, cu trufia ta murdară şi cu glumele tale blestemate şi pline de batjocură ! răspunse el. Am să mă duc în iad, cu trup şi suflet, înainte de a mai arunca o privire asupra ta. Şi-acum, piei din ochii mei, în clipa asta !

Catherine se încruntă şi se retrase pe scaunul de lîngă fereastră, muşcîndu-şi buza ; apoi începu să fredoneze un cîntec vesel, străduindu-se să-şi oprească astfel pornirea din ce în ce mai puternică de a plînge în hohote.

— Ar trebui să te împaci cu verişoara dumitale, domnule Hareton, am intervenit eu, de vreme ce se căieşte de obrăznicia ei. Ţi-ar face foarte bine, ai deveni alt om dacă te-ai împrieteni cu ea.

— Prietenă ! strigă el, cînd mă urăşte şi nu mă crede demn nici să-i şterg ghetele ! Nu ! Nici de-ar fi să ajung

rege nu mă mai las batjocorit aşteptînd să fie binevoitoare faţă de mine !

— Nu te urăsc, ci tu mă urăşti pe mine ! plînse Cathy, nemaiputînd să-şi ascundă tulburarea. Mă urăşti tot atît de mult cît mă urăşte şi domnul Heathcliff ; poate şi mai mult decît el !

— Eşti o mincinoasă afurisită ! începu Hareton Earnshaw. Atunci pentru ce l-am scos de-atîtea ori din sărite ţinîndu-ţi partea ? Şi asta cînd mă batjocoreai şi mă disprețuiai. Dă-i înainte şi chinuieşte-mă... am să mă duc la el şi-am să-i spun că m-ai necăjit atîta, încît m-ai alungat din bucătărie !

— N-am ştiut că mi-ai ţinut partea, răspunse ea, ştergîndu-şi ochii, şi-am fost rea şi obraznică faţă de toată lumea, dar acum îţi mulţumesc şi te rog să mă ierţi. Ce mai pot face în afară de asta ?

Apoi reveni lîngă cămin şi-i întinse mîna cu sinceritate. Hareton păli şi se întunecă la faţă ca un nor în furtună : ţinea pumnii strînşi cu hotărîre şi privirea aţintită în pămînt. Catherine, instinctiv, trebuie să fi ghicit că o încăpăţînare bolnăvicioasă, şi nu antipatia faţă de ea îl îndemna să fie atît de îndîrjit, căci, după ce rămase nehotărîtă o clipă, se aplecă şi-l sărută uşor pe obraz. Mica ştrengăriţă credea că n-am văzut-o şi, trăgîndu-se înapoi, cu un aer solemn, îşi ocupă locul de mai înainte, lîngă fereastră. Am dat din cap dezaprobînd-o ; atunci a roşit şi mi-a şoptit :

— Ce era să fac, Ellen ? N-a vrut să dea mîna cu mine, n-a vrut să se uite la mine. Trebuia să-i arăt într-un fel că mi-e drag... şi că vreau să fim prieteni.

Nu ştiu dacă sărutarea ei l-a convins pe Hareton. Cîteva minute a avut mare grijă să-şi ascundă faţa, dar cînd a ridicat-o, am văzut că era foarte încurcat, neştiind încotro să se uite.

Catherine era ocupată : învelea o carte frumoasă în hîrtie albă, curată ; apoi a legat-o cu o bucată de panglică, a adresat-o „domnului Hareton Earnshaw" şi m-a rugat să fiu ambasadoarea ei şi să transmit darul destinatarului.

— Şi spune-i că, dacă o primeşte, am să vin să-l învăţ s-o citească aşa cum trebuie, zise ea ; iar dacă refuză, am să mă urc sus şi n-am să-l mai necăjesc niciodată.

Am dus cartea şi i-am repetat mesajul, urmărită de privirile speriate ale stăpînei mele. Hareton n-a vrut

să-şi desfacă pumnii, aşa încît i-am pus-o pe genunchi. Dar n-a aruncat-o jos. Eu m-am întors la lucrul meu, Catherine îşi sprijini mîinile şi capul pe masă, pînă cînd auzi foşnetul uşor al învelitorii care se desfăcea ; atunci, uşurel, se furişă de la masă şi se aşeză tăcută lîngă vărul ei. El tremura, faţa îi strălucea, şi toată brutalitatea, grosolănia şi asprimea lui posomorîtă dispăruseră. La început nu şi-a putut aduna curajul de a rosti măcar o singură silabă de răspuns la privirea întrebătoare şi la rugămintea ei murmurată.

— Spune că m-ai iertat, Hareton. Da ? Mă poţi face atît de fericită dacă spui acest cuvinţel !

Băiatul mîrîi ceva, dar n-am auzit ce.

— Şi-ai să fii prietenul meu ? adăugă Cathy pe un ton întrebător.

— Nu, căci are să-ţi fie ruşine de mine în fiecare zi a vieţii tale, răspunse el ; şi cu cît mă vei cunoaşte mai bine, cu-atît îţi va fi mai ruşine, şi nu pot răbda una ca asta.

— Aşadar, nu vrei să fii prieten cu mine, zise Cathy zîmbind dulce ca mierea şi trăgîndu-se aproape de el.

După aceea n-am mai prins nici o vorbă din şoaptele lor ; dar cînd mi-am îndreptat din nou privirile spre ei, am văzut două feţe atît de strălucitoare aplecate asupra cărţii, încît nu m-am îndoit că tratatul fusese ratificat de ambele părţi şi că de-acum înainte duşmanii erau nişte aliaţi legaţi prin jurămînt.

Cartea pe care o răsfoiau era plină cu poze frumoase ; acestea, precum şi faptul că şedeau unul lîngă altul, au avut destul farmec pentru a-i ţine nemişcaţi, pînă cînd Joseph se întoarse acasă. El, bietul om, fu cu desăvîrşire îngrozit cînd o văzu pe Catherine aşezată pe-aceeaşi bancă cu Hareton Earnshaw, cu mîna rezemată de umărul lui. Iar faptul că favoritul său suporta asemenea apropiere îl zăpăci atît de tare şi-l impresionă atît de profund, încît în seara aceea nu îndrăzni să facă nici o observaţie asupra acestui subiect. Emoţia nu-i fu trădată decît de suspinele adînci cînd deschise, cu solemnitate, *Biblia* lui mare pe masă şi-o acoperi cu bancnote murdare, pe care le scotea din portofel, rodul afacerilor lui din ziua aceea. Într-un tîrziu, îl chemă pe Hareton de pe bancă.

— Du-le pe-astea la stăpîn, băiete, zise el, şi rămîi acolo. Eu mă duc în camera mea. Văgăuna asta nu-i potrivită şi nici destul de cinstită pentru noi. Trebuie să ne mutăm de-aici şi să ne căutăm alta.

— Haide, Catherine, am spus eu, şi noi trebuie „să ne mutăm de-aici" ; am isprăvit călcatul. Eşti gata să ne urcăm ?

— Încă nu-i opt ! răspunse ea, ridicîndu-se cam în silă. Hareton, am să las cartea asta sus pe cămin, şi mîine am să mai aduc cîteva.

— Orice carte laşi aici eu o duc în sală, zise Joseph ; şi mare minune de le-ai mai găsi ! Aşa că fă cum îţi place !

Cathy îl ameninţă că va plăti cu biblioteca lui pentru biblioteca ei, şi cînd trecu pe lîngă Hareton zîmbi, apoi urcă scările cu inima mai uşoară, îndrăznesc s-o spun, decît i-a fost vreodată sub acest acoperiş, exceptînd, poate, primele vizite făcute lui Linton.

Prietenia astfel începută se dezvoltă repede, cu toate că a cunoscut cîteva întreruperi trecătoare. Earnshaw nu putea deveni civilizat printr-o simplă dorinţă, iar tînăra mea doamnă nu era un filozof şi nici un model al răbdării. Dar cum amîndoi tindeau spre acelaşi lucru, unul iubind şi dorind să-l stimeze pe celălalt, celălalt iubind şi dorind să fie stimat, pînă la urmă şi-au atins ţelul.

Vedeţi, domnule Lockwood, că nu era greu să cuceriţi inima doamnei Heathcliff, dar acum mă bucur că n-aţi încercat. Dorinţa mea cea mai aprigă e să-i văd pe-aceşti doi copii căsătoriţi. În ziua nunţii lor n-am să pot invidia pe nimeni : n-o să fie femeie mai fericită ca mine în toată Anglia.

CAPITOLUL 33

ÎN DIMINEAŢA CE URMA DUPĂ această zi de luni, Earnshaw, nefiind încă în stare să-şi vadă de îndeletnicirile obişnuite, rămase prîn casă, iar eu mi-am dat seama repede că va fi cu neputinţă să-mi mai ţin protejata pe lîngă mine, ca pînă atunci. Coborîse înaintea mea şi ieşise în grădină, unde-l văzuse pe vărul ei, făcînd o muncă uşoară ; iar cînd m-am dus să-i poftesc la micul dejun, am văzut că îl convinsese să scoată tufele de coacăze negre şi roşii de pe o porţiune destul de mare de teren şi acum erau amîndoi ocupaţi cu planul unor transplantări de la Grange.

Am fost îngrozită văzînd devastarea pe care-o putuseră face numai într-o jumătate de ceas. Tufişurile de coacăze

negre erau lumina ochilor lui Joseph, iar ea alesese tocmai în mijlocul lor un loc pentru un strat de flori.

— Ia te uită ! Tot ce-aţi trebăluit aici va fi arătat stăpînului, am exclamat eu, chiar în clipa cînd se va descoperi ! Şi ce scuze aveţi pentru libertatea pe care v-aţi luat-o de a dispune de grădină ? O să avem parte de o ceartă strașnică din pricina asta ! Să vedeţi voi ! Domnule Hareton, mă mir că n-ai mai multă minte şi te-ai apucat să faci tot buclucul ăsta numai pentru că te-a rugat ea !

— Am uitat că erau ale lui Joseph, răspunse Earnshaw cam încurcat, dar am să-i spun c-am făcut-o din capul meu.

Noi mîncam întotdeauna cu domnul Heathcliff. Eu ţineam locul stăpînei casei, făcînd ceaiul şi servind, aşa că prezenţa mea la masă era necesară. Catherine şedea de obicei lîngă mine, dar în ziua aceea s-a strecurat mai aproape de Hareton, iar eu mi-am dat seama că nu va fi mai discretă în prietenie decît fusese în duşmănie.

— Şi-acum bagă de seamă să nu vorbeşti şi să nu te ocupi prea mult de vărul tău, i-am şoptit pe cînd intram în sală. Sînt sigură că asta are să-l supere pe domnul Heathcliff şi-o să se înfurie pe amîndoi.

— Nu-ţi fie teamă, îmi răspunse.

În minutul următor se apropie tiptil de Hareton şi îi înfipse brînduşe în *porridge*-ul din farfuria lui.

Hareton nu îndrăzni să-i vorbească ; abia îndrăzni s-o privească, dar ea nu conteni cu glumele încît Hareton fu de două ori pe punctul de a izbucni în rîs. Eu m-am încruntat, iar ea se uită repede spre stăpîn ; acesta însă, după cum i se putea citi pe faţă, era absorbit de alte griji şi nu-i păsa de comeseni. Catherine, serioasă pentru o clipă, îl scrută cu o profundă gravitate. Dar după aceea îşi întoarse capul şi-şi reîncepu prostiile pînă cînd, în cele din urmă, Hareton rîse pe înfundate. Domnul Heathcliff tresări, iar ochii lui ne cercetară în grabă feţele. Catherine îi înfruntă privirile cu expresia ei obişnuită de nervozitate şi sfidare de care stăpînul avea atîta silă.

— Ai noroc că eşti departe de mine, exclamă el, şi nu te pot atinge ! Ce demon te-a luat în stăpînire, de holbezi mereu la mine ochii aceia infernali ? Coboară privirea. Şi să nu-mi mai reaminteşti că exişti. Credeam că te-am vindecat de rîs.

— Eu am rîs, mîrîi Hareton.

— Ce spui ? întrebă stăpînul.

Hareton se uită în farfuria lui şi nu repetă mărturisirea. Domnul Heathcliff îl privi puţin, apoi, în tăcere, reîncepu să mănînce şi să mediteze. Masa era aproape pe sfîrşite ; cei doi tineri, prudenţi, se îndepărtaseră unul de altul, aşa că nu prevedeam nici un alt conflict. Dar Joseph apăru în prag ; buza tremurîndă şi ochii lui plini de mînie ne dădură de ştire că descoperise crima săvîrşită asupra arbuştilor. Se vede că-i zărise pe Cathy şi pe vărul ei în preajma acelui loc înainte de a fi pornit în cercetare ; şi, în timp ce fălcile i se frămîntau ca ale unui bou care rumegă, ceea ce făcea ca discursul său să fie şi mai greu de înţeles, începu :

— Trebuie să-mi iau simbria şi să plec ! Aş fi vrut să mor acolo unde mi-am mîncat zilele vreme de şaizeci de ani ; şi m-am cugetat să-mi car cărţile sus în pod şi toate bulendrele de le am şi să le las lor bucătăria de dragu' liniştii mele. Îmi venea greu să renunţ la locu' meu de lîngă cămin, da' m-am cugetat că asta o pot face ! Da' acuma ea mi-a luat şi grădina şi, pe cinstea mea, stăpîne, asta n-o mai pot răbda ! Dumneata poţi să-ţi pleci grumazu' sub jug, şi ai s-o faci... da' eu nu-s învăţat cu una ca asta, şi-un om bătrîn nu se învaţă uşor cu poveşti noi. Mai bine îmi cîştig pita şi zeama cu un tîrnăcop pe drumu' mare !

— Vezi-ţi de treabă, idiotule, interveni Heathcliff, şi spune desluşit ce te doare, ce necazuri ai ? Eu nu mă amestec în ciorovăielile dintre dumneata şi Nelly. Din partea mea poate să te vîre şi-n groapa cu cărbuni, nu-mi pasă !

— Nu-i Nelly ! răspunse Joseph. N-aş pleca din pricina lui Nelly... aşa păcătoasă cum e ! Slavă Domnului, ea nu-i în stare să fure sufletu' nimănui ! N-a fost niciodată aşa de frumoasă ca să-i piară cuiva ochii uitîndu-se la ea. E vorba de păcătoasa, de nemernica aceea a dumitale care l-a vrăjit pe băiatu' nostru cu privirile ei îndrăzneţe şi căile ei nelegiuite... pînă cînd... Nu ! asta-mi zdrobeşte inima ! A uitat tot ce-am făcut pentru el şi tot ce-am făcut din el, şi s-a dus şi-a smuls un rînd întreg din cele mai mari tufe de coacăze negre din grădină !

Aici începură plîngerile adevărate, pe care însă nu le puteai înţelege desluşit, dar era vorba de suferinţele lui amarnice, de nerecunoştinţa lui Earnshaw şi de primejdia în care se afla.

— E beat ! nebunul ăsta ? îl întrebă Heathcliff. Hareton, are ceva cu tine ?

— Am scos vreo două sau trei tufişuri de coacăze, răspunse tînărul, dar mă duc să le pun la loc.

— Şi pentru ce le-ai scos ? întrebă stăpînul.

Catherine interveni cu o înţelepciune sfătoasă.

— Am vrut să sădim acolo cîteva flori ! strigă ea. Eu sînt singura vinovată, căci eu l-am rugat s-o facă.

— Şi cine dracu' ţi-a dat voie să atingi un băţ din grădina asta ? întrebă socrul, foarte mirat. Şi ţie cine ţi-a poruncit să asculţi de ea ? adăugă întorcîndu-se spre Hareton.

Acesta din urmă amuţise ; verişoara lui răspunse :

— N-ar trebui să-ţi pară rău de cîţiva metri de pămînt, unde să-mi fac şi eu un strat de flori, cînd mi-ai luat toate pămînturile !

— Pămînturile tale ! Ticăloasă obraznică ! N-ai avut niciodată nimic ! strigă Heathcliff.

— Şi banii, continuă ea, aruncîndu-i priviri mînioase şi ronţăind între timp o coajă de pîine rămasă de la micul dejun.

— Tăcere ! exclamă Heathcliff. Isprăveşte şi pleacă de-aici !

— Şi pămîntul lui Hareton şi banii lui... continuă mica îndrăzneaţă. Hareton şi cu mine sîntem acum prieteni şi am să-i spun totul despre dumneata !

Stăpînul păru o clipă zăpăcit. Păli, se ridică, o măsură şi cîtăva vreme o privi cu o ură de moarte.

— Dacă dai în mine, Hareton are să dea în dumneata, zise ea, aşa că ai face mai bine să şezi jos.

— Dacă Hareton nu te scoate afară din odaia asta, am să-i trag una să se ducă drept în iad ! tună Heathcliff. Vrăjitoare blestemată ! Îndrăzneşti să-l aţîţi împotriva mea ? Afară cu ea ! Să piară din ochii mei ! Mă auzi ? Arunc-o în bucătărie ! O omor, Ellen Dean, să ştii c-o omor dac-o laşi să mai apară o dată în faţa ochilor mei !

Hareton încercă, pe înfundate, s-o convingă să plece.

— Dă-o afară cu forţa ! strigă el sălbatic. Ce stai de vorbă cu ea ? Şi se apropie să-şi împlinească singur porunca.

— N-o să te mai asculte niciodată, om rău ce eşti ! zise Catherine. În curînd o să te urască tot atît cît te urăsc şi eu.

— Taci, taci ! mîrîi tînărul pe un ton dojenitor. Nu vreau să te aud vorbindu-i astfel. Isprăveşte !

— Dar n-ai să-l laşi să mă lovească ! strigă Cathy.

— Atunci haide ! şopti Hareton cu seriozitate.

Era prea tîrziu. Heathcliff pusese mîna pe ea.

— Acum pleci *tu !* îi zise lui Earnshaw. Vrăjitoare blestemată ! M-a provocat într-un moment cînd nu pot răbda, şi am s-o fac să se căiască pe veci !

Îşi înfipse mîna în părul ei. Hareton încercă să-i salveze buclele, rugîndu-l ca de data asta să n-o lovească. Ochii lui Heathcliff, negri, scăpărau scîntei. Mi s-a părut că-i gata s-o frupă pe Catherine în bucăţi. Tocmai mă gîndeam să risc şi să-i sar într-ajutor cînd, brusc, degetele i se descleştară, o apucă apoi de braţ şi-i privi atent faţa. După asta îi acoperi ochii cu mîna, se opri un moment pentru a se reculege şi, întorcîndu-se din nou spre Catherine, îi spuse cu o linişte forţată :

— Trebuie să te înveţi să nu mă mai înfurii, căci de nu, într-o bună zi am să te omor. Du-te cu doamna Dean, stai cu ea şi spune-i ei toate obrăzniciile. Iar în ceea ce-l priveşte pe Hareton Earnshaw, dacă-l mai văd ascultîndu-ţi cuvintele, am să-l trimit să-şi cîştige pîinea pe unde-o şti. Dragostea va face din el un proscris şi-un cerşetor. Nelly, ia-o de-aici şi plecaţi cu toţii ! Lăsaţi-mă singur !

Eu am condus-o afară pe tînăra mea doamnă, care, încîntată că scăpase, nu s-a opus. Celălalt a venit şi el în urma noastră, iar domnul Heathcliff a rămas singur în sală pînă la prînz. Am sfătuit-o pe Catherine să mănînce sus ; dar, de îndată ce domnul Heathcliff a observat scaunul ei gol, m-a trimis s-o chem. N-a vorbit cu nici unul dintre noi, a mîncat foarte puţin, şi imediat după-masă a ieşit, anunţîndu-ne că nu se va întoarce decît seara.

Cei doi prieteni se instalară în sală pe tot timpul lipsei lui. L-am auzit pe Hareton dojenindu-şi verişoara cu asprime pentru că voia să-i dezvăluie purtarea domnului Heathcliff faţă de Hindley Earnshaw, tatăl său. I-a spus că nu vrea să audă nici o vorbă de defăimare împotriva acestui om, că lui nu-i pasă, chiar de ar fi diavolul, tot rămîne lîngă el, şi-i va lua apărarea şi că prefera s-o audă însultîndu-l pe el, aşa cum făcuse pînă atunci, decît s-o vadă legîndu-se de domnul Heathcliff. La aceste cuvinte, Catherine s-a înfuriat, dar Hareton a găsit mijlo-

cul de a-i închide gura, întrebînd-o ce părere ar avea dacă el i-ar vorbi de rău tatăl ? Catherine a înţeles că Hareton Earnshaw era una cu stăpînul său şi rămînea legat de el cu legături prea puternice pentru a putea fi desfăcute de raţiune... lanţuri făurite de obişnuinţă... şi ar fi fost o cruzime să încerce a le dezlega. De-atunci încolo a dovedit că-i bună la suflet, deoarece s-a ferit şi să se plîngă de Heathcliff, şi să-şi exprime antipatia faţă de el. De altfel mi-a mărturisit că-i părea rău că se străduise să bage zîzanie între el şi Hareton. Într-adevăr, nu cred ca de-atunci să fi suflat vreodată în faţa acestuia măcar o vorbă împotriva opresorului ei.

După această mică neînţelegere, au fost iarăşi prieteni şi cît se poate de ocupaţi cu numeroasele lor îndeletniciri de elev şi profesor. După ce-mi isprăveam treaba, veneam şi şedeam cu ei ; mă simţeam uşurată şi mîngîiată urmărindu-i, aşa că vremea trecea pe nesimţite. Ştiţi, mi se părea că, într-o oarecare măsură, amîndoi erau copiii mei. Multă vreme fusesem mîndră de unul dintre ei, iar acum eram convinsă că şi celălalt va fi un izvor de egală satisfacţie. Firea lui cinstită şi caldă s-a scuturat repede de norii ignoranţei şi ai degradării în care fusese crescut, iar laudele sincere ale Catherinei îi stimulau sîrguinţa. Pe măsură ce mintea i se lumina, i se luminau şi trăsăturile, adăugînd înfăţişării lui inteligenţă şi noblеţe. Aproape nu-mi venea să cred că e acelaşi om cu cel pe care-l văzusem în ziua cînd îmi descoperisem mica stăpînă la Wuthering Heigths, după expediţia ei la stîncile de la Penistone. În timp ce eu îi admiram şi ei munceau, se lăsase seara, şi o dată cu ea se întoarse şi stăpînul. Veni peste noi pe neaşteptate, intrînd pe uşa principală, aşa că ne-a putut vedea bine pe tustrei, înainte ca noi să putem ridica ochii şi să-l privim. „Nu face nimic, mi-am zis, n-a existat niciodată tablou mai plăcut şi mai nevinovat decît acesta, aşa că ar fi o ruşine fără seamăn dacă i-ar certa.“ Lumina roşie a focului strălucea pe capetele lor frumoase şi le dezvăluia feţele însufleţite de rîvnă copilărească. Pentru că deşi el împlinise douăzeci şi trei de ani şi ea optsprezece, fiecare avea nenumărate lucruri noi de învăţat şi de simţit : nici unul nu trăise şi nu încercase sentimentele unei maturităţi sobre şi lipsite de iluzii.

Au ridicat privirile amîndoi deodată şi au întîlnit privirile domnului Heathcliff. Poate că dumneavoastră n-aţi remarcat niciodată că ochii lor seamănă perfect

şi sînt aidoma ochilor Catherinei Earnshaw. Actuala Catherine n-are altă asemănare cu răposata în afară de fruntea-i lată şi o anumită arcuire a nărilor, care o face să pară, fie că vrea sau nu, cam îngîmfată. Hareton semăna ceva mai mult cu Catherine Earnshaw, şi asemănarea e destul de vizibilă întotdeauna ; dar în clipa aceea era chiar izbitoare, pentru că simţurile i se treziseră, iar facultăţile lui mintale erau în plină activitate. Cred că această asemănare l-a dezarmat pe domnul Heathcliff. A păşit spre cămin vădit mişcat, dar emoţia i se potoli repede cînd îl privi pe Hareton ; sau mai bine zis îşi schimbă calitatea, căci tot emoţionat era. Îi luă cartea din mînă, îşi aruncă privirea pe pagina deschisă, apoi i-o dădu înapoi fără nici o vorbă. Îi făcu semn din ochi Catherinei să plece ; vărul ei nu zăbovi mult după ea, şi eram pe punctul de a pleca şi eu, cînd mi-a poruncit să stau locului.

— Tristă încheiere ! Nu-i aşa ? remarcă el, după ce cugetă cîtăva vreme asupra scenei la care fusese martor. Un sfîrşit absurd al sforţărilor mele îndărătnice. Am pus mîna pe pîrghii şi cazmale ca să dărîm cele două case şi m-am antrenat pentru o muncă herculeană ; dar acum, cînd totul e gata şi în puterea mea, constat că mi-a dispărut voinţa de a mişca măcar o ţiglă de pe acoperişul vreuneia din case. Vechii mei duşmani nu m-au biruit, acum ar fi momentul să mă răzbun pe urmaşii lor. Aş putea-o face, nimeni nu mă împiedică. Dar la ce bun ! Nu mi-e greu să lovesc, dar mă oboseşte să ridic mîna ! S-ar putea crede c-am muncit toată vremea numai pentru a-mi arăta acum mărinimia. Dar nici vorbă de aşa ceva ! Am pierdut facultatea de a mă bucura de distrugerea lor ; şi mi-e lene să distrug fără scop.

Nelly, se apropie o schimbare stranie : în momentul de faţă mă aflu în umbra ei. Viaţa mea de toate zilele mă interesează atît de puţin, încît cu greu îmi mai aduc aminte că trebuie să mănînc şi să beau. Cei doi, care-au ieşit din sală, sînt singurele obiecte care înseamnă o apariţie materială distinctă pentru mine, şi această apariţie îmi pricinuieşte o durere care se apropie de tortură. Despre *ea* nu vreau să vorbesc şi nici să mă gîndesc la ea nu vreau ; dar aş dori sincer să n-o văd, căci prezenţa ei îmi stîrneşte numai simţăminte care mă scot din minţi. *El* mă impresionează în alt fel, şi dacă aş putea-o face

fără să se creadă c-am înnebunit, aș căuta să nu-l mai văd niciodată. Dumneata ai crede că nu mai am mult pînă-n pragul nebuniei, zise făcînd un efort să zîmbească, dacă ți-aș descrie miile de amintiri și gînduri pe care le trezește și le întruchipează băiatul ăsta. Dar dumneata n-ai să povestești ce-ți spun, și gîndurile mele stau tot timpul atît de întemnițate în mine, încît mă simt ispitit să le împărtășesc.

Acum cinci minute, Hareton mi-a apărut nu ca o ființă omenească, ci ca întruchiparea tinereții mele. Încercam față de el sentimente atît de variate, încît mi-ar fi fost cu neputință să-i vorbesc ca un om cu mintea întreagă. În primul rînd, asemănarea izbitoare dintre el și Catherine mi-o reamintește într-un mod înspăimîntător. Totuși, acest fapt, despre care dumneata ai putea crede că are cea mai puternică înrîurire asupra imaginației mele, e în momentul de față lucrul cel mai neînsemnat. Căci ce nu-i în mintea mea legat de ea ? Și ce nu-mi amintește de ea ? Nu mă pot uita în jos, la pardoseala asta, fără să-i văd trăsăturile desenate pe piatră ! În fiecare nor, în fiecare pom... în aerul nopții și-n fiecare privire din timpul zilei... sînt înconjurat de chipul ei ! Cele mai obișnuite fețe ale bărbaților și femeilor... chiar și propriile mele trăsături... își bat joc de mine, semănînd cu ea. Lumea întreagă e o colecție spăimîntătoare de amintiri care-mi spun că ea a existat și c-am pierdut-o ! Ei bine, înfățișarea lui Hareton reprezintă fantoma iubirii mele nemuritoare, a strădaniei mele sălbatice de a-mi afirma drepturile, fantoma degradării, a mîndriei, a fericirii și a suferinței mele...

E o nebunie să-ți repet dumitale aceste gînduri. Totuși, te vor face să înțelegi pentru ce, cu toate că nu-mi place să fiu întotdeauna singur, societatea lui nu-mi face bine : dimpotrivă, îmi agravează chinul de care sufăr neîncetat și face ca, într-o oarecare măsură, să fiu indiferent față de relațiile dintre el și verișoara lui : nu le mai pot acorda nici un fel de atenție.

— Dar ce înțelegi prin *schimbare*, domnule Heathcliff ? am întrebat speriată de atitudinea lui, cu toate că, după părerea mea, nu era nici în primejdie de a-și pierde mințile și nici de a muri. Era puternic și sănătos, și încă din copilărie îi plăcea să se gîndească la lucruri sumbre și bizare. Doar că avea mania de a se gîndi neîncetat la

idolul său dispărut, dar în toate celelalte privinţe mintea îi era tot atît de zdravănă ca şi a mea.

— N-am s-o cunosc decît atunci cînd se va produce, zise el. Deocamdată sînt numai pe jumătate conştient de schimbare.

— Nu te simţi bolnav, nu-i aşa ? l-am întrebat eu.

— Nu, Nelly, deloc, răspunse.

— Atunci nu te temi de moarte ? am continuat.

— Teamă ? Nu ! răspunse el. Nu am nici teama, nici presimţirea, nici nădejdea morţii. Şi de ce aş avea-o ? Cu constituţia mea puternică, cu viaţa cumpătată pe care o duc, cu îndeletnicirile care nu mă expun la nici un pericol, ar trebui, şi probabil *aşa va fi*, să rămîn pe pămînt pînă cînd nu va mai exista un fir de păr negru pe capul meu. Şi totuşi în starea asta nu mai pot s-o duc ! Trebuie să-mi amintesc să respir... aproape că trebuie să-i amintesc inimii să bată. Şi parcă apăs la loc un arc puternic : îmi trebuie constrîngere ca să fac cel mai mic gest care nu-i purtat de unicul meu gînd, şi dacă nu-i legat de unica şi eterna mea idee, trebuie să mă constrîng pentru a discerne dacă ceva este viu sau mort. N-am decît o singură dorinţă, şi întreaga mea fiinţă şi toate puterile mele ţintesc spre împlinirea ei. Am dorit-o atît de multă vreme şi atît de neclintit, încît sînt convins că se *va* împlini... şi *în curînd*... pentru că mi-a mîncat viaţa. Presimţirea împlinirii ei m-a şi înghiţit. Mărturisirile nu m-au uşurat, dar poate că-ţi vor explica anumite stări de spirit, pe care altfel nu le-ai fi putut înţelege. O, Doamne ! E o luptă lungă, aş vrea să se isprăvească !

A început să măsoare cu paşi mari încăperea, bolborosind numai pentru el lucruri îngrozitoare, încît eram înclinată să cred, după cum spunea Joseph, că propria lui conştiinţă îi prefăcuse inima într-un iad pămîntesc. Mă întrebam cu teamă cum se va sfîrşi. Deşi pînă atunci rareori îşi dezvăluise o asemenea stare de spirit, fie măcar din priviri, eu eram convinsă că aceasta era dispoziţia lui obişnuită. De altfel chiar el mi-a confirmat părerea dar, judecînd după purtarea lui, nimeni nu ar fi putut crede acest lucru. Nici dumneavoastră, domnule Lockwood, cînd l-aţi văzut, n-aţi bănuit nimic ; iar în perioada despre care vă vorbesc era întocmai ca mai înainte, poate puţin mai îndrăgostit de singurătatea lui continuă şi poate mai tăcut cu cei din preajma lui.

CAPITOLUL 34

TIMP DE CÎTEVA ZILE DUPĂ SEARA

aceea, domnul Heathcliff s-a ferit să ne mai întîlnească la masă, totuşi n-a vrut să-i excludă cu totul pe Hareton şi pe Cathy. Nu-i plăcea să cedeze cu desăvîrşire în faţa sentimentelor, de aceea prefera să lipsească el de la masă. De atunci o singură masă în douăzeci şi patru de ore îi păru îndestulătoare pentru a se hrăni.

Într-o noapte, după ce toţi ai casei se culcaseră, l-am auzit coborînd şi ieşind pe uşa principală. Nu l-am auzit revenind, şi dimineaţa am constatat că tot plecat era. Ne aflam în luna aprilie ; timpul era dulce şi cald, iarba atît de verde pe cît o puteau face ploile abundente şi soarele, iar cei doi meri pitici de lîngă peretele de miazăzi erau plini de flori. După micul dejun, Catherine stărui să iau un scaun şi să mă aşez cu lucrul sub brazii de la colţul casei, iar pe Hareton, care se vindecase complet după accident, îl convinsese să sape şi să-i aranjeze grădiniţa, care fusese mutată în partea aceea din pricina protestelor lui Joseph. Şedeam liniştită, bucurîndu-mă de miresmele primăverii ce mă înconjurau şi de albastrul suav de deasupra capetelor noastre, cînd tînăra mea doamnă, care se dusese spre gard să adune cîteva rădăcini de brînduşe pentru a-şi împrejmui un strat, se întoarse numai cu jumătate din rădăcinile de care avea nevoie şi ne înştiinţă că domnul Heathcliff vine acasă.

— Mi-a vorbit ! adăugă ea cu o expresie uluită.

— Ce ţi-a spus ? întrebă Hareton.

— Mi-a spus să plec cît pot de iute, răspunse ea. Dar s-a uitat la mine cu nişte ochi atît de diferiţi de cei cu care eram obişnuită, încît m-am oprit o clipă să văd ce-i cu el.

— Cum e ?

— Cum să fie, aproape luminat şi vesel. Nu, deloc *aproape*... ci *foarte* emoţionat, sălbatic şi fericit ! răspunse ea.

— Atunci înseamnă că plimbările de noapte îi priesc, am observat eu luînd un aer indiferent.

De fapt, eram tot atît de surprinsă ca şi Catherine şi foarte nerăbdătoare să mă conving de adevărul afirmaţiei ei, căci să-l vezi pe stăpîn fericit nu era un spectacol de fiecare zi. Am inventat un pretext ca să pot intra în

casă. Heathcliff stătea în pragul uşii deschise, era palid şi tremura. Avea însă, într-adevăr, o licărire stranie şi plină de fericire în ochi, ceea ce-i schimba întreaga expresie a feţei.

— Vrei să mănînci ceva ? l-am întrebat. Trebuie să fii flămînd după o noapte de hoinăreală !

Doream să aflu unde fusese, dar n-am vrut să-l întreb de-a dreptul.

— Nu, nu mi-e foame, răspunse el, întorcînd capul şi vorbindu-mi pe un ton cam dispreţuitor ; parcă ghicise că încerc să descopăr motivul bunei lui dispoziţii.

Eram încurcată ; nu ştiam dacă nu cumva e un prilej binevenit pentru a-l dojeni.

— Cred că nu-i cuminte să hoinăreşti pe-afară, am continuat eu, cînd ar trebui să stai în pat. Nu, nu-i deloc cuminte, mai ales pe vremea asta umedă. Sînt sigură c-ai să răceşti sau ai să te îmbolnăveşti. De altfel mi se pare c-aşa s-a şi întîmplat.

— Nu s-a întîmplat decît ceea ce pot eu îndura, răspunse Heathcliff, şi îndur totul cu cea mai mare plăcere, dar cu condiţia să mă laşi în pace. Du-te înăuntru şi nu mă mai plictisi.

L-am ascultat şi, trecînd pe lîngă el, observai că răsufla iute ca o pisică.

„Da ! mi-am zis. O să se îmbolnăvească ! Nu pot înţelege ce-a făcut !"

În ziua aceea, la prînz, se aşeză cu noi la masă şi-şi ţinu farfuria ca să i-o umplu cu mîncare, ca şi cum ar fi avut de gînd să se despăgubească de postul din ajun.

— Nici n-am răcit şi nici fierbinţeli n-am, Nelly — remarcă el făcînd aluzie la cele ce-i spusesem de dimineaţă — şi sînt gata să mănînc tot ce mi-ai pus în farfurie.

Îşi luă cuţitul şi furculiţa, se pregăti să mănînce, dar deodată pofta păru că i-a pierit. Puse totul pe masă, privi stăruitor pe fereastră, apoi se ridică şi ieşi. L-am văzut umblînd încoace şi-ncolo prin grădină, în timp ce noi am isprăvit masa ; atunci Earnshaw a spus că se duce să-l întrebe pentru ce n-a vrut să mănînce ; credea că l-am supărat noi cu ceva.

— Ei, vine ? ! strigă Catherine cînd vărul ei se întoarse.

— Nu, răspunse el, dar nu-i mînios, mi s-a părut chiar foarte bine dispus. Numai că s-a enervat pentru că i-am vorbit de două ori. Apoi mi-a spus să vin la tine

şi mi-a mai spus că se miră cum de pot dori tovărăşia altcuiva.

Eu i-am pus farfuria pe grătarul căminului, ca să-i ţin mîncarea caldă. După un ceas sau două, cînd camera rămase goală, intră din nou, dar nu mi s-a părut deloc mai liniştit. Aceeaşi expresie nefirească — şi nefirească era — de fericire, sub sprîncenele lui negre, şi aceeaşi paloare a feţei din care dispăruse tot sîngele ; şi dinţii care i se dezveleau din cînd în cînd într-un fel de zîmbet. Corpul întreg îi tremura, dar nu cum tremură omul la răceală sau slăbiciune, ci cum vibrează o coardă întinsă la maximum... era mai mult un fior puternic decît un tremur.

„Am să-l întreb ce are, mi-am zis ! Căci cine altul să-l întrebe ?“ Apoi am exclamat :

— Ai auzit vreo veste bună, domnule Heathcliff ? ! Pari neobişnuit de înviorat.

— De unde să-mi vină mie veşti bune ? zise el. Sînt înviorat de foame şi, după cît mi se pare, nu trebuie să mănînc.

— Prînzul dumitale e-acolo, i-am răspuns, pentru ce nu vrei să mănînci ?

— Acum n-am poftă, mîrîi el iute ; am să aştept pînă la cină. Şi, Nelly, o dată pentru totdeauna, te rog să-l previi pe Hareton şi pe cealaltă să nu se mai apropie de mine. Vreau să nu mă tulbure nimeni ; vreau să fiu singur.

— Ai vreun motiv nou pentru această oprelişte ? l-am întrebat eu. Spune-mi pentru ce eşti atît de ciudat, domnule Heathcliff ? Unde-ai fost noaptea trecută ? Nu-ţi pun această întrebare din simplă curiozitate, ci...

— Ba pui întrebarea dintr-o foarte simplă curiozitate, mă întrerupse el rîzînd. Totuşi, am să-ţi răspund. Noaptea trecută am fost în pragul iadului. Azi sînt aproape de paradisul meu. Îl văd cu ochii, abia trei paşi mă mai despart de el ! Şi acum ai face bine să pleci şi tu ! Dacă n-ai să mă mai iscodeşti, n-ai să vezi şi nici n-ai să auzi nimic înspăimîntător.

După ce-am măturat căminul şi-am şters masa, am plecat mai nedumerită ca niciodată.

În după-amiaza aceea n-a mai ieşit din casă, şi nimeni nu i-a tulburat singurătatea. La ora opt însă am socotit că se cuvine, chiar dacă nu m-a chemat, să-i duc o lumînare şi cina. Stătea rezemat de pervazul unei ferestre deschise, dar nu privea afară, căci faţa îi era întoarsă spre întunericul dinăuntru. Focul mocnea în cenuşă, camera se um-

pluse de aerul umed şi dulce al serii înnourate şi-atît de liniştite, încît se putea auzi nu numai murmurul rîuleţului ce curgea spre Gimmerton, ci şi freamătul undelor şi gîlgîitul apei peste pietre şi în jurul bolovanilor mari pe care nu-i putea acoperi. Am murmurat un cuvînt de nemulţumire văzînd că focul e gata să se stingă şi-am început să închid ferestrele, una după alta, pînă am ajuns la a lui.

— S-o închid şi pe-asta ? l-am întrebat, ca să-l trezesc din visare, căci rămăsese nemişcat.

În timp ce vorbeam, lumînarea i-a luminat faţa. Oh, domnule Lockwood, nu vă pot spune cît de cumplit m-am speriat în clipa cînd l-am văzut ! Ochii aceia negri, adînci ! Zîmbetul acela şi paloarea lui de fantomă ! Mi s-a părut că nu-i domnul Heathcliff, ci o nălucă ; şi de spaimă am lăsat lumînarea să se atingă de perete şi-am rămas în întuneric.

— Da, închide-o, răspunse cu glasul lui obişnuit. Ia te uită, ce neîndemînare ! Pentru ce n-ai ţinut lumînarea drept ? Du-te fuga şi adu alta.

Am alergat afară înnebunită de groază şi i-am spus lui Joseph :

— Stăpînul doreşte să-i duci o lumînare şi să-i aprinzi focul din nou... căci în momentul acela nu îndrăzneam să mai intru.

Joseph adună, zgomotos, nişte jăratic pe-o lopăţică şi plecă. Dar s-a întors imediat, cu lopăţica într-o mînă şi cu tava de mîncare în cealaltă, explicîndu-mi că domnul Heathcliff s-a dus să se culce şi nu dorea să mănînce nimic pînă dimineaţa. L-am auzit atunci cu toţii urcînd scările ; dar nu s-a dus în camera lui obişnuită, ci a intrat în aceea cu patul cu tăblii. Fereastra ei, după cum v-am spus, e destul de largă, aşa că oricine poate ieşi prin ea. Şi mi-a trecut prin gînd că plănuise o nouă hoinăreală la miez de noapte şi prefera ca noi să nu-l auzim.

„O fi un duh rău care mănîncă morţii, sau un vampir ?“ mi-am zis. Citisem despre asemenea demoni hidoşi, încarnaţi. Apoi am început să-mi amintesc cum l-am îngrijit cînd era copil, cum l-am văzut crescînd şi cum i-am urmărit aproape toată viaţa ; şi mi-am dat seama cît de proastă eram să pot crede despre el un lucru atît de îngrozitor !

„Dar de unde-o fi venit făptura aceea mică, neagră, adusă aici de un om bun spre nenorocirea lui ?“ murmură

în mine glasul superstiției, în timp ce adormeam și conștiința mă părăsea. Și-am început, pe jumătate visînd, să-mi bat capul imaginînd niște părinți potriviți lui și, cu ajutorul gîndurilor mele din starea de veghe, mi-am petrecut din nou în minte viața lui, cu cîteva imagini sumbre în plus, iar în cele din urmă am ajuns să-mi închipui moartea și înmormîntarea lui. Din toate acestea ceea ce mai țin minte e marea mea tulburare, căci aveam sarcina de a dicta inscripția de pe piatra lui funerară și mă sfătuiam în privința ei cu groparul. Și cum nu avea prenume și nu-i cunoșteam nici vîrsta, am fost obligați să ne mulțumim cu un singur cuvînt : „Heathcliff". Așa s-a și întîmplat. Dacă intrați în curtea bisericii, veți citi pe piatra lui funerară numai acest cuvînt și data morții.

Zorile mi-au readus bunul-simț. Cum s-a luminat de ziuă, atît cît să pot vedea, m-am sculat și-am ieșit în grădină, să caut sub fereastră urmele picioarelor. Dar n-am văzut nimic. „A rămas acasă, mi-am zis, și azi o să fie sănătos." Am preparat micul dejun pentru toată casa, ca de obicei, dar lui Hareton și lui Cathy le-am spus să mănînce înainte de a coborî stăpînul, căci azi, desigur, va dormi mai mult. Ei au preferat să mănînce afară, sub pomi, așa că le-am așternut acolo o masă mică, pe placul lor.

Cînd m-am întors, l-am găsit pe domnul Heathcliff jos. Vorbea cu Joseph despre treburile fermei ; i-a dat îndrumări limpezi și amănunțite cu privire la ce discutau, dar vorbea iute, întorcînd mereu capul într-o parte și avînd aceeași expresie de surescitare, poate chiar și mai accentuată. Cînd Joseph ieși din odaie, se așeză în locul unde ședea de obicei, iar eu i-am pus dinainte o cană de cafea. O trase mai aproape. Apoi își așeză brațele pe masă și privi peretele din față : după cîte mi s-a părut, cerceta cu mare atenție o anumită porțiune ; ochii îi erau atît de strălucitori și de neliniștiți și arătau un interes atît de viu, încît timp de o jumătate de minut Heathcliff nici nu mai respiră.

— Haide, am exclamat eu, împingînd o bucată de pîine lîngă mîna lui, mănîncă și bea-ți cafeaua cît e caldă ! Te-aștept aproape de-un ceas.

Nu m-a luat în seamă — și totuși a zîmbit. Preferam să-l văd scrîșnind din dinți decît zîmbind așa.

— Domnule Heathcliff ! Stăpîne, am strigat, pentru numele lui Dumnezeu, nu te mai uita așa, de parcă-ai avea în fața ochilor o vedenie din altă lume !

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu țipa atît de tare !

răspunse el. Fă-ţi ochii roată şi spune-mi : sîntem singuri ?

— Firește că da, i-am răspuns, firește că sîntem singuri !

Totuşi, fără să vreau, i-am ascultat porunca, dar parcă n-aş fi fost chiar sigură că eram numai noi doi. Făcu o mişcare cu mîna şi dădu la o parte pîinea şi cafeaua, liberîndu-şi locul din faţă, apoi se aplecă înainte ca să poată privi şi mai nestingherit.

De data asta am observat că nu-l mai interesează peretele ; m-am uitat mai bine şi mi-am dat seama că priveşte ceva ce se afla la o depărtare de vreo doi metri. Şi ceea ce vedea, orice-ar fi fost, părea că-i provoacă o plăcere şi o durere de nerăbdat ; cel puţin aşa am înţeles eu, judecînd după expresia lui chinuită şi totuşi transfigurată. Obiectul închipuirii sale nu stătea nemişcat, căci ochii lui îl urmăreau cu o atenţie neostenită ; nici chiar cînd vorbea cu mine nu-şi întorcea privirea de la el. Zadarnic îi reaminteam de postul lui prelungit, căci, dacă făcea vreo mişcare ca să se apropie de vreun obiect, cedînd rugăminţilor mele, sau dacă întindea mîna să ia o bucată de pîine, degetele se încleştau înainte de a ajunge la ea şi mîna îi cădea pe masă, uitînd scopul urmărit.

Am stat lîngă el cu neclintită răbdare, încercînd să-i abat atenţia de la preocuparea care-l obseda, pînă cînd s-a enervat şi s-a ridicat, întrebîndu-mă pentru ce nu-l las să mănînce cînd vrea el. Şi mi-a mai spus că data viitoare să nu-l mai aştept, ci să-i pun totul pe masă şi să-mi caut de treabă. După aceste cuvinte a ieşit din cameră, coborînd agale poteca din grădină, şi a dispărut pe poartă.

Ceasurile trecură anevoie, pline de îngrijorare ; veni o altă seară. Nu m-am dus la culcare decît foarte tîrziu şi, cînd m-am dus, n-am putut dormi. El a intrat după miezul nopţii şi, în loc să se ducă să se culce, s-a închis în sală. Am ascultat cu atenţie, m-am sucit încoace şi-ncolo şi, în cele din urmă, m-am îmbrăcat şi am coborît. Era prea greu să stau culcată, chinuindu-mi mintea cu sute de presimţiri deşarte.

Am auzit paşii domnului Heathcliff măsurînd neostenit pardoseala ; şi adeseori tăcerea era întreruptă de răsuflarea lui adîncă, ce semăna cu un geamăt. Bolborosea şi cuvinte fără şir ; singurul pe care l-am putut prinde a fost numele Catherinei legat de cîte un cuvînt de mîngîiere sau de suferinţă sălbatică, smuls din adîncul sufletului,

rostit încet, grav ca şi cum ar fi vorbit cu o persoană prezentă. N-am avut curajul să intru de-a dreptul în odaie. dar, vrînd să-l trezesc din visare, m-am apucat să fac focul în bucătărie, am aţîţat flăcările şi-am început să ricii cenuşa. L-am trezit mai curînd decît mă aşteptam. A deschis imediat uşa şi a spus :

— Nelly, vino încoace... S-a făcut dimineaţă ? Vino cu lumînarea.

— Bate patru, i-am răspuns. Ai nevoie de o lumînare ca să te urci sus. Ai fi putut să-ţi aprinzi o lumînare şi la foc.

— Nu, nu vreau să mă duc sus, a zis. Vino înăuntru şi aprinde-mi focul, apoi deretică prin odaie.

— Mai întîi trebuie să suflu în foc ca să aţîţ jăraticul, i-am spus, luînd un scaun şi foalele.

Între timp el umbla încoace şi-ncolo, într-o stare aproape de nebunie ; suspinele lui adînci şi grele se succedau atît de iute, încît nu mai lăsau loc pentru o respiraţie normală.

— Cînd se crapă de ziuă am să trimit după Green, zise el. Vreau să-i cer cîteva lămuriri juridice cît mai sînt în stare să mă gîndesc la treburi de felul ăsta şi cît mai pot acţiona calm. Încă nu mi-am scris testamentul şi nu mă pot hotărî cum să-mi împart averea. Aş vrea s-o şterg de pe faţa pămîntului.

— Eu n-aş vorbi aşa, domnule Heathcliff, am intervenit eu. Lasă deocamdată testamentul la o parte, căci ai vreme destulă pentru asta, ca şi pentru a te căi de numeroasele dumitale nelegiuiri. N-aş fi crezut niciodată c-or să te lase nervii. Totuşi, spre uimirea mea, te-au lăsat, şi aproape cu totul... dar numai din vina dumitale. Felul în care ţi-ai petrecut aceste ultime trei zile ar fi doborît şi un titan. Mănîncă ceva şi odihneşte-te puţin. N-ai decît să te priveşti în oglindă şi-ai să-ţi dai seama ce mare nevoie ai şi de mîncare, şi de somn. Obrajii ţi-s scobiţi, ochii ţi-s roşii, ca ai unui om care moare de foame şi e pe cale să orbească de nesomn.

— Nu-i vina mea că nu pot nici mînca, nici dormi, răspunse el. Te asigur că nu fac asta cu un plan dinainte stabilit. Am să fac şi pe una, şi pe cealaltă îndată ce-mi va fi cu putinţă. Dar încearcă să-i poruncşti unui om care se luptă în apă, la depărtare de un braţ de mal, să stea liniştit ! Mai întîi trebuie să ajung la mal, şi-apoi am să mă odih-

nesc. Fie cum vrei tu : să nu mai vorbim de domnul Green. Iar în ceea ce privește căința pentru nelegiuirile mele, află că n-am săvîrșit nici o nelegiuire și nu mă căiesc de nimic. Sînt prea fericit, și totuși încă nu destul. Fericirea sufletului meu îmi ucide trupul și totuși nu-i îndeajuns de satisfăcătoare în sine.

— Fericit, stăpîne ? ! am strigat eu. Stranie fericire ! Dacă m-ai asculta fără să te înfurii, ți-aș da cîteva sfaturi care te-ar face mai fericit.

— Ce sfaturi ? întrebă el. Dă-mi-le !

— Îți dai seama, domnule Heathcliff, că de la vîrsta de treisprezece ani ai dus o viață egoistă, necreștinească și că, probabil, în tot acest răstimp n-ai pus mîna pe o *Biblie ?* Desigur, ai uitat cuprinsul acelei cărți și poate că acum nici nu mai ai răbdare s-o cercetezi. Crezi că ți-ar strica dacă am trimite după cineva — vreun pastor oarecare, indiferent de biserica de care ține — să ți-o tălmăcească și să-ți arate cît de mult te-ai îndepărtat de preceptele ei ? Și că ești foarte puțin pregătit pentru cerul propovăduit de ea dacă nu te schimbi înainte de moarte ?

— Îți sînt recunoscător, Nelly, zise el, că mi-ai reamintit să-ți spun cum vreau să fiu înmormîntat. Vreau să fiu dus la cimitir seara. Dumneata și cu Hareton puteți să mă însoțiți dacă vreți ; și bagă mai ales de seamă ca groparul să respecte poruncile mele în ceea ce privește cele două coșciuge ! Nu trebuie să vină nici un pastor, după cum nu trebuie să se rostească nici un cuvînt despre mine. Îți spun că aproape am atins paradisul *meu*, căci paradisul altora e cu desăvîrșire lipsit de valoare pentru mine și nu-l rîvnesc.

— Și presupunînd că vei continua să ajunezi cu-aceeași încăpățînare și vei muri în acest fel, ce-o să se întîmple dacă ei refuză să te înmormînteze în cimitir ? am spus eu, indignată de această indiferență păgînească. Ți-ar plăcea ?

— N-or să facă una ca asta, răspunse el. Iar dacă vor face-o, tu trebuie să mă muți acolo în ascuns, și dacă n-ai s-o faci, ai să vezi cu ochii tăi că morții nu pier cu totul !

Cum a auzit că ceilalți membri ai familiei încep să se miște, s-a retras în vizuina lui, lăsîndu-mă să respir în voie. Dar după-amiază, pe cînd Joseph și Hareton își vedeau de treburi, a venit din nou în bucătărie și, cu o căutătură sălbatică, mi-a poruncit să vin și să stau în sală. Voia

să rămînă cineva lîngă el. Eu am refuzat, spunîndu-i pe față că vorbele și purtarea lui ciudată mă speriau și n-aveam nici curajul și nici puterea să-i țin singură de urît.

— Mi se pare că mă crezi un diavol, zise el cu un rîs înspăimîntător ; ceva prea monstruos ca să poată trăi sub acoperișul unei case ca lumea. Apoi, întorcîndu-se către Catherine, care era acolo și care s-a tras în spatele meu cînd l-a văzut apropiindu-se a adăugat, pe jumătate rînjind : Vrei să vii *tu,* puicuță ? Nu-ți voi face nici un rău. Nu ! Și tu mă crezi mai rău chiar decît diavolul ? ! Nu face nimic, există *una* care nu se ferește de mine ! Pe Dumnezeul meu ! E neînduplecată ! Dumnezeule, e fără milă ! Oh, blestemată treabă ! E mult mai mult decît poate îndura carnea și sîngele... chiar și al meu.

De-atunci n-a mai căutat tovărășia nimănui. Pe înserate s-a dus în camera lui. Toată noaptea și pînă dimineața tîrziu l-am auzit gemînd și murmurînd singur. Hareton n-avea astîmpăr, voia să se ducă la el, dar l-am rugat să-l cheme pe doctorul Kenneth, ca să vadă ce are. Cînd a sosit, l-am rugat pe Heathcliff să mă lase să intru și-am încercat să deschid ușa, dar am găsit-o încuiată ; iar el a strigat doar să ne ducem dracului. Spunea că se simte mai bine și vrea să fie lăsat în pace, așa că doctorul a plecat.

Seara următoare a fost foarte umedă, a plouat cu găleata pînă-n zorii zilei și, cînd mi-am făcut plimbarea de dimineață în jurul casei, am observat că fereastra stăpînului era larg deschisă și ploaia cădea drept în casă. „Nu poate fi în pat, mi-am zis, căci, așa cum toarnă, l-ar fi udat pînă la piele. Trebuie să se fi sculat, ori să fi plecat. Dar de ce să mă mai frămînt, am să-mi iau inima în dinți și-am să mă duc să văd."

După ce am reușit să intru cu altă cheie, m-am repezit să desfac tăbliile patului, căci camera era goală ; le-am împins iute și m-am uitat înăuntru. Domnul Heathcliff era acolo... culcat pe spate. I-am întîlnit privirea, dar avea niște ochi atît de pătrunzători și sălbatici, încît am tresărit. Apoi mi s-a părut că zîmbește. Nu m-am gîndit că-i mort, dar fața și gîtul îi erau spălate de ploaie, așternuturile ude, iar el stătea absolut nemișcat. Fereastra, bătută de vînt încoace și-ncolo, îi zgîriase mîna care era așezată pe marginea pervazului. Din pielea tăiată nu curgea sînge, iar cînd am pus degetele pe ea, nu m-am mai putut îndoi : era mort și țeapăn !

Am închis fereastra, i-am pieptănat părul negru și lung de pe frunte, am încercat să-i închid ochii și să sting, dacă mi-ar fi fost cu putință, înainte de a o mai vedea și altcineva... acea privire îngrozitoare, ca vie, de triumf. Dar ochii n-au vrut să se închidă. Păreau că rînjesc, că-și bat joc de încercările mele, iar buzele lui desfăcute și dinții albi, ascuțiți, rînjeau și ei ! Cuprinsă de o nouă criză de lașitate, l-am strigat pe Joseph. Joseph se tîrî pînă sus, făcînd mare gălăgie, dar refuză cu îndîrjire să se atingă de el.

— Diavolu' s-a repezit la sufletu' lui, strigă el, și poate să-i ia și hoitu', căci mie nu-mi pasă de el ! Uite-l ! Ce nemernic, rînjește și-n fața morții !

Și păcătosul bătrîn începu să rînjească și el, în bătaie de joc. Am crezut chiar c-o să dănțuiască în jurul patului ; dar, potolindu-se brusc, căzu în genunchi, ridică mîinile și mulțumi că adevăratul stăpîn al vechii familii a reintrat în drepturile lui.

Eram buimăcită de această întîmplare îngrozitoare ; și fără să vreau, gîndurile mele se întoarseră cu un fel de tristețe apăsătoare spre vremurile trecute. Numai bietul Hareton, cel căruia Heathcliff îi făcuse cea mai mare nedreptate, suferi cu adevărat. El a vegheat toată noaptea la căpătîiul mortului plîngînd amarnic. Îi strîngea mîna, îi săruta fața sarcastică și sălbatică, pe care toți ceilalți se fereau s-o privească, și-l plîngea cu durerea aceea puternică ce izvorăște în mod firesc dintr-o inimă generoasă, cu toate că inima lui e tare ca oțelul călit.

Doctorul Kenneth rămase încurcat cînd a trebuit să se pronunțe asupra bolii care pricinuise moartea stăpînului. I-am ascuns faptul că n-a pus nimic în gură timp de patru zile, temîndu-mă să dau cumva de vreun bucluc ; și-apoi eram convinsă că nu se abținuse de voie și cu un anumit plan, ci că aceasta era consecința și nu cauza bolii lui stranii.

L-am înmormîntat, spre indignarea întregii vecinătăți, întocmai cum a dorit. Earnshaw și cu mine, groparul și șase oameni care au dus sicriul au format întregul cortegiu. Cei șase oameni au plecat după ce l-au coborît în groapă, noi am rămas pînă l-am văzut acoperit. Hareton, cu fața scăldată în lacrimi, a tăiat cu sapa bucăți de pămînt cu iarbă și le-a așezat cu mîna lui peste movila cafenie. Acum e tot atît de netedă și verde ca și mormintele vecine... și

sper că și fostul meu stăpîn doarme tot atît de adînc ca și cei de lîngă el. Dar oamenii din partea locului, dacă-i întrebați, jură pe *Biblie* că el umblă ; și sînt unii care spun că l-ar fi întîlnit lîngă biserică, alții că l-au văzut pe dealuri și chiar aici, în casă. Povești deșarte, o să ziceți dumneavoastră, și-așa zic și eu. Totuși, bătrînul acela de lîngă focul din bucătărie susține că, privind pe fereastra odăii lui, a văzut — de la moartea lui Heathcliff încoace — în fiecare noapte ploioasă două ființe... Iar mie mi s-a-ntîmplat ceva ciudat, cam acum o lună. Într-o seară mă duceam la Grange... era o seară învolburată, prevestitoare de furtună.. și tocmai la cotitura drumului spre Heights m-am întîlnit cu un băiețel care mîna o oaie și doi miei. Băiatul plîngea îngrozitor, iar eu mi-am închipuit că oile erau îndărătnice și nu se lăsau mînate.

— Ce s-a-ntîmplat, băiete ? l-am întrebat.

— Acolo sub deal e Heathcliff cu o femeie, zise el plîngînd cu lacrimi ce-i curgeau șiroaie, și nu cutez să trec pe lîngă ei.

Eu n-am văzut nimic, dar nici oile și nici el nu voiau să înainteze. I-am spus s-o ia pe drumul din vale. Probabil că și-a creat singur fantomele, în timp ce străbătea dealurile, gîndindu-se la poveștile pe care le auzise repetate de părinții și prietenii lui. Însă nici mie nu-mi mai place acum să fiu pe afară cînd se întunecă și nici nu-mi mai place să rămîn singură în casa asta sumbră. Nu pot scăpa de-aceste gînduri și-aș fi fericită dacă ei ar părăsi-o și s-ar muta la Grange.

— Așadar, or să se ducă la Grange, am spus eu.

— Da, răspunse doamna Dean ; de îndată ce se vor căsători, și asta va fi în ziua de Anul Nou.

— Și-atunci cine-o să rămînă aici ?

— Păi, cine ? Joseph o să aibă grijă de casă și, poate, pe lîngă el, vreun băiat care să-i țină de urît. Vor locui în bucătărie, iar restul va fi închis.

— Casa va fi la dispoziția stafiilor care vor dori s-o bîntuie, am spus eu.

— Nu, domnule Lockwood, zise Nelly dînd din cap. Eu cred că morții odihnesc în pace și nu-i bine să vorbești despre ei în glumă.

În acel moment poarta grădinii se deschise ; hoinarii se întorseseră.

— Astora nu le e frică de nimic, am mîrîit eu, urmărindu-i pe fereastră cum se apropiau. Împreună l-ar înfrunta şi pe Satana cu toate oştile lui !

Cînd au păşit pe pietrele din faţa uşii şi s-au oprit să arunce o ultimă privire lunii — sau mai bine zis să se privească unul pe altul în lumina ei — am simţit un imbold irezistibil să fug iarăşi din calea lor ; şi, punînd în mîna doamnei Dean o mică amintire, fără a ţine seamă de protestele ei, cînd tinerii au deschis uşa spre sală, eu am dispărut prin bucătărie. Aş fi confirmat, desigur, părerea lui Joseph despre purtările deşănţate ale doamnei Dean dacă, din fericire, nu şi-ar fi dat seama că, datorită clinchetului ademenitor al unui ban de aur pe care l-am lăsat să cadă la picioarele lui, sînt un om respectabil.

În drumul meu spre casă m-am abătut pe la capela bisericii. Apropiindu-mă de ziduri am observat că paragina se întinsese mai mult şi că totul era mai năruit decît acum şapte luni. Multe ferestre erau doar găuri negre, fără geam ; iar din loc în loc, dincolo de linia dreaptă a acoperişului, ieşeau cîteva ţigle, care vor fi smulse, cu încetul, de furtunile din toamna ce va să vină.

Am căutat şi-am descoperit uşor cele trei pietre funerare pe povîrnişul de lîngă mlaştină. Cea din mijloc era cenuşie şi pe jumătate năpădită de buruieni, a lui Edgar Linton acoperită de iarbă şi muşchi, iar a lui Heathcliff, încă goală.

Am zăbovit printre ele, sub cerul acela binevoitor, dulce, senin ; am urmărit fluturii ce zburau printre ierburi şi clopoţei, am ascultat vîntul suav ce adia prin iarbă, şi m-am întrebat : Cum a putut crede cineva vreodată că cei ce odihnesc în pacea pămîntului ar putea avea un somn tulburat ?

LECTOR VIORICA PALENCIUC
TEHNOREDACTOR ELENA PREDA

APĂRUT 1985 BUN DE TIPAR 18.02.1985 COLI TIPAR 20.

TIPARUL EXECUTAT SUB COMANDA NR. 50 021 LA
COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA SCÎNTEII"
PIAȚA SCÎNTEII NR. 1 — BUCUREȘTI,
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA